This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

3 3433 02267020 6

Digitized by Google

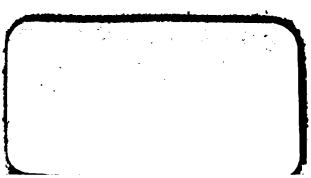
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

DIOGENIS LAERTII

DE

VITIS, DOGMATIS ET APOPHTHEGMATIS CLARORUM PHILOSOPHORUM

LIBRI DECEM.

GRAECA EMENDATIORA EDIDIT,
NOTATIONE EMENDATIONUM, LATINA AMBROSII
INTERPRETATIONE CASTIGATA, APPENDICE
CRITICA ATQUE INDICIBUS
INSTRUXIT

HENRICUS GUSTAVUS HUEBNERUS
LIPSIENSIS.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LIBRARY
NEW-YORK

VOLUMEN SECUNDUM.

PRAEMISSA EST PRAEFATIO
GODOFREDI HERMANNI.

LIPSIAE, A. MDCCCXXXI.
SUMPTUS FECIT ET VENUMDAT
CAROLUS FRANCISCUS KOEHLERUS.

Digitized by Google

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Debebam hoc memoriae Henrici Gustavi Huebneri, viri optimi, mihique ex quo in notitiam meam venerat usque ad extremum animae halitum deditissimi, ut quem vivum in hoc opere Diogenis, ubi a me consilium expeteret, adiuvabam, ei etiam mortuo voluntatem meam testarer. Etenim si etiam eos, quibus longior vita magnae claritatis adpiscendae opportunitatem praebuit, nimia cito assequitur oblivio, iniquissimum est ingratum esse erga eos, quos in ipso flore aetatis et quasi primis in gradibus ad laudem, quam expetebant, fatalis corripuit necessitas. Eam ego dudum et videbam appropinquare Huebnero, et, quo magis eum propter egregias animi virtutes amabam, eo magis dolebam, quod impediri lente gliscentis morbi vim non posse intelligebam. Nam ille quum in diuturno patris morbo angustaque re familiari a puero adversa fortuna esset conflictatus, quoniam incredibili amore litterarum ardebat, ita omne studium omnem

Digitized by Google

in promptu sit ratio, si addatur negatio: *ὁ γοῦν ἥλιος παρὰ τὸ διάστημα οὐ πόρρωθεν φαίνεται.* Nam quod putarunt viri docti, afferri hoc exemplum, ut eo illustretur quod praecessit, *τὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλα μικρὰ φαίνεται*, nullam vim habet, quia etiam reliqua exempla neque ordine eo qui exspectari poterat, nec plane congruentia cum illis, quae ante sunt posita, afferuntur, sed commemorantur promiscue talia, quae alia quam sunt esse videantur.

Scribebam Lipsiae d. XXII. Nov.
a. MDCCCXXXI.

Godofredus Hermannus.

Digitized by Google

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ
ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

CAPUT I.
ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ.

Ἀντισθένης Ἀντισθένους Ἀθηναῖος. ἐλέγετο δ' οὐκ εἶναι I. 1.
ἰθαγενής a)· ὅθεν πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα εἰπεῖν, „Καὶ ἡ μήτηρ τῶν θεῶν Φρυγία ἐστίν.“ ἐδόκει γὰρ εἶναι Θρᾴττης μητρός· ὅθεν καὶ ἐν Ταναγρᾳ κατὰ τὴν μάχην εὐδοκιμήσας ἔδωκε λέγειν Σωκράτει ὡς οὐκ ἂν ἐκ δυοῖν Ἀθηναίοιν οὕτω γεγόνοι aa) γενναῖος. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τῷ γηγενεῖς εἶναι σεμνυνομένους ἐκφαυλίζων ἔλεγε μηδὲν εἶναι κοχλιῶν καὶ ἀττελέβων εὐγενεστέρους. Οὗτος κατ' ἀρχὰς b) μὲν ἤκουσε II.
Γοργίου τοῦ ῥήτορος· ὅθεν τὸ ῥητορικὸν εἶδος ἐν τοῖς διαλόγοις ἐπιφέρει καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἀληθείᾳ καὶ τοῖς Προ-

a) ἰθαγενής. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 648.
aa) γεγόνοι. Menag. γεγόνει.
b) κατ' ἀρχάς. Edit. Froben. καταρχάς.

ANTISTHENES.

Antisthenes Antisthenis filius Atheniensis fuit. Dicebatur autem non esse indigena. Quod quum sibi probro daretur, dixisse fertur, Et Deum mater Phrygia est. Videbatur enim illius mater ex Thracia: unde quum in Tanagrensi pugna fortiter se gessisset, auctor fuit Socrati ut diceret, ex duobus Atheniensibus ita fortem nunquam natum esse. Ipse quoque Atheniensibus, quod indigenae essent gloriantibus, exprobrans dicebat illos cochleis et locustis nihilo nobiliores. Hic initio quidem Gorgiam audivit oratorem: unde et in dialogis oratorium dicendi genus exprimit, maxi-

Digitized by Google

2. ῥητοῖς c). φησὶ δ' Ἕρμιππος ὅτι προείλετο ἐν τῇ τῶν Ἰσθμίων πανηγύρει ψέξαι τε καὶ ἐπαινέσαι Ἀθηναίους, Θηβαίους, Λακεδαιμονίους· εἶτα μέντοι παραιτήσασθαι ἰδόντα πλείστους ἐκ τῶν πόλεων d) ἀφιγμένους. ὕστερον δὲ παρέβαλε Σωκράτει καὶ τοσοῦτον ὤνατο αὐτοῦ ὥστε παρῆνει τοῖς μαθηταῖς γενέσθαι αὐτῷ e) πρὸς Σωκράτην συμμαθητάς. οἰκῶν τε ἐν Πειραιεῖ f) καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοὺς τεττεράκοντα
III. σταδίους ἀνιὼν ἤκουσε Σωκράτους, παρ' οὗ καὶ τὸ καρτερικὸν λαβὼν καὶ τὸ ἀπαθὲς ζηλώσας κατῆρξε πρῶτος τοῦ κυνισμοῦ. Καὶ ὅτι ὁ πόνος ἀγαθὸν συνέστησε διὰ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους καὶ τοῦ Κύρου, τὸ μὲν g) ἀπὸ τῶν Ἑλλή-
IV. νων, τὸ δὲ h) ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐλκύσας. πρῶτός τε
3. ὡρίσατο λόγον εἰπών, „Λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἔστι δηλῶν i)."

c) *Προτρεπτικοῖς.* Fortasse scribendum *Προτρεπτικῷ*, quod confirmare videtur Ambrosius vertens *exhortando* et Athenaeus XIV. p. 656. F. Ἀντισθένης — ἐν Προτρεπτικῷ. Neque ipse obstat Diogenes infra §. 16. περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας προτρεπτικὸς πρῶτος, δεύτερος, τρίτος.

d) *πλείστους ἐκ τῶν πόλεων.* Edit. Froben. *πλείους* (ut etiam cod. Arund.) *ἐκ τῆς πόλεως.* Illud praeter Stephan. et Menag. praebet cod. Palat.. Ambrosius *plurimos ex urbibus.* Aldobrandinus *e civitatibus plurès.*

e) *αὐτῷ.* Stephan. *αὐτοῦ.*

f) *Πειραιεῖ.* Edit. Froben. *πειρεῖ.*

g) *Κύρου.* Edit. Froben. *θούρου.*

h) *τὸ μὲν — τὸ δέ.* Stephan. *τὸν μὲν — τὸν δέ.*

i) „*Λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἔστι δηλῶν.*" Casaubonus: „Si hoc loco intelligas definiri *λόγον*, i. e. definitionem, dubio procul legendum erit *λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἐστὶ δηλῶν.* Sin haec de *λόγου*, i. e. sermonis definitione capias, nihil mutandum."

meque in Veritate et in Exhortationibus. Hermippus autem ait illum in celebritate Isthmia vituperare ac laudibus efferre voluisse Athenienses, Thebanos et Lacedaemonios; deinde id vitasse, intuentem plurimos ex istis civitatibus confluere. Postmodum Socrati sese addixit in tantumque cum illo profecit, ut moneret discipulos, ut sui sub Socrate essent condiscipuli. Commoransque in Piraeeo quotidie quadraginta stadiis emensis audiebat Socratem, a quo et tolerantiam addiscens et tranquillitatis illius imitator effectus Cynicam primus sectam inchoavit princepsque in ea fuit. Quodque labor bonum esset, magni Herculis ac Cyri exemplo persuadebat, illud a Graecis, hoc a barbaris mutuatus. Primusque definivit sermonem, dicens, Sermo est qui quicquid sit aut fuerit expri-

Digitized by Google

ἔλεγέ τε συνεχές, „Μανείην μᾶλλον k) ἢ ἡσθείην·“ καί, „Χρὴ τοιαύταις πλησιάζειν γυναιξὶν αἳ χάριν εἴσονται.“ πρός τε τὸ Ποντικὸν μειράκιον μέλλον φοιτᾶν αὐτῷ καὶ πυθόμενον τίνων αὐτῷ δεῖ, φησί, „Βιβλιαρίου καινοῦ καὶ γραφείου καινοῦ καὶ πινακιδίου καινοῦ l),“ τὸν νοῦν παρεμφαίνων. πρὸς δὲ τὸν ἐρώμενον ποδαπὴν m) γήμῃ, ἔφη, „Ἂν μὲν καλήν, ἕξεις κοινήν, ἂν δὲ αἰσχράν, ἕξεις ποινήν.“ ἀκούσας ποτὲ ὅτι Πλάτων αὐτὸν κακῶς λέγει, „Βασιλικόν,“ ἔφη, „καλῶς ποιοῦντα κακῶς ἀκούειν.“ μυούμενός ποτε τὰ Ὀρ- 4.
φικά, τοῦ ἱερέως εἰπόντος ὅτι οἱ ταῦτα μυούμενοι πολλῶν ἀγαθῶν ἐν ᾅδου μετίσχουσι, „Τί οὖν,“ ἔφη, „οὐκ ἀποθνήσκεις;“ ὀνειδιζόμενός ποτε ὡς οὐκ εἴη ἐκ δύο ἐλευθέρων, „Οὐδὲ γὰρ ἐκ δύο,“ ἔφη, „παλαιστικῶν, ἀλλὰ παλαιστικός n) εἰμι.“ ἐρωτώμενος διὰ τί ὀλίγους ἔχει μαθητάς, ἔφη, „Ὅτι ἀργυρέᾳ αὐτοὺς ἐκβάλλω o) ῥάβδῳ.“ ἐρωτηθεὶς διὰ τί πικρῶς τοῖς μαθηταῖς ἐπιπλήττει, „Καὶ οἱ ἰατροί,“ φησί,

k) *μᾶλλον*. Edit. Froben. omittit.
l) *καινοῦ — καινοῦ — καινοῦ*. Edit. Froben. et Menag. *καὶ νοῦ — καὶ νοῦ — καὶ νοῦ*. Neque aliter vertit Aldobrandinus.
m) *ποδαπήν*. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 59.
n) *παλαιστικῶν — παλαιστικός*. Male Aldobrandinus vertit *palaestricis — palaestricus*. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 242.
o) *ἐκβάλλω*. Galesius apud Casaubonum coni. *οὐκ ἐκβάλλω*, quod probat Casaubonus.

mit. Dicebat autem identidem, Insania potius quam voluptate afficiar; et illud, Cum eiusmodi mulieribus consuetudinem habendam, quae beneficio beneficium retalient. Pontico adolescenti, quum se illi in disciplinam dare vellet rogaretque quanam re sibi opus esset, Libro, inquit, novo et stilo novo novaque tabella, dispertiendo vocem *καινοῦ* in *καὶ νοῦ* mentem praeferens. Interroganti cuiusmodi uxorem duceret, Si, inquit, formosam duxeris, communem habiturus es; si deformem, poenam. Quum audisset Platonem aliquando sibi maledicere, Regium, inquit, est male audire quum bene feceris. Quumque aliquando Orphicis mysteriis initiaretur diceretque sacerdos eiusmodi initiatos bonis plurimis apud inferos perfrui, Cur igitur, ait, ipse non moreris? Probro ei dabatur aliquando, quod non esset ex duobus liberis genitus: Neque, inquit, ex duobus luctatoribus, et tamen luctator sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos, Quod, inquit, argentea illos virga eiicio. Rogatus item cur in discipulos acriter inveheretur, Et me-

Digitized by Google

„τοῖς κάμνουσιν.“ ἰδών ποτε μοιχὸν φεύγοντα, „Ὦ δυστυχής,“ εἶπε, „πηλίκον κίνδυνον ὀβολοῦ διαφυγεῖν ἐδύνασο.“ κρεῖττον ἔλεγε, καθά φησιν Ἑκάτων ἐν ταῖς Χρείαις, εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν· οἱ μὲν γὰρ νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντας ἐσθίουσιν. ἐρωτηθεὶς τί μακαριώτερον ἐν ἀνθρώποις, ἔφη, „Εὐτυχοῦντα ἀποθανεῖν.“ γνωρίμου ποτὲ πρὸς αὐτὸν ἀποδυρομένου ὡς εἴη τὰ ὑπομνήματα ἀπολωλεκώς, „Ἔδει γάρ,“ ἔφη, „ἐν τῇ ψυχῇ αὐτὰ καὶ μὴ ἐν τοῖς χάρταις καταγράφειν p).“ ὥσπερ ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τὸν σίδηρον, οὕτως ἔλεγε τοὺς φθονεροὺς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἤθους κατεσθίεσθαι. τοὺς βουλομένους ἀθανάτους εἶναι ἔφη δεῖν ζῆν εὐσεβῶς καὶ δικαίως. τότ' ἔφη τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι, ὅταν μὴ δύνωνται τοὺς φαύλους ἀπὸ τῶν σπουδαίων διακρίνειν. ἐπαινούμενός ποτε ὑπὸ πονηρῶν, ἔφη, „Ἀγωνιῶ μή τι κακὸν εἴργασμαι.“ ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσιν παντὸς ἔφη τείχους ἰσχυροτέραν εἶναι. τοιαῦτα ἔφη δεῖν ποιεῖσθαι q) ἐφόδια ἃ καὶ ναυαγήσαντι συγκολυμβήσει. ὀνειδιζόμενός ποτε ἐπὶ τῷ πονηροῖς συγγενέσθαι, „Καὶ οἱ ἰατροί,“ φησίr), „μετὰ τῶν

p) καταγράφειν. Edit. Froben. et Menag. γράφειν. neque aliter vertit Aldobrandinus. Illud praeter Stephan. praebent codd. Palat. et Arund. (ex quo etiam τοῖς χάρταις dedi pro ταῖς) cum Ambrosio.

q) ἔφη δεῖν ποιεῖσθαι. Edit. Froben. et Menag. δεῖν ἔφη διαποιεῖσθαι. Kuehnius Obss. in D. L. T. II. p. 524. ed. Meibom. coni. περιποιεῖσθαι.

r) φησί. Edit. Froben. omittit.

dici, inquit, in languidos. Quum vidisset aliquando fugientem moechum, O, inquit, infelix, quantum periculi uno obolo vitare potuisti. Praestare dicebat, ut Hecaton ait in Chriis, in corvos quam in assentatores incidere: illos quippe mortuos, istos viventes devorare. Rogatus quidnam apud homines esset beatissimum, Felicem, inquit, mori. Familiari quodam apud se deplorante quod perdidisset commentaria, Oportebat, inquit, ista animo potius quam chartis inscribere. Sicuti rubigo ferrum, ita invidiam invidos consumere aiebat. Eos qui cuperent immortales esse, oportere dicebat pie vivere ac iuste. Civitates tunc interire aiebat, quum bonos discernere nequeunt a malis. Quum aliquando a malis landaretur, Misere, inquit, metuo ne forte mali quippiam fecerim. Fratrum qui essent concordes convictum omni muro dixit esse fortiorem. Ea dicebat paranda viatica, quae cum naufrago simul enatarent. Probro illi dabatur aliquando, quod congrederetur malis: At medici,

Digitized by Google

νοσούντων s) εἰσίν, ἀλλ' οὐ πυρέττουσιν." ἄτοπον ἔφη τοῦ μὲν σίτου αἴρας ἐκλέγειν καὶ ἐν τῷ πολέμῳ τοὺς ἀχρείους, ἐν δὲ πολιτείᾳ τοὺς πονηροὺς t) μὴ παραιτεῖσθαι. ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, „Τὸ δύνασθαι ἑαυτῷ ὁμιλεῖν." εἰπόντος αὐτῷ τινος παρὰ πότον, „Δισσόν," „Σύ μοι," φησίν, „αὔλησον." Διογένει χιτῶνα αἰτοῦντι πτύξαι προσέταξε θοιμάτιον. ἐρωτηθεὶς τί τῶν μαθημάτων u) ἀναγκαιότατον, ἔφη, „Τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν x)." παρεκελεύετό τε κακῶς ἀκούοντας καρτερεῖν μᾶλλον ἢ εἰ λίθοις τις βάλλοιτο. ἔσκωπτε Πλάτωνα ὡς τετυφωμένον. πομπῆς οὖν γινομένης ἵππον θεασάμενος φρυαγτὴν φησι πρὸς τὸν Πλάτωνα, „Ἐδόκεις μοι καὶ σὺ ἵππος ἂν εἶναι λαμπρυντής." τοῦτο δὲ ἐπεὶ καὶ συνεχὲς ὁ Πλάτων ἵππον ἐπῄνει y). καί ποτ' ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νοσοῦντα καὶ θεασάμενος λεκάνην

s) *νοσούντων.* Edit. Froben. et Stephan. *ἀσθενούντων.* Illud praeter Menag. probat Stephanus ex MSS. confirmatque cod. Palat.

t) *πονηρούς.* Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio *φθονεροὺς.* Illud praeter Menag. praebent MSS. Stephani cum codd. Palat. et Florent. atque Aldobrandinus.

u) *τί τῶν μαθημάτων ἀναγκαιότατον.* MS. Stephani *τῶν μαθητῶν.* Ambrosius *magis necessaria.* Conf. §. 5. *τί μαχαιρώτερον.*

x) *ἔφη, „Τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν."* Menag. *ἔφη, Τὸ περιαιρεῖν, φησὶ, τὸ ἀπρομαθάνειν.* Aldobrandinus: *Ea, inquit, quae dediscendi tollit necessitatem.* Illud praeter edit. Froben. et Stephan. confirmant codd. R et Arund. cum Ambrosio.

y) *τοῦτο δὲ ἐπεὶ καὶ συνεχὲς ὁ Πλάτων ἵππον ἐπῄνει.* Ambrosius haec verba prorsus omittit. Edit. Froben. et Menag. omittunt *καί.*

inquit, inter aegrotos versantur, neque tamen febricitant. Absurdum esse dicebat triticum purgare lolio, bellumque inutili milite, rem vero publicam improbis non exhaurire. Rogatus quidnam ex philosophia lucratus esset, Mecum, ait, colloqui posse. Cuidam ipsi in convivio dicenti, Cane, Tu, inquit, tibias infla. Diogenem tunicam petentem pallium complicare iussit. Interrogatus quaenam esset disciplina maxime necessaria, Mala, inquit, dediscere. Eos hortabatur qui maledictis incesserentur, tolerare magis quam si lapidibus ipsos quispiam ageret. Platonem insimulabat ut fastu turgidum. Quum ergo fieret pompa, inspiciens hinnientem frementemque equum, ad Platonem conversus, Tu, inquit, iudicio meo equus fuisses ad pompam ornatissimus: idque propterea quod vel identidem Plato equum laudaret. Venerat aliquando ad eum mala valetudine affectum, et quum

Digitized by Google

ἔνθα ὁ Πλάτων ἐμεμέκει z), „Χολὴν μέν," ἔφη a), „ὁρῶ
8. ἐνταῦθα b), τῦφον δὲ οὐχ ὁρῶ." συνεβούλευεν Ἀθηναίοις τοὺς ὄνους ἵππους ψηφίσασθαι· ἄλογον δὲ ἡγουμένων, „Ἀλλὰ μήν καὶ στρατηγοί," φησί, „γίνονται παρ' ὑμῶν c) μηθὲν μαθόντες, μόνον δὲ χειροτονηθέντες." πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πολλοί σε ἐπαινοῦσι," „Τί γάρ," ἔφη, „κακὸν πεποίηκα;" στρέψαντος αὐτοῦ τὸ διερρωγὸς τοῦ τρίβωνος εἰς τὸ προφανές, Σωκράτης ἰδὼν φησιν, „Ὁρῶ σου διὰ τοῦ τρίβωνος τὴν φιλοδοξίαν." ἐρωτηθεὶς ὑπό του d), καθά φησι Φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν Σωκρατικῶν, τί ποιῶν καλὸς κἀγαθὸς ἔσοιτο, ἔφη, „Εἰ τὰ κακὰ ἃ ἔχεις ὅτι φευκτά ἐστι μάθοις παρὰ τῶν εἰδότων." πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα τρυφήν,
9. „Ἔχθρῶν παῖδες," ἔφη, „τρυφήσειαν." πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτοῦ τῷ πλάστῃ μειράκιον e), „Εἰπέ μοι," φησίν, „εἰ φωνὴν λάβοι ὁ χαλκός, ἐπὶ τίνι ἂν σεμνυνθῆναι f);" τοῦ δ' εἰπόντος, „Ἐπὶ κάλλει," „Οὐκ αἰσχύνει οὖν," ἔφη, „τὰ

z) ἔνθα ὁ Πλάτων ἐμεμέκει. Ed. Frob. εἰς ἣν ἐμεμέκει, omisso ὁ Πλάτων.
a) „Χολὴν μέν," ἔφη. Ed. Frob. omittit ἔφη. Stephan. ἔφη, Χολὴν μέν.
b) ἐνταῦθα. Mallem omissum.
c) παρ' ὑμῶν. Ed. Froben. et Stephan. παρ' ἡμῶν. Menag. ποθ' ὑμῶν. Illud praebent RRR, confirmatum interpretibus.
d) ὑπό του. Cod. Palat. ὑπὸ αὐτοῦ, i. e. a Socrate.
e) πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτοῦ, τῷ πλάστῃ μειράκιον. Casaubonus coni. ἑαυτά, Scaliger αὐτό, Menagius αὐτοῦ τῷ πλάσματι vel αὐτὸ τῷ πλάσματι.
f) ἐπὶ τίνι ἂν σεμνυνθῆναι. Casaubonus coni. σεμνυθήσεται vel ἐπὶ τίνι οἴει ἂν σεμνυνθῆναι. quem sensum expressit Aldobrandinus, *quanam ipsum de re gloriaturum putas?*

vas cerneret ubi Plato vomuerat, Bilem, inquit, hic video, fastum vero non video. Atheniensibus consulebat asinos ut equos esse decernerent: quod quum illi ab omni ratione alienum dicerent, At, inquit, apud vos duces fiunt qui nihil didicerunt solumque designati sunt. Dicenti ipsi cuidam, Multi te laudant, Quid enim, ait, mali feci? Quum pallii discissam partem conversam in conspectum dedisset, intuitus Socrates, Video, inquit, per pallium tuam gloriae cupiditatem. Interrogatus a quodam, ut ait Phanias in libro de Socraticis, quidnam faciendo bonus et honestus evaderet, Si mala, inquit, quae habes ab iis qui noverunt didiceris esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, Inimicorum, ait, filii delicate vivant. Adolescenti qui se fictori suo fingendum curabat, Dic, ait, si vocem aes acciperet, quanam in re gloriaretur? illo dicente, In pulchritudine, Non igitur,

Digitized by Google

ὅμοια g) γεγηθὼς ἀψύχῳ;" Πόντικοῦ νεανίσκου πολυωρήσειν αὐτὸν ἐπαγγελλομένου, εἰ τὸ πλοῖον ἀφίκοιτο τῶν ταρίχων, λαβὼν αὐτὸν καὶ φύλακον πενὸν h) πρὸς ἀλφιτόπωλιν ἦκε καὶ σαξάμενος ἀπῆει· τῆς δὲ αἰτούσης τὸ διάφορον, „Ὁ νεανίσκος," ἔφη, „δώσει ἐὰν τὸ πλοῖον αὐτοῦ τῶν ταρίχων ἀφίκηται." αὐτὸς καὶ Ἄνυτῳ τῆς φυγῆς αἴτιος γενέσθαι δοκεῖ καὶ Μελίτῳ τοῦ θανάτου. Πόντικοῖς γὰρ νεανίσκοις κατὰ κλέος τοῦ Σωκράτους ἀφιγμένοις περιτυχὼν ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν Ἄνυτον, εἰπὼν ἐν ἤθει σοφώτερον εἶναι τοῦ Σωκράτους· ἐφ' ᾧ διαγανακτήσαντας τοὺς περιεστῶτας ἐκβαλεῖν αὐτόν. εἰ δέ ποθι θεάσαιτο γύναιον κεκοσμημένον, ἀπῆει ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς καὶ ἐκέλευε τὸν ἄνδρα ἐξαγαγεῖν ἵππον καὶ ὅπλα, ὡς τὰ μὲν ἔχοι ταῦτα, ἐὰν τρυφᾷν· ἀμύνεσθαι γὰρ τούτοις· εἰ δὲ μή, περιαιρεῖν τὸν κόσμον. Ἤρεσκεν αὐτῷ καὶ τάδε. διδακτὴν ἀπεδείκνυε i) τὴν ἀρετήν. τοὺς αὐτοὺς k) εὐγενεῖς τοὺς καὶ ἐναρέτους l)· αὐτάρκη γὰρ τὴν ἀρετὴν πρὸς εὐδαιμονίαν, μηδενὸς προσδεομένην ὅτι μὴ Σωκρατικῆς ἰσχύος. τήν τε ἀρετὴν τῶν

10.

V.

11.

g) τὰ ὅμοια. Edit. Froben. omittit. Caeterum scribebatur αἰσχύνῃ.
h) πενὸν. Ambrosius novo.
i) διδακτὴν ἀπεδείκνυε. Cod. Palat. διδακτικὴν ἀπεδείκνυσε.
k) τοὺς αὐτούς. Stephan. et cod. Palat. καὶ τοὺς αὐτούς.
l) ἐναρέτους. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 328. sq.

inquit, erubescis qui cum inanimi gloriaris? Pontico adolescente pollicente illum sibi fore curae, si navis applicaret qua salsamenta vehebantur, sumpto illo et vase vacuo abiit ad eam quae farinam venundabat eoque impleto abibat: illa vero pretium petente, Hic, inquit, adolescens dabit, si salsamentorum ipsius navis applicuerit. Ipse et Anyto exilii et Melito mortis auctor fuisse videtur. Namque Ponticis iuvenibus ob Socratis gloriam sollicitatis quum incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens leni irrisione illum sapientiorem esse quam Socratem: qua ex re indignatos circumstantes eiecisse illum. Sicubi vero ornatam offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur iubebatque virum eius equum proferre et arma, ut si quidem haec illi essent, deliciis vacare sineret: his enim iniurias propellere: sin alias, cultum amoveret. Quae autem illi placuere, ista sunt: Docibilem esse virtutem; eosdem esse nobiles ac virtute praeditos; sufficere virtutem ad beatam vitam, nullo indigentem nisi Socratis viribus; virtutem quoque operam esse, neque

Digitized by Google

ἔργων εἶναι, μήτε λόγων πλείστων δεομένην μήτε μαθημάτων. αὐτάρκη τε εἶναι τὸν σοφόν· πάντα γὰρ αὐτοῦ εἶναι τὰ τῶν ἄλλων. τήν τε ἀδοξίαν ἀγαθὸν καὶ ἴσον τῷ πόνῳ. καὶ τὸν σοφὸν οὐ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους πολιτεύσεσθαι m), ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς n) ἀρετῆς. γαμήσειν τε τεκνοποιίας χάριν, ταῖς εὐφυεστάταις συνιόντα γυναιξί. καὶ ἐρασθήσεσθαι δέ·
12. μόνον γὰρ εἰδέναι τὸν σοφὸν τίνων χρὴ ἐρᾶν. ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτὶ o). τῷ γὰρ σοφῷ ξένον οὐδὲν οὐδ' ἄπορ p). ἀξιέραστος ὁ ἀγαθός· οἱ σπουδαῖοι φίλοι· συμμάχους ποιεῖσθαι τοὺς εὐψύχους ἅμα καὶ δικαίους· ἀναφαίρετον ὅπλον ἀρετή· κρεῖττόν ἐστι μετ' ὀλίγων ἀγαθῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς κακοὺς ἢ μετὰ πολλῶν κακῶν πρὸς ὀλίγους ἀγαθοὺς q) μάχεσθαι. προσέχειν τοῖς ἐχθροῖς· πρῶτοι γὰρ τῶν ἁμαρτημάτων αἰσθάνονται. τὸν δίκαιον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοῦ συγγενοῦς· ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἡ αὐτὴ ἀρετή·

m) *πολιτεύσεσθαι.* Legebatur *πολιτεύεσθαι.* Ambrosius *victurum.*
n) *τῆς.* Edit. Froben. omittit.
o) *ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτί.* Edit. Froben. *ἀναγράφει δὲ καὶ Διοκλῆς.*
p) *οὐδ' ἄπο.* „In quodam veteri supererant aliqua alius lectionis vestigia, *οὐδεπ* videlicet." H. Stephanus. Idem praefat. p. 14. coni. *ἄπορον*, Kuehnius *ἄτοπον.* Menagio nihil mutandum videtur. Aldobrandinus simpliciter vertit *nihil sapienti novum.* Sambucus corr. *οὐδ' ἀποαξιέραστος* (immo *ἀπαξιέραστος* vel *ἀναξιέραστος*), ipse, ut videtur, Ambrosio inductus, qui vertit *neque indignus est.*
q) *ἀγαθούς.* Inserui ex emendatione Ios. Scaligeri, recepta Meibomio.

verbis multis neque disciplinis indigentem; sapientemque sibi ipsi sufficere: ipsius enim esse quae aliorum sunt omnia; nominis obscuritatem bonum esse labori simile; sapientem non secundum constitutas leges rem publicam administraturum, sed iuxta virtutis normam; ducturumque uxorem procreandorum liberorum causa, formosissimis quibusque congredientem mulieribus; praeterea amaturum: solum quippe scire sapientem quaenam sint amanda. Inscribit illi Diocles et ista: Sapienti peregrinum aut novum nihil; non indignus est qui ametur vir bonus; virtute praediti amici; propugnatores faciundos qui animosi et iusti sunt; virtutem arma esse quae tolli non possint; praestat cum paucis bonis adversus malos omnes quam cum multis malis adversus paucos bonos pugnare; sollicite observandos inimicos: primi enim peccata sentiunt; iustum virum pluris faciendum quam propinquum; viri ac mulieris virtus eadem; bona pulcra,

Digitized by Google

τἀγαθὰ καλά, τὰ δὲ κακὰ αἰσχρά· τὰ πονηρὰ πάντα νόμιζε ξενικά. τεῖχος ἀσφαλέστατον φρόνησιν· μήτε γὰρ καταρρεῖν 13.
μήτε προδίδοσθαι. τείχη κατασκευαστέον ἐν τοῖς αὐτῶν r) ἀναλώτοις λογισμοῖς. Διελέγετο δ' ἐν τῷ Κυνοσάργει γυμνα- VI.
σίῳ μικρὸν ἄποθεν s) τῶν πυλῶν· ὅθεν τινὲς καὶ τὴν κυνικὴν ἐντεῦθεν ὀνομασθῆναι. αὐτός τε ἐπεκαλεῖτο Ἁπλοκύων·
καὶ πρῶτος ἐδίπλωσε τὸν τρίβωνα, καθά φησι Διοκλῆς, καὶ VII.
μόνῳ αὐτῷ ἐχρῆτο· βάκτρον τε ἀνέλαβε καὶ πῆραν. πρῶτον δὲ καὶ Νεάνθης φησὶν ἁπλῶσαι θοιμάτιον t). Σωσικράτης
δ' ἐν τρίτῃ Διαδοχῶν Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον καὶ πώγωνα καθεῖναι καὶ βάκτρῳ καὶ πήρᾳ χρῆσθαι u). τοῦτον μόνον VIII.
ἐκ πάντων Σωκρατικῶν Θεόπομπος ἐπαινεῖ καί φησι δεινόν 14.
τε εἶναι καὶ δι' ὁμιλίας ἐμμελοῦς ὑπαγαγέσθαι πάνθ' ὁντινοῦν. δῆλον δ' ἐκ τῶν συγγραμμάτων καὶ τοῦ Ξενοφῶντος
Συμποσίου. δοκεῖ δὲ καὶ τῆς ἀνδρωδεστάτης στωικῆς κα-

r) αὐτῶν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. ἀυτῶν.

s) ἄποθεν. Stephan. ἄπωθεν. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 9. et seq.

t) ἁπλῶσαι θοιμάτιον. Salmasius ad Tertullian. libr. de Pallio c. V. p. 399. et Ferrarius de re vestiaria II. 4, 19. corr. διπλῶσαι, quod probare videtur Menagius. Aldobrandinus *vestem pandere.*

u) καὶ πώγωνα καθεῖναι καὶ βάκτρῳ καὶ πήρᾳ χρῆσθαι. Haec convertendo omittit Aldobrandinus: *Sosicrates in tertio successionum Diedorum Aspendium tradit.* Recte: ut videatur scriptum fuisse — ἁπλῶσαι θοιμάτιον· Σωσικράτης δ' — Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον. scil. ἁπλῶσαι θοιμάτιον.

mala esse turpia; prava omnia aliena puta atque peregrina; murum tutissimum prudentiam esse: neque enim decidere neque prodi; moenia struenda in nostris animi cogitationibus quae capi non possunt. Disserebat autem in gymnasio quod Cynosarges appellatur, non longe a portis civitatis: unde quidam Cynicam sectam appellatam volunt. Ipseque cognominabatur Purus putus canis. Ac primus pallium, ut ait Diocles, duplicavit, ipsoque solo utebatur: baculumque sumpsit ac peram. Primus autem, ut Neanthes tradit, simplicis quoque pallii usum habuit. Porro Sosicrates in Successionum tertio Diodorum Aspendium et barbam demisisse et baculo et pera usum esse ait. Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum et ex suavitate colloquii quemlibet capere ac traducere quo vellet. Liquet id autem ex libris ipsius atque ex illo Xenophontis Symposio. Videturque et gravioris sectae Stoicae princeps

Digitized by Google

τάρξαι· ἄθεν καὶ Ἀθήναιος x) ὁ ἐπιγραμματοποιὸς φησιν οὕτω περὶ αὐτῶν·

Ὦ στωικῶν y) μύθων εἰδήμονες, ὡ πανάριστα
δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθέμενοι σελίσιν z),
τὰν ἀρετὰν ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἄδε γὰρ ἀνδρῶν
μούνα καὶ βιοτὰν a) ῥύσατο καὶ πόλιας.
σαρκὸς δ' ἡδυπάθημα b), φίλον τέλος ἀνδράσιν ἄλλοις,
ἦ c) μία τῶν Μνήμης ἤνυσε θυγατέρων.

15. οὗτος ἠγήσατο καὶ τῆς Διογένους ἀπαθείας καὶ τῆς Κράτητος ἐγκρατείας καὶ τῆς Ζήνωνος καρτερίας, αὐτὸς ὑποθέμενος τῇ πόλει τὰ θεμέλια. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἥδιστον μὲν εἶναι περὶ τὰς ὁμιλίας φησὶν αὐτόν, ἐγκρατέστατον δὲ περὶ ταῦλα.

IX. Φέρονται δ' αὐτοῦ συγγράμματα τόμοι δέκα· πρῶτος ἐν ᾧ περὶ λέξεως ἢ περὶ χαρακτήρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεὺς ἢ περὶ Ὀδυσσέως d), Ὀρέστου ἀπολογία ἢ περὶ τῶν δικογράφων e), Ἰσογραφὴ ἢ Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης f),

x) Ἀθήναιος, Stephan. Ἀθηναῖος.
y) στωικῶν. Iacobsius Anthol. Gr. Palat. IX. 496. Στοϊκῶν.
z) σελίσιν, Scribebatur σελίαι.
a) βιοτάν. Iacobs. l. l. βίοτον.
b) ἡδυπάθημα. Iacobs. l. l. ἁδυπάθημα.
c) ἦ. Iacobs. l. l. ἅ.
d) περὶ Ὀδυσσέως. Casaubonus coni. ὑπὲρ Ὀδυσσέως aut certe λόγος Ὀδυσσέως, Menagius περὶ Ὀδυσσείας.
e) Ὀρέστου ἀπολογία ἢ περὶ τῶν δικογράφων. Edit. Froben., Stephan. et Menag. Ὀρέστου ἀπολογία περὶ τῶν δικογράφων, quod communate dividunt interpretes. Ἢ inserui ex emendatione Kuehnii, quem vide ad §. 16.
f) Ἰσογραφὴ ἢ Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης. Legebatur Ἰσογραφῆ ἢ Δεσίας ἢ

fuisse: quocirca et Athenaeus poeta epigrammatum sic de illis ait:

Stoicidae, spectata cohors, qui insignia sacris
Mandatis melius dogmata vestra libris,
Unam animi summum virtutem culmen habere,
Urbes quod servet sola quod ipsa homines.
Carnis at illecebras aliis, sibi finis ut esset,
Unica perfecit filia Mnemosynes.

Hic et Diogeni tranquillitatis et Crateti continentiae et Zenoni tolerantiae dux et auctor fuit, qui ipse civitati fundamenta subiecit. Enimvero Xenophon suavissimum in colloquio fuisse ait, atque in rebus aliis continentissimum. Feruntur et ipsius scripta tomi decem: primus in quo de dictione sive de figuris, Aiax sive Aiacis oratio, Ulysses sive de Ulysse, Orestis defensio sive de causidicis, Isogra-

Digitized by Google

πρὸς τὸν Ἰσοκράτους Ἀμάρτυρον· τόμος δεύτερος ἐν ᾧ περὶ ζώων φύσεως, περὶ παιδοποιΐας ἢ περὶ γάμου ἐρωτικός ff), περὶ τῶν σοφιστῶν φυσιογνωμονικός g), περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀν- 16.
δρείας προτρεπτικὸς h) πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, περὶ Θεόγνιδος δ' ε'· τόμος τρίτος i) ἐν ᾧ περὶ ἀγαθοῦ, περὶ ἀνδρείας k), περὶ νόμου ἢ περὶ πολιτείας, περὶ νόμου ἢ περὶ καλοῦ καὶ δικαίου, περὶ ἐλευθερίας καὶ δουλείας, περὶ πίστεως, περὶ ἐπιτρόπου ἢ περὶ τοῦ πείθεσθαι l), περὶ νίκης οἰκονομικός m)· τόμος τέταρτος n) ἐν ᾧ Κῦρος, Ἡρακλῆς ὁ μείζων ἢ περὶ ἰσχύος· τόμος πέμπτος o) ἐν ᾧ Κῦρος ἢ περὶ βασιλείας, Ἀσπασία· τόμος ἕκτος p) ἐν ᾧ Ἀλήθεια q), περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ἀντιλογικός, Σάθων ἢ r) περὶ τοῦ ἀντιλέγειν α'.

Ἰσοκράτης. Cod. Arund. *Λύσιας καὶ Ἰσοκράτης*, quo confirmatur quam recepi Wyttenbachii coniectura ad Plutarchi Morall. p. 390. ed. Oxon. T. I. p. 303. ed. Lips.

ff) *ἐρωτικός*. Ambrosius *sive amatorius*.

g) *περὶ τῶν σοφιστῶν φυσιογνωμονικός*. Ita edit. Froben., Stephan. et Menag., neque aliter vertunt interpretes. Apud Athenaeum XIV. p. 656. F. laudatur Ἀντισθένης ἐν Φυσιογνωμονικῷ.

h) *περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας προτρεπτικός*. Ita edit. Froben., Stephan. et Menag., nisi quod Froben. *ἀνδρίας*. Neque aliter vertit Aldobrandinus. Ambrosius verba *περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας* plane hic omittit, recte ut videtur.

i) *τρίτος*. Edit. Froben., Stephan. et Menag. *γ'*.

k) *περὶ ἀνδρείας*. Edit. Froben. *ἀνδρίας*. Caeterum Ambrosius ante hunc titulum inserturn habet *de iustitia*, qui est suus huic libello locus.

l) *περὶ πίστεως, περὶ ἐπιτρόπου ἢ περὶ τοῦ πείθεσθαι*. Ambrosius: *de fide et curatore, de interrogatione*.

m) *περὶ νίκης οἰκονόμικός*. Interpretes: *de victoria, oeconomicus*. Non recte.

n) *τέταρτος*. Scribebatur *δ'*.

o) *πέμπτος*. Scribebatur *ε'*.

p) *ἕκτος*. Scribebatur *ς'*.

q) *Ἀλήθεια*. Scribebatur *ἀλήθεια*. Correxit Casaubonus.

r) *ἢ*. Inserui ex emendatione Kuehnii.

phe sive Lysias et Isocrates, adversus Isocratis Amartyrum; in secundo tomo de animalium natura, de procreatione filiorum sive de nuptiis amatorius, de sophistis physiognomonicus, de iustitia et fortitudine exhortatatorius primus, secundus, tertius, de Theognide quinque; tomus tertius in quo de bono, de fortitudine, de lege sive de republica, de lege sive honesto et iusto, de libertate et servitute, de fide, de curatore sive de obediendo, de victoria oeconomicus; in quarto tomo Cyrus, Hercules maior sive de robore; in quinto tomo Cyrus sive de regno, Aspasia; sextus tomus in quo Veritas, de disserendo antilogicus, Sathon sive de

Digitized by Google

que operam ad litteras contulit, ut labefactatas multa aegritudine vires indefessi laboris assiduitate magis magisque consumeret, postremoque phthisi exhaustus vitam, cuius multo plura acerba quam laeta expertus esset, relinqueret. Sed manebit apud eos, qui eius consuetudine usi sunt, grata candidae animae recordatio, quae bonis optimum est atque omnium maxime exoptabile monimentum.

Operae illius, quam maxima cum diligentia adhibuit Diogeni, quum quod reliquum erat perficiendum sodali eius atque amico, Carolo Iacobitzio, esset traditum, cuius mihi per Societatis Graecae opportunitatem cognitum est optime versatum in his litteris studium, hic quoque, sicut antea Huebnerus, quosdam mihi locos Diogenis indicavit, de quibus meam cognoscere cuperet sententiam. De his igitur locis, quoniam de aliis, quae plurima apud scriptorem illum perturbata sunt, non est mihi otium ad dicendum consessum, breviter exponam.

VI. 9. In his, *πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτοῦ τῷ πλάστῃ εἰκονίσαι*, nihil mutandum. Sermo est de adolescentulo, qui eo statu corporis adiectabat, quo eius effigiem fictor deberet fingere.

VII. 19. Recte videtur Iacobitzius emendare: *τὸ ἓν, ἔφη, τοὺς συμβιοτὰς ὅτι πάσχειν καθ' ἡμέραν, εἰ σὺ μέν μὴ δύνασαι ἐνεγκεῖν τὴν ἐμὴν ὀφρυαγίαν;*

VII. 34. Quoniam carmen hoc *τὴν πάμμετρον* dicit iste doctrinae suae ostentator, nullam oportet versum ideam cum alio metrum habere. Quare sic isti versiculi scribendi videntur:

Digitized by Google

τὸν Κιτιᾶ Ζήνωνα θανεῖν λόγος ὡς ὑπὸ γήρας
πολλὰ καμὼν ἐλύθη·
οἱ δέ, μένων ἄσιτος·
οἱ δ', ὅτι προσκόψας πότ' ἔφη, χερὶ γαῖαν ἀλοήσας,
ἔρχομαι αὐτόματος· τί δὴ καλεῖς με.

VII. 45. Ego quidem sic scribendum arbitror: τὴν δὲ ἀπόδειξιν λόγον διὰ τῶν μᾶλλον καταλαμβανομένων τὸ ἧττον καταλαμβανόμενον παρίσταντα. Id accuratissime cum Ciceronis interpretatione congruit.

VII. 102. Nisi fallor, non est integer hic locus, sed omisit aliquid librarius. Videtur enim scribere debuisse: μὴ γὰρ εἶναι ταῦτα ἀγαθά, ἀλλ' ἀδιάφορα κατ' εἶδος προηγμένα τε καὶ ἀποπροηγμένα.

VIII. 14. Hoc loco mihi quidem non τοὺς γνωρίμους, sed solum παντοίας corruptum videtur ab indocto scriba, cui ignota esset quam scriptam videbat vox Dorica. Scripserat Diogenes, nisi fallor: οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη, ὥστε ἔλεγον τοὺς γνωρίμους αὐτοῦ παμώχους θεοῦ φωνᾶς. Italica vox est πάμωχος, possessorem significans, teste Hesychio, a qua derivatum est παμωχεῖν, de quo verbo dixit Koenius ad Gregorium Cor. p. 229.

IX. 79. Scripsisse puto Diogenem: τούτους δὲ τοὺς δέκα τρόπους καθ' ἕνα τίθησι· πρῶτος, etc. Cuius emendationis caussam facile perspiciet, qui diversitatem scripturae consideraverit.

IX. 85. Etsi non absurda suspicio est, in iis quae de sole praedicantur scribam aliud agentem πόῤῥωθεν scripsisse, quod oculis ad verba quae proxime sequuntur aberrasset, tamen non opus est hac coniectura, quum facilior

Digitized by Google

in promptu sit ratio, si addatur negatio: *ὁ γοῦν ἥλιος παρὰ τὸ διάστημα οὐ πόρρωθεν φαίνεται.* Nam quod putarunt viri docti, afferri hoc exemplum, ut eo illustretur quod praecessit, *τὰ δοκοῦντα εἶναι μεγάλα μικρὰ φαίνεται*, nullam vim habet, quia etiam reliqua exempla neque ordine eo qui exspectari poterat, nec plane congruentia cum iis, quae ante sunt posita, afferuntur, sed commemorantur promiscue talia, quae alia quam sunt esse videantur.

Scribebam Lipsiae d. XXII. Nov.
a. MDCCCXXXI.

Godofredus Hermannus.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Digitized by Google

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ
ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

CAPUT I.
ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ.

Ἀντισθένης Ἀντισθένους Ἀθηναῖος. ἐλέγετο δ' οὐκ εἶναι I. 1.
ἰθαγενής a)· ὅθεν πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα εἰπεῖν, „Καὶ ἡ μήτηρ τῶν θεῶν Φρυγία ἐστίν." ἐδόκει γὰρ εἶναι Θράττης μητρός· ὅθεν καὶ ἐν Ταναγρᾳ κατὰ τὴν μάχην εὐδοκιμήσας ἔδωκε λέγειν Σωκράτει ὡς οὐκ ἂν ἐκ δυοῖν Ἀθηναίοιν οὕτω γεγόνοι aa) γενναῖος. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τῷ γηγενεῖς εἶναι σεμνυνομένους ἐκφαυλίζων ἔλεγε μηδὲν εἶναι κοχλιῶν καὶ ἀττελέβων εὐγενεστέρους. Οὗτος κατ' ἀρχὰς b) μὲν ἤκουσε II.
Γοργίου τοῦ ῥήτορος· ὅθεν τὸ ῥητορικὸν εἶδος ἐν τοῖς διαλόγοις ἐπιφέρει καὶ μάλιστα ἐν τῇ Ἀληθείᾳ καὶ τοῖς Προ-

a) ἰθαγενής. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 648.
aa) γεγόνοι. Menag. γεγόνει.
b) κατ' ἀρχάς. Edit. Froben. καταρχάς.

ANTISTHENES.

Antisthenes Antisthenis filius Atheniensis fuit. Dicebatur autem non esse indigena. Quod quum sibi probro daretur, dixisse fertur, Et Deum mater Phrygia est. Videbatur enim illius mater ex Thracia: unde quum in Tanagrensi pugna fortiter se gessisset, auctor fuit Socrati ut diceret, ex duobus Atheniensibus ita fortem nunquam natum esse. Ipse quoque Atheniensibus, quod indigenae essent gloriantibus, exprobrans dicebat illos cochleis et locustis nihilo nobiliores. Hic initio quidem Gorgiam audivit oratorem: unde et in dialogis oratorium dicendi genus exprimit, maxi-

Digitized by Google

2. τρεπτικοῖς c). φησὶ δ' Ἕρμιππος ὅτι προείλετο ἐν τῇ τῶν Ἰσθμίων πανηγύρει ψέξαι τε καὶ ἐπαινέσαι Ἀθηναίους, Θηβαίους, Λακεδαιμονίους· εἶτα μέντοι παραιτήσασθαι ἰδόντα πλείστους ἐκ τῶν πόλεων d) ἀφιγμένους. ὕστερον δὲ παρέβαλε Σωκράτει καὶ τοσοῦτον ὤνατο αὐτοῦ ὥστε παρήνει τοῖς μαθηταῖς γενέσθαι αὐτῷ e) πρὸς Σωκράτην συμμαθητάς. οἰκῶν τε ἐν Πειραιεῖ f) καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοὺς τεττεράκοντα
III. σταδίους ἀνιὼν ἤκουσε Σωκράτους, παρ' οὗ καὶ τὸ καρτερικὸν λαβὼν καὶ τὸ ἀπαθὲς ζηλώσας κατῆρξε πρῶτος τοῦ κυνισμοῦ. Καὶ ὅτι ὁ πόνος ἀγαθὸν συνέστησε διὰ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους καὶ τοῦ Κύρου, τὸ μὲν g) ἀπὸ τῶν Ἑλλή-
IV. νων, τὸ δὲ h) ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἐλκύσας. πρῶτός τε
3. ὡρίσατο λόγον εἰπών, „Λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἔστι δηλῶν i)."

c) *Προτρεπτικοῖς*. Fortasse scribendum *Προτρεπτικῷ*, quod confirmare videtur Ambrosius vertens *exhortando* et Athenaeus XIV. p. 656. F. *Ἀντισθένης — ἐν Προτρεπτικῷ*. Neque ipse obstat Diogenes infra §. 16. *περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας προτρεπτικὸς πρῶτος, δεύτερος, τρίτος*.

d) *πλείστους ἐκ τῶν πόλεων*. Edit. Froben. *πλείους* (ut etiam cod. Arund.) *ἐκ τῆς πόλεως*. Illud praeter Stephan. et Meurs. praebet cod. Palat. Ambrosius *plurimos ex urbibus*. Aldobrandinus *e civitatibus plures*.

e) *αὐτῷ*. Stephan. *αὐτοῦ*.

f) *Πειραιεῖ*. Edit. Froben. *πειρεῖ*.

g) *Κύρου*. Edit. Froben. *Φρύρου*.

h) *τὸ μὲν — τὸ δέ*. Stephan. *τὸν μὲν — τὸν δέ*.

i) „*Λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἔστι δηλῶν*." Casaubonus: „Si hoc loco intelligas definiri *λόγον*, i. e. definitionem, dubio procul legendum erit *λόγος ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν ἢ ἐστὶ δηλῶν*. Sin haec de *λόγου*, i. e. sermonis definitione capias, nihil mutandum."

meque in Veritate et in Exhortationibus. Hermippus autem ait illum in celebritate Isthmia vituperare ac laudibus efferre voluisse Athenienses, Thebanos et Lacedaemonios; deinde id vitasse, intuentem plurimos ex istis civitatibus confluere. Postmodum Socrati sese addixit in tantumque cum illo profecit, ut moneret discipulos, ut sui sub Socrate essent condiscipuli. Commoransque in Piraeeo quotidie quadraginta stadiis emensis audiebat Socratem, a quo et tolerantiam addiscens et tranquillitatis illius imitator effectus Cynicam primus sectam inchoavit princepsque in ea fuit. Quodque labor bonum esset, magni Herculis ac Cyri exemplo persuadebat, illud a Graecis, hoc a barbaris mutuatus. Primusque definivit sermonem, dicens, Sermo est qui quicquid sit aut fuerit expri-

Digitized by Google

ἔλεγέ τε συνεχῶς, „Μανείην μᾶλλον k) ἢ ἡσθείην.“ καὶ, „Χρὴ τοιαύταις πλησιάζειν γυναιξὶν αἵ χάριν εἰσονται.“ πρός τε τὸ Ποντικὸν μειράκιον μέλλον φοιτᾶν αὐτῷ καὶ πυθόμενον τίνων αὐτῷ δεῖ, φησὶ, „Βιβλιαρίου καινοῦ καὶ γραφείου καινοῦ καὶ πινακιδίου καινοῦ l),“ τὸν νοῦν παρεμφαίνων. πρὸς δὲ τὸν ἐρώμενον ποδαπὴν m) γήμῃ, ἔφη, „Ἂν μὲν καλήν, ἔξεις ποινήν, ἂν δὲ αἰσχράν, ἔξεις ποινήν.“ ἀκούσας ποτὲ ὅτι Πλάτων αὐτὸν κακῶς λέγει, „Βασιλικόν;“ ἔφη, „καλῶς ποιοῦντα κακῶς ἀκούειν.“ μυούμενός ποτε τὰ Ὀρ- 4.
φικά, τοῦ ἱερέως εἰπόντος ὅτι οἱ ταῦτα μυούμενοι πολλῶν ἀγαθῶν ἐν ᾅδου μετέχουσι, „Τί οὖν,“ ἔφη, „οὐκ ἀποθνήσκεις;“ ἀνειδιζόμενός ποτε ὡς οὐκ εἴη ἐκ δύο ἐλευθέρων, „Οὐδὲ γὰρ ἐκ δύο,“ ἔφη, „παλαιστικῶν, ἀλλὰ παλαιστικός n) εἰμι.“ ἐρωτώμενος διὰ τί ὀλίγους ἔχει μαθητάς, ἔφη, „Ὅτι ἀργυρᾷ αὐτοὺς ἐμβάλλω o) ῥάβδῳ.“ ἐρωτηθεὶς διὰ τί πικρῶς τοῖς μαθηταῖς ἐπιπλήττει, „Καὶ οἱ ἰατροί,“ φησὶ,

k) μᾶλλον. Edit. Froben. omittit.
l) καινοῦ — καινοῦ — καινοῦ. Edit. Froben. et Menag. καὶ νοῦ — καὶ νοῦ — καὶ νοῦ. Neque aliter vertit Aldobrandinus.
m) ποδαπήν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 59.
n) παλαιστικῶν — παλαιστικός. Male Aldobrandinus vertit *palaestricis — palaestricus*. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 242.
o) ἐμβάλλω. Galesius apud Casaubonum coni. οὐκ ἐμβάλλω, quod probat Casaubonus.

mit. Dicebat autem identidem, Insania potius quam voluptate afficiar; et illud, Cum eiusmodi mulieribus consuetudinem habendam, quae beneficio beneficium retalient. Pontico adolescenti, quum se illi in disciplinam dare vellet rogaretque quanam re sibi opus esset, Libro, inquit, novo et stilo novo novaque tabella, dispertiendo vocem καινοῦ in καὶ νοῦ mentem praeferens. Interroganti cuiusmodi uxorem duceret, Si, inquit, formosam duxeris, communem habiturus es; si deformem, poenam. Quum audisset Platonem aliquando sibi maledicere, Regium, inquit, est male audire quum bene feceris. Quumque aliquando Orphicis mysteriis initiaretur diceretque sacerdos eiusmodi initiatos bonis plurimis apud inferos perfrui, Cur igitur, ait, ipse non moreris? Probro ei dabatur aliquando, quod non esset ex duobus liberis genitus: Neque, inquit, ex duobus luctatoribus, et tamen luctator sum. Interrogatus cur paucos haberet discipulos, Quod, inquit, argentea illos virga eiicio. Rogatus item cur in discipulos acriter invecheretur, Et me-

Digitized by Google

„τοῖς κάμνουσιν.“ ἰδών ποτε μοιχὸν φεύγοντα, „Ὦ δυστυχής,“ εἶπε, „πηλίκον κίνδυνον ὀβολοῦ διαφυγεῖν ἐδύνασο.“ κρεῖττον ἔλεγε, καθά φησιν Ἑκάτων ἐν ταῖς Χρείαις, εἰς κόρακας ἢ εἰς κόλακας ἐμπεσεῖν· οἱ μὲν γὰρ νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντας ἐσθίουσιν. ἐρωτηθεὶς τί μακαριώτερον ἐν ἀνθρώποις, ἔφη, „Εὐτυχοῦντα ἀποθανεῖν.“ γνωρίμου ποτὲ πρὸς αὐτὸν ἀποδυρομένου ὡς εἴη τὰ ὑπομνήματα ἀπολωλεκώς, „Ἔδει γάρ,“ ἔφη, „ἐν τῇ ψυχῇ αὐτὰ καὶ μὴ ἐν τοῖς χάρταις καταγράφειν p).“ ὥςπερ ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τὸν σίδηρον, οὕτως ἔλεγε τοὺς φθονεροὺς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἤθους κατεσθίεσθαι. τοὺς βουλομένους ἀθανάτους εἶναι ἔφη δεῖν ζῆν εὐσεβῶς καὶ δικαίως. τότ' ἔφη τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι, ὅταν μὴ δύνωνται τοὺς φαύλους ἀπὸ τῶν σπουδαίων διακρίνειν. ἐπαινούμενός ποτε ὑπὸ πονηρῶν, ἔφη, „Ἀγωνιῶ μή τι κακὸν εἰργασμαι.“ ὁμονοούντων ἀδελφῶν συμβίωσιν παντὸς ἔφη τείχους ἰσχυροτέραν εἶναι. τοιαῦτα ἔφη δεῖν ποιεῖσθαι q) ἐφόδια ἃ καὶ ναυαγήσαντι συγκολυμβήσει. ὀνειδιζόμενός ποτε ἐπὶ τῷ πονηροῖς συγγενέσθαι, „Καὶ οἱ ἰατροί,“ φησὶ r), „μετὰ τῶν

p) καταγράφειν. Edit. Froben. et Menag. γράφειν. neque aliter vertit Aldobrandinus. Illud praeter Stephan. praebent codd. Palat. et Arund. (ex quo etiam τοῖς χάρταις dedi pro ταῖς) cum Ambrosio.

q) ἔφη δεῖν ποιεῖσθαι. Edit. Froben. et Menag. δεῖν ἔφη διαποιεῖσθαι. Kuehnius Obss. in D. L. T. II. p. 524. ed. Meibom. coni. περιποιεῖσθαι.

r) φησὶ. Edit. Froben. omittit.

dici, inquit, in languidos. Quum vidisset aliquando fugientem moechum, O, inquit, infelix, quantum periculi uno obolo vitare potuisti. Praestare dicebat, ut Hecaton ait in Chriis, in corvos quam in assentatores incidere: illos quippe mortuos, istos viventes devorare. Rogatus quidnam apud homines esset beatissimum, Felicem, inquit, mori. Familiari quodam apud se deplorante quod perdidisset commentaria, Oportebat, inquit, ista animo potius quam chartis inscribere. Sicuti rubigo ferrum, ita invidiam invidos consumere aiebat. Eos qui cuperent immortales esse, oportere dicebat pie vivere ac iuste. Civitates tunc interire aiebat, quum bonos discernere nequeunt a malis. Quum aliquando a malis laudaretur, Misere, inquit, metuo ne forte mali quippiam fecerim. Fratrum qui essent concordes convictum omni muro dixit esse fortiorem. Ea dicebat paranda viatica, quae cum naufrago simul enatarent. Probro illi dabatur aliquando, quod congrederetur malis: At medici,

Digitized by Google

νοσούντων s) εἶεν, ἀλλ' οὐ πυρέττουσιν." ἄτοπον ἔφη τοῦ μὲν σίτου αἴρας ἐκλέγειν καὶ ἐν τῷ πολέμῳ τοὺς ἀχρείους, ἐν δὲ πολιτείᾳ τοὺς πονηροὺς t) μὴ παραιτεῖσθαι. ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, „Τὸ δύνασθαι ἑαυτῷ ὁμιλεῖν." εἰπόντος αὐτῷ τινος παρὰ πότον, „Αἶσον," „Σύ μοι," φησίν, „αὔλησον." Διογένει χιτῶνα αἰτοῦντι πτύξαι προσέταξε θοιμάτιον. ἐρωτηθεὶς τί τῶν μαθημάτων 7. ἀναγκαιότατον u), ἔφη, „Τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν x)." παρεκελεύετό τε κακῶς ἀκούοντας καρτερεῖν μᾶλλον ἢ εἰ λίθοις τις βάλλοιτο. ἔσκωπτε Πλάτωνα ὡς τετυφωμένον. πομπῆς οὖν γινομένης ἵππον θεασάμενος φρυαττήν φησι πρὸς τὸν Πλάτωνα, „Ἐδόκεις μοι καὶ σὺ ἵππος ἂν εἶναι λαμπρυντής." τοῦτο δὲ ἐπεὶ καὶ συνεχὲς ὁ Πλάτων ἵππον ἐπῄνει y). καί ποτ' ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νοσοῦντα καὶ θεασάμενος λεκάνην

s) *νοσούντων*. Edit. Froben. et Stephan. *ἀσθενούντων*. Illud praeter Menag. probat Stephanus ex MSS. confirmatque cod. Palat.

t) *πονηρούς*. Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio *φθονεροὺς*. Illud praeter Menag. praebent MSS. Stephani cum codd. Palat. et Florent. atque Aldobrandinus.

u) *τί τῶν μαθημάτων ἀναγκαιότατον*. MS. Stephani *τῶν μαθητῶν*. Ambrosius *magis necessaria*. Conf. §. 5. *τί μαχαιρώτερον*.

x) *ἔφη, „Τὸ κακὰ ἀπομαθεῖν."* Menag. *ἔφη, Τὸ περιαιρεῖν, φησὶ, τὸ ἀπομανθάνειν*. Aldobrandinus: *Ea, inquit, quae dediscendi tollit necessitatem*. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. confirmant codd. R et Arund. cum Ambrosio.

y) *τοῦτο δὲ ἐπεὶ καὶ συνεχὲς ὁ Πλάτων ἵππον ἐπῄνει*. Ambrosius haec verba prorsus omittit. Edit. Froben. et Menag. omittunt *καί*.

inquit, inter aegrotos versantur, neque tamen febricitant. Absurdum esse dicebat triticum purgare lolio bellumque inutili milite, rem vero publicam improbis non exhaurire. Rogatus quidnam ex philosophia lucratus esset, Mecum, ait, colloqui posse. Cuidam ipsi in convivio dicenti, Cane, Tu, inquit, tibias infla. Diogenem tunicam petentem pallium compliçare iussit. Interrogatus quaenam esset disciplina maxime necessaria, Mala, inquit, dediscere. Eos hortabatur qui maledictis incesserentur, tolerare magis quam si lapidibus ipsos quispiam ageret. Platonem insimulabat ut fastu turgidum. Quum ergo fieret pompa, inspiciens hinnientem frementemque equum, ad Platonem conversus, Tu, inquit, iudicio meo equus fuisses ad pompam ornatissimus: idque propterea quod vel identidem Plato equum laudaret. Venerat aliquando ad eum mala valetudine affectum, et quum

Digitized by Google

ἔνθα ὁ Πλάτων ἐμεμέκει z), „Χολὴν μέν," ἔφη a), „ὁρῶ ἐνταῦθα b), τῦφον δὲ οὐχ ὁρῶ." συνεβούλευεν Ἀθηναίοις τοὺς ὄνους ἵππους ψηφίσασθαι· ἄλογον δὲ ἡγουμένων, „Ἀλλὰ μὴν καὶ στρατηγοί," φησί, „γίνονται παρ' ὑμῶν c) μηθὲν μαθόντες, μόνον δὲ χειροτονηθέντες." πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πολλοί σε ἐπαινοῦσι," „Τί γάρ," ἔφη, „κακὸν πεποίηκα;" στρέψαντος αὐτοῦ τὸ διερρωγὸς τοῦ τρίβωνος εἰς τὸ προφανές, Σωκράτης ἰδών φησιν, „Ὁρῶ σου διὰ τοῦ τρίβωνος τὴν φιλοδοξίαν." ἐρωτηθεὶς ὑπό του d), καθά φησι Φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν Σωκρατικῶν, τί ποιῶν καλὸς κἀγαθὸς ἔσοιτο, ἔφη, „Εἰ τὰ κακὰ ἃ ἔχεις ὅτι ψευκτά ἐστι μάθοις παρὰ τῶν εἰδότων." πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα τρυφήν, „Ἐχθρῶν παῖδες," ἔφη, „τρυφήσειαν." πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτοῦ τῷ πλάστῃ μειράκιον e), „Εἰπέ μοι," φησίν, „εἰ φωνὴν λάβοι ὁ χαλκός, ἐπὶ τίνι ἂν σεμνυνθῆναι f);" τοῦ δ' εἰπόντος, „Ἐπὶ κάλλει," „Οὐκ αἰσχύνει οὖν," ἔφη, „τὰ

z) ἔνθα ὁ Πλάτων ἐμεμέκει. Ed. Frob. εἰς ἣν ἐμεμέκει, omisso ὁ Πλάτων.
a) „Χολὴν μέν," ἔφη. Ed. Frob. omittit ἔφη. Stephan. ἔφη, Χολὴν μέν.
b) ἐνταῦθα. Mallem omissum.
c) παρ' ὑμῶν. Ed. Froben. et Stephan. παρ' ἡμῶν. Menag. ποθ' ὑμῶν. Illud praebent RRR, confirmatum interpretibus.
d) ὑπό του. Cod. Palat. ὑπὸ αὐτοῦ, i. e. a Socrate.
e) πρὸς τὸ παρασχηματίζον αὐτοῦ, τῷ πλάστῃ μειράκιον. Casaubonus coni. ἑαυτόν, Scaliger αὐτό, Menagius αὐτοῦ τῷ πλάσματι vel αὐτὸ τῷ πλάσματι.
f) ἐπὶ τίνι ἂν σεμνυνθῆναι. Casaubonus coni. σεμνυθήσεται vel ἐπὶ τίνι οἴει ἂν σεμνυνθῆναι, quem sensum expressit Aldobrandinus, *quanam ipsum de re gloriaturum putas?*

vas cerneret ubi Plato vomuerat, Bilem, inquit, hic video, fastum vero non video. Atheniensibus consulebat asinos ut equos esse decernerent: quod quum illi ab omni ratione alienum dicerent, At, inquit, apud vos duces fiunt qui nihil didicerunt solumque designati sunt. Dicenti ipsi cuidam, Multi te laudant, Quid enim, ait, mali feci? Quum pallii discissam partem conversam in conspectum dedisset, intuitus Socrates, Video, inquit, per pallium tuam gloriae cupiditatem. Interrogatus a quodam, ut ait Phanias in libro de Socraticis, quidnam faciendo bonus et honestus evaderet, Si mala, inquit, quae habes ab iis qui noverunt didiceris esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, Inimicorum, ait, filii delicate vivant. Adolescenti qui se fictori suo fingendum curabat, Dic, ait, si vocem aes acciperet, quanam in re gloriaretur? illo dicente, In pulchritudine, Non igitur,

Digitized by Google

ὅμοια g) γεγηθὼς ἀψύχῳ;" Ποντικοῦ νεανίσκου πολυωρήσειν αὐτὸν ἐπαγγελλομένου, εἰ τὸ πλοῖον ἀφίκοιτο τῶν ταρίχων, λαβὼν αὐτὸν καὶ φύλακον πενὸν h) πρὸς ἀλφιτόπωλιν ἦκε καὶ σαξάμενος ἀπῆει· τῆς δὲ αἰτούσης τὸ διάφορον, „Ὁ νεανίσκος," ἔφη, „δώσει ἐὰν τὸ πλοῖον αὐτοῦ τῶν ταρίχων ἀφίκηται." αὐτὸς καὶ Ἄνυτῳ τῆς φυγῆς αἴτιος γενέσθαι δοκεῖ καὶ Μελίτῳ τοῦ θανάτου. Ποντικοῖς γὰρ νεανίσκοις κατὰ κλέος τοῦ Σωκράτους ἀφιγμένοις περιτυχὼν ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν Ἄνυτον, εἰπὼν ἐν ἤθει σοφώτερον εἶναι τοῦ Σωκράτους· ἐφ' ᾧ διαγανακτήσαντας τοὺς περιεστῶτας ἐκβαλεῖν αὐτόν. εἰ δέ ποθι θεάσαιτο γύναιον κεκοσμημένον, ἀπῄει ἐπὶ τὴν οἰκίαν αὐτῆς καὶ ἐκέλευε τὸν ἄνδρα ἐξαγαγεῖν ἵππον καὶ ὅπλα, ὡς τὸ μὲν ἔχοι ταῦτα, ἐὰν τρυφᾷ· ἀμύνεσθαι γὰρ τούτοις· εἰ δὲ μή, περιαιρεῖν τὸν κόσμον. Ἤρεσκεν αὐτῷ καὶ τάδε. διδακτὴν ἀπεδείκνυε i) τὴν ἀρετήν. τοὺς αὐτοὺς k) εὐγενεῖς τοὺς καὶ ἐναρέτους l)· αὐτάρκη γὰρ τὴν ἀρετὴν πρὸς εὐδαιμονίαν, μηδενὸς προσδεομένην ὅτι μὴ Σωκρατικῆς ἰσχύος. τήν τε ἀρετὴν τῶν

V. 10. 11.

g) τὰ ὅμοια. Edit. Froben. omittit. Caeterum scribebatur αἰσχύνῃ.
h) πενόν. Ambrosius *novo*.
i) διδακτὴν ἀπεδείκνυε. Cod. Palat. διδασκικὴν ἀπεδείκνυσε.
k) τοὺς αὐτούς. Stephan. et cod. Palat. καὶ τοὺς αὐτούς.
l) ἐναρέτους. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 328. sq.

inquit, erubescis qui cum inanimi gloriaris? Pontico adolescente pollicente illum sibi fore curae, si navis applicaret qua salsamenta vehebantur, sumpto illo et vase vacuo abiit ad eam quae farinam venundabat eoque impleto abibat: illa vero pretium petente, Hic, inquit, adolescens dabit, si salsamentorum ipsius navis applicuerit. Ipse et Anyto exilii et Melito mortis auctor fuisse videtur. Namque Ponticis iuvenibus ob Socratis gloriam sollicitatis quum incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens leni irrisione illum sapientiorem esse quam Socratem: qua ex re indignatos circumstantes eiecisse illum. Sicubi vero ornatam offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur iubebatque virum *eius* equum proferre et arma, ut si quidem haec illi essent, deliciis vacare *sineret*: his enim iniurias propellere: sin alias, cultum amoveret. Quae autem illi placuere, ista sunt: Docibilem esse virtutem; eosdem esse nobiles ac virtute praeditos; sufficere virtutem ad beatam vitam, nullo indigentem nisi Socratis viribus; virtutem quoque operum esse, neque

Digitized by Google

ἔργων εἶναι, μήτε λόγων πλείστων δεομένην μήτε μαθημάτων. αὐτάρκη τε εἶναι τὸν σοφόν· πάντα γὰρ αὐτοῦ εἶναι τὰ τῶν ἄλλων. τήν τε ἀδοξίαν ἀγαθὸν καὶ ἴσον τῷ πόνῳ. καὶ τὸν σοφὸν οὐ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους πολιτεύσεσθαι m), ἀλλὰ κατὰ τὸν τῆς n) ἀρετῆς. γαμήσειν τε τεκνοποιίας χάριν, ταῖς εὐφυεστάταις συνιόντα γυναιξί. καὶ ἐρασθήσεσθαι δέ·
12. μόνον γὰρ εἰδέναι τὸν σοφὸν τίνων χρὴ ἐρᾶν. ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτί o). τῷ γὰρ σοφῷ ξένον οὐδὲν οὐδ' ἄπο p). ἀξιέραστος ὁ ἀγαθός· οἱ σπουδαῖοι φίλοι· συμμάχους ποιεῖσθαι τοὺς εὐψύχους ἅμα καὶ δικαίους· ἀναφαίρετον ὅπλον ἀρετή· κρεῖττόν ἐστι μετ' ὀλίγων ἀγαθῶν πρὸς ἅπαντας τοὺς κακοὺς ἢ μετὰ πολλῶν κακῶν πρὸς ὀλίγους ἀγαθοὺς q) μάχεσθαι. προσέχειν τοῖς ἐχθροῖς· πρῶτοι γὰρ τῶν ἁμαρτημάτων αἰσθάνονται. τὸν δίκαιον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοῦ συγγενοῦς· ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἡ αὐτὴ ἀρετή·

m) *πολιτεύσεσθαι.* Legebatur *πολιτεύεσθαι.* Ambrosius *victurum.*

n) *τῆς.* Edit. Froben. omittit.

o) *ἀναγράφει δ' αὐτοῦ καὶ Διοκλῆς ταυτί.* Edit. Froben. *ἀναγράφει δὲ καὶ διοκλῆς.*

p) *οὐδ' ἄπο.* „In quodam veteri supererant aliqua alius lectionis vestigia, *οὐδεπ* videlicet.“ H. Stephanus. Idem praefat. p. 14. coni. *ἄπορον*, Kuehnius *ἄτοπον.* Menagio nihil mutandum videtur. Aldobrandinus simpliciter vertit *nihil sapienti novum.* Sambucus corr. *οὐδ' ἀποαξιέραστος* (immo *ἀπαξιέραστος* vel *ἀναξιέραστος*), ipso, ut videtur, Ambrosio inductus, qui vertit *neque indignus est.*

q) *ἀγαθούς.* Inserui ex emendatione Ios. Scaligeri, recepta Meibomio.

verbis multis neque disciplinis indigentem; sapientemque sibi ipsi sufficere: ipsius enim esse quae aliorum sunt omnia; nominis obscuritatem bonum esse labori simile; sapientem non secundum constitutas leges rem publicam administraturum, sed iuxta virtutis normam; ducturumque uxorem procreandorum liberorum causa, formosissimis quibusque congredientem mulieribus; praeterea amaturum: solum quippe scire sapientem quaenam sint amanda. Inscribit illi Diocles et ista: Sapienti peregrinum aut novum nihil; non indignus est qui ametur vir bonus; virtute praediti amici; propugnatores faciundos qui animosi et iusti sunt; virtutem arma esse quae tolli non possint; praestat cum paucis bonis adversus malos omnes quam cum multis malis adversus paucos bonos pugnare; sollicite observandos inimicos: primi enim peccata sentiunt; iustum virum pluris faciendum quam propinquum; viri ac mulieris virtus eadem; bona pulcra,

Digitized by Google

ταἀγαθὰ καλά, τὰ κακὰ αἰσχρά· τὰ πονηρὰ πάντα νόμιζε ξενικά. τεῖχος ἀσφαλέστατον φρόνησιν· μήτε γὰρ καταρρεῖν 13.
μήτε προδίδοσθαι. τείχη κατασκευαστέον ἐν τοῖς αὐτῶν r)
ἀναλώτοις λογισμοῖς. Διελέγετο δ' ἐν τῷ Κυνοσάργει γυμνα- VI.
σίῳ μικρὸν ἄποθεν s) τῶν πυλῶν· ὅθεν τινὲς καὶ τὴν κυνι-
κὴν ἐντεῦθεν ὀνομασθῆναι. αὐτός τε ἐπεκαλεῖτο Ἁπλοκύων,
καὶ πρῶτος ἐδίπλωσε τὸν τρίβωνα, καθά φησι Διοκλῆς, καὶ VII.
μόνῳ αὐτῷ ἐχρῆτο· βάκτρον τε ἀνέλαβε καὶ πῆραν. πρῶτον
δὲ καὶ Νεάνθης φησὶν ἁπλῶσαι θοιμάτιον t). Σωσικράτης
δ' ἐν τρίτῃ Διαδοχῶν Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον καὶ πώγωνα
καθεῖναι καὶ βάκτρῳ καὶ πήρᾳ χρῆσθαι u). τοῦτον μόνον VIII.
ἐκ πάντων Σωκρατικῶν Θεόπομπος ἐπαινεῖ καὶ φησι δεινόν 14.
τε εἶναι καὶ δὲ ὁμιλίας ἐμμελοῦς ὑπαγαγέσθαι πάνθ' ὁντι-
νοῦν. δῆλον δ' ἐκ τῶν συγγραμμάτων καὶ τοῦ Ξενοφῶντος
Συμποσίου. δοκεῖ δὲ καὶ τῆς ἀνδρωδεστάτης στωικῆς κα-

r) αὐτῶν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. αὐτῶν.

s) ἄποθεν. Stephan. ἄπωθεν. V. Lobeck. ad Phrynich. p. 9. et seq.

t) ἁπλῶσαι θοιμάτιον. Salmasius ad Tertullian. libr. de Pallio c. V. p. 399. et Ferrarius de re vestiaria II. 4, 19. corr. διπλῶσαι, quod probare videtur Menagius. Aldobrandinus *vestem pandere.*

u) καὶ πώγωνα καθεῖναι καὶ βάκτρῳ καὶ πήρᾳ χρῆσθαι. Haec convertendo omittit Aldobrandinus: *Sosicrates in tertio successionum Diodorum Aspendium tradit.* Recte: ut videatur scriptum fuisse — ἁπλῶσαι θοιμάτιον· Σωσικράτης δ' — Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον. scil. ἁπλῶσαι θοιμάτιον.

mala esse turpia; prava omnia aliena puta atque peregrina; murum tutissimum prudentiam esse: neque enim decidere neque prodi; moenia struenda in nostris animi cogitationibus quae capi non possunt. Disserebat autem in gymnasio quod Cynosarges appellatur, non longe a portis civitatis: unde quidam Cynicam sectam appellatam volunt. Ipseque cognominabatur Purus putus canis. Ac primus pallium, ut ait Diocles, duplicavit, ipsoque solo utebatur: baculumque sumpsit ac peram. Primus autem, ut Neanthes tradit, simplicis quoque pallii usum habuit. Porro Sosicrates in Successionum tertio Diodorum Aspendium et barbam demisisse et baculo et pera usum esse ait. Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum et ex suavitate colloquii quemlibet capere ac traducere quo vellet. Liquet id autem ex libris ipsius atque ex illo Xenophontis Symposio. Videturque et gravioris sectae Stoicae princeps

Digitized by Google

τάρξαι· ὅθεν καὶ Ἀθήναιός x) ὑ ἐπιγραμματοποιὸς φησιν οὕτω περὶ αὐτῶν·

Ὦ στοικῶν y) μύθων εἰδήμονες, ὡ πανάριστα
δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθέμενοι σελίσιν z),
τὰν ἀρετὰν ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἄδε γὰρ ἀνδρῶν
μούνα καὶ βιοτὰν a) ῥύσατο καὶ πόλιας.
σαρκὸς δ' ἡδυπάθημα b), φίλον τέλος ἀνδράσιν ἄλλοις,
ἦ c) μία τῶν Μνήμης ἤνυσε θυγατέρων.

15. οὗτος ἡγήσατο καὶ τῆς Διογένους ἀπαθείας καὶ τῆς Κράτητος ἐγκρατείας καὶ τῆς Ζήνωνος παρτερίας, αὐτὸς ὑποθέμενος τῇ πόλει τὰ θεμέλια. ὁ δὲ Ξενοφῶν ἥδιστον μὲν εἶναι περὶ τὰς ὁμιλίας φησὶν αὐτόν, ἐγκρατέστατον δὲ περὶ τἄλλα.

IX. Φέρονται δ' αὐτοῦ συγγράμματα τόμοι δέκα· πρῶτος ἐν ᾧ περὶ λέξεως ἢ περὶ χαρακτήρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεὺς ἢ περὶ Ὀδυσσέως d), Ὀρέστου ἀπολογία ἢ περὶ τῶν δικογράφων e), Ἰσογραφὴ ἢ Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης f),

x) Ἀθήναιος, Stephan. Ἀθηναῖος.
y) στοικῶν. Iacobsius Anthol. Gr. Palat. IX. 496. Στοϊκῶν.
z) σελίσιν. Scribebatur σελίσι.
a) βιοτάν. Iacobs. l. l. βίοτον.
b) ἡδυπάθημα. Iacobs. l. l. ἁδυπάθημα.
c) ἦ. Iacobs. l. l. ἅ.
d) περὶ Ὀδυσσέως. Casaubonus coni. ὑπὲρ Ὀδυσσέως aut certe λόγος Ὀδυσσέως, Menagius περὶ Ὀδυσσείας.
e) Ὀρέστου ἀπολογία ἢ περὶ τῶν δικογράφων. Edit. Froben., Stephan. et Menag. Ὀρέστου ἀπολογία περὶ τῶν δικογράφων, quod commate dividunt interpretes. Ἢ inserui ex emendatione Kuehnii, quem vide ad §. 16.
f) Ἰσογραφὴ ἢ Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης. Legebatur Ἰσογραφῆ ἢ Δεσίας ἢ

fuisse: quocirca et Athenaeus poeta epigrammatum sic de illis ait:

Stoicidae, spectata cohors, qui insignia sacris
Mandatis melius dogmata vestra libris,
Unam animi summum virtutem culmen habere,
Urbes quod servet sola quod ipsa homines.
Carnis at illecebras aliis, sibi finis ut esset,
Unica perfecit filia Mnemosynes.

Hic et Diogeni tranquillitatis et Crateti continentiae et Zenoni tolerantiae dux et auctor fuit, qui ipse civitati fundamenta subiecit. Enimvero Xenophon suavissimum in colloquio fuisse ait, atque in rebus aliis continentissimum. Feruntur et ipsius scripta tomi decem: primus in quo de dictione sive de figuris, Aiax sive Aiacis oratio, Ulysses sive de Ulysse, Orestis defensio sive de causidicis, Isogra-

Digitized by Google

πρὸς τὸν Ἰσοκράτους Ἀμάρτυρον· τόμος δεύτερος ἐν ᾧ περὶ ζώων φύσεως, περὶ παιδοποιΐας ἢ περὶ γάμου ἐρωτικός ff), περὶ τῶν σοφιστῶν φυσιογνωμονικός g), περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀν- 16.
δρείας προτρεπτικὸς h) πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, περὶ Θεόγνιδος δ' ε'· τόμος τρίτος i) ἐν ᾧ περὶ ἀγαθοῦ, περὶ ἀνδρείας k), περὶ νόμου ἢ περὶ πολιτείας, περὶ νόμου ἢ περὶ καλοῦ καὶ δικαίου, περὶ ἐλευθερίας καὶ δουλείας, περὶ πίστεως, περὶ ἐπιτρόπου ἢ περὶ τοῦ πείθεσθαι l), περὶ νίκης οἰκονο-
μικός m)· τόμος τέταρτος n) ἐν ᾧ Κῦρος, Ἡρακλῆς ὁ μείζων ἢ περὶ ἰσχύος· τόμος πέμπτος o) ἐν ᾧ Κῦρος ἢ περὶ βασι-
λείας, Ἀσπασία· τόμος ἕκτος p) ἐν ᾧ Ἀλήθεια q), περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ἀντιλογικός, Σάθων ἢ r) περὶ τοῦ ἀντιλέγειν α'.

Ἰσοκράτης. Cod. Arund. Λύσιας καὶ Ἰσοκράτης, quo confirmatur quam recepi Wyttenbachii coniectura ad Plutarchi Morall. p. 390. ed. Oxon. T. I. p. 303. ed. Lips.

ff) ἐρωτικός. Ambrosius *sive amatorius.*

g) περὶ τῶν σοφιστῶν φυσιογνωμονικός. Ita edit. Froben., Stephan. et Menag., neque aliter vertunt interpretes. Apud Athenaeum XIV. p. 656. F. laudatur Ἀντισθένης ἐν Φυσιογνωμονικῷ.

h) περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας προτρέπτικός. Ita edit. Froben., Stephan. et Menag., nisi quod Froben. ἀνδρίας. Neque aliter vertit Aldobrandinus. Ambrosius verba περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας plane hic omittit, recte ut videtur.

i) τρίτος. Edit. Froben., Stephan. et Menag. γ'.

k) περὶ ἀνδρείας. Edit. Froben. ἀνδρίας. Caeterum Ambrosius ante hunc titulum insertum habet *de iustitia*, qui est suus huic libello locus.

l) περὶ πίστεως, περὶ ἐπιτρόπου ἢ περὶ τοῦ πείθεσθαι. Ambrosius: *de fide et curatore, de interrogatione.*

m) περὶ νίκης οἰκονόμικός. Interpretes: *de victoria, oeconomicus.* Non recte.

n) τέταρτος. Scribebatur δ'.

o) πέμπτος. Scribebatur ε'.

p) ἕκτος. Scribebatur ς'.

q) Ἀλήθεια. Scribebatur ἀλήθεια. Correxit Casaubonus.

r) ἢ. Inserui ex emendatione Kuehnii.

phe sive Lysias et Isocrates, adversus Isocratis Amartyrum; in secundo tomo de animalium natura, de procreatione filiorum sive de nuptiis amatorius, de sophistis physiognomonicus, de iustitia et fortitudine exhortatatorius primus, secundus, tertius, de Theognide quinque; tomus tertius in quo de bono, de fortitudine, de lege sive de republica, de lege sive honesto et iusto, de libertate et servitute, de fide, de curatore sive de obediendo, de victoria oeconomicus; in quarto tomo Cyrus, Hercules maior sive de robore; in quinto tomo Cyrus sive de regno, Aspasia; sextus tomus in quo Veritas, de disserendo antilogicus, Sathon sive de

Digitized by Google

17. β' γ', περὶ διαλέκτου· τόμος ἑβδομος a) ἐν ᾧ περὶ παιδείας ἢ ὀνομάτων α' β' γ' δ' ε', περὶ ὀνομάτων χρήσεως t) ἢ ἐριστικός, περὶ ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως, περὶ δόξης καὶ ἐπιστήμης α' β' γ' δ', περὶ τοῦ ἀποθανεῖν, περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, περὶ τῶν ἐν ᾅδου u), περὶ φύσεως α' β', Ἐρώτημα περὶ φύσεως β' x), Δύξαι ἢ ἐριστικός, περὶ τοῦ μανθάνειν προβλήματα· τόμος ὄγδοος y) ἐν ᾧ περὶ μουσικῆς, περὶ ἐξηγητῶν, περὶ Ὁμήρου, περὶ ἀδικίας καὶ ἀσεβείας, περὶ Κάλχαντος, περὶ κατασκόπου, περὶ ἡδονῆς· τόμος ἔνατος z) ἐν ᾧ περὶ Ὀδυσσείας, περὶ τῆς ῥάβδου, Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου a), περὶ Ἑλένης καὶ Πηνελόπης, περὶ Πρωτέως, Κύ-
18. κλωψ ἢ περὶ Ὀδυσσέως, περὶ οἴνου χρήσεως ἢ περὶ μέθης ἢ περὶ τοῦ Κύκλωπος, περὶ Κίρκης, περὶ Ἀμφιαράου, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης καὶ περὶ τοῦ κυνός· τόμος δέκατος b) ἐν ᾧ Ἡρακλῆς ἢ Μίδας, Ἡρακλῆς ἢ περὶ φρο-

a) ἑβδομος. Scribebatur ζ'.
t) περὶ ὀνομάτων χρήσεως. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino ante haec verba inserta habent haecce: περὶ τοῦ ἀποθανεῖν, περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. quibus Stephan. cum Ambrosio insuper addit περὶ τῶν ἐν ᾅδου. Cod. Palat. περὶ τοῦ ἐν ᾅδου. Delevi quae male huc intrusa videbantur, commodius legenda post librum περὶ δόξης καὶ ἐπιστήμης α' β' γ' δ'.
u) περὶ τοῦ ἀποθανεῖν, περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, περὶ τῶν ἐν ᾅδου. Stephan. et Ambrosius omittunt.
x) ἐρώτημα περὶ φύσεως β'. Edit. Froben. ἐρώτημα περὶ φύσεως α'. ἐρώτημα περὶ φύσεως β'. Codd. Cantabr. et Arund. ἐ. π. φ. α', β'.
y) ὄγδοος. Scribebatur η'.
z) ἔνατος. Scribebatur Θ'.
a) περὶ τῆς ῥάβδου, Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου. Ambrosius: *de virga Minervae sive de Telemacho, Helena et Penelope.*
b) δέκατος. Scribebatur ι'.

contradictione tres, de loquutione; in septimo tomo de disciplina sive de nominibus quinque, de usu nominum sive contentiosus, de interrogatione et responsione, de opinione et scientia quattuor, de moriendo, de vita et morte, de iis quae sunt apud inferos, de natura duo, Interrogatio de natura duo, Opiniones sive contentiosus, de addiscendo problemata; in octavo tomo de musica, de expositoribus, de Homero, de iniustitia et impietate, de Calchante, de exploratore, de voluptate; in nono tomo de Odyssea, de virga, Minerva sive de Telemacho, de Helena et Penelope, de Proteo, Cyclops sive de Ulysse, de vini usu sive de ebrietate sive de Cyclope, de Circe, de Amphiarao, de Ulysse et Penelope, de cane; in decimo tomo Hercules sive

Digitized by Google

νήσεως ἢ ἰσχύος, Κύριος ἢ ἐρώμενος, Κύριοι c) ἢ κατάσκοποι, Μενέξενος ἢ περὶ τοῦ ἄρχειν, Ἀλκιβιάδης, Ἀρχέλαος ἢ περὶ βασιλείας. καὶ ταῦτα μέν ἐστιν ἃ συνέγραψεν. ἃ Τίμων δὲ διὰ τὸ πλῆθος ἐπιτιμῶν αὐτῷ παντοφυῆ φλέδονά d) φησιν αὐτόν. Ἐτελεύτησε δὲ ἀρρωστίᾳ· ὅτε καὶ Διογένης X. εἰσιὼν πρὸς αὐτὸν ἔφη, „Μήτι χρεία φίλου;“ καὶ ποτε e) παρ' αὐτὸν ξιφίδιον ἔχων εἰσῆλθε. τοῦ δ' εἰπόντος, „Τίς ἂν ἀπολύσῃ με f) τῶν πόνων;“ δείξας τὸ ξιφίδιον, ἔφη, „Τοῦτο·“ καὶ ὅς, „Τῶν πόνων,“ εἶπον, „οὐ τοῦ ζῆν.“ 19. ἐδόκει γάρ πως μαλακώτερον φέρειν τὴν νόσον ὑπὸ φιλοζωίας. καὶ ἔστιν ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον g)·

Τὸν βίον ἦσθα κύων h), Ἀντίσθενες, ὧδε πεφυκὼς
ὥστε δακεῖν κραδίην ῥήμασιν, οὐ στόμασιν·
ἀλλ' ἔθανες φθισικός, τάχ' ἐρεῖ τις ἴσως· τί δὲ i) τοῦτο;
πάντως εἰς Ἀίδην δεῖ τιν' ὁδηγὸν ἔχειν.

c) *Κύριος.* Ambrosius *Dominus.*

d) *παντοφυῆ φλέδονα.* Aldobrandinus *fertiles nugas.*

e) *ποτε.* Ignat. Rossius Commentatt. Laertt. §. XXXI. p. 90. sq. coni. τότε.

f) *με.* Edit. Froben. et Menag. omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. interpretes cum codd. Palat. et Arund.

g) *καὶ ἔστιν ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον.* Ambrosius omittit.

h) *Τὸν βίον ἦσθα κύων.* Vid. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 115.

i) *δέ.* Edit. Froben. omittit.

Midas, Hercules sive de prudentia sive de robore, Dominus sive amans, Domini sive exploratores, Menexenus sive de imperio, Alcibiades, Archelaus sive de regno. Atque ista quidem scripsit. Timon autem ob multitudinem eorum quae scripsit increpans illum, ingeniosum nugatorem eum dixit. Obiit morbo: quo tempore Diogenes ingressus ad illum dixit, Num amico opus est? Aliquando item intraverat sicam habens: Ad quem ille quum diceret, Quis me doloribus absolvet? ille ostensa sica, Haec, ait: et ille, Doloribus, dixi, non vita. Videbatur enim ferme mollius perferre morbum prae amore vitae. Est autem nostrum epigramma in Antisthenem ita se habens:

In vita canis acer eras, Antisthenes, ut tu
Morderes verbis, haud tamen ore, homines.
Mortuus es phthisicus, dicet quis forte. Quid ad rem?
Ductore omnino ad limina Ditis opus.

Digitized by Google

XI. Γεγόνασι δὲ καὶ ἄλλοι Ἀντισθένεις τρεῖς, Ἡρακλείτειος εἷς, ἕτερος Ἐφέσιος καὶ Ῥόδιός τις ἱστορικός. ἐπειδὴ δὲ τοὺς ἀπ' Ἀριστίππου διεληλύθαμεν καὶ Φαίδωνος, νῦν ἐλεύσομεν τοὺς ἀπ' Ἀντισθένους κυνικούς τε καὶ στωικούς. καὶ ἐχέτω οὕτως.

Fuerunt autem et alii Antisthenes tres, unus de schola Heracliti, alius Ephesius, tertius Rhodius quidam historicus. Quoniam vero eos qui ab Aristippo fluxere ac Phaedone transeginus, age nunc illos qui ab Antisthene venerunt Cynicos ac Stoicos hoc ordine adiiciamus.

Digitized by Google

CAPUT II.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Διογένης Ἱκεσίου a) τραπεζίτου Σινωπεύς. φησὶ δὲ Διοκλῆς, δημοσίαν αὐτοῦ τὴν τράπεζαν b) ἔχοντος τοῦ πατρὸς καὶ παραχαράξαντος τὸ νόμισμα, φυγεῖν· Εὐβουλίδης δ' ἐν τῷ περὶ Διογένους αὐτὸν Διογένη φησὶ τοῦτο πρᾶξαι καὶ συναλᾶσθαι τῷ πατρί. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησιν ἐν τῷ Πορδάλῳ c) ὡς παραχαράξαι τὸ νόμισμα· ἔνιοι δ' ἐπιμελητὴν γενόμενον ἀναπεισθῆναι ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς ἢ εἰς τὸ Δήλιον ἐν τῇ πατρίδι Ἀπόλλωνος πυνθάνεσθαι εἰ ταῦτα πράξει ἅπερ ἀναπείθετο d)· I. 20.

a) Ἱκεσίου. Scribebatur Ἱκησίου.

b δημοσίαν αὐτοῦ τὴν τράπεζαν. Edit. Froben. δημοσίαν αὐτὴν τράπεζαν.

c) Πορδάλῳ. Legebatur Ποδάλῳ. Menagius corr. Πορδάλει vel Παρδάλει propter §. 80. ubi est Πάρδαλις et Πάρδαλιν. Quod recepi confirmant codd. Stephani (qui habent etiam Παρδάλῳ), R, Palat. et Florent. cum Ambrosio.

d) καὶ ἐλθόντα — ἀναπεῖθετο. Ambrosius: *venisse Delphos atque Delum in patriam Apollinis percontatumque esse an id ageret quod ei suaderetur.* Aldobrandinus: *cumque Delphos sive Delum Apollinis patriam venisset, sciscitatum esse, numquid acturus esset quae sibi suadebantur.* Casaubonus: „Dicit interrogasse eum Apollinem, an in patria esset facturus quod suadebatur.“

DIOGENES.

Diogenes Hicesii mensarii filius Synopeus fuit. Fugisse illum, quum pater eius publice mensam haberet ac pecuniam adulteraret, Diocles auctor est. Porro Eubulides in libro de Diogene Diogenem ipsum hoc fecisse ait et cum patre una pulsum fuisse. Ipse quoque in Pordalo de se ipso ait falso signasse monetam. Quidam vero eum quum curator effectus esset, persuasum ab opificibus aiunt venisse Delphos sive ad templum Delphicum ibique Apollinem percontatum esse an in patria id acturus esset quod ei suaderetur: quod

Digitized by Google

τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας e) καὶ φωραθεὶς, ὡς μέν τινες, ἔφυγα-
21. δεύθη, ὡς δέ τινες, ἑκὼν ὑπεξῆλθε φοβηθείς. ἔνιοι δὲ φασὶ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτὸν λαβόντα τὸ νόμισμα διαφθεῖραι· καὶ τὸν μὲν δεθέντα ἀποθανεῖν, τὸν δὲ φυγεῖν ἐλθεῖν τε εἰς Δελφοὺς καὶ πυνθανόμενον οὐκ εἰ παραχαράξαι, ἀλλὰ τί ποιήσας ἔν-
II. δοξότατος ἔσται, οὕτω f) λαβεῖν τὸν χρησμὸν τοῦτον. Γενόμενος δὲ Ἀθήνησιν Ἀντισθένει παρέβαλε. τοῦ δὲ διωθουμένου διὰ τὸ μηδένα προσίεσθαι, ἐξεβιάζετο τῇ προεδρείᾳ. καί ποτε τὴν βακτηρίαν ἐπανατεινομένου αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχὼν g), „Παῖε," εἶπεν· „οὐ γὰρ εὑρήσεις οὕτω σκλη-

e) τοῦ δὲ συγχωρήσαντος — κιβδηλεύσας. Edit. Froben. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς τὸ τέρμα κιβδηλεύσας. Menag. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα, οὐ συνεὶς τὸ τέρμα, κιβδηλεύσας. Ambrosius: *quod quum sibi permissum esset, de civili moneta aes adulterasse.* Aldobrandinus: *quo sibi concedente, publicam pecuniam, finem haud intelligens, adulteravit.* Secutus sum Stephanianam, quae quod habet τὸ κέρμα, confirmant codd. Palat., Florent. et Arund.. Casaubonus coni. Ἀπόλλωνος πυνθάνεσθαι εἰ τ. πρ. ἅπερ ἀναπ., τὸ πολιτικὸν νόμισμα συνεὶς τοῦ δὲ συγχωρήσαντος τὸ κέρμα etc. Menagius, τὸ πολιτικὸν νόμισμα συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας, sive potius τὸ Πυθικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας. Hemsterhusius ad Polluc. IX. 6, 87. T. II. p. 1070. κόμμα. Rossius l. l. §. XXXII. p. 92. sqq. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος τὸ πολιτικὸν νόμισμα, οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας.

f) οὕτω. Menag. καὶ οὕτω.

g) ἐπανατεινομένου αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχών. Edit. Froben. ἐπανατεινομένου αὐτῷ, τὴν κεφαλὴν ὑποσχών. Reliquae ἐπανατεινομένου, αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχών.

quum sibi permissum esset, publicam consuetudinem et opinionem non intelligentem monetam adulterasse deprehensumque, ut quidam volunt, exilio damnatum esse, ut autem alii putant, metu perterritum sponte patriam liquisse. Sunt qui dicant illum a patre acceptam pecuniam adulterasse: atque illum quidem in carcere diem obiisse, hunc autem effugisse profectumque Delphos sciscitatum esse non utrum pecuniam falso signaret, verum quid faciens clarissimus futurus esset, atque ita hoc oraculum cepisse. Quum vero Athenas concessisset, convenit Antisthenem. Eum ille quum repelleret — quippe ex constituto suo neminem recipiebat — vicit perseverantia sua. Illo ipsi aliquando intentante baculum, subiecto capite, Caede, inquit: non enim ita durum baculum reperies, qui me abs te,

Digitized by Google

ρὸν ξύλον ᾧ με ἀπείρξεις ἕως ἄν τι φαίνῃ λέγων." τοὐντεῦθεν διήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἅτε φυγὰς ὢν ὥρμησεν ἐπὶ τὸν εὐτελῆ βίον. μὴν θεασάμενος διατρέχοντα, καθά φησι Θεόφραστος ἐν τῷ Μεγαρικῷ, καὶ μήτε κοίτην ἐπιζητοῦντα μήτε σκότος εὐλαβούμενον ἢ ποθοῦντά τι τῶν δοκούντων ἀπολαυστῶν, πόρον ἐξεῦρε τῆς περιστάσεως. τρίβωνα διπλώσας πρῶτος κατά τινας διὰ τὸ ἀνάγκην ἔχειν καὶ ἐνεύδειν αὐτῷ, πήραν τε ἐκομίσατο, ἔνθα αὐτῷ τὰ σιτία ἦν, καὶ παντὶ τόπῳ ἐχρῆτο· εἰς πάντα, ἀριστῶν τε καὶ καθεύδων καὶ διαλεγόμενος. ὅτε καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἔφασκε, δεινὺς τὴν τοῦ Διὸς στοὰν καὶ Πομπεῖον h), αὐτῷ κατεσκευακέναι ἐνδιαιτᾶσθαι. βακτηρίᾳ δὲ ἐπηρείσατο ἀσθενήσας· ἔπειτα μέντοι καὶ διὰ παντὸς ἐφόρει, οὐ μὴν ἐν ἅστει, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν αὐτῇ τε καὶ τῇ πήρᾳ i), καθά φησιν Ὀλυμπιόδωρος ὁ Ἀθηναίων προστάτης k) καὶ Πολύευκτος ὁ ῥήτωρ καὶ Λυσανίας l)

III. 22.

23.

h) *δεινὺς τὴν τοῦ Διὸς στοὰν καὶ Πομπεῖον.* Stephan. et Menag. *δεινὺς τὴν τοῦ Διὸς στοάν, καὶ πομπεῖον.* Alteram rationem praeter edit. Froben. et Aldobrandinum commendavit Casaubonus. Ambrosius *καὶ Πομπεῖον* omittit.

i) *αὐτῇ τε καὶ τῇ πήρᾳ.* Edit. Froben. *τῇ πείρᾳ.* Kuehnius coni. *ἐχρήσατο* excidisse aut legendum *αὐτήν τε καὶ τὴν πήραν.*

k) *Ὀλυμπιόδωρος ὁ Ἀθηναίων προστάτης.* Codd. Stephani *Ἀθηνόδωρος*, quod expressit Ambrosius. Deinde Menag. cum iisdem codd. *προστατήσας. Προστάτης* praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund.

l) *Λυσανίας.* Ambrosius *Lysianias*, nisi error est operarum.

quamdiu aliquid dixeris, arcere possit. Hinc iam auditor illius factus est ac veluti profugus ex patria se ad victum simplicem contulit. Conspecto, ut Theophrastus ait in Megarico, mure discurrente, qui neque cubiculum inquireret, neque tenebras revereretur, neque aliquid eorum quae ad vescendum idonea viderentur appeteret, remedium invenit inopiae suae. Pallium, ut quidam volunt, primus duplicatum in usu habuit, ob necessarium usum utque illo se dormiens obvolveret. Peramque tulit, in qua cibos ferebat, omnique ad omnia utebatur loco, et prandens et dormiens et loquens. Quocirca et Athenienses aiebat, Iovis porticum ostendens et Pompeum, sibi condidisse habitaculum. At baculo quidem primum innitebatur quum infirmus esset, deinceps autem eum semper ferebat, non quidem in urbe, sed iter agens, una cum pera, ut refert Olympiodorus Atheniensium princeps et Polyeuctus rhetor et Lysanias Ae-

Digitized by Google

δύο πόσα ἐστίν, Εἴκοσι ἀποκρινεῖς)[s]; οὕτως οὔτε πρὸς τὰ αἰτούμενα δίδως οὔτε πρὸς τὰ ἐρωτώμενα ἀποκρίνει τ)[t]." 27. ἔσκωψε δὴ ὡς ἀπεραντολόγον. ἐρωτηθεὶς ποῦ τῆς Ἑλλάδος ἴδοι ἀγαθοὺς ἄνδρας, „Ἄνδρας μέν," εἶπεν, „οὐδαμοῦ, παῖδας δὲ ἐν Λακεδαίμονι." σπουδαιολογουμένῳ ποτὲ ὡς οὐδεὶς προσέχει, ἐπέβαλε τερετίζειν υ)[u]· ἀθροισθέντων δέ, ὠνείδισεν ὡς ἐπὶ μὲν χ)[x] τοὺς φληνάφους ἀφικνουμένων σπουδαίως, ἐπὶ δὲ τὰ σπουδαῖα βραδυνόντων ὀλιγωρῶς. ἔλεγέ τε γ)[y] περὶ μὲν τοῦ παρορύττειν καὶ λακτίζειν ἀγωνίζεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, περὶ δὲ καλοκἀγαθίας οὐδένα. τούς τε γραμματικοὺς ἐθαύμαζε z)[z] τὰ μὲν τοῦ Ὀδυσσέως κακὰ ἀναζητοῦντας, τὰ δὲ ἴδια ἀγνοοῦντας. καὶ μὴν καὶ τοὺς μουσικοὺς τὰς μὲν ἐν τῇ λύρᾳ χορδὰς ἁρμόττεσθαι, ἀνάρμοστα δὲ ἔχειν τῆς ψυχῆς τὰ ἤθη· 28. τοὺς μαθηματικοὺς ἀποβλέπειν μὲν πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην α)[a], τὰ δ' ἐν ποσὶ πράγματα παροραῶν· τοὺς ῥήτορας τὰ δίκαια μὲν ἐσπουδακέναι λέγειν, πράττειν δὲ οὐδαμῶς· ἀλλὰ

s) ἀποκρινεῖ. Edit. Froben. et Stephan. ἀποκρινῇ. Menag. ἀποκρίνεις. Cod. Arund. ἀποκρινεῖ, quod recepi.
t) ἀποκρίνει. Scribebatur ἀποκρίνῃ.
u) τερετίζειν. Vid. Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 908.
x) μέν. Edit. Froben. omittit.
y) τε. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt Stephan. et Ambrosius.
z) ἐθαύμαζε. Edit. Froben. ἐθαύμασε.
a) καὶ τὴν σελήνην. Ambrosius addit *et sidera*.

ginti? ita neque secundum ea quae posceris das, neque ad quae rogaris respondes. Notabat autem illum ut verbosum. Interrogatus ubinam Graeciae viros vidisset bonos, Viros quidem, ait, nusquam, sed Lacedaemone pueros vidi. Quum serio quandoque loqueretur nemoque ipsi intenderet, nugas tinnire coepit: congregatis autem ad se plurimis, exprobravit quod ad inepta studiose concurrerent, ad ea vero quae gravia essent et utilia, negligenter convenirent. Dicebatque de fodiendo et calcitrando certare homines, ut autem boni et probi fierent, curare neminem. Grammaticos admirabatur, quod quum Ulyssis mala requirerent, sua ignorarent. Musicos itidem in ius vocabat, quod quum lyrae chordas congrue aptarent, animi mores inconcinnos haberent; sed et mathematicos carpebat, quod solem et lunam intuentes quae ante pedes essent negligerent; oratores item, quod studerent iusta dicere, non autem et facere; avaros quoque,

Digitized by Google

μὴν καὶ τοὺς φυλαργύρους ψέγειν μὲν τὸ ἀργύριον, ὑπεραγαπᾶν δέ. κατεγίνωσκε δὲ καὶ τῶν ἐπαινούντων μὲν τοὺς δικαίους, ὅτι χρημάτων ἐπάνω εἶεν, ζηλούντων δὲ τοὺς πολυχρηματίας. ἐκίνει δ' αὐτὸν καὶ τὸ θύειν μὲν τοῖς θεοῖς ὑπὲρ ὑγιείας, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ φυσίᾳ κατὰ τῆς ὑγιείας δειπνεῖν. ἄγασθαι δὲ καὶ τῶν δούλων οἳ λαβροφαγοῦντας ὁρῶντες τοὺς δεσπότας μηδὲν ἁρπάζοιεν τῶν ἐσθιομένων. ἐπῄνει τοὺς 29.
μέλλοντας γαμεῖν καὶ μὴ γαμεῖν, καὶ τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν *b*) καὶ μὴ καταπλεῖν, καὶ *c*) τοὺς μέλλοντας πολιτεύεσθαι καὶ μὴ πολιτεύεσθαι, καὶ τοὺς παιδοτροφεῖν καὶ *d*) μὴ παιδοτροφεῖν, καὶ τοὺς παρασκευαζομένους συμβιοῦν τοῖς δυνάσταις καὶ μὴ προσιόντας. ἔλεγε δὲ καὶ δεῖν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς φίλους *e*) ἐκτείνειν μὴ συγκεκαμμένοις τοῖς δακτύλοις *f*). φησὶ δὲ Ἕρμιππος *g*) ἐν τῇ Διογένους Πράσει ὡς ἄλλους καὶ πωλούμενος ἠρωτήθη τί οἶδε ποιεῖν· ἀπεκρίνατο,

b) *τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν.* Edit. Froben. *τοὺς μέλλοντας πλεῖν.* Turnebus Adversarr. XXVI. 34. et Kuehnius totum h. l. sic putabant legendum esse: *ἐπῄνει τοὺς μέλλοντας γαμεῖν καὶ μὴ γαμοῦντας, καὶ τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν καὶ μὴ καταπλέοντας, καὶ τοὺς μέλλοντας πολιτεύεσθαι καὶ μὴ πολιτευομένους, καὶ τοὺς παιδοτροφεῖν καὶ μὴ παιδοτροφοῦντας.*

c) *καί.* Edit. Froben. omittit.

d) *καί.* Edit. Froben. omittit.

e) *ἐπὶ τοὺς φίλους.* Edit. Froben. omittit.

f) *μὴ συγκεκαμμένοις τοῖς δακτύλοις.* Edit. Froben. *μὴ συγκεκαμμένους τοὺς δακτύλους.* Menag. *μὴ συγκεκαμμένους τοῖς δακτύλοις.* Codd. Stephani *συγκεκαμμένων τῶν δακτύλων.* Quod recepi praeter Stephan. praebent interpretes.

g) *Ἕρμιππος.* Legebatur *Μένιππος.* Illud ab Ambrosio sumpsi, confirmatum codicibus Sambuci probatumque Menagio.

quod pecuniam vituperarent ac summe diligerent. Reprehendebat eos quoque qui iustos quidem, quod pecunias contemnerent, laudabant; pecuniosos vero beatos existimabant. Stomachabatur eis qui pro bona valetudine sacra facerent, inter sacrificia contra sanitatem coenarent. Servos mirabatur, qui quum edaces dominos cernerent, nihil diriperent ciborum. Laudabat eos qui uxores ducturi fuissent et non ducerent, et qui navigaturi non navigarent, quique accessuri ad rempublicam minime accederent, et qui pueros alituri non alerent, et qui se componerent ad convivendum regibus, neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos non complicatis digitis extendi oportere. Refert Hermippus in Venditione Diogenis, quod captus ac venditus quum rogaretur quid

Digitized by Google

„Ἀνδρῶν ἄρχειν·“ καὶ πρὸς τὸν κήρυκα, „Κήρυσσε,“ ἔφη, „εἴ τις ἐθέλοι h) δεσπότην αὑτῷ i) πρίασθαι.“ κωλυθεὶς καθίζεσθαι, „Οὐδέν,“ ἔφη, „διαφέρει· καὶ γὰρ τοὺς ἰχθῦς
30. ὅπως ἂν κέοιντο πιπράσκεσθαι.“ θαυμάζειν τε ἔφη εἰ χύτραν μὲν καὶ λοπάδα ὠνούμενοι κομποῦμεν k)· ἄνθρωπον l) δέ, μόνῃ τῇ ὄψει ἀρκεῖσθαι. ἔλεγε τῷ Ξενιάδῃ τῷ πριαμένῳ αὐτόν, δεῖν πείθεσθαι αὐτῷ, εἰ καὶ δοῦλος εἴη· καὶ γὰρ ἰατρὸς ἢ κυβερνήτης
V. εἰ δοῦλος εἴη, πείσθῆναι ἂν αὐτῷ. Εὔβουλος δέ φησιν m) ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Διογένους Πρᾶσις οὕτως ἄγειν τοὺς παῖδας τοῦ Ξενιάδου, μετὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα ἱππεύειν, τοξεύειν, σφενδονᾶν, ἀκοντίζειν. ἔπειτα ἐν τῇ παλαίστρᾳ οὐκ ἐπέτρεπε τῷ παιδοτρίβῃ ἀθλητικῶς ἄγειν, ἀλλ' αὐτὸς n) ἐρυθήματος χάριν καὶ εὐεξίας. κατεῖχον δὲ οἱ παῖδες πολλὰ ποιητῶν
31. καὶ συγγραφέων καὶ τῶν αὐτοῦ Διογένους, πᾶσάν τε ἔφοδον σύντομον πρὸς τὸ εὐμνημόνευτον ἐπήσκει. ἐν οἴκῳ τε ἐδί-

h) ἐθέλοι. Stephan. ἐθέλει.
i) αὐτῷ. Edit. Froben. et Stephan. αὐτῷ.
k) κομποῦμεν. Legebatur σκοποῦμεν. Emendavit Menagius supra ad II. 78. T. II. p. 112. b. ed. Meibom.. Confirmant codd. Palat., Florent. et Stephan. cum Ambrosio.
l) ἄνθρωπον. H. Stephanus coni. ἀνθρώπων.
m) Εὔβουλος δέ φησιν. Menagius coni. Εὐβουλίδης φησίν.
n) αὐτός. Codd. Stephani αὐτό, unus αὐτῷ. Ambrosius *id.* Ipse Stephanus et Kuehnius praeferebant αὐτό. Toupius ad Longin. p. 304. ed. Weisk. coni. αὐτοῦ.

sciret agere, responderit, Scire se viris imperare; atque ad praeconem, Praedica, inquit, Quisnam dominum sibi emere vult? Sedere prohibitus, Nihil, inquit, refert: nam et pisces quomodo libet iaceant, emi. Mirari dicebat, quum ollam quidem et operculum non sine tactu ac tinnitu emamus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniadae emptori suo, ipsum sibi, quamvis esset servus, obtemperare oportere: nam et medico et gubernatori, etsi servo, utique pareri. Eubulus vero in libro qui inscribitur Diogenis Venditio, ita filios Xeniadae instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare atque iaculari. Deinde in palaestra non permittebat paedotribae eos in morem athletarum exercere, sed ipse ruboris tantum et bonae valetudinis gratia. Tenebant vero pueri poetarum ac scriptorum aliorum ipsiusque Diogenis plura memoriter, omnemque illis doctrinae rationem, ut facile memoriae teneretur, breviter collectam insinuabat. Domi

Digitized by Google

δασκε διακονεῖσθαι λιτῇ τροφῇ χρωμένους καὶ ὕδωρ πίνοντας. ἐν χρῷ κουρίας τε καὶ ἀκαλλωπίστους εἰργάζετο καὶ ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδήτους καὶ σιωπηλοὺς o) καθ' αὑτοὺς βλέποντας ἐν ταῖς ὁδοῖς. ἐξῆγε δ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ κυνηγεσίᾳ p). οἱ δὲ καὶ αὐτοῦ Διογένους ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο καὶ πρὸς τοὺς γονέας αἰτητικῶς εἶχον. ὁ δ' αὐτός φησι παρὰ τῷ Ξενιάδῃ καὶ VI.
γηράσαι αὐτὸν καὶ θανόντα ταφῆναι πρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ἔνθα καὶ πυνθανομένου τοῦ Ξενιάδου πῶς αὐτὸν θάψειεν, ἔφη, „Ἐπὶ πρόςωπον·" τοῦ δ' ἐρωμένου „Διὰ τί;" „Ὅτι 32.
μετ' ὀλίγον," εἶπε, „μέλλει τὰ κάτω ἀναστρέφεσθαι." τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπικρατεῖν ἤδη τοὺς Μακεδόνας ἢ ἐκ ταπεινῶν ὑψηλοὺς γίνεσθαι. εἰςαγαγόντος τινὸς αὐτὸν εἰς οἶκον πολυτελῆ καὶ κωλύοντος πτύσαι, ἐπειδὴ ἐχρέμψατο, εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἔπτυσεν, εἰπὼν χείρονα τόπον μὴ εὑρηκέναι. οἱ δὲ τοῦτο Ἀριστίππου φασί. φωνήσας ποτέ, „Ἰὼ ἄνθρωποι," συνελθόντων q), καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰπών, „Ἀνθρώπους ἐκάλεσα, οὐ καθάρματα," ὥς r) φησιν Ἑκάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Χρειῶν. φασὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον εἰπεῖν ὡς εἴπερ Ἀλέ-

o) σιωπηλούς. Edit. Froben. σιωπηρούς.
p) ἐπὶ κυνηγεσίᾳ. H. Stephanus corr. ἐπὶ κυνηγέσια. Non opus. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 517.
q) συνελθόντων. Cod. Arund. καὶ συνελθόντων.
r) ὥς. Edit. Froben. et cod. Arund. cum interpretibus omittunt.

quoque ministrare docebat cibo levi ac vili contentos et aqua. Tonderi ad cutem faciebat, incompositosque deducebat ac sine tunicis et calceis, tacitos ac se tantum in via intuentes. Educebatque eos et ad venationes. Contra illi Diogenis curam habebant parentibusque commendabant. Senuisse ipsum apud Xeniadem idem ipse auctor est, ac vita functum a filiis eius fuisse sepultum. Ubi percontante Xeniade quomodo se sepeliri mallet, In faciem, inquit: illo causam interrogante, Quoniam, inquit, post paulum inferiora convertenda sunt. Dixit autem hoc quia Macedones iam obtinerent atque ex humilibus sublimes fierent. Quum se quispiam in domum magnifico instructam apparatu induxisset et spuere vetaret, posteaquam excreavit, in illius faciem sputa coniecit, deteriorem locum ubi spueret se non invenisse dicens. Alii Aristippo id applicant. Quum clamasset aliquando, Heus homines, convenissentque plurimi, baculo illos agebat dicens, Homines, non purgamenta vocavi. Ait hoc Hecato in primo de Sententiis. Alexandrum dixisse ferunt, quod nisi Ale-

Digitized by Google

ξανδρος μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἂν s) Διογένης γενέσθαι. 33. ἀναπήρους ἔλεγεν οὐ τοὺς κωφοὺς καὶ τυφλούς, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἔχοντας πήραν. εἰσελθών ποτε ἡμιξύρητος εἰς νέων συμπόσιον, καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις ss), πληγὰς ἔλαβε· μετὰ δὲ ἐγγράψας τὰ ὀνόματα εἰς λεύκωμα t) τῶν πληξάντων περιῄει ἐξημμένος, ὡς αὐτοὺς ὕβρει περιέθηκε καταγινωσκομένους καὶ ἐπιπληττομένους. ἔλεγεν ἑαυτὸν κύνα εἶναι τῶν ἐπαινουμένων, ἀλλὰ μηδένα τολμᾶν τῶν ἐπαινούντων συνεξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν. πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πύθια νικῶ u) ἄνδρας," „Ἐγὼ μέν οὖν," εἶπεν, „ἄνδρας x), σὺ 34. δὲ ἀνδράποδα." πρὸς τοὺς εἰπόντας, „Γέρων εἶ καὶ λοιπὸν ἄνες," „Τί δέ," ἔφη, „εἰ δόλιχον ἔδραμον y), πρὸς τῷ τέλει ἔδει με ἀνεῖναι καὶ μὴ μᾶλλον ἐπιτεῖναι;" πληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον οὐκ ἔφη παρέσεσθαι· μηδὲ γὰρ πρώην αὐτῷ χάριν ἐγνωκέναι. γυμνοῖς ποσὶ χιόνα ἐπάτει καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἄνω προείρηται· καὶ ὠμὰ δὲ κρέα ἐπεχείρησε φαγεῖν, ἀλλ' οὐ

s) μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἄν. Edit. Froben. γεγόνει. Codd. Stephani μὴ γεγόνειν, ἐθελήσαιμ' ἄν.

ss) καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις. Ambrosius omittit.

t) εἰς λεύκωμα. Ambrosius omittit.

u) Πύθια νικῶ. Cod. Arund. πυθιανικῶ.

x) ἄνδρας. Edit. Froben. omittit.

y) δόλιχον ἔδραμον. Scribebatur δολιχόν. conf. VII. 179. Codd. Stephani ἔτρεχον.

xander esset, Diogenem se esse voluisset. Debiles dicebat non surdos aut caecos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando semitonso capite convivium iuvenum, quemadmodum scribit Metrocles in Sententiis, plagas retulit: postea nomina illorum qui se eciderant inscribens in albo circuibat, ea prae se ferens. Ita illis vicem contumeliae reddidit, dum reprehendendos et obiurgandos omnibus exposuit. Dicebat se canem esse laudatorum, verum laudantium neminem secum ad venandum exire audere. Dicente quodam viros se in Pythicis vincere, Ego viros quidem, inquit, tu mancipia. Quum diceretur ipsi, Senex es, iam quiesce a labore, Quid enim, ait, si in stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere et non magis intendere? Vocatus ad coenam assuturum se negavit: neque enim sibi priore die gratiam habitam. Nudis pedibus calcabat nivem et alia quae praedicta sunt: crudas item carnes edere cona-

Digitized by Google

διώκησε. κατέλαβέ z) ποτε Δημοσθένην τὸν ῥήτορα ἐν πανδοκείῳ ἀριστῶντα· τοῦ δ' ὑποχωροῦντος, „Τοσούτῳ," ἔφη, „μᾶλλον ἔσει a) ἐν τῷ πανδοκείῳ." ξένων δέ ποτε θεάσασθαι θελόντων Δημοσθένην, τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνας, „Οὗτος ὑμῖν b)," ἔφη, „ἐστὶν ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός." ἐκβαλόντος c) δὲ ἄρτον τινὸς d) καὶ αἰσχυνομένου ἀναλίσκεσθαι, 35. βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι, κεράμου τράχηλον δήσας ἔσυρε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ e). μιμεῖσθαι ἔλεγε τοὺς χοροδιδασκάλους· καὶ γὰρ ἐκείνους ὑπὲρ τόνον ἐνδιδόναι f) ἕνεκα τοῦ τοὺς λοιποὺς ἅψασθαι τοῦ πραχήκοντος τόνου. τοὺς πλείστους ἔλεγε παρὰ δάκτυλον μαίνεσθαι· ἐὰν οὖν τις τὸν μέσον προτείνας πορεύηται, δόξει μαίνεσθαι g), ἐὰν δὲ τὸν λιχανόν, οὐκέτι. τὰ πολλοῦ ἄξια τοῦ μηδενὸς ἔλεγε πιπράσκεσθαι καὶ ἐμπαλιν· ἀνδριάντα γοῦν τριςχιλίων πιπράσκεσθαι, χοίνικα δὲ ἀλφίτων

z) κατέλαβε. Stephan. κατελάβετο.
a) ἔσει. Scribebatur ἔσῃ.
b) ὑμῖν. Stephan. et Menag. cum Aldobrandino ἡμῖν. Illud praebet edit. Froben. cum Ambrosio et cod. Florent..
c) ἐκβαλόντος. Edit. Froben. et Stephan. ἐκβάλλοντος.
d) τινός. Edit. Froben. et Menag. cum cod. Vindobon. 106. omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. interpretes probatque Menagius.
e) κεράμου τράχηλον δήσας ἔσυρε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ. Edit. Froben. ἔσυρε. Ambrosius: *urcei collum per figuli trahebat officinam.* Cod. Vindobon. 106. βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι ἀνέλεσθαι (sic), κεράμου τράχηλον etc..
f) ἐνδιδόναι. Vid. Kuzac. Lectt. Att. p. 23. nôt. 1.
g) ἐὰν οὖν τις — μαίνεσθαι. Edit. Froben. et Menag. δόξῃ. Menagius coni. ἐὰν οὖν τις τῷ μέσῳ παρά τινος προδείκνυται, δόξῃ μαίνεσθαι aut simile quid.

tus est, sed digerere non potuit. Offendit aliquando Demosthenem oratorem in diversorio prandentem: illo autem cedente, Tanto, inquit, magis in diversorio futurus es. Peregrinis aliquando Demosthenem videre cupientibus, medium intendens digitum, Hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. Panem eiiciente quodam et resumere erubescente, castigare illum volens urcei collum alligatum per Ceramicum trahebat. Imitari se dicebat chori magistros: illos enim tonum excedere, ut reliqui congruum tonum arriperent. Plurimos aiebat insanire unius digiti discrimine: si quis igitur medium digitum praetendens pergat, insanire videbitur, sin autem indicem, non ita. Quae sunt pretiosissima, ea minimo venire et contra: nam statuam tribus millibus emi, farinae vero choenicem duobus aereis. Ei qui

Digitized by Google

36. δύο χαλκῶν. τῷ πριαμένῳ αὐτὸν Ξενιάδῃ φησί, „Ἄγε ὅπως τὸ προσταττόμενον ποιήσῃς·“ τοῦ δ' εἰπόντος,

Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί h),

„Εἰ δὲ ἰατρὸν ἐπρίω νοσῶν, οὐκ ἄν,“ ἔφη i), „αὐτῷ ἐπείθου, ἀλλ' εἶπες ἂν ὡς ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί k);“ ἤθελέ τις παρ' αὐτῷ φιλοσοφεῖν· ὁ δέ οἱ σαπέρδην δοὺς ἐποίησεν ἀκολουθεῖν. ὡς δ' ὑπ' αἰδοῦς ῥίψας ἀπῆλθε, μετὰ χρόνον ὑπαντήσας l) αὐτῷ καὶ γελάσας λέγει, „Τὴν σὴν καὶ ἐμὴν φιλίαν σαπέρδης διέλυσε.“ Διοκλῆς δ' οὕτως ἀναγράφει. εἰπόντος τινὸς αὐτῷ, „Ἐπίταττε ἡμῖν, Διόγενες,“ ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιοβολίου τυρὸν ἐδίδου φέρειν· ἀρνησαμένου δέ, „Τὴν σήν,“ ἔφη, „καὶ ἐμὴν φιλίαν ἡμιοβολίου τυρίον δια-
37. λέλυκε m).“ θεασάμενός ποτε παιδίον ταῖς χερσὶ πῖνον ἐξέρριψε n) τῆς πήρας τὴν κοτύλην, εἰπών, „Παιδίον με νενίκηκεν εὐτελείᾳ.“ ἐξέβαλε δὲ καὶ τὸ τρυβλίον o), ὁμοίως παιδίον

h) Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί. Cod. Vindobon. 106. πηγαί. Versus est Euripidis Medeae 411. et 412. ed. Porson. 404. ed. Elmsl. ubi quod post ποταμῶν additum legitur ἱερῶν, agnoscit hic Ambrosius poeta.
i) ἔφη. Edit. Froben. et Menag. omittunt.
k) ὡς ἄνω — παγαί. Ambrosius: *super flumina permeant fontes.*
l) ὑπαντήσας. Edit. Froben. ὑπαντίσας. Stephan. ὑπαιτήσας.
m) ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιοβολίου — διαλέλυκε. Edit. Froben. ἀπαγαγὼν αὐτὸν * ἡμιωβολίου τυρίον διαλέλυκε. Stephani ἡμιωβολίου — ἡμιωβολίου. Menag. αὐτῷ.
n) ἐξέρριψε. Edit. Froben. ἐξέριψε.
o) τρυβλίον. Edit. Froben. τριβλίον.

se emerat Xeniadae dixit, Age ut quod praecipitur facias: dicente illo,

Super flumina fluunt fontes,

At si medicum, ait, aeger emisses, non illi obtemperasses, sed diceres supra flumina fluere fontes. Volebat quispiam apud eum philosophari, cui ille pernam dedit ac sequi se iussit: ut autem ille prae verecundia abiecto quod ferebat abscessit, post aliquantulum occurrens illi ridens ait, Tuam et meam amicitiam perna dissolvit. Enimvero Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidam, Impera nobis, Diogenes: at ille abducto casei teruncium ferendum dedit. illo renuente, Meam, inquit, ac tuam amicitiam teruncium casei dissolvit. Intuitus aliquando puerum concava bibentem manu cotylam pera productam abiecit, dicens, Puer me frugalitate superavit. Proiecit et catinum eodem studio, quum vidisset

Digitized by Google

θεασάμενος, ἐπειδὴ παίσας τὸ σκεῦος, τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου p) τὴν φακῆν q) ὑποδεχόμενον. συνελογίζετο δὲ καὶ οὕτως· Τῶν θεῶν ἐστι πάντα· φίλοι δὲ οἱ σοφοὶ τοῖς θεοῖς· κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων· πάντα ἄρα ἐστὶ τῶν σοφῶν r). Θεασάμενός ποτε γυναῖκα ἀσχημονέστερον τοῖς θεοῖς προσπίπτουσαν, βουλόμενος αὐτῆς περιελεῖν τὴν δεισιδαιμονίαν, καθά φησι Ζωίλος ὁ Περγαῖος, προσελθὼν εἶπεν, „Οὐκ εὐλαβεῖ s), ὦ γύναι, μή ποτε θεοῦ ὄπισθεν ἑστῶτος — πάντα γὰρ ἔστιν αὐτοῦ πλήρη — ἀσχημονήσῃς t);" τῷ Ἀσκληπιῷ ἀνέθηκε πληκτὴν u), 38.
ὃς τοὺς ἐπὶ στόμα πίπτοντας ἐπιτρέχων συνέτριβεν. ἐώθει δὲ λέγειν τὰς τραγικὰς ἀρὰς αὐτῷ συνηντηκέναι· εἶναι γὰρ

Ἄπολις, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος,
πτωχός, πλανήτης, βίον ἔχων τοὐφημέρου x).

ἔφασκε δὲ ἀντιτίθεσθαι τύχῃ μὲν θάρσος, νόμῳ δὲ φύσιν, πάθει δὲ λόγον. ἐν τῷ Κρανείῳ ἡλιουμένῳ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἐπιστὰς φησιν, „Αἴτησόν με ὃ θέλεις·" καὶ ὅς, „Ἀποσκό-

p) τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου. Legebatur τῷ κοίλῳ ἄρτῳ τοῦ ψωμίου. Emendavit Menagius ex codd. R et Florent..
q) τὴν φακῆν. Stephan. τὴν φακήν.
r) κοινὰ δὲ — τῶν σοφῶν. Edit. Froben. κοινὰ δὲ τῶν φίλων πάντα. ἄρα ἐστὶ τῶν σόφων.
s) εὐλαβεῖ. Scribebatur εὐλαβῇ.
t) ἀσχημονήσῃς. Edit. Froben. et cod. Arund. ἀσχημονήσεις.
u) πλήκτην. Edit. Froben. πλήκτριν. Casaubonus coni. πύκτην.
x) τοὐφημέρου. Legebatur τοὐφημέραν. Correxi ex Aeliano V. H. III. 29. ubi est τὸν ἐφήμερον. Ibidem quod pro ἄπολις legitur πλείσης et pro πλανήτης, δυσείμων, poeta videtur dignius esse.

puerum vasculo fracto concavo frustuli lenticulam suscipientem. Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deorum sunt: diis autem amici sapientes sunt: sunt autem amicorum cuncta communia: omnia igitur sapientum sunt. Inspexerat mulierem inhonestius diis procidentem: eius superstitionem auferre volens, ut Zoilus Pergaeus ait, accurrit dicens, Non vereris, mulier, ne forte stante post tergum deo — cuncta enim plena ipso sunt — inhoneste te habeas? Aesculapio percussorem sacravit, qui procumbentes in faciem accurrens contereret. Solebat etiam dicere imprecationes tragicas sibi occurrisse: esse enim

Sine domo, sine civitate, privatum patria
pauperem, palantem, vitam in dies habentem.

Aiebat se obiicere fortunae quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad solem sedenti in Craneo ipsi assistens Alexander ait, Pete a me quod vis: at ille in-

Digitized by Google

τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας e) καὶ φωραθεὶς, ὡς μέν τινες, ἐφυγα-
21. δεύθη, ὡς δέ τινες, ἑκὼν ὑπεξῆλθε φοβηθείς. ἔνιοι δέ φασι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτὸν λαβόντα τὸ νόμισμα διαφθεῖραι· καὶ τὸν μὲν δεθέντα ἀποθανεῖν, τὸν δὲ φυγεῖν ἐλθεῖν τε εἰς Δελφοὺς καὶ πυνθανόμενον οὐκ εἰ παραχαράξαι, ἀλλὰ τί ποιήσας ἐν-
II. δοξότατος ἔσται, οὕτω f) λαβεῖν τὸν χρησμὸν τοῦτον. Γενόμενος δὲ Ἀθήνησιν Ἀντισθένει παρέβαλε. τοῦ δὲ διωθουμένου διὰ τὸ μηδένα προσίεσθαι, ἐξεβιάζετο τῇ προσεδρείᾳ. καί ποτε τὴν βακτηρίαν ἐπανατεινομένου αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχών g), „Παῖε," εἶπεν· „οὐ γὰρ εὑρήσεις οὕτω σκλη-

e) τοῦ δὲ συγχωρήσαντος — κιβδηλεύσας. Edit. Froben. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς τὸ τέρμα κιβδηλεύσας. Menag. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος, τὸ πολιτικὸν νόμισμα, οὐ συνεὶς τὸ τέρμα, κιβδηλεύσας. Ambrosius: *quod quum sibi permissum esset, de civili moneta aes adulterasse.* Aldobrandinus: *quo sibi concedente, publicam pecuniam, finem haud intelligens, adulteravit.* Secutus sum Stephanianam, quae quod habet τὸ κέρμα, confirmant codd. Palat., Florent. et Arund.. Casaubonus coni. Ἀπόλλωνος πυνθάνεσθαι εἰ τ. πρ. ἅπερ ἀνατ., τὸ πολιτικὸν νόμισμα συνεὶς τοῦ δὲ συγχωρήσαντος τὸ κέρμα etc. Menagius, τὸ πολιτικὸν νόμισμα συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας, sive potius τὸ Πυθικὸν νόμισμα οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας. Hemsterhusius ad Polluc. IX. 6. 87. T. II. p. 1070. κόμμα. Rossius l. l. §. XXXII. p. 92. sqq. τοῦ δὲ συγχωρήσαντος τὸ πολιτικὸν νόμισμα, οὐ συνεὶς, τὸ κέρμα κιβδηλεύσας.

f) οὕτω. Menag. καὶ οὕτω.

g) ἐπανατεινομένου αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχών. Edit. Froben. ἐπανατεινομένου αὐτῷ, τὴν κεφαλὴν ὑποσχών. Reliquae ἐπανατεινομένου, αὐτῷ τὴν κεφαλὴν ὑποσχών.

quum sibi permissum esset, publicam consuetudinem et opinionem non intelligentem monetam adulterasse deprehensumque, ut quidam volunt, exilio damnatum esse, ut autem alii putant, metu perterritum sponte patriam liquisse. Sunt qui dicant illum a patre acceptam pecuniam adulterasse: atque illum quidem in carcere diem obiisse, hunc autem effugisse profectumque Delphos sciscitatum esse non utrum pecuniam falso signaret, verum quid faciens clarissimus futurus esset, atque ita hoc oraculum cepisse. Quum vero Athenas concessisset, convenit Antisthenem. Eum ille quum repelleret — quippe ex constituto suo neminem recipiebat — vicit perseverantia sua. Illo ipsi aliquando intentante baculum, subiecto capite, Caede, inquit: non enim ita durum baculum reperies, qui me abs te,

Digitized by Google

ρὸν ξύλον ᾧ με ἀπείρξεις ἕως ἄν τι φαίνῃ λέγων." τοὐντεῦθεν διήκουσεν αὐτοῦ καὶ ἅτε φυγὰς ὢν ὥρμησεν ἐπὶ τὸν εὐτελῆ βίον. μῦν θεασάμενος διατρέχοντα, καθά φησι Θεόφραστος ἐν τῷ Μεγαρικῷ, καὶ μήτε κοίτην ἐπιζητοῦντα μήτε σκότος εὐλαβούμενον ἢ ποθοῦντά τι τῶν δοκούντων ἀπολαυστῶν, πόρον ἐξεῦρε τῆς περιστάσεως. τρίβωνα διπλώσας πρῶτος κατά τινας διὰ τὸ ἀνάγκην ἔχειν καὶ ἐνεύδειν αὐτῷ, πήραν τε ἐκομίσατο, ἔνθα αὐτῷ τὰ σιτία ἦν, καὶ παντὶ τόπῳ ἐχρῆτο εἰς πάντα, ἀριστῶν τε καὶ καθεύδων καὶ διαλεγόμενος. ὅτε καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἔφασκε, δεικνὺς τὴν τοῦ Διὸς στοὰν καὶ Πομπεῖον h), αὐτῷ κατεσκευακέναι ἐνδιαιτᾶσθαι. βακτηρίᾳ δὲ ἐπηρείσατο ἀσθενήσας· ἔπειτα μέντοι καὶ διὰ παντὸς ἐφόρει, οὐ μὴν ἐν ἄστει, ἀλλὰ καθ' ὁδὸν αὐτῇ τε καὶ τῇ πήρᾳ i), καθά φησιν Ὀλυμπιόδωρος ὁ Ἀθηναίων προστάτης k) καὶ Πολύευκτος ὁ ῥήτωρ καὶ Λυσανίας l)

III. 22.

23.

h) δεικνὺς τὴν τοῦ Διὸς στοὰν καὶ Πομπεῖον. Stephan. et Menag. δεικνὺς τὴν τοῦ Διὸς στοάν, καὶ πομπεῖον. Alteram rationem praeter edit. Froben. et Aldobrandinum commendavit Casaubonus. Ambrosius καὶ Πομπεῖον omittit.

i) αὐτῇ τε καὶ τῇ πήρᾳ. Edit. Froben. τῇ πείρᾳ. Kuehnius coni. ἐχρήσατο excidisse aut legendum αὐτήν τε καὶ τὴν πήραν.

k) Ὀλυμπιόδωρος ὁ Ἀθηναίων προστάτης. Codd. Stephani Ἀθηνόδωρος, quod expressit Ambrosius. Deinde Menag. cum iisdem codd. προστατήσας. Προστάτης praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund.

l) Λυσανίας. Ambrosius *Lysianias*, nisi error est operarum.

quamdiu aliquid dixeris, arcere possit. Hinc iam auditor illius factus est ac veluti profugus ex patria se ad victum simplicem contulit. Conspecto, ut Theophrastus ait in Megarico, mure discurrente, qui neque cubiculum inquireret, neque tenebras revereretur, neque aliquid eorum quae ad vescendum idonea viderentur appeteret, remedium invenit inopiae suae. Pallium, ut quidam volunt, primus duplicatum in usu habuit, ob necessarium usum utque illo se dormiens obvolveret. Peramque tulit, in qua cibos ferebat, omnique ad omnia utebatur loco, et prandens et dormiens et loquens. Quocirca et Athenienses aiebat, Iovis porticum ostendens et Pompeum, sibi condidisse habitaculum. At baculo quidem primum innitebatur quum infirmus esset, deinceps autem eum semper ferebat, non quidem in urbe, sed iter agens, una cum pera, ut refert Olympiodorus Atheniensium princeps et Polyeuctus rhetor et Lysanias Ae-

Digitized by Google

ὁ Λισχρίωνος. ἐπιστείλας δέ τινι οἰκίδιον αὐτῷ προνοήσασθαι καὶ βραδύνοντος, τὸν ἐν τῷ Μητρῴῳ πίθον ἔσχεν οἰκίαν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διασαφεῖ. καὶ θέρους μὲν ἐπὶ ψάμμου ζεστῆς ἐκυλινδεῖτο, χειμῶνος δὲ ἀνδριάντας κεχιονισμένους m) περιελάμβανε, πανταχόθεν ἑαυτὸν συνα-
IV. σκῶν n). δεινός τε ἦν καταπλαρεύσασθαι τῶν ἄλλων. καὶ
24. τὴν μὲν Εὐκλείδου σχολὴν ἔλεγε χολήν, τὴν δὲ Πλάτωνος διατριβὴν κατατριβήν. τοὺς δὲ Διονυσιακοὺς ἀγῶνας μεγάλα θαύματα μωροῖς ἔλεγε καὶ τοὺς δημαγωγοὺς ὄχλου διακόνους. Ἔλεγε δὲ καὶ ὡς ὅταν μὲν ἴδῃ κυβερνήτας ἐν τῷ βίῳ καὶ ἰατροὺς καὶ φιλοσόφους, συνετώτατον τῶν ζώων εἶναι τὸν ἄνθρωπον· ὅταν δὲ πάλιν ὀνειροκρίτας καὶ μάντεις καὶ τοὺς προσέχοντας τούτοις ἢ τοὺς ἐπὶ δόξῃ καὶ πλούτῳ πεφυσημένους, οὐδὲν ματαιότερον νομίζειν ἀνθρώπου. συνεχέστερον o) νομίζειν ἔλεγεν εἰς τὸν βίον παρασκευάζεσθαι p) δεῖν λόγον ἢ
25. βρόχον. καὶ ποτε Πλάτωνα q) ἐν δείπνῳ πολυτελεῖ κατανοήσας

m) κεχιονισμένους. Edit. Froben. cum codd. Stephani κεχιονωμένους.
n) συνασκῶν. Desid. Heraldus ad oram libri coni. σωμασκῶν. Rossius l. l. §. XXXIII. p. 96. συνάπτων.
o) συνεχέστερον. Edit. Froben. συνετέστερον.
p) παρασκευάζεσθαι. Edit. Froben. παρασκευάσθαι.
q) Πλάτωνα. Edit. Froben. πλάτων.

schrionis filius. Quum autem ad quendam scripsisset ut sibi pararet cellulam, et ille tardius id exsequeretur, dolium quod in Metroo erat, pro domo habuit, sicut et ipse in epistolis testatur. Atque aestate quidem sese in fervida arena volutabat, hieme vero statuas nive perfusas complectebatur, omni ex parte se ipsum ad laborum tolerantiam exercens. Acer item erat in despiciendis aliis. Unde et Euclidis scholam alludens ad nomen χολὴν id est bilem appellabat, et Platonis auditorium consumptionem. Dionysiaca certamina magna miracula stultorum dicebat, oratores turbae ministros. Dicebat autem quum intueretur in vita gubernatores, medicos atque philosophos, animalium omnium sapientissimum hominem esse; quum autem contra inspiceret somniorum interpretes, vates atque his animum advertentes, vel qui gloriae aut divitiis addicti essent, tunc demum nihil se stultius existimare homine. Aiebat arbitrari se in vita saepius parandum verbum quam laqueum. Intuitus aliquando Platonem in convivio magnifico gustantem oleas, Quid, in-

Digitized by Google

ἐλάας ἀψάμενον r), „Τί," φησίν, „ὁ σοφὸς εἰς Σικελίαν πλεύσας τῶν τραπεζῶν τούτων χάριν, νῦν παρακειμένων οὐκ ἀπολαύεις;" καὶ ὅς, „Ἀλλὰ νὴ τοὺς θεούς," φησί, „Διόγενες, κἀκεῖ τὰ πολλὰ πρὸς ἐλάας καὶ τὰ τοιαῦτα ἐγενόμην." ὁ δέ, „Τί οὖν ἔδει πλεῖν εἰς Συρακούσας; ἡ τότε ἡ Ἀττικὴ οὐκ ἔφερεν ἐλάας;" Φαβωρῖνος δὲ φησιν ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ Ἀριστιππον εἰπεῖν τοῦτο. καὶ ἄλλοτε ἰσχάδας ἐσθίων ἀπήντετο αὐτῷ φησί τε, „Ἔξεστί σοι μετασχεῖν·" τοῦ δὲ λαβόντος καὶ φαγόντος, ἔφη, „Μετασχεῖν εἶπον, οὐ καταφαγεῖν." πατῶν αὐτοῦ ποτε στρώματα κεκληκότος φίλους 26.
παρὰ Διονυσίου, ἔφη, „Πατῶ τὴν Πλάτωνος κενοσπουδίαν·" πρὸς ὃν ὁ Πλάτων, „Ὅσον, ὦ Διόγενες, τοῦ τύφου διαφαίνεις, δοκῶν μὴ τετυφῶσθαι." οἱ δὲ φασι τὸν Διογένην εἰπεῖν, „Πατῶ τὸν Πλάτωνος τῦφον·" τὸν δὲ φάναι, „Ἑτέρῳ γε τύφῳ, Διόγενες." Σωτίων δ' ἐν τῷ τετάρτῳ φησὶ τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν τὸν Πλάτωνα τὸν κύνα. Διογένης οἶνόν ποτε ᾔτησεν αὐτόν, τότε δὲ καὶ ἰσχάδας· ὁ δὲ κεράμιον ὅλον ἔπεμψεν αὐτῷ· καὶ ὅς, „Σύ," φησίν, „ἐὰν ἐρωτηθῇς δύο καὶ

r) ἐλάας ἀψάμενον. Edit. Froben. ἀψάμενον ἐλαῶν. Menag. ἐλάας ὀψώμενον. Quod recepi praeter Stephan. praebent codd. R, Florent. (qui habet ἐλαίας) et Palat.

quit, sapiens vir in Siciliam huiusmodi mensarum gratia profectus, appositis modo non frueris? Et ille, At hercle, inquit, Diogenes, et illic oleis et reliquis eiusmodi ut plurimum vescebar. Et ille, Quid, inquit, Syracusas navigare oportebat? an tunc Attica oleas non ferebat? Phavorinus in varia historia Aristippum hoc dixisse tradit. Et praeterea aliquando caricas comedens obviavit illi dixitque, Licet tibi partem sumere: qui quum acceptas edisset, Partem sumere dixi, non comedere. Calcans ipsius aliquando stratum, quum amicos a Dionysio missos invitasset, dixit, Calco Platonis inane studium: ad quem Plato, Quanto, inquit, o Diogenes, fastu tumes, dum superbiam te calcare putas? Alii Diogenem hoc dixisse ferunt, Calco Platonis fastum; illumque respondisse, At fastu alio, Diogenes. Porro Sotion in quarto refert hoc ipsi dixisse Platoni Cynicum. Vinum aliquando postularat ab eo Diogenes atque caricas; at ille lagenam integram misit: ad quem Diogenes, Num, inquit, si quidem rogatus es duo et duo quot sunt, respondebis Vi-

Digitized by Google

δύο πόσα ἐστίν, Εἴκοσι ἀποκρινεῖ[s]); οὕτως οὔτε πρὸς τὰ αἰτούμενα δίδως οὔτε πρὸς τὰ ἐρωτώμενα ἀποκρίνει[t]).“
27. ἔσκωψε δὴ ὡς ἀπεραντολόγον. ἐρωτηθεὶς ποῦ τῆς Ἑλλάδος ἴδοι ἀγαθοὺς ἄνδρας, „Ἄνδρας μέν,“ εἶπεν, „οὐδαμοῦ, παῖδας δὲ ἐν Λακεδαίμονι.“ σπουδαιολογουμένῳ ποτὲ ὡς οὐδεὶς προσῇει, ἐπέβαλε τερετίζειν[u]· ἀθροισθέντων δέ, ὠνείδισεν ὡς ἐπὶ μέν[x]) τοὺς φληνάφους ἀφικνουμένων σπουδαίως, ἐπὶ δὲ τὰ σπουδαῖα βραδυνόντων ὀλιγώρως. ἔλεγέ τε[y]) περὶ μὲν τοῦ παρορύττειν καὶ λακτίζειν ἀγωνίζεσθαι τοὺς ἀνθρώπους, περὶ δὲ καλοκἀγαθίας οὐδένα. τούς τε γραμματικοὺς ἐθαύμαζε[z]) τὰ μὲν τοῦ Ὀδυσσέως κακὰ ἀναζητοῦντας, τὰ δὲ ἴδια ἀγνοοῦντας. καὶ μὴν καὶ τοὺς μουσικοὺς τὰς μὲν ἐν τῇ λύρᾳ χορδὰς ἁρμόττεσθαι, ἀνάρμοστα δὲ ἔχειν τῆς ψυχῆς τὰ ἤθη·
28. τοὺς μαθηματικοὺς ἀποβλέπειν μὲν πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην[a]), τὰ δ' ἐν ποσὶ πράγματα παροραῖν· τοὺς ῥήτορας τὰ δίκαια μὲν ἐσπουδακέναι λέγειν, πράττειν δὲ οὐδαμῶς· ἀλλὰ

s) ἀποκρινεῖ. Edit. Froben. et Stephan. ἀποκρινῇ. Menag. ἀποκρίνεις. Cod. Arund. ἀποκρινεῖ, quod recepi.
t) ἀποκρίνει. Scribebatur ἀποκρίνῃ.
u) τερετίζειν. Vid. Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 908.
x) μέν. Edit. Froben. omittit.
y) τε. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt Stephan. et Ambrosius.
z) ἐθαύμαζε. Edit. Froben. ἐθαύμασε.
a) καὶ τὴν σελήνην. Ambrosius addit *et sidera*.

ginti? ita neque secundum ea quae posceris das, neque ad quae rogaris respondes. Notabat autem illum ut verbosum. Interrogatus ubinam Graeciae viros vidisset bonos, Viros quidem, ait, nusquam, sed Lacedaemone pueros vidi. Quum serio quandoque loqueretur nemoque ipsi intenderet, nugas tinnire coepit: congregatis autem ad se plurimis, exprobravit quod ad inepta studiose concurrerent, ad ea vero quae gravia essent et utilia, negligenter convenirent. Dicebatque de fodiendo et calcitrando certare homines, ut autem boni et probi fierent, curare neminem. Grammaticos admirabatur, quod quum Ulyssis mala requirerent, sua ignorarent. Musicos itidem in ius vocabat, quod quum lyrae chordas congrue aptarent, animi mores inconcinnos haberent; sed et mathematicos carpebat, quod solem et lunam intuentes quae ante pedes essent negligerent; oratores item, quod studerent iusta dicere, non autem et facere; avaros quoque,

Digitized by Google

μὴν καὶ τοὺς φυλαργύρους ψέγειν μὲν τὸ ἀργύριον, ὑπεραγαπᾶν δέ. κατεγίνωσκε δὲ καὶ τῶν ἐπαινούντων μὲν τοὺς δικαίους, ὅτι χρημάτων ἐπάνω εἶεν, ζηλούντων δὲ τοὺς πολυχρηματίας. ἐκίνει δ' αὐτὸν καὶ τὸ θύειν μὲν τοῖς θεοῖς ὑπὲρ ὑγιείας, ἐν αὐτῇ δὲ τῇ φυσίᾳ κατὰ τῆς ὑγιείας δειπνεῖν. ἄγασθαι δὲ καὶ τῶν δούλων οἳ λαβροφαγοῦντας ὁρῶντες τοὺς δεσπότας μηδὲν ἁρπάζοιεν τῶν ἐσθιομένων. ἐπῄνει τοὺς 29.
μέλλοντας γαμεῖν καὶ μὴ γαμεῖν, καὶ τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν b) καὶ μὴ καταπλεῖν, καὶ c) τοὺς μέλλοντας πολιτεύεσθαι καὶ μὴ πολιτεύεσθαι, καὶ τοὺς παιδοτροφεῖν καὶ d) μὴ παιδοτροφεῖν, καὶ τοὺς παρασκευαζομένους συμβιοῦν τοῖς δυνάσταις καὶ μὴ προσιόντας. ἔλεγε δὲ καὶ δεῖν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς φίλους e) ἐκτείνειν μὴ συγκεκαμμένοις τοῖς δακτύλοις f). φησὶ δὲ Ἕρμιππος g) ἐν τῇ Διογένους Πράσει ὡς ἀλοὺς καὶ πωλούμενος ἠρωτήθη τί οἶδε ποιεῖν· ἀπεκρίνατο,

b) *τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν.* Edit. Froben. *τοὺς μέλλοντας πλεῖν.* Turnebus Adversarr. XXVI. 34. et Kuehnius totum h. l. sic putabant legendum esse: *ἐπῄνει τοὺς μέλλοντας γαμεῖν καὶ μὴ γαμοῦντας, καὶ τοὺς μέλλοντας καταπλεῖν καὶ μὴ καταπλέοντας, καὶ τοὺς μέλλοντας πολιτεύεσθαι καὶ μὴ πολιτευομένους, καὶ τοὺς παιδοτροφεῖν καὶ μὴ παιδοτροφοῦντας.*

c) *καί.* Edit. Froben. omittit.

d) *καί.* Edit. Froben. omittit.

e) *ἐπὶ τοὺς φίλους.* Edit. Froben. omittit.

f) *μὴ συγκεκαμμένοις τοῖς δακτύλοις.* Edit. Froben. *μὴ συγκεκαμμένους τοὺς δακτύλους.* Menag. *μὴ συγκεκαμμένους τοῖς δακτύλοις.* Codd. Stephani *συγκεκαμμένων τῶν δακτύλων.* Quod recepi praeter Stephan. praebent interpretes.

g) *Ἕρμιππος.* Legebatur *Μένιππος.* Illud ab Ambrosio sumpsi, confirmatum codicibus Sambusi probatumque Menagio.

quod pecuniam vituperarent ac summe diligerent. Reprehendebat eos quoque qui iustos quidem, quod pecunias contemnerent, laudabant; pecuniosos vero beatos existimabant. Stomachabatur eis qui pro bona valetudine sacra facerent, inter sacrificia contra sanitatem coenarent. Servos mirabatur, qui quum edaces dominos cernerent, nihil diriperent ciborum. Laudabat eos qui uxores ducturi fuissent et non ducerent, et qui navigaturi non navigarent, quique accessuri ad rempublicam minime accederent, et qui pueros alituri non alerent, et qui se componerent ad convivendum regibus, neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos non complicatis digitis extendi oportere. Refert Hermippus in Venditione Diogenis, quod captus ac venditus quum rogaretur quid

Digitized by Google

„Ἀνδρῶν ἄρχειν·“ καὶ πρὸς τὸν κήρυκα, „Κήρυσσε,“ ἔφη, „εἴ τις ἐθέλοι h) δεσπότην αὐτῷ i) πρίασθαι.“ κωλυθεὶς καθίζεσθαι, „Οὐδέν,“ ἔφη, „διαφέρει· καὶ γὰρ τοὺς ἰχθῦς
30. ὅπως ἂν κέοιντο πεπράσκεσθαι.“ θαυμάζειν τε ἔφη εἰ χύτραν μὲν καὶ λοπάδα ὠνούμενοι κομποῦμεν k)· ἄνθρωπον l) δέ, μόνῃ τῇ ὄψει ἀρκεῖσθαι. ἔλεγε τῷ Ξενιάδῃ τῷ πριαμένῳ αὐτόν, δεῖν πείθεσθαι αὐτῷ, εἰ καὶ δοῦλος εἴη· καὶ γὰρ ἰατρὸς ἢ κυβερνήτης
V. εἰ δοῦλος εἴη, πείσεσθαι ἂν αὐτῷ. Εὔβουλος δέ φησιν m) ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Διογένους Πρᾶσις οὕτως ἄγειν τοὺς παῖδας τοῦ Ξενιάδου, μετὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα ἱππεύειν, τοξεύειν, σφενδονᾶν, ἀκοντίζειν. ἔπειτα ἐν τῇ παλαίστρᾳ οὐκ ἐπέτρεπε τῷ παιδοτρίβῃ ἀθλητικῶς ἄγειν, ἀλλ' αὐτὸς n) ἐρυθήματος χάριν καὶ εὐεξίας. κατεῖχον δὲ οἱ παῖδες πολλὰ ποιητῶν
31. καὶ συγγραφέων καὶ τῶν αὐτοῦ Διογένους, πᾶσάν τε ἔφοδον σύντομον πρὸς τὸ εὐμνημόνευτον ἐπήσκει. ἐν οἴκῳ τε ἐδί-

h) ἐθέλοι. Stephan. ἐθέλει.
i) αὐτῷ. Edit. Froben. et Stephan. αὐτῷ.
k) κομποῦμεν. Legebatur σκοποῦμεν. Emendavit Menagius supra ad II. 78. T. II. p. 112. b. ed. Meibom.. Confirmant codd. Palat., Florent. et Stephan. cum Ambrosio.
l) ἄνθρωπον. H. Stephanus coni. ἀνθρώπων.
m) Εὔβουλος δέ φησιν. Menagius coni. Εὐβουλίδης φησίν.
n) αὐτός. Codd. Stephani αὐτό, unus αὐτῷ. Ambrosius *id.* Ipse Stephanus et Kuehnius praeferebant αὐτό. Toupius ad Longin. p. 304. ed. Weisk. coni. αὐτοῦ.

sciret agere, responderit, Scire se viris imperare; atque ad praeconem, Praedica, inquit, Quisnam dominum sibi emere vult? Sedere prohibitus, Nihil, inquit, refert: nam et pisces quomodo libet iaceant, emi. Mirari dicebat, quum ollam quidem et operculum non sine tactu ac tinnitu emamus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniadae emptori suo, ipsum sibi, quamvis esset servus, obtemperare oportere: nam et medico et gubernatori, etsi servo, utique pareri. Eubulus vero in libro qui inscribitur Diogenis Venditio, ita filios Xeniadae instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare atque iaculari. Deinde in palaestra non permittebat paedotribae eos in morem athletarum exercere, sed ipse ruboris tantum et bonae valetudinis gratia. Tenebant vero pueri poetarum ac scriptorum aliorum ipsiusque Diogenis plura memoriter, omnemque illis doctrinae rationem, ut facile memoriae teneretur, breviter collectam insinuabat. Domi

Digitized by Google

δασκε διακονεῖσθαι λιτῇ τροφῇ χρωμένους καὶ ὕδωρ πίνοντας. ἐν χρῷ κουρίας τε καὶ ἀκαλλωπίστους εἰργάζετο καὶ ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδήτους καὶ σκοπηλοὺς o) καθ' αὑτοὺς βλέποντας ἐν ταῖς ὁδοῖς. ἐξῆγε δ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ κυνηγεσίαν p). οἱ δὲ καὶ αὐτοῦ Διογένους ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο καὶ πρὸς τοὺς γονέας αἰτιωτάτως εἶχον. ὁ δ' αὐτός φησι παρὰ τῷ Ξενιάδῃ καὶ γηράσαι αὐτὸν καὶ θανόντα ταφῆναι πρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ἔνθα καὶ πυνθανομένου τοῦ Ξενιάδου πῶς αὐτὸν θάψειεν, ἔφη, „Ἐπὶ πρόσωπον·" τοῦ δ' ἐρωμένου „Διὰ τί;" „Ὅτι μετ' ὀλίγον," εἶπε, „μέλλει τὰ κάτω ἀναστρέφεσθαι." τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπικρατεῖν ἤδη τοὺς Μακεδόνας ἢ ἐκ ταπεινῶν ὑψηλοὺς γίνεσθαι. εἰσαγαγόντος τινὸς αὐτὸν εἰς οἶκον πολυτελῆ καὶ κωλύοντος πτύσαι, ἐπειδὴ ἐχρέμψατο, εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἔπτυσεν, εἰπὼν χείρονα τόπον μὴ εὑρηκέναι. οἱ δὲ τοῦτο Ἀριστίππου φασί. φωνήσας ποτέ, „Ἰὼ ἄνθρωποι," συνελθόντων q), παθέσθαι τῇ βακτηρίᾳ, εἰπών, „Ἀνθρώπους ἐκάλεσα, οὐ καθάρματα," ὡς r) φησιν Ἑκάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Χρειῶν. φασὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον εἰπεῖν ὡς εἴπερ Ἀλέ-

o) σκοπηλούς. Edit. Froben. σκοπηρούς.
p) ἐπὶ κυνηγεσίᾳ. H. Stephanus corr. ἐπὶ κυνηγέσια. Non opus. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 517.
q) συνελθόντων. Cod. Arund. καὶ συνελθόντων.
r) ὡς. Edit. Froben. et cod. Arund. cum interpretibus omittunt.

quoque ministrare docebat cibo levi ac vili contentos et aqua. Tonderi ad cutem faciebat, incompositosque deducebat ac sine tunicis et calceis, tacitos ac se tantum in via intuentes. Educebatque eos et ad venationes. Contra illi Diogenis curam habebant parentibusque commendabant. Senuisse ipsum apud Xeniadem idem ipse auctor est, ac vita functum a filiis eius fuisse sepultum. Ubi percontante Xeniade quomodo se sepeliri mallet, In faciem, inquit: illo causam interrogante, Quoniam, inquit, post paulum inferiora convertenda sunt. Dixit autem hoc quia Macedones iam obtinerent atque ex humilibus sublimes fierent. Quum se quispiam in domum magnifico instructam apparatu induxisset et spuere vetaret, posteaquam excreavit, in illius faciem sputa coniecit, deteriorem locum ubi spueret se non invenisse dicens. Alii Aristippo id applicant. Quum clamasset aliquando, Heus homines, convenissentque plurimi, baculo illos agebat dicens, Homines, non purgamenta vocavi. Ait hoc Hecato in primo de Sententiis. Alexandrum dixisse ferunt, quod nisi Ale-

Digitized by Google

ξανδρος μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἂν s) Διογένης γενέσθαι.
33. ἀναπήρους ἔλεγεν οὐ τοὺς κωφοὺς καὶ τυφλούς, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἔχοντας πήραν. εἰςελθών ποτε ἡμιξύρητος εἰς νέων συμπόσιον, καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις ss), πληγὰς ἔλαβε· μετὰ δὲ ἐγγράψας τὰ ὀνόματα εἰς λεύκωμα t) τῶν πληξάντων περιήει ἐξημμένος, ὡς αὐτοὺς ὕβρει περιέθηκε καταγινωσκομένους καὶ ἐπιπληττομένους. ἔλεγεν ἑαυτὸν κύνα εἶναι τῶν ἐπαινουμένων, ἀλλὰ μηδένα τολμᾶν τῶν ἐπαινούντων συνεξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν. πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πύθια νικῶ u) ἄνδρας," „Ἐγὼ μὲν οὖν," εἶπεν, „ἄνδρας x), σὺ
34. δὲ ἀνδράποδα." πρὸς τοὺς εἰπόντας, „Γέρων εἶ καὶ λοιπὸν ἄνες," „Τί δέ," ἔφη, „εἰ δόλιχον ἔδραμον y), πρὸς τῷ τέλει ἔδει με ἀνεῖναι καὶ μὴ μᾶλλον ἐπιτεῖναι;" κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον οὐκ ἔφη παρέσεσθαι· μηδὲ γὰρ πρώην αὐτῷ χάριν ἐγνωκέναι. γυμνοῖς ποσὶ χιόνα ἐπάτει καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἄνω προείρηται· καὶ ὠμὰ δὲ κρέα ἐπεχείρησε φαγεῖν, ἀλλ' οὐ

s) μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἄν. Edit. Froben. γεγόνει. Codd. Stephani μὴ γεγόνειν, ἐθελήσαιμ' ἄν.

ss) καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις. Ambrosius omittit.

t) εἰς λεύκωμα. Ambrosius omittit.

u) Πύθια νικῶ. Cod. Arund. πυθιανικῶ.

x) ἄνδρας. Edit. Froben. omittit.

y) δόλιχον ἔδραμον. Scribebatur δολιχόν. conf. VII. 179. Codd. Stephani ἔτρεχον.

xander esset, Diogenem se esse voluisset. Debiles dicebat non surdos aut caecos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando semitonso capite convivium iuvenum, quemadmodum scribit Metrocles in Sententiis, plagas retulit: postea nomina illorum qui se ceciderant inscribens in albo circuibat, ea prae se ferens. Ita illis vicem contumeliae reddidit, dum reprehendendos et obiurgandos omnibus exposuit. Dicebat se canem esse laudatorum, verum laudantium neminem secum ad venandum exire audere. Dicente quodam viros se in Pythicis vincere, Ego viros quidem, inquit, tu mancipia. Quum diceretur ipsi, Senex es, iam quiesce a labore, Quid enim, ait, si in stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere et non magis intendere? Vocatus ad coenam affuturum se negavit: neque enim sibi priore die gratiam habitam. Nudis pedibus calcabat nivem et alia quae praedicta sunt: crudas item carnes edere cona-

Digitized by Google

διώκησε. κατέλαβέ z) ποτε Δημοσθένην τὸν ῥήτορα ἐν πανδοκείῳ ἀριστῶντα· τοῦ δ' ὑποχωροῦντος, „Τοσούτῳ," ἔφη, „μᾶλλον ἔσει a) ἐν τῷ πανδοκείῳ." ξένων δέ ποτε θεάσασθαι θελόντων Δημοσθένην, τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνας, „Οὗτος ὑμῖν b)," ἔφη, „ἐστὶν ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός." ἐκβαλόντος c) δὲ ἄρτον τινὸς d) καὶ αἰσχυνομένου ἀνελέσθαι, 35. βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι, κεράμου τράχηλον δήσας ἕλκε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ e). μιμεῖσθαι ἔλεγε τοὺς χοροδιδασκάλους· καὶ γὰρ ἐκείνους ὑπὲρ τόνον ἐνδιδόναι f) ἕνεκα τοῦ τοὺς λοιποὺς ἅψασθαι τοῦ πραγήκοντος τόνου. τοὺς πλείστους ἔλεγε παρὰ δάκτυλον μαίνεσθαι· ἐὰν οὖν τις τὸν μέσον προτείνας πορεύηται, δόξει μαίνεσθαι g), ἐὰν δὲ τὸν λιχανόν, οὐκέτι. τὰ πολλοῦ ἄξια τοῦ μηδενὸς ἔλεγε πιπράσκεσθαι καὶ ἐμπαλιν· ἀνδριάντα γοῦν τριςχιλίων πιπράσκεσθαι, χοίνικα δὲ ἀλφίτων

z) κατέλαβε. Stephan. κατελάβετο.
a) ἔσει. Scribebatur ἔσῃ.
b) ὑμῖν. Stephan. et Menag. cum Aldobrandino ἡμῖν. Illud praebet edit. Froben. cum Ambrosio et cod. Florent..
c) ἐκβαλόντος. Edit. Froben. et Stephan. ἐκβάλλοντος.
d) τινός. Edit. Froben. et Menag. cum cod. Vindobon. 106. omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. interpretes probatque Menagius.
e) κεράμου τράχηλον δήσας ἕλκοις διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ. Edit. Froben. ἕλκειρε. Ambrosius: *urcei collum per figuli trahebat officinam.* Cod. Vindobon. 106. βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι· ἀνέλεσθαι (sic), κεράμου τράχηλον etc..
f) ἐνδιδόναι. Vid. Kuzac. Lect. Att. p. 23. nōt. 1.
g) ἐὰν οὖν τις — μαίνεσθαι. Edit. Froben. et Menag. δόξῃ. Menagius coni. ἐὰν οὖν τις τῷ μέσῳ παρά τινας προδείκνυται, δόξῃ μαίνεσθαι aut simile quid.

tus est, sed digerere non potuit. Offendit aliquando Demosthenem oratorem in diversorio prandentem: illo autem cedente, Tanto, inquit, magis in diversorio futurus es. Peregrinis aliquando Demosthenem videre cupientibus, medium intendens digitum, Hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. Panem eiiciente quodam et resumere erubescente, castigare illum volens urcei collum alligatum per Ceramicum trahebat. Imitari se dicebat chori magistros: illos enim tonum excedere, ut reliqui congruum tonum arriperent. Plurimos aiebat insanire unius digiti discrimine: si quis igitur medium digitum praetendens pergat, insanire videbitur, sin autem indicem, non ita. Quae sunt pretiosissima, ea minimo venire et contra: nam statuam tribus millibus emi, farinae vero choenicem duobus aereis. Ei qui

Digitized by Google

36. δύο γαλεῶν. τῷ περιαιρεῖν αὐτὸν ξενιάδῃ φησί, „Ἄγε ὅπως τὸ προστεταγμένον ποιήσῃς.“ τοῦ δ' εἰπόντος,

Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί k),

„Εἰ δὲ ἰατρὸν ἐπέμψω νοσῶν, οὐκ ἄν,“ ἔφη l), „αὐτῷ ἐπείθου, ἀλλ' εἶπες ἂν ὡς Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί k);“ ἤθελέ τις παρ' αὐτῷ φιλοσοφεῖν· ὁ δὲ οἱ σαπέρδην δοὺς ἐποίησεν ἀκολουθεῖν. ὡς δ' ὑπ' αἰδοῦς ῥίψας ἀπῆλθε, μετὰ χρόνον ὑπαντήσας l) αὐτῷ καὶ γελάσας λέγει, „Τὴν σὴν καὶ ἐμὴν φιλίαν σαπέρδης διέλυσε.“ Διοκλῆς δ' οὕτως ἀναγράφει. κἀπόνος τινὸς αὐτῷ, „Ἐπίταττε ἡμῖν, Διόγενες,“ ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιωβολίου τυρὸν ἐδίδου φέρειν· ἀρνησαμένου δέ, „Τὴν σήν,“ ἔφη, „καὶ ἐμὴν φιλίαν ἡμιωβολίου τυρίου διαλέλυκε m).“ θαυμάσαντός ποτε παιδίου ταῖς χερσὶ πῖνον ἐξέρ-
37. ψαντα n) τῆς πήρας νὴν πανύλην, εἶπεν, „Παιδίον με νενίκηκεν εὐτελείᾳ.“ ἐξέβαλε δὲ καὶ τὸ τρυβλίον o), ὁμοίως παιδίον

h) Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί. Cod. Vindobon. 106. πηγαί. Versus est Euripidis Medeae 411. et 412. ed. Porson. 404. ed. Elmsl. ubi quod post ποταμῶν additum legitur ἱερῶν, agnoscit hic Ambrosius poeta.

i) ἔφη. Edit. Froben. et Menag. omittunt.

k) ὡς ἄνω — παγαί. Ambrosius: *super flumina permeant fontes.*

l) ὑπαντήσας. Edit. Froben. ὑπαντίσας. Stephan. ὑπαιτήσας.

m) ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιωβολίου — διαλέλυκε. Edit. Froben. ἀπαγαγὼν αὐτὸν * ἡμιωβολίου τυρίου διαλέλυκε. Stephani ἡμιωβολίου — ἡμιωβολίου. Menag. αὐτῷ.

n) ἐξέρψαντα. Edit. Froben. ἐξέρψε.

o) τρυβλίον. Edit. Froben. τριβλίον.

se emerat Xeniadae dixit, Age ut quod praecipitur facias: dicente illo,

Super flumina fluunt fontes,

At si medicum, ait, aeger emisses, non illi obtemperasses, sed diceres supra flumina fluere fontes. Volebat quispiam apud eum philosophari, cui ille pernam dedit ac sequi se iussit: ut autem ille prae verecundia abiecto quod ferebat abscessit, post aliquantulum occurrens illi ridens ait, Tuam et meam amicitiam perna dissolvit. Enimvero Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidam, Impera nobis, Diogenes: at ille abducto casei teruncium ferendum dedit. illo renuente, Meam, inquit, ac tuam amicitiam teruncium casei dissolvit. Intuitus aliquando puerum concava bibentem manu cotylam pera productam abiecit, dicens, Puer me frugalitate superavit. Proiecit et catinum eodem studio, quum vidisset

Digitized by Google

θεασάμενος, ἐπιφὴ πατάξε τὸ σκεῦος, τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου p) τὴν φακῆν q) ὑποδεχόμενον. συνελογίζετο δὲ καὶ οὕτως· Τῶν θεῶν ἐστι πάντα· φίλοι δὲ οἱ σοφοὶ τοῖς θεοῖς· κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων· πάντα ἄρα ἐστὶ τῶν σοφῶν r). θεασάμενός ποτε γυναῖκα ἀσχημονέστερον τοῖς θεοῖς προσπίπτουσαν, βουλόμενος αὐτῆς περιελεῖν τὴν δεισιδαιμονίαν, ταῦτά φησι Ζωίλος ὁ Περγαῖος, προσελθὼν εἶπεν, „Οὐκ εὐλαβεῖ s), ὦ γύναι, μή ποτε θεοῦ ὄπισθεν ἑστῶτος — πάντα γὰρ ἔστιν αὐτοῦ πλήρη — ἀσχημονήσῃς t);“ τῷ Ἀσκληπιῷ ἀνάθημα πλήκτην u), 38. ὃς τοὺς ἐπὶ στόμα πίπτοντας ἐπιτρέχων συνέτριβεν. ἐκώθων δὲ λέγειν τὰς τραγικὰς ἀρὰς αὐτῷ συνηντηκέναι· εἶναι γὰρ

Ἄπολις, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος,
πτωχός, πλανήτης, βίον ἔχων τοὐφήμερον x).

ἔφασκε δὲ ἀντιτίθεσθαι τύχῃ μὲν θάρσος, νόμῳ δὲ φύσιν, πάθει δὲ λόγον. ἐν τῷ Κρανείῳ ἡλιουμένῳ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἐπιστὰς φησιν, „Αἴτησόν με ὃ θέλεις·“ καὶ ὅς, „Ἀποσκό-

p) τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου. Legebatur τῷ κοίλῳ ἄρτῳ τοῦ ψωμίου. Emendavit Menagius ex codd. R et Florent..
q) τὴν φακῆν. Stephan. τὴν φακήν.
r) κοινὰ δὲ — τῶν σοφῶν. Edit. Froben. κοινὰ δὲ τῶν φίλων πάντα. ἄρα ἐστὶ τῶν σόφων.
s) εὐλαβεῖ. Scribebatur εὐλαβῇ.
t) ἀσχημονήσῃς. Edit. Froben. et cod. Arund. ἀσχημονήσεις.
u) πλήκτην. Edit. Froben. πλήκτριν. Casaubonus coni. πύκτην.
x) τοὐφήμερον. Legebatur τοὐφημέραν. Correxi ex Aeliano V. H. III. 29. ubi est τὸν ἐφήμερόν. Ibidem quod pro ἄπολις legitur πλάνης et pro πλανήτης, δυσείμων, poeta videtur dignius esse.

puerum vasculo fracto concavo frustuli lenticulam suscipientem. Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deorum sunt: diis autem amici sapientes sunt: sunt autem amicorum cuncta communia: omnia igitur sapientum sunt. Inspexerat mulierem inhonestius diis procidentem: eius superstitionem auferre volens, ut Zoilus Pergaeus ait, accurrit dicens, Non vereris, mulier, ne forte stante post tergum deo — cuncta enim plena ipso sunt — inhoneste te habeas? Aesculapio percussorem sacravit, qui procumbentes in faciem accurrens contereret. Solebat etiam dicere imprecationes tragicas sibi occurrisse: esse enim

Sine domo, sine civitate, privatum patria
pauperem, palantem, vitam in dies habentem.

Aiebat se obiicere fortunae quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad solem sedenti in Craneo ipsi assistens Alexander ait, Pete a me quod vis: at ille in-

Digitized by Google

τησόν μου," φησί. μακρά τινος ἀναγινώσκοντος καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἄγραφον παραδείξαντος, „Θαρρεῖτε," ἔφη, „ἄνδρες· γῆν ὁρῶ." πρὸς τὸν συλλογισάμενον ὅτι πέρατα ἔχει, ἀψάμενος τοῦ μετώπου, „Ἐγὼ μέν," ἔφη, 39. „οὐχ ὁρῶ." ὁμοίως καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι κίνησις οὐκ ἔστιν, ἀναστὰς περιεπάτει. πρὸς τὸν λέγοντα περὶ τῶν μετεώρων, „Ποσταῖος," ἔφη, „πάρει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ;" εὐνούχου μοχθηροῦ ἐπιγράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, „Μηδὲν εἰσίτω κακόν," „Ὁ οὖν κύριος," ἔφη, „τῆς οἰκίας ποῦ εἰσέλθοι;" τῷ μύρῳ τοὺς πόδας ἀλειψάμενος ἔφη ἀπὸ μὲν τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν ἀέρα ἀπιέναι τὸ μύρον, ἀπὸ δὲ τῶν ποδῶν εἰς τὴν ὄσφρησιν. ἀξιούντων Ἀθηναίων μυηθῆναι αὐτὸν καὶ λεγόντων ὡς ἐν ᾅδου προεδρίας οἱ μεμυημένοι τυγχάνουσι, „Γελοῖον," ἔφη, „εἰ Ἀγησίλαος μὲν καὶ Ἐπαμεινώνδας ἐν τῷ βορβόρῳ διάξουσιν, εὐτελεῖς δέ τινες μεμυη- 40. μένοι ἐν ταῖς μακάρων νήσοις ἔσονται." πρὸς τοὺς ἐρπίσαντας ἐπὶ τὴν τράπεζαν μῦς, „Ἰδού," φησί, „καὶ Διογένης παρασίτους τρέφει γ)." Πλάτωνος εἰπόντος αὐτὸν κύνα, „Ναί," ἔφη· „ἐγὼ γὰρ ἐπανῆλθον ἐπὶ τοὺς πεπρακότας." ἐκ τοῦ βαλανείου ἐξιὼν τῷ μὲν πυθομένῳ εἰ πολλοὶ ἄνθρωποι

γ) τρέφει. Edit. Froben. τρέφεται.

quit, Noli mihi umbram facere. Legerat quidam diutissime, quumque ad finem libri nihil ultra scriptum esse ostenderet, Bono, inquit, este animo, viri: terram intueor. Ratiocinanti cuidam et concludenti illum habere cornua, manu frontem palpans, Equidem, inquit, illa non video. Itidem et dicente ipsi quodam non esse motum, exsurgens ambulabat. Ad eum qui de caelestibus disserebat, Quando, inquit, de caelo venisti? Spadone quodam scelerato domui suae inscribente, Nihil ingrediatur mali, Dominus, ait, domus ubinam ingreditur? Unguento inungens pedes dixit a capite quidem in aerem ascendere unguentum, sed a pedibus in olfactum. Rogantibus Atheniensibus ut initiaretur atque dicentibus quod apud inferos ii qui initiati sunt praesident, Perridiculum est, inquit, si quidem Agesilaus et Epaminondas in coeno degent, viles autem quique initiati in beatorum insulis erunt. Muribus ad ipsius mensam subrepentibus, Ecce, inquit, et Diogenes parasitos nutrit. Platone canem ipsum appellante, Sane, inquit: nam equidem ad venditores

Digitized by Google

λοῦνται, ἠρνήσατο· τῷ δ', εἰ πολὺς ὄχλος, ὡμολόγησε. Πλάτωνος ὁρισαμένου, Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον δίπουν ἄπτερον, καὶ εὐδοκιμοῦντος, τίλας ἀλεκτρυόνα εἰσήνεγκεν εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ καὶ φησιν, „Οὗτός ἐστιν ὁ Πλάτωνος ἄνθρωπος." ὅθεν τῷ ὅρῳ προσετέθη τὸ πλατυώνυχον. πρὸς τὸν πυθόμενον ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀριστᾶν, „Εἰ μὲν πλούσιος," ἔφη, „ὅταν θέλῃ· εἰ δὲ πένης, ὅταν ἔχῃ." ἐν Μεγαρεῦσιν ἰδὼν τὰ μὲν πρόβατα τοῖς θέρμασιν ἐσκεπασμένα, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν γυμνούς, ἔφη, „Ἀνυστελέστερόν ἐστι Μεγαρέως εἶναι κριὸν ἢ υἱόν." πρὸς τὸν ἐντινάξαντα αὐτῷ τὴν δοκόν, εἶτα εἰπόντα, „Φύλαξαι a)," „Πάλιν γάρ με," ἔφη, „παίειν μέλλεις b);" ἔλεγε τοὺς μὲν δημαγωγοὺς ὄχλου διακόνους, τοὺς δὲ στεφάνους δόξης ἐξανθήματα. λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας, „Ἄνθρωπον," φησί, „ζητῶ." εἰστήκει ποτὲ κατακρουνιζόμενος· τῶν δὲ περιεστώτων ἐλεούντων, παρὼν Πλάτων ἔφη, „Εἰ βούλεσθε αὐτὸν ἐλεῆσαι, ἀπόστητε," ἐνδεικνύμενος φιλοδοξίαν αὐτοῦ. ἐνρίψαντός αὐτῷ κόνδυλόν τινος, „Ἡράκλεις," ἔφη, „οἷόν με χρῆμα ἐλάνθανε τὸ μετὰ περι-

z) αὐτῶν. Edit. Froben. αὐτοῦ.
a) „Φύλαξαι." Edit. Froben. φυλάξαι.
b) μέλλεις. Edit. Froben. omittit.

remeavi. Et balneis exiens percontanti an multi homines lavarent, negavit; at roganti num turba multa, confessus est. Platone item definiente, Homo est animal bipes sine pennis, quum placeret ista eius definitio, nudatum pennis ac pluma gallum gallinaceum in eius invexit scholam, dicens, Hic Platonis homo est: unde adiectum est definitioni, Latis unguibus. Interroganti quanam hora prandere oporteret, Si dives, inquit, es, quando vis; si pauper, quum potes. Apud Megarenses intuitus oves pellibus tectas, illorum autem filios nudos, ait, Praestat Megarensis arietem esse quam filium. Ad eum qui se trabe concusserat ac postea dicebat, Cave, Num, inquit, iterum me ferire vis? Aiebat oratores quidem plebis ministros, coronas autem gloriae bullas. Lucernam interdiu accendens, Hominem, aiebat, quaero. Stabat aliquando manantibus e fonte perfusus aquis: his vero qui circumstabant illum miserantibus, Plato — nam et is aderat — Si vultis, inquit, illum miserari, abite, gloriae illius cupiditatem significans. Colaphum a quopiam accipiens, Hercle, ait, nesciebam me galea armato capite ambu-

Digitized by Google

42. κεφαλαίας περιπατεῖν." ἀλλὰ καὶ Μειδίου c) κονδυλίσαντος αὐτὸν καὶ εἰπόντος, „Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ," τῇ ἑξῆς πυκτικοὺς λαβὼν ἱμᾶντας d) καὶ καταλοήσας αὐτὸν ἔφη, „Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ." Λυσίου τοῦ φαρμακοπώλου πυθομένου εἰ θεοὺς νομίζει, „Πῶς δέ," εἶπεν, „οὐ νομίζω, ὅπου καὶ σὲ θεοῖς ἐχθρὸν ὑπολαμβάνω;" οἱ δέ, Θεόδωρον εἰπεῖν τοῦτο. ἰδών τινα περιρραινόμενον ἐπεῖπεν, „Ὦ κακόδαιμον, οὐκ ἐπίστασαι ὅτι ὥςπερ τῶν ἐν γραμματικῇ ἁμαρτημάτων περιρραινόμενος οὐκ ἂν ἀπαλλαγείης, οὕτως οὐδὲ τῶν ἐν τῷ βίῳ;" ἐνεκάλει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῆς τύχης e), αἰτεῖσθαι λέγων αὐτοὺς ἀγαθὰ τὰ αὐτοῖς δο-
43. κοῦντα καὶ οὐ τὰ κατὰ ἀλήθειαν. πρὸς δὲ τοὺς περὶ τὰ ὀνείρατα ἐπτοημένους ἔλεγεν ὡς ὑπὲρ ὧν μὲν πράττουσιν ὕπαρ, οὐκ ἐπιστρέφονται, ὑπὲρ ὧν δὲ καθεύδοντες φαντασιοῦνται, πολυπραγμονοῦσιν. Ὀλυμπίασι f) τοῦ κήρυκος ἀνειπόντος, „Νικᾷ Διώξιππος ἄνδρας," „Οὗτος μὲν δὴ ἀνδράποδα, ἄνδρας δὲ ἐγώ." ἠγαπᾶτο δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίων· μειρακίου γοῦν τὸν πίθον αὐτοῦ συντρίψαντος, τῷ

c) Μειδίου. Aldobrandinus *Mediae*.
d) ἱμᾶντας. Scribebatur ἱμάντας.
e) περὶ τῆς τύχης. Casaubonus coni. περὶ τῆς εὐχῆς. Cod. Vindobon. 106. ἐνεκάλει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τὴν τύχην αἰτεῖσθαι, λέγων αὐτοὺς ἀγαθά.
f) Ὀλυμπίασι. Scribebatur Ὀλυμπιάσι.

lare. Midia quoque ipsum colaphis caedente ac dicente, Tria millia tibi in mensa posita sunt, postridie sumpto pugilum caestu caesoque ipso dixit, Tria millia tibi in mensa sunt posita. Lysia pharmacopola sciscitante an deos esse crederet, Quomodo, inquit, non credo, qui te diis inimicum puto? Alii Theodorum hoc dixisse ferunt. Quendam intuitus se undis spargentem ait, O infelix, an ignoras ut in grammatica erratis aspersus non absolveris, ita nec vitae te criminibus evadere liberum? Culpabat maxime si qui fortunam causarentur, dicens homines quae sibi bona viderentur, non quae re vera bona essent, postulare. Eis vero qui terrerentur ad somnia dicebat, Ea quidem quae vigilantes agitis, non moramini; quae vero dormientes imaginamini, ea curiose disquiritis. In Olympicis ludis pronuntiante praecone, Dioxippus viros vicit, Hic, ait, mancipia, sed ego viros. Amabatur autem et ab Atheniensibus: nam adolescenti,

Digitized by Google

μὲν πληγὰς ἔδοσαν g), ἐκείνῳ δὲ ἄλλον παρέσχον. φησὶ δὲ Διονύσιος ὁ στωικὸς ὡς μετὰ Χαιρώνειαν h) συλληφθεὶς ἀπήχθη πρὸς Φίλιππον· καὶ ἐρωτηθεὶς τίς εἴη, „Κατάσκοπος," ἔφη i), „τῆς σῆς ἀπληστίας." ὅθεν θαυμασθεὶς ἀφείθη. Ἀλεξάνδρου ποτὲ πέμψαντος ἐπιστολὴν πρὸς Ἀντι- 44.
πατρον εἰς Ἀθήνας διά τινος Ἀθλίου k), παρὼν ἔφη, „Ἀθλίας παρ' Ἀθλίου δι' Ἀθλίου πρὸς Ἄθλιον." Περ-
δίκκου l) ἀπειλήσαντος, εἰ μὴ ἔλθοι πρὸς αὐτόν, ἀποκτενεῖν, ἔφη, „Οὐδὲν μέγα· καὶ γὰρ κάνθαρος καὶ φαλάγγιον τοῦτ' ἂν πράξειαν. ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον ἀπειλεῖν ἠξίους ὡς εἰ καὶ χωρὶς ἐμοῦ ζήσαι, εὐδαιμόνως ζήσοιτο m)." ἐβόα πολλάκις λέ- 45.
γων τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ῥᾴδιον ὑπὸ τῶν θεῶν δεδόσθαι, ἀποκεκρύφθαι δὲ αὐτὸν ζητούντων μελίπηκτα καὶ μύρα καὶ τὰ παραπλήσια. ὅθεν πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ n) ῥιπέτου ὑποδού-
μενον, „Οὔπω," εἶπε, „μακάριος εἶ, ἂν μή σε καὶ ἀπο-
μύξῃ· τοῦτο δὲ ἔσται πηρωθέντι σοι τὰς χεῖρας." θεασά-

g) ἔδοσαν. Stephan. ἔδωσαν.
h) Χαιρώνειαν. Edit. Froben. χερώνειαν.
i) „Κατάσκοπος," ἔφη. Cod. Arund. ἀπεκρίνατο κατάσκοπος.
k) Ἀθλίου. Scribebatur Ἀθλία. Correxit Menagius.
l) Περδίκκου. Edit. Froben. περδίκου.
m) ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον — ζήσοιτο. Ambrosius: *Illud ut potius intentaret monebat, quod si et absque se viveret, feliciter victurus esset.*
n) τοῦ. Edit. Froben. omittit.

quum dolium illius contrivisset, plagas intulerunt illique aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus illum post pugnam ad Chaeroneam deprehensum abductum esse ad Philippum: a quo quis esset interrogatus, Explorator, inquit, insatiabilis aviditatis tuae. ex quo admirationi habitus liber dimissus est. Miserat aliquando Alexander epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam quendam, quum adesset Diogenes: Athlias, inquit, ab Athlia per Athlium ad Athlium. Perdicca comminante nisi ad se veniret, illum se occisurum, Nihil, inquit, magni facies: nam et cantharus et phalangium id facerent. illud autem ut potius minitatus esses, quod si et absque me viveres, feliciter victurus esses. Clamabat autem saepius hominum vitam facilem a diis dari, verum occultari illam quaerentibus mellita cibaria, unguenta et his similia. Unde et ei qui a famulo calciabatur, Nondum, ait, beatus es, nisi tibi etiam nares emungat: hoc autem erit, si mancus fueris manibus. Quum vidisset aliquando magi-

Digitized by Google

μενός ποτε τοὺς ἱερομνήμονας τῶν ταμιῶν o) τινα φιάλην ὑφηρημένον ἄγοντας ἔφη, „Οἱ μεγάλοι κλέπται τὸν μικρὸν ἄγουσι.“ θεασάμενός ποτε μειράκιον λίθους βάλλον ἐπὶ σταυρόν, „Εὖγε,“ εἶπε· „τεύξει p) γὰρ τοῦ σκοποῦ.“ πρὸς τὰ περιστάντα μειράκια καὶ εἰπόντα, „Βλέπομεν μὴ δάκῃς ἡμᾶς,“ „Θαρρεῖτε,“ ἔφη, παιδία· κύων τευτλία οὐκ ἐσθίει.“ πρὸς τὸν ἐπὶ τῇ λεοντῇ θρυπτόμενον, „Παῦσαι,“ ἔφη, „τὰ τῆς ἀρετῆς στρώματα καταισχύνων.“ πρὸς τὸν μακαριζόμενον Καλλισθένη καὶ λέγοντα ὡς πολυτελῶν παρὰ Ἀλεξάνδρῳ μετέχει, „Κακοδαίμων μὲν οὖν ἐστιν,“ εἶπεν, 46. „ὃς καὶ ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ ὅταν Ἀλεξάνδρῳ δόξῃ.“ χρημάτων δεόμενος ἀπαιτεῖν ἔλεγε τοὺς φίλους, οὐκ αἰτεῖν. ἐπ' ἀγορᾶς ποτε χειρουργῶν, „Εἴθε,“ ἔφη, „καὶ τὴν πρωΐαν ἦν παρατρίψαντα μὴ πεινῆν.“ μειράκιον θεασάμενος μετὰ σατραπῶν ἐπὶ δεῖπνον ἀπιόν, ἀποσπάσας ἀπήγαγε πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ ἐκέλευε τηρεῖν. πρὸς τὸ q) κεκοσμημένον μειράκιον κυθόμενόν τι ἔφη οὐ πρότερον λέξειν αὐτῷ, εἰ μὴ ἀνασυράμενος δείξειε πότερον γυνή ἐστιν ἢ ἀνήρ. πρὸς τὸ κοτ-

o) τῶν ταμιῶν. Scribebatur τῶν ταμίων. Correxit Kuehnius.
p) τεύξει. Scribebatur τεύξῃ.
q) τό. Cod. Arund. τόν.

stratus qui ἱερομνήμονες dicebantur, quendam ab aerario phialam furatum abducentes, Magni, inquit, fures parvum ducunt. Intuens aliquando adolescentem lapides in crucem iacientem, Euge, inquit, scopo potieris. Circumstantibus se adolescentibus atque dicentibus, Cavebimus ne mordeas nos, Bono, inquit, estote animo, filioli: canis betis non vescitur. Glorianti cuidam quod leonis pelle tegeretur, Desine, inquit, virtutis stramenta dedecorare. Beatus dicebatur Callisthenes, quod magnificis ab Alexandro apparatibus exciperetur: at ille, Infelix, inquit, est, quoti tum prandet ac coenat quum Alexandro videtur. Quum pecuniis egeret, eas se ab amicis repetere, non petere dicebat. Quandoque in foro manibus operans, Utinam, aiebat, liceret sic perfricato ventre non esurire. Adolescentem intuitus cum satrapis ad coenam abeuntem, abstractum ad suos reduxit observarique iussit. Composito adolescenti quippiam roganti non prius se affirmavit responsurum, quam sublata veste ostenderet virne esset an mulier. Adolescenti in balneo vinum e phiala in poculum eiicienti sonituque ipso secundas de amore suo

Digitized by Google

ταβλίζον ἐν τῷ βαλανείῳ μειράκιόν φησιν, „Ὅσῳ βέλτιον, τοσούτῳ χεῖρον.“ ἐν δείπνῳ προεῤῥίπτουν αὐτῷ τινες ὀστάρια ὡς κυνί· καὶ ὃς ἀπαλλαττόμενος προσούρησεν αὐτοῖς ὡς κύων r). τοὺς ῥήτορας καὶ πάντας τοὺς ἐνδοξολογοῦντας 47.
τριςανθρώπους ἀπεκάλει ἀντὶ τοῦ τριςαθλίους s). τὸν πλούσιον ἀμαθῆ πρόβατον εἶπε χρυσόμαλλον t). θεασάμενος ἐπὶ ἀσώτου οἰκίᾳ ἐπιγεγραμμένον, „Πράσιμος,“ „Ἥδεται,“ εἶπεν, „ὅτι οὕτω u) κραιπαλῶσα ῥᾳδίως ἐξεμέσεις τὸν κεκτημένον x).“ πρὸς τὸ καταιτιώμενον μειράκιον τὸ πλῆθος τῶν ἐνοχλούντων, „Παῦσαι γάρ,“ ἔφη, „καὶ σὺ τὰ δείγματα τοῦ πασχητιῶντος προφέρων y).“ πρὸς τὸ ὑπαρὸν βαλανεῖον, „Οἱ ἐνθάδε,“ ἔφη, „λουόμενοι ποῦ λούονται;“ παχέος κιθαρῳδοῦ πρὸς πάντων μεμφομένου αὐτὸς μόνος ἐπῄνει· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί, ἔφη, „Ὅτι τηλικοῦτος ὢν κιθαρῳδεῖ καὶ οὐ λῃστεύει.“ τὸν κιθαρῳδὸν ἀεὶ καταλειπόμενον ὑπὸ τῶν 48.
ἀκροατῶν ἠσπάσατο, „Χαῖρε ἀλέκτωρ.“ τοῦ δὲ εἰπόντος, „Διὰ τί;“ „Ὅτι,“ ἔφη, „ᾄδων πάντας ἐγείρεις.“ μειρα-

r) καὶ ὃς ἀπαλλαττόμενος προσούρησεν αὐτοῖς ὡς κύων. Ambrosius: *at ille propius accedens iuxta illos mingebat ut canis.* Aldobrandinus: *quos ille ut canis discedens perminxit.*
s) τριςαθλίους. Edit. Froben. τρὶς ἀθλίους.
t) χρυσόμαλλον. Edit. Froben. χρυσόμαλον.
u) οὕτω. Codd. Stephani οἴνῳ. Ambrosius: *vini crapula obsessa.*
x) τὸν κεκτημένον. Codd. Stephani et Arund. τὸν κύριον.
y) προφέρων. Edit. Froben. et Menag. περιφέρων.

res auguranti, Quanto, inquit, melius, tanto deterius. Inter coenandum ossa illi quidam ut cani iactabant: at ille discedens urina contaminabat ut canis. Oratores atque omnes in dicendo gloriam quaerentes ter homines pro eo quod est ter infelices appellabat. Divitem indoctum ovem aureo vellere tectam dicebat. Quum vidisset prodigi cuiusdam domui inscriptum, Venalis, Sciebam, inquit, quod prae nimia crapula facile dominum evomeres. Causanti adolescenti multitudinem eorum qui pudicitiae suae molesti essent, Desiste, inquit, et tu titillantis te voluptatis indicia proferre. Ingressus sordidum balneum, Qui hic se lavant, ait, ubi lavantur? Quum rudem pinguemque citharoedum omnes causarentur, solus ipse laudabat: rogatus quamobrem, ait, Quod talis quum sit, cithara se, non latrociniis exercet. Citharoedum, qui semper ab auditoribus deserebatur, ita salutabat, Salve galle: illo autem dicente, Cur ita? Quia, inquit, canens omnes excitas. Quum adolescentem plurimi

Digitized by Google

„Ἀνδρῶν ἄρχειν·“ καὶ πρὸς τὸν κήρυκα, „Κήρυσσε,“ ἔφη, „εἴ τις ἐθέλοι h) δεσπότην αὐτῷ i) πρίασθαι.“ κωλυθεὶς καθίζεσθαι, „Οὐδέν,“ ἔφη, „διαφέρει· καὶ γὰρ τοὺς ἰχθῦς
30. ὅπως ἂν κέοιντο πεπράσκεσθαι.“ Θαυμάζειν τε ἔφη εἰ χύτραν μὲν καὶ λοπάδα ὠνούμενοι κομποῦμεν k)· ἄνθρωπον l) δέ, μόνῃ τῇ ὄψει ἀρκεῖσθαι. ἔλεγε τῷ Ξενιάδῃ τῷ πριαμένῳ αὐτόν, δεῖν πείθεσθαι αὐτῷ, εἰ καὶ δοῦλος εἴη· καὶ γὰρ ἰατρὸς ἢ κυβερνήτης
V. εἰ δοῦλος εἴη, πεισθῆναι ἂν αὐτῷ. Εὔβουλος δέ φησιν m) ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Διογένους Πρᾶσις οὕτως ἄγειν τοὺς παῖδας τοῦ Ξενιάδου, μετὰ τὰ λοιπὰ μαθήματα ἱππεύειν, τοξεύειν, σφενδονᾶν, ἀκοντίζειν. ἔπειτα ἐν τῇ παλαίστρᾳ οὐκ ἐπέτρεπε τῷ παιδοτρίβῃ ἀθλητικῶς ἄγειν, ἀλλ' αὐτὸς n) ἐρυθήματος χάριν καὶ εὐεξίας. κατεῖχον δὲ οἱ παῖδες πολλὰ ποιητῶν
31. καὶ συγγραφέων καὶ τῶν αὐτοῦ Διογένους, πᾶσάν τε ἔφοδον σύντομον πρὸς τὸ εὐμνημόνευτον ἐπήσκει. ἐν οἴκῳ τε ἐδί-

h) ἐθέλοι. Stephan. ἐθέλει.
i) αὐτῷ. Edit. Froben. et Stephan. αὐτῷ.
k) κομποῦμεν. Legebatur ἀκοποῦμεν. Emendavit Menagius supra ad II. 78. T. II. p. 112. b. ed. Meibom.. Confirmant codd. Palat., Florent. et Stephan. cum Ambrosio.
l) ἄνθρωπον. H. Stephanus coni. ἀνθρώπων.
m) Εὔβουλος δέ φησιν. Menagius coni. Εὐβουλίδης φησίν.
n) αὐτός. Codd. Stephani αὐτό, unus αὐτῷ. Ambrosius *id.* Ipse Stephanus et Kuehnius praeferebant αὐτό. Toupius ad Longin. p. 304. ed. Weisk. coni. αὐτοῦ.

sciret agere, responderit, Scire se viris imperare; atque ad praeconem, Praedica, inquit, Quisnam dominum sibi emere vult? Sedere prohibitus, Nihil, inquit, refert: nam et pisces quomodo libet iaceant, emi. Mirari dicebat, quum ollam quidem et operculum non sine tactu ac tinnitu emamus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniadae emptori suo, ipsum sibi, quamvis esset servus, obtemperare oportere: nam et medico et gubernatori, etsi servo, utique pareri. Eubulus vero in libro qui inscribitur Diogenis Venditio, ita filios Xeniadae instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare atque iaculari. Deinde in palaestra non permittebat paedotribae eos in morem athletarum exercere, sed ipse ruboris tantum et bonae valetudinis gratia. Tenebant vero pueri poetarum ac scriptorum aliorum ipsiusque Diogenis plura memoriter, omnemque illis doctrinae rationem, ut facile memoria teneretur, breviter collectam insinuabat. Domi

Digitized by Google

δασκε διακονεῖσθαι λιτῇ τροφῇ χρωμένους καὶ ὕδωρ πίνοντας. ἐν χρῷ κουρίας τε καὶ ἀκαλλωπίστους εἰργάζετο καὶ ἀχίτωνας καὶ ἀνυποδήτους καὶ σιωπηλούς o) καθ' αὑτοὺς βλέποντας ἐν ταῖς ὁδοῖς. ἐξῆγε δ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ κυνηγεσίᾳ p). οἱ δὲ καὶ αὐτοῦ Διογένους ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο καὶ πρὸς τοὺς γονέας αἰνετικῶς εἶχον. ὁ δ' αὐτὸς φησι παρὰ τῷ Ξενιάδῃ καὶ γηράσαι αὐτὸν καὶ θανόντα ταφῆναι πρὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ἔνθα καὶ πυνθανομένου τοῦ Ξενιάδου πῶς αὐτὸν θάψειεν, ἔφη, „Ἐπὶ πρόσωπον·" τοῦ δ' ἐρωμένου „Διὰ τί;" „Ὅτι μετ' ὀλίγον," εἶπε, „μέλλει τὰ κάτω ἀναστρέφεσθαι." τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπικρατεῖν ἤδη τοὺς Μακεδόνας ἢ ἐκ ταπεινῶν ὑψηλοὺς γίνεσθαι. εἰσαγαγόντος τινὸς αὐτὸν εἰς οἶκον πολυτελῆ καὶ πωλύοντος πτύσαι, ἐπειδὴ ἐχρέμψατο, εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἔπτυσεν, εἰπὼν χείρονα τόπον μὴ εὑρηκέναι. οἱ δὲ τοῦτο Ἀριστίππου φασί. φωνήσας ποτέ, „Ἰὼ ἄνθρωποι," συνελθόντων q), καθίκετο τῇ βακτηρίᾳ, εἰπών, „Ἀνθρώπους ἐκάλεσα, οὐ καθάρματα," ὥς r) φησιν Ἑκάτων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Χρειῶν. φασὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον εἰπεῖν ὡς εἴπερ Ἀλέ- VI. 32.

o) σιωπηλούς. Edit. Froben. σιωπηρούς.
p) ἐπὶ κυνηγεσίᾳ. H. Stephanus corr. ἐπὶ κυνηγέσια. Non opus. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 517.
q) συνελθόντων. Cod. Arund. καὶ συνελθόντων.
r) ὥς. Edit. Froben. et cod. Arund. cum interpretibus omittunt.

quoque ministrare docebat cibo levi ac vili contentos et aqua. Tonderi ad cutem faciebat, incompositosque deducebat ac sine tunicis et calceis, tacitos ac se tantum in via intuentes. Educebatque eos et ad venationes. Contra illi Diogenis curam habebant parentibusque commendabant. Senuisse ipsum apud Xeniadem idem ipse auctor est, ac vita functum a filiis eius fuisse sepultum. Ubi percontante Xeniade quomodo se sepeliri mallet, In faciem, inquit: illo causam interrogante, Quoniam, inquit, post paulum inferiora convertenda sunt. Dixit autem hoc quia Macedones iam obtinerent atque ex humilibus sublimes fierent. Quum se quispiam in domum magnifico instructam apparatu induxisset et spuere vetaret, posteaquam excreavit, in illius faciem sputa coniecit, deteriorem locum ubi spueret se non invenisse dicens. Alii Aristippo id applicant. Quum clamasset aliquando, Heus homines, convenissentque plurimi, baculo illos agebat dicens, Homines, non purgamenta vocavi. Ait hoc Hecato in primo de Sententiis. Alexandrum dixisse ferunt, quod nisi Ale-

Digitized by Google

ξανδρος μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἂν s) Διογένης γενέσθαι. 33. ἀναπήρους ἔλεγεν οὐ τοὺς κωφοὺς καὶ τυφλούς, ἀλλὰ τοὺς μὴ ἔχοντας πήραν. εἰσελθών ποτε ἡμιξύρητος εἰς νέων συμπόσιον, καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις ss), πληγὰς ἔλαβε· μετὰ δὲ ἐγγράψας τὰ ὀνόματα εἰς λεύκωμα t) τῶν πληξάντων περιῆει ἐξημμένος, ὡς αὐτοὺς ὕβρει περιέθηκε καταγινωσκομένους καὶ ἐπιπληττομένους. ἔλεγεν ἑαυτὸν κύνα εἶναι τῶν ἐπαινουμένων, ἀλλὰ μηδένα τολμᾶν τῶν ἐπαινούντων συνεξιέναι ἐπὶ τὴν θήραν. πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πύθια νικῶ u) ἄνδρας;“ „Ἐγὼ μὲν οὖν,“ εἶπεν, „ἄνδρας x), σὺ 34. δὲ ἀνδράποδα.“ πρὸς τοὺς εἰπόντας, „Γέρων εἶ καὶ λοιπὸν ἄνες,“ „Τί δέ,“ ἔφη, „εἰ δόλιχον ἔδραμον y), πρὸς τῷ τέλει ἔδει με ἀνεῖναι καὶ μὴ μᾶλλον ἐπιτεῖναι;“ κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον οὐκ ἔφη παρέσεσθαι· μηδὲ γὰρ πρώην αὐτῷ χάριν ἐγνωκέναι. γυμνοῖς ποσὶ χιόνα ἐπάτει καὶ τἄλλα ὅσα ἄνω προείρηται· καὶ ὠμὰ δὲ κρέα ἐπεχείρησε φαγεῖν, ἀλλ' οὐ

s) μὴ ἐγεγόνει, ἐθελήσαι ἄν. Edit. Froben. γεγόνει. Codd. Stephani μὴ γεγόνειν, ἐθελήσαιμ' ἄν.

ss) καθά φησι Μητροκλῆς ἐν ταῖς Χρείαις. Ambrosius omittit.

t) εἰς λεύκωμα. Ambrosius omittit.

u) Πύθια νικῶ. Cod. Arund. πυθιανικῶ.

x) ἄνδρας. Edit. Froben. omittit.

y) δόλιχον ἔδραμον. Scribebatur δολιχόν. conf. VII. 179. Codd. Stephani ἔτρεχον.

xander esset, Diogenem se esse voluisset. Debiles dicebat non surdos aut caecos, sed qui peram non haberent. Ingressus aliquando semitonso capite convivium iuvenum, quemadmodum scribit Metrocles in Sententiis, plagas retulit: postea nomina illorum qui se ceciderant inscribens in albo circuibat, ea prae se ferens. Ita illis vicem contumeliae reddidit, dum reprehendendos et obiurgandos omnibus exposuit. Dicebat se canem esse laudatorum, verum laudantium neminem secum ad venandum exire audere. Dicente quodam viros se in Pythicis vincere, Ego viros quidem, inquit, tu mancipia. Quum diceretur ipsi, Senex es, iam quiesce a labore, Quid enim, ait, si in stadio currerem, ad finem oporteret cursum remittere et non magis intendere? Vocatus ad coenam affuturum se negavit: neque enim sibi priore die gratiam habitam. Nudis pedibus calcabat nivem et alia quae praedicta sunt: crudas item carnes edere cona-

Digitized by Google

διώκησε. κατέλαβέ z) ποτε Δημοσθένην τὸν ῥήτορα ἐν πανδοκείῳ ἀριστῶντα· τοῦ δ' ὑποχωροῦντος, „Τοσούτῳ," ἔφη, „μᾶλλον ἔσει a) ἐν τῷ πανδοκείῳ." ξένων δέ ποτε θεάσασθαι θελόντων Δημοσθένην, τὸν μέσον δάκτυλον ἐκτείνας, „Οὗτος ὑμῖν b)," ἔφη, „ἐστὶν ὁ Ἀθηναίων δημαγωγός." ἐκβαλόντος c) δὲ ἄρτον τινὸς d) καὶ αἰσχυνομένου ἀνελέσθαι, 35.
βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι, κεράμου τράχηλον δήσας ἕσυρε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ e). μιμεῖσθαι ἔλεγε τοὺς χοροδιδασκάλους· καὶ γὰρ ἐκείνους ὑπὲρ τόνον ἐνδιδόναι f) ἕνεκα τοῦ τοὺς λοιποὺς ἅψασθαι τοῦ προσήκοντος τόνου. τοὺς πλείστους ἔλεγε παρὰ δάκτυλον μαίνεσθαι· ἐὰν οὖν τις τὸν μέσον προτείνας πορεύηται, δόξει μαίνεσθαι g), ἐὰν δὲ τὸν λιχανόν, οὐκέτι. τὰ πολλοῦ ἄξια τοῦ μηδενὸς ἔλεγε πιπράσκεσθαι καὶ ἔμπαλιν· ἀνδριάντα γοῦν τριςχιλίων πιπράσκεσθαι, χοίνικα δὲ ἀλφίτων

z) κατέλαβε. Stephan. κατελάβετο.
a) ἔσει. Scribebatur ἔσῃ.
b) ὑμῖν. Stephan. et Menag. cum Aldobrandino ἡμῖν. Illud praebet edit. Froben. cum Ambrosio et cod. Florent..
c) ἐκβαλόντος. Edit. Froben. et Stephan. ἐκβάλλοντος.
d) τινός. Edit. Froben. et Menag. cum cod. Vindobon. 106. omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. interpretes probatque Menagius.
e) κεράμου τράχηλον δήσας ἕσυρε διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ. Edit. Froben. ἕσειρε. Ambrosius: *urcei collum per figuli trahebat officinam.* Cod. Vindobon. 106. βουλόμενος αὐτὸν νουθετῆσαι· ἀνέλεσθαι (sic), κεράμου τράχηλον etc..
f) ἐνδιδόναι. Vid. Kuzac. Lectt. Att. p. 23. nôt. 1.
g) ἐὰν οὖν τις — μαίνεσθαι. Edit. Froben. et Menag. δόξῃ. Menagius coni. ἐὰν οὖν τις τῷ μέσῳ παρά τινος προδεικνυται, δόξῃ μαίνεσθαι aut simile quid.

tus est, sed digerere non potuit. Offendit aliquando Demosthenem oratorem in diversorio prandentem: illo autem cedente, Tanto, inquit, magis in diversorio futurus es. Peregrinis aliquando Demosthenem videre cupientibus, medium intendens digitum, Hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. Panem eiiciente quodam et resumere erubescente, castigare illum volens urcei collum alligatum per Ceramicum trahebat. Imitari se dicebat chori magistros: illos enim tonum excedere, ut reliqui congruum tonum arriperent. Plurimos aiebat insanire unius digiti discrimine: si quis igitur medium digitum praetendens pergat, insanire videbitur, sin autem indicem, non ita. Quae sunt pretiosissima, ea minimo venire et contra: nam statuam tribus millibus emi, farinae vero choenicem duobus aereis. Ei qui

Digitized by Google

36. δύο χαλκῶν. ᾧ προσπέμψαι αὐτὸν Ξενιάδη φησί, „Ἄγε ὅπως τὸ προστασσόμενον ποιήσῃς.“ τοῦ δ' ἐκείνου,

Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί k),

„Εἰ δὲ ἰατρὸν ἔπεμψα νοσῶν, οὐκ ἄν,“ ἔφη ἱ), „αὐτῷ ἐπείθου, ἀλλ' εἶπες ἂν ὡς Ἄνω ποταμῶν χωροῦσι παγαί k);“ ἤθελέ τις παρ' αὐτῷ φιλοσοφεῖν· ὁ δέ οἱ σαπέρδην δοὺς ἐποίησεν ἀπολουθεῖν. ὡς δ' ὑπ' αἰδοῦς ῥίψας ἀπῆλθε, μετὰ χρόνον ὑπαντήσας l) αὐτῷ καὶ γελάσας λέγει, „Τὴν σὴν καὶ ἐμὴν φιλίαν σαπέρδης διέλυσε.“ Διοκλῆς δ' οὕτως ἀναγράφει. αἰτήσας τινὸς αὐτῷ, „Ἐπίταττε ἡμῖν, Διόγενες,“ ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιωβολίου τυρὸν ἐδίδου φέρειν· ἀρνησαμένου δέ, „Τὴν σήν,“ ἔφη, „καὶ ἐμὴν φιλίαν ἡμιωβολίου τυρίου διαλέλυκε m).“ Θεασάμενός ποτε παιδίον ταῖς χερσὶ πῖνον ἐξέρροφεν n) τῆς πήρας τὴν πινύλην, εἰπών, „Παιδίον με νενικηκεν εὐτελείᾳ.“ ἐξέβαλε δὲ καὶ τὸ τρυβλίον o), ὁμοίως παιδίον

h) Ἄνω ποταμῶν, χωροῦσι παγαί. Cod. Vindobon. 106. πηγαί. Versus est Euripidis Medeae 411. et 412. ed. Porson. 404. ed. Elmsl. ubi quod post ποταμῶν additum legitur ἱερῶν, agnoscit hic Ambrosius poeta.

i) ἔφη. Edit. Froben. et Menag. omittunt.

k) ὡς ἄνω — παγαί. Ambrosius: *super flumina permeant fontes.*

l) ὑπαντήσας. Edit. Froben. ὑπαντίας. Stephan. ὑπαιτήσας.

m) ἀπαγαγὼν αὐτὸν ἡμιοβολίου — διαλέλυκε. Edit. Froben. ἀπαγαγὼν αὐτὸν * ἡμιωβολίου τυρίου διαλέλυκε. Stephani ἡμιοβολίου — ἡμιοβολίου. Menag. αὐτῷ.

n) ἐξέρροφε. Edit. Froben. ἐξέρυφε.

o) τρυβλίον. Edit. Froben. τριβλίον.

se emerat Xeniadae dixit, Age ut quod praecipitur facias: dicente illo,

Super flumina fluunt fontes,

At si medicum, ait, aeger emisses, non illi obtemperasses, sed diceres supra flumina fluere fontes. Volebat quispiam apud eum philosophari, cui ille pernam dedit ac sequi se iussit: ut autem ille prae verecundia abiecto quod ferebat abscessit, post aliquantulum occurrens illi ridens ait, Tuam ut meam amicitiam perna dissolvit. Enimvero Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidam, Impera nobis, Diogenes: at ille abducto casei teruncium ferendum dedit. illo renuente, Meam, inquit, ac tuam amicitiam teruncium casei dissolvit. Intuitus aliquando puerum concava bibentem manu cotylam pera productam abiecit, dicens, Puer me frugalitate superavit. Proiecit et catinum eodem studio, quum vidisset

Digitized by Google

θεασάμενος, ἐπειδὴ κατέαξε τὸ σκεῦος, τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου p) τὴν φακῆν q) ὑποδεχόμενον. συνελογίζετο δὲ καὶ οὕτως· Τῶν θεῶν ἐστι πάντα· φίλοι δὲ οἱ σοφοὶ τοῖς θεοῖς· κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων· πάντα ἄρα ἐστὶ τῶν σοφῶν r). θεασάμενός ποτε γυναῖκα ἀσχημονέστερον τοῖς θεοῖς προσπίπτουσαν, βουλόμενος αὐτῆς περιελεῖν τὴν δεισιδαιμονίαν, καθά φησι Ζωίλος ὁ Περγαῖος, προσελθὼν εἶπεν, „Οὐκ εὐλαβεῖ s), ὦ γύναι, μή ποτε θεοῦ ὄπισθεν ἑστῶτος — πάντα γάρ ἐστιν αὐτοῦ πλήρη — ἀσχημονήσῃς t);“ τῷ Ἀσκληπιῷ ἀνέθηκε πληκτὴν u), 38.
ὃς τοὺς ἐπὶ στόμα πίπτοντας ἐπιτρέχων συνέτριβεν. ἐώθει δὲ λέγειν τὰς τραγικὰς ἀρὰς αὐτῷ συνηντημένας· εἶναι γοῦν

Ἄπολις, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος,
πτωχός, πλανήτης, βίον ἔχων τοὐφήμερον x).

ἔφασκε δὲ ἀντιτίθεναι τύχῃ μὲν θάρσος, νόμῳ δὲ φύσιν, πάθει δὲ λόγον. ἐν τῷ Κρανείῳ ἡλιουμένῳ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἐπιστὰς φησιν, „Αἴτησόν με ὃ θέλεις·“ καὶ ὅς, „Ἀποστὰ-

p) τῷ κοίλῳ τοῦ ψωμίου. Legebatur τῷ κοίλῳ ἄρτῳ τοῦ ψωμίου. Emendavit Menagius ex codd. R et Florent..
q) τὴν φακῆν. Stephan. τὴν φακήν.
r) κοινὰ δὲ — τῶν σοφῶν. Edit. Froben. κοινὰ δὲ τῶν φίλων πάντα. ἅρα ἐστὶ τῶν σοφῶν.
s) εὐλαβεῖ. Scribebatur εὐλαβῇ.
t) ἀσχημονήσῃς. Edit. Froben. et cod. Arund. ἀσχημονήσεις.
u) πλήκτην. Edit. Froben. πλήκτριν. Casaubonus coni. πύκτην.
x) τοὐφήμερον. Legebatur τοὐφημέραν. Correxi ex Aeliano V. H. III. 29. ubi est τὸν ἐφήμερόν. Ibidem quod pro ἄπολις legitur πλάνης et pro πλανήτης, δυσείμων, poeta videtur dignius esse.

puerum vasculo fracto concavo frustuli lenticulam suscipientem. Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deorum sunt: diis autem amici sapientes sunt: sunt autem amicorum cuncta communia: omnia igitur sapientum sunt. Inspexerat mulierem inhonestius diis procidentem: eius superstitionem auferre volens, ut Zoilus Pergaeus ait, accurrit dicens, Non vereris, mulier, ne forte stante post tergum deo — cuncta enim plena ipso sunt — inhoneste te habeas? Aesculapio percussorem sacravit, qui procumbentes in faciem accurrens contereret. Solebat etiam dicere imprecationes tragicas sibi occurrisse: esse enim

Sine domo, sine civitate, privatum patria
pauperem, palantem, vitam in dies habentem.

Aiebat se obiicere fortunae quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad solem sedenti in Craneo ipsi assistens Alexander ait, Pete a me quod vis: at ille in-

Digitized by Google

τησόν μου," φησί. μακρά τινος ἀναγινώσκοντος καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βιβλίου ἄγραφον παραδείξαντος, „Θαρρεῖτε," ἔφη, „ἄνδρες· γῆν ὁρῶ." πρὸς τὸν συλλογισάμενον ὅτι πέρατα ἔχει, ἀψάμενος τοῦ μετώπου, „Ἐγὼ μέν," ἔφη, 39. „οὐχ ὁρῶ." ὁμοίως καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι κίνησις οὐκ ἔστιν, ἀναστὰς περιεπάτει. πρὸς τὸν λέγοντα περὶ τῶν μετεώρων, „Ποσταῖος," ἔφη, „πάρει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ;" εὐνούχου μοχθηροῦ ἐπιγράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, „Μηδὲν εἰσίτω κακόν," „Ὁ οὖν κύριος," ἔφη, „τῆς οἰκίας ποῦ εἰσέλθοι;" τῷ μύρῳ τοὺς πόδας ἀλειψάμενος ἔφη ἀπὸ μὲν τῆς κεφαλῆς εἰς τὸν ἀέρα ἀπιέναι τὸ μύρον, ἀπὸ δὲ τῶν ποδῶν εἰς τὴν ὄσφρησιν. ἀξιούντων Ἀθηναίων μυηθῆναι αὐτὸν καὶ λεγόντων ὡς ἐν ᾅδου προεδρίας οἱ μεμυημένοι τυγχάνουσι, „Γελοῖον," ἔφη, „εἰ Ἀγησίλαος μὲν καὶ Ἐπαμεινώνδας ἐν τῷ βορβόρῳ διάξουσιν, εὐτελεῖς δέ τινες μεμυη- 40. μένοι ἐν ταῖς μακάρων νήσοις ἔσονται." πρὸς τοὺς ἐρπύσαντας ἐπὶ τὴν τράπεζαν μῦς, „Ἰδού," φησί, „καὶ Διογένης παρασίτους τρέφει γ)." Πλάτωνος εἰπόντος αὐτὸν κύνα, „Ναί," ἔφη· „ἐγὼ γὰρ ἐπανῆλθον ἐπὶ τοὺς πεπρακότας." ἐκ τοῦ βαλανείου ἐξιὼν τῷ μὲν πυθομένῳ εἰ πολλοὶ ἄνθρωποι

γ) τρέφει. Edit. Froben. τρέφεται.

quit, Noli mihi umbram facere. Legerat quidam diutissime, quumque ad finem libri nihil ultra scriptum esse ostenderet, Bono, inquit, este animo, viri: terram intueor. Ratiocinanti cuidam et concludenti illum habere cornua, manu frontem palpans, Equidem, inquit, illa non video. Itidem et dicente ipsi quodam non esse motum, exsurgens ambulabat. Ad eum qui de caelestibus disserebat, Quando, inquit, de caelo venisti? Spadone quodam sceleratо domui suae inscribente, Nihil ingrediatur mali, Dominus, ait, domus ubinam ingreditur? Unguento inungens pedes dixit a capite quidem in aerem ascendere unguentum, sed a pedibus in olfactum. Rogantibus Atheniensibus ut initiaretur atque dicentibus quod apud inferos ii qui initiati sunt praesident, Perridiculum est, inquit, si quidem Agesilaus et Epaminondas in coeno degent, viles autem quique initiati in beatorum insulis erunt. Muribus ad ipsius mensam subrepentibus, Ecce, inquit, et Diogenes parasitos nutrit. Platone canem ipsum appellante, Sane, inquit: nam equidem ad venditores

Digitized by Google

λοῦνται, ἠρνήσατο· τῷ δ', εἰ πολὺς ὄχλος; ὡμολόγησε. Πλάτωνος ὁρισαμένου, Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον δίπουν ἄπτερον, καὶ εὐδοκιμοῦντος, τίλας ἀλεκτρυόνα εἰσήνεγκεν εἰς τὴν σχολὴν αὐτοῦ καὶ φησιν, „Οὗτός ἐστιν ὁ Πλάτωνος ἄνθρωπος." ὅθεν τῷ ὅρῳ προσετέθη τὸ πλατυώνυχον. πρὸς τὸν πυθόμενον ποίᾳ ὥρᾳ δεῖ ἀριστᾶν, „Εἰ μὲν πλούσιος," ἔφη, „ὅταν θέλῃ· εἰ δὲ πένης, ὅταν ἔχῃ." ἐν Μεγαρεῦσιν ἰδὼν τὰ μὲν πρόβατα τοῖς θέρμασιν ἐσκεπασμένα, τοὺς δὲ παῖδας αὐτῶν z) γυμνούς, ἔφη, „Ἀυσιτελέστερόν ἐστι Μεγαρέως εἶναι κριὸν ἢ υἱόν." πρὸς τὸν ἐντιναξάντα αὐτῷ τὴν δοκόν, εἶτα εἰπόντα, „Φύλαξαι a)," „Πάλιν γάρ με," ἔφη, „παίειν μέλλεις b);" ἔλεγε τοὺς μὲν δημαγωγοὺς ὄχλου διακόνους, τοὺς δὲ στεφάνους δόξης ἐξανθήματα. λύχνον μεθ' ἡμέραν ἅψας, „Ἄνθρωπον," φησί, „ζητῶ." εἰστήκει ποτὲ κατακρουνιζόμενος· τῶν δὲ περιεστώτων ἐλεούντων, παρὼν Πλάτων ἔφη, „Εἰ βούλεσθε αὐτὸν ἐλεῆσαι, ἀπόστητε," ἐνδεικνύμενος φιλοδοξίαν αὐτοῦ. ἐντρίψαντος αὐτῷ κόνδυλόν τινος, „Ἡράκλεις," ἔφη, „οἷόν με χρῆμα ἐλάνθανε τὸ μετὰ περι-

z) αὐτῶν. Edit. Froben. αὐτοῦ.
a) „Φύλαξαι." Edit. Froben. φυλάξαι.
b) μέλλεις. Edit. Froben. omittit.

remeavi. Et balneis exiens percontanti an multi homines lavarent, negavit; at roganti num turba multa, confessus est. Platone item definiente, Homo est animal bipes sine pennis, quum placeret ista eius definitio, nudatum pennis ac pluma gallum gallinaceum in eius invexit scholam, dicens, Hic Platonis homo est: unde adiectum est definitioni, Latis unguibus. Interroganti quanam hora prandere oporteret, Si dives, inquit, es, quando vis; si pauper, quum potes. Apud Megarenses intuitus oves pellibus tectas, illorum autem filios nudos, ait, Praestat Megarensis arietem esse quam filium. Ad eum qui se trabe concusserat ac postea dicebat, Cave, Num, inquit, iterum me ferire vis? Aiebat oratores quidem plebis ministros, coronas autem gloriae bullas. Lucernam interdiu accendens, Hominem, aiebat, quaero. Stabat aliquando manantibus e fonte perfusus aquis: his vero qui circumstabant illum miserantibus, Plato — nam et is aderat — Si vultis, inquit, illum miserari, abite, gloriae illius cupiditatem significans. Colaphum a quopiam accipiens, Hercle, ait, nesciebam me galea armato capite ambu-

Digitized by Google

42. κεφαλαίας περιπατεῖν." ἀλλὰ καὶ Μειδίου c) κονδυλίσαντος αὐτὸν καὶ εἰπόντος, „Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ," τῇ ἑξῆς πυκτικοὺς λαβὼν ἱμᾶντας d) καὶ καταλοήσας αὐτὸν ἔφη, „Τρισχίλιαί σοι κεῖνται ἐπὶ τῇ τραπέζῃ." Λυσίου τοῦ φαρμακοπώλου πυθομένου εἰ θεοὺς νομίζει, „Πῶς δέ," εἶπεν, „οὐ νομίζω, ὅπου καὶ σὲ θεοῖς ἐχθρὸν ὑπολαμβάνω;" οἱ δέ, Θεόδωρον εἰπεῖν τοῦτο. ἰδών τινα περιρραινόμενον ἐπεῖπεν, „Ὦ κακόδαιμον, οὐκ ἐπίστασαι ὅτι ὥσπερ τῶν ἐν γραμματικῇ ἁμαρτημάτων περιρραινόμενος οὐκ ἂν ἀπαλλαγείης, οὕτως οὐδὲ τῶν ἐν τῷ βίῳ;" ἐνεκάλει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῆς τύχης e), αἰτεῖσθαι λέγων αὐτοὺς ἀγαθὰ τὰ αὐτοῖς δο-
43. κοῦντα καὶ οὐ τὰ κατὰ ἀλήθειαν. πρὸς δὲ τοὺς περὶ τὰ ὀνείρατα ἐπτοημένους ἔλεγεν, ὡς ὑπὲρ ὧν μὲν πράττουσιν ὕπαρ, οὐκ ἐπιστρέφονται, ὑπὲρ ὧν δὲ καθεύδοντες φαντασιοῦνται, πολυπραγμονοῦσιν. Ὀλυμπίασι f) τοῦ κήρυκος ἀνειπόντος, „Νικᾷ Διώξιππος ἄνδρας," „Οὗτος μὲν δὴ ἀνδράποδα, ἄνδρας δὲ ἐγώ." ἠγαπᾶτο δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίων· μειρακίου γοῦν τὸν πίθον αὐτοῦ συντρίψαντος, τῷ

c) Μειδίου. Aldobrandinus *Mediae*.
d) ἱμᾶντας. Scribebatur ἱμάντας.
e) περὶ τῆς τύχης. Casaubonus coni. περὶ τῆς εὐχῆς. Cod. Vindobon. 106. ἐνεκάλει τοῖς ἀνθρώποις περὶ τὴν τύχην αἰτεῖσθαι, λέγων αὐτοὺς ἀγαθά.
f) Ὀλυμπίασι. Scribebatur Ὀλυμπιάσι.

lare. Midia quoque ipsum colaphis caedente ac dicente, Tria millia tibi in mensa posita sunt, postridie sumpto pugilum caestu caesoque ipso dixit, Tria millia tibi in mensa sunt posita. Lysia pharmacopola sciscitante an deos esse crederet, Quomodo, inquit, non credo, qui te diis inimicum puto? Alii Theodorum hoc dixisse ferunt. Quendam intuitus se undis spargentem ait, O infelix, an ignoras ut in grammatica erratis aspersus non absolveris, ita nec vitae te criminibus evadere liberum? Culpabat maxime si qui fortunam causarentur, dicens homines quae sibi bona viderentur, non quae re vera bona essent, postulare. Eis vero qui terrerentur ad somnia dicebat, Ea quidem quae vigilantes agitis, non moramini; quae vero dormientes imaginamini, ea curiose disquiritis. In Olympicis ludis pronuntiante praecone, Dioxippus viros vicit, Hic, ait, mancipia, sed ego viros. Amabatur autem et ab Atheniensibus: nam adolescenti,

Digitized by Google

μὲν πληγὰς ἔδοσαν g), ἐκείνῳ δὲ ἄλλον παρέσχον. φησὶ δὲ Διονύσιος ὁ στωικὸς ὡς μετὰ Χαιρώνειαν h) συλληφθεὶς ἀπήχθη πρὸς Φίλιππον· καὶ ἐρωτηθεὶς τίς εἴη, „Κατάσκοπος," ἔφη ἐ), „τῆς σῆς ἀπληστίας." ὅθεν θαυμασθεὶς ἀφείθη. Ἀλεξάνδρου ποτὲ πέμψαντος ἐπιστολὴν πρὸς Ἀντι- 44.
πατρον εἰς Ἀθήνας διά τινος Ἀθλίου k), παρὼν ἔφη, „Ἀθλίας παρ' Ἀθλίου δι' Ἀθλίου πρὸς Ἄθλιον." Περ-
δίκκου l) ἀπειλήσαντος, εἰ μὴ ἔλθοι πρὸς αὐτόν, ἀποκτενεῖν, ἔφη, „Οὐδὲν μέγα· καὶ γὰρ κάνθαρος καὶ φαλάγγιον τοῦτ' ἂν πράξειεν. ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον ἀπειλεῖν ἠξίους ὡς εἰ καὶ χωρὶς ἐμοῦ ζήσαι, εὐδαιμόνως ζήσοιτο m)." ἐρόντα πολλάκις λέ-
γειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ῥᾴδιον ὑπὸ τῶν θεῶν δεδόσθαι, ἀποκεκρύφθαι δὲ αὐτὸν ζητούντων μελίπηκτα καὶ μύρα καὶ τὰ παραπλήσια. ὅθεν πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ n) ῥιπτου ὑποδού-
μενον, „Οὔπω," εἶπε, „μακάριος εἶ, ἂν μή σε καὶ ἀπο-
μύξῃ· τοῦτο δὲ ἔσται πηρωθέντι σοι τὰς χεῖρας." θεασά- 45.

g) ἔδοσαν. Stephan. ἔδωσαν.
h) Χαιρώνειαν. Edit. Froben. χερώνειαν.
i) „Κατάσκοπος," ἔφη. Cod. Arund. ἀπεκρίνατο κατάσκοπος.
k) Ἀθλίου. Scribebatur Ἀθλία. Correxit Menagius.
l) Περδίκου. Edit. Froben. περδίκου.
m) ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον—ζήσοιτο. Ambrosius: *Illud ut potius intentaret monebat, quod si et absque se viveret, feliciter victurus esset.*
n) τοῦ. Edit. Froben. omittit.

quum dolium illius contrivisset, plagas intulerunt illique aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus illum post pugnam ad Chaeroneam deprehensum abductum esse ad Philippum: a quo quis esset interrogatus, Explorator, inquit, insatiabilis aviditatis tuae. ex quo admirationi habitus liber dimissus est. Miserat aliquando Alexander epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam quendam, quum adesset Diogenes: Athlias, inquit, ab Athlia per Athlium ad Athlium. Perdicca comminante nisi ad se veniret, illum se occisurum, Nihil, inquit, magni facies: nam et cantharus et phalangium id facerent. illud autem ut potius minitatus esses, quod si et absque me viveres, feliciter victurus esses. Clamabat autem saepius hominum vitam facilem a diis dari, verum occultari illam quaerentibus mellita cibaria, unguenta et his similia. Unde et ei qui a famulo calciabatur, Nondum, ait, beatus es, nisi tibi etiam nares emungat: hoc autem erit, si mancus fueris manibus. Quum vidisset aliquando magi-

Digitized by Google

μενός ποτε τοὺς ἱερομνήμονας τῶν ταμιῶν o) τινα φιάλην ὑφηρημένον ἄγοντας ἔφη, „Οἱ μεγάλοι κλέπται τὸν μικρὸν ἄγουσι.“ θεασάμενός ποτε μειράκιον λίθους βάλλον ἐπὶ σταυρόν, „Εὖγε,“ εἶπε· „τεύξει p) γὰρ τοῦ σκοποῦ.“ πρὸς τὰ περιστάντα μειράκια καὶ εἰπόντα, „Βλέπομεν μὴ δάκῃς ἡμᾶς,“ „Θαρρεῖτε,“ ἔφη, παιδία· κύων τευτλία οὐκ ἐσθίει.“ πρὸς τὸν ἐπὶ τῇ λεοντῇ θρυπτόμενον, „Παῦσαι,“ ἔφη, „τὰ τῆς ἀρετῆς στρώματα καταισχύνων.“ πρὸς τὸν μακαριζόμενον Καλλισθένη καὶ λέγοντα ὡς πολυτελῶν παρὰ Ἀλεξάνδρῳ μετέχει, „Κακοδαίμων μὲν οὖν ἐστιν,“ εἶπεν,
46. „ὃς καὶ ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ ὅταν Ἀλεξάνδρῳ δόξῃ.“ χρημάτων δεόμενος ἀπαιτεῖν ἔλεγε τοὺς φίλους, οὐκ αἰτεῖν. ἐπ' ἀγορᾶς ποτε χειρουργῶν, „Εἴθε,“ ἔφη, „καὶ τὴν κοιλίαν ἦν παρατρίψαντα μὴ πεινῆν.“ μειράκιον θεασάμενος μετὰ σατραπῶν ἐπὶ δεῖπνον ἀπιόν, ἀποσπάσας ἀπήγαγε πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ ἐκέλευε τηρεῖν. πρὸς τὸ q) κεκοσμημένον μειράκιον πυθόμενόν τι ἔφη οὐ πρότερον λέξειν αὐτῷ, εἰ μὴ ἀναδυράμενος δείξειε πότερον γυνή ἐστιν ἢ ἀνήρ. πρὸς τὸ κοτ-

o) τῶν ταμιῶν. Scribebatur τῶν ταμίων. Correxit Kuehnius.
p) τεύξει. Scribebatur τεύξῃ.
q) τό. Cod. Arund. τόν.

stratus qui ἱερομνήμονες dicebantur, quendam ab aerario phialam furatum abducentes, Magni, inquit, fures parvum ducunt. Intuens aliquando adolescentem lapides in crucem iacientem, Euge, inquit, scopo potieris. Circumstantibus se adolescentibus atque dicentibus, Cavebimus ne mordeas nos, Bono, inquit, estote animo, filioli: canis betis non vescitur. Glorianti cuidam quod leonis pelle tegeretur, Desine, inquit, virtutis stramenta dedecorare. Beatus dicebatur Callisthenes, quod magnificis ab Alexandro apparatibus exciperetur: at ille, Infelix, inquit, est, quoties tum prandet ac coenat quum Alexandro videtur. Quum pecuniis egeret, eas se ab amicis repetere, non petere dicebat. Quandoque in foro manibus operans, Utinam, aiebat, liceret sic perfricato ventre non esurire. Adolescentem intuitus cum satrapis ad coenam abeuntem, abstractum ad suos reduxit observarique iussit. Composito adolescenti quippiam roganti non prius se affirmavit responsurum, quam sublata veste ostenderet virne esset an mulier. Adolescenti in balneo vinum e phiala in poculum eiicienti sonituque ipso secundas de amore suo

Digitized by Google

ταβλίζον ἐν τῷ βαλανείῳ μειράκιόν φησιν, „Ὅσῳ βέλτιον, τοσούτῳ χεῖρόν.“ ἐν δείπνῳ προεξερίπτουν αὐτῷ τινες ὀστάρια ὡς κυνί· καὶ ὃς ἀπαλλαττόμενος προσούρησεν αὐτοῖς ὡς κύων r). τοὺς ῥήτορας καὶ πάντας τοὺς ἐνδοξολογοῦντας 47.
τρισανθρώπους ἀπεκάλει ἀντὶ τοῦ τρισαθλίους s). τὸν πλούσιον ἀμαθῆ πρόβατον εἶπε χρυσόμαλλον t). θεασάμενος ἐπὶ ἀσώτου οἰκίᾳ ἐπιγεγραμμένον, „Πράσιμος,“ „Ἥδειν,“ εἶπεν, „ὅτι οὕτω u) κραιπαλῶσα ῥᾳδίως ἐξεμέσεις τὸν κεκτημένον x).“ πρὸς τὸ καταιτιώμενον μειράκιον τὸ πλῆθος τῶν ἐνοχλούντων, „Παῦσαι γάρ,“ ἔφη, „καὶ σὺ τὰ δείγματα τοῦ πασχητιῶντος προφέρων y).“ πρὸς τὸ ὑπαρὸν βαλανεῖον, „Οἱ ἐνθάδε,“ ἔφη, „λουόμενοι ποῦ λούονται;“ παχέος κιθαρῳδοῦ πρὸς πάντων μεμφομένου αὐτὸς μόνος ἐπῄνει· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί, ἔφη, „Ὅτι τηλικοῦτος ὢν κιθαρῳδεῖ καὶ οὐ λῃστεύει.“ τὸν κιθαρῳδὸν ἀεὶ καταλειπόμενον ὑπὸ τῶν 48.
ἀκροατῶν ἠσπάσατο, „Χαῖρε ἀλέκτωρ·“ τοῦ δὲ εἰπόντος, „Διὰ τί;“ „Ὅτι,“ ἔφη, „ᾄδων πάντας ἐγείρεις.“ μειρα-

r) καὶ ὃς ἀπαλλαττόμενος προσούρησεν αὐτοῖς ὡς κύων. Ambrosius: *at ille propius accedens iuxta illos mingebat ut canis.* Aldobrandinus: *quos ille ut canis discedens perminxit.*
s) τρισαθλίους. Edit. Froben. τρὶς ἀθλίους.
t) χρυσόμαλλον. Edit. Froben. χρυσόμαλον.
u) οὕτω. Codd. Stephani οἴνῳ. Ambrosius: *vini crapula obsessa.*
x) τὸν κεκτημένον. Codd. Stephani et Arund. τὸν κύριον.
y) προφέρων. Edit. Froben. et Menag. περιφέρων.

res auguranti, Quanto, inquit, melius, tanto deterius. Inter coenandum ossa illi quidam ut cani iactabant: at ille discedens urina contaminabat ut canis. Oratores atque omnes in dicendo gloriam quaerentes ter homines pro eo quod est ter infelices appellabat. Divitem indoctum ovem aureo vellere tectam dicebat. Quum vidisset prodigi cuiusdam domui inscriptum, Venalis, Sciebam, inquit, quod prae nimia crapula facile dominum evomeres. Causanti adolescenti multitudinem eorum qui pudicitiae suae molesti essent, Desiste, inquit, et tu titillantis te voluptatis indicia proferre. Ingressus sordidum balneum, Qui hic se lavant, ait, ubi lavantur? Quum rudem pinguemque citharoedum omnes causarentur, solus ipse laudabat: rogatus quamobrem, ait, Quod talis quum sit, cithara se, non latrociniis exercet. Citharoedum, qui semper ab auditoribus deserebatur, ita salutabat, Salve galle: illo autem dicente, Cur ita? Quia, inquit, canens omnes excitas. Quum adolescentem plurimi

Digitized by Google

μου διαδεικνυμένου z) πληρώσας τὸ προκείμενον ἄστικρυς θέρμων ἔκαπτε a)· τοῦ δὲ πλήθους εἰς αὐτὸν ἀφορῶντος θαυμάζειν ἔφη πῶς ἐκεῖνον ἀφέντες αὐτὸν b) ὁρῶσι. λέγοντος δὲ αὐτῷ τινος ἰσχυρῶς δεισιδαίμονος, „Μιᾷ πληγῇ τὴν κεφαλήν σου διαρρήξω c)," „Ἐγὼ δέ γε," εἶπε, „πταρὼν d) ἐξ ἀριστερῶν τρέμειν σε ποιήσω." Ἡγησίου παρακαλοῦντος χρῆσαί e) τι αὐτῷ τῶν συγγραμμάτων, „Μάταιος," ἔφη, „συγχάνεις, ὦ Ἡγησία, ὃς ἰσχάδας μὲν γραπτὰς οὐχ αἱρεῖ f), ἀλλὰ τὰς ἀληθινάς· ἄσκησιν δὲ παιδὸν τὴν ἀληθινὴν ἐπὶ
49. τὴν γεγραμμένην ὁρμᾷς." πρός τε τὸν ὀνειδίσαντα αὐτῷ τὴν φυγήν, „Ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκεν," εἶπεν, „ὦ κακόδαιμον, ἐφιλοσόφησα." καὶ πάλιν εἰπόντος τινός, „Σινωπεῖς σου φυγὴν κατέγνωσαν," „Ἐγὼ δέ γε," εἶπεν, „ἐκείνων μονήν." ἰδών ποτε Ὀλυμπιονίκην πρόβατα νέμοντα, „Ταχέως," εἶπεν, „ὦ βέλτιστε ff), μετέβης ἀπὸ τῶν Ὀλυμπίων ἐπὶ τὰ Νέμεα." ἐρωτηθεὶς διὰ τί οἱ ἀθληταὶ ἀναίσθητοί εἰσιν, ἔφη, „Ὅτι πρὸς σιν ὑείοις καὶ βοείοις ἀναγκοδόμηνται." ἤτει ποτὲ ἀν-

z) διαδεικνυμένου. Vox suspecta Menagio, cui Aldobrandinus quum vertat *convivium agente*, διαδειπνυμένου aut διδειπνισμένου legisse videtur. Kuehnius coni. ἐπιδεικνυμένου.

a) ἔκαπτε. Legebatur ἔκαμπτε. Emendavit Menagius ex cod. R qui diserte ἔκαπτε. Florent. ἔκοπτε.

b) αὐτόν. Menag. αὐτόν.

c) διαρρήξω. Edit. Froben. διαῤῥήξω.

d) πταρών. Legebatur παρών. Emendavit Menagius ex cod. R.

e) χρῆσαι. Ambrosius *exponeret*.

f) αἱρεῖ. Scribebatur αἱρῇ.

ff) ὦ βέλτιστε. Ambrosius omittit.

inspicerent, ille sinum lupinis complens captabat: multitudine in ipsum conversa mirari se dixit quomodo illo dimisso se intuerentur. Dicente sibi quodam valde superstitioso, Uno ictu caput tibi perfringam, At ego, inquit, a sinistris sternutans te tremere faciam. Hegesia se deprecante ut sibi librorum aliquid commodaret, Stultus, inquit, es, Hegesia, qui caricas quidem non pictas eligis, sed veras: vera autem exercitatione neglecta te ad scriptam confers. Ei qui ipsi exsilium exprobrabat, At huius, inquit, miser, causa philosophatus sum. Alio rursus dicente, Sinopei te exsilii condemnant, Et ego illos, inquit, mansionis. Intuitus aliquando Olympionicen oves pascentem, Quam cito, inquit, o praeclare, ab Olympiis ad Nemea te contulisti? Rogatus cuius rei gratia athletae nihil sentiant, Quia, inquit, suillis ac bubulis carnibus exstructi sunt. Petebat aliquando sta-

Digitized by Google

ὁριάντα· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί τοῦτο ποιεῖ g), „Μελετῶ," εἶπεν, „ἀποτυγχάνειν." αἰτῶν τινα — καὶ γὰρ τοῦτο πρῶτον ἐποίησε διὰ τὴν ἀπορίαν — ἔφη, „Εἰ μὲν καὶ ἄλλῳ δέδωκας, δὸς κἀμοί· εἰ δὲ μηδενί, ἀπ' ἐμοῦ ἄρξαι." ἐρωτηθεὶς ποτε ὑπὸ τοῦ τυράννου ποῖος ἂν εἴη ἀμείνων χαλκὸς εἰς ἀνδριάντα, ἔφη, „Ἀφ' οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων ἐχαλκεύθησαν." ἐρωτηθεὶς πῶς χρῆται Διονύσιος τοῖς φίλοις, ἔφη, „Ὡς θυλάκοις, τοὺς μὲν πλήρεις κρημνῶν, τοὺς δὲ κενοὺς ῥίπτων." νεογάμου ἐπιχράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, „Ὁ τοῦ Διὸς παῖς Ἡρακλῆς Καλλίνικος ἐνθάδε κατοικεῖ· μηδὲν εἰσίτω κακόν," ἐπέγραψε, „Μετὰ τὸν πόλεμον ἡ συμμαχία." τὴν φιλαργυρίαν εἶπε μητρόπολιν πάντων τῶν κακῶν. ἄσωτον θεασάμενος ἐν πανδοκείῳ ἐλάας ἐσθίοντα ἔφη, „Εἰ οὕτως ἠρίστας, οὐκ ἂν οὕτως ἐδείπνεις." τοὺς ἀγαθοὺς ἄν- 51.
δρας θεῶν εἰκόνας εἶναι· τὸν ἔρωτα σχολαζόντων ἀσχολίαν. ἐρωτηθεὶς τί ἄθλιον ἐν βίῳ, ἔφη, „Γέρων ἄπορος." ἐρωτηθεὶς τί τῶν θηρίων κάκιστα δάκνει, ἔφη, „Τῶν μὲν ἀγρίων συκοφάντης, τῶν δὲ ἡμέρων κόλαξ." ἰδών ποτε δύο κενταύρους κάκιστα ἐζωγραφημένους ἔφη, „Πότερος τούτων χείρων ἐστί;" τὸν πρὸς χάριν λόγον ἔφη μελιτίνην ἀγχόνην εἶναι.

g) ποιεῖ. Cod. Arund. ποιοῖ.

tuam: rogatus cur hoc faceret, Ut me, inquit, non potiri assuefaciam. Quum postularet quempiam — quippe et hoc primum fecit propter inopiam — dicebat, Si quidem et alii dedisti, mihi da; si vero nemini, a me incipe. Interrogatus aliquando a tyranno cuiusmodi aere praestaret statuam sculpere, Quo, inquit, Harmodius et Aristogiton fusi sunt. Rogatus quomodo Dionysius amicis uteretur, Ut sacculis, ait: dum plena sunt suspendit et abiicit vacua. Inscripserat quidam domui suae, uxore nuper ducta, Iovis filius Hercules Callinicus hic habitat, nihil ingrediatur mali; inscripsit ipse, Post bellum auxilium. Pecuniae cupiditatem arcem omnium malorum dixit. Prodigum quendam intuitus oleas in diversorio edentem, Si sic prandisses, ait, non ita coenares. Bonos viros imagines deorum esse; amorem vacantium occupationem. Rogatus quidnam esset in vita miserum, Senex, ait, egens. Quaenam perniciosissime morderet bellua, Ex feris, inquit, obtrectator; ex cicuribus autem adulator. Intuitus aliquando centauros duos pessime pictos ait, Uter horum deterior est? Sermonem ad gra-

Digitized by Google

τὴν γαστέρα Χάρυβδιν h) ἔλεγε τοῦ βίου. ἀκούσας ποτὲ ὅτι Διδύμων i) ὁ μοιχὸς συνελήφθη, „Ἄξιος," ἔφη, „ἐκ τοῦ ὀνόματος κρέμασθαι k)." ἐρωτηθεὶς διὰ τί τὸ χρυσίον χλωρόν ἐστιν, ἔφη, „Ὅτι πολλοὺς ἔχει τοὺς ἐπιβουλεύοντας." ἰδὼν γυναῖκα ἐν φορείῳ, „Οὐ κατὰ τὸ θηρίον l)," ἔφη, „ἡ
52. γαλεάγρα." ἰδὼν δραπέτην ἐπὶ ἁφρέατι καθήμενον ἔφη, „Μειράκιον, βλέπε μὴ ἐκπέσῃς m)." ἰδὼν μειρακύλλιον n) ἱματιοκλέπτην ἐν τῷ βαλανείῳ ἔφη, „Ἐπ' ἀλειμμάτιον o) ἢ ἐπ' ἄλλο ἱμάτιον p);" ἰδών ποτε γυναῖκας ἀπ' ἐλαίας ἀπηγχονισμένας, „Εἴθε γάρ," ἔφη, „πάντα τὰ δένδρα τοιοῦτον καρπὸν ἤνεγκεν." ἰδὼν λωποδύτην q) ἔφη,

Τίπτε σὺ ὧδε, φέριστε r);
ἦ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνηώτων s);

h) *Χάρυβδιν.* Scribebatur *χάρυβδιν.*
i) *Διδύμων.* Edit. Froben. et Stephan. *διδύμων.*
k) *κρέμασθαι.* Edit. Froben. et Menag. *κρεμᾶσθαι.*
l) *τὸ θηρίον.* Codd. Stephani *τὸ χωρίον.*
m) *ἐκπέσῃς.* Stephan. et Menag. *ἐμπέσῃς.* Illud praeter edit. Froben. praebet Aldobrandinus commendatque Menagius.
n) *μειρακύλλιον.* Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio et cod. Arund. omittunt. Menag. *Κύλλιον*, Aldobrandinus *Cyllium*: ut sane facilis esset Meibomii correctio *μειρακύλλιον*, probata Menagio.
o) *ἀλειμμάτιον.* Edit. Froben. *ἀλλειμάτιον* Stephan. *ἀλειμάτιον.*
p) *ἄλλο ἱμάτιον.* Menagius malebat *ἄλλ' ἱμάτιον.*
q) *λωποδύτην.* Ambrosius *sepulcrorum violatorem*, Aldobrandinus *grassatorem.*
r) *Τίπτε σὺ ὧδε, φέριστε;* Conf. Homer. Iliad. *Z.* v. 123. et alibi.
s) *ἦ τινα — κατατεθνηώτων;* Stephan. et Menag. *ἦ τίνα.* Froben. cum cod. Arund. *κατατεθνειώτων.* Versus est Homeri Iliad. *K.* 343 et 387.

tiam instructum melleum esse laqueum dixit. Ventrem vitae Charybdin appellabat. Audiens Didymonem moechum fuisse comprehensum, Dignus est, inquit, ex ipso nomine suspendi. Rogatus cur pallens esset aurum, Quia, inquit, multos habet insidiatores. Mulierem in lectica intuens non secundum feram ait esse caveam. Fugitivum servum super puteum sedentem quum vidisset, Cave, inquit, adolescens, ne excidas. Cernens puerulum vestimentorum furem in balneis, Num, inquit, ad unguentulum an vero ad aliud vestimentum? Quum vidisset aliquando mulieres ex olivae arbore pendere suffocatas, Utinam, inquit, arbores omnes fructum huiusmodi ferrent. Intuitus vestium furem ait,

Sed hic quid, vir bone, quaeris?
An aliquem e vita functis spoliare laboras?

Digitized by Google

ἐρωτηθεὶς εἰ τ) παιδισκάριον ἢ παιδάριον ἔχοι, ἔφη, „Οὔ·“ τοῦ δὲ εἰπόντος, „Ἐὰν οὖν ἀποθάνῃς, τίς σε ἐξοίσει;“ ἔφη τι), „Ὁ χρῄζων τῆς οἰκίας.“ μειράκιον εὔμορφον ἀφυλάκτως ἐδὼν κοιμώμενον, νύξας, „Ἐπέγειραι,“ ἔφη, 53.

Μή τίς σοι εὕδοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ x).

πρὸς τὸν πολυτελῶς ὀψωνοῦντα,

Ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἵ' ἀγοράζεις y);

Πλάτωνος περὶ ἰδεῶν διαλεγομένου καὶ ὀνομάζοντος τραπεζότητα καὶ κυαθότητα yy), „Ἐγώ,“ εἶπεν, „ὦ Πλάτων, τράπεζαν μὲν καὶ κύαθον ὁρῶ· τραπεζότητα δὲ καὶ κυαθότητα οὐδαμῶς.“ καὶ ὅς, „Κατὰ λόγον,“ ἔφη· „οἷς μὲν γὰρ κύαθος καὶ τράπεζα θεωρεῖται, ὀφθαλμοὺς ἔχεις· ᾧ δὲ τραπεζότης καὶ κυαθότης, βλέπεται, νοῦν οὐκ ἔχεις.“ [ἐρωτηθεὶς 54.
ὑπό τινος, „Ποῖός τίς σοι, Διόγενες, δοκεῖ Σωκράτης;“ εἶπε, „Μαινόμενος z).“] ἐρωτηθεὶς ποίῳ καιρῷ δεῖ γαμεῖν,

t) εἰ. Stephan. et Menag. ἤ.
u) ἔφη. Edit. Froben. omittit.
x) *Μή τίς σοι — πήξῃ.* Apud Homerum Iliad. Θ. v. 95. legitur *μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.* et Χ. v. 283. *οὐ μέν μοι φεύγοντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις.*
y) *Ὠκύμορος — ἀγοράζεις.* Ultima verba *οἵ' ἀγοράζεις* omittit Ambrosius. Versus est Homeri Iliad. Σ. 95. ubi legitur *ἀγορεύεις.*
yy) τραπεζότητα καὶ κυαθότητα. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 350.
z) [ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος — „Μαινόμενος.“] Seclusi, quippe quae omittunt codd. R et Florent. cum edit. Froben. Nam quae nescio quis ad verba §. 53. *Πλάτωνος περὶ ἰδεῶν* etc. adnotasset ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος (sc. ὁ *Πλάτων*) „Ποῖός τίς σοι Διογένης δοκεῖ;“ „Σωκράτης,“

Rogatus num servulum aut ancillam haberet, negavit: dicente, Si ergo mortem obieris, quisnam te ad sepulcrum efferet? Qui domo, inquit, indiget. Quum animadverteret formosum adolescentem sine custodia obdormientem, manu pungens, Surge, inquit,

Ne quis te a tergo stertentem cuspide figat.

Ad eum qui pretiosa parabat opsonia,

Nate, mihi haud longaevus eris, qualia emis.

Platone de ideis disserente et nominante mensalitatem et cyathitatem, Equidem, inquit, o Plato, mensam et cyathum video, mensalitatem vero et cyathitatem non video. et ille, Recte, inquit: quibus enim cyathus mensaque conspicitur, oculos habes; qua autem mensalitas et cyathitas intelligitur, mentem non habes. [Interroganti cuidam qualis

Digitized by Google

ἔφη, „Τοὺς μὲν νέους μηδέπω a), τοὺς δὲ πρεσβυτέρους μηδεπώποτε.“ ἐρωτηθεὶς τί θέλοι κονδύλου λαβεῖν, „Περικεφαλαίαν,“ ἔφη b). μειράκιον ἰδὼν καλλωπιζόμενον ἔφη, „Εἰ μὲν πρὸς ἄνδρας, ἀτυχεῖς· εἰ δὲ πρὸς γυναῖκας, ἀδικεῖς.“ ἰδών ποτε μειράκιον ἐρυθριῶν, „Θάρρει,“ ἔφη· „τοιοῦτόν ἐστι τῆς ἀρετῆς τὸ χρῶμα.“ δυοῖν ποτε νομικοῖν ἀκούσας τοὺς δύο κατέκρινεν, εἰπὼν τὸν μὲν κεκλοφέναι, τὸν δὲ μὴ ἀπολωλεκέναι. ἐρωτηθεὶς ποῖον οἶνον ἡδέως πίνει, ἔφη, „Τὸν ἀλλότριον.“ πρὸς τὸν εἰπόντα, „Πολλοί σου καταγε-
55. λῶσιν,“ „Ἀλλ' ἐγώ,“ ἔφη, „οὐ καταγελῶμαι c).“ πρὸς τὸν εἰπόντα κακὸν εἶναι τὸ ζῆν, „Οὐ τὸ ζῆν,“ εἶπεν, „ἀλλὰ τὸ κακῶς ζῆν.“ πρὸς τοὺς συμβουλεύοντας τὸν ἀποδράντα αὐτοῦ δοῦλον ζητεῖν, „Γελοῖον,“ ἔφη, „εἰ Μάνης μὲν χωρὶς Διογένους ζῇ, Διογένης δὲ χωρὶς Μάνου οὐ δύναται.“ ἀριστῶν ἐλάας, πλακοῦντος εἰσενεχθέντος, ῥίψας φησίν,

εἶπε, „μαινόμενος“, ea alios imperitiores ut nunc legimus immutata Diogeni imputasse recte coniecit Menagius.

a) μηδέπω. Legebatur μηδέποτε. Correxit Menagius confirmantque interpretes.

b) ἐρωτηθεὶς — ἔφη. Libri quidam apud Stephanum ἐρωτηθεὶς τί θέλοι, κόνδυλον λαβεῖν ἢ περικεφαλαίαν; περικεφαλαίαν, ἔφη. Aldobrandinus: *Interrogatus quid velit ut pugno conscindatur, Galeam, respondit.* Ambrosium, ut in re incerta, castigare nolui.

c) πρὸς τὸν εἰπόντα — καταγελῶμαι.“ Edit. Froben. omittit.

sibi videretur Socrates, Furens, respondit.] Rogatus a quodam quo tempore ducenda sit uxor, Iuvenibus, inquit, nondum, senibus vero nunquam. Interrogatus quidnam vellet ut colaphum acciperet, Galeam, inquit. Adolescentem intuens se componentem, Si quidem, inquit, ad viros, frustra; sin autem ad mulieres, nequiter. Videns adolescentulum rubore perfusum, Confide, ait, fili: huiusmodi est virtutis color. Quum duos aliquando audisset legis peritos, ambos damnavit, dicens alterum quidem furatum esse, alterum vero non perdidisse. Rogatus cuiusmodi vinum libentius biberet, Alienum, inquit. Dicente sibi quodam, Plures te irridet, At ego, inquit, non irrideor. Dicenti malum esse vivere, Non, inquit, vivere malum est, sed male vivere. Consulentibus ut fugitivum quaereret servum, Ridiculum, inquit, est, si Manes absque Diogene vivat, Diogenes absque Mane non possit. Prandebat oleas: invectam vero inter prandendum placentam proiecit, dicens,

Digitized by Google

Ὦ ξένε, τυράννους ἐκποδὼν μεθίστασο d)·

καὶ ἄλλοτε,

Μάστιξεν δ' ἐλάαν e).

ἐρωτηθεὶς ποταπὸς f) εἴη κύων, ἔφη, „Πεινῶν Μελιταῖος, χορτασθεὶς δὲ Μολοττικός, οὓς g) ἐπαινοῦντες οἱ πολλοὶ οὐ τολμῶσι διὰ τὸν πόνον συνεξιέναι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν θήραν· οὕτως οὐδὲ ἐμοὶ δύνασθε συμβιοῦν διὰ τὸν φόβον τῶν ἀλγηδόνων." ἐρωτηθεὶς εἰ σοφοὶ πλακοῦντα ἐσθίουσι, „Πάντ' h)," 56.
εἶπεν, „ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι." ἐρωτηθεὶς διὰ τί προσαιτοῦσι μὲν ἐπιδιδόασι, φιλοσόφοις δὲ οὔ, ἔφη, „Ὅτι χωλοὶ μὲν καὶ τυφλοὶ γενέσθαι ἐλπίζουσι, φιλοσοφῆσαι δὲ οὐδέποτε i)." φιλάργυρον ἤτει· τοῦ δὲ βραδύνοντος, „Ἄνθρωπε," εἶπεν, „εἰς τροφήν σε αἰτῶ, οὐκ εἰς ταφήν." ὀνειδιζόμενός ποτε ἐπὶ τῷ παραχαράξαι τὸ νόμισμα ἔφη, „Ἦν ποτε χρόνος ἐκεῖνος ὅτ' ἤμην ἐγὼ τοιοῦτος ὁποῖος σὺ νῦν· ὁποῖος δ' ἐγὼ νῦν, σὺ οὐδέποτε." καὶ πρὸς ἄλλον ἐπὶ

d) Ὦ ξένε, τυράννους ἐκποδὼν μεθίστασο. Versus est Euripidis Phoenissarum. 40. Ambrosius: *o hospes, hic cito proficiscere.*

e) Μάστιξεν δ' ἐλάαν. Legitur apud Homerum Iliad. *E.* v. 366, *Θ.* 45. *X.* 400. et alibi. Ambrosius καὶ ἄλλοτε — ἐλάαν omittit.

f) ποταπός. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 58.

g) οὕς. Edit. Froben. et Menag. τούτων οὕς.

h) „Πάντ'." Valckenarius Adnotatt. critt. in N. F. p. 330. 2. Opusce. T. II. p. 237. ed. Erfurdt. coni. πάνυ.

i) οὐδέποτε. Edit. Froben. οὐδαμῶς.

Longe a tyrannis temet, hospes, auferas.

et aliquando,

Flagellavit autem oleam.

Rogatus qualis esset canis, Esuriens, inquit, Melitaeus, satiatus vero Molossicus, ex eorum numero, quos permulti laudant, neque tamen ob laborem audent cum eis una ad venationem egredi: ita ne mihi quidem ob dolorum metum congredi atque una vivere potestis. Rogatus an sapientes placentis vescerentur, Omnibus, inquit, sicut et homines caeteri. Interrogatus cur mendicis largirentur homines, non autem philosophis, Quia claudos, inquit, ac caecos fieri potius quam philosophos evadere se sperant. Poscebat quiddam ab avaro: illo autem tergiversante, Ad cibum, inquit, homo, te postulo, non ad sepulcrum. Exprobranti quod aliquando falso pecuniam signasset, Tempus, inquit, fuit quum talis eram qualis tu modo; qualis autem ego modo sum, nunquam tu eris. Alteri sibi idem exprobranti, Atqui,

Digitized by Google

τοῦ αὐτοῦ ὀνειδίσαντα, „Καὶ γὰρ ἐνεούρουν θᾶττον, ἀλλὰ
57. νῦν οὔ k).“ εἰς Μύνδον ἐλθὼν καὶ θεασάμενος μεγάλας τὰς πύλας, μικρὰν δὲ τὴν πόλιν, „Ἄνδρες Μύνδιοι,“ ἔφη, „κλείσατε τὰς πύλας, μὴ ἡ πόλις ὑμῶν ἐξέλθῃ.“ Θεασάμενός ποτε πορφυροκλέπτην πεφωραμένον ἔφη,

Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή l).

Κρατεροῦ ἀξιοῦντος πρὸς αὐτὸν ἀπιέναι, „Ἀλλὰ βούλομαι,“ ἔφη, „ἐν Ἀθήναις ἅλα λείχειν ἢ παρὰ Κρατερῷ τῆς πολυτελοῦς τραπέζης ἀπολαύειν.“ Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι παχεῖ ὄντι προσελθών, „Ἐπίδος καὶ ἡμῖν,“ ἔφη, „τοῖς πτωχοῖς τῆς γαστρός· καὶ γὰρ αὐτὸς κουφισθήσει m) καὶ ἡμᾶς ὠφελήσεις.“ διαλεγομένου ποτὲ αὐτοῦ τάριχον προτείνας περιέσπασε τοὺς ἀκροατάς· ἀγανακτοῦντος δέ, „Τὴν Ἀναξιμέ-
58. νους,“ ἔφη, „διάλεξιν ὀβολοῦ τάριχος διαλέλυκεν.“ ὀνειδιζόμενός ποτε ὅτι ἐν ἀγορᾷ ἔφαγεν, „Ἐν ἀγορᾷ γάρ,“ ἔφη, „καὶ ἐπείνησα.“ ἔνιοι δὲ τούτου φασὶν εἶναι κἀκεῖνο, ὅτι Πλάτων θεασάμενος αὐτὸν λάχανα πλύνοντα, προσελθὼν ἡσυχῇ εἶπεν n) αὐτῷ, „Εἰ Διονύσιον ἐθεράπευες, οὐκ ἂν

k) „Καὶ γὰρ ἐνεούρουν θᾶττον, ἀλλὰ νῦν οὔ.“ Vid. Leopardus Emendatt. IX. 9.

l) Ἔλλαβε — κραταιή. Versus est Homeri Iliad. E. 83. et Υ. 477.

m) καὶ γὰρ αὐτὸς κουφισθήσει. Scribebatur κουφισθήσῃ. Menag. omittit γάρ.

n) εἶπεν. Edit. Froben. εἶπος.

inquit, fuit etiam tempus cum immeierem, iam vero non ita. Myndum profectus quum videret magnificas portas et urbem modicam, Viri, inquit, Myndii, portas clandite, ne urbs vestra egrediatur. Quum vidisset aliquando hominem in purpurae furto deprehensum, inquit,

Purpureum cepit fatum violentaque Parca.

Cratero precante ut ad se ille proficisceretur, At malo, inquit, sal Athenis lingere quam apud Craterum frui magnifice instructa mensa. Anaximenem conveniens pingui aqualiculo rhetorem, Impertire, inquit, et nobis pauperibus ventrem: quippe et ipse ab onere levaberis et nobis emolumento eris. Disserente illo aliquando, pernam praetendens auditores in se convertit: indignante illo, Disputationem, inquit, Anaximenis unius oboli perna dissolvit. Quum illi probro daretur quod in foro manducaret, In foro enim, ait, esurio. Quidam et illud huius esse aiunt, quod intuitus illum Plato lavantem olera, accedens tacite illi dixerit, Si Dionysio ob-

Digitized by Google

λάχανα ἔπλυνες·" τὸν δὲ ἀποκρινασθαι ὑμοίως ἡσυχῇ, „Καὶ σὺ εἰ λάχανα ἔπλυνες, οὐκ ἂν Διονύσιον ἐθεράπευες." πρὸς τὸν εἰπόντα, „Οἱ πλείους σου καταγελῶσι," „Κἀκείνων τυχόν," εἶπεν, „οἱ ὄνοι· ἀλλ' οὔτ' ἐκεῖνοι τῶν ὄνων ἐπιστρέφονται, οὔτε ἐγὼ ἐκείνων." θεασάμενος μειράκιον φιλοσοφοῦν, „Εὖγε," εἶπεν, „ὅτι τοὺς τοῦ σώματος ἐραστὰς, ἐπὶ τὸ τῆς ψυχῆς κάλλος μετάγεις." θαυμάζοντός τινος τὰ 59.
ἐν Σαμοθράκῃ ἀναθήματα, ἔφη, „Πολλῷ ἂν εἴη πλείω εἰ καὶ οἱ μὴ σωθέντες ἀνετίθεσαν·" οἱ δὲ τοῦτο Διαγόρου φασὶ τοῦ Μηλίου o). εὐμόρφῳ μειρακίῳ ἀπιόντι εἰς συμπόσιον ἔφη, „Χείρων ἐπανήξεις·" τοῦ δὲ ἐπανελθόντος καὶ τῇ ἑξῆς ἐπόντος; „Καὶ ἀπῆλθον καὶ χείρων οὐκ ἐγενόμην," ἔφη, „Χείρων μὲν οὔ, Εὐρυτίων δέ." δύσκολον ἦτει p)· τοῦ δ' εἰπόντος, „Ἐάν με πείσῃς," ἔφη q), „Εἰ σε ἐδυνάμην πεῖσαι, ἔπεισά σε ἂν ἀπάγξασθαι r)." ἐπανήρχετο ἐκ Λακεδαίμονος εἰς Ἀθήνας· πρὸς οὖν τὸν πυθόμενον, „Ποῖ καὶ πόθεν;" „Ἐκ τῆς ἀνδρωνίτιδος," εἶπεν, „εἰς τὴν γυναικωνῖτιν." ἐπανῆλθε ἀπὸ Ὀλυμπίων· πρὸς οὖν τὸν πυθό- 60.

o) τοῦ *Μηλίου*. Ambrosius *medo*.
p) „*Χείρων μὲν οὔ, Εὐρυτίων δέ*." *δύσκολον ἦτει*. Ambrosius: *deterior, inquit quo. Postulabat ab Eurytio difficile quiddam.*
q) *ἔφη*. Edit. Froben. omittit.
r) *ἀπάξασθαι*. Edit. Froben. *ἀπαλλάξασθαι*.

sequutus esses, olera profecto non lavisses: illumque ad aurem item respondisse, Et tu si lavisses olera, Dionysio non esses obsequutus. Dicenti cuidam, Multi te irrident, Et illos, inquit, fortasse asini: sed non illi asinos curant, neque ego illos, respondit. Cónspecto adolescentulo philosophante, Eia, inquit, amatóres corporis ad animae pulcritudinem traducis. Admirante quodam ea quae in Samothracia sunt donaria, Longe, ait, plura essent, si et qui servati non sunt, ea dedicassent. alii Diagorae Melio hoc assignant. Formoso adolescenti ad convivium eunti, Deterior, inquit, remeabis: illo redeunte et postridie ipsi dicente, Et abii et deterior effectus non sum, Non tu quidem, inquit, Chiron, sed Eurytion. Postulabat quiddam ab homine difficili: illo dicente, Si mihi persuaseris, Equidem, inquit, si persuadere possem, suassissem uti te suffocares. Revertebatur ex Lacedaemone Athenas: interrogatus igitur quo et unde veniret, A viris, inquit, ad mulieres. Rediens ab Olympiis, quum

Digitized by Google

μενον εἰ ὄχλος ἦν πολύς, „Πολὺς μέν," εἶπεν, „ὁ ὄχλος, ὀλίγοι δὲ ἄνθρωποι." τοὺς ἀσώτους εἶπε παραπλησίους εἶναι συκαῖς ἐπὶ κρημνῷ πεφυκυίαις, ὧν τοῦ καρποῦ μὲν ἄνθρωπος οὐκ ἀπογεύσεται s), κόρακες δὲ καὶ γῦπες ἐσθίουσι. Φρύνης Ἀφροδίτην χρυσῆν ἀναθείσης ἐν Δελφοῖς, τοῦτον ἐπιγράψαι, „Τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας t)." Ἀλεξάνδρου ποτὲ ἐπιστάντος αὐτῷ καὶ εἰπόντος, „Ἐγώ εἰμι Ἀλέξανδρος ὁ μέγας βασιλεύς," „Κἀγώ," φησί, „Διογένης ὁ κύων." ἐρωτηθεὶς τί ποιῶν κύων καλεῖται, ἔφη, „Τοὺς μὲν διδόντας σαίνων, τοὺς δὲ μὴ διδόντας ὑλακτῶν, τοὺς δὲ πονηροὺς δάκνων."
61. ἀπὸ συκῆς ὠπώριζε· τοῦ δὲ φυλάττοντος εἰπόντος u), „Αὐτόθεν πρώην ἄνθρωπος ἀπήγξατο," „Ἐγὼ οὖν," φησίν, „αὐτὴν καθαρῶ x)." ἰδὼν Ὀλυμπιονίκην εἰς ἑταίραν πυκνότερον ἀτενίζοντα y), „Ἴδε," ἔφη, „κριὸν Ἀρειμάνιον z) ὡς ὑπὸ τοῦ τυχόντος κορασίου τραχηλίζεται." τὰς εὐπρεπεῖς ἑταίρας ἔλεγε θανασίμῳ μελικράτῳ παραπλησίους a) εἶναι. ἀριστῶντι αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ οἱ περιεστῶτες συνεχὲς ἔλεγον,

s) ἀπογεύσεται. Libri quidam apud Stephanum ἀπογεύεται, quod ipsi probatum expresserunt interpretes.
t) „Τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας." Menagius malebat ἀπὸ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀκρασίας. Interpretes: *Ex (De) Graecorum intemperantia.*
u) εἰπόντος. Edit. Froben. omittit.
x) καθαρῶ. Edit. Froben., Stephan. et Menag. καθάρω.
y) ἀτενίζοντα. Edit. Froben. ἀτονίζοντα.
z) Ἀρειμάνιον. Scribebatur ἀρειμάνιόν. Edit. Froben. ἀριμάνιον.
a) παραπλησίους. Stephan. παραπλησίας.

rogaretur an multa ibi turba fuerit, Turba, inquit, multa, sed homines pauci. Luxuriosos dicebat similes ficubus quae per praecipitia nascuntur, quarum fructus homo non gustat, corvi autem et vultures comedunt. Phryne scortum Venerem auream Delphis obtulit, quam ille ita inscripsit, Donum Graecorum intemperantiae. Alexandro quoque illi assistente et dicente, Ego sum Alexander magnus ille rex, At ego, inquit, Diogenes canis. Rogatus quidnam faciens canis vocaretur, Quod eis, inquit, blandior qui dant, in eos vero qui non dant oblatro, malos autem mordeo. Ex ficu quadam poma legebat: custode dicente, Hic ante paucos dies homo suspensus est, Ego, inquit, illam purgabo. Olympionicen intuens in scortum frequenter intendentem, Ecce, inquit, ut aries Martius a puella vulgari per collum captus abducitur. Formosa scorta letali mulso non dissimilia dicebat. Prandenti in foro qui circumstabant identidem acclama-

Digitized by Google

„Κύων." ὁ δέ, „Ὑμεῖς," εἶπεν, „ἐστὲ κύνες, οἵ με ὑφεστῶντα περιεστήκατε." δύο μαλακῶν περιρρυπτομένων αὐτὸν b) ἔφη, „Μὴ εὐλαβεῖσθε c)· κύων τεῦτλα οὐ τρώγει." περὶ παιδὸς πεπορνευκότος ἐρωτηθεὶς πόθεν εἴη, „Τεγεάτης," ἔφη. ἀφυῆ παλαιστὴν θεασάμενος ἰατρεύοντα ἔφη, „Τί 62.
τοῦτο; ἢ ἵνα τοὺς ποτέ σε νικήσαντας νῦν καταβάλῃς d);" θεασάμενος υἱὸν ἑταίρας λίθον εἰς ὄχλον βάλλοντα; „Πρόσεχε," ἔφη, „μὴ τὸν πατέρα πλήξῃς." δείξαντος αὐτῷ παιδαρίου μάχαιραν ἣν εἰλήφει παρὰ ἐραστοῦ, „Ἡ μὲν μάχαιρα," ἔφη, „καλή, ἡ δὲ λαβὴ αἰσχρά." ἐπαινούντων τινῶν τὸν ἐπιδόντα αὐτῷ ἔφη, „Ἐμὲ δ' οὐκ ἐπαινεῖτε τὸν ἄξιον λαβεῖν;" ἀπαιτούμενος ὑπό τινος τρίβωνα ἔφησε), „Εἰ μὲν ἐχαρίσω, ἔχω· εἰ δὲ ἔχρησας f), χρῶμαι." ὑποβολιμαίου τινὸς εἰπόντος αὐτῷ ὅτι χρυσὸν ἔχει ἐν τῷ ἱματίῳ, „Ναί," ἔφη, „διὰ τοῦτο αὐτὸ ὑποβεβλημένος κοιμῶμαι." ἐρωτηθεὶς 63.
τί αὐτῷ περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας, ἔφη, „Καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο, τὸ γοῦν πρὸς πᾶσαν τύχην παρεσκευάσθαι." ἐρωτηθεὶς πόθεν

b) περικρυπτομένων αὐτόν. Menagius coni. περιθρυπτομένων αὐτόν, quae speciosa, non vera emendatio est. Alias aliorum et ipsius Menagii coniecturas tacere praestat.
c) εὐλαβεῖσθε. Edit. Froben. εὐλαβεῖστε.
d) καταβάλῃς. Edit. Froben. καταβαλῇς.
e) „Ἐμὲ δ' οὐκ ἐπαινεῖτε — τρίβωνα ἔφη. Edit. Froben. omittit.
f) ἔχρησας. Ambrosius *eguisti*.

baut, Canis: at ille, Vos, ait, canes estis, qui prandentem circumstetistis. Quum duo molles se ipsi subducerent, Nolite, inquit, vereri: canis betas non comedit. De puero stuprato cuias esset rogatus, Tegeates, inquit. Quum vidisset ignavum luctatorem medicinam profitentem, Quid hoc? inquit, num ut eos qui te aliquando vicerunt nunc ipse deiicias? Quum scorti filium in turbas iactantem lapides cerneret, Cave, ait, ne patrem ferias. Puero ostentanti sibi gladium quem ab amatore acceperat, Gladius, inquit, pulcher est, sed capulus foedus. Laudantibus quibusdam enm qui illi erogaverat, Me autem, inquit, non laudatis qui accipere merui? Quum a quodam pallium exigeretur, Si quidem, ait, donasti, habeo; sin autem commodasti, utor. Supposititio quodam dicente, Aurum habes in pallio, Ita sane, inquit: idcirco illo supposito obdormio. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset, Et si nihil aliud, inquit, vel hoc ipsum quod ad omnem fortunam paratus sum. In-

Digitized by Google

εἴη, „Κοσμοπολίτης," ἔφη. θυόντων τινῶν τοῖς θεοῖς ἐπὶ τῷ υἱὸν γενέσθαι, ἔφη, „Περὶ δὲ τοῦ ποδαπὸς ἐκβῇ οὐ θύετε;" ἔρανόν ποτε αἰτούμενος πρὸς τὸν ἐρανάρχην ἔφη g),

Τοὺς ἄλλους ἐνάριζ', ἀπὸ δ' Ἕκτορος ἴσχεο χεῖρας h).

τὰς ἑταίρας ἔφη i) βασιλέων εἶναι βασιλίσσας· αἰτεῖν γὰρ ὅ τι ἂν δόξῃ αὐταῖς. ψηφισαμένων Ἀθηναίων Ἀλέξανδρον Διόνυσον k), „Κἀμέ," ἔφη, „Σάραπιν ποιήσατε." πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα l) ὡς εἰς τόπους ἀκαθάρτους εἰσίοι, „Καὶ γὰρ
64. ἥλιος," ἔφη, „εἰς τοὺς ἀποπάτους, ἀλλ' οὐ μιαίνεται." ἐν ἱερῷ δειπνῶν, μεταξὺ ῥυπαρῶν ἄρτων παρατεθέντων, ᾄρας αὐτοὺς ἔρριψεν, εἰπὼν εἰς ἱερὸν μηδὲν m) δεῖν ῥυπαρὸν εἰσιέναι. πρὸς τὸν εἰπόντα, „Οὐδὲν εἰδὼς φιλοσοφεῖς," ἔφη, „Εἰ καὶ προσποιοῦμαι σοφίαν n), καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἐστι." πρὸς τὸν συνιστάντα τὸν παῖδα καὶ λέγοντα ὡς εὐφυέστατός ἐστι καὶ τὰ ἤθη κράτιστος o), „Τί οὖν," εἶπεν, „ἐμοῦ

g) ἔρανόν ποτε — ἔφη. Ambrosius; *Cum stipem aliquando posceret, ait aegrotanti.*

h) Τοὺς ἄλλους — χεῖρας. Edit. Froben. τοὺς μὲν ἄλλους. Menag. ἐράνιζ', quod in praefatione restitui voluerat Stephanus. Versus est Homericus.

i) ἔφη. Edit. Froben. omittit.

k) Διόνυσον. Edit. Froben. διονύσιον, quod expressit Aldobrandinus.

l) ὀνειδίζοντα. Edit. Froben. ὀνειδιζόμενον.

m) μηδέν. Edit. Froben. μηδένα.

n) σοφίαν. Menag. φιλοσοφίαν, quod reddunt interpretes. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund. commendatque H. Stephanus.

o) τὰ ἤθη κράτιστος. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 364. et seqq.

terrogatus unde esset, Mundi sum civis, ait. Sacrificantibus quibusdam ut filium a diis impetrarent, Ut, inquit, bonum impetretis, non immolatis? Quum stipem aliquando rogaretur, collectori ait,

Tu reliquos spolia, sed ab Hectore contine dextras.

Scorta dicebat regum esse reginas: petere enim quodcunque eis videretur. Atheniensibus Alexandrum Liberum patrem decernentibus, Et me, inquit, Serapin facite. Exprobranti quod loca immunda introiret, Et sol, inquit, in secessus abit, neque inquinatur. In fano coenans, cum panes sordidi appositi essent, sublatos abiecit, dicens in sacrum nihil oportere sordidum ingredi. Dicente quodam cur nihil sciens philosopharetur, Et si, inquit, sapientiam simulo, hoc ipsum philosophari est. Laudabatur puer ad illum adductus, quod ingenio excelleret essetque optimis moribus:

Digitized by Google

χρήξει;" τοὺς λέγοντας μὲν τὰ σπουδαῖα, μὴ ποιοῦντας δὲ ἔλεγε μηδὲν διαφέρειν κιθάρας· καὶ γὰρ ταύτην μήτε ἀκούειν μήτε αἰσθάνεσθαι. εἰς θέατρον εἰσῄει ἐναντίος τοῖς ἐξιοῦσιν· ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί, „Τοῦτο," ἔφη, „παντὶ τῷ βίῳ ἐπιτηδεύω ποιεῖν." ἰδών ποτε νεανίσκον θηλυνόμενον, „Οὐκ αἰ- 65.
σχύνει p)," ἔφη, „χείρονα τῆς φύσεως περὶ σεαυτοῦ βουλευόμενος; ἡ μὲν γάρ σε ἄνδρα ἐποίησε, σὺ δὲ σεαυτὸν βιάζει q) γυναῖκα εἶναι." ἰδὼν ἄφρονα ψαλτήριον ἁρμοζόμενον r), „Οὐκ αἰσχύνει s)," ἔφη, „τοὺς μὲν φθόγγους τῷ ξύλῳ προσαρμόττων, τὴν δὲ ψυχὴν εἰς τὸν βίον μὴ ἁρμόττων;" πρὸς τὸν εἰπόντα, „Ἀνεπιτήδειός εἰμι πρὸς φιλοσοφίαν," „Τί οὖν," ἔφη, „ζῇς, εἰ τοῦ καλῶς ζῆν μὴ μέλει σοι;" πρὸς τὸν καταφρονοῦντα τοῦ πατρός, „Οὐκ αἰσχύνει t)," ἔφη, „καταφρονῶν τούτου δ' ὃν μέγα φρονεῖς;" ἰδὼν εὐπρεπῆ νεανίσκον ἀπρεπῶς λαλοῦντα, „Οὐκ αἰσχύνει u)," ἔφη, „ἐξ ἐλεφαντίνου κολεοῦ μολυβδίνην uu) ἕλκων μάχαιραν;" ὀνειδι- 66.
ζόμενος ὅτι ἐν καπηλείῳ πίνει, „Καὶ ἐν κουρείῳ," φησί,

p) αἰσχύνει. Scribebatur αἰσχύνῃ.
q) βιάζει. Scribebatur βιάζῃ.
r) ἁρμοζόμενον. Menag. ἁρμοττόμενον.
s) αἰσχύνει. Scribebatur αἰσχύνῃ.
t) αἰσχύνει. Scribebatur αἰσχύνῃ.
u) αἰσχύνει. Scribebatur αἰσχύνῃ.
uu) μολυβδίνην. Scribebatur μολιβδίνην.

Quid ergo, inquit, me indiget? Qui recta dicerent, sed non facerent, eos citharae similes aiebat: hanc enim nihil audire neque sentire. Theatrum ingrediebatur ex adverso exeuntium: rogatus cur ita faceret, Hoc, ait, in omni vita facere studeo. Videns aliquando adolescentulum effoeminari, Non pudet, ait, deterius quam naturam ipsam de te ipso statuere? illa enim te virum fecit, tu te cogis mulierem fieri. Intuens quendam parum cordatum aptare psalterium, Non erubescis, inquit, qui sonos liguo aptes, animum ad vitam non componas? Dicenti cuidam, Idoneus ad philosophiam non sum, Quid ergo, inquit, vivis, si ut bene vivas nulla tibi cura est? Contemnente quodam patrem, Non pudet, ait, eum contemnere, qui tibi ut magnum sapias est auctor? Videns decorum adolescentem indecore loquentem, Non erubescis, ait, ex eburnea vagina plumbeum educere gladium? Quum illi probro daretur, quod in caupona biberet,

Digitized by Google

μείρομαι." ὀνειδιζόμενος ὅτι παρὰ Ἀντιπάτρου τριβώνιον ἔλαβεν, ἔφη,

Οὗτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐριτυδέα δῶρα x).

πρὸς τὸν ἐνσείσαντα αὐτῷ δοκόν, εἶτα εἰπόντα, „Φύλαξαι y)," πλήξας αὐτὸν τῇ βακτηρίᾳ εἶπε, „Φύλαξαι z." πρὸς τὸν λιπαροῦντα τῇ ἑταίρᾳ, „Τί θέλεις," ἔφη, „τυχεῖν, ὦ ταλαίπωρε, οὐ τὸ ἀπατυχεῖν ἄμεινόν ἐστι;" πρὸς τὸν μυριζόμενον, „Βλέπε," εἶπε, „μὴ ἡ τῆς κεφαλῆς σου εὐωδία δυωδίαν σου τῷ βίῳ παράσχῃ." τοὺς μὲν οἰκέτας ἔφη δεσπότας, τοὺς δὲ φαύλους ἐπιθυμίας δουλεύων. ἐρωτηθεὶς διὰ τί ἀνδράποδα ἐκλήθη, „Ὅτι," φησί, „τοὺς πόδας ἀνδρῶν εἶχον, τὴν δὲ ψυχὴν ὁποίαν σὺ νῦν ὁ ἐξετάζων." ἄσωτον ἤτει μνᾶν· πυθομένου δὲ διὰ τί τοὺς μὲν ἄλλους ὀβολὸν ζητεῖ a), αὐτὸν δὲ μνᾶν, „Ὅτι," εἶπε, „παρὰ μὲν σῶν ἄλλων πάλιν ἐλπίζω λαβεῖν, παρὰ δὲ σοῦ θεῶν ἐν γούνασι κεῖται εἰ πάλιν λήψομαι." ὀνειδιζόμενος ὅτι αὐτὸς αἰτεῖ, Πλάτωνος μὴ αἰτοῦντος, „Κἀκεῖνος," εἶπεν, „αἰτεῖ, ἀλλ'

Ἄγχι σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ' οἱ ἄλλοι b)."

x) *Οὗτοι — δῶρα.* Versus est Homeri Iliad. Γ. 65.

y) „Φύλαξαι." Edit. Froben. φυλάξαι.

z) „Φύλαξαι." Edit. Froben. φυλάξαι.

a) ζητεῖ. Menag. αἰτεῖ. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund.

b) *Ἄγχι σχὼν — οἱ ἄλλοι.* Versus est Homeri Odyss. Α. 157. Δ. 70. et P. 592.

Et in tonstrina tondeor, inquit. Vitio vertebatur illi quod ab Antipatro accepisset palliolum: tum ille inquit,

Reiicienda deum non sunt insignia dona.

Quum illi quidam trabem impegisset ac diceret, Cave, virga illum caedens ait, Cave. Supplicante quodam meretrici, Quid, ait, vis, miser, ab illa, quum praestet frustrari? Unguentis delibuto, Vide, ait, ne fragrantia capitis foetorem vitae praestet. Servos quidem dominis, malos autem cupiditatibus servire dicebat. Rogatus cur mancipia ἀνδράποδα sint appellata, Quia pedes, inquit, habent virorum, animum autem quem tu nunc habes qui hoc interrogas. A prodigo petebat minam: a quo quum rogaretur cur ab aliis obolum, ab se peteret minam, Quia, iuquit, ab aliis omnibus denno me accepturum spero, abs te vero an rursus accepturus sim, in deorum gremio situm est. Quum probro daretur quod Platone non petente, ipse peteret, Et ille, inquit, petit,

Sed caput admovens, reliqui ne forte resciscant.

Digitized by Google

ἰδὼν τοξότην ἀφυῆ παρὰ τὸν σκοπὸν ἑκάθισεν, εἰπών, „Ἵνα μὴ πληγῶ.“ τοὺς ἐρῶντας ἔφη πρὸς ἡδονὴν ἀτυχεῖν c). ἐρωτηθεὶς εἰ κακὸς ὁ θάνατος, „Ἥως,“ εἶπε, „κακός, οὗ 68. παρόντος οὐκ αἰσθανόμεθα;“ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστάντα καὶ εἰπόντα, „Οὐ φοβεῖ d) με;“ „Τί γάρ,“ εἶπεν, „εἶ e); ἀγαθὸν ἢ κακόν;“ τοῦ δὲ εἰπόντος „Ἀγαθόν,“ „Τίς οὖν,“ εἶπε, „τὸ ἀγαθὸν φοβεῖται;“ τὴν παιδείαν εἶπε τοῖς μὲν νέοις σωφροσύνην, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις παραμυθίαν, τοῖς δὲ πένησι πλοῦτον, τοῖς δὲ πλουσίοις κόσμον εἶναι. πρὸς Διδύμωνα f) τὸν μοιχὸν ἰατρεύοντά ποτε κόρης ὀφθαλμόν, „Ὅρα,“ φησί, „μὴ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς παρθένου ἰατρεύων g) τὴν κόρην φθείρῃς.“ εἰπόντος τινὸς ὅτι ὑπὸ τῶν φίλων ἐπιβουλεύεται, „Καὶ τί δεῖ πράττειν,“ ἔφη, „εἰ δεήσει τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἐχθροῖς ὁμοίως χρῆσθαι;“ ἐρωτηθεὶς τί 69. κάλλιστόν ἐν ἀνθρώποις, ἔφη, „Παρρησία.“ εἰσελθὼν εἰς διδασκάλου καὶ Μούσας μὲν ἰδὼν πολλάς, μαθητὰς δὲ ὀλίγους, „Σὺν θεοῖς,“ ἔφη, „διδάσκαλε, πολλοὺς μαθητὰς ἔχεις.“ εἰώθει δὲ πάντα ποιεῖν ἐν τῷ μέσῳ, καὶ τὰ Δήμη-

c) τοὺς ἐρῶντας ἔφη πρὸς ἡδονὴν ἀτυχεῖν. Ambrosius: *Eos qui ad voluptatem aspicerent, falli ac frustrari dixit.* ut legisse videatur ὁρῶντας

d) φοβεῖ. Scribebatur φοβῇ.

e) εἶ. Ita edit. Froben., quod expressit Ambrosius: reliquae εἰ.

f) Διδύμωνα. Menagius coni. Δίδυμον.

g) ἰατρεύων. Codd. Stephani Θεραπεύων.

Sagittarium intuitus imperitum iuxta scopum consedit, dicens, Ne forte me feriat. Eos qui amarent, quod ad voluptatem attineret falli ac frustrari dixit. Interrogatus an mala esset mors, Quonam, inquit, modo mala, quam praesentem non sentimus? Alexandro adstante atque interrogante, Num me times? Quid enim, inquit, es? bonum an malum? dicente, Bonum, Quis ergo, ait, bonum timet? Disciplinam iuvenibus quidem sobrietatem, senioribus solatium, pauperibus divitias, divitibus ornatum esse dixit. Didymoni moecho curanti aliquando puellae oculum, Vide, inquit, ne virginis oculum curans puellam corrumpas. Dicente quodam amicos illi insidiari, Et quid, ait, agere oportet, si amicis et inimicis aeque utendum erit? Rogatus quid esset inter homines optimum, Libertas loquendi, inquit. Ingressus aliquando scholam quum videret Musas multas paucosque discipulos, Cum diis, inquit, praeceptor, multos habes discipulos. Solebat autem omnia palam facere,

Digitized by Google

τρος καὶ τὰ Ἀφροδίτης. καὶ τοιούτους τινὰς ἠρώτα λόγους· Εἰ τὸ ἀριστᾶν μηδὲν εἴη ἄτοπον, οὐδ' ἐν ἀγορᾷ ἐστιν ἄτοπον· οὐκ ἔστι δὲ ἄτοπον τὸ ἀριστᾶν· οὐδ' ἐν ἀγορᾷ ἐστιν ἄτοπον h). χειρουργῶν τε ἐν τῷ μέσῳ συνεχές, „Εἴθε ἦν," ἔλεγε, „καὶ τὴν κοιλίαν παρατρυψάμενον τοῦ λιμοῦ i) παύσασθαι." ἀναφέρεται δὲ καὶ ἄλλα εἰς αὐτόν, ἃ μακρὸν ἂν
70. εἴη καταλέγειν, πολλὰ ὄντα. Διττὴν δὲ ἔλεγεν εἶναι τὴν ἄσκησιν, τὴν μὲν ψυχικήν, τὴν δὲ σωματικήν· ταύτην καθ' ἣν ἐν γυμνασίᾳ συνεχεῖς γινόμεναι φαντασίαι εὐλυσίαν πρὸς καὶ τῆς ἀρετῆς ἔργα παρέχονται k). εἶναι δὲ ἀτελῆ τὴν ἑτέραν χωρὶς τῆς ἑτέρας, οὐδὲν ἧττον εὐεξίας καὶ ἰσχύος ἐν τοῖς προσήκουσι γενομένης, ὡς περὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα l). παρετίθετο δὲ τεκμήρια τοῦ ῥᾳδίως ἀπὸ τῆς γυμνασίας ἐν τῇ ἀρετῇ καταγίνεσθαι· ὁρᾶν τε γὰρ ἔν τε ταῖς τέχναις ταῖς βαναύσοις καὶ ταῖς ἄλλαις οὐ τὴν τυχοῦσαν ὀξυχειρίαν τοὺς τεχνίτας ἀπὸ τῆς μελέτης πεποιημένους, τούς τε αὐλητὰς καὶ τοὺς ἀθλητὰς ὅσον ὑπερφέρουσιν ἑκάτεροι τῇ ἰδίᾳ πονήσει

h) ἐστιν ἄτοπον. Codd. apud Stephanum ἐστιν ἆρα ἄτοπον.
i) τοῦ λιμοῦ. Edit. Froben. τοῦ λοιμοῦ.
k) παρέχονται. Stephan. παρέχονται.
l) γενομένης ὡς περὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα. Kuehnius coni. γενομένης περὶ ψυχὴν ὡς καὶ περὶ σῶμα.

et quae ad Cererem et quae ad Venerem pertinent. Atque huiusmodi conclusiunculis utebatur: Si prandere nihil mali est, neque in foro prandere malum est; non est autem malum prandere: nec in foro quidem prandere malum est. Quumque ante ora omnium obnixe operaretur, Utinam liceret, aiebat, perfricato ventre a fame conquiescere. Referuntur in eum et alia, quae quum sint multa, prolixum esset et omnia persequi. Dicebat autem duplicem esse exercitationem, alteram animi, alteram corporis: hanc secundum quam in exercitio perpetuae quae fiunt imaginationes praestant ad virtutis opera quaedam adminicula. Porro alteram sine altera esse imperfectam, nihilominus bono habitu et robore inter ea quae competunt adnumerato, quippe quae veluti circa corpus ita et circa animam sint. Adiiciebatque argumenta, quod ad virtutem facile exercitio proficiatur: cernere enim se in artibus mechanicis et aliis opifices ex consuetudine operis non minimam operandi celeritatem fuisse consequutos; athletas item et tibicines inter sese

Digitized by Google

τῇ συνεχεῖ, καὶ ὡς οὗτοι εἰ μετήνεγκαν τὴν ἄσκησιν καὶ ἐπὶ τὴν ψυχήν, οὐκ ἂν ἀνωφελῶς καὶ ἀτελῶς ἐμόχθουν. οὐδέν 71.
γε μὴν ἔλεγε τὸ παράπαν m) ἐν τῷ βίῳ χωρὶς ἀσκήσεως κατορθοῦσθαι, δυνατὴν δὲ ταύτην πᾶν ἐκνικῆσαι. δέον οὖν ἀντὶ τῶν ἀχρήστων πόνων τοὺς κατὰ φύσιν ἑλομένους ζῆν εὐδαιμόνως, παρὰ τὴν ἄνοιαν n) κακοδαιμονοῦσιο). καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς ἡδονῆς ἡ καταφρόνησις ἡδυτάτη προμελετηθεῖσαοο), καὶ ὥςπερ οἱ συνεθισθέντες ἡδέως ζῆν, ἀηδῶς ἐπὶ τοὐναντίον μετίασιν, οὕτως οἱ τοὐναντίον ἀσκηθέντες ἥδιον αὐτῶν τῶν ἡδονῶν καταφρονοῦσι. τοιαῦτα διελέγετο καὶ ποιῶν ἐφαίνετο, ὄντως νόμισμα παραχαράττων, μηδὲν οὕτω τοῖς κατὰ νόμον ὡς τοῖς κατὰ φύσιν διδούς· τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα τοῦ βίου λέγων διεξάγειν ὅπερ καὶ Ἡρακλῆς, μηδὲν ἐλευθερίας προκρίνων· πάντα τῶν σοφῶν εἶναι λέγων καὶ 72.
τοιούτους λόγους ἐρωτῶν οἵους ἄνω προειρήκαμεν· Πάντα τῶν θεῶν ἐστι· φίλοι δὲ τοῖς σοφοῖς οἱ θεοίp)· κοινὰ δὲ τὰ

m) οὐδέν γε μὴν ἔλεγε τὸ παράπαν. Edit. Froben. οὐ δέ γε μὴν ἔλεγε τοπαράπαν. Stephan. οὐδέ γε ἔλεγε τοπ.. Menag. οὐδέν γε τοπαράπαν, omissis μὴν ἔλεγε. Quod dedi confirmat cod. Arund., commendatum iam Stephano. Caeterum scribebatur τοπαράπαν.

n) παρὰ τὴν ἄνοιαν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. περὶ τὴν ἄνοιαν. Illud recepi ex codd. R et Florent. cum Menagio, commendatum iam Stephano.

o) κακοδαιμονοῦσι. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 81.

oo) προμελετηθεῖσα. Codd. Steph. μελετηθεῖσα.

p) τοῖς σοφοῖς οἱ θεοί. Cod. Arund. θεοῖς οἱ σοφοί. conf. §. 37.

eminere tanto intervallo, quanto maiore studio et labore versati fuissent, atque si quidem ita isti exercitationem ad animum transtulissent, nequaquam inutiliter aut imperfecte laborasse. Nihil dicebat in vita omnino absque exercitatione perfici, eam vero omnia exsuperare posse. Quum igitur repudiatis inutilibus laboribus naturales insequi ac vivere beate debeamus, per summam dementiam infelices sumus. Namque ipsius quoque contemptus voluptatis, si nos assuefecerimus, iucundissimus fit, et sicut hi qui consueverunt voluptuose vivere, moleste inde se avelli patiuntur, ita qui aliter exercitati sunt, facillime ipsas contemnunt voluptates. Talia docebat atque etiam re ipsa praestabat, monetas revera adulterans, quod nihil minus naturalibus quam legitimis deferret, eandem vitae formam quam Hercules se vivere affirmans, nihil libertati praeferens, omniaque sapientum esse dicens, eiusmodi rationibus quas supra allegavimus, usus, Omnia, inquiens, deorum sunt; amici autem

Digitized by Google

τῶν φίλων· πάντα ἄρα τῶν σοφῶν. περὶ τε τοῦ νόμου ὅτι χωρὶς αὐτοῦ οὐχ οἷόν τε πολιτεύεσθαι· οὐ γὰρ φησιν ἄνευ πόλεως q) ὄφελός τι εἶναι ἀστείου· ἀστεῖον δὲ ἡ πόλις· νόμου δὲ ἄνευ πόλεως οὐδὲν ὄφελος· ἀστεῖον ἄρα ὁ νόμος. εὐγενείας δὲ καὶ δόξας r) καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα διέπαιζε, προκοσμήματα κακίας εἶναι λέγων· μόνην τε ὀρθὴν πολιτείαν εἶναι τὴν ἐν κόσμῳ. ἔλεγε δὲ καὶ κοινὰς εἶναι δεῖν τὰς γυναῖκας, γάμον μηδὲν s) ἀνομάζων, ἀλλὰ τὸν πείσαντα τῇ πεισάσῃ t) συνεῖναι· κοινοὺς δὲ διὰ τοῦτο καὶ τοὺς υἱέας.
73. μηδέν τε ἄτοπον εἶναι ἐξ ἱεροῦ τι λαβεῖν ἢ τῶν ζώων τινὸς γεύσασθαι· μηδ' ἀνόσιον εἶναι τὸ καὶ τῶν ἀνθρωπείων κρεῶν ἅψασθαι, ὡς δῆλον ἐκ τῶν ἀλλοτρίων ἐθῶν· καὶ τῷδε u) ὀρθῷ λόγῳ πάντα ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντων εἶναι λέγων. καὶ γὰρ ἐν τῷ ἄρτῳ κρέως x) εἶναι καὶ ἐν τῷ λαχάνῳ ἄρτου y),

q) πόλεως. Codd. Stephani πόνων. Interpretes *sine civitate*, quos castigavit Mer. Casaubonus.
r) εὐγενείας δὲ καὶ δόξας. Menagius malebat εὐγένειαν δὲ καὶ δόξαν.
s) μηδέν. Menag. μηδέ, quod expressit Aldobrandinus. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebent codd. R. et Arund. cum Ambrosio.
t) τὸν πείσαντα τῇ πεισάσῃ. Edit. Froben. τὸν πείσαντα τῇ πάσῃ. H. Stephanus coni. πεισθείσῃ, Rossius l. l. §. XXXIIII. p. 96. sq. τὸν πάντα τῇ πάσῃ, quod iure improbavit Luzac. Lectt. Att. sect. II. §. 33. p. 312.
u) τῷδε. Menag. τῷ δέ.
x) κρέως. Edit. Froben. κρέων. codd. Stephani κρέας, quod adnotavit etiam Scaliger.
y) ἄρτου. Scaliger coni. ἄρτον.

sunt sapientibus dii: sunt autem amicorum omnia communia: omnia igitur sapientum sunt. ac de lege, quod sine ipsa geri respublica non possit: namque aliter nihil conferre ait civitati quod urbanum est: urbs vero civitas est: lex vero absque civitate ad nihilum utilis: est igitur urbana lex. Nobilitatem vero et gloriam et huiusmodi caetera ridebat, dicens malitiae esse velamenta: solamque rectam esse rempublicam quae esset in mundo. Dicebat et mulieres communes esse oportere, nuptias nihil esse arbitratus, sed ut quisque cuique persuasisset, ita illi coiret: communesque idcirco filios fieri. Nihil esse iniquum duxit ex templo quippiam accipere aut quodvis gustare animal: ne iniustum quidem esse humanis vesci carnibus, idque ex aliarum gentium consuetudine liquere: atque hac recta ratione omnia in omnibus et per omnia esse dicens. Namque et in pane

Digitized by Google

καὶ τῶν σωμάτων τῶν λοιπῶν z) ἐν πᾶσι διά τινων ἀδήλων πόρων καὶ a) ὄγκων εἰςκρινομένων καὶ συνατμιζομένων, ὡς VII.
δῆλον ἐν τῷ Θυέστῃ ποιεῖ, εἴ γε αὐτοῦ αἱ τραγῳδίαι b) καὶ μὴ Φιλίσκου τοῦ Αἰγινήτου c) ἐκείνου γνωρίμου ἢ Πασιφῶντος τοῦ Λουκιανοῦ, ὃν φησι Φαβωρῖνος ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ συγγράψαι. μουσικῆς τε καὶ VIII.
γεωμετρικῆς καὶ ἀστρολογίας d) καὶ τῶν τοιούτων ἀμελεῖν, ὡς ἀχρήστων καὶ οὐκ ἀναγκαίων. Εὐστοχώτατος δὲ ἐγένετο 74.
ἐν ταῖς ἀπαντήσεσι τῶν λόγων, ὡς δῆλον ἐξ ὧν προείρήκαμεν. καὶ πρᾶσιν ἤνεγκε γενναιότατα· πλέων γὰρ εἰς Αἴγιναν IX.
καὶ πειρατικῆς ἁλοὺς ὧν ἦρξε Σκίρπαλος, εἰς Κρήτην ἀπαχθεὶς ἐπιπράσκετο· καὶ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος τί οἶδε ποιεῖν, ἔφη, „Ἀνθρώπων ἄρχειν.“ ὅτε καὶ δείξας τινὰ Κορίνθιον εὐπάρυφον, τὸν προειρημένον Ξενιάδην, ἔφη, „Τούτῳ με πώλει· οὗτος δεσπότου χρῄζει.“ ὠνεῖται δὴ αὐτὸν ὁ Ξενιά-

z) *τῶν λοιπῶν.* Edit. Froben. et Stephan. *τῶν λιτῶν.* Illud dat Menag. cum interpretibus.
a) *καί.* Mer. Casaubonus deleri volebat.
b) *αἱ τραγῳδίαι.* Edit. Froben. omittit articulum.
c) *Φιλίσκου τοῦ Αἰγινήτου.* Edit. Froben. *αἰγινίτου.* Vid. Naekii Schedae critt. p. 25. et seqq..
d) *μουσικῆς τε καὶ γεωμετρικῆς καὶ ἀστρολογίας.* Cod. Florent. *μουσικῆς καὶ ἀστρολογικῆς ἱστορίας.*

carnes esse et in olere panem, quum panis et corpora reliqua in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores ingerantur atque una evaporent, sicut et in Thyeste manifestum est, si quidem ipsius sunt tragoediae et non Philisci Aeginetae ipsius familiaris sive Pasiphontis Luciani filii, quem scribit Phavorinus in omnimoda historia post obitum eius scripsisse. Musicae vero et geometriae et astrologiae caeterorumque similium fuisse negligentem, veluti inutilium et quae minime essent necessaria. Fuit autem promptissimus ad obviandum iis quae dicerentur, ut ex superioribus liquet. Quin et sui auctionem fortissime pertulit: nam quum in Aeginam navigaret atque a piratis comprehensus, quorum princeps erat Scirpalus, in Cretam deductus venditus esset, praecone interrogante quid sciret facere, respondit, scire se hominibus dominari. Unde quum indicasset digito Corinthium quendam habitu ingenuo praetereuntem, Xeniadem quem praediximus, Huic, inquit, me vende: hic enim domino indiget. Emit igitur illum Xeniades Co-

Digitized by Google

θης καὶ ἀπαγαγὼν εἰς τὴν Κόρινθον ἐπίστησε τοῖς ἑαυτοῦ παιδίοις καὶ πᾶσαν ἐνεχείρισε τὴν οἰκίαν. ὁ δὲ οὕτως αὐτὸν ἐν πᾶσι διετίθει, ὥστε ἐκεῖνος περιιών, „Ἀγαθός," ἔλεγε, 75. „δαίμων εἰς τὴν οἰκίαν μου εἰσελήλυθε." φησὶ δὲ Κλεομένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ παιδαγωγικῷ τοὺς γνωρίμους λυτρώσασθαι αὐτὸν θελῆσαι, τὸν δὲ εὐήθεις αὐτοὺς εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ τοὺς λέοντας δούλους εἶναι τῶν τρεφόντων, ἀλλὰ τοὺς τρέφοντας τῶν λεόντων. δούλου γὰρ τὸ φοβεῖσθαι, τὰ δὲ θηρία X. φοβερὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι. θαυμαστὴ δέ τις ἦν περὶ τὸν ἄνδρα πειθώ, ὥστε πάντ' ὀντινοῦν ῥᾳδίως αἱρεῖν τοῖς λόγοις. λέγεται γοῦν Ὀνησίκριτόν τινα Αἰγινήτην πέμψαι εἰς Ἀθήνας δυοῖν ὄντοιν υἱοῖν τὸν ἕτερον Ἀνδροσθένην, ὃν ἀκούσαντα τοῦ Διογένους αὐτόθι προσμεῖναι· τὸν δ' ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν ἕτερον ἀποστεῖλαι τὸν πρεσβύτερον Φιλίσκον τὸν προειρημέ- 76. νον, ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Φιλίσκον κατασχεθῆναι· τὸ τρίτον αὐτὸν ἀφικόμενον μηδὲν ἧττον συνεῖναι τοῖς παισὶ φιλοσοφοῦντα. τοιαύτη τις προσῆν ἄνωθεν Διογένους τοῖς λόγοις. Ἤκουσε δὲ αὐτοῦ e) καὶ Φωκίων ὁ ἐπίκλην χρηστὸς καὶ Στίλπων ὁ Μεγαρεὺς καὶ ἄλλοι πλείους ἄνδρες πολιτικοί. XI. Λέγεται δὲ πρὸς τὰ ἐννενηκοντά ἔτη βιοὺς τελευτῆσαι. περὶ

e) Ἤκουσε δὲ αὐτοῦ. Cod. Palat. ἠκολούθησε δὲ αὐτῶν.

rinthumque secum adducens filiis praeceptorem dedit et toti domni praefecit. Is vero ita se gessit in omnibus, ut sursum ac deorsum cursitans ille diceret, Bonus genius domum meam ingressus est. Refert Cleomenes in libro qui Paedagogicus inscribitur, necessarios suos illum redimere voluisse, illum vero eos fatuos dixisse: neque enim leones servos esse nutrientium, sed e converso illos servire leonibus. Nam servi timere est, feras vero hominibus terrori esse. Erat autem viro mirabilis persuadendi vis, adeo ut quemlibet oratione facile caperet. Fertur denique Onesicritus quidam Aeginensis Athenas misisse alterum ex duobus liberis suis, Androsthenem nomine, eumque quum audisset Diogenem, illic perstitisse; misisse itidem quem praediximus Philiscum, qui erat maior natu, ipsumque itidem detentum fuisse; postremo vero ipsum advenisse atque una cum filiis philosophatum esse. Tanta Diogenis sermonibus suavitas inerat. Audivit ipsum et Phocio qui cognominatus est Bonus, et Stilpo Megarensis et complures alii civiles viri. Fertur nonaginta ferme annorum obiisse diem. Porro de ipsius

Digitized by Google

δὲ τοῦ θανάτου διάφοροι λέγονται λόγοι· οἱ μὲν γὰρ βοὸς πόδα f) φαγόντα ὠμὸν χολερικῶς g) ληφθῆναι καὶ ὧδε τελευτῆσαι· οἱ δὲ τὸ πνεῦμα συγκρατήσαντα h), οὗτος ἐστι καὶ Κερκίδας i) ὁ Μεγαλοπολίτης ἢ Κρὴς k), λέγων ἐν τοῖς μελιάμβοις οὕτως·

Οὐ μὰν ὁ πάρος γ' ἔα Σινωπεὺς τῆνος
ὁ βακτροφόρας, διπλοείματος, αἰθεροβόσκας l),
ἀλλ' ἀνέβα χεῖλος m) ποτ' ὀδόντας ἐρείσας 77.
καὶ τὸ πνεῦμα συνδακών· εἷς n) γὰρ ἀληθέως
Διογένης Ζανὸς γόνος οὐράνιός τε κύων.

ἄλλοι φασὶ πολύπουν κυσὶ συμμερίσασθαι o) βουλόμενον οὕτω δηχθῆναι τοῦ ποδὸς τὸν τένοντα καὶ πατασχεῖν. οἱ μέντοι γνώριμοι αὐτοῦ, καθά φησιν Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς, εἰκάζουν τὴν τοῦ πνεύματος ἐγκράτησιν. ἐτύγχανε μὲν γὰρ p) διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ q) τῷ πρὸ τῆς Κορίνθου γυμνασίῳ· κατὰ δὲ

f) *βοὸς πόδα.* Menagius coni. *πολύποδα.*
g) *χολερικῶς.* Casaubonus coni. *χολερικῷ*, quod non displicet Menagio.
h) *τὸ πνεῦμα συγκρατήσαντα.* Ambrosius: *continuisse spiritum atque ita expirasse.*
i) *Κερκιδᾶς.* Scribebatur *Κερκίδας.*
k) *Κρὴς.* Sam. Bochartus coni. *Ἀρκὰς.*
l) *αἰθεροβόσκας.* Scribebatur *αἰθεριβόσκας.* Cod. Palat. *αἰθεριβόσκος.*
m) *χεῖλος.* Edit. Froben. *χῖλος.*
n) *εἷς.* Edit. Froben. et cod. R *εἰς.* cod. Florent. *ἧς.* Stephan. et Menag. cum Ambrosio *ἦν. Εἷς* ex cod. Arund. restitui, praeeunte Aldobrandino qui vertit *unus*, probante Menagio.
o) *συμμερίσασθαι.* Edit. Froben. *συμμερίσαντα.*
p) *γὰρ.* Edit. Froben. *οὖν.*
q) *ἐν τῷ Κρανείῳ.* Menag. *ἐν Κρανείῳ.*

morte varia habetur opinio: sunt enim qui dicant illum quum bovis pedem crudum comedisset, bilem sibi conscivisse atque ita periisse; alii quum animam continuisset, ex quibus est Cercidas Megalopolita sive Cretensis, dicens in Meliambis sic:

Non enim patitur priscus ille Sinopeus,
Baculifer ille, et duplicatus, sub divo pastus,
Tandem qui sublatus est, quum labris dentes obfirmasset
Et spiritum continuisset: erat enim vere
Diogenes Iovis filius et caelestis canis.

Alii dicunt, quum polypum canibus partiri voluisset, morsum in cruris nervo accepisse atque ex eo defunctum esse. Ipsius tamen necessarii, ut in Successionibus ait Antisthenes, id potius approbant, quod spiritum continendo animam exhalaverit. Degebat enim in Cranio, quod erat gymnasium ante

Digitized by Google

τὸ ἔθος ἦκον οἱ γνώριμοι καὶ αὐτὸν καταλαμβάνουσιν ἐγκεκαλυμμένον οὐδ' εἶπασαν αὐτὸν κοιμώμενον· οὐδὲ γὰρ ἦν τις νυκταλὸς r) καὶ ὑπνηλός. ὅθεν ἀποπειράσαντες τὸν τρίβωνα ἔκπνουν αὐτὸν καταλαμβάνουσι καὶ ὑπέλαβον τοῦτο πρᾶξαι
78. βουλόμενον λοιπὸν ὑπεξελθεῖν τοῦ βίου. ἔνθα καὶ στάσις, ὥς φασιν, ἐγένετο τῶν γνωρίμων, τίνες αὐτὸν θάψωσιν· ἀλλὰ καὶ μέχρι χειρῶν ἦλθον. ἀφικομένων δὲ τῶν πατέρων καὶ τῶν ὑπερεχόντων, ὑπὸ τούτοις ταφῆναι τὸν ἄνδρα παρὰ τὴ πύλη τῆ φερούσῃ s) εἰς Ἰσθμόν. ἐπέστησάν τε αὐτῷ κίονα καὶ ἐπ' αὐτῷ λίθου Παρίου κύνα. ὕστερον δὲ καὶ οἱ πολῖται αὐτοῦ χαλκοῦς εἰκόσιν ἐτίμησαν αὐτὸν καὶ ἐπέγραψαν οὕτω·

Γηράσκει t) καὶ χαλκὸς ὑπὸ χρόνου, ἀλλὰ σὸν οὔτι
κῦδος u) ὁ πᾶς αἰών, Διόγενες, καθελεῖ·
μοῦνος ἐπεὶ βιοτᾶς x) αὐτάρκεα δόξαν ἔδειξας
θνητοῖς καὶ ζωῆς οἶμον ἐλαφροτάτην y).

79. ἔστι καὶ ἡμῶν ἐν τῷ προκελευσματικῷ z) μέτρῳ·

r) νυκταλός. Rossius l. l. §. XXXV. p. 98. sq. corr. νύσταλος.
s) φερούσῃ. Edit. Froben. ἐρούσῃ.
t) Γηράσκει. Cod. Arund. γηράσει. Legitur hoc epigramma apud Iacobsium Anthol. Planud. IV. 334. Tom. II. Anthol. Gr. Palat. p. 726.
u) κῦδος. Edit. Froben. et Stephan. κῆδος.
x) ἐπεὶ βιοτᾶς. Iacobs. l. l. γὰρ βιοτῆς.
y) ἐλαφροτάταν. Iacobs. l. l. ἐλαφροτάτην.
z) προκελευσματικῷ. Edit. Froben., Stephan. et Menag. cum interpretibus προκελευματικῷ.

Corinthum: quum vero ex more familiares adiissent pallioque obvolutum deprehenderent, non illum dormire arbitrati — erat quippe minime somnolentus — revelato pallio animam efflasse invenerunt suspicatique sunt illum hoc fecisse desiderio migrandi ex vita. Hinc, ut ainnt, inter eos qui eum sepelirent oborta seditio, ut fere ad manus ventum sit. Advenientibus autem patribus atque primatibus ita illorum auctoritate sepultum esse iuxta portam quae in Isthmum fert. Erigentes autem super illius tumulum columnam, canem desuper ex lapide Pario sculpserunt. Postea et ipsius cives aereis illum statuis honorarunt, ita inscribentes:

Aera quidem absumit tempus, sed tempore nunquam
Interitura tua est gloria, Diogenes:
Quandoquidem ad vitam miseris mortalibus aequam
Monstrata est facilis te duce et ampla via.

Est item nostrum epigramma carmine proceleusmatico:

Digitized by Google

Α. Διόγενες, ἄγε λέγε a), τίς ἔλαβέ σε μόρος
εἰς Ἄιδος b); Δ. ἔλαβέ με κυνὸς ἄγριον ὀδάξ.

Ἔνιοι δέ φασι τελευτῶντα αὐτὸν καὶ ἐντείλασθαι ἄταφον ῥῖψαι, ὡς πᾶν θηρίον αὐτοῦ μετάσχοι, ἢ εἰς γε βόθρον συνῶσαι καὶ ὀλίγην κόνιν ἐπαμῆσαι c)· οἱ δέ, εἰς τὸν Ἐλισσὸν ἐμβαλεῖν d), ἵνα τοῖς ἀδελφοῖς χρήσιμος γένηται. Δημήτριος δὲ ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις φησὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Ἀλέξανδρον μὲν ἐν Βαβυλῶνι, Διογένην δ' ἐν Κορίνθῳ τελευτῆσαι. ἦν δὲ γέρων κατὰ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα e). Φέρεται δ' αὐτοῦ βιβλία τάδε· Διάλογοι, Κεφαλίων f), XII. 80.

a) *Διόγενες, ἄγε λέγε.* Scribebatur *Δ. ἄγε, λέγε.* Vid. Iacobs Anthol. Gr. VII. 116. ubi Ant. Iac. Paulssen p. 31. scripturae cod. Palat. *ἄγελεγε* nullus dubitat calculum adiicere.

b) *εἰς Ἄιδος.* Scribebatur *εἰς ἄϋδος.* Illud habet Suidas s. v. *Διογένης* correxitque Casaubonus.

c) *ἐπαμῆσαι.* Edit. Froben. *ἐπαμῦσαι.*

d) *οἱ δέ, εἰς τὸν Ἐλισσὸν ἐμβαλεῖν.* Cod. Florent. *εἶλισσον.* Aldobrandinus: *vel ut alii volunt, supra stercus proiici.* Quod Menagius ex Aeliano V. H. VIII. 14. restitui volebat *Ἰλισσόν*, id et illo et nostro loco critici in *Ἑλισσῶνα* mutare voluerunt. Frustra, ut videtur. Requiritur enim vox quae quod Aldobrandinus expressit, complere possit. Quam ego vocem non crediderim Menagio *ἕλειον* esse, sed aliud quid latere censeo satis intusitatum: quod quale sit quaerant beatiores. Aliorum coniecturas, ut Trilleri Observatt. Critt. II. 1. p. 71. sqq., sciens praetereo. Hermannus: „Aeliani narratio vix sinit dubitare quin recte corrigatur *Ἑλισσῶνα.* Sed verba *οἱ δὲ — ἐμβαλεῖν*, aut loco suo mota sunt, aut ab alio adiecta."

e) *κατὰ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα.* Meursius Lect. Att. II. 12. coni. *κατὰ τὴν τετάρτην κ. δ. κ. ἑκ. Ὀλ.*. Vid. Idelerus, *Ueber das Todesjahr Alexanders des Grossen*, in Commentatt. Acad. Berol. a. 1820. et 1821. class. hist. et philol. p. 279. sqq.

f) *Διάλογοι, Κεφαλίων.* Edit. Froben., Stephan. et Menag. *Διάλογοι κεφαλαίων*, quod interpretes reddunt *Dialogi capitulorum* et *capitum.* Menagius corr. *Διάλογοι· Κεφαλαίων*, sed alterum ex eo quod infra legitur *Κεφαλίωνα*, mutavi in *Κεφαλίων.*

A. Diogenes, age loquere, quis exitus ad inferos
te abstulit? D. Abstulit me canis morsus ferox.

Aiunt quidam illum, dum moreretur, mandasse insepultum proiici cadaver, ut omnes bestiae partiopes ipsius essent; sive in foveam superiecto modico pulvere iniicerent; alii autem in Elissum se immitti voluisse tradunt, ut esset fratribus utilis. Demetrius autem in Aequivocis sit eadem die Alexandrum Babyloniae Diogenemque Corinthi vita functos esse. Erat autem senex Olympiade centesima decima tertia. Feruntur eius ista volumina: Dialogi, Cephalion, Ich-

Digitized by Google

Ἰχθύας g), Κολοιός, Παρδαλιὴ h), Δῆμος Ἀθηναίων, Πολιτεία, Τέχνη ἠθική, περὶ πλούτου, Ἐρωτικός, Θεόδωρος, Ὑψίας, Ἀρίσταρχος, περὶ θανάτου· Ἐπιστολαί· Τραγῳδίαι ἑπτά, Ἑλένη i), Θυέστης, Ἡρακλῆς, Ἀχιλλεύς, Μήδεια, Χρύσιππος, Οἰδίπους. Σωσικράτης k) δ' ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Διαδοχῆς l) καὶ Σάτυρος ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν βίων σύδεν εἶναι Διογένους φασὶ· τὰ τε τραγῳδάρια φησιν ὁ Σάτυρος Φιλίσκου εἶναι τοῦ Αἰγινήτου, γνωρίμου τοῦ Διογένους. Σωτίων δ' ἐν τῷ ἑβδόμῳ ταῦτα μόνα φησὶ Διογένους εἶναι, περὶ ἀρετῆς, περὶ ἀγαθοῦ, Ἐρωτικόν, Πτωχόν, Τολμαῖον m), Παρδαλιν n), Κάσανδρον o), Κεφαλίωνα· Φιλίσκου p) Ἀρι-
XIII. στάρχου, Σίσυφον, Γανυμήδην, Χρείας, Ἐπιστολάς. Γεγό-
81. νασι δὲ Διογένεις πέντε· πρῶτος Ἀπολλωνιάτης, φυσικός· ἀρχὴ δ' αὐτῷ τοῦ συγγράμματος ἥδε· „Λόγου παντὸς ἀρχόμενον q) δοκεῖ μοι χρεὼν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἀναμφισβήτητον παρέχεσθαι.“ δεύτερος Σικυώνιος, ὁ γράψας τὰ περὶ Πελο-

g) Ἰχθύας. Cod. Florent. Ἰχθύες.
h) Παρδαλιὴ. Interpretes *Pardus*.
i) Ἑλένη. Apud Athenaeum XIV, p. 636. A. laudatur Diogenes tragicus ἐν τῇ Σεμέλῃ, ut utra vera sit scriptura dubitet Menagius.
k) Σωσικράτης. Edit. Froben., Stephan. et Menag. Σωκράτης. Correxit Casaubonus.
l) τῆς Διαδοχῆς. Ambrosius *successionum*.
m) Τολμαῖον. Ambrosius *Tholemeum* et *Tholomaeum*.
n) Παρδαλιν. Interpretes *Pardum*.
o) Κάσανδρον. Ambrosius *Cassandrum*.
p) Φιλίσκου. Legebatur Φιλίσκον.
q) ἀρχόμενον. Edit. Froben. ἀρχομένου.

thyas, Graculus, Pardalis, Plebs Atheniensium, Respublica, Ars moralis, de divitiis, Amatorius, Theodorus, Hypsias, Aristarchus, de morte; Epistolae; Tragoediae septem, Helena, Thyestes, Hercules, Achilles, Medea, Chrysippus, Oedipus. Porro Sosicrates in primo Successionis et Satyrus in quarto de vitis nihil eorum esse Diogenis affirmant: tragoediolas autem ait Satyrus Philisci Aeginensis esse, Diogenis discipuli. Sotion autem in septimo haec sola Diogenis esse ait, de virtute, de bono, Amatorium, Mendicum, Tolmaeum, Pardalim, Casandrum, Cephalionem; Philisci Aristarchum, Sisyphum, Ganymedem, Sententias, Epistolas. Fuerunt autem quinque Diogenes: primus Apolloniates, physicus: eius autem scriptorum istud initium fuit, *Quodcunque dicere aggredienti operae pretium esse videtur initium irrefragabile ponere.* secundus Sicyonius, qui Pelo-

Digitized by Google

πόννησον· τρίτος αὐτὸς οὗτος· τέταρτος στωικός, γένος Σελευκεύς, καλούμενος δὲ Βαβυλώνιος διὰ τὴν γειτονίαν r)· πέμπτος Ταρσεύς, γεγραφὼς περὶ ποιητικῶν ζητημάτων s) ἃ λύειν ἐπιχειρεῖ. τὸν δὴ φιλόσοφον Ἀθηνόδωρός φησιν ἐν XIV. ὀγδόῃ Περιπάτων ἀεὶ στίλπνὸν φαίνεσθαι διὰ τὸ ἀλείφεσθαι t).

r) *διὰ τὴν γειτονίαν.* Cod. Florent. omittit.
s) *ζητημάτων.* Codd. Stephani et Palat. cum editt. nonnullis apud Menagium *συγγραμμάτων.*
t) *τὸν δὴ φιλόσοφον — διὰ τὸ ἀλείφεσθαι.* Videntur alieno loco posita Menagio additamentum sapere. Ambrosius: *in quinto deambulationum.* Aldobrandinus: *in octava deambulatione.*

ponnesiaca scripsit; tertius hic ipse; quartus Stoicus ex Seleucia, appellatus autem Babylonius ob vicinitatem; quintus Tarsensis, qui de quaestionibus poeticis scripsit, quas etiam solvere nititur. Hunc vero philosophum Athenodorus in octavo Deambulationum ait, quod ungi solitus esset, lucidum semper esse visum.

Digitized by Google

CAPUT III.

MONIMOS.

I. 82. Μόνιμος Συρακόσιος a) μαθητὴς μὲν Διογένους, οἰκέτης δὲ τινος τραπεζίτου Κορινθίου, καθά φησι Σωσικράτης b). πρὸς τοῦτον συνεχὲς ἀφικνούμενος ὁ Ξενιάδης ὁ τὸν Διογένην ἐωνημένος τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν λόγων διηγούμενος εἰς ἔρωτα τἀνδρὸς ἐνέβαλε τὸν Μόνιμον. αὐτίκα γὰρ ἐκεῖνος μανίαν προσποιηθεὶς τό τε κέρμα διερρίπτει καὶ πᾶν τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀργύριον, ἕως αὐτὸν ὁ δεσπότης παρητήσατο· καὶ ὡς εὐθέως Διογένους ἦν. παρηκολούθησε δὲ καὶ Κράτητι τῷ κυνικῷ συχνὰ καὶ τῶν ὁμοίων εἴχετο c), ὅτε καὶ μᾶλλον ὁρῶν αὐτὸν ὁ δεσπότης ἐδύκει μαίνεσθαι.

a) *Συρακόσιος.* Scribebatur *Συρακούσιος.*
b) *Σωσικράτης.* Edit. Froben., Stephan. et Menag. *Σωκράτης.* Correxit Casaubonus.
c) *καὶ τῶν ὁμοίων εἴχετο.* Ambrosius: *caeterosque id genus studiose consectatus.*

MONIMUS.

Monimus Syracusanus Diogenis quidem discipulus, famulus vero mensarii cuiusdam Corinthii fuit, ut Sosicrates tradit. Ad eum Xeniades qui Diogenem emerat quum frequens commearet virtutemque hominis tum in agendo tum in dicendo dilaudaret, Monimum in ipsius pellexit amorem. Ille enim continuo simulata vesania abiicere monetam omnemque mensae pecuniam coepit, donec a domino repudiatus confestim se ad Diogenem contulit. Adhaesit autem et Crateti Cynicó saepius, eadem studia consectatus: qua ex re factum est ut eum dominus etiam magis insanire putaret. Fuit

Digitized by Google

Ἐγένετο δὲ d) ἀνὴρ εὐλόγιμος, οἷς καὶ Μένανδρον αὐτοῦ τὸν κωμικὸν μεμνῆσθαι. ἔν τινι γοῦν τῶν δραμάτων ἐν τῷ Ἱπποκόμῳ e) εἶπεν οὕτως· II. 88.

Μόνιμός τις ἦν ἄνθρωπος, ὦ Φίλων, σοφὸς f)
ἀδοξότερος g), μίαν δὲ πήραν οὐκ ἔχων h),
πήρας μὲν οὖν τρεῖς· ἀλλ' ἐκεῖνος ῥῆμά τι i)
ἐφθέγξατ' οὐδὲν ἐμφερές, μὰ τὸν Δία,
τῷ γνῶθι σαυτόν, οὐδὲ k) τοῖς βοωμένοις
τούτοις. ὑπερεῖδε ταῦθ' l) ὁ προσαιτῶν καὶ ῥυπῶν·
τὸ γὰρ ὑπολῃφθέν m) τῦφον εἶναι πᾶν ἔφη.

d) Ἐγένετο δέ. Edit. Froben. ἐλέγετο. Menag. δή, quod expressit Aldobrandinus *igitur*.

e) ἐν τῷ Ἱπποκόμῳ. Ambrosius omittit, suspecta Casaubono Menagioque.

f) ὦ Φίλων, σοφός. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino φιλόσοφος. Illud praeter Stephanum praeferunt codd. RR, Palat., Florent. et Arund. cum Ambrosio, recepitque Meinekius Menandr. et Philem. Rell. p. 89.

g) ἀδοξότερος. Codd. Stephani ἀδοξότατος. Menagius coni. ἐνδοξότερος, recte improbatum Meinekio l. l.

h) μίαν δὲ πήραν οὐκ ἔχων. Edit. Froben. μικρῷ δέ, ὁ τὴν πήραν ἔχων. Stephan. μικρὰν δὲ πήραν ἦν ἔχων. Menag. μικρῷ δὲ ὁ τὴν πήραν ἔχων. Ambrosius: *modico qui peram gestit*. Aldobrandinus: *parvo autem peram habens*. Cod. Florent. μίαν οὐκ, unde quod Grotius in Excerptis p. 727. coniecerat μίαν δὲ μὴ πήραν ἔχων, Menagius correxit μίαν δ' οὐ τὴν πήραν ἔχων, Bentleius Emendatt. in Menandr. et Philem. p. 35. ed. pr. p. 467. ed. Meinek. μίαν δὲ πήραν οὐκ ἔχων. quod cum Meinekio l. l. restitui.

i) ἀλλ' ἐκεῖνος ῥῆμά τι. Legebatur ἀλλὰ καὶ εἰκόνος ῥήματι. Cod. Palat. ἐν εἰκόνος μέρει. Florent. ῥῆμά τι. Casaubonus coni. πήρας μὲν οὖν τρεῖς. — ἀλλὰ καὶ ἐν Κιθαριστῇ, duo testimonia confusa arbitratus. Emendavit Menagius, quem cum Bentleio et Meinekio ll. ll. secutus sum.

k) οὐδέ. Edit. Froben. οὔ δέ.

l) ὑπερεῖδε ταῦθ'. Legebatur ὑπὲρ δὲ ταῦτα, quod non displicet Menagio. Secutus sum Scaligeri emendationem cum Bentleio et Meinekio ll. ll.

m) ὑπολῃφθέν. Stephan. et Menag. ὑπολειφθέν, quod reddunt interpretes. Illud ex edit. Froben. recepi cum Menagio et Meinekio.

autem vir eloquens ac doctus, adeo ut Menander comicus ipsius mentionem fecerit in quadam comoedia quae Hippocomus inscribitur, sic de eo dicens:

Monimus fuit quidam sapiens vir, o Philo,
contemptior quidem, unam vero peram non ferens,
tres ergo peras: verum ille verbum
loquutus est nullum simile per Iovem
illi, Te ipsum nosce, aut decantatis
his. Neglexit haec mendicus et sordidus:
namque omnem opinionem fastum esse dicebat.

Digitized by Google

οὗτος μὲν ἐμβριθέστατος ἐγένετο, ὥστε δόξης μὲν καταφρο-
III. νεῖν, πρὸς δὲ ἀλήθειαν παρορμᾶν. Γέγραφε δὲ παίγνια σπουδῇ λειηθυίᾳ μεμιγμένα καὶ περὶ ὁρμῶν δύο καὶ Προτρεπτικόν.

Adeo vero gravis et constans fuit, ut contempta gloria solam veritatem appeteret. Scripsit autem ludicra sententiis seriis permixta, de appetitionibus duo et Exhortatorium.

Digitized by Google

CAPUT IV.

ΟΝΗΣΙΚΡΙΤΟΣ.

Ὀνησίκριτος τοῦτον οἱ μὲν Αἰγινήτην, Δημήτριος δὲ ὁ Μάγνης Ἀστυπαλαιέα a) φησί. καὶ οὗτος τῶν ἐλλογίμων Διογένους μαθητῶν. Ἔοικε δέ τι ὅμοιον πεπονθέναι πρὸς Ξενοφῶντα. ἐκεῖνος μὲν γὰρ Κύρῳ συνεστράτευσεν, οὗτος δὲ Ἀλεξάνδρῳ· κἀκεῖνος μὲν Παιδείαν Κύρου, ὁ δὲ πῶς Ἀλέξανδρος ἤχθη γέγραφε b)· καὶ ὁ μὲν ἐγκώμιον Κύρου, ὅδε Ἀλεξάνδρου πεποίηκε. καὶ τῇ ἑρμηνείᾳ δὲ παραπλήσιος, πλὴν ὅτι ὡς ἀπόγραφος ἐξ ἀρχετύπου δευτερεύει. Γέγονε καὶ Μένανδρος Διογένους μαθητής, ὁ ἐπικαλούμενος Δρυμός, Θαυμαστὴς Ὁμήρου, καὶ Ἡγησαῖος Σινωπεὺς ὁ Κλοιὸς ἐπίκλην c), καὶ Φιλίσκος ὁ Αἰγινήτης d), ὡς προειρήκαμεν. I. 84. II. III.

a) Ἀστυπαλαιέα. Scribebatur Ἀστυπαλέα. Correxit Menagius. Vid. Lennepius ad Phalarid. Epistt. p. 128. b.
b) γέγραφε. Edit. Froben. γραφήν.
c) ὁ Κλοιὸς ἐπίκλην. Edit. Froben. et Stephan. ᾧ Κλοιὸς ἐπίκλην. cod. Vindobon. 106. ᾧ Κλοιὸς ἐπικλήν.
d) ὁ Αἰγινήτης. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Vindobon. 106. omittunt articulum.

ONESICRITUS.

Onesicritum quidam Aeginensem tradunt, Demetrius autem Magnesius Astypalaeensem fuisse ait. Et hic inter Diogenis discipulos illustres fuit. Videtur autem quiddam habere simile cum Xenophonte. Ille enim cum Cyro, hic cum Alexandro militavit; ille Cyri Institutionem, hic Alexandri scripsit Educationem; ille Cyri, hic Alexandri prosequitur laudes. Est autem et stilus utriusque simillimus, nisi in quantum quod transscriptum est secundum est ab exemplari. Fuit et Menander Diogenis discipulus, cognomento Drymus, Homeri admirator, et Hegesaeus Sinopeus Cloeus cognominatus, et Philiscus Aeginensis, ut praediximus.

Digitized by Google

CAPUT V.

ΚΡΑΤΗΣ.

I. Κράτης Ἀσκώνδου a) Θηβαῖος. καὶ οὗτος τῶν ἐλλογίμων
85. τοῦ κυνὸς μαθητῶν. Ἱππόβοτος δέ φησιν οὐ Διογένους
αὐτὸν μαθητὴν γεγονέναι, ἀλλὰ Βρύσωνος τοῦ Ἀχαιοῦ.
II. Τούτου παίγνια φέρεται τάδε·

Πήρη τις b) πόλις ἐστὶ μέσῳ ἔνι οἴνοπι πόντῳ c),
καλὴ καὶ πλειρα, περίρρυπος d), οὐδὲν ἔχουσα,
εἰς ἣν οὔτε τις εἰσπλεῖ ἀνὴρ μωρὸς παράσιτος,
οὔτε λίχνος πόρνης ἐπαγαλλόμενος e) πυγῇσιν·
ἀλλὰ θύμον καὶ σκόρδα φέρει καὶ σῦκα καὶ ἄρτους,
ἐξ ὧν οὐ πολεμοῦσι πρὸς ἀλλήλους· περὶ τούτων
οὐχ ὅπλα πέκτηνται, περὶ κέρματος, οὐ περὶ δόξης.

a) Ἀσκώνδου. Stephan. Ἀσκάνδου.
b) Πήρη τις etc. Cf. Homerus Odyss. T. v. 172. et sqq.
c) τύφῳ. Cod. Vindobon. 106. πόντῳ ex Homero.
d) περίρρυπος. Legebatur περιῤῥύτος ex Homero. Emendavit H. Stephanus probantque Casaubonus et Menagius.
e) ἐπαγαλλόμενος. Edit. Froben. ἐπαγγελλόμενος.

CRATES.

Crates Ascondi filius Thebanus. Ipse quoque inter sapientissimos Diogenis discipulos fuit. Caeterum Hippobotus non Diogenis ipsum fuisse discipulum ait, sed Brysonis Achivi. Huius ista feruntur ludicra:

Est quaedam medio constructa urbs Mantica fastu,
Pulcra quidem pinguisque et sordida, rebus egena,
Quam nullus parasitus adit stolidusve penetrat,
Deditus aut quisquam damnosis ganeo scortis:
Allia sed, panes, ficus, profertque lupinos,
Quae rixae cupidis nunquam praetensa fuere;
Armorum nec causae argentum et gloria vana.

Digitized by Google

ἔστι καὶ ἐφημερὶς ἡ θρυλλουμένη οὕτως ἔχουσα· 86.

Τίθει μαγείρῳ μνᾶς δέκ', ἰατρῷ δραχμήν,
κόλακι τάλαντα πέντε f), συμβούλῳ καπνόν g),
πόρνῃ h) τάλαντον, φιλοσόφῳ τριώβολον.

ἐκαλεῖτο δὲ καὶ θυρεπανοίπτης διὰ τὸ εἰς πᾶσαν εἰσιέναι οἰκίαν καὶ νουθετεῖν. ἔστιν αὐτοῦ καὶ τόδε·

Ταῦτ' ἔχω ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα καὶ μετὰ Μουσῶν
εἶμι· ἐδάην· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια τῦφος ἔμαρψε i).

καὶ ὅτι ἐκ φιλοσοφίας αὐτῷ περιγένοιτο

Θέρμων τε χοῖνιξ καὶ τὸ μηδενὸς μέλειν.

φέρεται δ' αὐτοῦ κἀκεῖνο·

Ἔρωτα παύει λιμός, εἰ δὲ μή, χρόνος·
ἐὰν δὲ τούτοις k) μὴ δύνῃ χρῆσθαι, βρόχος.

Ἤκμαζε δὲ κατὰ τὴν τρίτην καὶ δεκάτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα. τοῦτόν φησιν Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς θεασάμενον III. 87. IV.

f) *πέντε*. Edit. Froben., Stephan. et Menag. cum Aldobrandino *δέκα*. Illud cum Ambrosio agnoscunt codd. R, Stephanicus, Palat., Florent. et Farnesianus teste Mureto Varr. Lectt. IX. 20. p. 273. ed. Wolf.

g) *καπνόν*. Menagius coni. *χαλκόν*.

h) *πόρνῃ*. Cod. Stephani *πόρνῳ*.

i) *Ταῦτ' ἔχω — τῦφος ἔμαρψε*. Imitatus est Crates epitaphium Sardanapali, de quo vid. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 326. ubi cod. Palat. *τάφος*, et Naekius in Choerileis inde a p. 196. usque ad 256., inprimis pp. 212. 213. 235. 236. et 237. Caeterum verba *τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια τῦφος ἔμαρψε* omittit Ambrosius.

k) *ἐὰν δὲ τούτοις*. Edit. Froben. *ἂν δὲ τούτοισι*. Menag. *ἐὰν δὲ τούτοισι*.

Est et ephemeris illa vulgatissima, ita se habens:

Ponito coquo minas decem, medico drachmam,
assentatori talenta quinque, consiliario fumum,
meretrici talentum, philosopho triobolum.

Vocabatur autem et ostiorum apertor, quod in omnem ingrederetur domum et admoneret. Sunt autem et eius hi versus:

Tantum habeo quantum didici quantumque labore
Percepi et studio: rapuit sed caetera fastus.

et quod illi ex philosophiae studio accessisset

Choenix lupini et cura nullius rei.

Fertur eius et illud:

Amorem sedat fames, sin minus, tempus;
eis vero si uti non vales, laqueus.

Floruit circa centesimam et decimam tertiam Olympiadem. Hunc ait Antisthenes in Successionibus, quum in tragoedia

Digitized by Google

ἔν τινι τραγῳδίᾳ Τήλεφον σπυρίδιον ἔχοντα καὶ ἄλλα λυπρὸν l) αἴξαι ἐπὶ τὴν κυνικὴν φιλοσοφίαν· ἐξαργυρισάμενόν τε τὴν οὐσίαν — καὶ γὰρ ἦν τῶν ἐπιφανῶν m) — ἀθροίσαντα πρὸς τὰ ἑκατὸν διακόσια τάλαντα n) τοῖς πολίταις ἀνεῖναι ταῦτα. αὐτὸν δὲ καρτερῶς οὕτω φιλοσοφεῖν ὡς καὶ o) Φιλήμονα τὸν κωμικὸν αὐτοῦ μεμνῆσθαι. φησὶ γοῦν·

Καὶ τοῦ Θέρους μὲν εἶχεν ἱμάτιον δασύ,
ἵν' ἐγκρατὴς ᾖ, τοῦ δὲ χειμῶνος ῥάκος p).

Φησὶ δὲ Διοκλῆς πεῖσαι αὐτὸν Διογένη τὴν οὐσίαν μηλόβοτον ἀνεῖναι καὶ εἴ τι ἀργύριον εἴη, εἰς θάλατταν βαλεῖν. 88. καὶ Κράτητος μέν, φησίν, ὁ οἶκος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, Ἱππαρχίας δὲ ὑπὸ Φιλίππου q). πολλάκις τε τῇ βακτηρίᾳ τῶν συγγενῶν τινας προσιόντας καὶ ἀποτρέποντας ἐδίωκε καὶ ἦν γενναῖος.

l) λυπρόν. Ambrosius *opulentum*, ut λιπαρὸν vel λαμπρὸν legisse videatur.

m) τῶν ἐπιφανῶν. Codd. apud Stephanum τῶν εὐπόρων.

n) πρὸς τὰ ἑκατὸν διακόσια τάλαντα. Ambrosius: *plus quam ducenta talenta.* Aldobrandinus: *talenta fere trecenta.* Perizonius ad Aelian. V. H. III. 6. T. I. p. 207. ed. Abr. Gronov. coni. πρὸς τὰ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα.

o) αὐτὸν δὲ καρτερῶς οὕτω φιλοσοφεῖν ὡς καί. Cod. Vindobon. 106. αὐτὸς — φφεῖν, ὡς καί.

p) Καὶ τοῦ Θέρους μὲν — τοῦ δὲ χειμῶνος ῥάκος. Vid. Meinekius Menandr. et Philem. Rell. p. 416. Kuehnius coni. ἵνα Κράτης ᾖ.

q) καὶ Κράτητος μέν, φησίν, — ὑπὸ Φιλίππου. Quod iam Aldobrandinus desideraverat verbum, id Casaubonus restituebat scribendo ἦν ὁ οἶκος, Menagius scribendo κατεσκάφθη ὁ οἶκος. At nihil opus verbo. Interpretes: *ab Alexandro — a Philippo.* quod cum Kuehnio correxi.

quadam cerneret Telephum sportulam tenentem aliasque miserabilem, ad Cynicam philosophiam perrexisse: illumque patrimonio vendito — erat quippe vir nobilis — quum congregasset ducenta supra centum talenta, civibus ea divisisse. Adeoque constanter philosophatum esse, ut et Philemon comicus ipsius mentionem fecerit. Ait nempe:

Aestate crassum vestiebat pallium,
Sed hieme pannum, ut temperans evaderet.

Refert autem Diocles persuasisse illi Diogenem ut peculium dimitteret ac si quid pecuniae haberet, iactaret in mare. Atque Cratetis quidem domus sub Alexandro, Hipparchiae vero sub Philippo. Quosdam ex propinquis ad se venientes atque avertere ab instituto molientes saepenumero baculo persequebatur constansque perdurabat.

Digitized by Google

Φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης τραπεζίτῃ τινὶ παρακατα- V.
τίθεσθαι τὸ ἀργύριον, συνθέμενον, εἰ μὲν οἱ παῖδες ἰδιῶ-
ται γενηθεῖεν r), αὐτοῖς ἀποδοῦναι· εἰ δὲ φιλόσοφοι, τῷ
δήμῳ διανεῖμαι· μηδενὸς γὰρ ἐκείνους δεήσεσθαι φιλοσο-
φοῦντας. Ἐρατοσθένης δέ φησιν, ἐξ Ἱππαρχίας, περὶ ἧς
λέξομεν, γενομένου παιδὸς αὐτῷ ὄνομα Πασικλέους, ὃς ἐξ
ἐφήβων ἐγένετο, ἀγαγεῖν αὐτὸν ἐπ' οἴκημα παιδίσκης s) καὶ
φάναι τοῦτον αὐτῷ ss) πατρῷον εἶναι τὸν γάμον. τοὺς δὲ τῶν 89.
μοιχευόντων τραγικούς, οὓς φυγὰς καὶ φόνους ἔχειν ἔπαθλον·
τοὺς δὲ τῶν ἑταίραις προσιόντων κωμικούς· καὶ ἐξ ἀσωτίας
γὰρ καὶ μέθης μανίαν ἀπεργάζεσθαι t). τούτου γέγαμε Πα- VI.
σικλῆς ἀδελφὰς, μαθητὴς Εὐκλείδου. χάριεν δ' αὐτοῦ Φα- VII.
βωρῖνος ἐν δευτέρῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων φέρει. φησὶ

r) εἰ μὲν οἱ παῖδες ἰδιῶται γενηθεῖεν. Cod. Vindobon. 106. εἰ ὅτι μὲν οἱ παῖδες ἰδιῶται γενηθεῖεν.

s) ἐπ' οἴκημα παιδίσκης. Ambrosius: *ad ancillae domum.* Aldobrandinus: *in mulieroulae domum.*

ss) αὐτῷ. Cod. Stephani αὐτόν.

t) τοὺς δὲ τῶν μοιχευόντων — ἀπεργάζεσθαι. Edit. Froben. τοὺς τὲ τῶν μοιχευόντων τραγικοὺς φυγὰς καὶ φόνους ἔχειν ἔπαθλον, τούς τε ἑταίραις προσιόντων κωμικούς, καὶ ἐξ ἀσωτίας etc. Stephan. τοὺς τε τ. μ. τραγικούς, φ. κ. φ. ἔχ. ἔπαθλον· τοὺς τε τ. ἑτ. πρ. κωμικούς· καὶ ἐξ ἀσ. etc. Menag. τοὺς δὲ τ. μ. τραγικούς, φ. κ. φ. ἔχ. ἔπαθλον, τούς τε τ. ἑτ. πρ. κωμικούς· καὶ ἐξ ἀσ. etc. Ambrosius: *Caeterum moechorum exilia et caedes tragicorum esse praemium, eos vero qui scortis congrederentur comicorum: quippe ex luxu et ebrietate insaniam gigni.* Aldobrandinus: *Moechos exilia, et caedes tragica, scortato res comica praemia habere aiebat: quippe ex luxuria et ebrietate insaniam existere.* Menagius aliquid desiderabat ad loci integritatem. Id restituit Hermannus, inserendo post τραγικούς pronomine οὓς. Eidem debetur quod scripsi τοὺς δὲ τῶν ἑταίραις προσιόντων pro τούς τε, denique tota loci interpretatio.

Porro Demetrius Magnesius ait deposuisse illum pecuniam apud trapezitam, ea conditione ut, si quidem filii idiotae essent, eam illis redderet; sin autem philosophi, plebi distribueret: nihilo quippe egere philosophos. Eratosthenes autem refert, quum ex Hipparchia, de qua dicemus, natus sibi esset filius Pasicles nomine, eum quum ex ephebis excessisset, adduxisse ad lupanar servae, dixisseque has ei patrias nuptias esse; moechorum vero nuptias esse tragicas, quae praemium haberent fugam et caedes; eorum nuptias autem qui meretrices sectarentur, comicas esse: nam ex luxu et ebrietate creare insaniam. Huius frater Pasicles fuit, Euclidis discipulus. Eius facetum quiddam Phavorinus in secundo Com-

Digitized by Google

γάρ, Παρακαλῶν περί του τὸν γυμνασίαρχον τῶν ἰσχίων αὐτοῦ ἥπτετο· ἀγανακτοῦντος δέ, ἔφη, „Τί γὰρ οὐχὶ καὶ ταῦτα σά ἐστι καθάπερ καὶ τὰ γόνατα;“ ἔλεγέ τε ἀδύνατον εἶναι ἀδιάπτωτον εὑρεῖν, ἀλλ' ὥσπερ ἐν ῥοιᾷ καὶ σαπρόν τινα κόκκον εἶναι. Νικόδρομον u) ἐξερεθίσας τὸν κιθαρῳδὸν ὑπωπιάσθη· προσθεὶς οὖν πιττάκιον τῷ μετώπῳ x) ἐπέγραψε, 90. „Νικόδρομος ἐποίει.“ τὰς πόρνας ἐπίτηδες ἐλοιδόρει, συγγυμνάζων ἑαυτὸν πρὸς τὰς βλασφημίας. Δημήτριον τὸν Φαληρέα πέμψαντα αὐτῷ ἄρτους καὶ οἶνον ὠνείδισεν εἰπών, „Εἴθε γὰρ αἱ κρῆναι καὶ ἄρτους ἔφερον.“ δῆλον οὖν ὡς ὕδωρ ἔπινεν. ὑπὸ τῶν Ἀθήνησιν ἀστυνόμων y) ἐπιτιμηθεὶς ὅτι σινδόνα ἠμφίεστο, ἔφη, „Καὶ Θεόφραστον ὑμῖν δείξω σινδόνα περιβεβλημένον.“ ἀπιστούντων δέ, ἀπήγαγεν ἐπὶ κουρεῖον καὶ ἔδειξε κειρόμενον z). ἐν Θήβαις ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου μαστιγωθείς — οἱ δέ, ἐν Κορίνθῳ ὑπ' Εὐθυκράτους a) — καὶ ἑλκόμενος τοῦ ποδὸς ἐπέλεγεν ἀφρόντιστῶν,

u) *Νικόδρομον.* Edit. Froben. *νικοδρόμον.*
x) *τῷ μετώπῳ.* Cod. Vindobon. 106. omittit.
y) *ἀστυνόμων.* Ambrosius: *civilis iuris peritis.* Aldobrandinus: *aedilibus.*
z) *ἀπήγαγεν — κειρόμενον.* Ambrosius: *induxit illos in tonstrinam ubi ille tondebatur, ostenditque lino coopertum.*
a) *ὑπ' Εὐθυκράτους.* Cod. Vindobon. 106. omittit.

mentariorum refert. Ait enim, Quum pro quodam intercederet apud gymnasii principem, eius coxas tetigit: illo indignante, Quid enim, ait ille, nonne et ista tua sunt sicut et genua? Dicebatque fieri non posse ut inveniretur qui lapsus non sit, sed veluti in malo Punico granum etiam aliquod putridum esse. Quum Nicodromum citharoedum irritasset, caesus in faciem est: chartulam itaque imponens fronti inscripsit, Nicodromus faciebat. Scorta ex industria insectabatur maledictis, una et se ipsum exercens ad perferenda convicia. Demetrio Phalereo, qui sibi panes ac vinum miserat, exprobrabat, dicens, Utinam et fontes panes ferrent. Constat igitur aquam bibisse. Ab Atheniensibus astynomis arguebatur quod sindone amiciretur: quibus ille, Theophrastum, inquit, ostendam vobis opertum sindone. non credentibus, induxit illos in tonstrinam ipsumque, dum tonderetur, ostendit. Quum Thebis a principe gymnasii flagris caesus esset, sive, ut aliis placet, Corinthi ab Euthyorate, ac pede traheretur, ridebat dicens:

Digitized by Google

Ἕλκε ποδὸς τετραγὼν διὰ βηλοῦ θεσπεσίοιο b).

Διοκλῆς δὲ φησιν ἐλχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Μενεδήμου τοῦ Ἐρε- 91.
τριακοῦ. ἐπειδὴ γὰρ εὐπρεπὴς ἦν καὶ ἐδόκει χρησιμεύειν
Ἀσκληπιάδῃ τῷ Φλιασίῳ, ἁψάμενος αὐτοῦ τῶν μηρῶν ὁ
Κράτης ἔφη, „Ἔνδον Ἀσκληπιάδης·“ ἐφ᾽ ᾧ δυσχεράναντα
τὸν Μενέδημον ἕλκειν αὐτόν, τὸν δὲ τοῦτο ἐπιλέγειν. Ζήνων VIII.
δ᾽ αὖθ᾽ ὁ Κιτιεὺς c) ἐν ταῖς Χρείαις καὶ ποδίον αὐτόν φησί
ποτε προσράψαι τῷ τρίβωνι ἀνεπιστρεπτοῦντα d). ἦν δὲ καὶ
τὴν ὄψιν αἰσχρὸς καὶ γυμναζόμενος ἐγελᾶτο. εἰώθει δὲ λέγειν
ἐπαίρων τὰς χεῖρας, „Θάρρει, Κράτης, ὑπὲρ ὀφθαλμῶν καὶ
τοῦ λοιποῦ σώματος· τούτους δὲ ὄψει τοὺς καταγελῶντας ἤδη IX.
καὶ συνεσπασμένους ὑπὸ νόσου καὶ σε μακαρίζοντας, αὐτοὺς e) 92.
δὲ καταμεμφομένους ἐπὶ τῇ ἀργίᾳ.“ ἔλεγε δὲ μέχρι τούτου
δεῖν φιλοσοφεῖν, μέχρις ἂν δόξωσιν οἱ στρατηγοὶ εἶναι ὀνη-
λάται. ἐρήμους ἔλεγε τοὺς μετὰ κολάκων ὄντας ὥσπερ τοὺς
μόσχους ἐπειδὰν μετὰ λύκων ὦσιν· οὔτε γὰρ ἐκείνοις τοὺς
προσήκοντας f) οὔτε τούτοις συνεῖναι, ἀλλὰ τοὺς ἐπιβου-

b) Ἕλκε — θεσπεσίοιο. Cod. Vindobon. 106. Ἕλκα — ἀπὸ βηλοῦ. Ambrosius: *Me pede divino extendens protrahe velo.* Cf. Homerus Iliad. *A.* v. 591.
c) Κιτιεύς. Scribebatur *Κιττιεὺς.* Aldobrandinus *Citieus.*
d) ἀνεπιστρεπτοῦντα. Legebatur *ἀνεπιτρεπτοῦντα*, quod Aldobrandinus expressit *inversam.* Ambrosius: *ut esset informior.* Kuehnius coni. *ἀνεπιτροπεῦντα.* Correxit Rossius l. l. §. XXXVI. p. 100. sq.
e) αὐτούς. Edit. Froben., Stephan. et Menag. *αὐτοὺς.*
f) τοὺς προσήκοντας. Aldobrandinus *benevolos.*

Protractum pedibus detrusit limine sacro.

Diocles autem pertractum eum a Menedemo Eretriensi testatur. Nam quum esset decorus et Asclepiadi Phliasio usui esse videretur, tetigit Crates illius coxas, dicens, Intus Asclepiades: qua ex re indignatum Menedemum traxisse illum, idque eum dixisse. Zeno vero Citieus in Sententiis refert pellem ovis quoque insuisse pallio prorsus secrum. Erat autem et facie turpis et quum se exerceret ridebatur. Solebat autem sublatis manibus dicere, Confide, Crates, pro oculis et corpore reliquo: hos enim videbis irrisores iamiam et morbo contrahi et beatum te dicere, se autem ignaviae arguere. Dicebat autem tam diu philosophandum esse, quoad videantur duces esse asinarii. Desertos dicebat eos qui cum assentatoribus essent, non secus ac vituli quum inter lupos sunt: neque enim cum illis propinquos neque

Digitized by Google

X. λεύοντας. Συναισθανόμενος ὅτι ἀποθνήσκει, ἐπῆδε πρὸς ἑαυτὸν λέγων,

Στείχεις δή, φίλε κυρτών g),
βαίνεις τ' h) εἰς Ἅιδαο δόμους κυφὸς διὰ γῆρας i).

XI. 93. ἦν γὰρ κυφὸς ὑπὸ χρόνου. πρὸς Ἀλέξανδρον k) πυθόμενον εἰ βούλεται αὐτοῦ τὴν πατρίδα ἀνορθωθῆναι, ἔφη, „Καὶ τί δεῖ; πάλιν γὰρ ἴσως Ἀλέξανδρος ἄλλος αὐτὴν κατασκάψει.“

ἔχειν δὲ πατρίδα δεῖ
ἀδοξίαν πενίαν τ', ἀνάλωτα τῇ τύχῃ l),

καὶ Διογένους

g) κυρτών. Scribebatur κύρτων. Presselius in libello, *Beiträge zu J. G. Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuche*, s. v. κύρτων, p. 57. coni. κυρτῶν casu secundo.

h) τ'. Edit. Froben., Stephan. et Menag. omittunt. Inserui cum Casaubono Menagioque.

i) κυφὸς διὰ γῆρας. Edit. Froben. cum cod. Vindobon. 106., Stephan. et Menag. κυφὸς ὤρην διὰ γῆρας. Correxit Casaubonus Menagiusque. Cf. Homerus Odyss. *B.* v. 16.

k) πρὸς Ἀλέξανδρον. „Crediderim legendum πρὸς Κάσανδρον, facili et opportuno librariis lapsu, quia in responso philosophi Ἀλέξανδρος ἄλλος memorabatur. Nam ut Alexander hoc rogaverit Cratetem, vix probabile propter rationem et historiae ipsius et aetatis utriusque.“ Perizonius ad Aelian. V. H. III. 6. T. I. p. 208. ed. Abr. Gronov.

l) ἔχειν δὲ πατρίδα — τῇ τύχῃ. Legebatur ἔχειν δὲ πατρίδα ἀδοξίαν καὶ πενίαν, ἀνάλωτα τῇ τύχῃ. Edit. Froben. cum cod. Vindobon. 106. omittit καί. Casaubonus corr. ἔχειν δὲ πατρίδα | ἀδοξίάν τε καὶ πενίαν, ἀνάλωτα τῇ τύχῃ. Hermannus: „Numeri duobus modis restitui possunt:

— ἔχειν δὲ πατρίδ' ἀδοξίαν
πενίαν τ', ἀνάλωτα τῇ τύχῃ —

vel, quod malim,

— ἔχειν δὲ πατρίδα δεῖ
ἀδοξίαν πενίαν τ', ἀνάλωτα τῇ τύχῃ.“

cum his esse, sed insidiatores. Quum autem sentiret se morti proximum, inspiciebat se ipsum dicens:

Vadis nunc, optime curve,
Vadis ad Orci aedes, longa gibbose senecta.

Erat quippe ex senectute curvatus. Alexandro rogante num vellet restitui ac refici patriam suam, Quid, ait, opus est? rursus enim fortassis Alexander eam alius diruet:

habere autem oportet patriam
contemptum gloriae et paupertatem, fortunae nunquam
cessura bona,

Diogenisque

Digitized by Google

εἶναι πολίτης, ἀνεπιβουλεύτου φθόνῳ m)."
Μέμνηται αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἐν Διδύμαις n) οὕτως·

Συμπεριπατήσεις γὰρ τρίβων' ἔχουσ' ἐμοί,
ὥςπερ Κράτητι τῷ κυνικῷ ποθ' ἡ γυνή.

καὶ θυγατέρα ἐξέδωκε μαθηταῖς αὐτοῦ, ὡς ὁ αὐτὸς ἔφη, XII.
ἐκείνοις

ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας o).

m) εἶναι πολίτης, ἀνεπιβουλεύτου φθόνῳ. Verum restituit Casaubonus.
n) ἐν Διδύμαις. Legebatur ἐν διδύμοις. Correxi ex Athenaeo IX. p. 373. D. cum Meinekio Menandr. et Philem. Rell. p. 47.
o) καὶ θυγατέρα — τριάκονθ' ἡμέρας. Edit. Froben. et Stephan. καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε κείνοις, ὡς αὐτὸς ἔφη, ἐπὶ πείρᾳ δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας. Neque aliter Menag., nisi quod post ἐξέδωκε addit μαθηταῖς αὐτοῦ. quod omittit cod. R, post ἡμέρας addit Arund., Cod. Vindobon. 106. ἐξέδωκ' ἐκείνοις ὡς αὐτὸς ἔφη ἐπὶ πείρα δοὺς τριάκονθ' ἡμέρας· μαθηταὶ αὐτοῦ Μητροκλῆς ἀδελφὸς Ἱππαρχίας. Ambrosius: *et filiam tradebat illis, ut ipse ait, probationi triginta inductis diebus discipuli eius.* Aldobrandinus: *Filiam quoque suis discipulis pervulgavit, datis illis, ut ipse ait, ad experiendum triginta diebus.* Sub κείνοις Casaubono latere videbatur nomen eius cui nupsit Cratetis filia. Tonpius Opuscc. Critt. T. I. p. 199. ed. Lips. coni. κυνὶ Ἑκείνοις et αὐτοῦ correxit Menagius, reliqua Meinekius l. l. p. 46. sq. et 564. Caeterum Ambrosii interpretatio cum codd. Arund. et Vindobon. 106. manifestum facit Metroclis vitam arcte olim cohaesisse cum vita Cratetis, id quod in Hipparchiae quoque vitam cadere ex eodem patet Ambrosio ubi extrema Metroclis vita haec addit: *Incidit autem in illorum retia Metroclis quoque soror Hipparchia.* Accedit quod extrema Hipparchiae vita more prorsus Diogeneo de Cratetis libris eiusque morte legitur scriptum. Sed nolui nunc abuti editoris officio.

civem esse, invidiae insidias non metuentis.
Meminit ipsius et Menander in Geminis dicens:

Mecum ambulabis tecta pallio, velut
Cratete nuper uxor atro cum cane.

Et filiam tradidit discipulis suis, ut idem ait,

probationi triginta datis diebus.

Digitized by Google

CAPUT VI.

ΜΗΤΡΟΚΛΗΣ.

I. 94. Μητροκλῆς ἀδελφὸς Ἱππαρχίας a), ὃς πρότερον ἀκούων Θεοφράστου τοῦ περιπατητικοῦ τοσοῦτον διέφθαρτο b), ὥστε ποτὲ μελετῶν καὶ μεταξύ πως ἀποπαρδὼν ὑπ' ἀθυμίας οἴκοι κατάκλειστος ἦν, ἀποκαρτερεῖν βουλόμενος. μαθὼν δὴ ὁ Κράτης εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν παρακληθεὶς c) καὶ θέρμους ἐπίτηδες βεβρωκὼς ἔπειθε μὲν αὐτὸν καὶ διὰ τῶν λόγων μηδὲν d) φαῦλον πεποιηκέναι· τέρας γὰρ ἂν γεγονέναι εἰ μὴ καὶ τὰ πνεύματα κατὰ φύσιν ἀπεκρίνετο· τέλος δὲ καὶ ἀποπαρδὼν αὐτὸν ἀνέρρωσεν, ἀφ' ὁμοιότητος τῶν ἔργων παραμυθησάμενος. τοὐντεῦθεν ἦκουεν αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ἀνὴρ

II. 95. ἱκανὸς ἐν φιλοσοφίᾳ. Οὗτος τὰ ἑαυτοῦ συγγράμματα κατακαών, ὥς φησιν Ἑκάτων ἐν πρώτῳ Χρειῶν, ἐπέλεγε,

a) *Μητροκλῆς ἀδελφὸς Ἱππαρχίας.* Edit. Froben. et Stephan. *Μαθητὴς αὐτοῦ Μητροκλῆς ἀδελφὸς Ἱππαρχίας.* Omittunt *Μαθητὴς αὐτοῦ* Menag., Ambrosius et Aldobrandinus.

b) *διέφθαρτο.* Menagius coni. *ἐδυσωπεῖτο*, non negans vulgatam ferri posse. Merle. Casaubonus *οὐ διέφθαρτο.*

c) *παρακληθείς.* Ambrosius *consolaturus.*

d) *διὰ τῶν λόγων μηδέν.* Codd. Stephan. *διὰ τοῦ λέγειν μηδέν.*

METROCLES.

Metrocles Hipparchiae frater, quum prius audiret Theophrastum Peripateticum, adeo corruptus erat, ut quum saepe inter disserendum crepitum ventris emitteret, prae dolore animi domi inclusus moraretur, inedia finem facere vitae volens. Hoc agnito Crates ingressus est ad eum advocatus ac lupinis ex industria voratis persuasit quidem illi primum verbis, nihil mali fecisse: fore quippe prodigiosum, si non et secundum naturam flatum emitteret: tum vero et ipse in huiusmodi crepitum erumpens illum erexit, ex similitudine rei consolatus. Hinc ipsius auditor fuit evasitque vir in philosophia eminens. Hic libros suos, ut ait Hecaton in primo Sententiarum, combussit, dicens,

Digitized by Google

Ταῦτ' ἔστ' ὀνείρων νεωτέρων φαντάσματα e),
οἷον λῆρος· οἱ δ', ὅτι τὰς Θεοφράστου ἀκροάσεις καταφλέγων ἐπέλεγε,
Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει f).

Οὗτος ἔλεγε τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἀργυρίου ὠνητὰ εἶναι, III.
οἷον οἰκίαν· τὰ δὲ χρόνου καὶ ἐπιμελείας, ὡς παιδείαν. τὸν πλοῦτον βλαβερόν, εἰ μή τις ἀξίως αὐτῷ χρῷτο. Ἐτελεύτα IV.
δὴ ὑπὸ γήρως ἑαυτὸν πνίξας. Μαθηταὶ δ' αὐτοῦ Θεόμβροτος καὶ Κλεομένης, Θεομβρότου Δημήτριος ὁ Ἀλεξανδρεύς, V.
Κλεομένους Τίμαρχος Ἀλεξανδρεὺς καὶ Ἐχεκλῆς Ἐφέσιος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἐχεκλῆς Θεομβρότου διήκουσεν, οὗ Μενέδημος, περὶ οὗ λέξομεν. ἐγένετο καὶ Μένιππος Σινωπεὺς ἐν αὐτοῖς ἐπιφανὴς g).

e) *Ταῦτ' ἔστ' ὀνείρων νεωτέρων φαντάσματα.* Edit. Froben. et Menag. *νεωτέρων*, Stephan. *νεοτέρων*, operarum vitio. Verba sunt tragici incerti.

f) *Ἥφαιστε — χατίζει.* Versus est Homeri Iliad. *Σ.* 392.

g) *Μένιππος Σινωπεύς.* „Falso Menippus *Σινωπεὺς* dicitur Laertio: nam fuit Gadareusis, ut mox ad eius vitam [§. 99. p. 266. b. ed. Meib.] ostendemus. Tentabam olim *Γαδαρεύς* pro *Σινωπεύς*. Verum haec lectio a recepta nimium remota est." Menagius.

Haec somniorum sunt imaginacula,

ac si diceret nugas et deliramenta. Sunt qui Theophrasti commentaria, quae ex illius ore perceperat, combussisse ferant ac dixisse,

Mulciber huc propera, tua eget Thetis arte decora.

Res docebat partim emi pecunia, ut domum; partim tempore et diligentia, ut disciplinas liberales. Divitias nocere, nisi quis digne iis utatur. Obiit senex a se ipso suffocatus. Porro discipuli eius fuere Theombrotus atque Cleomenes; Theombroti auditor fuit Demetrius Alexandrinus, Cleomenis autem Timarchus Alexandrinus et Echecles Ephesius, qui et ipse Theombrotum audivit, a quo Menedemus, de quo postea dicemus. Fuit autem inter illos insignis et Menippus Sinopeus.

Digitized by Google

CAPUT VII.

ΙΠΠΑΡΧΙΑ.

I. 96. II. Ἐθηράθη δὲ τοῖς λόγοις καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μητροκλέους Ἱππαρχία. Μαρωνῖται a) δ' ἦσαν ἀμφότεροι. καὶ ἦρα τοῦ Κράτητος καὶ τῶν λόγων καὶ τοῦ βίου, οὐδενὸς τῶν μνηστευομένων ἐπιστρεφομένη, οὐ πλούτου, οὐκ εὐγενείας, οὐ κάλλους· ἀλλὰ πάντα ἦν Κράτης αὐτῇ. καὶ δὴ καὶ ἠπείλει τοῖς γονεῦσιν ἀναιρήσειν αὑτὴν b), εἰ μὴ τούτῳ δοθείη. Κράτης μὲν οὖν παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῆς ἀποτρέψαι c) τὴν παῖδα, πάντα ἐποίει· καὶ τέλος μὴ πείθων, ἀναστὰς καὶ ἀποθέμενος τὴν ἑαυτοῦ σκευὴν ἄντικρυς αὐτῆς ἔφη, „Ὁ μὲν νυμφίος οὗτος, ἡ δὲ κτῆσις αὕτη, πρὸς ταῦτα βουλεύου· οὐδὲ γὰρ ἔσεσθαι κοινωνός, εἰ μὴ καὶ τῶν αὐτῶν 97. ἐπιτηδευμάτων γενηθείης.“ εἵλετο ἡ παῖς καὶ ταὐτὸν ἀναλαβοῦσα σχῆμα συμπεριήει τἀνδρὶ καὶ ἐν τῷ φανερῷ συνεγίνετο

a) *Μαρωνῖται.* Cod. Arund. *Μαρωνεῖται.*
b) *ἀναιρήσειν αὑτήν.* Edit. Froben. *ἀνερήσειν.* Eadem cum Steph. *αὐτήν.*
c) *ἀποτρέψαι.* Edit. Froben. et Menag. *ἀποτρέψας.*

HIPPARCHIA.

Capta est illorum disciplina et Metroclis soror Hipparchia. Erant autem Maronitae ambo. Amabat vero Cratetis vitam atque verba, neque ulla omnino procorum excellentia potuit avelli, non opibus, non nobilitate, non pulcritudine; sed haec omnia sibi Crates erat. Quin etiam parentibus minabatur se ipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Quum igitur Crates a parentibus puellae rogaretur, uti ab hoc illam proposito averteret, postquam egit omnia nec persuasit, exsurgens omni sua suppellectile ante illius oculos exposita, Hic, ait, sponsus, haec eius possessio est, ad haec delibera: neque enim esse nostri consors poteris, nisi eadem studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptoque illius habitu una cum viro circuibat et congrediebatur in aperto

Digitized by Google

καὶ ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἀπῄει. ὅτε καὶ πρὸς Λυσίμαχον εἰς τὸ III.
συμπόσιον ἦλθεν d), ἔνθα Θεόδωρον τὸν ἐπίκλην Ἄθεον ἐπή-
λεγξε, σόφισμα προτείνασα τοιοῦτον· Ὃ ποιῶν Θεόδωρος
οὐκ ἂν ἀδικεῖν λέγοιτο, οὐδ' Ἱππαρχία ποιοῦσα τοῦτο ἀδικεῖν
λέγοιτ' ἄν· Θεόδωρος δὲ τύπτων ἑαυτὸν οὐκ ἀδικεῖ, οὐδ' ἄρα
Ἱππαρχία Θεόδωρον τύπτουσα ἀδικεῖ. ὁ δὲ πρὸς μὲν τὸ
λεχθὲν οὐδὲν ἀπήντησεν, ἀνέσυρε δ' αὐτῆς θοιμάτιον· ἀλλ'
οὔτε κατεπλάγη Ἱππαρχία οὔτε διεταράχθη ὡς γυνή. ἀλλὰ 98.
καὶ εἰπόντος αὐτοῦ αὐτῇ,

Τίς τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας e);

„Ἐγώ," φησίν, „εἰμί, Θεόδωρε· ἀλλὰ μὴ κακῶς σοι δοκῶ
βεβουλεῦσθαι περὶ αὐτῆς, εἰ τὸν χρόνον ὃν ἔμελλον ἱστοῖς
προσαναλώσειν, τοῦτον εἰς παιδείαν κατεχρησάμην;" καὶ
ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα μυρία τῆς φιλοσόφου. Φέρεται δὲ τοῦ IV.

d) ἦλθεν. Ambrosius *venerunt*.

e) ἀλλὰ καὶ εἰπόντος — κερκίδας; Suidas s. v. Θεόδωρος: οὗτος εἶπε πρὸς Ἱππαρχίαν τὴν γυναῖκα Κράτητος· αὕτη ἐστὶν ἡ τὰς πρὸς ἱστοὺς ἐκλιποῦσα κερκίδας καὶ τρίβωνα φοροῦσα. Codd. R et Palat. ἀλλὰ καὶ εἰπόντος αὐτοῦ τινι τὰς παρ' ἱστοῖς etc. Florent. ἀλλὰ καὶ εἰπόντος αὐτοῦ αὐτῇ, αὕτη ἐστὶν ἡ τὰς παρ' ἱστοῖς etc. Stephani τίνι τὰς etc. Arund. τινὶ τὰς etc. Sambuci καὶ εἰπόντος αὐτοῦ αὐτῇ, Τίνη τὰς παρ' ἱστοῖς etc. et αὐτήστιν ἡ τὰς etc., unde Theod. Canterus Varr. Lectt. I. 6. corr. ἀλλὰ καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, αὕτη 'στὶν Ἡ τὰς παρ' ἱστοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας, qui versus est Euripidis Bacch. 1228. Herm. Eamque lectionem probat Menagius, coniectura occupatam Casaubono. Αὕτη pro αὐτῇ correxit etiam Kuehnius confirmatque Ambrosius: *haec est quae textrini reliquit radios.* Secutus sum interpretando Aldobrandinum.

atque ad coenas proficiscebatur. Quo tempore et ad Lysimachum ad convivium venit, ubi et Theodorum impium coarguit, sophisma huiusmodi obiiciens: Quod faciens Theodorus iniuste agere non diceretur, id Hipparchia si faciat, facere iniuste non dicetur: Theodorus autem se ipsum feriens iniuste non agit, ne Hipparchia quidem Theodorum caedens iniuste agit. Tum ille ad id quidem minime respondit, sed illius pallium traxit: sed neque territa neque perturbata Hipparchia ut mulier est. Verum et dicente sibi illo,

Quaenam est apud telas relinquens radios?

Equidem sum, inquit, Theodore: sed num tibi male de me ipsa statuisse videor, si tempus, quod in textrino consumptura eram, disciplinae potius impendi? Haec et alia innumera de philosophante femina dicuntur. Fertur et

Digitized by Google

Κράτητος f) βιβλίον Ἐπιστολαί, ἐν αἷς ἄριστα φιλοσοφεῖ, τὴν λέξιν ἔστιν ὅτε παραπλήσιος g) Πλάτωνι. γέγραφε καὶ τραγῳδίας ὑψηλότατον ἐχούσας φιλοσοφίας χαρακτῆρα, οἷόν ἐστι κἀκεῖνο·

Οὐχ εἷς πάτρας μοι πύργος, οὐ μία στέγη h),
πάσης δὲ χέρσου καὶ πόλισμα καὶ δόμος
ἕτοιμος ἡμῖν ἐνδιαιτᾶσθαι πάρα.

Ἐτελεύτησε δὲ γηραιὸς i) καὶ ἐτάφη ἐν Βοιωτίᾳ.

f) τοῦ Κράτητος. Menagius coni. πρὸς τὸν Κράτητα, referens cum sequentibus ad Hipparchiam. Sed vide notam ultimam ad vitam Cratetis.
g) παραπλήσιος. Edit. Froben. et Stephan, παραπλησίως.
h) οὐ μία στέγη. Edit. Froben. et cod. Arund. οὐ μία μοι στέγη.
i) γηραιός. Menagius coni. γηραιᾷ, referens ad Hipparchiam.

Cratetis Epistolarum liber, in quibus praeclare philosophatur. Stilus ipse saepe Platoni similis videtur. Scripsit et tragoedias altissimo philosophiae stilo, quale illud est:

Non turris una, nec casa una patriae
Mihi est, sed universae arces terrae et domus
Parata nobis mansio et coenacula.

Obiit vetulus atque in Boeotia sepultus est.

Digitized by Google

CAPUT VIII.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Μένιππος, καὶ οὗτος κυνικός, τὸ ἀνέκαθεν ἦν Φοινὶξ, I.
δοῦλος, ὡς φησιν Ἀχαϊκὸς ἐν Ἠθικοῖς. Διοκλῆς δὲ καὶ τὸν 99.
δεσπότην αὐτοῦ Ποντικὸν εἶναι καὶ Βάτωνα καλεῖσθαι. ἀτη-
ρότερον δὲ αἰτῶν a) ὑπὸ φιλαργυρίας ἴσχυσε Θηβαῖος γενέσθαι.
Φέρει μὲν οὖν σπουδαῖον οὐδέν· τὰ δὲ βιβλία αὐτοῦ πολλοῦ II.
καταγέλωτος γέμει καὶ τι ἴσον τοῖς Μελεάγρου τοῦ κατ'
αὐτὸν γενομένου b). φησὶ δ' Ἕρμιππος ἡμεροδανειστὴν αὐτὸν
γεγονέναι καὶ καλεῖσθαι· καὶ γὰρ ναυτικῷ τόκῳ δανείζειν καὶ
ἐξενεχυριάζειν, ὥστε πάμπλειστα χρήματα ἀθροίζειν· τέλος III.
100.

a) *ἀτηρότερον δὲ αἰτῶν.* Edit. Froben. *αὐστηρότερος.* Cod. Arund. *αὐστηρότερον.* Illud praeter Stephan. et Menag. praebent RRR, qui habent *αὐστηρότερον* a manu recentiori suprascriptum. Cf. II. 130. ubi pro eo quod ed. Frob. et Steph. cum cod. R habent *αὐστηρότερον* (Arund. *αὐστηρρότερον*) *ἐνέκειτο*, Menag. praebet *ἀτειρότερον*, Kuehnius coni. *ἀτηρότερον.* *Ἀτειρότερον* et hic et ibi praefert Menagius. Toupius Opusc. Critt. T. I. p. 532. ed. Lips. hic coni. *ἄρτον.*

b) *καὶ τι ἴσον — γενομένου.* Aldobrandinus: *aliqua ex parte Meleagri scriptis similes.*

MENIPPUS.

Menippus, et ipse Cynicus, patria quidem Phoenix, conditione servus fuit, ut ait Achaicus in Ethicis. Diocles autem dominum ipsius Ponticum fuisse Batonemque vocatum tradit. Quum vero prae cupiditate pecuniae importunius peteret, Thebanus fieri valuit. Edidit quidem dignum memoria nihil: at ipsius libri multo risu referti sunt non secus atque Meleagri, qui tempore eius fuit. Refert Hermippus diuturnum foeneratorem fuisse vocatumque Hemerodanisten: namque nautica usura foenerari solitum esse et pignora capere, ut pecunias plurimas cogeret; tandem in-

Digitized by Google

δὲ ἐπιβουλευθέντα πάντων στερηθῆναι καὶ ὑπ' ἀθυμίας βρόχῳ τὸν βίον μεταλλάξαι. καὶ ἡμεῖς ἐπαίξαμεν εἰς αὐτόν·

Φοίνικα τὸ γένος, ἀλλὰ Κρητικὸν κύνα,
ἡμεροδανειστήν — τοῦτο γὰρ ἐπεκλήζετο c) —
οἶσθα Μένιππον ἴσως.
Θήβησιν οὗτος, ὡς διωρύγη ποτὲ
καὶ πάντ' ἀπέβαλεν — ἰδέ, νόει φύσιν κυνός —
αὐτὸν ἀνεκρέμασεν d).

IV. Ἔνιοι δὲ τὰ βιβλία αὐτοῦ οὐκ αὐτοῦ εἶναι, ἀλλὰ Διονυσίου καὶ Ζωπύρου τῶν e) Κολοφωνίων, οἳ τοῦ παίζειν ἕνεκα συγγράφοντες ἐδίδοσαν f) αὐτῷ ὡς εὖ δυναμένῳ διαθέσθαι g).

V. 101. Γεγόνασι δὲ Μένιπποι ἕξ· πρῶτος ὁ γράψας τὰ περὶ Λυδῶν καὶ Ξάνθον ἐπιτεμόμενος, δεύτερος αὐτὸς οὗτος, τρίτος Στρατονικεὺς h) σοφιστής, Κὰρ τὸ ἀνέκαθεν i)· τέταρτος ἀνδριαντοποιός, πέμπτος καὶ ἕκτος ζωγράφοι· μέμνηται δ'

c) ἐπεκλήζετο. Scribebatur ἐπεκλήζετο. Cod. Arund. ἐπεκλίζετο.
d) Φοίνικα — ἀνεκρέμασεν. Legebatur distinguebaturque, Φοίνικα τὸ γένος, ἀλλὰ Κρητικὸν κύνα ἡμεροδανειστήν, (Τοῦτο γὰρ ἐπεκλήζετο) οἶσθα Μένιππον ἴσως, Θήβησιν Οὗτος ὡς διωρύχει ποτέ, καὶ πάντ' ἀπέβαλεν. Εἰ δ' ἐνόει φύσιν κυνός, αὐτὸν ἂν ἐκρέμασεν. Verba metris restituit emendavitque Salmasius de modo usurarum p. 63. sed ut versu penultimo scriberet οὐδ' ἐνόεις φύσιν κυνός. Ea emendavit Hermannus.
e) τῶν. Stephan. κυί.
f) ἐδίδοσαν. Stephan. ἐδίδωσαν.
g) ὡς εὖ δυναμένῳ διαθέσθαι. Ambrosius: *eius (? ei ut) disponere idoneo dederunt.* Aldobrandinus: *ei dederunt, ut homini ad eos disponendos idoneo.*
h) Στρατονικεύς. Stephan. Στρατόνικος. Ambrosius *stratonicus.*
i) Κὰρ τὸ ἀνέκαθεν. Ambrosius omittit.

sidias perpessum omnibus privatum esse ac prae moerore laqueo sibi vitam extorsisse. Nos autem lusimus in eum hoc carmine:

Phoenicem genere, sed Creticum canem,
diuturnum foeneratorem — sic enim vocabatur —
nosti Menippum forsitan.
Thebis is ut perfossis parietibus olim
omnia amisit — ecce naturam canis —
se ipsum suspendit.

Quidam eius libros non ipsius esse, sed Dionysii et Zopyri Colophoniorum tradunt, qui iocandi causa conscribentes velut venditori idoneo dederunt. Fuerunt autem Menippi sex: primus qui de Lydis scripsit Xanthumque breviavit, secundus hic ipse, tertius Stratonicens sophista ex Caria oriundus, quartus sculptor, quintus et sextus pictores:

Digitized by Google

ἀμφοτέρων Ἀπολλόδωρος. Τὰ δ' οὖν τοῦ κυνικοῦ βιβλία VI.
ἔστι δεκατρία, Νεκυία k), Διαθῆκαι, Ἐπιστολαὶ κεκομψευ-
μέναι ἀπὸ τοῦ l) τῶν θεῶν προσώπου, πρὸς τοὺς φυσικοὺς
καὶ μαθηματικοὺς καὶ γραμματικοὺς καὶ γονὰς m) Ἐπικούρου
καὶ τὰς θρησκευομένας ὑπ' αὐτῶν εἰκάδας n), καὶ ἄλλα o).

k) *Νεκυία.* Ambrosius *Neniae*, Aldobrandinus *Necyia.*
l) *τοῦ.* Edit. Froben. omittit.
m) *γονάς.* Aldobrandinus *origo.*
n) *τὰς θρησκευομένας ὑπ' αὐτῶν εἰκάδας.* Ambrosius: *eas quae ab ipsis religiose coluntur imagines.* ut legisse videatur *εἰκόνας.*
o) *ἄλλα.* Edit. Froben. et Stephan. *τἄλλα.* Aldobrandinus *reliqua.*

utrosque memorat Apollodorus. Cynici autem volumina sunt tredecim, Descriptio inferni, Testamenta, Epistolae compositae ex deorum persona, ad physicos et mathematicos grammaticosque et Epicuri foetus et ab ipsis celebratas vigesimas, et alia.

Digitized by Google

CAPUT IX.

ΜΕΝΕΔΗΜΟΣ.

I. II. 102. Μενέδημος Κωλώτου τοῦ Λαμψακηνοῦ μαθητής. οὗτος, καθά φησιν Ἱππόβοτος, εἰς τοσοῦτον τερατείας ἦλασεν ὥςτε Ἐριννύος a) ἀναλαβὼν σχῆμα περιήει, λέγων ἐπίσκοπος b) ἀφῖχθαι ἐξ ᾅδου τῶν ἁμαρτανομένων, ὅπως πάλιν κατιὼν ταῦτα ἀπαγγέλοι τοῖς ἐκεῖ δαίμοσιν. ἦν δὲ αὐτῷ ἡ ἐσθὴς αὕτη· χιτὼν φαιὸς ποδήρης, περὶ αὐτῷ ζώνη φοινικῆ c), πῖλος Ἀρκαδικὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων ἐνυφασμένα τὰ δώδεκα στοιχεῖα d), ἐμβάται τραγικοί, πώγων ὑπερμεγέθης, III. 103. ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ μειλίνη e). Καὶ οὗτοι μὲν οἱ βίοι τῶν κυνικῶν ἑκάστου. προςυπογράψομεν δὲ καὶ τὰ κοινῇ ἀρέσκοντα αὐτοῖς, αἵρεσιν καὶ ταύτην εἶναι ἐγκρίνοντες τὴν

a) Ἐριννύος. Edit. Froben. ἰρινύος.
b) ἐπίσκοπος. Menagius coni. κατάσκοπος.
c) φοινικῆ. Stephan. φοινική.
d) στοιχεῖα. Ambrosius *elementa*, Aldobrandinus *litterae*. Secutus sum Menagium interpretem.
e) μειλίνη. Fortasse scribendum μελίνη.

MENEDEMUS.

Menedemus Coloti Lampsaceni discipulus fuit. Hic, ut ait Hippobotus, in tantum prodigiosae superstitionis venerat, ut sumpto habitu Furiae circumiret, dicens speculatorem se ex inferno venisse iis qui peccarent, ut descendens haec ibi daemonibus renuntiaret quae vidisset. Vestis autem ei talis erat: pulla tunica talaris, adstricta puniceo balteo; pileus Arcadicus capiti impositus, habens intexta duodecim signa zodiaci; cothurni tragici, barba prolixa, virga in manu fraxinea. Atque istae quidem vitae sunt singuli cuiusque Cynicorum. Subiicienda nunc et quae in genere illis visa sunt, si quidem et sectam hanc philosophiae esse iudicamus,

Digitized by Google

φιλοσοφίαν, οὗ, καθά φασί τινες, ἔνστασιν βίου f). ἀρέσκει οὖν αὐτοῖς τὸν λογικὸν g) καὶ τὸν φυσικὸν τόπον περιαιρεῖν, ἐμφερῶς Ἀρίστωνι τῷ Χίῳ, μόνῳ δὲ προσέχειν τῷ ἠθικῷ. καὶ ἅπερ τινὲς ἐπὶ Σωκράτους, τοῦτο Διοκλῆς ἐπὶ Διογένους ἀναγράφει, τοῦτον φάσκων λέγειν, Δεῖ ζητεῖν

Ὅ, τι τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται h).

παραιτοῦνται δὲ καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα. γράμματα γοῦν μὴ μανθάνειν ἔφασκον ὁ Ἀντισθένης τοὺς σώφρονας i) γενομένους, ἵνα μὴ διαστρέφωντο τοῖς ἀλλοτρίοις. περιαιροῦσι 104.
δὲ καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ὁ γοῦν Διογένης πρὸς τὸν ἐπιδεικνύντα αὐτῷ ὡροσκόπιον k), „Χρήσιμον," ἔφη, „τὸ ἔργον πρὸς τὸ μὴ ὑστερῆσαι δείπνου." πρὸς τὸν ἐπιδεικνύντα αὐτῷ μουσικὴν ἔφη·

Γνώμαις γὰρ ἀνδρῶν εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις,
εὖ δ' οἶκος, οὐ ψαλμοῖσι καὶ τερετίσμασιν l).

ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ τέλος εἶναι τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν m), ὡς

f) ἔνστασιν βίου. Ambrosius *constantiam vitae*, Aldobrandinus *vitae instituendae exordium*.
g) τὸν λογικὸν (τόπον). Aldobrandinus *disserendi rationem*.
h) Ὅ, τι — τέτυκται. Versus est Homeri Odyss. Δ. 392.
i) τοὺς σώφρονας. Cod. Arund. ἢ σώφρονας.
k) ὡροσκόπιον. Edit. Froben. ὡροσκοπίον.
l) Γνώμαις γὰρ ἀνδρῶν — τερετίσμασιν. Ita mutavit verba Euripidis ex Antiopa apud Valckenarium Diatrib. p. 78. sq. Γνώμῃ γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις, Εὖ δ' οἶκος· εἰς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα. Edit. Froben. ψαλμοῖς. Menag. ψαλμοῖς τε.
m) τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν. Aldobrandinus: *secundum naturam vivere*.

non, ut quidam volunt, certam rationem et institutum vitae. Placet ergo illis rationalem naturalemque philosophiam tolli oportere, ab Aristone Chio non discedentibus, moralique soli intendi. Quodque plerique Socrati, hoc Diocles Diogeni inscribit, hunc asserens dixisse inquirendum

Quid domibus nostris pravi rectique geratur.

Repudiant et disciplinas liberales. Ergo neque discendas litteras dixit Antisthenes, ne frugi effecti perverterentur alienis. Tollunt et geometriam et musicam et caetera id genus. Nempe enim et Diogenes cuidam ostendenti sibi horoscopium, Utile sane inventum, ait, ne privemur coena. Ad eum vero qui musicam ostentabat, ait:

Magnae reguntur urbes nam prudentia,
At una cantu non queat regi domus.

Placet eis et finem esse secundum virtutem vivere, ut

Digitized by Google

Ἀντισθένης φησὶν ἐν τῷ Ἡρακλεῖ, ὁμοίως τοῖς στωικοῖς· ἐπεὶ καὶ κοινωνία τις ταῖς δύο ταύταις n) αἱρέσεσίν ἐστιν. ὅθεν καὶ τὸν κυνισμὸν εἰρήκασι σύντομον ἐπ' ἀρετὴν o) ὁδόν. καὶ οὕτως ἐβίω καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεύς p). ἀρέσκει δ' αὐτοῖς καὶ λιτῶς βιοῦν, αὐτάρκεσι χρωμένους σιτίοις καὶ τρίβωσι μόνοις, πλούτου καὶ δόξης καὶ εὐγενείας καταφρονοῦσιν. ἔνιοί τε γοῦν καὶ βοτάναις καὶ παντάπασιν ὕδατι χρῶνται ψυχρῷ σκεπαις τε ταῖς τυχούσαις καὶ πίθοις, καθάπερ Διογένης, ὃς ἔφασκε θεῶν μὲν ἴδιον εἶναι μηδενὸς δεῖσθαι, τῶν δὲ θεοῖς ὁμοίων τὸ ὀλίγων χρῄζειν. ἀρέσκει δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρετὴν διδακτὴν εἶναι q), καθά φησιν Ἀντισθένης ἐν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀναπόβλητον ὑπάρχειν· ἀξιέραστόν τε τὸν σοφὸν καὶ ἀναμάρτητον καὶ φίλον τῷ ὁμοίῳ, τύχῃ τε μηδὲν ἐπιτρέπειν r). τὰ δὲ μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀδιάφορα λέγουσιν ὁμοίως Ἀρίστωνι τῷ Χίῳ. Καὶ οὗτοι μὲν οἱ κυνικοί· μετιτέον δὲ ἐπὶ τοὺς στωικούς, ὧν ἦρξε Ζήνων, μαθητὴς γενόμενος Κράτητος.

105.

n) *δύο ταύταις.* Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.
o) *ἐπ' ἀρετήν.* Edit. Froben. *ἐπ' ἀρετάς.*
p) *Κιτιεύς.* Scribebatur *Κιττιεύς.* Aldobrandinus *Citieus.*
q) *διδακτὴν εἶναι.* Aldobrandinus: *acquiri posse doctrina.*
r) *καθά φησιν Ἀντισθένης — μηδὲν ἐπιτρέπειν.* Edit. Froben. et Stephan. *καθά φησιν Ἀντισθένης ἐν τῷ Ἡρακλεῖ· καὶ ἀναπόβλητον ὑπάρχειν ἀξιέραστόν τε τὸν σοφόν, καὶ ἀναμάρτητον* etc. quod expressit Ambrosius: — *ut in Hercule ait Antisthenes: esseque minime reiiciendum, sed studiose colendum ac sine peccato sapientem et simili amicum: fortunae quoque nihil permittendum.* Secutus sum Menag. et Aldobrandinum.

Antisthenes ait in Hercule, quemadmodum et Stoicis: nam societas quaedam est inter has duas sectas: unde et Cynismum dixere brevem ad virtutem viam. Atque ita vixit et Zeno Citieus. Placet item eis simplex et parabilis victus, quippe qui sobriis cibariis utuntur et solis palliis, divitias, gloriam nobilitatemque contemnunt. Plerique etiam herbis et aqua tantum frigida utuntur, operimentisque forte oblatis et doliis, sicuti Diogenes, qui dicebat deorum esse proprium nihil indigere, eorum vero qui diis essent similes, minimis egere. Virtutem dicunt doceri posse, ut in Hercule ait Antisthenes, eandemque amitti non posse: studiose colendum esse sapientem, peccato non obnoxium et simili amicum, fortunae quoque nihil permittere. Quae vero inter virtutem et vitia sunt, indifferentia, ut Aristo Chius, appellant. Et isti quidem Cynici fuere: veniendum nunc ad Stoicos, quorum princeps fuit Zeno Cratetis discipulus.

Digitized by Google

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ
ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ.

CAPUT I.

ΖΗΝΩΝ.

Ζήνων Μνασέου a) ἢ Δημέου b) Κιτιεὺς c) ἀπὸ Κύπρου, πολίσματος Ἑλληνικοῦ, Φοίνικας ἐποίκους ἐχοντος. τὸν τράχηλον ἐπὶ θάτερα νενευκὼς ἦν, ὡς φησι Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ βίων. καὶ Ἀπολλώνιος δέ φησιν ὁ Τύριος ὅτι ἰσχνὸς ἦν, ὑπομήκης d), μελάγχρως — ὅθεν τις αὐτὸν εἶπεν Αἰγυπτίαν κληματίδα e), καθά φησι Χρύσιππος ἐν πρώτῳ Παροιμιῶν f) — παχύκνημός τε καὶ ἀπαγὴς g) καὶ I. 1. II.

a) *Μνασέου.* Ambrosius *Mnasii*, Aldobrandinus *Mnaseae.*
b) *Δημέου.* Cod. Florent. *Δημαλου.*
c) *Κιτιεύς.* Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Florent. *Κιττιεύς.* Ambrosius *Citticus.* Menag. *Κιτιεύς*, Aldobrandinus *Citieus.*
d) *ὑπομήκης.* Ambrosius *statu procero.*
e) *κληματίδα.* Aldobrandinus *malleolum.*
f) *ἐν πρώτῳ Παροιμιῶν.* Ambrosius *in V. proverbiorum.*
g) *ἀπαγής.* Menag. cum codd. Stephani *εὐπαγής*, quod expressit Aldobrandinus *bene compactus.* Illud praeter edit. Froben. et Stephan. habet cod. Arund. et Ambrosius qui convertit, *Crura habuit turgida et imbecilla et infirma.* praefertque etiam Menagius, qui pro *παχύκνημος* quod minus conveniret, malebat *καπόκνημος.*

ZENO.

Zeno Mnasei sive Demei filius Citieus ex Cypro, Graeco oppido, Phoenicibus accolis. Collo fuit in alteram partem inclinatiore, ut refert Timotheus Atheniensis in libro de vitis. Apollonius autem Tyrius gracili corpore, statu mediocriter procero et atra cute fuisse illum auctor est: unde illum quidam, ut Chrysippus in primo Proverbiorum ait, Aegyptium palmitem dixit. Crura habuit turgida, item cor-

Digitized by Google

ἀσθενής· διὸ καὶ φησι Περσαῖος ἐν ὑπομνήμασι συμποτικοῖς τὰ πλεῖστα αὐτὸν δεῖπνα παραιτεῖσθαι. ἔχαιρε δέ, φασί, III. σύκοις χλωροῖς καὶ ἡλιοκαΐαις h). Διήκουσε δέ, καθάπερ 2. προείρηται, Κράτητος· εἶτα καὶ Στίλπωνος ἀκοῦσαί φασιν αὐτὸν καὶ Ξενοκράτους ἔτη δέκα, ὡς Τιμοκράτης i) ἐν τῷ Δίωνι· ἀλλὰ καὶ Πολέμωνος k). Ἑκάτων δέ φησι καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Τύριος ἐν πρώτῳ περὶ Ζήνωνος, χρηστηριαζομένου αὐτοῦ τί πράττων ἄριστα βιώσεται, ἀποκρίνασθαι τὸν θεόν, εἰ συγχρωτίζοιτο τοῖς νεκροῖς· ὅθεν ξυνέντα l) τὰ τῶν ἀρχαίων ἀναγινώσκειν. τῷ γοῦν Κράτητι παρέβαλε τοῦτον τὸν τρόπον. πορφύραν ἐμπεπορευμένος ἀπὸ τῆς Φοινίκης πρὸς τῷ Πειραιεῖ m) ἐναυάγησεν. ἀνελθὼν δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἤδη τριακοντούτης ἐκάθισε παρά τινα βιβλιοπώλην· ἀναγινώσκοντος δὲ ἐκείνου τὸ δεύτερον τῶν Ξενοφῶντος ἀπομνημονευμάτων, ἡσθεὶς ἐπύθετο ποῦ διατρίβοιεν οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες. εὐκαίρως δὲ παριόντος Κράτητος, ὁ βιβλιοπώλης δείξας αὐτόν

h) ἡλιοκαΐαις. Ambrosius *ad solem passis* (*ficubus*), ut ἡλιοκαέσι legisse videatur. Tanaqu. Faber coni. ἐλαίαις, quod non displicet Menagio. Secutus sum Aldobrandinum.
i) Τιμοκράτης. Ambrosius *Timotheus*.
k) ἀλλὰ καὶ Πολέμωνος. Cod. Florent. omittit.
l) ξυνέντα. Edit. Froben. ξυνόντα.
m) Πειραιεῖ. Edit. Froben. πειρεεῖ.

pus non bene compactum et imbecillum. Idcirco et Persaeus in Commentariis convivalibus ipsum refert plurimas coenas declinasse. Fruebatur perlibenter ficubus recentibus atque aprication ionibus. Auditorque, ut dictum est, Cratetis fuit: deinde Stilponem etiam audisse et Xenocratem decennio perpetuo non desunt qui affirment, sicut Timocrates in Dione; Polemonis itidem frequentasse auditorium. Porro Hecaton et Apollonius Tyrius in primo de Zenone libro scribit, quum oraculum consuluisset quo pacto vivere optime posset, respondisse deum, Si mortuis concolor esset: quod ille quum intellexisset, se ad legendos antiquorum libros magno contulisse studio. Denique Cratetis hoc modo familiaritate usus est. Purpuram ex Phoenicia mercatus advectans ad Piraeeum naufragium fecit. Ea iactura subtristior factus Athenas ascendit annos triginta natus, seditque iuxta librarium: legente autem illo secundum Xenophontis Commentariorum, delectatus ille et iam laetior sciscitatur ubinam eiusmodi viri morarentur. Opportune tunc praetereunte Cratete, digito illum bibliopola ostendens, Hunc,

Digitized by Google

φησι, „Τούτῳ παρακολούθησον." ἐντεῦθεν ἦκουε τοῦ Κράτητος, ἄλλως μὲν εὐτόνως n) πρὸς φιλοσοφίαν, αἰδήμων δὲ ὡς πρὸς τὴν κυνικὴν ἀναισχυντίαν. ὅθεν ὁ Κράτης βουλόμενος αὐτὸν καὶ τοῦτο θεραπεῦσαι o) δίδωσι χύτραν φακῆς διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ φέρειν. ἐπεὶ δὲ εἶδεν αὐτὸν αἰδούμενον καὶ παρακαλύπτοντα p), παίσας τῇ βακτηρίᾳ κατάγνυσι q) τὴν χύτραν· φεύγοντος δὲ αὐτοῦ καὶ τῆς φακῆς κατὰ τῶν σκελῶν ῥεούσης, φησὶν ὁ Κράτης, „Τί φεύγεις, φοινικίδιον; οὐδὲν δεινὸν πέπονθας." ἕως μὲν οὖν τινος ἦκουε τοῦ Κράτητος· ὅτε καὶ τὴν Πολιτείαν αὐτοῦ γράψαντος, τινὲς ἔλεγον παίζοντες ἐπὶ τῆς τοῦ κυνὸς οὐρᾶς αὐτὴν γεγραφέναι. Γέγραφε δὲ πρὸς τῇ Πολιτείᾳ καὶ τάδε· περὶ τοῦ κατὰ φύσιν βίου, περὶ ὁρμῆς ἢ περὶ r) ἀνθρώπου φύσεως, περὶ παθῶν s), περὶ τοῦ καθήκοντος, περὶ νόμου, περὶ τῆς Ἑλληνικῆς παι- 4. IV.

n) εὐτόνως. Edit. Froben. et Stephan. εὐτόνως. Illud praeter Menag. habent codd. Stephani et interpretes, commendatum Casaubono Menagioque.

o) βουλόμενος αὐτὸν καὶ τοῦτο θεραπεῦσαι. Edit. Froben. (et Stephan. prior) β. αὐτοῦ καὶ τοῦτο θ. Stephan. (altera et) tertia β. αὐτῷ καὶ τοῦτο θ. quod non displicet Menagio. Menag. β. αὐτοῦ καὶ τούτου θ. Aldobrandinus: *cui quidem rei Crates mederi cum vellet.* Quod recepi, praebent codd. Stephani et Florent. commendantque Ambrosius, Florens Christianus et Menagius.

p) παρακαλύπτοντα. Edit. Froben. et Menag. περικαλύπτοντα. Ambrosius *verecundari.*

q) κατάγνυσι. Legebatur καταῤῥήγνυσι (edit. Froben. καταρήγνυσι). Illud commendant codd. Stephani et Arund. cum interpretibus.

r) περί. Edit. Froben. omittit.

s) περὶ παθῶν. Ambrosius *de perturbationibus vel de vitiis.*

inquit, sequere. Ex eo iam Cratetis auditor factus est, alias quidem aptissimus ad philosophiam, verum verecundior quam ut se ad impudentiam Cynicam conferre posset. Id ubi animadvertit Crates, curare etiam in hoc illum studens ollam lenticula refertam dedit, ut per Ceramicum ferret. Quum autem videret pudescere illum ac se prae verecundia tegere, baculo ictam perfregit ollam. Illo fugiente et lenticula per crura defluente, Quid, inquit, fugis, puniceolum? nihil mali passus es. Aliquamdiu igitur audivit Cratetem: quo tempore quum scripsisset de republica, quidam iocantes aiebant eum in cauda canis illam scripsisse. Praeterea scripsit et ista: de vita secundum naturam, de appetitu sive de hominis natura, de perturbationibus, de officio, de lege, de Graeca disciplina, de aspectu, de toto,

Digitized by Google

δείας, περὶ ὄψεως, περὶ τοῦ ὅλου, περὶ σημείωσε), Πυθαγορικά, Καθολικά u), περὶ λέξεων, Προβλημάτων Ὁμηρικῶν πέντε, περὶ ποιητικῆς ἀκροάσεως. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ Τέχνη καὶ Λύσεις x) καὶ Ἔλεγχοι y) δύο, Ἀπομνημονεύματα, Κράτητος ἠθικά. καὶ τάδε μὲν τὰ βιβλία. Τελευταῖον δὲ ἀπέστη. καὶ τῶν προειρημένων ἤκουσεν ἕως ἐτῶν εἴκοσιν· ἵνα καὶ φασιν αὐτὸν εἰπεῖν, „Νῦν εὐπλόηκα, ὅτε ναυαγήκα." οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ Κράτητος τοῦτ' αὐτὸν εἰπεῖν z). ἄλλοι δέ, διατρίβοντα ἐν ταῖς Ἀθήναις ἀκοῦσαι τὴν ναυαγίαν καὶ εἰπεῖν, „Εὖγε ποιεῖ ἡ εὐγὴ προσελαύνουσα ἡμᾶς φιλοσοφίᾳ." ἔνιοι δέ a), διαθέμενον Ἀθήνησι τὰ φορτία b), οὕτω τραπῆναι πρὸς φιλοσοφίαν. ἀνακάμπτων δὲ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ τῇ καὶ Πεισιανακτίῳ c) καλουμένῃ, ἀπὸ δὲ τῆς γραφῆς τῆς d) Πολυγνώτου ποικίλῃ, διέθετο τοὺς λόγους, βουλόμενος καὶ τὸ χωρίον ἀπερίστατον ποιῆσαι· ἐπὶ γὰρ τῶν τριάκοντα τῶν

V. VI.

5.

t) περὶ σημείων. Ambrosius *de signis sive de notis.*

u) Πυθαγορικά, Καθολικά. R Πυθαγορικὰ καθολικά, quod expressit Ambrosius *Pythagorica universalia.*

x) Τέχνη καὶ Λύσεις. Edit. Froben. et Stephan. τεχνικαὶ λύσεις. Illud praeter Menag. habent interpretes.

y) Ἔλεγχοι. Aldobrandinus *refutationes.*

z) „Νῦν εὐπλόηκα — τοῦτ' αὐτὸν εἰπεῖν. Edit. Froben. omittit. Ambrosius, *Alii sub Crate hoc dixisse aiunt*, addens insuper haecce: *Quam bene fortuna fecit, quae nos philosophiae applicavit!*

a) δέ. Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.

b) διαθέμενον Ἀθήνησι τὰ φορτία. Ambrosius: *deposito Athenis onere.*

c) Πεισιανακτίῳ. Stephan. πεισιαναξίῳ. Ambrosius *pesianacta.*

d) τῆς. Edit. Froben. τοῦ.

de signis, Pythagorica, Universalia, de dictionibus, Problematum Homericorum quinque, de poetica auditione. Est ipsius item et Ars et Solutiones et Argumenta duo, Commentaria, Cratetis moralia. Atque isti quidem libri eius sunt. Postremo discessit et quos praediximus audivit ad viginti annos: ubi et illum dixisse ferunt, Tunc secundis ventis navigavi, quando naufragium feci. Alii eum quum adhuc Cratetis discipulus esset, hoc dixisse aiunt. Alii, dum Athenis diversaretur, audito naufragio, dixisse illum ferunt, Recte sane egit fortuna, quae nos ad philosophiam impulit. Quidam, venditis Athenis mercibus, sic demum ad philosophiam fuisse conversum. Obambulans igitur in porticu varia, quae et Pisianactium appellabatur et ex varia et multae scientiae pictura Polygnoti ποικίλη, orationem formabat, volens et locum illum tranquillum facere nullisque

Digitized by Google

πολιτῶν πρὸς τοὺς χιλίους τετρακοσίους ἀνῃρηντο ἐν αὐτῷ e). προσῇσαν δὴ λοιπὸν ἀκούοντες αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο στωικοὶ VII. ἐκλήθησαν καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ὁμοίως, πρότερον Ζηνώνειοι f) καλούμενοι, καθά φησι καὶ Ἐπίκουρος ἐν ἐπιστολαῖς g). καὶ πρότερόν γε στωικοὶ ἐκαλοῦντο οἱ διατρίβοντες ἐν αὐτῇ ποιηταί, καθά φησι καὶ Ἐρατοσθένης ἐν ὀγδόῃ περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας, οἷς καὶ τὸν λόγον ἐπὶ πλεῖον ηὔξησαν. ἐτίμων δὴ 6. οὖν Ἀθηναῖοι σφόδρα τὸν Ζήνωνα οὕτως ὡς καὶ τῶν τειχῶν αὐτῷ τὰς κλεῖς παρακαταθέσθαι καὶ h) χρυσῷ στεφάνῳ τιμῆσαι καὶ χαλκῇ εἰκόνι. τοῦτο δὲ καὶ τοὺς πολίτας αὐτοῦ ποιῆσαι, κόσμον ἡγουμένους τὴν τἀνδρὸς εἰκόνα. ἀντεποιοῦντο δ' αὐτοῦ i) καὶ οἱ ἐν Σιδῶνι Κιτιεῖς k). ἀπεδέχετο VIII. αὐτὸν καὶ Ἀντίγονος καὶ εἴ ποτε Ἀθήναζε ἦκοι, ἤκουεν αὐτοῦ πολλά τε παρεκάλει ἅψασθαι ὡς αὐτόν. ὁ δὲ τοῦτο μὲν παρῃτήσατο, Περσαῖον δὲ ἕνα τῶν γνωρίμων ἀπέστειλεν,

e) ἐπὶ γὰρ τῶν τριάκοντα — ἀνῃρηντο ἐν αὐτῷ. Ambrosius: *Namque ad mille quadringentos triginta cives ibi fuerant necati.* Casaubonus coni. ἐπὶ γὰρ τῶν τριάκοντα πρὸς τοῖς χιλίοις τετρακόσιοι ἀνῃρηντο ἐν αὐτῷ. quomodo is se apud Suidam alicubi legere meminit.

f) Ζηνώνειοι. Edit. Froben. ζηνώνιοι. Stephan. Ζηνόνειοι.

g) καθά φησι καὶ Ἐπίκουρος ἐν ἐπιστολαῖς. Cod. Florent. omittit. Caeterum καὶ ignorant hic et ante Ἐρατοσθένης interpretes.

h) καί. Edit. Froben. omittit.

i) ἀντεποιοῦντο δ' αὐτοῦ. Edit. Froben. ἀντεποιοῦντο δ' αὖ. Ambrosius: *Amplectebantur illum.* Aldobrandinus: *Eundem — colebant.*

k) οἱ ἐν Σιδῶνι Κιτιεῖς. Scribebatur οἱ ἐν Σ. Κιττιεῖς. Ambrosius *Synodii Cittici.* Aldobrandinus *Citiei qui Sidone sunt.*

seditionibus ultra violabilem: namque triginta dominantibus ad quadringenta millia civium ibi fuerant necati. Eo igitur ad illum audiendum discipuli iam confluebant atque ideo Stoici vocati sunt etiam qui ab ipso antea Zenonii appellabantur, ut Epicurus quoque in epistolis ait: si quidem et ante illum Stoici qui in illa morabantur poetae dicti erant, ut ait Eratosthenes in octavo de antiqua comoedia, a quibus multum incrementi ea appellatio accepit. Enimvero summo in honore apud Athenienses habebatur Zeno, adeo ut urbis ac moenium apud illum claves deponerent coronaque aurea et aerea imagine honorarent. Hoc autem et cives ipsius fecisse ferunt, magno sibi ornamento fore viri imaginem existimantes. Certabant de eo etiam Sidonii Citienses. Suscipiebat illum et Antigonus et si quando Athenas contendisset, auditor eius erat multumque orabat ut se ad eum conferret. In eo ille non paruit quidem ipse: caeterum

Digitized by Google

ὃς ἦν Δημητρίου μὲν υἱός, Κιτιεὺς δ) δὲ τὸ γένος, καὶ ἤκμαζε κατὰ τὴν τριακοστὴν καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα, ἤδη γέροντος ὄντος Ζήνωνος. ἡ δὲ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀντιγόνου τοῦτον εἶχε τὸν τρόπον, καθὰ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Τύριος ἐν τοῖς περὶ Ζήνωνός φησιν e)·

7. Βασιλεὺς Ἀντίγονος Ζήνωνι φιλοσόφῳ χαίρειν.

Ἐγὼ τύχῃ μὲν καὶ δόξῃ νομίζω προτερεῖν τοῦ σοῦ βίου, λόγων η) δὲ καὶ παιδείας καθυστερεῖν θ) καὶ τῆς τελείας εὐδαιμονίας ἣν σὺ κέκτησαι. διόπερ ἔκρινα προσφωνῆσαί σοι παραγενέσθαι πρὸς ἐμέ, πεπεισμένος σε μὴ ἀνυπερεῖν πρὸς τὸ ἀξιούμενον. σὺ οὖν πειράθητι ἐκ παντὸς τρόπου συμμίξαί μοι, διειληφὼς τοῦτο διότι οὐχ ἑνὸς ἐμοῦ παιδευτὴς ἔσῃ ι), πάντων δὲ Μακεδόνων συλλήβδην. ὁ γὰρ τὸν τῆς Μακεδονίας ἄρχοντα καὶ παιδεύων καὶ ἄγων ἐπὶ τὰ κατὰ ἀρετὴν φανερός q) ἐστι καὶ τοὺς ὑποτεταγμένους παρασκευάζων πρὸς εὐανδρίαν. οἷος γὰρ ἂν ὁ ἡγούμενος ᾖ, τοιούτους εἰκὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνεσθαι καὶ r) τοὺς ὑποτεταγμένους.

l) Κιτιεύς. Scribebatur Κιττιεύς. Aldobrandinus *Citieum*.
m) ἡ δὲ ἐπιστολὴ — ἐν τοῖς περὶ Ζήνωνός φησι. Edit. Froben. ἡ δὲ ἐπιστολὴ περὶ ζήνωνος φησί, omissis quae interposita leguntur.
n) λόγων. Codd. Stephani λόγου.
o) καθυστερεῖν. Stephan. εὐδαιστερεῖν, foedo errore typothetarum.
p) ἔσει. Scribebatur ἔσῃ.
q) φανερός. Edit. Froben. φανερῶς.
r) καί. Edit. Froben. omittit. Caeterum scribebatur ἐπιτοπολύ.

Persacum unum ex familiaribus misit, Demetrii filium, genere Citieum, qui Olympiade centesima tricesima florebat, Zenone iam sene. Est autem hoc exemplum epistolae Antigoni, ut refert Apollonius Tyrius in iis quae de Zenone scripsit:

Rex Antigonus Zenoni philosopho salutem.

Ego fortuna me quidem et gloria vitam tuam anteire existimo: caeterum disciplinis studiisque liberalibus et perfecta felicitate quam tute possides, longe abs te praecelli sentio. Quocirca te orare statui uti ad me proficiscaris, id mihi persuadens te preces meas minime irritas fieri passurum. Tu igitur modis omnibus eniteré ut tuo contubernio fruamur, hoc pro certo habens, te non mei tantum, sed omnium simul Macedonum eruditorem fore. Nam qui Macedoniae regem erudit atque ad virtutem imbuit, eum et subditos quosque instruere ad fortitudinem et probitatem certum est. Nam cuiusmodi fuerit dux, tales ut plurimum subditos fieri necesse est.

Digitized by Google

καὶ ὁ Ζήνων ἀντιγράφει ὧδε·

Βασιλεῖ Ἀντιγόνῳ Ζήνων χαίρειν. 8.

Ἀποδέχομαί σου τὴν φιλομάθειαν καθόσον τῆς ἀληθινῆς καὶ εἰς ὄνησιν τεινούσης, ἀλλ' οὐχὶ τῆς s) δημώδους καὶ εἰς διαστροφὴν ἠθῶν ἀντέχειt) παιδείας ὁ φιλοσοφίας ὀρεγόμενος· ἐκκλίνων δὲ u) τὴν πολυθρύλλητον ἡδονήν, ἣ τινῶν θηλύνει νέων ψυχάς, φανερὸς εἶ οὐ μόνον φύσει πρὸς εὐγένειαν κλίνων, ἀλλὰ καὶ προαιρέσει. φύσις δὲ εὐγενὴς μετρίαν ἄσκησιν προσλαβοῦσα ἐπί τε τὸν ἀφθόνως διδάξοντα ῥᾳδίως ἔρχεται πρὸς τὴν τελείαν ἀνάληψιν τῆς ἀρετῆς. ἐγὼ 9.
δὲ συνέχομαι σώματι ἀσθενεῖ διὰ γῆρας· ἐνὼν γὰρ εἰμὶ ὀγδοήκοντα· διόπερ οὐ δύναμαί σοι συμμῖξαι. ἀποστέλλω δέ σοί τινας τῶν ἐμαυτοῦ συσχολαστῶνx), οἳ τοῖς μὲν κατὰ ψυχὴν οὐκ ἀπολείπονταί ἐμοῦ, ταῖς δὲ κατὰ σῶμα προτε-

s) τῆς. Edit. Froben. omittit.
t) ἀντέχει. Scribebatur ἀντέχῃ.
u) ὁ φιλοσοφίας ὀρεγόμενος· ἐκκλίνων δὲ etc.. Edit. Froben. et Menag. ἀντέχῃ παιδείας ὁ φιλοσοφίας ὀρεγόμενος. ἐκκλίνων δὲ etc. Stephan. ἀντέχῃ παιδείας, ὁ φιλοσοφίας ὀρεγόμενος. ἐκκλίνων δὲ etc. Ambrosius: *eruditionem apprehendere instituis. Qui enim philosophiae amore ac studio tenetur, declinatque* etc. quo, ut videtur, auctore Meibomius tacite, ut solet, correxit ἀντέχῃ παιδείας. ὁ γὰρ φιλοσοφίας ὀρεγόμενος, ἐκκλίνων δὲ etc. Aldobrandinus: *quod philosophiae cupidus — disciplinam sectaris; eaque — declinata voluptate — propensum te esse ostendis.*
x) συσχολαστῶν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 401.

Ad haec Zeno ita respondit:

Regi Antigono Zeno salutem.

Amplector tuum maxime discendi studium, quod veram, utilem atque necessariam, non popularem et quae ad pervertendos mores tendit, eruditionem apprehendere instituis, quippe qui philosophiae amore ac studio tenearis: declinantem vero te celebrem illam et vulgarem voluptatem quae quorundam adolescentulorum animos effeminat, non natura modo nobilitatem tueri, verum virtutis quoque instituto manifestum est. Porro liberali ac nobili ingenio si adiiciatur modica exercitatio neque desit praeceptoris copia, mature ad perfectam virtutis evadit frugem. Equidem nisi senectus mihi obsisteret — sum enim octogenarius corpusque praeterea invalidum — ipse ad te pergerem, ut iubes. Quia vero id non datur, quosdam ex conturbernalibus meis ad te mitto, qui animi bonis me minime inferiores sunt et corporis

Digitized by Google

ρούσιν· οἷς συνὼν οὐδενὸς καθυστερήσεις τῶν πρὸς τὴν τελείαν εὐδαιμονίαν ἡκόντων γ).

Ἀπέστειλε δὲ Περσαῖόν καὶ Φιλωνίδην τὸν Θηβαῖον ζ), ὧν ἀμφοτέρων Ἐπίκουρος μνημονεύει ὡς συνόντων Ἀντιγόνῳ ἐν τῇ πρὸς Ἀριστόβουλον α) τὸν ἀδελφὸν ἐπιστολῇ. IX. Ἔδοξε δέ μοι b) καὶ τὸ ψήφισμα τὸ περὶ αὐτοῦ τῶν Ἀθηναίων 10. ὑπογράψαι c). καὶ ἔχει ὧδε· „Ἐπὶ Ἀρρενίδου ἄρχοντος d), ἐπὶ τῆς Ἀκαμαντίδος πέμπτης πρυτανείας, Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ὑστέρᾳ e), τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ f) τῆς πρυτανείας ἐκκλησίᾳ κυρίᾳ τῶν προέδρων ἐπεψήφισεν g) Ἵππων Κρατιστοτέλους Ξυπεταιὼν h) καὶ οἱ συμπρόεδροι, Θράσων Θράσωνος

γ) οὐδενὸς καθυστερήσεις — ἡκόντων. Ambrosius: *nihil quod ad veram pertinet beatitudinem desiderabis.*

ζ) Ἀπέστειλε δὲ — τὸν Θηβαῖον. Edit. Froben. ἀπέστειλε δὲ περσαῖον καὶ φιλωνίδην τὸν θηβαῖον, Zenonis epistolae immixta. Ambrosius: *Perseum quem praediximus.*

a) Ἀριστόβουλον. Codd. Stephani et MSS. quidam apud Menagium Ἀριστόδημον.

b) Ἔδοξε δέ μοι. Edit. Froben. et Stephan. omittunt particulam, neque agnoscunt interpretes.

c) ὑπογράψαι. Ambrosius: *quoniam est memoralile, subnectere.*

d) Ἐπὶ Ἀρρενίδου ἄρχοντος. Quae ante haec verba legebatur decreti inscriptio, Ψήφισμα, eam delevi utpote alienam neque expressam ab interpretibus. Caeterum Aldobrandinus *Arrenide.*

e) Μαιμακτηριῶνος δεκάτῃ ὑστέρᾳ. Ambrosius *mamecterionis decima.* Aldobrandinus *Maemacterionis decima extrema.* Correxit Kuehnius.

f) τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ. Ambrosius *tertiadecima.*

g) ἐκκλησίᾳ κυρίᾳ τῶν προέδρων ἐπεψήφισεν. Legebatur ἐκκλησία κυρία τ. πρ. ἐπεψήφισεν. Correxit explicuitque Hemsterhusius ad Luciani Timon. c. 44. T. I. p. 157. ed. Reitz. Ambrosius: *praesidentium concio rata decrevit.* Aldobrandinus: *concione, quae xupla dicitur, habita ex praesidibus decrevit.*

h) Ἵππων Κρατιστοτέλους Ξυπεταιών. Edit. Froben. ἵππων κρατιστοτέλους ξυπετέων. Stephan. Ἵππων, Κρατιστοτέλης, Ξυπετέων. quod ipse Stephanus alii praefert ab se allatae lectioni, Ἱπποκράτης ὁ

etiam commodis exsuperant. His si tu studiose congrediare, eorum qui ad summam pervenerunt felicitatem, nemini eris inferior.

Misit autem Persaeum Thebanumque Philonidem. Utriusque horum Epicurus mentionem facit in epistola ad Aristobulum fratrem, congressosque Antigono memorat. Placuit Atheniensium quoque de illo decretum subnectere: est autem huiusmodi: *Arrhenida archonte, Acamantidis tribus quinto magistratu, Maemacterionis vicesima prima, magistratus vicesima tertia concionem legitimam in suffragia misit ex Proedris Hippon filius Cratistotelis demo Xypetaeon et*

Digitized by Google

Ἀνακαιεὺς i) εἶπεν· Ἐπειδὴ Ζήνων Μνασέου Κιτιεὺς k) ἔτη πολλὰ κατὰ φιλοσοφίαν ἐν τῇ πόλει γενόμενος ἄν τε τοῖς λοιποῖς ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν διετέλεσε καὶ τοὺς εἰς σύστασιν αὐτῷ τῶν νέων πορευομένους παρακαλῶν ἐπ' ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην παρώρμα, πρὸς τὰ βέλτιστα παράδειγμα τὸν ἴδιον βίον ἐκθεὶς ἅπασιν, ἀκόλουθον ὄντα τοῖς λόγοις οἷς διελέγετο, τύχῃ τῇ ἀγαθῇ δεδόχθαι τῷ δήμῳ, ἐπαινέσαι μὲν 11.
Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα l) καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ κατὰ τὸν νόμον m) ἀρετῆς ἕνεκα καὶ σωφροσύνης, οἰκοδομῆσαι δὲ αὐτῷ καὶ τάφον ἐπὶ τοῦ Κεραμεικοῦ δημοσίᾳ. χῆς δὲ ποιήσεως τοῦ στεφάνου καὶ τῆς οἰκοδομῆς n) τοῦ τάφου χειροτονῆσαι τὸν δῆμον ἤδη o) τοὺς ἐπιμελησομένους· πέντε ἄνδρας ἐξ Ἀθηναίων, ἐγγράψαι δὲ τὸ ψήφισμα τὸν γραμματέα τοῦ δήμου ἐν στήλαις δύο καὶ ἐξεῖναι αὐτῷ θεῖναι τὴν

τελίους Ξυπετεών. Menag. Ἵππων Κρατιστοτέλους, Ξυπετέων, quod confirmatum cod. R probat Menagius. Casaubonus corr. Ξυπετεών. Cod. Arund. et Hemsterhusius l. l. Ξυπεταίων, unde correxi Ξυπεταιών. Ambrosius: *Hippio Cratistotelis Xypeteon.* Aldobrandinus: *Hippon Cratistotelis filius Xypeteus.*

i) Ἀνακαιεύς. Ita edit. Froben. et Stephan. cum cod. R. Menag. Ἀνακλιεύς. Ambrosius *Anaclitus*, Aldobrandinus *Anaclieus.*

k) Ζήνων Μνασέου Κιτιεύς. Edit. Froben. et Menag. *Mnasalou.* Caeterum scribebatur *Κιτιεύς.* Aldobrandinus *Citieus.*

l) Ζήνωνα Μνασέου Κιτιέα. Edit. Froben. et Menag. *Mnasalou*, Aldobrandinus *Mnasaeae*, supra *Mnaseae.* Caeterum scribebatur *Κιτιέα.* Aldobrandinus *Citieus.*

m) κατὰ τὸν νόμον. Edit. Froben. et Menag. omittunt articulum, agnoscunt Stephan. et cod. Arund..

n) τῆς οἰκοδομῆς. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 487. sqq..

o) ἤδη. Edit. Froben. omittit, neque agnoscit Aldobrandini interpretatio.

collegae, Thraso Thrasonis filius Anacaeensis dixit: Quoniam Zeno Mnasei filius Citieus complures annos in civitate philosophiam docens versatus est atque in omnibus vir bonus esse perstitit, ac iuvenes qui ad illum disciplinae causa convenerunt ad virtutem et frugalitatem exhortando ad ea quae sunt optima intendit, vitam suam verbis ac doctrinae suae consentaneum exemplar omnibus proponens, bona fortuna visum est plebi laudare Zenonem Mnasei filium Citieum et aurea corona coronare secundum legem virtutis ac temperantiae gratia, praetereaque construere illi sepulturam in Ceramico publice. Coronae autem faciendae exaedificandique tumuli plebem iam quinque viros ex Atheniensibus eligere qui curam habeant, decretumque hoc scribam plebis inscribere columnis duabus, licereque sibi alteram in Academia,

Digitized by Google

μὲν ἐν Ἀκαδημίᾳ, τὴν δὲ ἐν Λυκείῳ. τὸ δ' ἀνάλωμα τὸ εἰς τὰς στήλας γινόμενον μερίσαι οο) τὸν ἐπὶ τῆς διοικήσεως, ὅπως ἅπαντες ἴδωσιν ὅτι ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων τοὺς
12. ἀγαθοὺς καὶ ζῶντας τιμᾷ καὶ τελευτήσαντας. ἐπὶ δὲ τὴν οἰκοδομὴν κεχειροτονήκασι Θράσων Ἀνακαιεύς p), Φιλοκλῆς Πειραιεύς q), Φαῖδρος Ἀναφλύστιος, Μέδων Ἀχαρνεύς r), Μίκυθος Συπαληττεύς s), Δίων Παιανιεύς t)." καὶ τὸ ψή-
X. φισμα μὲν ὧδε ἔχει. Φησὶ δ' Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος οὐκ ἀρνεῖσθαι αὐτὸν εἶναι Κιτιέα u)· τῶν γὰρ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ λουτρῶνος συμβαλλομένων εἰς ὢν καὶ ἀναγραφόμενος ἐν τῇ στήλῃ, „Ζήνωνος τοῦ φιλοσόφου," ἠξίωσε καὶ τὸ Κι-
XI. τιεὺς x) προστεθῆναι y). ποιήσας δέ ποτε κοῖλον ἐπίθημα τῇ ληκύθῳ περιέφερε νόμισμα, λύσιν ἑτοίμην τῶν ἀναγκαίων ἔν

oo) *μερίσαι*. Schaeferus ad Demosthenem p. 1432. v. 13. ed. Reisk., Apparat. crit. et exeget. tom. V. p. 679. coni. *παρίσαι*.

p) *Ἀνακαιεύς*. Ita edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund., Menag. *Ἀνακλιεύς*. Ambrosius *Anacieus*, Aldobrandinus *Anaclieus*.

q) *Πειραιεύς*. Edit. Froben. *πειριεύς*.

r) *Μέδων Ἀχαρνεύς*. Edit. Froben. *μέλλων ἀχαρνεύς*. Stephan. *Μέλλων Ἀκαρνεύς*. Codd. R et Palat. *Μέλων*. Ambrosius *Melon Acharneus*. Quod recepi debetur Menagianae, Aldobrandinus *Medon Acarneus*.

s) *Συπαληττεύς*. Legebatur *Συμπιλλητεύς*. Ambrosius *Sypalleteus*. Casaubonus corr. *Συπιλλητεύς*, quod ita probat Menagius, ut praeferat *Συπαλήττιος* formam vulgarem. Cod. R *Συμαλλητεύς*, unde scripsi *Συπαληττεύς*.

t) *Δίων Παιανιεύς*. Edit. Froben. et Menag. cum interpretibus omittunt, videturque sola niti auctoritate Stephanianae, unde deprompsit Meibomius.

u) *Κιτιέα*. Scribebatur *Κιττιέα*. Aldobrandinus *Citieum*.

x) *Κιτιεύς*. Scribebatur *Κιττιεύς*. Aldobrandinus *Citieus*.

y) *προστεθῆναι*. Edit. Froben. et Menag. *προσθεῖναι*. Illud praeter Stephan. praebent codd. R et Palat. (Arund. *προστασθῆναι*) cum interpretibus, commendatum Menagio.

alteram in Lyceo ponere. Sumptus vero columnarum distribuere eum qui negotiis praeest, ut omnes intelligant Atheniensium plebem bonos viros et vivos et defunctos honorare. Ad huiusmodi autem structuram electi sunt Thrdso Anacaeensis, Philocles Piraeeus, Phaedrus Anaphlystius, Medon Acharneus, Micythus Sypaletteus, Dion Paeanieus. Hoc exemplar decreti fuit. Refert autem Antigonus Carystius ipsum se non negare Citieum: nam quum unus eorum e numero fuerit, qui ad lavacri structuram contulere, atque in columna descriptum esset, Zenonis philosophi, ut etiam Citieus adiiceretur oravit. Quum vero fecisset aliquando vasculo cavum operculum, circumferebat pecuniam, ut

Digitized by Google

ἔχοι Κράτης ὃ διδάσκαλος. φασὶ δ' αὐτὸν ὑπὲρ χίλια τά- 13.
λαντα ἔχοντα ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ταῦτα δανείζειν
ναυτικῶς. ἤσθιε δὲ ἀρτίδιά καὶ μέλι καὶ ὀλίγον z) οἰνάριον ἔπινε. XII.
παιδαρίοις τε ἐχρῆτο σπανίως. ἅπαξ ἢ δὶς XIII.
που παιδισκαρίῳ τινὶ a), ἵνα μὴ δοκοίη μισογύνης εἶναι.
σύν τε Περσαίῳ τὴν αὐτὴν οἰκίαν ᾤκει· καὶ αὐτοῦ αὐλητρί-
διον εἰσαγαγόντος πρὸς αὐτόν, σπεύσας b) πρὸς τὸν Περσαῖον
αὐτὸ ἀπήγαγεν. ἦν τε, φασίν c), εὐσυμπερίφορος, ὡς πολ- XIV.
λάκις Ἀντίγονον τὸν βασιλέα ἐπιπωμάσαι αὐτῷ d) καὶ πρὸς e)
Ἀριστοκλέα τὸν κιθαρῳδὸν ἅμα αὐτῷ ἐλθεῖν ἐπὶ κῶμον,
εἶτα μέντοι ὑποδῦναι f). ἐξέκλινε δέ, φασί, καὶ τὸ πολυ- XV.
14.

z) ὀλίγον. Edit. Froben. et Menag. ὁλίγον. Illud recepi ex Stephan. et cod. R. Aldobrandinus omisit interpretari.

a) παιδαρίοις τε — παιδισκαρίῳ τινί. Ambrosius: *pueris semel fere aut bis usus est, et ancillula quadam.* Aldobrandinus: *Atque etiam puellis raro utebatur; semel aut bis ancillula quapiam.*

b) σπεύσας. Stephan. et cod. Arund. σπάσας, quod expressit Ambrosius *ab se raptam*, videturque confirmare Athenaeus XIII. p. 607. E. P. qui eamdem rem eodem auctore narrans usurpat vocem συνέλκυσαν. Σπεύσας debetur edit. Froben. et Menag., quod expressit Aldobrandinus *festinanter.*

c) φασίν. Ambrosius omittit. Fortasse scribendum φησί, sc. Antigonus Carystius, quo auctore eamdem rem narrat Athenaeus XIII. p. 603. E.

d) ἐπιπωμάσαι αὐτῷ. Ambrosius: *apud eum — coenaret.* Aldobrandinus: *vinolentus ei obviam fieret.*

e) πρός. Edit. Froben. omittit.

f) εἶτα μέντοι ὑποδῦναι. Ambrosius: *sensim tamen id evitasse traditur.* Aldobrandinus: *et tum postea occulte ingrederetur.*

Crates praeceptor promptum haberet ac paratum necessarium victum. Aiunt illum plus quam mille talenta habuisse quum venit in Graeciam, eaque nautis foenerari solitum. Edebatque modice panem et mel, et suavis vini paululum bibebat. Atque etiam pueris raro utebatur, semel fere aut bis serva quadam, ne sexum odisse videretur. Eandem quoque domum ipse et Persaeus una habuit. Is quum aliquando tibicinam mulierem ad eum induxisset, festinanter ad Persaeum abduxit. Eratque ad illum, ut aiunt, aditus facilis neque ipse difficile quo quisque vellet circumducebatur, adeo ut saepe Antigonus rex comessabundus ad eum veniret atque ad Aristoclem citharoedum in comessationem cum illo una pergeret, paulo post tamen se clam subduceret. Declinavit autem, inquit, magnam populi frequentiam, adeo ut in

Digitized by Google

δημῶδες g), ὡς ἐπ' ἄκρου καθίζεσθαι τοῦ βάθρου, περιαλοντά τὸ γοῦν ἕτερον μέρος τῆς ἐνοχλήσεως. οὐ μὴν οὐδὲ μετὰ πλειόνων δύο ἢ τριῶν περιεπάτει. ἐνίους δὲ καὶ χαλκὸν εἰσέπραττε τοὺς περιισταμένους τὸ διδόναι μὴ ἐνοχλεῖν h), καθά φησι Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ χαλκοῦ i)· πλειόνων τε περιστάντων αὐτόν, δείξας ἐν τῇ στοᾷ κατ' ἄκρου τὸ ξύλινον περιφερὲς τοῦ βωμοῦ ἔφη, „Τοῦτό ποτε ἐν μέσῳ ἔκειτο, διὰ δὲ τὸ ἐμποδίζειν ἰδίᾳ ἐτέθη· καὶ ὑμεῖς μὲν ἐκ τοῦ μέσου
XVI. βαστάσαντες αὐτοὺς ii) ἥττον ἡμῖν ἐνοχλήσετε k).“ Δημοχάρους l) δὲ τοῦ Λάχητος ἀσπαζομένου αὐτὸν καὶ φάσκοντος λέγειν καὶ γράφειν ὧν ἂν χρείαν ἔχῃ πρὸς Ἀντίγονον, ὡς ἐκείνου πάντα παρέξοντος, ἀκούσας m) οὐκέτ' αὐτῷ συνδιε-
15. τριψε. λέγεται δὲ καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Ζήνωνος εἰπεῖν τὸν Ἀντίγονον, οἷον εἴη θέατρον ἀπολωλεκώς· ὅθεν καὶ διὰ Θράσωνος πρεσβευτοῦ παρὰ τῶν Ἀθηνήθεν ἤτησεν αὐτῷ

g) ἐξέλιπε δέ, φησί, καὶ τὸ πολυθημῶδες. Ambrosius: — *ac declinasse ne nimis esset popularis.* Aldobrandinus; *Ostentationem popularem, inquit, etiam sic devitabat.*

h) ἐνίους δὲ — μὴ ἐνοχλεῖν. Stephan. προϊσταμένους. Ambrosius: — *aes dare circumstantes: uti ne sibi molesti essent.* Aldobrandinus; *Illud autem a quibusdam eorum qui se circumstabant, pro aere exigebat, sibi ne molesti essent.* Hermannus: „Scribendum videtur τοῖς περιισταμένοις διδόναι τὸ μὴ ἐνοχλεῖν.“

i) *Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ χαλκοῦ.* Omisit hunc librum Diogenes infra VII. 174. et 175. Casaubonus ad VII. 175. coni. *Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ χρήτος.* Menagius ibidem *Κλ. ἐν τῷ περὶ χρόνου.*

ii) αὐτούς. Edit. Froben., Stephan. et Menag. αὐτοὺς.

k) ἐνοχλήσετε. Edit. Froben. ἐνοχλήσεται.

l) Δημοχάρους. Vid. Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 7. et seqq.

m) ἀκούσας. Ambrosius *indignatus.*

summo subsellio consideret, id lucri faciens ut alteram molestiarum partem effugeret. Neque vero cum pluribus quam duobus vel tribus ambulabat. Quibusdam vero, ut Cleanthes ait in libro de aere, iubebat aes dare, circumstantes uti ne sibi molesti essent. Pluribusque circumstantibus, ostendens in porticu in summo ligneam arae circumferentiam, Haec, ait, aliquando in medio erat exposita, quia vero impedimento erat, seorsum posita est: vos igitur vosmet ex medio tollentes minus molestiarum nobis exhibebitis. Democharе autem Lachetis filio salutante illum atque dicente, si quid opus haberet, dicturum se ac scripturum Antigono, praebituro omnia, postquam audivit, non amplius illi congressus est. Fertur autem post Zenonis mortem Antigonum dixisse, Qualе spectaculum perdidi: unde etab Athe-

Digitized by Google

τὴν ἐν Κεραμεικῷ ταφήν. ἐρωτηθεὶς δὲ διὰ τί θαυμάζει αὐτόν, „Ὅτι," ἔφη, „πολλῶν καὶ μεγάλων αὐτῷ διδομένων ὑπ' ἐμοῦ οὐδέποτε ἐχαυνώθη οὐδὲ ταπεινὸς ὤφθη." ἦν δὲ καὶ ζητητικὸς καὶ περὶ πάντων ἀκριβολογούμενος· ὅθεν καὶ ὁ Τίμων ἐν τοῖς Σίλλοις φησὶν οὕτω· XVII.

Καὶ Φοίνισσαν ἴδον λιχνόγραυν σκιερῷ ἐνὶ τύφῳ
πάντων ἰμείρουσαν· ὁ δ' ἔρρει γύργαθος αὐτῆς n)
μικρὸς ἰών, νοῦν δ' εἶχεν ἐλάσσονα σκινδαψοῖο.

ἐπιμελῶς δὲ καὶ πρὸς Φίλωνα τὸν διαλεκτικὸν διεκρίνετο καὶ συνεσχόλαζεν αὐτῷ· ὅθεν καὶ θαυμασθῆναι ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ νεωτέρου o) οὐχ ἧττον Διοδώρου τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ. ἦσαν δὲ περὶ αὐτὸν καὶ γυμνορρύπαροί τινες, ὡς φησι καὶ 16. XVIII. ὁ Τίμων·

Ὄφρα πενεστάων σύναγεν p) νέφος, οἵ περὶ πάντων
πτωχότατοί τ' ἦσαν καὶ κυφότατοι βροτοὶ q) ἀστῶν.

n) *γύργαθος αὐτῆς.* Suidas s. v. *σκίνδαψός, γύργαθος αὐτοῦ.* Meibomius tacite corr. *γύργαθος ὥς τις*, et versu tertio *ἐὼν* pro *ἰών*. Dobraeus ad Aristoph. Plut. v. 314. p. 88. coni. *αὖτως*. Hermannus: „Recte legitur *αὐτῆς*, referendum ad *γραῦν*, quacum comparat Zenonem. Suidas quoniam praegressa verba omisit, posuit *αὐτοῦ*. *Γύργαθος* de subtiliter texta disputatione dixit, quo defendi potest *ἰών*."

o) *τοῦ νεωτέρου.* Kuehnius coni. *τὸν ἑταῖρον*.

p) *σύναγεν.* Edit. Froben. *σύναγε*.

q) *βροτοί.* Edit. Froben. omittit.

niensibus per Thrasonem legatum, ut in Ceramico illi sepulturam facerent, petiit. Interrogatus autem cur illum adeo admiraretur, Quia, inquit, quum illi a me multa et magna saepe data sint, nunquam elatior factus est neque humilis apparuit. Erat autem et ad inquirendum solers subtilisque in omnibus ac diligens in disserendo: unde et Timon in Sillis de eo ita scribit:

Et Phoenissam aspexi edacem anum umbroso in fastu
omnia affectantem: eius autem periit grabatus
parvus iens, mentem autem habebat minorem scindapso.

Diligenter autem et accurate cum Philone dialectico se exercebat atque una vacabat: unde non minori admirationi apud iuniorem Zenonem est habitus quam Diodorus praeceptor eius. Erant autem cum ipso nudi sordidique homines, ut ait Timon: XVIII.

Unam in congeriem donec cumularet egenos,
Qui levitate simul superarent sordibus omnes.

Digitized by Google

Αὐτὸν δὲ στυγνόν τε εἶναι καὶ πικρὸν καὶ τὸ πρόσωπον συνεσπασμένον. ἦν εὐτελής τε σφόδρα καὶ βαρβαρικῆς ἐχόμενος
XIX. μικρολογίας, προσχήματι οἰκονομίας. εἰ δέ τινα ἐπικόπτοι r), περιεσταλμένως καὶ οὐχ ἅδην s), ἀλλὰ πόρρωθεν· λέγω δὲ
17. οἷον ἐπὶ τοῦ παλλωπιζομένου ποτὲ ἔφη. ὀχετίον t) γάρ τε ὀκνηρῶς αὐτοῦ ὑπερβαίνοντος, „Δικαίως," εἶπεν, „ὑφορᾷ τὸν πηλόν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν αὐτῷ κατοπτρίσασθαι." ὡς δὲ κυνικός τις οὐ φήσας ἔλαιον ἔχειν ἐν τῇ ληκύθῳ, προσῄτησεν αὐτόν, οὐκ ἔφη δώσειν· ἀπελθόντα μέντοι ἐκέλευε σκέψασθαι ὁπότερος εἴη ἀναιδέστερος. Ἐρωτικῶς δὲ διακείμενος Χρεμωνίδου, παρακαθιζόντων αὐτοῦ τε καὶ Κλεάνθους, ἀνέστη· θαυμάζοντος δὲ τοῦ Κλεάνθους, ἔφη, „Καὶ τῶν ἰατρῶν ἀκούω τῶν ἀγαθῶν, κράτιστον εἶναι φάρμακον πρὸς τὰ φλεγμαίνοντα ἡσυχίαν." δυοῖν δ' ὑπερανακειμένοιν u) ἐν πότῳ καὶ τοῦ ὑφ' αὑτὸν τὸν ὑφ' ἑαυτὸν σκαλίζοντος τῷ

r) ἐπικόπτοι. Menag. ἐπισκόπτοι. Illud commendant edit. Froben. et Stephan. cum cod. R.

s) καὶ οὐχ ἅδην. Stephan. et Menag. καὶ οὐχ ᾗδην. Aldobrandinus *neque ex propinquo.*

t) ὀχετίον. Ambrosius *vehiculum*, ut ὀχημάτιον legisse videatur.

u) ὑπερανακειμένοιν. Ambrosius: *iuxta se recumbentibus.* Casaubonus coni. ὑπερανακειμένου sc. Ζήνωνος, probatum Kuehnio neque improbatum Menagio, qui ipse coni. ὑπανακειμένοιν, *duobus infra se accumbentibus.*

Enimvero gestus ipsius subtristior gravisque et acer fuit, unde et rugabat frontem et ora contrahebat. Vili praeterea valde apparatu erat et qui barbaricam tenuitatem redoleret, idque sub praetextu frugalitatis faciebat. Si quem obiurgaret, circumcise id ac breviter neque nimium, sed velut ex longinquo faciebat, ut exempli gratia de eo qui se nimio studio componeret, aliquando ait. Quum enim ille cloacam quandam lente segniterque transcenderet, Merito, inquit, suspectum habet lutum: neque enim se in illo veluti in speculo intueri potest. Quum vero Cynicus quispiam oleum se in vasculo non habere diceret atque ab eo postularet, se minime daturum asseveravit: abeuntem vero animadvertere iussit uter esset impudentior. Quum esset autem in Chremonidem amatorie affectus, ipso et Cleanthe assistentibus surrexit: quumque admiraretur Cleanthes, ait, Et medicos optimos audio dicentes, praeclarum esse ad tumores quosque remedium quietem. Duobus in convivio supra se recumbentibus, quum is qui sibi adiacebat, inferiorem socium pul-

Digitized by Google

ποδί, αὐτὸς ἐκεῖνον τῷ γόνατι· ἐπιστραφέντος δέ, „Τί οὖν οἴει τὸν ὑποκάτω σου πάσχειν ὑπὸ σοῦ;“ πρὸς δὲ τὸν φι- 18.
λόπαιδα οὔτε τοὺς διδασκάλους ἔφη φρένας ἔχειν, ἀεὶ διατρίβοντας ἐν παιδαρίοις, οὔτε ἐκείνους. ἔφασκε δὲ τοὺς μὲν τῶν ἀσοφοίκων λόγους καὶ ἀπηρτισμένους x) ὁμοίους εἶναι τῷ ἀργυρίῳ τῷ Ἀλεξανδρινῷ· εὐοφθάλμους μὲν καὶ περιγεγραμμένους καθὰ καὶ τὸ νόμισμα, οὐδὲν δὲ διὰ ταῦτα βελτίονας. τοὺς δὲ τοὐναντίον ἀφυοφοίου τοῖς Ἀττικοῖς τετραδράχμοις, εἰκῇ μὲν κεκομμένοις καὶ σοφοίκως, καθέλκειν μέντοι πολλάκις τὰς κεκαλλιγραφημένας λέξεις y). Ἀρίστωνος δὲ τοῦ μαθητοῦ πολλὰ φιλεγομένου οὐκ εὐφυῶς z), ἔνια δὲ καὶ προπετῶς καὶ θρασέως, „Ἀδύνατον,“ εἰπεῖν, „εἰ μή σε ὁ πατὴρ μεθύων ἐγέννησεν·“ ὅθεν αὐτὸν καὶ λάλον ἀπεκάλει, βραχυλόγος ὤν.
πρὸς δὲ τὸν ὀψοφάγον μηδὲν τοῖς συμβιωταῖς καταλιπόντα, 19.
παρατεθέντος κατὰ μεγάλου ἰχθύος, ᾧρας οἷος τ' ἦν a) κατεσθίειν· ἐμβλέψαντι δέ, „Τί οὖν,“ ἔφη, „τοὺς συμβιωτὰς

x) ἀπηρτισμένους. Edit. Froben. ἀπηρτημένους. Stephan. μὴ ἀπηρτισμένους, quod expressit Ambrosius *imperfectos*. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 447. sq.
y) τὰς κεκαλλιγραφημένας λέξεις. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 122.
z) οὐκ εὐφυῶς. Ambrosius *non satis vaniter*.
a) οἷός τ' ἦν. Edit. Froben. οἷον τ' ἦν. Apud Athenaeum eamdem rem eodem auctore Antigono Carystio narrantem VIII. p. 345. C. D. legitur οἷος ἦν, quod huic loco restituebat Casaubonus cum Leopardo Emendatt. XIV. 2. Sed vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 1. sq.

saret pedé, ipse hunc pulsavit genu: converso illi, Quid ergo, ait, illum abs te pati arbitraris qui sub te est? Ad eum qui pueros amabat, neque magistros habere sensum ait, si semper inter pueros versentur, neque illos. Dicebat autem eruditorum sermones eosque perfectos Alexandrinae pecuniae similes esse: nam gratos quidem oculis ac pictos monetae instar, nihilo tamen idcirco esse meliores; eos vero qui secus essent tetradrachmis Atticis assimilabat, temere quidem ac rustice incisis, sed quibus saepe praeponderentur pulcre compositi sermones. Aristone autem discipulo non satis ingeniose multa, quaedam etiam temere procaciterque disserente, Possibile non esset, inquit, ita dicere, nisi ebrius te genuisset pater: unde ipsum etiam loquacem appellabat, brevis ipse in loquendo et circumcisus. Edaci cuidam nihil obsoniorum sociis inter convivandum relinquenti appositam ingentem piscem sustulit solusque comedere velle videbatur: quum ille in eum intueretur, Quid ergo, ait,

Digitized by Google

οἵες πάσχειν καθ' ἡμέραν b), εἰ σὺ μὴ δύναιο ἐνεγκεῖν τὴν ἐμὴν ὀψοφαγίαν c);" μειρακίου δὲ περιεργότερον παρὰ τὴν ἡλικίαν ἐρωτῶντος ζήτημά τι, προσήγαγε πρὸς κάτοπτρον καὶ ἐκέλευσεν ἐμβλέψαι· ἔπειτ' ἠρώτησεν εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἁρμόττοντα d) εἶναι ὄψεσι τοιαύτη e) ζητήματα. πρὸς δὲ τὸν φάσκοντα ὡς τὰ πολλὰ f) αὐτῷ Ἀντισθένης οὐκ ἀρέσκει, χρείαν Σοφοκλέους g) προενεγκάμενος ἠρώτησεν εἴ τινα καὶ καλὰ ἔχειν αὐτῷ δοκεῖ· τοῦ δ' οὐκ εἰδέναι φήσαντος, „Εἶτ' οὐκ αἰσχύνει h)," ἔφη, „εἰ μέν τι κακὸν ἦν εἰρημένον ὑπ' Ἀντισθένους, τοῦτ' ἐκλεγόμενος καὶ μνημονεύων, εἰ δέ τι καλόν, οὐδ' ἐπιβαλλόμενος κατέχειν;" εἰπόντος δέ τινος ὅτι μακρὰ αὐτῷ δοκεῖ τὰ λογάρια τῶν φιλοσόφων, „Λέγεις," εἶπε, „τἀληθῆ· δεῖ μέντοι καὶ τὰς συλλαβὰς αὐτῶν βραχείας εἶναι, εἰ δυνατόν." λέγοντος δέ τινος αὐτῷ περὶ Πολέμωνος ὡς ἄλλα προθέμενος ἄλλα λέγει, σκυθρωπάσας ἔφη i), „Πόσου

b) πάσχειν καθ' ἡμέραν. Athenaeus l. l. πάσχειν.
c) εἰ σὺ μὴ δύναιο ἐνεγκεῖν τὴν ἐμὴν ὀψοφαγίαν; Edit. Froben. et Menag. εἰ μὴ δύναιο σὺ ἐν. τ. ἐμ. ὀψ.; Athenaeus l. l. εἰ σὺ μίαν ἡμέραν μὴ δεδύνησαι ἐνεγκεῖν ὀψοφαγίαν; unde Leopardus l. l. coni. εἰ μὴ δύναιο σὺ μίαν ἡμέραν ἐνεγκεῖν etc.. Malim εἰ σὺ μίαν ἡμέραν μὴ δύναιο ἐνεγκεῖν etc.. Aldobrandinus: *si tu edacitatem meam semel ferre non potes.*
d) ἁρμόττοντα. Edit. Froben. ἁρμόττον.
e) τοιαύτη. Stephan. τοιαῦτα. Ambrosius utrumque agnoscit. Fortasse scribendum τοιαύτη τὰ ζητήματα.
f) τὰ πολλά. Scribebatur ταπολλά.
g) Σοφοκλέους. Menagius coni. Ἀντισθένους, quod probat Hermannus Dissert. de Aeschyli Niobe p. 19., Opuscc. vol. III. p. 56.
h) αἰσχύνει. Scribebatur αἰσχύνῃ.
i) ἔφη. Menag. οὕτως ἔφη.

socios quotidie tolerare arbitraris, si tu meam edacitatem ferre non vales? Adolescentem instantius quam per aetatem conveniret, quiddam inquirentem admoto speculo iussit inspicere: rogavit deinde num sibi viderentur ei faciei congruere tales quaestiones. Dicente quodam Antisthenis sibi pleraque minime placere, adducto in medium Sophoclis testimonio rogavit num sibi bona quaedam etiam habere videretur: illo se nescire dicente, Non pudet, inquit, si quid ab Antisthene male dictum sit, hoc indagare et memoriter tenere; si quid vero boni, negligere neque meminisse? Cuidam brevia esse philosophorum dicta asserenti, Vera, inquit, loqueris: oportet nempe, si fieri possit, breves esse illorum et syllabas. Dicente quodam de Polemone quod alia proponeret et alia loqueretur, substomachans, Quanti

Digitized by Google

γὰρ ἡγάπα τὰ διδόμενα;" δεῖν δὲ ἔφη τὸν διαλεγόμενον ὥςπερ τοὺς ὑποκριτὰς τὴν μὲν φωνὴν καὶ τὴν δύναμιν μεγάλην ἔχειν, τὸ μέντοι στόμα μὴ διέλκειν· ὃ ποιεῖν τοὺς πολλὰ μὲν λαλοῦντας, ἀδύνατα δὲ k). τοῖς εὖ λεγομένοις οὐκ ἔφη δεῖν καταλείπεσθαι τόπον ὥςπερ τοῖς ἀγαθοῖς τεχνίταις εἰς τὸ θεάσασθαι· τοὐναντίον δὲ τὸν ἀκούοντα οὕτω πρὸς τοῖς λεγομένοις γίνεσθαι, ὥςτε μὴ λαμβάνειν χρόνον εἰς τὴν ἐπισημείωσιν. νεανίσκου πολλὰ λαλοῦντος, ἔφη, „Τὰ ὦτά 21.
σου εἰς τὴν γλῶτταν συνερρύηκε." πρὸς τὸν καλὸν l) εἰπόντα ὅτι οὐ δοκεῖ αὐτῷ ἐρασθήσεσθαι ὁ σοφός, „Οὐδέν," ἔφη, „ὑμῶν ἀθλιώτερον ἔσεσθαι τῶν καλῶν m)." ἔλεγε δὲ καὶ τῶν φιλοσόφων τοὺς πλείστους τὰ μὲν πολλὰ ἀσόφους εἶναι n), τὰ δὲ μικρὰ καὶ τυχηρὰ ἀμαθεῖς o). καὶ προεφέρετο τὰ τοῦ Καφησίου p), ὃς ἐπιβαλλομένου τινὸς τῶν μαθητῶν μέγαλα φυσᾶν, πατάξας εἶπεν ὡς οὐκ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ κείμενον

k) ἀδύνατα δέ. Ambrosius: *sed ea bene dicere non possunt.*

l) καλόν. Edit. Froben. omittit.

m) „Οὐδέν," ἔφη, „ὑμῶν ἀθλιώτερον ἔσεσθαι τῶν καλῶν." Stephan. ἡμῶν, nisi oculi fallunt. Caeterum plenius haec leguntur apud Hesychium Miles. p. 24. ed. Orell.: *Οὗτος πρὸς τὸν καλὸν εἰπόντα, ὅτι οὐ δοκεῖ ἐρασθήσεσθαι ὁ σοφός, οὐδὲν ἀθλιώτερον, ἔφη, ὑμῶν ἔσται τῶν καλῶν, εἰ μὴ ἡμεῖς ἐρασθησόμεθα.* unde ultima verba huc transferri volebant Iunius, Meursius et Menagius.

n) τὰ μὲν πολλὰ ἀσόφους εἶναι. Menagius coni. τὰ μὲν μεγάλα σοφοὺς εἶναι. Kuehnius τὰ μὲν πολιτικὰ ἀσόφους εἶναι.

o) ἀμαθεῖς. Mericus Casaubonus coni. εὐμαθεῖς, supra τὰ πολλὰ intelligens τὰ μεγάλα.

p) *Καφησίου.* Guil. Dindorfius ad Athenaeum XIV. p. 629. A. corr. *Καφισίου.* Sed vid. Baehrius ad Plutarchi Pyrrh. c. 8. p. 162.

enim, inquit, faciebat quae dabantur? Operae pretium esse dicebat, eum qui disputaret, in morem histrionum voce viribusque magnum esse, os tamen aperire non debere immodice, quod ii faciunt qui plurima loquuntur quidem, sed quae fieri non possunt. His qui bene dicerent locum minime relinquendum veluti praeclaris artificibus ad dispiciendum: contra vero auditorem sic eis quae dicuntur intentum esse oportere, ut non vacet illi ad notas faciendas. Adolescenti loquaciori, Aures, inquit, tuae in linguam confluxere. Formoso cuidam dicenti, non videri sibi amaturum sapientem, Nihil, ait, vobis formosis esset infelicius. Dicebat et philosophorum plurimos plerisque in rebus esse insipientes, in parvis fortuitisque imperitos. Proferebatque Caphesiae illud, qui quum animadverteret quendam ex discipulis inflatum atque turgidum, percutiens dixit, Non

Digitized by Google

εἶη, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. νεανίσκου δέ τινος θρασύτερον διαλεγομένου, „Οὐκ ἂν εἴποιμι pp)," ἔφη, „μειράκιον, ἃ
22. ἐπέρχεταί μοι." Ῥοδίου δέ τινος καλοῦ καὶ πλουσίου, ἄλλως δὲ μηδέν, προκειμένου αὐτῷ q), μὴ βουλόμενος ἀνέχεσθαι r) πρῶτον μὲν ἐπὶ τὰ κεκονιμένα s) τῶν βάθρων ἐκάθιζεν αὐτόν, ἵνα μολύνῃ τὴν χλανίδα· ἔπειτα εἰς τὸν τῶν πτωχῶν τόπον, ὥστε συναναστρέφεσθαι τοῖς ῥάκεσιν αὐτῶν· καὶ τέλος ἀπῆλθεν ὁ νεανίσκος. πάντων ἔλεγεν ἀπρεπέστερον εἶναι τὸν τῦφον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν νέων. μὴ τὰς φωνὰς καὶ τὰς λέξεις ἀπομνημονεύειν, ἀλλὰ περὶ τὴν διάθεσιν τῆς χρείας τὸν νοῦν ἀσχολεῖσθαι, μὴ ὥσπερ ἔψησίν τινα ἢ σκευασίανt) ἀναλαμβάνοντας. δεῖν τε ἔλεγε τοὺς νέους πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι ἐν πορείᾳu) καὶ σχήματι καὶ περιβολῇ· συνεχές

pp) „Οὐκ ἂν εἴποιμι." Edit. Froben. et Stephan. οὐκ εἴποιμι.

q) Ῥοδίου δέ τινος καλοῦ καὶ πλουσίου, ἄλλως δὲ μηδέν, προκειμένου αὐτῷ. Edit. Froben., Stephan. et Menag. omittunt subdistinctionem post μηδέν, quae lectio ut potest sane defendi, ita altera longe philosopho dignior est. Aldobrandinusque vertens *sed alioquin sibi nihil obtemperantem*, vereor ut rem intellexerit.

r) μὴ βουλόμενος ἀνέχεσθαι. Ambrosius: *cum vellet aperire ad philosophiam aditum.* Aldobrandinus: *ferre nolens.*

s) τὰ κεκονιμένα. Stephan. cum codd. R, Florent. et Arund. τὰ κεκομμένα, quod expressit Ambrosius *concisos.* Alterum, probatum Stephano Menagioque, praebet edit. Froben. et Menag. cum codd. Stephani expressitque Aldobrandinus.

t) ὥσπερ ἔψησίν τινα ἢ σκευασίαν. Ambrosius: *veluti lixaturam quandam.*

u) πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι ἐν πορείᾳ. Edit. Froben. et Menag. πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι, καὶ πορείᾳ. Stephan. πάσῃ κοσμιότητι χρῆσθαι, καὶ πορείᾳ. Quod scripsi ἐν πορείᾳ, expressit Aldobrandinus probavitque auctoritate Stephan. prioris et cod. R Menagius.

si magnus fueris, bonus eris, sed si bonus, magnus. Adolescente quodam audacius loquente, Dicere, inquit, non possum, adolescens, quae occurrunt mihi. Rhodium quendam formosum atque divitem, alias vero nihil idoneum, quum instantem sibi nollet recipere, primo quidem super gradus sordidos sedere illum iussit, ut chlanidem foedaret; deinde vero in pauperum locum introduxit, ut inter pannos eorum versaretur: postremo recessit adolescens. Nihil fastu esse indecentius dicebat, id quod cum in caeteris tum in iuvenibus maxime. Monebat non circa voces et vocabula memoriam, sed circa utilitatis rationem mentem exercere oportere, ut ne veluti coctum aliquid aut opipare paratum cibum assumamus. Convenire maxime iuvenibus dicebat uti

Digitized by Google

τε προσφέρειν τοὺς ἐπὶ τοῦ Καπανέως x) Εὐριπίδου στίχους, ὅτι αὐτῷ·

Βίος μὲν ἦν πολύς, 28.
ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, φρόνημα δὲ
οὐδὲν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ y).

ἔλεγε δὲ μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως z) ἀλλοτριώτερον πρὸς κατάληψιν τῶν ἐπιστημῶν, μηδενός τε ἡμᾶς οὕτως εἶναι ἐνδεεῖς ὡς χρόνου. ἐρωτηθεὶς τίς ἐστι φίλος, „Ἄλλος ἐγώ." δοῦλον ἐπὶ κλοπῇ, φασίν, ἐμαστίγου· τοῦ δ' εἰπόντος, „Εἴμαρτό μοι κλέψαι," „Καὶ δαρῆναι," ἔφη. τὸ κάλλος εἶπε τῆς φωνῆς ἄνθος εἶναι· οἱ δέ, τοῦ κάλλους τὴν φωνήν. τῶν γνωρίμων τινὸς παιδάριον μεμωλωπισμένον θεασάμενος πρὸς αὐτόν, „Ὁρῶ σου," ἔφη, „τοῦ θυμοῦ τὰ ἴχνη." πρὸς τὸν κεχρισμένον τῷ μύρῳ, „Τίς ἐστιν," ἔφη, „ὁ γυναικὸς ὄζων;" Διονυσίου δὲ τοῦ Μεταθεμένου a) εἰπόντος αὐτῷ

x) ἐπὶ τοῦ Καπανέως. Ambrosius *de napeo.*

y) Εὐριπίδου στίχους, ὅτι αὐτῷ — ἢ πένης ἀνήρ. Legebatur Εὐριπίδου στίχους, ὅτι Βίος μὲν ἦν αὐτῷ, ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαύρος ἦν, Φρόνημα δ' οὐτι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ. Casaubonus corr. Εὐρ. στ., ὅτι — βίος μὲν ἦν αὐτῷ πολύς, Ἥκιστα δ' etc.. Reliqua enim restituit ex ipso Euripide, apud quem leguntur Supplicum v. 871. sqq. ed. Markland. 885. sqq. ed. Hermann.. Hinc et ipse restitui, sed ut αὐτῷ, quod non est Euripidis, suo loco ponerem.

z) τῆς ποιήσεως. Mericus Casaubonus coni. τῆς σοφίσεως, quam speciosam, non veram emendationem propter sequentia recte repudiavit Menagius.

a) Διονυσίου δὲ τοῦ Μεταθεμένου. Ambrosius *Dionysio cuidam.*

summa honestate in habitu, incessu, amictu: habebatque semper in ore Euripidis de Capaneo versus, quod illi

Opes quidem contigerunt largae,
sed opibus elatus nunquam incessit, neque fastus
plus habuit quam vir pauper.

Dicebat ad perceptionem disciplinarum nihil esse alienius poetica, nulliusque nos rei maiorem inopiam perpeti quam temporis. Interrogatus quis esset amicus, Alter, inquit, ego. Servum in furto, ut aiunt, deprehensum verberabat, quumque ille diceret, Fatale mihi erat furari, Et caedi, inquit. Pulcritudinem dixit vocis florem esse, alii vero, pulcritudinis vocem. Quum familiarium cuiusdam servulum liventem aspexisset, Video, inquit ad illum, tui furoris vestigia. Cuidam unguentis delibuto, Quis, ait, mulierem olet? Dionysio Metathemeno quaerenti cur se solum non

Digitized by Google

διὰ τί αὐτὸν μόνον οὐ διορθοῖ, ἔφη, „Οὐ γάρ σοι πιστεύω.“ πρὸς τὸ φλυαροῦν μειράκιον, „Διὰ τοῦτο,“ εἶπε, „δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ
24. λέγωμεν.“ ἐν συμποσίῳ κατακείμενος σιγῇ τὴν αἰτίαν ἠρωτήθη· ἔφη οὖν b) τῷ ἐγκαλέσαντι ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι παρῆν τις σιωπῶν ἐπιστάμενος· ἦσαν δὲ οἱ ἐρωτήσαντες παρὰ Πτολεμαίου πρέσβεις ἀφικόμενοι καὶ βουλόμενοι μαθεῖν τί εἴποιεν περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ἐρωτηθεὶς πῶς ἔχει πρὸς λοιδορίαν, „Καθάπερ,“ εἶπεν, „εἰ πρεσβευτὴς ἀναπόριτος ἀποστέλλοιτο.“ φησὶ δ' Ἀπολλώνιος ὁ Τύριος, ἕλκοντος αὐτὸν Κράτητος τοῦ ἱματίου ἀπὸ Στίλπωνος, εἰπεῖν, „Ὦ Κράτης, λαβὴ φιλοσόφων ἐστὶν ἐπιδέξιος ἡ διὰ τῶν ὤτων· πείσας οὖν ἕλκε τούτων c)· εἰ δέ με βιάζει d), τὸ μὲν σῶμα παρὰ σοὶ ἔσται, ἡ δὲ ψυχὴ παρὰ Στίλ-
XX. 25. πωνι.“ Συνδιέτριψε δὲ καὶ Διοδώρῳ, καθά φησιν Ἱππόβοτος· παρ' ᾧ καὶ τὰ διαλεκτικὰ ἐξεπόνησεν. ἤδη δὲ προκόπτων εἰσῄει καὶ πρὸς Πολέμωνα ὑπ' ἀτυφίας, ὥστε φασὶ λέγειν ἐκεῖνον, „Οὐ λανθάνεις, ὦ Ζήνων, ταῖς κηπαίαις

b) οὖν. Edit. Froben. omittit.
c) τούτων. Edit. Froben. et Stephan. τοῦτον. Ambrosius: *persuadens igitur trahe.* Menag. cum Aldobrandino τούτῳ.
d) βιάζει. Scribebatur βιάζῃ.

corrigeret, Quia, inquit, tibi minus crēdo. Inepta et nihil ad rem loquenti adolescentulo, Idcirco, inquit, aures habemus duas et os unum, uti plura audiamus, loquamur pauca. In convivio tacitus sedebat: percontanti causam, Nuntia, inquit, regi adesse quendam qui tacere sciat: qui autem interrogabant, legati a Ptolemaeo advenerant et discere cupiebant quid de illo regi nuntiarent. Interrogatus quonam esset animo adversus maledicta, dixit, Similiter, inquit, ac si legatus absque responso remittatur. Refert Apollonius Tyrius, quod quum Crates eum per pallium a Stilpone retraheret, dixerit, O Crates, aptissima philosophorum captura est quae fit per aures: quum igitur persuaseris, tum hisce trahe: quod si per vim egeris, corpus quidem apud te, sed animus apud Stilponem erit. Versatum illum et cum Diodoro Hippobotus auctor est: apud quem et dialecticae studuit. Iam vero proficiens atque provectus Polemonis frequentabat auditorium, quod minime elatus erat. Quare illum dixisse ferunt, Non latet nos, Zeno, te per horti

Digitized by Google

παρεισρεῖν θύραις καὶ τὰ δόγματα κλέπτειν Φοινικικῶς μεταμφιεννύς e)." καὶ πρὸς τὸν δείξαντα δὲ αὐτῷ διαλεκτικὸν ἐν τῷ θερίζοντι λόγῳ f) ἑπτὰ διαλεκτικὰς ἰδέας, πυθέσθαι πόσας εἰσπράττεται μισθοῦ· ἀκούσαντα δὲ ἑκατόν, διακοσίας αὐτῷ δοῦναι. τοσοῦτον ἦσκει φιλομάθειαν. φασὶ δὲ καὶ XXI.
πρῶτον καθῆκον ὠνομακέναι καὶ λόγον περὶ αὐτοῦ πεποιηκέναι. τούς τε Ἡσιόδου στίχους g) μεταγράφειν οὕτως·

Κεῖνος μὲν πανάριστος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται,
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει h).

κρείττονα γὰρ εἶναι τὸν ἀκοῦσαι καλῶς δυνάμενον τὸ λεγό- 26.
μενον i) καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, τοῦ δι' αὐτοῦ τὸ πᾶν συνοήσαντος· τῷ μὲν γὰρ εἶναι μόνον τὸ συνιέναι, τῷ δ' εὖ πειθθέντι προσεῖναι καὶ τὴν πρᾶξιν. ἐρωτηθεὶς k), διὰ τί αὐστηρὸς ὢν XXII.
ἐν τῷ πότῳ διαχεῖται, ἔφη, „Καὶ οἱ θέρμοι πικροὶ ὄντες βρεχόμενοι γλυκαίνονται." φησὶ δὲ καὶ Ἑκάτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Χρειῶν ἀγίεσθαι αὐτὸν ἐν ταῖς τοιαύταις κοινω-

e) „Θὺ λανθάνεις — Φοινικικῶς μεταμφιεννύς. Haec per interrogationem profert Stephaniana. Caeterum Menag. φοινικῶς. Ambrosius *phoenicum more*. Froben. καταμφιεννύς.
f) ἐν τῷ θερίζοντι λόγῳ. Ambrosius: *στειρίζοντι in sermone*.
g) τούς τε Ἡσιόδου στίχους. Versus sunt Opp. et D. 293. et 294.
h) ἐσθλὸς δ' — νοήσει. Edit. Froben. ἐσθλὸς δὲ κἀκεῖνος αὖ etc. Casaubonus affert lectionem ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.
i) τὸ λεγόμενον. Edit. Froben. omittit.
k) ἐρωτηθείς. Legebatur ἐρωτηθείς, φησί. Delevi alterum verbum, omissum ab interpretibus.

nunas irrepere furarique dogmata, eaque Phoenicum tibi amictu circumdare. Fertur quum dialecticus sibi septem species dialectices in metente sermone demonstrasset, interrogasse quidnam sibi mercedis dari vellet: poscentique centum ducentas dedisse. Tanto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primum καθῆκον, id est officium, vocasse librumque de illo scripsisse. Hesiodi item versus mutare solitum in hanc sententiam:

Optimus ille quidem qui paret recta docenti,
Nec malus ille potest qui per se noscere cuncta.

Praestantiorem enim eum esse qui bene quod dicitur audire possit atque eo uti, quam qui per se ipsum omnia assequitur: huic enim solum adesse intelligentiam, qui vero obtemperet, inesse praeterea et actum. Rogatus cur severus quum esset, in convivio tamen hilaresceret, Et lupini, ait, quum sint amari, perfusi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in secundo Sententiarum, in eiusmodi consertiis indul-

Digitized by Google

νίαις l)). ἔλεγέ τε κρεῖττον εἶναι τοῖς ποσὶν ὀλισθεῖν ἢ τῇ γλώττῃ. τὸ εὖ γίνεσθαι μὲν παρὰ μικρόν, οὐ μὴν μικρὸν
XXIII. εἶναι m)· οἱ δέ, Σωκράτους. Ἦν δὲ καρτερικώτατος καὶ λιτότατος, ἄπυρῳ τροφῇ n) χρώμενος καὶ τρίβωνι λεπτῷ, ὥρτε λέγεσθαι ἐπ' αὐτοῦ·

27. Τὸν δ' οὔτ' ἂρ χειμὼν πρυόεις, οὐκ ὄμβρος ἀπείρων,
οὐ φλὸξ ἠελίοιο δαμάζεται, οὐ νόσος αἰνή,
οὐχ ὡς τις δήμου ἐναρίθμιος, ἀλλ' ὅγ' ἀτειρὴς o)
ἀμφὶ διδασκαλίῃ τέτατο νύκτας τε καὶ ἦμαρ.

XXIV. οἵ γε μὴν κωμικοὶ ἐλάνθανον ἐπαινοῦντες αὐτὸν διὰ τῶν σκωμμάτων. ἵνα καὶ Φιλήμων φησὶν οὕτως ἐν δράματι Φιλοσόφοις p)·

Φιλοσοφίαν καινήν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ,
πεινῆν διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει·
εἷς ἄρτος, ὄψον ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ q).

l) ἐνίεσθαι αὐτὸν ἐν ταῖς τοιαύταις κοινωνίαις. Ambrosius: *eiusmodi consortia non libenter admittere solitum.* Aldobrandinus: *ipsum — in eiusmodi communionibus animum remittere solitum.*

m) τὸ εὖ γίνεσθαι μὲν παρὰ μικρόν, οὐ μὴν μικρὸν εἶναι. Menagius coni. τὸ εὖ ἄρχεσθαι. Vid. Wyttenbachius ad Plutarchi Morall. p. 607. ed. Oxon. T. I. p. 486. ed. Lips..

n) ἀπύρῳ τροφῇ. Cod. Arund. ἀπήρῳ. Vid. Rossius l. l. §. XXXVII. p. 102. sq..

o) οὐχ ὡς τις — ὅγ' ἀτειρής. Cod. Arund. ου κε ρο τις δήμου ἐναριθμενος ἀλλ' ὁγ' ἀτειρής.

p) Φιλήμων — ἐν δράματι Φιλοσόφοις. Vid. Meinekius Menandr. et Philem. Rell. p. 388. sq..

q) Φιλοσοφίαν καινήν — ἐπιπιεῖν ὕδωρ. Legebatur Εἷς ἄρτον ὄψον, ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ. Φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ, Πεινῆν διδάσκει, καὶ μαθητὰς λαμβάνει. Emendavi versus ordinemque re-

gere sibi solitum. Dicebatque melius esse pedibus quam lingua labi. Bene paulatim aliquid fieri, non tamen parum esse: hoc alii Socratis dicunt. Erat autem patientissimus et simplicissimi victus, crudisque tantum cibis utebatur et tenui pallio, ita ut de illo diceretur:

Hunc non acris hiems domuit, non frigidus imber,
Non solis radii, non vis teterrima morbi,
Non quicquid vulgo pretiosum: invictus at unus
Instabat gravibus studiis noctesque diesque.

Comici tamen imprudentes, hunc dum vituperant, laudant. Namque Philemon in comoedia Philosophis ait:

Exercet ignotum philosophiae genus,
Docet esurire, dehinc auditores capit:
Cum pane caricas vorat et aquam bibit.

Digitized by Google

[οἱ δέ, Ποσειδίππου r).] ἤδη δὲ καὶ εἰς παροιμίαν ᾠχεδὸν ἐχώρησεν. ἐλέγετο γοῦν ἐπ' αὐτῷ, Τοῦ φιλοσόφου Ζήνωνος ἐγκρατέστερος. ἀλλὰ καὶ Ποσείδιππος Μεταφερομένοις·

Ὥστ' ἐγ ἡμέραις δέκα 28.
εἶναι δοκεῖν Ζήνωνος ἐγκρατέστερον s).

τῷ γὰρ ὄντι πάντας ὑπερεβάλλετο τῷ τε εὐδει κούτῳ καὶ τῇ XXV.
σεμνότητι καὶ δὴ νὴ Δία καὶ μακαριότητι t)· ἀκτῷ γὰρ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα βιοὺς ἔτη κατέστρεψεν, ἄνοσος καὶ ὑγιὴς διατελέσας. Περσαῖος δέ φησιν ἐν ταῖς ἠθικαῖς σχολαῖς δύο καὶ ἑβδομήκοντα ἐτῶν τελευτῆσαι αὐτόν, ἐλθεῖν δὲ Ἀθήναζε δύο καὶ εἴκοσι ἐτῶν· ὁ δ' Ἀπολλώνιός φησιν ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς αὐτὸν ἔτη δυοῖν δέοντα ἑξήκοντα. ἐτελεύτα δὴ XXVI.
οὕτως· ἐκ τῆς σχολῆς ἀπιὼν προσέπταισε καὶ τὸν δάκτυλον περιέρρηξε· παίσας δὲ τὴν γῆν τῇ χειρί, φησὶ τὸ ἐκ τῆς Νιόβης,

Ἔρχομαι· τί μ' αὖεις u); 29.

stitui ex Clemente Alexandr. Stromat. II. p. 493. ed. Venet. p. 177. ed. Sylburg. p. 498. ed. Potter., praeeunte Meinekio l. l..

r) [οἱ δέ, Ποσειδίππου.] Inclusi ut additamentum interpolatoris: quod vidit Rossius l. l. §. XXXVII. p. 104.

s) Ὥστ' ἐν ἡμέραις δέκα — ἐγκρατέστερον. Ambrosius: *itaque diebus decem Zenone continentius.*

t) καὶ δὴ νὴ Δία καὶ μακαριότητι. Ambrosius: *magnaque foelicitate.*

u) τὸ ἐκ τῆς Νιόβης, Ἔρχομαι· τί μ' αὖεις; Scribebatur Ἔρχομαι, τί μ' ἀΰεις. Correxit Hermannus, qui ad Aeschyli Nioben refert, Dissert. de Aeschyli Niobe p. 19. sq., Opusce. vol. III. p. 55. et 56.

[Alii Posidippum putant.] Iam vero ferme et in proverbium abiit illud ut diceretur de eo, Continentior Zenone philosopho. Sed et Posidippus ait in Translatis,

Ita ut decem diebus
Zenone videretur esse continentior.

Re enim vera omnes transcendebat ea specie et vero honestate magnaque per Iovem felicitate: quippe nonagesimo octavo aetatis anno vita excessit, quum sine morbo sanusque semper vixisset. Persaeus autem in Scholis moralibus septuaginta duorum annorum migrasse tradit ex vita: Athenas quippe concessisse aetatis anno vicesimo altero: quinquaginta vero et octo annos scholae praefuisse Apollonius auctor est. Sic autem obiit: quum abiret e schola, offendit digitumque perfregit; manu vero terram feriens dixit illud ex Niobe,

En adsum: quid me, oro, vocas?

Digitized by Google

καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν, ἀποπνίξας ἑαυτόν, Ἀθηναῖοι x) δ' ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ Κεραμεικῷ καὶ ψηφίσμασι τοῖς προειρημένοις ἐτίμησαν, τὴν ἀρετὴν αὐτῷ προσμαρτυροῦντες. καὶ Ἀντίπατρος ὁ Σιδώνιος ἐποίησεν οὕτως y)·

Τῆνος ὅδε Ζήνων Κιτιεὺς z) φίλος, ὃς πότ' Ὄλυμπον
ἔβραμεν, οὐκ Ὄσσῃ Πήλιον ἀνθέμενος,
οὐδὲ τά γ' Ἡρακλῆος ἀέθλεε a)· τὰν b) δὲ πότ' ἄστρα
ἀτραπιτὸν μούνας c) εὗρε σαοφροσύνας.

καὶ ἄλλο Ζηνόδοτος ὁ στωικός, Διογένους μαθητής d)·

30. Ἔκτισας e) αὐτάρκειαν, ἀφεὶς πενεαυχέα πλοῦτον,
Ζήνων, σὺν πολιῷ σεμνὸς ἐπισκυνίῳ·

x) Ἀθηναῖοι. Edit. Froben. ἀθήνησι.

y) καὶ Ἀντίπατρος ὁ Σιδώνιος ἐποίησεν οὕτως. Ambrosius: *Diximus quemadmodum mortuus est Zeno, et nos in pammetro hoc modo.*

z) Κιτιεύς. Edit. Froben., Stephan. et Menag. Κιττιεύς. Cod. R Κιτιεύς. Aldobrandinus *Citio.*

a) ἀέθλεε. Legebatur ἀέθλια. Correxit post Bruncknium Toupiumque Iacobsius Append. Anthol. Gr. nr. 5. Ambrosius: *Herculis et numerum (munerum) certamina dura subivit,*

b) τάν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. τήν. Correxit Meibomius et Iacobsius.

c) ἀτραπιτὸν μούνας. Edit. Froben., Stephan. et Menag. ἀτραπὸν μοῦνος. Casaubonus coni. ἀτραπὸν ὃς μοῦνος. Correxit Stephanus, Menagius, Meibomius et Iacobsius, μούνας Meibomius et Iacobsius.

d) καὶ ἄλλο Ζηνόδοτος ὁ στωικός, Διογένους μαθητής. Ambrosius: *Et Antipatrus Sidonius sic fecit.* ut sequatur carmen infra §. 31. prolatum ex pammetro Diogenis, deinde subsequatur Zenodoteum, praemissis hisce, *Zenodotus Stoicus Zenonis discipulus aliud sic fecit.*

e) Ἔκτισας. Menag. κτήσας, quod expressit Aldobrandinus. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebent codd. R et Arund. cum Ambrosio, praelatum Menagio receptumque Iacobsio Anthol. Gr. VII. 117.

continuoque se strangulans interiit. Athenienses autem illum in Ceramico sepelierunt decretisque, ut praediximus, honoraverunt, virtutis illi testimonium addentes. In quem Antipater Sidonius sic scripsit:

Hic Zeno ille decus patriae, qui nuper Olympum
Scandit, nec Ossaq Pelion imposuit.
Gesta etenim magni non Herculis ista: sed altam
Virtute invenit solus ad astra viam.

Zenodotus Stoicus Diogenis discipulus aliud sic fecit:

Vixisti frugi, spreto praedivite luxu
Spectandus cano, Zeno, supercilio.

Digitized by Google

ἄρσενα γὰρ λόγον εὗρες, ἐνηθλήσω f) δὲ προνοίᾳ,
αἴρεσιν, ἀτρέστου μητέρ' ἐλευθερίας g).
εἰ δὲ πάτρα Φοίνισσα, τίς ὁ φθόνος; ἦν καὶ ὁ Κάδμος
κεῖνος, ἀφ' οὗ γραπταὶ Ἕλλασ ἔχει σελίδα h).

καὶ κοινῇ δὲ καὶ περὶ πάντων τῶν στωικῶν Ἀθήναιος i) ὁ ἐπιγραμματοποιός φησιν οὕτως·

Ὦ στωικῶν μύθων εἰδήμονες, οἷ πανάριστα
δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθέμενοι σελίσιν,
τὴν ἀρετὴν ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἆδε γὰρ ἀνδρῶν
μοῦνα καὶ βιοτὴν ῥύεται καὶ πόλιας.
σαρκὸς δ' ἡδυπάθημα, φίλον τέλος ἀνδράσιν ἄλλοις,
ἡ μία τῶν Μνήμης ἤνυσε θυγατέρων k).

εἴπομεν ὡς ἐτελεύτα ὁ Ζήνων καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ παμμέτρῳ 31.
τοῦτον τὸν τρόπον·

f) ἐνηθλήσω. Edit. Froben., Stephan. et Menag. ἀνεθλήσω. Illud praebent codd. Stephani, R et Florent., commendatum Stephano, Menagio et Lennepio ad Phalarid. Epistt. p. 149. b., receptumque Iacobsio l. l., Idem Iacobsius cum Lennepio v. αἵρεσιν commatis inclusit, quae nulla sunt in editionibus praeter Meibomianam certe unum praebentem post αἵρεσιν.

g) μητέρ' ἐλευθερίας. Iacobsius l. l. μητέρ' ἐλευθερίης.

h) εἰ δὲ πάτρα Φοίνισσα — ἔχει σελίδα. Stephan. ἦν δὲ ὁ Κάδμος. Menagius coni. ἔνθεν ὁ Κάδμος. Lennepius l. l. Εἰ δὲ πάτρᾳ Φοίνιξ, οὐδεὶς φθόνος· ἦν καὶ ὁ Κάδμος, Κεῖνος etc.. Porsonus ad Euripid. Phoeniss. v. 1613. p. 113. ed. tert. Lips. Εἰ δὲ πάτρᾳ Φοίνιξ σύ, τίς ὁ φθόνος; οὗ καὶ ὁ Κάδμος Κεῖνος, ἀφ' οὗ γραπταὶ Ἕλλασ ἔχει σελίδα;

i) Ἀθήναιος. Stephan. et Menag. Ἀθηναῖος.

k) Ὦ στωικῶν — θυγατέρων. Vid. supra VI. 14.

Pugnasti ingenio, invenisti mascula verba,
Et tibi libertas dulcis amica fuit.
Si patria es Phoenix, quid tum? nam Cadmus et ipse
Phoenix, cui debet Graecia docta libros.

Communiter autem de omnibus Stoicis Athenaeus epigrammatum scriptor sic dixit:

O Stoicae gnari sectae, quam insignia vestra
Dogmata, quae sacris scribitis in tabulis.
Esse bonum unam animi virtutem, sola tuetur
Quod validas urbes, quodque ea sola homines.
At diliis vitae scopus esse spurca voluptas,
Una egit pulchrae filia Mnemosynes.

Diximus quemadmodum mortuus est Zeno, et nos in pammetro hoc modo:

Digitized by Google

Τὸν Κιτιᾶ ἢ Ζήνωνα θανεῖν λόγος ὡς ὑπὸ γήρως
πολλὰ καμὼν ἐλύθη· οἱ δέ, μένων ἄσιτος·
οἱ δ', ὅτι προσκόψας ποτ' ἔφη, χερὶ γαῖαν ἀλοῖσας,
Ἔρχομαι αὐτόματος δή· τί με, τί μὲ καλεῖς m);

ἔνιοι γὰρ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τελευτῆσαί φασιν αὐτόν. καὶ
XXVII. περὶ μὲν τῆς τελευτῆς ταῦτα. Φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις τὸν πατέρα αὐτοῦ Μνασέαν πολλάκις ἄτε ἔμπορον Ἀθήναζε παραγίνεσθαι καὶ πολλὰ τῶν Σωκρατικῶν βιβλίων ἀποφέρειν ἔτι παιδί ὄντι τῷ Ζήνωνι·
82. ὅθεν καὶ ἐν τῇ πατρίδι συγκεκροτῆσθαι n). καὶ οὕτως ἐλθόντα εἰς Ἀθήνας Κράητι παραβαλεῖν, δοκεῖ δέ, φησί, καὶ τὸ τέλος αὐτὸς ὁρίσαι τῶν πλανωμένων περὶ τὰς ἀποφάσεις o). ᾤμνυε δέ, φασί, καὶ κάππαριν, καθάπερ Σω-
XXVIII. κράτης τὸν κύνα. Ἔνιοι μέντοι, ἐξ ὧν εἰσιν οἱ περὶ

l) *Κιτιᾶ.* Edit. Froben., Stephan. et Menag. *Κιττιᾶ.* Aldobrandinus *Citieum.* Correxit Casaubonus Menagiusque. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 118. *Κιτιέα.*

m) οἱ δ' — τί με καλεῖς. Edit. Froben. ποτὲ φῇ. Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. v. 856. p. 320. χερὶ γαῖαν ἁλοῖσας Graecum esse negans corr. χερὶ γῆν ἁλοίσας. Alterum versum Menag. talem habet: Ἔρχομαι αὐτόματος δή· τί καλεῖς με; RRR τί δὴ καλεῖς με. Iacobsius l. l. coni. Ἔρχομαι αὐτόματος δή, τί μάτην με καλεῖς; Abest autem hoc distichon ab Anthologia Graeca. Caeterum Ambrosius habet, *Alter quod terram feriens: quid me petis? ultro Vado ego, sunt haec de funere nota suo.* mirabiliter ille versu comprehendens quae solutae sunt orationis.

n) *συγκεκροτῆσθαι.* Ambrosius: *philosophiae desiderio flagrantem.*

o) *τὰς ἀποφάσεις.* Ambrosius *negationes.*

Cittensem varie extinctum Zenona loquuntur,
Hi confectum annis, hi periisse fame.
Ast alii dixisse ferunt lapsu male laesum,
Ecce tibi ultro adsum: quid me ita, quaeso, vocas?

Nam nonnulli ita quoque mortuum asserunt. Atque de eius morte haec dicta sint. Refert Demetrius Magnesius in Aequivocis Mnaseam huius patrem saepe quippe mercatorem Athenas adventantem complures Socraticos libros Zenoni adhuc puero advexisse. Iamque tunc in patria fama celebratum perrexisse Athenas Cratetique congressum esse. Videtur autem, inquit, et ipse circa enunciationes errantium finem statuisse. Sed et per capparim fertur deierasse, sicuti et Socrates per canem. Quidam tamen, ex quibus est Cas-

Digitized by Google

Κάσσιον τὸν σκεπτικόν p), *ἐν πολλοῖς κατηγοροῦντες τοῦ Ζήνωνος, πρῶτον μὲν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἄχρηστον ἀποφαίνειν λέγοντα ἐν ἀρχῇ τῆς Πολιτείας, δεύτερον ἐχθροὺς καὶ πολεμίους* q) *καὶ δούλους καὶ ἀλλοτρίους λέγειν αὐτὸν ἀλλήλων εἶναι πάντας τοὺς μὴ σπουδαίους* r), *καὶ γονεῖς τέκνων καὶ ἀδελφοὺς ἀδελφῶν, οἰκείους οἰκείων* s)· *πάλιν ἐν* 33.
τῇ Πολιτείᾳ παρισταντα πολίτας καὶ φίλους καὶ οἰκείους καὶ ἐλευθέρους τοὺς σπουδαίους μόνον, ὥστε τοῖς σπουδαίοις εἰ γονεῖς καὶ τὰ t) *τέκνα ἐχθροί· οὐ γὰρ εἶσι σοφοί, κοινάς τε τὰς γυναῖκας δογματίζειν ὁμοίως ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ κατὰ τοὺς διακοσίους* u), *μήτε ἱερὰ μήτε δικαστήρια μήτε γυμνάσια ἐπὶ ταῖς πόλεσιν οἰκοδομεῖσθαι, περί τε νομίσματος οὕτως γράφειν, „Νόμισμα δ' οὔτ' ἀλλαγῆς ἕνεκεν οἴεσθαι δεῖν κατασκευάζειν οὔτε ἀποδημίας ἕνεκεν.“ καὶ ἐσθῆτι δὲ τῇ αὐτῇ κελεύει χρῆσθαι ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ μηθὲν*

p) *Κάσσιον τὸν σκεπτικόν.* Edit. Froben. *κάσιον τὸν κλεπτικόν.* Menag. et cod. Palat. *Κάσιον τὸν Σκεπτικόν.* Ambrosius *Cassius Sceptius.* Aldobrandinus *Casius Scepsius.* Recepi lectionem Stephanianae, praelatam Menagio.

q) *πολεμίους* Edit. Froben. et Stephan. *πολεμικούς.*

r) *τοὺς μὴ σπουδαίους.* Edit. Froben. et Stephan. *τοὺς σπουδαίους.* Illud praeter Menag. praebent cod. Palat. et interpretes, praefertque Menagius.

s) *οἰκείους οἰκείων.* Fortasse scribendum *καὶ οἰκείους οἰκείων.* Certe interpretes agnoscunt copulativam.

t) *τά.* Edit. Froben. omittit.

u) *καὶ κατὰ τοὺς διακοσίους.* Interpretes *ac secundum ducentos.* Quosnam? Menagius *στίχους* excidisse putat, quod interpretando expressi.

sius Scepticus, in plurimis Zenonem accusant, primo quidem quod disciplinas liberales inutiles denuntiet in principio suae Reipublicae; secundo quòd inimicos et hostes et servos et alienos sibi invicem dicat omnes qui probitati non studeant, et parentes filiorum et fratres fratrum et propinquos propinquorum; rursusque in Republica commendet cives et amicos et propinquos ac liberos solos esse qui sint probi, ut Stoicis parentes ac liberi inimici sint: non enim sunt sapientes; uxoresque communes itidem in Republica statuat vel ducentis circiter versibus, neque sacra neque iudicia neque gymnasia in urbibus construi permittat; porro ita de moneta scribat: *Nummum vero neque commutandi gratia neque peregrinationis causa parari arbitrandum est.* eandemque vestem viros ac mulieres indui praecipiat nullamque

Digitized by Google

XXIX. 34. μέριον ἀποκεκρύφθαι. ὅτι δ' αὐτοῦ ἐστιν ἡ Πολιτεία καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ πολιτείας φησί, περί τε ἐρωτικῶν διείληπται x) κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιγραφομένης ἐρωτικῆς τέχνης· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς Διατριβαῖς τὰ παραπλήσια γράφει. τοιαυτότροπά τινά ἐστι παρὰ τῷ Κασσίῳ, ἀλλὰ καὶ Ἰσιδώρῳ y) τῷ Περγαμηνῷ ῥήτορι· ὃς καὶ ἐκτμηθῆναί φησιν ἐκ τῶν βιβλίων τὰ κακῶς λεγόμενα παρὰ τοῖς στωικοῖς ὑπ' Ἀθηνοδώρου τοῦ στωικοῦ πιστευθέντος τὴν ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκην· εἶτα ἀντιτεθῆναι αὐτά, φωραθέντος τοῦ Ἀθηνοδώρου καὶ κινδυνεύσαντος. καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν XXX. ἀθετουμένων αὐτοῦ z). 35. Γεγόνασι δὲ Ζήνωνες ὀκτώ· πρῶτος ὁ Ἐλεάτης, περὶ οὗ λέξομεν· δεύτερος αὐτὸς οὗτος· τρίτος Ῥόδιος, τὴν α) ἐντόπιον γεγραφὼς ἱστορίαν ἐνιαίαν b)· τέταρτος ἱστορικός, τὴν Πύρρου γεγραφὼς στρατείαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν c), ἀλλὰ καὶ ἐπιτομὴν τῶν πεπραγμένων

x) διείληται. Scribebatur διήληται. Illud ex cod. R restitui cum Menagio.

y) Ἰσιδώρῳ. Ambrosius *apud Hesiodum*. Menagius coni. Ἀπολλοδώρῳ.

z) καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ἀθετουμένων αὐτοῦ. Edit. Froben. μὲν omittit. Ambrosius: *hactenus de his.*

a) τήν. Edit. Froben. omittit.

b) ἐνιαίαν. Legebatur ἑνιαίαν. Menag. ἑνιέα. Cod. Florent. ἑνιέα. Ambrosius omittit. Aldobrandinus *prudentem*. Correxit cum Casaubono Menagius, ipse coniiciens ἐν ια'. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 543.

c) τὴν Πύρρου γεγραφὼς στρατείαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. Legebatur τὴν Πύῤῥου γεγραφὼς ἱστορίαν etc.. Correxi cum Menagio ex codd. Stephani, R et Palat.. Ambrosius: *Pyrrhi in Italia gesta conscripsit*. Aldobrandinus: *qui Pyrrhi in Italiam et Siciliam expeditionis historiam — conscripsit.*

corporis nudare partem. Porro hanc eius esse Rempublicam et Chrysippus in libro de republica scribit. De amatoriis item disseruit in principio libri qui inscribitur Ars amatoria: similia identidem scribit in Diatribis. Huiusmodi quaedam sunt apud Cassium, itemque apud Isidorum rhetorem Pergamenum, qui etiam abscissa ex libris quae male sentirent ac dicerent Stoici, tradit ab Athenodoro Stoico, custode bibliothecae Pergamenae, deinde rursus inserta esse, deprehenso ac periclitante Athenodoro. Hactenus de iis quae in eo improbantur. Fuere autem octo Zenones: primus Eleates, de quo dicemus; secundus hic ipse; tertius Rhodius, qui eius loci scripsit historiam singularem; quartus historicus, qui Pyrrhi in Italiam ac Siciliam expeditionis historiam conscripsit epitomenque Romanarum et Carthagi-

Digitized by Google

Ῥωμαίοις τε καὶ Καρχηδονίοις· πέμπτος Χρυσίππου μαθητής, βιβλία μὲν ὀλίγα γεγραφώς, μαθητὰς δὲ πλείστους καταλελοιπώς· ἕκτος ἰατρὸς Ἡροφίλειος d), νοῆσαι μὲν ἱκανός, γράψαι δὲ ἄτονος· ἕβδομος γραμματικός, οὗ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπιγράμματα φέρεται· ὄγδοος Σιδώνιος τὸ γένος, φιλόσοφος Ἐπικούρειος καὶ νοῆσαι καὶ ἑρμηνεῦσαι σαφής. Μαθηταὶ δὲ Ζήνωνος πολλοὶ μέν, ἔνδοξοι δὲ Περσαῖος Δημητρίου Κιτιεύς e), ὃν οἱ μὲν γνώριμον αὐτοῦ, οἱ δὲ οἰκέτην ἕνα τῶν εἰς βιβλιογραφίαν f) πεμπομένων αὐτῷ παρὰ Ἀντιγόνου, οὗ καὶ τροφεὺς ἦν τοῦ παιδὸς Ἀλκυονέως g). διάπειραν δή ποτε βουληθεὶς λαβεῖν αὐτοῦ ὁ Ἀντίγονος h) ἐπέπεμψεν αὐτῷ πλαστῶς ἀγγελθῆναι i) ὡς εἴη τὰ χωρία αὐτοῦ πρὸς τῶν πολεμίων ἀφῃρημένα· καὶ συνθρωπάσαντος, „Ὁρᾷς," ἔφη k), „ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ πλοῦτος ἀδιάφορον;" βιβλία δὲ αὐτοῦ φέρεται τάδε· περὶ βασιλείας, Πολιτεία Λα- XXXI. 36.

d) Ἡροφίλειος. Edit. Froben. et Menag. Ἡροφίλιος. Stephan. Ἡροφίλειος. Ambrosius *Herophileus*.
e) Κιτιεύς. Edit. Froben. et Stephan. Κιττιεύς. Menag. Κιτιεύς. Aldobrandinus *Citieus*.
f) βιβλιογραφίαν. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 655. et seq.
g) Ἀλκυονέως. Scribebatur Ἀλκυονέως. Interpretes *Alcyonei*.
h) διάπειραν — ὁ Ἀντίγονος. Menagius ante haec verba ex Hesychio Milesio p. 26. in. inseri volebat, Τούτου λέγοντος, ὡς οὐ λυπηθήσεται ὁ σοφός.
i) ἀγγελθῆναι. Edit. Froben. et Menag. ἀγγελῆναι.
k) ἔφη. Edit. Froben. omittit.

niensium rerum; quintus Chrysippi discipulus, qui libros quidem scripsit perpaucos, sed plurimos discipulos reliquit; sextus medicus Herophilius, ad cogitandum idoneus, ad scribendum tardus; septimus grammaticus, cuius inter caetera etiam epigrammata feruntur; octavus Sidonius genere, philosophus Epicureus, sensu et eloquutione clarus atque apertus. Zenonis vero discipuli fuere complures, hi tamen nobiliores: Persaeus Demetrii filius Citieus: hunc alii quidem necessarium, alii vero famulum illius tradunt unumque ex iis qui ad scribendos libros missi sibi ab Antigono fuerant, cuius et filii Halcyonis nutritor fuerit. Eius igitur experimentum quum aliquando capere Antigonus vellet, falso ipsi nuntiari fecit praedia ipsius ab hostibus fuisse direpta: et quum tristior effectus esset, Vides, inquit, divitias non esse indifferentes? Feruntur eius ista volumina: de regno, Laconica respublica, de nuptiis, de impietate,

Digitized by Google

εἴη, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. νεανίσκου δέ τινος θρασύτερον διαλεγομένου, „Οὐκ ἂν εἴποιμι pp)," ἔφη, „μειράκιον, ἃ
22. ἐπέρχεταί μοι." Ῥοδίου δέ τινος καλοῦ καὶ πλουσίου, ἄλλως δὲ μηδέν, προσκειμένου αὐτῷ q), μὴ βουλόμενος ἀνέχεσθαι r) πρῶτον μὲν ἐπὶ τὰ κεκονιμένα s) τῶν βάθρων ἐκάθιζεν αὐτόν, ἵνα μολύνῃ τὴν χλανίδα· ἔπειτα εἰς τὸν τῶν πτωχῶν τόπον, ὥστε συναναπλίβεσθαι τοῖς ῥάκεσιν αὐτῶν· καὶ τέλος ἀπῆλθεν ὁ νεανίσκος. πάντων ἔλεγεν ἀπρεπέστερον εἶναι τὸν τῦφον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν νέων. μὴ τὰς φωνὰς καὶ τὰς λέξεις ἀπομνημονεύειν, ἀλλὰ περὶ τὴν διάθεσιν τῆς χρείας τὸν νοῦν ἀσχολεῖσθαι, μὴ ὥςπερ ἔψησίν τινα ἢ σκευασίαν t) ἀναλαμβάνοντας. δεῖν τε ἔλεγε τοὺς νέους πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι ἐν πορείᾳ u) καὶ σχήματι καὶ περιβολῇ· συνεχές

pp) „Οὐκ ἂν εἴποιμι." Edit. Froben. et Stephan. οὐκ εἴποιμι.

q) Ῥοδίου δέ τινος καλοῦ καὶ πλουσίου, ἄλλως δὲ μηδέν, προσκειμένου αὐτῷ. Edit. Froben., Stephan. et Menag. omittunt subdistinctionem post μηδέν, quae lectio ut potest sane defendi, ita altera longe philosopho dignior est. Aldobrandinusque vertens *sed alioquin sibi nihil obtemperantem*, vereor ut rem intellexerit.

r) μὴ βουλόμενος ἀνέχεσθαι. Ambrosius: *cum vellet aperire ad philosophiam aditum.* Aldobrandinus: *ferre nolens.*

s) τὰ κεκονιμένα. Stephan. cum codd. R, Florent. et Arund. τὰ κεκομμένα, quod expressit Ambrosius *concisos.* Alterum, probatum Stephano Menagioque, praebet edit. Froben. et Menag. cum codd. Stephani expressitque Aldobrandinus.

t) ὥςπερ ἔψησίν τινα ἢ σκευασίαν. Ambrosius: *veluti lixaturam quandam.*

u) πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι ἐν πορείᾳ. Edit. Froben. et Menag. πάσῃ κοσμιότητι κεχρῆσθαι, καὶ πορείᾳ. Stephan. πάσῃ κοσμιότητι χρῆσθαι, καὶ πορείᾳ. Quod scripsi ἐν πορείᾳ, expressit Aldobrandinus probavitque auctoritate Stephan. prioris et cod. R Menagius.

si magnus fueris, bonus eris, sed si bonus, magnus. Adolescente quodam audacius loquente, Dicere, inquit, non possum, adolescens, quae occurrunt mihi. Rhodium quendam formosum atque divitem, alias vero nihil idoneum, quum instantem sibi nollet recipere, primo quidem super gradus sordidos sedere illum iussit, ut chlanidem foedaret; deinde vero in pauperum locum introduxit, ut inter pannos eorum versaretur: postremo recessit adolescens. Nihil fastu esse indecentius dicebat, id quod cum in caeteris tum in iuvenibus maxime. Monebat non circa voces et vocabula memoriam, sed circa utilitatis rationem mentem exercere oportere, ut ne veluti coctum aliquid aut opipare paratum cibum assumamus. Convenire maxime iuvenibus dicebat uti

Digitized by Google

τε προσφέρετο τοὺς ἐπὶ τοῦ Καπανέως x) Εὐριπίδου στίχους, ὅτι αὐτῷ·

Βίος μὲν ἦν πολύς, 23.
ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, φρόνημα δὲ
οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ y).

ἔλεγε δὲ μηδὲν εἶναι τῆς ποιήσεως z) ἀλλοτριώτερον πρὸς κατάληψιν τῶν ἐπιστημῶν, μηδενός τε ἡμᾶς οὕτως εἶναι ἐνδεεῖς ὡς χρόνου. ἐρωτηθεὶς τίς ἐστι φίλος, „Ἄλλος ἐγώ.“ δοῦλον ἐπὶ κλοπῇ, φασίν, ἐμαστίγου· τοῦ δ' εἰπόντος, „Εἱμαρτό μοι κλέψαι,“ „Καὶ δαρῆναι,“ ἔφη. τὸ κάλλος εἶπε τῆς φωνῆς ἄνθος εἶναι· οἱ δέ, τοῦ κάλλους τὴν φωνήν. τῶν γνωρίμων τινὸς παιδάριον μεμωλωπισμένον θεασάμενος πρὸς αὐτόν, „Ὁρῶ σου,“ ἔφη, „τοῦ θυμοῦ τὰ ἴχνη.“ πρὸς τὸν κεχρισμένον τῷ μύρῳ, „Τίς ἐστιν,“ ἔφη, „ὁ γυναικὸς ὄζων;“ Διονυσίου δὲ τοῦ Μεταθεμένου a) εἰπόντος αὐτῷ

x) ἐπὶ τοῦ Καπανέως. Ambrosius *de napeo.*

y) Εὐριπίδου στίχους, ὅτι αὐτῷ — ἢ πένης ἀνήρ. Legebatur Εὐριπίδου στίχους, ὅτι Βίος μὲν ἦν αὐτῷ, ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, Φρόνημα δ' οὔτι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ. Casaubonus corr. Εὐρ. στ., ὅτι — βίος μὲν ἦν αὐτῷ πολύς, Ἥκιστα δ' etc.. Reliqua enim restituit ex ipso Euripide, apud quem leguntur Supplicum v. 871. sqq. ed. Markland. 885. sqq. ed. Hermann.. Hinc et ipse restitui, sed ut αὐτῷ, quod non est Euripidis, suo loco ponerem.

z) τῆς ποιήσεως. Mericus Casaubonus coni. τῆς οἰήσεως, quam speciosam, non veram emendationem propter sequentia recte repudiavit Menagius.

a) Διονυσίου δὲ τοῦ Μεταθεμένου. Ambrosius *Dionysio cuidam.*

summa honestate in habitu, incessu, amictu: habebatque semper in ore Euripidis de Capaneo versus, quod illi

Opes quidem contigerunt largae,
sed opibus elatus nunquam incessit, neque fastius
plus habuit quam vir pauper.

Dicebat ad perceptionem disciplinarum nihil esse alienius poetica, nulliusque nos rei maiorem inopiam perpeti quam temporis. Interrogatus quis esset amicus, Alter, inquit, ego. Servum in furto, ut aiunt, deprehensum verberabat, quumque ille diceret, Fatale mihi erat furari, Et caedi, inquit. Pulcritudinem dixit vocis florem esse, alii vero, pulcritudinis vocem. Quum familiarium cuiusdam servulum liventem aspexisset, Video, inquit ad illum, tui furoris vestigia. Cuidam unguentis delibuto, Quis, ait, mulierem olet? Dionysio Metathemeno quaerenti cur se solum non

Digitized by Google

διὰ τί αὐτὸν μόνον οὐ διορθοῖ, ἔφη, „Οὐ γάρ σοι πιστεύω.“ πρὸς τὸ φλυαροῦν μειράκιον, „Διὰ τοῦτο,“ εἶπε, „δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἕν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ
24. λέγωμεν.“ ἐν συμποσίῳ κατακείμενος σιγῇ τὴν αἰτίαν ἠρωτήθη· ἔφη οὖν b) τῷ ἐγκαλέσαντι ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι παρῆν τις σιωπᾶν ἐπιστάμενος· ἦσαν δὲ οἱ ἐρωτήσαντες παρὰ Πτολεμαίου πρέσβεις ἀφικόμενοι καὶ βουλόμενοι μαθεῖν τί εἴποιεν περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ἐρωτηθεὶς πῶς ἔχει πρὸς λοιδορίαν, „Καθάπερ,“ εἶπεν, „εἰ πρεσβευτὴς ἀναπόκριτος ἀποστέλλοιτο.“ φησὶ δ' Ἀπολλώνιος ὁ Τύριος, ἕλκοντος αὐτὸν Κράτητος τοῦ ἱματίου ἀπὸ Στίλπωνος, εἰπεῖν, „Ὦ Κράτης, λαβὴ φιλοσόφων ἐστὶν ἐπιδέξιος ἡ διὰ τῶν ὤτων· πείσας οὖν ἕλκε τούτων c)· εἰ δέ με βιάζει d), τὸ μὲν σῶμα παρὰ σοὶ ἔσται, ἡ δὲ ψυχὴ παρὰ Στίλ-
XX. 25. πωνι.“ Συνδιέτριψε δὲ καὶ Διοδώρῳ, καθά φησιν Ἱππόβοτος· παρ' ᾧ καὶ τὰ διαλεκτικὰ ἐξεπόνησεν. ἤδη δὲ προκόπτων εἰσῄει καὶ πρὸς Πολέμωνα ὑπ' ἀτυφίας, ὥστε φασὶ λέγειν ἐκεῖνον, „Οὐ λανθάνεις, ὦ Ζήνων, ταῖς κηπαίαις

b) οὖν. Edit. Froben. omittit.
c) τούτων. Edit. Froben. et Stephan. τοῦτον. Ambrosius: *persuadens igitur trahe.* Menag. cum Aldobrandino τούτῳ.
d) βιάζει. Scribebatur βιάζῃ.

corrigeret, Quia, inquit, tibi minus credo. Inepta et nihil ad rem loquenti adolescentulo, Idcirco, inquit, aures habemus duas et os unum, uti plura audiamus, loquamur pauca. In convivio tacitus sedebat: percontanti causam, Nuntia, inquit, regi adesse quendam qui tacere sciat: qui autem interrogabant, legati a Ptolemaeo advenerant et discere cupiebant quid de illo regi nuntiarent. Interrogatus quonam esset animo adversus maledicta, dixit, Similiter, inquit, ac si legatus absque responso remittatur. Refert Apollonius Tyrius, quod quum Crates eum per pallium a Stilpone retraheret, dixerit, O Crates, aptissima philosophorum captura est quae fit per aures: quum igitur persuaseris, tum hisce trahe: quod si per vim egeris, corpus quidem apud te, sed animus apud Stilponem erit. Versatum illum et cum Diodoro Hippobotus auctor est: apud quem et dialecticae studuit. Iam vero proficiens atque provectus Polemonis frequentabat auditorium, quod minime elatus erat. Quare illum dixisse ferunt, Non latet nos, Zeno, te per horti

Digitized by Google

παρεισρέων θύραις καὶ τὰ δόγματα κλέπτων Φοινικικῶς με-
ταμφιεννύς e)." καὶ πρὸς τὸν δείξαντα δὲ αὐτῷ διαλεκτικὸν
ἐν τῷ θερίζοντι λόγῳ f) ἑπτὰ διαλεκτικὰς ἰδέας, πυθέσθαι
πόσας εἰςπράττεται μισθοῦ· ἀκούσαντα δὲ ἑκατόν, διακοσίας
αὐτῷ δοῦναι. τοσοῦτον ἦσκει φιλομάθειαν. φασὶ δὲ καὶ XXI.
πρῶτον καθῆκον ὠνομακέναι καὶ λόγον περὶ αὐτοῦ πεποιη-
κέναι. τούς τε Ἡσιόδου στίχους g) μεταγράφειν οὕτω·

Κεῖνος μὲν πανάριστος ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται,
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει h).

κρεῖττονα γὰρ εἶναι τὸν ἀκοῦσαι καλῶς δυνάμενον τὸ λεγό- 26.
μενον i) καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, τοῦ δι' αὐτοῦ τὸ πᾶν συννοήσαν-
τος· τῷ μὲν γὰρ εἶναι μόνον τὸ συνεῖναι, τῷ δ' εὖ πεισθέντι
προσεῖναι καὶ τὴν πρᾶξιν. ἐρωτηθεὶς k) διὰ τί αὐστηρὸς ὢν XXII.
ἐν τῷ πότῳ διαχεῖται, ἔφη, „Καὶ οἱ θέρμοι πικροὶ ὄντες
βρεχόμενοι γλυκαίνονται." φησὶ δὲ καὶ Ἑκάτων ἐν τῷ δευ-
τέρῳ τῶν Χρειῶν ἀγίεσθαι αὐτὸν ἐν ταῖς τοιαύταις κοινω-

e) „Οὐ λανθάνεις — Φοινικικῶς μεταμφιεννύς. Haec per interrogationem profert Stephaniana. Caeterum Menag. φοινικῶς. Ambrosius *phoenicum more*. Froben. καταμφιεννύς.
f) ἐν τῷ θερίζοντι λόγῳ. Ambrosius: *στερίζοντι in sermone*.
g) τούς τε Ἡσιόδου στίχους. Versus sunt Opp. et D. 293. et 294.
h) ἐσθλὸς δ' — νοήσει. Edit. Froben. ἐσθλὸς δὲ κἀκεῖνος αὖ etc. Casaubonus affert lectionem ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.
i) τὸ λεγόμενον. Edit. Froben. omittit.
k) ἐρωτηθείς. Legebatur ἐρωτηθείς, φησί. Delevi alterum verbum, omissum ab interpretibus.

inanes irrepere furarique dogmata, eaque Phoenicum tibi amictu circumdare. Fertur quum dialecticus sibi septem species dialectices in metente sermone demonstrasset, interrogasse quidnam sibi mercedis dari vellet: poscentique centum ducentas dedisse. Tanto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primum καθῆκον, id est officium, vocasse librumque de illo scripsisse. Hesiodi item versus mutare solitum in hanc sententiam:

Optimus ille quidem qui paret recta docenti,
Nec malus ille potest qui per se noscere cuncta.

Praestantiorem enim eum esse qui bene quod dicitur audire possit atque eo uti, quam qui per se ipsum omnia assequitur: huic enim solum adesse intelligentiam, qui vero obtemperet, inesse praeterea et actum. Rogatus cur severus quum esset, in convivio tamen hilaresceret, Et lupini, ait, quum sint amari, perfusi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in secundo Sententiarum, in eiusmodi consertiis indul-

Digitized by Google

νίαις l)). ἔλεγέ τε πρῶτον εἶναι τοῖς ποσὶν ὀλισθεῖν ἢ τῇ γλώττῃ. τὸ εὖ γίνεσθαι μὲν παρὰ μικρόν, οὐ μὴν μικρὸν
XXIII. εἶναι m)· οἱ δέ, Σωκράτους. Ἦν δὲ παντοφυέστατος καὶ λιτότατος, ἀπύρῳ τροφῇ n) χρώμενος καὶ τρίβωνι λεπτῷ, ὥςτε λέγεσθαι ἐπ' αὐτοῦ·

27. Τὸν δ' οὔτ' ἂρ χειμὼν κρυόεις, οὐκ ὄμβρος ἀπείρων,
οὐ φλὸξ ἠελίοιο δαμάζεται, οὐ νόσος αἰνή,
οὐχ ὡς τις δήμου ἐναρίθμιος, ἀλλ' ὅγ' ἀτειρὴς o)
ἀμφὶ διδασκαλίῃ τέταται νύκτας τε καὶ ἦμαρ.

XXIV. οἵ γε μὴν κωμικοὶ ἐλάνθανον ἐπαινοῦντες αὐτὸν διὰ τῶν σκωμμάτων. ἵνα καὶ Φιλήμων φησὶν οὕτως ἐν δράματι Φιλοσόφοις p)·

Φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ,
πεινῆν διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει·
εἰς ἄρτος, ὄψον ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ q).

l) ἀνίεσθαι αὐτὸν ἐν ταῖς τοιαύταις κοινωνίαις. Ambrosius: *eiusmodi consortia non libenter admittere solitum.* Aldobrandinus: *ipsum — in eiusmodi communionibus animum remittere solitum.*

m) τὸ εὖ γίνεσθαι μὲν παρὰ μικρόν, οὐ μὴν μικρὸν εἶναι. Menagius coni. τὸ εὖ ἄρχεσθαι. Vid. Wyttenbachius ad Plutarchi Morall. p. 607. ed. Oxon. T. I. p. 486. ed. Lips..

n) ἀπύρῳ τροφῇ. Cod. Arund. ἀπήρῳ. Vid. Rossius l. l. §. XXXVII. p. 102. sq..

o) οὐχ ὡς τις — ὅγ' ἀτειρής. Cod. Arund. *ου κε ρο τις δήμου ἐναριθμενος ἀλλ' ὁγ' ἀτειρής.*

p) Φιλήμων — ἐν δράματι Φιλοσόφοις. Vid. Meinekius Menandr. et Philem. Rell. p. 388. sq..

q) Φιλοσοφίαν καινὴν — ἐπιπιεῖν ὕδωρ. Legebatur *Εἰς ἄρτον ὄψον, ἰσχάς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ. Φιλοσοφίαν καινὴν γὰρ οὗτος φιλοσοφεῖ, Πεινῆν διδάσκει, καὶ μαθητὰς λαμβάνει.* Emendavi versus ordinemque re-

gere sibi solitum. Dicebatque melius esse pedibus quam lingua labi. Bene paulatim aliquid fieri, non tamen parum esse: hoc alii Socratis dicunt. Erat autem patientissimus et simplicissimi victus, crudisque tantum cibis utebatur et tenui pallio, ita ut de illo diceretur:

Hunc non acris hiems domuit, non frigidus imber,
Non solis radii, non vis teterrima morbi,
Non quicquid vulgo pretiosum: invictus at unus
Instabat gravibus studiis noctesque diesque.

Comici tamen imprudentes, hunc dum vituperant, laudant. Namque Philemon in comoedia Philosophis ait:

Exercet ignotum philosophiae genus,
Docet esurire, dehinc auditores capit:
Cum pane caricas vorat et aquam bibit.

Digitized by Google

[οἱ δέ, Ποσειδίππου r).] ἤδη δὲ καὶ εἰς παροιμίαν σχεδὸν ἐχώρησεν. ἐλέγετο γοῦν ἐπ' αὐτῷ, Τοῦ φιλοσόφου Ζήνωνος ἐγκρατέστερος. ἀλλὰ καὶ Ποσείδιππος Μεταφερομένοις·

"Ωστ' ἐν ἡμέραις δέκα 28.
εἶναι δοκεῖν Ζήνωνος ἐγκρατέστερον s).

τῷ γὰρ ὄντι πάντας ὑπερεβάλλετο τῷ τε εὐδεῖ τρόπῳ καὶ τῇ XXV.
σεμνότητι καὶ δὴ νὴ Δία καὶ μακαριότητι t)· ἀκτὼ γὰρ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα βιοὺς ἔτη κατέστρεψεν, ἄνοσος καὶ ὑγιὴς διατελέσας. Περσαῖος δέ φησιν ἐν ταῖς ἠθικαῖς σχολαῖς δύο καὶ ἑβδομήκοντα ἐτῶν τελευτῆσαι αὐτόν, ἐλθεῖν δὲ Ἀθήναζε δύο καὶ εἴκοσι ἐτῶν· ὁ δ' Ἀπολλώνιός φησιν ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς αὐτὸν ἔτη δυοῖν δέοντα ἑξήκοντα. ἐτελεύτα δὴ XXVI.
οὕτως· ἐκ τῆς σχολῆς ἀπιὼν προσέπταισε καὶ τὸν δάκτυλον περιέρρηξε· παίσας δὲ τὴν γῆν τῇ χειρί, φησὶ τὸ ἐκ τῆς Νιόβης,

"Ερχομαι· τί μ' αὖεις u); 29.

stitui ex Clemente Alexandr. Stromat. II. p. 493. ed. Venet. p. 177. ed. Sylburg. p. 493. ed. Potter., praeeunte Meinekio I. I..

r) [οἱ δέ, Ποσειδίππου.] Inclusi ut additamentum interpolatoris: quod vidit Rossius I. I. §. XXXVII. p. 104.

s) Ὥστ' ἐν ἡμέραις δέκα — ἐγκρατέστερον. Ambrosius: *itaque diebus decem Zenone continentius.*

t) καὶ δὴ νὴ Δία καὶ μακαριότητι. Ambrosius: *magnaque foelicitate.*

u) τὸ ἐκ τῆς Νιόβης, Ἔρχομαι· τί μ' αὖεις; Scribebatur Ἔρχομαι, τί μ' ἀΰεις. Correxit Hermannus, qui ad Aeschyli Nioben refert, Dissert. de Aeschyli Niobe p. 19. sq., Opusce. vol. III. p. 55. et 56.

[Alii Posidippum putant.] Iam vero ferme et in proverbium abiit illud ut diceretur de eo, Continentior Zenone philosopho. Sed et Posidippus ait in Translatis,

Ita ut decem diebus
Zenone videretur esse continentior.

Re enim vera omnes transcendebat ea specie et vero honestate magnaque per Iovem felicitate: quippe nonagesimo octavo aetatis anno vita excessit, quum sine morbo sanusque semper vixisset. Persaeus autem in Scholis moralibus septuaginta duorum annorum migrasse tradit ex vita: Athenas quippe concessisse aetatis anno vicesimo altero: quinquaginta vero et octo annos scholae praefuisse Apollonius auctor est. Sic autem obiit: quum abiret e schola, offendit digitumque perfregit; manu vero terram feriens dixit illud ex Niobe,

En adsum: quid me, oro, vocas?

Digitized by Google

καὶ παραχρῆμα ἐτελεύτησεν, ἀποπνίξας ἑαυτόν, Ἀθηναῖοι x) δ' ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ Κεραμεικῷ καὶ ψηφίσμασι τοῖς προειρημένοις ἐτίμησαν, τὴν ἀρετὴν αὐτῷ προσμαρτυροῦντες. καὶ Ἀντίπατρος ὁ Σιδώνιος ἐποίησεν οὕτως y)·

Τῆνος ὅδε Ζήνων Κιτιεὺς z) φίλος, ὃς πότ' Ὄλυμπον
ἔδραμεν, οὐκ Ὄσσῃ Πήλιον ἀνθέμενος,
οὐδὲ τά. γ' Ἡρακλῆος ἀέθλεε a)· τὰν b) δὲ πότ' ἄστρα
ἀτραπιτὸν μούνας c) εὗρε σαοφροσύνας.

καὶ ἄλλο Ζηνόδοτος ὁ στωικός, Διογένους μαθητής d)·

30. Ἔκτισας e) αὐτάρκειαν, ἀφεὶς πενεσυχέα πλοῦτον,
Ζήνων, σὺν πολιῷ σεμνὸς ἐπισκυνίῳ·

x) Ἀθηναῖοι. Edit. Froben. ἀθήνησι.

y) καὶ Ἀντίπατρος ὁ Σιδώνιος ἐποίησεν οὕτως. Ambrosius: *Diximus quemadmodum mortuus est Zeno, et nos in pammetro hoc modo.*

z) Κιτιεύς. Edit. Froben., Stephan. et Menag. Κιττιεύς. Cod. R Κιτιεύς. Aldobrandinus *Citio.*

a) ἀέθλεε. Legebatur ἀέθλια. Correxit post Brunckium Toupiumque Iacobsius Append. Anthol. Gr. nr. 5. Ambrosius: *Herculis et numerum (munerum) certamina dura subivit,*

b) τάν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. τήν. Correxit Meibomius et Iacobsius.

c) ἀτραπιτὸν μούνας. Edit. Froben., Stephan. et Menag. ἀτραπὸν μοῦνος. Casaubonus coni. ἀτραπὸν ὃς μοῦνος. Correxit Stephanus, Menagius, Meibomius et Iacobsius, μούνας Meibomius et Iacobsius.

d) καὶ ἄλλο Ζηνόδοτος ὁ σωμικός, Διογένους μαθητής. Ambrosius: *Et Antipatrus Sidonius sic fecit.* ut sequatur carmen infra §. 31. prolatum ex pammetro Diogenis, deinde subsequatur Zenodoteum, praemissis hisce, *Zenodotus Stoicus Zenonis discipulus aliud sic fecit.*

e) Ἔκτισας. Menag. κτήσας, quod expressit Aldobrandinus. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebent codd. R et Arund. cum Ambrosio, praelatum Menagio receptumque Iacobsio Anthol. Gr. VII. 117.

continuoque se strangulans interiit. Athenienses autem illum in Ceramico sepelierunt decretisque, ut praediximus, honoraverunt, virtutis illi testimonium addentes. In quem Antipater Sidonius sic scripsit:

Hic Zeno ille decus patriae, qui nuper Olympum
Scandit, nec Ossae Pelion imposuit.
Gesta etenim magni non Herculis ista: sed altam
Virtute invenit solus ad astra viam.

Zenodotus Stoicus Diogenis discipulus aliud sic fecit:

Vixisti frugi, spreto praedivite luxu
Spectandus cano, Zeno, supercilio.

Digitized by Google

ἄρσενα γὰρ λόγον εὗρες, ἐνηθλήσω f) δὲ προνοίᾳ,
αἵρεσιν, ἀτρέπτου μητέρ' ἐλευθερίας g).
εἰ δὲ πάτρα Φοίνισσα, τίς ὁ φθόνος; ἦν καὶ ὁ Κάδμος
κεῖνος, ἀφ' οὗ γραπτὰν Ἑλλὰς ἔχει σελίδα h).

καὶ κοινῇ δὲ καὶ περὶ πάντων τῶν στωικῶν Ἀθήναιος i) ὁ ἐπιγραμματοποιός φησιν οὕτως·

Ὦ στωικῶν μύθων εἰδήμονες, ὦ πανάριστα
δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθέμενοι σελίσιν,
τὰν ἀρετὰν ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἄδε γὰρ ἀνδρῶν
μούνα καὶ βιοτὰν ῥύσατο καὶ πόλιας.
σαρκὸς δ' ἡδυπάθημα, φίλον τέλος ἀνδράσιν ἄλλοις,
ἡ μία τῶν Μνήμης ἤνυσε θυγατέρων k).

εἴπομεν ὡς ἐτελεύτα ὁ Ζήνων καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ παμμέτρῳ 31.
τοῦτον τὸν τρόπον·

f) *ἐνηθλήσω*. Edit. Froben., Stephan. et Menag. *ἀνεθλήσω*. Illud praebent codd. Stephani, R et Florent., commendatum Stephano, Menagio et Lennepio ad Phalarid. Epistt. p. 149. b., receptumque Iacobsio l. l., Idem Iacobsius cum Lennepio v. *αἵρεσιν* commatis inclusit, quae nulla sunt in editionibus praeter Meibomianam certe unum praebentem post *αἵρεσιν*.

g) *μητέρ' ἐλευθερίας*. Iacobsius l. l. *μητέρ' ἐλευθερίης*.

h) *εἰ δὲ πάτρα Φοίνισσα — ἔχει σελίδα*. Stephan. *ἦν δὲ ὁ Κάδμος*. Menagius coni. *ἔνθεν ὁ Κάδμος*. Lennepius l. l. *Εἰ δὲ πάτρᾳ Φοίνιξ, οὐδεὶς φθόνος· ἦν καὶ ὁ Κάδμος, Κεῖνος* etc.. Porsonus ad Euripid. Phoeniss. v. 1613. p. 113. ed. tert. Lips. *Εἰ δὲ πάτρᾳ Φοίνιξ σύ, τίς ὁ φθόνος; οὐ καὶ ὁ Κάδμος Κεῖνος, ἀφ' οὗ γραπτὰν Ἑλλὰς ἔχει σελίδα;*

i) *Ἀθήναιος*. Stephan. et Menag. *Ἀθηναῖος*.

k) *Ὦ στωικῶν — θυγατέρων*. Vid. supra VI. 14.

Pugnasti ingenio, invenisti mascula verba,
Et tibi libertas dulcis amica fuit.
Si patria es Phoenix, quid tum? nam Cadmus et ipse
Phoenix, cui debet Graecia docta libros.

Communiter autem de omnibus Stoicis Athenaeus epigrammatum scriptor sic dixit:

O Stoicae gnari sectae, quam insignia vestra
Dogmata, quae sacris scribitis in tabulis.
Esse bonum unam animi virtutem, sola tuetur
Quod validas urbes, quodque ea sola homines.
Ast aliis vitae scopus esse spurca voluptas,
Una egit pulchrae filia Mnemosynes.

Diximus quemadmodum mortuus est Zeno, et nos in pammetro hoc modo:

Digitized by Google

Τὸν Κιτιᾶ δ' Ζήνωνα θανεῖν λόγος ὡς ὑπὸ γήρως
πολλὰ καμὼν ἐλύθη· οἱ δέ, μένων ἄσιτος·
οἱ δ', ὅτι προσκόψας ποτ' ἔφη, χερὶ γαῖαν ἁλοῖσας,
Ἔρχομαι αὐτόματος δή· τί με, τί μὲ καλεῖς m);

ἔνιοι γὰρ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τελευτῆσαί φασιν αὐτόν. καὶ
XXVII. *περὶ μὲν τῆς τελευτῆς ταῦτα. Φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις τὸν πατέρα αὐτοῦ Μνασέαν πολλάκις ἄτε ἔμπορον Ἀθήναζε παραγίνεσθαι καὶ πολλὰ τῶν Σωκρατικῶν βιβλίων ἀποφέρειν ἔτι παιδὸς ὄντος τῷ Ζήνωνι·*
82. *ὅθεν καὶ ἐν τῇ πατρίδι συγκυροῦσθαι n). καὶ οὕτως ἐλθόντα εἰς Ἀθήνας Κράτητι παραβαλεῖν, δοκεῖ δέ, φησί, καὶ τὸ τέλος αὐτὸς ὁρίσαι τῶν πλανωμένων περὶ τὰς ἀποφάσεις o). ᾄμνυε δέ, φασί, καὶ κάπραριν, καθάπερ Σω-*
XXVIII. *κράτης τὸν κύνα. Ἔνιοι μέντοι, ἐξ ὧν εἰσιν οἱ περὶ*

l) *Κιτιᾶ.* Edit. Froben., Stephan. et Menag. *Κιττιᾶ.* Aldobrandinus *Citieum.* Correxit Casaubonus Menagiusque. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 118. *Κιτιέα.*

m) *οἱ δ' — τί με καλεῖς.* Edit. Froben. *ποτὲ φῇ.* Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. v. 856. p. 320. *χερὶ γαῖαν ἁλοῖσας* Graecum esse negans corr. *χερὶ γῆν ἁλοίσας.* Alterum versum Menag. talem habet: *Ἔρχομαι αὐτόματος δή· τὶ καλεῖς με;* RRR *τί δὴ καλεῖς με.* Iacobsius l. l. coni. *Ἔρχομαι αὐτόματος δή, τί μίτην με καλεῖς;* Abest autem hoc distichon ab Anthologia Graeca. Caeterum Ambrosius habet, *Alter quod terram feriens: quid me petis? ultro Vado ego, sunt haec de funere nota suo.* mirabiliter ille versu comprehendens quae solutae sunt orationis.

n) *συγκυροῦσθαι.* Ambrosius: *philosophiae desiderio flagrantem.*

o) *τὰς ἀποφάσεις.* Ambrosius *negationes.*

Cittensem varie exstinctum Zenona loquuntur,
Hi confectum annis, hi periisse fame.
Ast alii dixisse ferunt lapsu male laesum,
Ecce tibi ultro adsum: quid me ita, quaeso, vocas?

Nam nonnulli ita quoque mortuum asserunt. Atque de eius morte haec dicta sint. Refert Demetrius Magnesius in Aequivocis Mnaseam huius patrem saepe quippe mercatorem Athenas adventantem complures Socraticos libros Zenoni adhuc puero advexisse. Iamque tunc in patria fama celebratum perrexisse Athenas Cratetique congressum esse. Videtur autem, inquit, et ipse circa enunciationes errantium finem statuisse. Sed et per capparim fertur deierasse, sicuti et Socrates per canem. Quidam tamen, ex quibus est Cas-

Digitized by Google

Κάσσιον τὸν σκεπτικόν ρ), ἐν πολλοῖς κατηγοροῦντες τοῦ Ζήνωνος, πρῶτον μὲν τὴν ἐγκύκλιον παιδείαν ἄχρηστον ἀποφαίνειν λέγοντα ἐν ἀρχῇ τῆς Πολιτείας, δεύτερον ἐχθρούς καὶ πολεμίους q) καὶ δούλους καὶ ἀλλοτρίους λέγειν αὐτὸν ἀλλήλων εἶναι πάντας τοὺς μὴ σπουδαίους r), καὶ γονεῖς τέκνων καὶ ἀδελφοὺς ἀδελφῶν, οἰκείους οἰκείων s)· πάλιν ἐν 33.
τῇ Πολιτείᾳ παμπανάντα πολίτας καὶ φίλους καὶ οἰκείους καὶ ἐλευθέρους τοὺς σπουδαίους μόνον, ὥστε τοῖς στωικοῖς οἱ γονεῖς καὶ τὰ t) τέκνα ἐχθροί· οὐ γάρ εἰσι σοφοί, κοινάς τε τὰς γυναῖκας δογματίζειν ὁμοίως ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ κατὰ τοὺς διακοσίους u), μήτε ἱερὰ μήτε δικαστήρια μήτε γυμνάσια ἐπὶ ταῖς πόλεσιν οἰκοδομεῖσθαι, περί τε νομίσματος οὕτως γράφειν, „Νόμισμα δ' οὔτ' ἀλλαγῆς ἕνεκεν οἴεσθαι δεῖν κατασκευάζειν οὔτε ἀποδημίας ἕνεκεν.“ καὶ ἐσθῆτι δὲ τῇ αὐτῇ κελεύει χρῆσθαι ἄνδρας καὶ γυναῖκας καὶ μηθὲν

p) *Κάσσιον τὸν σκεπτικόν.* Edit. Froben. *κάσιον τὸν κλεπτικόν.* Menag. et cod. Palat. *Κάσιον τὸν Σκεπτικόν.* Ambrosius *Cassius Sceptius.* Aldobrandinus *Casius Scepsius.* Recepi lectionem Stephanianae, praelatam Menagio.

q) *πολεμίους* Edit. Froben. et Stephan. *πολεμικούς.*

r) *τοὺς μὴ σπουδαίους.* Edit. Froben. et Stephan. *τοὺς σπουδαίους.* Illud praeter Menag. praebent cod. Palat. et interpretes, praefertque Menagius.

s) *οἰκείους οἰκείων.* Fortasse scribendum *καὶ οἰκείους οἰκείων.* Certe interpretes agnoscunt copulativam.

t) *τά.* Edit. Froben. omittit.

u) *καὶ κατὰ τοὺς διακοσίους.* Interpretes *ac secundum ducentos.* Quosnam? Menagius *στίχους* excidisse putat, quod interpretando expressi.

sius Scepticus, in plurimis Zenonem accusant, primo quidem quod disciplinas liberales inutiles denuntiet in principio suae Reipublicae; secundo quòd inimicos et hostes et servos et alienos sibi invicem dicat omnes qui probitati non studeant, et parentes filiorum et fratres fratrum et propinquos propinquorum; rursusque in Republica commendet cives et amicos et propinquos ac liberos solos esse qui sint probi, ut Stoicis parentes ac liberi inimici sint: non enim sunt sapientes; uxoresque communes itidem in Republica statuat vel ducentis circiter versibus, neque sacra neque iudicia neque gymnasia in urbibus construi permittat; porro ita de moneta scribat: *Nummum vero neque commutandi gratia neque peregrinationis causa parari arbitrandum est.* eandemque vestem viros ac mulieres indui praecipiat nullamque

Digitized by Google

XXIX. 34. μέριον ἀποκεκρύφθαι. ὅτι δ' αὐτοῦ ἐστιν ἡ Πολιτεία καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ πολιτείας φησί, περί τε ἐρωτικῶν διείλεκται κ) κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιγραφομένης ἐρωτικῆς τέχνης· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς Διατριβαῖς τὰ παραπλήσια γράφει. τοιαυτότροπά τινά ἐστι παρὰ τῷ Κασσίῳ, ἀλλὰ καὶ Ἰσιδώρῳ γ) τῷ Περγαμηνῷ φήτορι· ὃς καὶ ἐπιμηθῆναί φησιν ἐκ τῶν βιβλίων τὰ κακῶς λεγόμενα παρὰ τοῖς στωικοῖς ὑπ' Ἀθηνοδώρου τοῦ στωικοῦ πιστευθέντος τὴν ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκην· εἶτα ἀντιτεθῆναι αὐτά, φωραθέντος τοῦ Ἀθηνοδώρου καὶ κινδυνεύσαντος. καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν XXX. ἀθετουμένων αὐτοῦ ε). 35. Γεγόνασι δὲ Ζήνωνες ὀκτώ· πρῶτος ὁ Ἐλεάτης, περὶ οὗ λέξομεν· δεύτερος αὐτὸς οὗτος· τρίτος Ῥόδιος, τὴν α) ἐντόπιον γεγραφὼς ἱστορίαν ἐνιαίαν b)· τέταρτος ἱστορικός, τὴν Πύρρου γεγραφὼς στρατείαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν c), ἀλλὰ καὶ ἐπιτομὴν τῶν πεπραγμένων

x) *διείλεκται.* Scribebatur *διήλεκτα.* Illud ex cod. R restitui cum Menagio.

y) *Ἰσιδώρῳ.* Ambrosius *apud Hesiodum.* Menagius coni. *Ἀπολλοδώρῳ.*

z) *καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ἀθετουμένων αὐτοῦ.* Edit. Froben. *μὲν* omittit. Ambrosius: *hactenus de his.*

a) *τήν.* Edit. Froben. omittit.

b) *ἐνιαίαν.* Legebatur *ἐνιαίαν.* Menag. *ἐνιέα.* Cod. Florent. *ἐνηέα.* Ambrosius omittit. Aldobrandinus *prudentem.* Correxit cum Casaubono Menagius, ipse coniiciens *ἐν τα'.* Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 543.

c) *τὴν Πύρρου γεγραφὼς στρατείαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν.* Legebatur *τὴν Πυῤῥου γεγραφὼς ἱστορίαν* etc.. Correxi cum Menagio ex codd. Stephani, R et Palat.. Ambrosius: *Pyrrhi in Italia gesta conscripsit.* Aldobrandinus: *qui Pyrrhi in Italiam et Siciliam expeditionis historiam — conscripsit.*

corporis nudare partem. Porro hanc eius esse Rempublicam et Chrysippus in libro de republica scribit. De amatoriis item disseruit in principio libri qui inscribitur Ars amatoria: similia identidem scribit in Diatribis. Huiusmodi quaedam sunt apud Cassium, itemque apud Isidorum rhetorem Pergamenum, qui etiam abscissa ex libris quae male sentirent ac dicerent Stoici, tradit ab Athenodoro Stoico, custode bibliothecae Pergamenae, deinde rursus inserta esse, deprehenso ac periclitante Athenodoro. Hactenus de iis quae in eo improbantur. Fuere autem octo Zenones: primus Eleates, de quo dicemus; secundus hic ipse; tertius Rhodius, qui eius loci scripsit historiam singularem; quartus historicus, qui Pyrrhi in Italiam ac Siciliam expeditionis historiam conscripsit epitomenque Romanarum et Carthagi-

Digitized by Google

Ῥωμαίοις τε καὶ Καρχηδονίοις· πέμπτος Χρυσίππου μαθητής, βιβλία μὲν ὀλίγα γεγραφώς, μαθητὰς δὲ πλείστους καταλελοιπώς· ἕκτος ἰατρὸς Ἡροφίλειος d), νοῆσαι μὲν ἱκανός, γράψαι δὲ ἄτονος· ἕβδομος γραμματικός, οὗ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐπιγράμματα φέρεται· ὄγδοος Σιδώνιος τὸ γένος, φιλόσοφος Ἐπικούρειος καὶ νοῆσαι καὶ ἑρμηνεῦσαι σαφής. Μαθηταὶ δὲ Ζήνωνος πολλοὶ μέν, ἔνδοξοι δὲ Περσαῖος Δημητρίου Κιτιεύς e), ὃν οἱ μὲν γνώριμον αὐτοῦ, οἱ δὲ οἰκέτην ἕνα τῶν εἰς βιβλιογραφίαν f) πεμπομένων αὐτῷ παρὰ Ἀντιγόνου, οὗ καὶ τροφεὺς ἦν τοῦ παιδὸς Ἀλκυονέως g). διάπειραν δή ποτε βουληθεὶς λαβεῖν αὐτοῦ ὁ Ἀντίγονος h) ἐποίησεν αὐτῷ πλαστῶς ἀγγελθῆναι i) ὡς εἴη τὰ χωρία αὐτοῦ πρὸς τῶν πολεμίων ἀφῃρημένα· καὶ συνθρωπάσαντος, „Ὁρᾷς,“ ἔφη k), „ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ πλοῦτος ἀδιάφορον;“ βιβλία δὲ αὐτοῦ φέρεται τάδε· περὶ βασιλείας, Πολιτεία Λα- XXXI. 36.

d) Ἡροφίλειος. Edit. Froben. et Menag. Ἡροφίλιος. Stephan. Ἡροφίλειος. Ambrosius *Herophileus*.
e) Κιτιεύς. Edit. Froben. et Stephan. Κιττιεύς. Menag. Κτιεύς. Aldobrandinus *Citieus*.
f) βιβλιογραφίαν. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 655. et seq.
g) Ἀλκυονέως. Scribebatur Ἀλκυονέως. Interpretes *Alcyonei*.
h) διάπειραν — ὁ Ἀντίγονος. Menagius ante haec verba ex Hesychio Milesio p. 26. in. inseri volebat, Τούτου λέγοντος, ὡς οὐ λυπηθήσεται ὁ σοφός.
i) ἀγγελθῆναι. Edit. Froben. et Menag. ἀγγελῆναι.
k) ἔφη. Edit. Froben. omittit.

niensium rerum; quintus Chrysippi discipulus, qui libros quidem scripsit perpaucos, sed plurimos discipulos reliquit; sextus medicus Herophilius, ad cogitandum idoneus, ad scribendum tardus; septimus grammaticus, cuius inter caetera etiam epigrammata feruntur; octavus Sidonius genere, philosophus Epicureus, sensu et eloquutione clarus atque apertus. Zenonis vero discipuli fuere complures, hi tamen nobiliores: Persaeus Demetrii filius Citieus: hunc alii quidem necessarium, alii vero famulum illius tradunt unumque ex iis qui ad scribendos libros missi sibi ab Antigono fuerant, cuius et filii Halcyonis nutritor fuerit. Eius igitur experimentum quum aliquando capere Antigonus vellet, falso ipsi nuntiari fecit praedia ipsius ab hostibus fuisse direpta: et quum tristior effectus esset, Vides, inquit, divitias non esse indifferentes? Feruntur eius ista volumina: de regno, Laconica respublica, de nuptiis, de impietate,

Digitized by Google

πανικὴ, περὶ γάμου, περὶ ἀσεβείας, Θυέστης, περὶ ἐρώτων, Προτρεπτικοὶ, Διατριβῶν, Χρειῶν δ' l), Ἀπομνημονεύματα,
37. πρὸς τοὺς Πλάτωνος νόμους ζ' m). Ἀρίστων Μιλτιάδους Χῖος n), ὁ τὴν ἀδιαφορίαν εἰσηγησάμενος· Ἥρυλλος Καρχηδόνιος o), ὁ τὴν ἐπιστήμην τέλος εἰπών· Διονύσιος ὁ μετατεθεὶς εἰς τὴν ἡδονήν· διὰ γὰρ σφοδρὰν ὀφθαλμίαν ὤφθη εἶπε λέγειν τὸν πόνον ἀδιάφορον· οὗτος ἦν Ἡρακλεώτης. Σφαῖρος Βοσποριανός· Κλεάνθης Φανίου Ἄσσιος p), ὁ διαδεξάμενος τὴν σχολήν· ὃν καὶ ἀφωμοίου ταῖς σκληροκήροις δέλτοις, αἱ μόλις μὲν γράφονται, διατηροῦσι δὲ τὰ γραφέντα. διήκουσε δ' ὁ Σφαῖρος καὶ Κλεάνθους μετὰ τὴν Ζήνωνος τελευτήν· καὶ λέξομεν περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ περὶ Κλεάνθους.
38. ἦσαν δὲ Ζήνωνος μαθηταὶ καὶ οἵδε, καθά φησιν Ἱππόβοτος·

l) *Διατριβῶν, Χρειῶν δ'.* Ambrosius *διατριβῶν χρειῶν IIII.*

m) *Ἀπομνημονεύματα, πρὸς τοὺς Πλάτωνος Νόμους ζ'.* Ambrosius: *Commentaria, in Platonis Leges VII.*

n) *Ἀρίστων Μιλτιάδους Χῖος.* Stephan. et cod. R *Ἀρίστων, Μιλτιάδης Χῖος.* quod expressit Ambrosius. Illud probatum Casaubono Menagioque praeter edit. Froben. et Menag. dant codd. Stephani et Aldobrandinus. Caeterum quod interpretatus sum *Miltiadis praeceptor*, non *filius*, vid. Ioannis Benedicti Carpzovii Paradoxon Stoicum Aristonis Chii, ΟΜΟΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΩι ΑΓΑΘΩι ΤΗΟΚΡΙΤΗι ΤΟΝ ΣΟΦΟΝ, apud Diogenem Laertium l. VII. segm. CLX. novis observationibus illustratum, editum Lipsiae a. 1742. 8., sect. II. cap. 2. p. 202. et seq. cum nota (k) p. 218. et seq.. Conf. Diogenes VII. 161.

o) *Ἥρυλλος Καρχηδόνιος.* Edit. Froben. *Ἡρίλλος.* Ambrosius *Caldonius*, ex quo post factum *Chalcedonius.*

p) *Ἄσσιος.* Scribebatur *Ἄσιος.* Correxi cum Casaubono Menagioque.

Thyestes, de amoribus, Exhortatorii, Disputationum, Chriarum quattuor, Commentaria, In Platonis leges septem. Aristo, Miltiadis praeceptor, Chius, qui indifferentiam invexit; Herillus Carthaginiensis, qui finem dixit esse scientiam; Dionysius, qui in voluptatem transtulit: nam ob vehementem lippitudinem piguit iam dolorem dicere indifferentem: fuit autem Heracleotes; Sphaerus Bosphorianus, Cleanthes Phaniae filius Assius, qui illi in scholae successit regimine. Hunc ille cereis durioribus tabulis comparare solebat, quae vix quidem et cum difficultate scribuntur, sed quae inscripta fuerint servant diutius. Porro Sphaerus post Zenonis mortem Cleanthis item auditor fuit, dicemusque de illo quum ad Cleanthem venerimus. Erant autem et isti discipuli Zenonis, ut Hippobotus ait: Athenodorus Solensis, Philoni-

Digitized by Google

Φιλωνίδης Θηβαῖος, Κάλλιππος Κορίνθιος q), Ποσειδώνιος Ἀλεξανδρεύς, Ἀθηνόδωρος Σολεύς r); Ζήνων Σιδώνιος. Κοινῇ δὲ περὶ πάντων τῶν στωικῶν δογμάτων ἔδοξέ μοι ἐν τῷ Ζήνωνος εἰπεῖν βίῳ, διὰ τὸ τοῦτον κτίστην γενέσθαι τῆς αἱρέσεως. ἔστι μὲν οὖν αὐτοῦ καὶ τὰ προγεγραμμένα s) βιβλία πολλά, ἐν οἷς ἐλάλησεν ὡς οὐδεὶς τῶν στωικῶν. τὰ δὲ δόγματα κοινῶς ἐστι τάδε· λελέχθω δ' ἐπὶ κεφαλαίων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιεῖν εἰώθαμεν. τριμερῆ φασιν εἶναι τὸν κατὰ φιλοσοφίαν λόγον· εἶναι γὰρ αὐτοῦ τὸ μέν τι φυσικόν, τὸ δὲ ἠθικόν, τὸ δὲ λογικόν t). οὕτω δὲ πρῶτος διείλε Ζήνων ὁ Κιτιεὺς u) ἐν τῷ περὶ λόγου καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ α' περὶ λόγου καὶ ἐν τῇ α' τῶν φυσικῶν καὶ Ἀπολλόδωρος καὶ Σύλλος x) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν εἰς τὰ δόγματα εἰσαγωγῶν καὶ Εὔδρομος y) ἐν τῇ ἠθικῇ στοιχειώσει καὶ Διογένης ὁ Βαβυλώνιος καὶ Ποσειδώνιος. ταῦτα δὲ τὰ μέρη ὁ μὲν XXXII. XXXIII. 89.

q) *Κάλλιππος Κορίνθιος.* Ambrosius *Calippus.* Vir doctus apud Menaginm coni. *Καλλιφῶν ὁ Κορίνθιος.*

r) *Ἀθηνόδωρος Σολεύς.* Stephan. et Ambrosius supra ponunt ante Philonidem Thebanum.

s) *προγεγραμμένα.* Edit. Froben. et Menag. *γεγραμμένα*, quod expressit Aldobrandinus. Stephan. et cod. Arund. *προσγεγραμμένα.* Quod recepi dant codd. Stephani expressitque Ambrosius.

t) *λογικόν.* Aldobrandinus *de disserendi ratione.*

u) *ὁ Κιτιεύς.* Scribebatur *ὁ Κιττιεύς.* Aldobrandinus *Citieus.*

x) *καὶ Σύλλος.* Legebatur *ὁ Ἐφίλλος.* Mss. quidam apud Sambucum *ὁ Ἔφηλος.* Ambrosius *ephilus.* Recepi coniecturam Aldobrandini, confirmatam loco Ciceronis de Nat. Deor. I. 34. in., ubi Heindorfio p. 93. b. perspicuum est latere h. l. nomen gentile, sed quale lateat aliis reperiendum relinquit.

y) *Εὔδρομος.* Ambrosius *Eudronius.*

des Thebanus, Callippus Corinthius, Posidonius Alexandrinus, Zeno Sidonius. Communiter vero de dogmatibus Stoicis omnibus in Zenonis vita mihi dicendum putavi, quod is eius sectae auctor fuerit. Sunt quidem eius et quos praediximus libri multi, in quibus ita loquutus est ut Stoicorum nemo. Porro dogmata sive decreta sunt ista communiter: dicemus autem summatim, ut in aliis consuevimus facere. Tripartitam esse dicunt philosophiae rationem: aliam quippe physicen, ethicen aliam, tertiam logicen dici. Sic autem primus divisit Zeno Citieus in libro de oratione Chrysippusque in primo de oratione atque in primo Physicorum; Apollodorus item et Syllus in primo Introductionum ad dogmata, Eudromusque in morali institutione, Diogenesque Babylonius et Posidonius. Has vero partes Apollodorus quidem

Digitized by Google

Ἀπολλόδωρος z) τόπους καλεῖ, ὁ δὲ Χρύσιππος καὶ Εὔδρο-
40. μος a) εἴδη, ἄλλοι γένη. εἰκάζουσι δὲ ζώῳ τὴν φιλοσοφίαν, ὀστοῖς μὲν καὶ νεύροις τὸ λογικὸν b) προσομοιοῦντες, τοῖς δὲ σαρκώδεσι τὸ φυσικόν, τῇ δὲ ψυχῇ τὸ ἠθικόν c)· ἢ πάλιν ὠῷ· τὰ μὲν γὰρ ἐκτὸς εἶναι τὸ λογικόν, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα τὸ ἠθικόν, τὰ δ' ἐσωτάτω τὸ φυσικόν d)· ἢ ἀγρῷ παμφόρῳ· τὸν μὲν περιβεβλημένον φραγμὸν τὸ λογικόν, τὸν δὲ καρπὸν τὸ ἠθικόν, τὴν δὲ γῆν ἢ τὰ δένδρα τὸ φυσικόν· ἢ πόλει καλῶς τετειχισμένῃ καὶ κατὰ λόγον διοικουμένῃ. καὶ οὐθὲν μέρος τοῦ ἑτέρου προκεκρίσθαι e), καθά τινες αὐτῶν φασιν, ἀλλὰ μεμῖχθαι αὐτά. καὶ τὴν παράδοσιν μικτὴν ἐπoίουν f). ἄλλοι δὲ πρῶτον μὲν τὸ λογικὸν τάττουσι, δεύτερον δὲ τὸ φυσικὸν καὶ τρίτον τὸ ἠθικόν· ὧν ἐστι Ζήνων ἐν τῷ περὶ λόγου g) καὶ Χρύσιππος καὶ Ἀρχέδημος h) καὶ Εὔδρομος i)·
41. ὁ γὰρ Πτολεμαεὺς k) Διογένης ἀπὸ τῶν ἠθικῶν ἄρχεται,

z) Ἀπολλόδωρος. Codd. Stephani Ἀπολλώνιος.
a) Εὔδρομος. Ambrosius *Eudronius.*
b) τὸ λογικόν. Aldobrandinus constanter *disserendi rationem.*
c) τοῖς δὲ σαρκώδεσι — τὸ ἠθικόν. Legebatur τοῖς δὲ σαρκώδεσι τὸ ἠθικόν, τῇ δὲ ψυχῇ τὸ φυσικόν. Codd. Stephani σαρκωδεστέροις. Edit. Froben. τὸ ante φυσικὸν omittit. Emendavit Bakius de Posidonio p. 40.
d) ἢ πάλιν ὠῷ· — τὸ φυσικόν. Edit. Froben. omittit.
e) τοῦ ἑτέρου προκεκρίσθαι. Aldobrandinus: *ab alia secretam.*
f) καθά τινες αὐτῶν φασιν, — ἐποίουν. Ambrosius: *sicut quidam eorum mixtas arbitrantur easque confuse ac permixte tradunt.*
g) ἐν τῷ περὶ λόγου. Aldobrandinus: *in libro de oratione.*
h) Ἀρχέδημος. Ambrosius *Archidemus.*
i) Εὔδρομος. Edit. Froben. et Stephan. Εὔδημος. Illud praeter Menag. praebent codd. Stephani et R cum Aldobrandino. Ambrosius *Eudronius.*
k) Πτολεμαεύς. Menag. Πτολεμαιεύς.

locos vocat, Chrysippus vero atque Eudromus species, alii genera. Enimvero philosophiam animanti similem dicunt, ossibus ac nervis logicen, carnibus physicen, animae ethicen assimilantes; sive rursus ovo: esse quippe superficiem logicen, sequentia ethicen, intima et penitus abstrusa physicen; seu agro frugifero: quippe circumiectam sepem logicen, fructum ethicen, humum sive arbores physicen; sive civitati muris optime septae et secundum rationem administratae. Neutram vero partem praeferri alteri, sicut quidam eorum arbitrantur, sed mixtas eas esse. Itaque eas quoque confuse tradiderunt. Alii vero logicen primam, secundam physicen, tertiam ethicen statuunt, ex quibus est Zeno in libro de ratione et Chrysippus et Archedemus et Eudromus: Ptolemaeensis enim Diogenes ab ethicis inchoat,

Digitized by Google

ὁ δ' l) Ἀπολλόδωρος δεύτερα τὰ ἠθικά, Παναίτιος δὲ καὶ Ποσειδώνιος ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἄρχονται, καθά φησι Φανίας ὁ Ποσειδωνίου γνώριμος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ποσειδωνείων σχολῶν m). Ὁ δὲ Κλεάνθης ἓξ μέρη φησί, διαλεκτικόν, ῥητορικόν, ἠθικόν, πολιτικόν, φυσικόν, θεολογικόν. ἄλλοι δὲ οὐ τοῦ λόγου n) ταῦτα μέρη φασίν, ἀλλ' αὐτῆς τῆς φιλοσοφίας, ὡς Ζήνων ὁ Ταρσεύς. τὸ δὲ λογικὸν μέρος φασὶν XXXIV. ἔνιοι εἰς δύο διαιρεῖσθαι ἐπιστήμας, εἰς ῥητορικὴν καὶ εἰς διαλεκτικήν· τινὲς δὲ καὶ εἰς τὸ ὁρικὸν εἶδος o), τὸ περὶ κανόνων καὶ κριτηρίων· ἔνιοι δὲ τὸ ὁρικὸν περιαιροῦσι p). τὸ μὲν οὖν περὶ κανόνων καὶ κριτηρίων παραλαμβάνουσι 42. πρὸς τὸ τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν· ἐν αὐτῷ γὰρ τὰς τῶν φαντασιῶν διαφορὰς ἀπευθύνουσι. καὶ τὸ ὁρικὸν δὲ ὁμοίως πρὸς ἐπίγνωσιν q) τῆς ἀληθείας· διὰ γὰρ τῶν ἐννοιῶν τὰ πράγματα λαμβάνεται. τὴν τε ῥητορικὴν ἐπιστήμην οὖσαν

l) δ'. Stephan. *δέ*.

m) *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ποσειδωνείων σχολῶν*. Ambrosius: *in principio Possidonii* (ita constanter scribit Ambrosius, duplici s) *de scholis inscribit*.

n) *τοῦ λόγου*. Aldobrandinus constanter *orationis*.

o) *εἰς τὸ ὁρικὸν εἶδος*. Codd. Stephani et Palat. hic et paullo post *ὁριστικόν*. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. omittunt *εἶδος*, quod praeter Menag. agnoscunt interpretes et cod. Palat.

p) *περιαιροῦσι*. Stephan. et Menag. *περιδιαιροῦσι*, quod Meibomius mutavit in *παραδιαιροῦσι*, ut esset *rursus dividunt*. Quod recepi praebent edit. Froben. et cod. Arund. expressitque Aldobrandinus *tollunt*.

q) *ἐπίγνωσιν*. Edit. Froben. et codd. Stephani *διάκρισιν*. Illud praeter Stephan. et Menag. agnoscunt interpretes et cod. Palat.

Apollodorus autem ethicen secundo in loco constituit, porro Panaetius et Posidonius a physicis initia sumunt, ut Phanias inquit Posidonii necessarius in primo de scholis Posidonii. Caeterum Cleanthes sex philosophiae partes ait, dialecticam, oratoriam, moralem, civilem, naturalem, theologicam. Alii has partes non rationis, verum philosophiae ipsius tradunt, ut Zeno Tarsensis. At [illegible]icam partem in binas disciplinas dividi quidam autumant, rhetoricam atque dialecticam: quidam vero et in definitivam speciem, quae de regulis est atque iudiciis: alii definitivam ipsam tollunt. Nam de regulis atque iudiciis partem assumunt ad inveniendam veritatem: in ipsa enim phantasiarum differentias dirigunt. Eamdem itidem definitivam ad agnitionem veritatis usurpant: quippe per notiones res accipiunt. Porro rhetoricen artem bene

Digitized by Google

τοῦ εὖ λέγειν περὶ τῶν ἐν διεξόδῳ λόγων r) καὶ τὴν διαλεκτικὴν τοῦ ὀρθῶς διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐν ἐρωτήσει καὶ ἀποκρίσει λόγων· ὅθεν καὶ οὕτως s) αὐτὴν ὁρίζονται, ἐπιστήμην ἀληθῶν καὶ ψευδῶν καὶ οὐδετέρων. καὶ τὴν μὲν ῥητορικὴν αὐτὴν εἶναι λέγουσι τριμερῆ· τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς εἶναι συμ-
48. βουλευτικόν, τὸ δὲ δικανικόν, τὸ δὲ ἐγκωμιαστικόν. εἶναι δ' αὐτῆς τὴν διαίρεσιν εἴς τε τὴν εὕρεσιν t) καὶ εἰς τὴν φράσιν καὶ εἰς τὴν τάξιν u) καὶ εἰς τὴν ὑπόκρισιν x). τὸν δὲ ῥητορικὸν λόγον εἴς τε τὸ προοίμιον καὶ εἰς τὴν διήγησιν καὶ τὰ
XXXV. πρὸς τοὺς ἀντιδίκους καὶ τὸν ἐπίλογον y). τὴν διαλεκτικὴν διαιρεῖσθαι εἴς τε τὸν z) περὶ τῶν σημαινομένων καὶ τῆς φωνῆς τόπον· καὶ τὸν μὲν τῶν σημαινομένων a), εἴς τε τὸν περὶ τῶν φαντασιῶν τόπον b) καὶ τῶν c) ἐκ τούτων ὑφιστα-

r) *περὶ τῶν ἐν διεξόδῳ λόγων.* Menag. *περὶ τὸν ἐν διεξόδῳ λόγον.* Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund.. Ambrosius: *circa orationem ad persuadendum idoneam.* Aldobrandinus: *ea quae explicatione orationis continentur.*

s) *οὕτως.* Stephan. *οὕτω.*

t) *εἴς τε τὴν εὕρεσιν.* Edit. Froben. omittit.

u) *καὶ εἰς τὴν τάξιν.* Menag. omittit.

x) *εἰς τὴν ὑπόκρισιν.* H. Stephanus lectionem adnotavit *ἀπόκρισιν.*

y) *εἴς τε τὸ προοίμιον — καὶ τὸν ἐπίλογον.* Edit. Froben. omittit.

z) *τόν.* Edit. Froben. *τῶν.*

a) *καὶ τῆς φωνῆς τόπον· — τῶν σημαινομένων.* Edit. Froben. omittit.

b) *τόπον.* Stephan. et Menag. *τύπον,* quod expressit Ambrosius. Illud praeter edit. Froben. agnoscere videtur Aldobrandinus, commendatum Kuehnio et Meibomio.

c) *τῶν.* Menag. *τόν.* Illud praeter edit. Froben. et Stephan. commendat cod. Arund.. Ambrosius: *et locum quidem eorum qui significantur dividi in figuram eorum quaeque finguntur atque eis subsistunt, et iis enunciationibus atque ex se perfectis et praedicamentis et similibus rectisque atque supinis generibus atque spe-*

dicendi circa orationes quae explicatione continentur; dialecticam vero recte disserendi scientiam circa orationem quae interrogatione et responsione consistit versari dicunt: quocirca ipsam ita definiunt, scientiam veri falsique et neutrius. Ac rhetoricen quidem ipsam tripartitam esse dicunt: aliam quippe deliberativam, aliam iudicialem, tertiam demonstrativam. Dividi autem in inventionem et eloquutionem et dispositionem et actionem. Orationem autem rhetoricam in exordium et narrationem et confutationem et epilogum. Caeterum dialecticam dividi in locum eorum quae significantur et vocis locum; et locum quidem eorum quae significantur dividi in locum eorum quae finguntur atque

Digitized by Google

μένων λεκτῶν ἀξιωμάτων καὶ αὐτοτελῶν καὶ κατηγορημάτων καὶ τῶν ὁμοίων ὀρθῶν καὶ ὑπτίων καὶ γενῶν καὶ εἰδῶν, ὁμοίως δὲ καὶ λόγων καὶ τρόπων d) καὶ συλλογισμῶν καὶ τῶνe) παρὰ τὴν φωνὴν καὶ τὰ πράγματα σοφισμάτων· ὧν 44.
εἶναι ψευδομένους λόγους καὶ ἀληθείοντας καὶ ἀποφάσκοντας σωρείτας τε καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις, ἐλλιπεῖς καὶ ἀπόρους καὶ περαίνοντας καὶ ἐγκεκαλυμμένους κερατίδας f) τε καὶ οὐτιδας καὶ θερίζοντας. εἶναι δὲ τῆς διαλεκτικῆς ἴδιον τόπον καὶ τὸνg) προειρημένον περὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς, ἐν ᾧ δείκνυται ἡ ἐγγράμματος φωνὴ καὶ τίνα τὰ τοῦ λόγου μέρηh), καὶ περὶ σολοικισμοῦ καὶ βαρβαρισμοῦ καὶ ποιημάτων καὶ ἀμφιβολιῶν καὶ περὶ ἐμμελοῦς φωνῆς καὶ περὶ μουσικῆς καὶ i) περὶ ὅρων κατά τινας καὶ διαιρέσεων καὶ λέξεωνk). εὐχρη- 45.
στοτάτην δὲ φασιν εἶναι τὴν περὶ τῶν συλλογισμῶν θεωρίαν· τὸ γὰρ ἀποδεικτικὸν ἐμφαίνειν, ὅπερ συμβάλλεσθαι πολὺ πρὸς

ciebus: similiter et ex orationibus, ex modis atque syllogismis, ex eis item quae praeter vocem et res sunt sophismatibus.

d) *καὶ λόγων καὶ τρόπων.* Kuehnius coni. *καὶ λογοτρόπων καὶ τρόπων*, collata p. 182. ed. Menag. s. §. 77.

e) *τῶν.* Edit. Froben. omittit.

f) *κερατίδας.* Menag. *κερατίνας*, quod reddidit Aldobrandinus. Vid. Io. Godofr. Presselii libellum, *Beiträge zu I. G. Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuche*, s. v. *κερατίς*, p. 53.

g) *καὶ τόν.* Edit. Froben. *αὐτόν.*

h) *καὶ τίνα τὰ τοῦ λόγου μέρη.* Ambrosius: *et quaedam orationis partes.*

i) *καί.* Edit. Froben. omittit.

k) *καὶ λέξεων.* Menag. cum Aldobrandino omittit.

earum quae eis subsistunt enuntiationum atque ex se perfectarum et praedicamentorum et similium, rectorum atque supinorum generum atque specierum, similiter etiam orationum, modorum atque syllogismorum, eorum item quae praeter vocem et res sunt sophismatum; ut sunt sermones falsi atque veri et negantes soritaeque et his similes, deficientes et ambigui et concludentes et obscuri, cornuti et utides et metentes. Esse autem dialecticae locum proprium quem praediximus de voce ipsa, in quo ostenditur literata vox et quaenam orationis sint partes, ac de soloecismo et barbarismo et poematibus et amphiboliis et de canora voce et de musica et de terminis secundum quosdam divisionibusque et dictionibus. Aiunt autem utilissimam esse syllogismorum intelligentiam ac subtilitatem: quippe demonstrativum ostendere, idque multum ad emendationem dogmatum conferre,

Digitized by Google

διόρθωσιν τῶν δογμάτων, καὶ τάξιν καὶ μνήμην τὸ ἐπιστατικὸν κατάλημμα ἐμφαίνειν. εἶναι δὲ τὸν λόγον αὐτὸν σύστημα ἐκ λημμάτων καὶ ἐπιφορᾶς l)· τὸν δὲ συλλογισμὸν λόγον συλλογιστικὸν ἐκ τούτων· τὴν δὲ ἀπόδειξιν λόγον διὰ τῶν μᾶλλον καταλαμβανομένων τὸ ἧττον καταλαμβανόμενον περὶ πάντων m). τὴν δὲ φαντασίαν εἶναι τύπωσιν ἐν ψυχῇ, τοῦ ὀνόματος οἰκείως μετενηνεγμένου n) ἀπὸ τῶν τύπων ἐν τῷ
46. κηρῷ ὑπὸ τοῦ δακτυλίου γινομένων. τῆς δὲ φαντασίας τὴν μὲν καταληπτικήν, τὴν δὲ ἀκατάληπτον· καταληπτικὴν μέν, ἣν κριτήριον εἶναι τῶν πραγμάτων φασί, τὴν γινομένην ἀπὸ ὑπάρχοντος κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπεσφραγισμένην o) καὶ

l) εἶναι δὲ τὸν λόγον αὐτὸν σύστημα ἐκ λημμάτων καὶ ἐπιφορᾶς. Legebatur εἶναι δὲ τὸν λόγον αὐτὸν συστημάτων καὶ ἐπιφορᾶς. Ambrosius: *esse autem hanc orationem et ad cogendum et ad concludendum idoneam.* Quod recepi restituit Carolus Beierus Quaest. concert. de formis cogitandi disiunctivis, §. 15. nota, p. 23. e Sexto Empirico Pyrrhon. Hypotypos. II. 12, 185. idemque iam Aldobrandinus expresserat *effici ex sumptionibus.*

m) τὴν δὲ ἀπόδειξιν — περὶ πάντων. Si non plura, certe ultima corrupta sunt, id quod vel interpretes monstrant. Aldobrandinus: *(syllogismum vero orationem esse, quae ex his concludendarum rationum habeat facultatem: argumenti conclusionem, sive, ut alii quidam loquuntur,) demonstrationem rationem esse quae ex magis perceptis ad id quod minus erat perceptum in omni quaestione adducit.* Edit. Froben. pro τὸ ἧττον habet καὶ ἧττον. Casaubonus iudicabat deesse aliquid, vel πιστούμενον vel simile. Unice probo Petri Fabri coniecturam pro περὶ πάντων (περὶ πάντα) coniicientis περαίνοντα, ad quam proxime accedit Kuehnius coniiciens περανάντων sive περαινόντων. Confirmant §§. 44. et 77. Davisius ad Cicer. Acadd. II. 8, 26. coni. παραστάντα, quod Goerenzius ad Ciceronis l. l. p. 54. a. b. eodem iure praetulit Fabri coniecturae quo ipse coniecit καταλαβομένων. Plura coniectavit Trillerus Observatt. critt. III. 17. p. 225. et seqq.

n) μετενηνεγμένου. Stephan. μετηνεγμένου.

o) ἐναπεσφραγισμένην. Edit. Froben. ἐναποσφραγισμένην.

ordinemque et memoriam scientiae comprehensionem indicare. Effici autem ipsam rationem ex sumtionibus et concluso; porro syllogismum orationem ratiocinantem ex his constare; demonstrationem orationem esse per ea quae magis comprehenduntur id quod minus comprehenditur de omnibus colligentem. Phantasiam vero impressam in animo, nomine proprie translato a figuris quae in cera per annulum fiunt. Verum phantasiam aliam esse quae comprehendere possit, aliam quae comprehendi non possit: comprehendere quidem eam quam rerum esse iudicium dicunt, quae sit ab exsistente secundum ipsum exsistens insignita atque

Digitized by Google

ἐναπομεμαγμένην· ἀκατάληπτον δὲ τὴν μὴ ἀπὸ ὑπάρχοντος p), ἢ ἀπὸ ὑπάρχοντος μέν, μὴ κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ὑπάρχον, τὴν μὴ τραχὺν ἔχουσαν ἔκτυπον q). αὐτὴν δὲ τὴν διαλεκτικὴν ἀναγκαίαν εἶναι καὶ ἀρετὴν ἐν εἴδει περιέχουσαν ἀρετάς· τήν τε ἀπροπτωσίαν ἐπιστήμην τοῦ πότε δεῖ συγκατατίθεσθαι καὶ μή· τὴν δὲ ἀνεικαιότητα r) ἰσχυρὸν λόγον πρὸς τὸ εἰκός, ὥστε μὴ ἐνδιδόναι αὐτῷ· τὴν δὲ ἀνελεγξίαν ἰσχὺν ἐν λόγῳ, ὥστε μὴ ἀπάγεσθαι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἀντικείμενον· τὴν δὲ ἀματαιότητα s), ἕξιν ἀναφέρουσαν τὰς φαντασίας ἐπὶ τὸν ὀρθὸν λόγον. αὐτήν τε τὴν ἐπιστήμην φασὶν ἢ κατάληψιν ἀσφαλῆ ἢ ἕξιν ἐν φαντασιῶν προσδέξει ἀμετάπτωτον ὑπὸ λόγου t). 47.

p) τὴν μὴ ἀπὸ ὑπάρχοντος Menag. ἢ τὴν μὴ ἀπὸ ὑπάρχοντος, expressum Aldobrandino.

q) τὴν μὴ τραχὺν ἔχουσαν ἔκτυπον. Edit. Froben. τὴν μήτραν, ἢ μηδὲ ἔκτυπον. Stephan. τὴν μέτραν, ἢ μηδὲ ἔκτυπον. Menag. et interpretes omittunt. Meibom. (μὴ κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ὑπάρχον) τὴν μήτραν ἔχουσαν, μηδὲ ἔκτυπον. quod non librorum, sed sua auctoritate dedit Meibomius. Casaubonus deesse aliquid ratus coni. καὶ τὴν μὲν καλοῦσι μήτραν, τὴν δὲ ἔκτυπον. Guil. Theodor. Baumhauerus Observatt. literarr. ad calcem specim. iurid. inaug. de lege VIII. C. si certum petatur., editi Lugduni Bat. a. 1811. 8., p. 7. et seq. correxit (μὴ κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ὑπάρχον·) τὴν μὴ τραχὺν ἔχουσαν ἔκτυπον, auctore usus Sexto Empirico adv. Logicos I. 258., ubi comprehensibile visum vocat τραχὺν καὶ πληκτικὴν φαντασίαν. Hanc ego correctionem recepi, non quam omnino veram putarem, sed quae sensum induceret pro nullo probabilem.

r) ἀνεικαιότητα. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 350.

s) ἀματαιότητα. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 350.

t) ἕξιν ἐν φαντασιῶν προσδέξει ἀμετάπτωτον ὑπὸ λόγου. Davisius et Goerenzius ad Cicer. Acadd. II. 8, 23. p. 49. a. coni. ἕξιν ἐκ φαντασιῶν προσδέξει ἀμεταπτώτων ὑπὸ λόγου, collata §. 165.

impressa altius; non comprehendi vero eam quae aut non ab exsistente fiat, aut ab exsistente quidem, non autem secundum ipsum exsistens, eam quae non habeat perspicuam impressionem. Ipsam vero dialecticam esse necessariam virtutemque in specie virtutes continentem; ἀπροπτωσίαν scientiam qua docemur quando consentire oporteat et quando retinere consensum; porro ἀνεικαιότητα validam orationem ad id quod decet, ne impertinenti argumento cedamus; itidem ἀνελεγξίαν quam dicunt vim esse orationis, ne ab ipsa in contrarium abducamur; quam autem appellat ἀματαιότητα, habitum esse adversus futile argumentum phantasias ad rectam rationem referentem. Ipsamque scientiam dicunt aut certam comprehensionem sive habitum in visorum susce-

Digitized by Google

οὐκ ἄνευ δὲ τῆς διαλεκτικῆς θεωρίας τὸν u) σοφὸν ἄπτωτον ἔσεσθαι ἐν λόγῳ· τό τε γὰρ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος διαγινώσκεσθαι ὑπ' αὐτῆς καὶ τὸ πιθανὸν τό τε ἀμφιβόλως λεγόμενον διευκρινεῖσθαι· χωρίς τε αὐτῆς οὐκ εἶναι ὁδῷ ἐρωτᾶν
48. καὶ ἀποκρίνασθαι. διατείνειν δὲ τὴν ἐν ταῖς ἀποφάσεσι προπέτειαν καὶ ἐπὶ τὰ γινόμενα, ὥςτε εἰς ἀκρισίαν καὶ εἰκαιότητα τρέπεσθαι τοὺς ἀγυμνάστους ἔχοντας τὰς φαντασίας. οὐκ ἄλλως τε ὀξὺν x) καὶ ἀγχίνουν καὶ τὸ ὅλον δεινὸν ἐν λόγοις φανήσεσθαι τὸν σοφόν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ εἶναι ὀρθῶς διαλέγεσθαι καὶ διαλογίζεσθαι καὶ τοῦ αὐτοῦ πρός τε τὰ προκείμενα διαλεχθῆναι καὶ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι, ἅπερ ἐμπείρου διαλεκτικῆς ἀνδρὸς εἶναι. ἐν οὖν τοῖς λογικοῖς ταῦτά
XXXVI. τε αὐτοῖς δοκεῖν κεφαλαιωδῶς y)· καὶ ἵνα καὶ κατὰ μέρος εἴποιμεν καὶ τάδε ἅπερ αὐτῶν εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν τείνει τέχνην, καὶ αὐτὰ ἐπὶ λέξεως τίθησι Διοκλῆς ὁ Μάγνης ἐν
49. τῇ ἐπιδρομῇ τῶν φιλοσόφων, λέγων οὕτως· „Ἀρέσκει τοῖς στωικοῖς τὸν περὶ φαντασίας καὶ αἰσθήσεως προτάττειν λόγον,

u) τόν. Edit. Froben. τό.
x) οὐκ ἄλλως τε ὀξύν. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. οὐκ ἄλλως τὸ ὀξύ. Illud praeter Menag. agnoscunt interpretes.
y) ἅπερ ἐμπείρου — κεφαλαιωδῶς. Edit. Froben. et Stephan. ἅπερ ἐμπείρου διαλεκτικῆς ἀνδρὸς εἶναι ἐννοῦν τοῖς λογικοῖς. ταῦτά τε αὐτοῖς δοκεῖν κεφαλαιωδῶς.

ptione nihil a ratione deviantem. Caeterum absque dialecticae speculatione sapientem in oratione sine lapsu non futurum: quippe ex illa dignosci verum atque falsum, probabile item et quod ambigue dicatur intelligi: ea remota iam non licere rite interrogare atque respondere. Sed pertingere eam quae in negationibus est temeritatem etiam ad ea quae fiunt, adeo ut in absurditatem ac vanitatem vertantur qui phantasias minime exercitas habent. Neque aliter acutum et ingeniosum cautumque omnino in dicendo et fore et visum iri sapientem: eiusdem enim esse recte loqui recteque cogitare, eiusdemque ad ea quae proponantur disserere et ad ea quae interrogantur respondere, quae sint omnia viri dialecticae periti. Haec igitur in eis quae ratione colliguntur summatim illis visa sunt, atque ut etiam particularia non omittamus, et ista quae secundum illos ad institutionis artem tendunt adiiciamus, quae ipsa ad verbum Diocles Magnesius in Excursione philosophorum ponit, dicens ita: *Placet Stoicis rationem de visione ac sensu praeponere in ordine, quod*

Digitized by Google

καθότι τὸ κριτήριον, ᾧ ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων γινώσκεται, κατὰ γένος φαντασία ἐστὶ καὶ καθότι ὁ περὶ συγκαταθέσεως καὶ ὁ περὶ καταλήψεως καὶ νοήσεως λόγος προάγων τῶν ἄλλων οὐκ ἄνευ φαντασίας συνίσταται z)· προηγεῖται γὰρ ἡ φαντασία, εἶθ' ἡ διάνοια ἐκλαλητικὴ a) ὑπάρχουσα ὃ πάσχει ὑπὸ τῆς φαντασίας, τοῦτο ἐκφέρει λόγῳ." διαφέρει 50.
δὲ φαντασία καὶ φάντασμα· φάντασμα μὲν γάρ ἐστι δόκησις διανοίας οἵα γίνεται κατὰ τοὺς ὕπνους, φαντασία δὲ ἐστι τύπωσις ἐν ψυχῇ, τουτέστιν ἀλλοίωσις, ὡς ὁ Χρύσιππος ἐν τῇ δυωδεκάτῃ περὶ ψυχῆς ὑφίσταται. οὐδὲ γὰρ δεκτέον τὴν τύπωσιν οἷονεὶ τύπον σφραγιστῆρος, ἐπεὶ ἀνένδεκτόν ἐστι πολλοὺς τύπους κατὰ τὸ αὐτὸ περὶ τὸ αὐτὸ γίνεσθαι. νοεῖται δὲ ἡ φαντασία ἡ ἀπὸ ὑπάρχοντος κατὰ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμαγμένη καὶ ἐναποτετυπωμένη καὶ ἐναπεσφραγισμένη, οἵα οὐκ ἂν γένοιτο ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος. τῶν δὲ φαντασιῶν καὶ 51.
αὐτοὺς αἱ μέν εἰσιν αἰσθητικαί, αἱ δ' οὔ· αἰσθητικαὶ μὲν αἱ δι' αἰσθητηρίου ἢ αἰσθητηρίων λαμβανόμεναι, οὐκ αἰσθη-

z) *Ἀρέσκει τοῖς στωικοῖς — συνίσταται.* Stephan. post *γινώσκεται* colon habet, quam rationem sequitur Ambrosius: *Placet Stoicis orationem de intellectu ac sensu praeponere in ordine velut iudicium quoddam quo rerum veritas noscitur. Secundum genus phantasia est et secundum quod — intelligentia praecedens. Caeteta non absque phantasia constat.*

a) *ἐκλαλητική.* Edit. Froben. *ἐκλητική.* Codd. Stephan. *ἐγκαλητική.*

quo rerum veritas cognoscitur, id ipsum iudicium visionis genus est, tum etiam quod oratio de consensione et comprehensione et intelligentia praestans caeteris non absque phantasia constat: ea quippe praecedit, deinde mens, cuius officium sit enuntiare quod a phantasia patitur, hoc ipsum exprimit oratione. Differt autem phantasia a phantasmate. Phantasma enim visum mentis est, cuiusmodi in somniis fit; phantasia vero est formae in animo impressio, hoc est mutatio, sicut Chrysippus in duodecimo de anima arbitratur. Neque enim suscipienda est formatio huiusmodi veluti sigilli forma: nam possibile non est figuras plures eodem in loco simul fieri. Intelligitur autem phantasia ea esse quae ab exsistente secundum exsistens impressa, formata atque insignita est, qualis profecto non fieret a non exsistente. Enimvero phantasiarum secundum illos aliae sensibiles sunt, aliae non: sensibiles quidem quae per sensum sive sensus accipiuntur; non sensibiles autem illae sunt quae

Digitized by Google

τικαὶ δὲ αἱ διὰ τῆς διανοίας καθάπερ τῶν ἀσωμάτων καὶ τῶν ἄλλων τῶν λόγῳ λαμβανομένων. τῶν δὲ αἰσθητικῶν ἀπὸ ὑπαρχόντων μετὰ εἴξεως καὶ συγκαταθέσεως γίνονται. εἰσὶ δὲ τῶν φαντασιῶν καὶ ἐμφάσεις αἱ ὡσανεὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων γινόμεναι. ἔτι τῶν φαντασιῶν αἱ μὲν εἰσι λογικαί, αἱ δὲ ἄλογοι b)· λογικαὶ μὲν αἱ τῶν λογικῶν ζώων, ἄλογοι δὲ αἱ τῶν ἀλόγων. αἱ μὲν οὖν λογικαὶ νοήσεις εἰσίν, αἱ δ' ἄλογοι οὐ τετυχήκασιν ὀνόματος· καὶ αἱ μέν εἰσι τεχνικαί, αἱ δὲ ἄτεχνοι· ἄλλως γοῦν θεωρεῖται ὑπὸ τεχνίτου εἰκὼν καὶ
52. ἄλλως ὑπὸ ἀτέχνου. αἴσθησις δὲ λέγεται κατὰ τοὺς στωικοὺς τό τε ἀφ' ἡγεμονικοῦ πνεῦμα καὶ ἐπὶ τὰς αἰσθήσεις διῆκον καὶ ἡ δι' αὐτῶν κατάληψις καὶ ἡ περὶ τὰ αἰσθητήρια κατασκευή, καθ' ἣν τινες πηροὶ c) γίνονται. καὶ ἡ ἐνέργεια δὲ αἴσθησις καλεῖται. ἡ δὲ κατάληψις γίνεται κατ' αὐτοὺς αἰ-

b) *εἰσὶ δὲ τῶν φαντασιῶν — αἱ δὲ ἄλογοι.* Edit. Froben. *εἰσὶ δὲ τῶν φαντασιῶν αἱ μὲν λογικαί. αἱ δὲ ἄλογοι*, omissis quae interposita leguntur. Stephan. princeps et tertia *εἰσὶ δὲ τῶν φαντασιῶν καὶ ἐμφάσεις ἕως ἂν ἀπὸ ὑπαρχόντων γινόμεναι ἔτι. καὶ φαντασιῶν αἱ μὲν εἰσὶ λογικαί, αἱ δὲ ἄλογοι.* altera cum cod. Palat. *ἕως ἂν ὑπαρχόντων.* Menag. *εἰσὶ δὲ τ. φ. καὶ ἐμφάσεις, αἳ ὡς αἱ ἀπὸ ὑπαρχόντων γινόμεναι. ἔτι τ. φ. αἱ μὲν λογικαὶ· αἱ δὲ ἄλογοι.* RRR *αἳ ὡς ἂν ἀπὸ —.* Codd. Stephani *αἱ ὡς ἂν —.* Arund. *αἳ ὡς ἂν —.* idemque infra *αἱ μὲν εἰσὶ λογικαί.* Ambrosius: *sunt autem phantasiarum etiam evidentiae quae ab existentibus rebus quomodolibet fiunt.* Aldobrandinus: *sunt etiam visionum species quae sicut ab his quae sunt effinguntur.* Huetius apud Menagium coni. *αἱ ὡσεὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων.* Quod recepi *ὡσανεὶ* debetur Baumhauero Observatt. literarr. p. 10. et seqq..

c) *πηροί.* Edit. Froben. et Stephan. *πονηροί.* Illud praeter Menag. agnoscunt interpretes et cod. Palat..

percipiuntur animo, veluti incorporalium rerum et reliquorum quae ratione tantum accipiuntur. Porro sensibiles ab his quae exsistunt cum cessione et consensione fiunt. Sunt autem phantasiarum etiam species quae ab quasi exsistentibus rebus fiunt. Praeterea phantasiarum aliae sunt rationales, aliae irrationales: rationales quidem rationalium animalium, irrationales irrationalium sunt. Rationales igitur intelligentiae sunt, irrationales nomen hactenus non habent. Et aliae quidem artificiales sunt, aliae autem in artem non cadunt: aliter enim ab artifice spectatur imago, aliter ab artis imperito. At vero sensus secundum Stoicos dicitur spiritus a principali ad sensus pertingens et quae per illos fit comprehensio, sensuumque ipsorum opificium, secundum quod plerique fiunt debiles. Actioque ipsa sensus appellatur. Caeterum comprehensio secundum illos fit sensu quidem, ut

Digitized by Google

σθήσει μὲν λευκῶν καὶ μελάνων καὶ τραχέων καὶ λείων, λόγῳ δὲ τῶν δι' ἀποδείξεως συναγομένων, ὥςπερ τὸ τοὺς θεοὺς εἶναι d) καὶ προνοεῖν τούτους. τῶν γὰρ ε) νοουμένων τὰ μὲν κατὰ περίπτωσιν ἐνοήθη, τὰ δὲ καθ' ὁμοιότητα, τὰ δὲ κατ' ἀναλογίαν, τὰ δὲ κατὰ μετάθεσιν f), τὰ δὲ κατὰ σύνθεσιν, τὰ δὲ κατ' ἐναντίωσιν g). κατὰ περίπτωσιν μὲν οὖν ἐνοήθη 53.
τὰ αἰσθητά, καθ' ὁμοιότητα δὲ τὰ ἀπό τινος παρακειμένου, ὡς Σωκράτης ἀπὸ τῆς εἰκόνος· κατ' ἀναλογίαν δὲ αὐξητικῶς μέν, ὡς h) ὁ Τιτυὸς καὶ Κύκλωψ· μειωτικῶς δέ, ὡς ὁ Πυγμαῖος. καὶ τὸ κέντρον δὲ τῆς γῆς κατ' ἀναλογίαν ἐνοήθη ἀπὸ τῶν μικροτέρων σφαιρῶν. κατὰ μετάθεσιν δέ, οἷον ὀφθαλμοὶ ἐπὶ τοῦ στήθους· κατὰ σύνθεσιν δὲ ἐνοήθη Ἱππο-κένταυρος καὶ κατ' ἐναντίωσιν θάνατος. νοεῖται δὲ καὶ i) κατὰ μετάβασίν τινα, ὡς τὰ λεκτὰ k) καὶ ὁ τόπος. φυσικῶς δὲ νοεῖται δίκαιόν τι καὶ ἀγαθόν· καὶ κατὰ στέρησιν, οἷον

d) *τὸ τοὺς θεοὺς εἶναι.* Edit. Froben. et Menag. *τοὺς θεοὺς εἶναι.* Stephan. *τὸ θεοὺς εἶναι.* Coniunxi utrumque cum Meibomio.
e) *γάρ.* Stephan. *δέ.* Illud praeter edit. Froben. et Menag. agnoscunt interpretes.
f) *τὰ δὲ κατὰ μετάθεσιν.* Edit. Froben. cum cod. Arund. et Ambrosio omittit.
g) *τὰ δὲ κατ' ἐναντίωσιν.* H. Stephanus narrat codices quosdam haec addere, *τὰ δὲ φυσικῶς, τὰ δὲ κατὰ στέρησιν.* „Sed quum nulla," inquit, „horum modorum sicut reliquorum qui praecedunt exempla postea afferantur, visum fuit verba illa praetermittere."
h) *ὡς.* Addidi ex codicibus Stephani.
i) *καί.* Edit. Froben. et Menag. omittunt.
k) *τὰ λεκτά.* H. Stephanus adnotavit lectionem *τὰ λεκτικά.*

albi et nigri, lenis et asperi; ratione vero eorum quae ex demonstratione colliguntur, puta deos esse eosque humanis rebus providere. Nam quae intelliguntur partim per incursionem in sensus, partim per similitudinem, alia per rationem, alia per translationem, alia per compositionem, quaedam per contrarietatem intellecta et animadversa sunt. Per incursionem quidem in sensus sensibilia intellecta sunt, per similitudinem vero quae ab adiacente aliqua re, ut Socrates ex imagine; per rationem autem ex incremento quidem, ut Tityus ac Cyclops; ex detrimento autem, ut Pygmaeus. Sed et centrum terrae ex proportione intellectum est a minoribus orbibus. Per translationem vero, ut in pectore oculi; per compositionem autem, ut Hippocentaurus intelligitur; per adversationem mors. Nonnulla item per transitionem intelliguntur, ut quae dicta sunt et locus. Naturaliter autem iustum quippiam et bonum noscitur; per privationem,

Digitized by Google

ἄχειρ. τοιάδε τινὰ καὶ περὶ φαντασίας καὶ αἰσθήσεως καὶ
XXXVII. νοήσεως δογματίζουσι. κριτήριον δὲ τῆς ἀληθείας φασὶ
54. τυγχάνειν τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν, τουτέστι τὴν ἀπὸ
ὑπάρχοντος, καθά φησι Χρύσιππος ἐν τῇ δυωδεκάτῃ[1]) τῶν
φυσικῶν καὶ Ἀντίπατρος καὶ Ἀπολλόδωρος. ὁ μὲν γὰρ Βόη-
θος κριτήρια πλείονα ἀπολείπει, νοῦν καὶ αἴσθησιν καὶ ὄρεξιν
καὶ ἐπιστήμην· ὁ δὲ Χρύσιππος διαφερόμενος πρὸς αὐτὸν ἐν
τῷ πρώτῳ περὶ λόγου κριτήριά φησιν εἶναι αἴσθησιν καὶ
πρόληψιν. ἔστι δ' ἡ πρόληψις ἔννοια φυσικὴ τῶν καθόλου.
ἄλλοι δέ τινες τῶν ἀρχαιοτέρων στωικῶν τὸν ὀρθὸν λόγον
κριτήριον ἀπολείπουσιν, ὡς ὁ Ποσειδώνιος ἐν τῷ περὶ κρι-
XXXVIII. τηρίου φησί. Τῆς δὲ διαλεκτικῆς θεωρίας συμφώνως δοκεῖ
55. τοῖς πλείστοις ἀπὸ τοῦ περὶ φωνῆς ἐνάρχεσθαι τόπου. ἔστι
δὲ φωνὴ ἀὴρ πεπληγμένος ἢ τὸ ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς, ὡς
φησι Διογένης ὁ Βαβυλώνιος ἐν τῇ περὶ φωνῆς τέχνῃ. ζώου
μέν ἐστι φωνὴ ἀὴρ ὑπὸ ὁρμῆς πεπληγμένος, ἀνθρώπου δὲ
ἔστιν ἔναρθρος καὶ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη, ὡς ὁ Διογένης
φησίν, ἥτις ἀπὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν τελειοῦται. καὶ σῶμα
δ' ἐστὶν ἡ φωνὴ κατὰ τοὺς στωικούς, ὥς φησιν Ἀρχέδημος

1) δυωδεκάτῃ. Edit. Froben. δυοδεκάτῃ.

ut mancus. Haec sunt quae illi de phantasia et sensu et intelligentia tradunt decreta. Astruunt veritatis esse iudicium comprehensibilem phantasiam, eam videlicet quae ab exsistente proficiscitur, ut Chrysippus in duodecimo Physicorum tradit et Antipater et Apollodorus. Nam Boethus quidem complura iudicia relinquit, mentem, sensum, appetitionem et scientiam. Sed enim Chrysippus ab illo dissentiens in primo de oratione iudicium dicit esse sensum et anticipationem. Est autem anticipatio naturalis intelligentia earum rerum quae universaliter sunt. Alii vero quidam ex antiquioribus Stoicis rectam rationem iudicium tradunt, ut Posidonius ait in libro de iudicio. Verum enim dialecticae speculationis concorditer videtur plurimis initium a vocis loco capiendum. Est autem vox aer ictus sive, ut ait Diogenes Babylonius in arte quam de voce scripsit, sensus est qui proprie auditu percipitur. Animalis quidem vox est aer ex impetu percussus; hominis autem vox est articulata vox et quae ex mente proficiscitur, ut ait Diogenes, quae a quattuordecim aetatis annis consummatur. Sed et corpus est vox secundum Stoicos, ut ait Archedemus in libro de

Digitized by Google

τε ἐν τῇ περὶ φωνῆς m) καὶ Διογένης καὶ Ἀντίπατρος καὶ Χρύσιππος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν φυσικῶν. πᾶν γὰρ τὸ ποιοῦν 56.
σῶμά ἐστι, ποιεῖ δὲ ἡ φωνὴ προσιοῦσα τοῖς ἀκούουσιν ἀπὸ τῶν φωνούντων. Λέξις δέ ἐστιν n), ὡς φησι Διογένης o), φωνὴ ἐγγράμματος, οἷον Ἡμέρα p). λόγος δέ ἐστι φωνὴ σημαντικὴ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη, οἷον Ἡμέρα ἐστίq). διάλεκτος δέ ἐστι λέξις κεχαραγμένη ἐθνικῶς τε καὶ Ἑλληνικῶς ἢ λέξις ποταπή, τουτέστι ποιὰ κατὰ διάλεκτονr), οἷον κατὰ μὲν τὴν Ἀθίδα Θάλαττα, κατὰ δὲ τὴν Ἰάδα Ἡμέρηs). τῆς δὲ λέξεως στοιχεῖά ἐστι τὰ εἰκοσιτέσσαρα γράμματα. τριχῶς δὲ λέγεται τὸ γράμμα, τό τε στοιχεῖον t) ὅ τε χαρακτὴρ τοῦ στοιχείου καὶ τὸ ὄνομα, οἷον Ἄλφα u)· φωνήεντα δέ 57.
ἐστι τῶν στοιχείων ἑπτά, α, ε, η, ι, ο, υ, ω x)· ἄφωνα δὲ

m) ἤτις ἀπὸ δεκατεσσάρων — ἐν τῇ περὶ φωνῆς. Edit. Froben. ἤ τις σῶμά ἐστι ὡς φησιν ἀρχέδημός τις ἐν τῇ περὶ φωνῆς.
n) Λέξις δέ ἐστι. Edit. Froben. et Stephan. addunt κατὰ τοὺς στωικούς, quod expressit Ambrosius.
o) ὡς φησι Διογένης. Stephan. ὡς φησιν ὁ Διογένης.
p) οἷον Ἡμέρα. Legebatur οἷον Ἡμέρα ἐστί. Emendavit Casaubonus probavitque Menagius.
q) οἷον Ἡμέρα ἐστί. Addidi ex emendatione Casauboni, quam probavit Menagius.
r) ἢ λέξις ποταπή, τουτέστι ποιὰ κατὰ διάλεκτον. Ambrosius omittit.
s) οἷον κατὰ μὲν — Ἡμέρη. Ambrosius: *ut graece ἡμέρα, latine dies.* H. Stephanus narrat in quibusdam addita esse, κατὰ δὲ τὴν λατίνην μάρε, scilicet ab eo qui putaret ἡμέρη Ionibus idem esse quod Atticis Θάλαττα.
t) τό τε στοιχεῖον. Inserui auctoritate interpretum, prius insertum Meibomio. Galesii coniecturam, ὅ τε χαρακτὴρ τοῦ στοιχείου, τό τε στοιχεῖον καὶ τὸ ὄνομα probabat Casaubonus.
u) Ἄλφα. Ante Meibomium scribebatur α΄.
x) α, ε, η, ι, ο, υ, ω. Stephan. et Menag. α΄, ε΄, η΄, ι΄, ο΄, υ΄, ω΄.

voce et Diogenes et Antipater et Chrysippus in secundo Naturalium. Omne enim quod facit aliquid, corpus est, facit autem vox quae a loquentibus ad auditores pertendit. Dictio autem secundum Stoicos, ut Diogenes ait, vox literata est, ut Dies. Oratio autem vox significativa quae ex mente proficiscitur, ut Dies est. Loquutio est dictio expressa secundum gentium Graecorumque varietatem, sive dictio cuias, hoc est, qualis secundum dialectum, quemadmodum Attico more dicitur Θάλαττα, Ionico vero ἡμέρη. Dictionis vero elementa viginti quattuor literae sunt. Dicitur autem litera tripliciter, elementum, figura et nomen, ut alpha; porro septem sunt vocalia elementa, α, ε, η, ι, ο, υ, ω; mutae sex,

Digitized by Google

ξξ, β, γ, δ, κ, π, τ y). διαφέρει δὲ φωνὴ καὶ λέξις, ὅτι φωνὴ μὲν καὶ ὁ ἠχός ἐστι, λέξις δὲ τὸ ἔναρθρον μόνον. λέξις δὲ λόγου διαφέρει, ὅτι λόγος ἀεὶ σημαντικός ἐστι, λέξις δὲ καὶ ἀσήμαντος, οἷς ἡ Βλίτρι, λόγος δὲ οὐδαμῶς z). διαφέρει δὲ καὶ τὸ λέγειν τοῦ προφέρεσθαι· προφέρονται μὲν γὰρ αἱ φωναί, λέγεται δὲ τὰ πράγματα, ἃ δὴ καὶ λεκτὰ
XXXIX. τυγχάνει. τοῦ δὲ λόγου ἔστι μέρη πέντε, ὡς φησι Διογένης τε ἐν τῷ περὶ φωνῆς καὶ Χρύσιππος, ὄνομα, προσηγορία, ῥῆμα, σύνδεσμος, ἄρθρον· ὁ δὲ Ἀντίπατρος καὶ τὴν μεσό-
58. τητα τίθησιν ἐν τοῖς περὶ λέξεως a) καὶ τῶν λεγομένων. ἔστι δὲ προσηγορία μὲν κατὰ τὸν Διογένην μέρος λόγου σημαῖνον κοινὴν ποιότητα, οἷον Ἄνθρωπος, Ἵππος· ὄνομα δέ ἐστι μέρος λόγου δηλοῦν ἰδίαν ποιότητα, οἷον Διογένης, Σωκράτης· ῥῆμα δέ ἐστι μέρος λόγου σημαῖνον ἀσύνθετον κατηγόρημα, οἷς ὁ Διογένης, ἤ, ὡς τινες, στοιχεῖον λόγου ἄπτωτον, σημαῶνόν τι συντακτὸν περί τινος ἢ τινῶν, οἷον Γράφω,

y) β, γ, δ, κ, π, τ. Stephan. et Menag. β, γ, δ, κ, π, τ.

z) ὅτι φωνὴ μὲν καὶ ὁ ἠχός ἐστι, — λόγος δὲ οὐδαμῶς. Edit. Froben. et Menag ὅτι φωνὴ μὲν καὶ ὁ ἠχός ἐστι. λέξις μὲν γὰρ ἔσημος γίνεται ὡς ἡ Βλίτρι· λόγος δὲ οὐδαμῶς. ut omittant quae interposita leguntur, omissa illa etiam ab interpretibus. Caeterum cod. Arund. *Βλίτυρι*, quam scripturam cum alia *Βλήτυρι* affert Casaubonus.

a) περὶ λέξεως. Edit. Froben., Stephan. et Menag. cum Aldobrandino περὶ λέξεων. Illud praebent codd. Stephani et Arund. expressitque Ambrosius.

β, γ, δ, κ, π, τ. Differt autem vox a dictione; nam vox quidem et sonus est, dictio autem articulata sola. Porro dictio ab oratione differt, quod oratio semper significativa est, dictio autem etiam nihil significans, ut βλίτρι; non sic autem oratio. Differunt item dicere ac pronuntiare: nam pronuntiantur voces, dicuntur autem res quae dici possunt. Orationis vero quinque sunt partes, ut ait Diogenes in libro de voce et Chrysippus, nomen, appellatio, verbum, conjunctio, articulus. Antipater medium adiecit in libris de dictione et de his quae dicuntur. Est autem appellatio secundum Diogenem pars orationis significans communem qualitatem, ut homo, equus; nomen vero est pars orationis significans propriam qualitatem, ut Diogenes, Socrates; verbum est pars orationis significans incompositum praedicatum, ut Diogenes, vel, sicut quidam volunt, elementum orationis sine casu, significans aliquid compositum de aliquo vel aliquibus, ut Lego, Scribo; coniunctio autem pars ora-

Digitized by Google

Λέγω· σύνδεσμος δέ ἐστι μέρος λόγου ἄπτωτον, συνδοῦν τὰ μέρη τοῦ λόγου· ἄρθρον δέ ἐστι στοιχεῖον λόγου πτωτικόν, διορίζον τὰ γένη τῶν ὀνομάτων καὶ τοὺς ἀριθμούς, οἷον Ὁ, Ἡ, Τό, Οἱ, Αἱ, Τά b). Ἀρεταὶ δὲ λόγου εἰσὶ πέντε, Ἑλληνισμός, σαφήνεια, συντομία, πρέπον, κατασκευή. Ἑλληνισμὸς μὲν οὖν ἐστι φράσις ἀδιάπτωτος ἐν τῇ τεχνικῇ καὶ μὴ εἰκαίᾳ συνηθείᾳ, σαφήνεια δέ ἐστι λέξις γνωρίμως παριστῶσα c) τὸ νοούμενον, συντομία δέ ἐστι λέξις αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα περιέχουσα πρὸς δήλωσιν τοῦ πράγματος, πρέπον δέ ἐστι λέξις οἰκεία τῷ πράγματι, κατασκευὴ δέ ἐστι λέξις ἐκπεφευγυῖα τὸν ἰδιωτισμόν. ὁ δὲ βαρβαρισμὸς ἐκ τῶν κακιῶν λέξις ἐστὶ παρὰ τὸ ἔθος τῶν εὐδαιμονούντων Ἑλλήνων d), σολοικισμὸς δέ ἐστι λόγος ἀκαταλλήλως συντεταγμένος. ποίημα δέ ἐστιν, ὡς ὁ Ποσειδώνιός φησιν ἐν τῇ περὶ λέξεως εἰσαγωγῇ, λέξις ἔμμετρος ἢ ἔρρυθμος μετὰ σκευῆς τὸ λογοειδὲς ἐκβεβηκυῖα e)· τὸ ἔρρυθμον δὲ εἶναι

XL. 59.

XLI. 60.

b) οἷον Ὁ, Ἡ, Τό, Οἱ, Αἱ, Τά. Edit. Froben. οἷον ὁ, τοῦ, τῷ, οἱ, αἱ, ᾶ. Stephan. οἷον ὁ, τοῦ, τῷ, οἱ, αἱ, τά. Cod. Arund. τοῦ, τό, οἱ, αἱ, ᾶ. Ambrosius: *ut hic homo, hae arbores.*

c) παριστῶσα. Cod. Arund. παρισταῖσα.

d) παρὰ τὸ ἔθος τῶν εὐδαιμονούντων Ἑλλήνων. Edit. Froben. περί. Vossius de vitiis sermonis I. 1. coni. εὐδοκιμούντων, confirmatum Suida s. v. βαρβαρίζει. Sed idem Suidas s. v. σολοικισμὸς agnoscit εὐδαιμονούντων.

e) ἔρρυθμος μετὰ σκευῆς τὸ λογοειδὲς ἐκβεβηκυῖα. Legebatur εὔρυθμος μεταακευῆς τὸ λ. ἐκβεβηκυῖα. Emendavit Menagius ex cod. R. Ἔρρυθμος confirmant codd. Stephani et Arund.. Kuehnius coni. μετασκευῇ vel μετὰ παρασκευῆς. Bakius de Posidonio p. 233. μετὰ σκευῆς.

tionis est sine casu, connectens orationis partes; porro articulus elementum est orationis casuale, distinguens nominum genera et numeros, ut ὁ, ἡ, τό, οἱ, αἱ, τά. Virtutes orationis quinque sunt, Graecitas, evidentia, brevitas, decentia, compositio. Est igitur Graecitas recta secundum artem loquutio, vulgarem consuetudinem penitus repudians; evidéntia est dictio mentis interpres, qua id quod intelligimus aperte loquimur; brevitas est dictio ipsa tantum quae sunt necessaria continens ad significationem rei quam molimur; decentia dictio est cuique rei proprie accommodata; compositio dictio est qua rusticitas dicendo devitatur. Porro ex vitiis barbarismus dictio est praeter consuetudinem felicium Graecorum; soloecismus autem est oratio incongrue constructa. Poema item est, ut ait Posidonius in ea introductione quam de dictione scripsit, dictio numerosa certa mensura constans et cum apparatu prosae orationis speciem

Digitized by Google

τὸ Γαῖα μεγίστη καὶ Διὸς αἰθήρ f). ποίησις δέ ἐστι σημαντικὸν ποίημα, μίμησιν περιέχον θείων καὶ ἀνθρωπείων.

XLII. ὅρος δέ ἐστιν, ὥς φησιν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὅρων, λόγος κατὰ ἀνάλυσιν ἀπαρτιζόντως ἐκφερόμενος, ἤ, ὡς Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ ὅρων, καὶ ἀπόδοσις g). ὑπογραφὴ δέ ἐστι λόγος τυπωδῶς εἰσάγων εἰς τὰ πράγματα ἢ ὅρος ἁπλούστερον τὴν τοῦ ὅρου δύναμιν προσεννενεγμένος. γένος δέ ἐστι πλειόνων καὶ ἀναφαιρέτων ἐννοημάτων σύλληψις h),

61. οἷον Ζῶον· τοῦτο γὰρ περιείληφε τὰ κατὰ μέρος ζῶα. ἔννόημα δέ ἐστι φάντασμα διανοίας, οὔτε τι ὂν οὔτε ποιόν, ὡςανεὶ δέ τι ὂν καὶ ὡςανεὶ ποιόν, οἷον γίνεται ἀνατύπωμα ἵππου καὶ μὴ παρόντος. εἶδος δέ ἐστι τὸ ὑπὸ γένους περιεχόμενον, ὡς ὑπὸ τοῦ ζώου ὁ ἄνθρωπος περιέχεται. γενικώτατον δέ ἐστιν ὃ γένος ὂν γένος οὐκ ἔχει, οἷον τὸ ὄν i)· εἰδικώτατον δέ ἐστιν ὃ εἶδος ὂν εἶδος οὐκ ἔχει, ὥςπερ ὁ Σω-

f) τὸ ῥυθμὸν δὲ — αἰθήρ. Legebatur τὸ εὔρυθμον. Correxi ex codd. Stephani et Arund.. Ambrosius omissis his verbis interpretatur *ut Maxima tellus et Iovis aether.*

g) ἤ, ὡς Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ ὅρων, καὶ ἀπόδοσις. Edit. Froben. ἢ ἀπόδοσις, omissis vv. ὡς Χρ. ἐν τῷ περὶ ὅρων, quae omittit etiam cod. Arund.. Stephan. ἤ, ὡς ὁ Χρ. ἐν τῷ περὶ ὅρων, καὶ ἡ ἀπόδοσις. Menag. ἤ, ὡς Χρ. ἐν τῷ περὶ ὅρων, ἡ ἀπόδοσις.

h) ἀναφαιρέτων ἐννοημάτων σύλληψις. Menag. ἀναφερέτων. Aldobrandinus: *quae ad unum aliquod referri possunt.* Codd. Stephani σύλληψις εἰς ἐννόημα, unde Stephanus coni. εἰς ἓν νόημα.

i) οἷον τὸ ὄν. Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio omittunt. Agnoscit Menag. et Aldobrandinus, sed is male iunctum sequentibus.

excedens; numerosum autem esse *Maxima tellus* et *Iovis aether*. Poesis autem significativum est poema, divinarum humanarumque rerum imitationem complectens. Definitio est, ut ait Antipater in primo de definitionibus, oratio per solutionem perficiendo enuntiata, sive, ut Chrysippus ait in libro de definitionibus, assignatio. Descriptio autem est oratio figurate ad res inducens sive definitio definitionis vim simplicius exprimens. Genus est plurium ac manentium notionum, ut quum dico Animal: hoc enim cuncta per species comprehendit animalia. Notio est imaginatio mentis quae neque aliquid est neque quale, sed veluti aliquid est et veluti quale, ut quum cogitatur equus etiam non praesens. Species est quae sub genere continetur, sicuti sub animalis nomine continetur homo. Est autem maxime generale, quod quum sit genus, genus non habet, ut id quod est; maxime autem speciale est, quod quum sit species,

Digitized by Google

κράτης. διαίρεσις δέ ἐστι γένους ἡ εἰς τὰ προσεχῆ εἴδη XLIII.
τομή, οἷον Τῶν ζώων τὰ μέν ἐστι λογικά, τὰ δὲ ἄλογα. ἀντιδιαίρεσις δέ ἐστι γένους εἰς εἶδος τομὴ κατὰ τοὐναντίον, ὡς ἂν κατὰ ἀπόφασιν, οἷον Τῶν ὄντων τὰ μέν ἐστιν ἀγαθά, τὰ δ' οὐκ ἀγαθά. ὑποδιαίρεσις δέ ἐστι διαίρεσις ἐπὶ διαιρέσει, οἷον Τῶν ὄντων τὰ μέν ἐστιν ἀγαθά, τὰ δ' οὐκ ἀγαθά, καὶ Τῶν οὐκ ἀγαθῶν τὰ μέν ἐστι κακά, τὰ δὲ ἀδιάφορα. μερισμὸς δέ ἐστι γένους εἰς τόπους κατάταξις, ὡς ὁ Κρί- 62.
νις k)· οἷον Τῶν ἀγαθῶν τὰ μέν ἐστι περὶ ψυχήν, τὰ δὲ περὶ σῶμα. ἀμφιβολία l) δέ ἐστι λέξις δύο ἢ καὶ πλείονα XLIV.
πράγματα σημαίνουσα λεκτικῶς καὶ κυρίως καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔθος m), ὥςθ' ἅμα τὰ πλείονα ἐκδέξασθαι n) κατὰ ταύτην τὴν λέξιν, οἷον Αὐλητρὶς πέπτωκε· δηλοῦνται γὰρ δι' αὐτῆς τὸ μέν τοιοῦτον, Οἰκία τρὶς πέπτωκε, τὸ δὲ τοιοῦτον, Αὐλήτρια πέπτωκε o). διαλεκτικὴ δέ ἐστιν, ὥς φησι Ποσει- XLV.
δώνιος, ἐπιστήμη ἀληθῶν καὶ ψευδῶν καὶ οὐδετέρων· τυγχάνει θ' αὐτή, ὡς ὁ Χρύσιππός φησι, περὶ σημαίνοντα καὶ

k) ὁ *Κρίνις*. Stephan. ὁ *Κρίνης*.
l) *ἀμφιβολία*. Ambrosius *amphibologia*.
m) *ἔθος*, Menag. *ἔθνος*, quod expressit Aldobrandinus. Cod. Arund. *ἦθος*.
n) *ἐκδέξασθαι*. Legebatur *ἐκλέξασθαι*. Correxi e Suida s. v. *ἀμφιβολία* cum Casaubono et Menagio.
o) *Αὐλήτρια πέπτωκε*. Ambrosius addit: *incertum enim est de muliere an de domo dicamus.*

non habet speciem, sicuti Socrates. Est autem generis divisio scissio in continentes species, ut Animalium sunt alia rationalia, alia irrationalia. Contraria divisio est generis in speciem scissio per contrarium, velut per negationem, ut Exsistentium quaedam sunt bona, quaedam vero non bona. Subdivisio est divisio sub divisione, ut illud, Exsistentium alia sunt bona, alia non bona; eorum autem quae bona non sunt, alia mala sunt, alia indifferentia. Partitio autem est generis in locos ordinatio, ut Crinis ait, quemadmodum Bonorum alia quidem circa animum, alia circa corpus sunt. Amphibolia dictio est duas aut plures res significans per orationem ac proprie et secundum eandem consuetudinem, ut plura simul in eadem dictione possint colligi, veluti quum dicimus, Fidicina cecidit: significatur enim eadem voce nunc aliquid tale, Aula ter cecidit, et nunc tale, Tibicina cecidit. Dialectica est, ut ait Posidonius, verorum, falsorum neutrorumque scientia. Versatur autem ipsa, ut Chrysippus ait,

Digitized by Google

σημαινόμενα. ἐν μὲν οὖν τῇ περὶ φωνῆς θεωρίᾳ τοιαῦτα
XLVI. λέγεται τοῖς στωικοῖς. Ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν πραγμάτων καὶ
63. τῶν σημαινομένων τόπῳ τέτακται ὁ περὶ λεκτῶν καὶ αὐτοτελῶν καὶ ἀξιωμάτων καὶ συλλογισμῶν λόγος καὶ ὁ περὶ ἐλλιπῶν τε καὶ κατηγορημάτων καὶ ὀρθῶν καὶ p) ὑπτίων.
XLVII. φασὶ δὲ τὸ λεκτὸν εἶναι τὸ κατὰ φαντασίαν λογικὴν ὑφιστάμενον. τῶν δὲ λεκτῶν τὰ μὲν λέγουσιν εἶναι αὐτοτελῆ οἱ στωικοὶ q), τὰ δ' ἐλλιπῆ. ἐλλιπῆ μὲν οὖν ἐστι τὰ ἀναπάρτιστον ἔχοντα τὴν ἐκφοράν, οἷον Γράφει· ἐπιζητοῦμεν γάρ, Τίς; αὐτοτελῆ δ' ἐστὶ τὰ ἀπηρτισμένην ἔχοντα τὴν ἐκφοράν, οἷον Γράφει r) Σωκράτης. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἐλλιπέσι λεκτοῖς τέτακται τὰ κατηγορήματα, ἐν δὲ τοῖς αὐτοτελέσι τὰ ἀξιώματα καὶ οἱ συλλογισμοὶ καὶ τὰ ἐρωτήματα καὶ τὰ πύσματα.
64. ἔστι δὲ τὸ κατηγόρημα τὸ κατά τινος ἀγορευόμενον ἢ πρᾶγμα συντακτὸν περί τινος ἢ τινῶν, ὡς οἱ περὶ Ἀπολλόδωρόν φασιν, ἢ λεκτὸν ἐλλιπὲς συντακτὸν ὀρθῇ πτώσει πρὸς ἀξιώματος γένεσιν. τῶν δὲ κατηγορημάτων τὰ μέν ἐστι συμβάματα, * οἷον τὸ διὰ πέτρας πλεῖν s). καὶ τὰ μέν ἐστι τῶν

p) *καί.* Edit. Froben. omittit.
q) *οἱ στωικοί.* Ambrosius omittit.
r) *ἐπιζητοῦμεν γάρ, — οἷον Γράφει.* Edit. Froben. omittit.
s) *τῶν δὲ κατηγορημάτων — πλεῖν.* Indicavi lacunam, quam Aldobrandinus ita supplevit: *τῶν δὲ κατηγορημάτων τὰ μέν ἐστι συμ-*

circa significantia et significata. Haec igitur atque huiusmodi Stoici de speculatione vocis disserunt. Porro in loco qui de rebus significatis est, collocatur oratio de his quae dici possunt, de perfectis, enuntiatis ac syllogismis itemque de deficientibus et praedicamentis rectisque ac supinis. Aiunt autem illud dici posse quod secundum rationalem subsistat imaginationem. Eorum vero alia dicunt esse perfecta Stoici, alia imperfecta. Ac deficientia quidem sunt, quae imperfectam habent enuntiationem, ut quum dicimus, Scribit: quaeritur enim, Quis? Perfecta vero sunt, quae plenam habent enuntiationem, veluti quum dicimus, Socrates scribit. Itaque deficientibus quidem praedicamenta, perfectis vero enuntiata, syllogismi, interrogationes, responsiones applicantur. Est autem praedicatum quod de aliquo enuntiatur aut res de aliquo aliquibusve composita, ut Apollodorus ait, sive effatum deficiens constructum recto casu ad enuntiati generationem. Praedicatorum autem alia quidem sunt accidentia, * ut navigare per scopulos. Atque alia

Digitized by Google

κατηγορημάτων ὀρθά, ἃ δ' ὕπτια, ἃ δ' οὐδέτερα. ὀρθὰ μὲν οὖν ἐστι τὰ συντασσόμενα μιᾷ τῶν πλαγίων πτώσεων πρὸς κατηγορήματος γένεσιν, οἷον Ἀκούει, Ὁρᾷ, Διαλέγεται· ὕπτια δέ ἐστι τὰ συντασσόμενα τῷ παθητικῷ μορίῳ, οἷον Ἀκούομαι, Ὁρῶμαι· οὐδέτερα δ' ἐστὶ τὰ μηδετέρως ἔχοντα t), οἷον Φρονεῖν, Περιπατεῖν. ἀντιπεπονθότα δέ ἐστιν ἐν τοῖς ὑπτίοις u), ἀνύπτια ὄντα. ἐνεργήματα δέ ἐστιν, 65.
οἷον Κείρεται· ἐμπεριέχει γὰρ ἑαυτὸν x) ὁ κειρόμενος. πλάγιαι XLVIII.
δὲ πτώσεις εἰσὶ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ αἰτιατικὴ y). ἀξίω-
μα δέ ἐστιν ὃ ἐστιν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος ἢ πρᾶγμα αὐτοτελὲς ἀποφαντὸν ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ ἢ καταφατικόν, ὡς ὁ Χρύσιππός φησιν ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς ὅροις· οἷον Ἡμέρα ἐστίν, Δίων περιπατεῖ z). ὠνόμασται δὲ τὸ ἀξίωμα ἀπὸ τοῦ ἀξιοῦσθαι

βάματα, ὡς τὸ πλεῖν, οἷον, Σωκράτης πλεῖ· τὰ δὲ παράσυμβάματα, ὡς τὸ διὰ πέτρας πλεῖν. Vid. Priscianus apud Casaubonum.

t) ὕπτια δέ ἐστι — μηδετέρως ἔχοντα. Edit. Froben. ὕπτια δέ ἐστι· τὰ μηδ' ἑτέρως ἔχοντα. Caeterum scribebatur μηδ' ἑτέρως.

u) ἀντιπεπονθότα δέ ἐστιν ἐν τοῖς ὑπτίοις. Menag. αὐτοπεπονθότα, quod legitur ex correctione Aldobrandini, qui interpretatur, *Reciprocantia vero, quae Graeci* αὐτοπεπονθότα *vocant.* Receptam lectionem libri tuentur omnes. Ambrosius: *reciproca in agendo et patiendo.* Edit. Froben. — ἐστιν τοῖς ὑπτίοις.

x) ἑαυτόν. Edit. Froben. et Stephan. αὐτόν.

y) καὶ αἰτιατική. Ambrosius addit *ablativus.*

z) ἀξίωμα δέ ἐστιν — Δίων περιπατεῖ. Legebatur ἀξίωμα δέ ἐστιν — ἀποφαντὸν ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ· ὡς ὁ Χρ. φ. ἐν τ. δ. ὅροις ἀξίωμά ἐστι τὸ ἀποφαντὸν ἢ καταφαντὸν ὅσον ἐφ' αὑτῷ· οἷον —. Correxit Casaubonus ex Suida s. v. ἀξίωμα. Ambrosius: — *negans quantum in seipsa: ut Chrysippus in dialecticis diffinitionibus dixit. Enunciatum est aut negans aut affirmans quantum in seipso: puta dies est: Plato ambulat.*

quidem praedicata recta sunt, alia supina, alia neutra. Recta quidem sunt quae construuntur cum aliquo ex casibus obliquis ad praedicati generationem, ut est Audit, Videt, Loquitur; supina vero sunt quae cum particula passiva construuntur, ut est Audior, Videor; neutra sunt quae neutro se habent modo, ut est Sapere, Ambulare. Reciproca vero sunt quae in supinis supina non sunt. Sunt autem actiones cuiusmodi est illud, Tondetur: se enim qui tondetur complectitur. Obliqui vero casus sunt genitivus, dativus, accusativus. Enuntiatum vero est id quod aut verum aut falsum est aut perfecta res quae quantum in ipsa est aut negari aut affirmari potest, ut Chrysippus in dialecticis definitionibus dicit: puta, Dies est, Dion ambulat. Appellatum est autem Graece ἀξίωμα, quod

Digitized by Google

ἢ ἀθετεῖσθαι· ὁ γὰρ λέγων Ἡμέρα ἐστίν, ἀξιοῦν δοκεῖ τὸ ἡμέραν εἶναι. οὔσης μὲν οὖν ἡμέρας, ἀληθὲς γίνεται τὸ
66. προκείμενον ἀξίωμα· μὴ οὔσης δέ, ψεῦδος. διαφέρει δὲ ἀξίωμα καὶ ἐρώτημα καὶ πύσμα, προστακτικὸν καὶ ὁρκικὸν καὶ ἀρατικὸν καὶ ὑποθετικὸν a) καὶ προαγορευτικὸν καὶ πρᾶγμα ὅμοιον ἀξιώματι. ἀξίωμα μὲν γάρ ἐστιν ὃ λέγοντες ἀποφαινόμεθα, ὅπερ ἢ ἀληθὲς ἐστιν ἢ ψεῦδος. ἐρώτημα δὲ ἐστι πρᾶγμα αὐτοτελὲς μέν, ὡς καὶ τὸ ἀξίωμα, αἰτητικὸν δὲ ἀποκρίσεως, οἷον Ἆρά γε ἡμέρα ἐστί; τοῦτο δὲ οὔτε ἀληθὲς ἐστιν οὔτε ψεῦδος, ὥστε τὸ μὲν Ἡμέρα ἐστὶν ἀξίωμά ἐστι, τὸ δὲ Ἆρά γε ἡμέρα ἐστίν; ἐρώτημα. πύσμα δέ ἐστι πρᾶγμα πρὸς ὃ συμβολικῶς οὐκ ἔστιν ἀποκρίνεσθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ
67. ἐρωτήματος, Ναί, ἀλλὰ εἰπεῖν, Οἰκεῖ ἐν τῷδε τόπῳ. προστακτικὸν δέ ἐστι πρᾶγμα ὃ λέγοντες προστάσσομεν, οἷον,

Σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐπ᾽ Ἰνάχου ῥοάς b).

a) καὶ πύσμα, — ὑποθετικόν. Kuehnius coni. ex Suida καὶ πύσμα· ἔστι γὰρ προστακτικὸν etc. Verba καὶ ὁρκικὸν καὶ ἀρατικὸν καὶ ὑποθετικὸν omittit Menag. cum Aldobrandino. Agnoscunt praeter edit. Froben., quae habet ὁρκικόν, et Stephan. Suidas s. v. ἀξίωμα, codd. Farnes., R, Florent., Palat. et Arund. cum Ambrosio, nisi quod is omittit καὶ ἀρατικόν, codd. autem Farn., Flor. et Pal. ὁρικὸν habent pro ὁρκικόν, itemque Flor. et Pal. omittunt καὶ ὑποθετικόν. Ut non debuerit Aldobrandinus aliunde illata putare, quorum nullas videret definitiones afferri, sed id aliena iniuria factum credere lacunaeque signo indicare.

b) Σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐπ᾽ Ἰνάχου ῥοάς. Hermannus: „Hic versus fortasse ex Inacho Sophoclis est."

vel probetur vel improbetur: nam qui dicit, Dies est, videtur probare diem esse. Si enim dies sit, verum est quod proponitur enuntiatum; si vero non, falsum. Differt autem enuntiatum et interrogatio et percontatio, imperativum et adiurativum et imprecativum et substantivum et appellativum et enuntiato simile. Enuntiatum quippe est quod dicentes edicimus: quod aut verum aut falsum est. Interrogatio res est perfecta quidem sicut enuntiatum, sed quae responsionem requirat, ut est, Num dies est? Hoc neque verum neque falsum est. Itaque dum dicimus, Dies est, enuntiatum est; dum vero dicimus, Num dies est? interrogatio. Percontatio vero res est ad quam per indicia respondere non possumus, sicut in interrogatione, Etiam, sed dicere, In hoc loco habitat. Imperativum autem res est quam dicentes imperamus, ut est illud:

Tu verticosi vade ad Inachi vadum.

Digitized by Google

* προσαγορευτικὸν c) δέ ἐστι πρᾶγμα ὃ εἰ λέγοι τις, προσαγορεύοι ἄν, οἷον,

Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον d).

ὅμοιον δὲ ἐστιν ἀξιώματι ὃ τὴν ἐκφορὰν e) ἔχον ἀξιωματικὴν παρά τινος μορίου πλεονασμὸν ἢ πάθος f) ἔξω πίπτει τοῦ γένους τῶν ἀξιωμάτων, οἷον,

Καλός γ' ὁ παρθενών.

Ὡς Πριαμίδησιν ἐμφερὴς ὁ βουκόλος.

ἔστι δὲ καὶ ἐπαπορητικόν τι πρᾶγμα διεννοχὸς ἀξιώματος, 68.
ὃ εἰ λέγοι τις, ἀποροίη ἄν·

Ἆρ' ἔστι συγγενές τι λύπη καὶ βίος g);

οὔτε δὲ ἀληθῆ ἐστιν οὔτε ψευδῆ τὰ ἐρωτήματα καὶ τὰ πύσματα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, τῶν ἀξιωμάτων ἢ ἀληθινῶν ἢ ψευδῶν ὄντων. Τῶν ἀξιωμάτων τὰ μέν ἐστιν ἁπλᾶ, τὰ δ' οὐχ ἁπλᾶ, ὥς φασιν οἱ περὶ Χρύσιππον ἢ Ἀρχέδημον h)

c) * προσαγορευτικόν. Ambrosius *iurans*. Indicavi lacunam. Excidernnt enim definitiones eorum modorum quos supra appellavit ὁρκικὸν καὶ ἀρατικὸν καὶ ὑποθετικόν.

d) Ἀτρείδη — Ἀγάμεμνον. Scribebatur Ἀτρείδη, κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον. Edit. Froben. μέγιστε. Versus est Homeri Iliad. *B*. 434.

e) ἐκφοράν. Legebatur εἰσφοράν. Correxit Menagius affirmantque interpretes.

f) πάθος. Menag. πάθους, quod expressit Aldobrandinus.

g) Ἆρ' ἔστι — καὶ βίος; Versus est ex Menandri Citharista apud Meinekium Menandr. et Philem. Rell. p. 96.

h) ἢ Ἀρχέδημον. Menagius coni. καὶ Ἀρχέδημον, quod confirmat Ambrosius.

Appellativum est res quam si dicat quispiam, compellet oportet et obtestetur, ut illud est,

Maxime rex hominum multorum Atrida Agamemnon.

Est autem simile pronuntiato id quod enuntiati prolationem habens propter particulae cuiusdam abundantiam vel affectum extra genus enuntiatorum cadit, ut illud,

Formosus an non est hic virginum locus?
Quam similis est hic Priami natis bussequa.

Est et ambigua res quaedam et enuntiato differens, quam si dicat quispiam, ambigat:

Nonne simile aliquid est dolor atque vita?

Neque enim verae neque falsae sunt interrogationes et percontationes et his similia, quum pronuntiata aut vera sint aut falsa. Enuntiatorum alia simplicia sunt, alia non simplicia, ut ait Chrysippus et Archedemus et Athenodorus et

Digitized by Google

c

καὶ Ἀθηνόδωρον καὶ Ἀντίπατρον καὶ Κρίνιν. ἁπλᾶ μὲν οὖν ἐστι τὰ συνεστῶτα ἐξ ἀξιώματος μὴ διαφορουμένου [ἢ ἐξ ἀξιωμάτων], οἷον τὸ Ἡμέρα ἐστίν· οὐχ ἁπλᾶ δὲ ἐστι τὰ συνεστῶτα ἐξ ἀξιώματος διαφορουμένου ἢ ἐξ ἀξιωμάτων. 69. ἐξ ἀξιώματος μὲν διαφορουμένου, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστίν· ἐξ ἀξιωμάτων δέ, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστί). ἐν δὲ τοῖς ἁπλοῖς ἀξιώμασίν ἐστι τὸ ἀποφαντικόν k) καὶ τὸ ἀρνητικὸν καὶ τὸ στερητικὸν καὶ τὸ κατηγορικὸν καὶ τὸ καταγορευτικόν l) καὶ τὸ ἀόριστον, ἐν δὲ τοῖς οὐχ ἁπλοῖς τὸ συνημμένον καὶ τὸ παρασυνημμένον καὶ τὸ συμπεπλεγμένον καὶ τὸ διεζευγμένον καὶ τὸ αἰτιῶδες καὶ τὸ διασαφοῦν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ m) διασαφοῦν τὸ ἧττον. καὶ ἀξιώματος ἀποφαντικὸν μέν, οἷον Οὐχὶ ἡμέρα ἐστίν n). εἶδος o) δὲ τούτου τὸ ὑπεραπο-

i) ἁπλᾶ μὲν οὖν ἐστι — οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστί. In his primum cod. Arund. omittit μὴ ante διαφορουμένου, cuius loco Henricus Valesius ad Eusebii Hist. Eccles. l. V. ponebat μέν. Idem pro διαφορουμένου ter coni. διφορουμένου. Frustra utrumque. Nec probare debebat Rossius l. l. §. XXXVIII. p. 106. et seqq.. Sed recte idem probat ab eodem Valesio infra restitutum §. 69. οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστίν, ἡμέρα ἐστί. quod ego probatum etiam Menagio fortiter recepi. Deinde Kuehnius §. 68. ita supplebat: ἐξ ἀξιώματος μὴ διαφορουμένου, οἷον τὸ Ἡμέρα ἐστί· ἐξ ἀξιωμάτων, Ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστί. Denique Rossius l. l. p. 107. vv. ἢ ἐξ ἀξιωμάτων priora abiicienda existimat, quippe quae nonnisi in sequentibus habeant locum. Ea seclusi.

k) ἀποφαντικόν. Stephan. et Menag. ἀποφατικόν. Illud recepi ex edit. Froben. et cod. R, probatum Menagio.

l) καὶ τὸ καταγορευτικόν. Ambrosius omittit.

m) τό. Edit. Froben. omittit.

n) καὶ ἀξιώματος — ἡμέρα ἐστίν. Legebatur ἀποφατικόν. Edit. Froben. καὶ ἀξιώματος * οἷον οὐχὶ ἡμέρα ἔστιν. Cod. Arund. omittit καὶ ἀποφατικὸν μέν. Menag. καὶ ἀξιώματος καὶ ἀποφατικὸν μέν.

o) εἶδος. Edit. Froben. et Stephan. εἴδους.

Antipater et Crinis. Simplicia quidem sunt quae constant ex enuntiato non ambiguo [vel ex enuntiatis], veluti, Dies est; non simplicia autem sunt quae constant ex enuntiato ambiguo vel ex enuntiatis. Ex enuntiato quidem ambiguo, veluti, Si dies est; ex enuntiatis vero, Si dies est, lux est. In simplicibus vero pronuntiatis est et enuntiativum et negativum et privativum et praedicativum et definitum et indefinitum; in his autem quae simplicia non sunt, et connexum et solutum et implicitum et disiunctum et causale et quod explicat id quod maius est atque id quod minus est. Et pronuntiati quidem, ut, Non dies est. Est autem huius

Digitized by Google

φαντικόν p). ὑπεραποφαντικὸν δέ ἐστιν ἀποφαντικὸν ἀποφαντικοῦ, οἷον Οὐχὶ ἡμέρα οὐκ ἐστίq)· τίθησι δὲ τὸ Ἡμέρα ἐστίν. ἀρνητικὸν δέ ἐστι τὸ συνεστὸς ἐξ ἀρνητικοῦ μορίου 70.
καὶ κατηγορήματος, οἷον Οὐδεὶς περιπατεῖr)· στερητικὸν δέ ἐστι τὸ συνεστὸς ἐκ στερητικοῦ μορίου καὶ ἀξιώματος κατὰ δύναμινrr), οἷον Ἀφιλάνθρωπός ἐστιν οὗτος· κατηγορικὸν δέ ἐστι τὸ συνεστὸς ἐκ πτώσεως ὀρθῆς καὶ κατηγορήματος, οἷον Δίωνs) περιπατεῖ· καταγορευτικὸν δέ ἐστι τὸ συνεστὸς ἐκ πτώσεως ὀρθῆςt) δεικτικῆς καὶ κατηγορήματος, οἷον Οὗτος περιπατεῖ· ἀόριστον δέ ἐστι τὸ συνεστὸς ἐξ ἀορίστου μορίου ἢ ἀορίστων μορίων, οἷον Τὶς περιπατεῖ, Ἐκεῖνός κινεῖται. τῶν δ' οὐχ ἁπλῶν ἀξιωμάτων συνημμένον μέν ἐστιν, ὡς ὁ 71.
Χρύσιππος ἐν ταῖς διαλεκτικαῖς φησι καὶ Διογένης ἐν τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ, τὸ συνεστὸς διὰ τοῦ Εἰ συναπτικοῦ συνδέσμου. ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ σύνδεσμος οὗτος ἀκολουθεῖν τὸ δεύτερον τῷ πρώτῳ, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι. παρασυνημμένον δέ ἐστιν, ὡς ὁ Κρῖνις φησὶν ἐν τῇ διαλεκτικῇ

p) ὑπεραποφαντικόν. Menag. et cod. Farnes. ὑπεραποφατικόν, recte improbatum Aldobrandino.
q) ὑπεραποφαντικόν. — οὐκ ἐστί. Menag. ὑπεραποφατικὸν δέ ἐστιν ἀποφατικὸν ἀποφατικοῦ. Caeterum legebatur οἷον Οὐχὶ ἡμέρα ἐστί. Correxit Galesius probavitque Casaubono, sed quod is addidit interrogandi signum ego omisi.
r) περιπατεῖ. Ambrosius amat.
rr) ἀξιώματος κατὰ δύναμιν. Aldobrandinus: eo quod pronunciati vim habet.
s) Δίων. Cod. Arund. οὗτος, quod expressit Ambrosius.
t) ὀρθῆς. Stephan. ὀρθῶς.

species quae superenuntiativa dicitur: ea vero est enuntiativi enuntiativum, ut, Non dies non est; ponit autem, Dies est. Negativum vero est quod constat ex negativa particula et praedicato, ut, Nullus ambulat. Privativum vero genus est quod ex privante particula et enuntiato consistit secundum vim, ut, Inhumanus est hic. Praedicativum autem est quod constat ex recto casu et praedicato, ut, Hic ambulat. Indefinitum est quod ex indefinita particula sive ex indefinitis particulis constat, ut, Aliquis ambulat, Ille movetur. Porro non simplicium enuntiatorum coniunctum quidem est, ut Chrysippus in Dialecticis et Diogenes in arte dialectica tradunt, quod constat per Si coniunctionem coniunctivam. Pollicetur autem haec coniunctio secundum sequi post primum, ut, Si dies est, lux est. Adiunctum vero est, ut Crinis ait in arte dialectica, enuntiatum quod a coniunctio-

Digitized by Google

τέχνη, ἀξίωμα ὃ ὑπὸ τοῦ Ἐπεὶ συνδέσμου u) παρασυνῆπται, ἀρχόμενον ἀπ' ἀξιώματος καὶ λῆγον εἰς ἀξίωμα, οἷον Ἐπεὶ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν. ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ σύνδεσμος ἀκολουθεῖν τε τὸ δεύτερον τῷ πρώτῳ καὶ τὸ πρῶτον ὑφεστάναι.

72. συμπεπλεγμένον δέ ἐστιν ἀξίωμα ὃ ὑπό τινων συμπλεκτικῶν συνδέσμων συμπέπλεκται, οἷον Καὶ ἡμέρα ἐστὶ καὶ φῶς ἐστι. διεζευγμένον δέ ἐστιν ὃ ὑπὸ τοῦ Ἤτοι διαζευκτικοῦ συνδέσμου διέζευκται, οἷον Ἤτοι ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστιν. ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ σύνδεσμος οὗτος τὸ ἕτερον τῶν ἀξιωμάτων ψεῦδος εἶναι. αἰτιῶδες δέ ἐστιν ἀξίωμα τὸ συνταττόμενον διὰ τοῦ Διότι, οἷον Διότι ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν· οἱονεὶ γὰρ αἴτιόν ἐστι τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου. διασαφοῦν δὲ τὸ μᾶλλον ἀξίωμά ἐστι τὸ συνταττόμενον ὑπὸ τοῦ διασαφοῦντος τὸ μᾶλλον συνδέσμου καὶ μεταξὺ x) τῶν ἀξιωμάτων τασσομένου, οἷον Μᾶλλον

73. ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστι. διασαφοῦν δὲ τὸ ἧττον ἀξίωμά ἐστι τὸ ἐνάντιον τῷ προκειμένῳ, οἷον Ἧττον νύξ ἐστιν ἢ ἡμέρα ἐστίν. ἔτι τῶν ἀξιωμάτων κατά τε ἀλήθειαν καὶ ψεῦδος ἀντικείμενα ἀλλήλοις ἐστίν, ὧν τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου ἐστὶν ἀποφατικόν, οἷον τὸ Ἡμέρα ἐστὶ καὶ τὸ Οὐχ ἡμέρα ἐστί. συνημμένον οὖν ἀληθές ἐστιν οὗ τὸ ἀντικείμενον τοῦ

u) συνδέσμου. Codd. Stephani συναπτικοῦ συνδέσμου.
x) μεταξύ. Stephan. et cod. Arund. τοῦ μέσου.

ne Quoniam dependet, incipiens a pronuntiato et in enuntiatum desinens, ut, Quoniam dies est, lux est. Spondet autem coniunctio ista secundum item sequi post primum primumque subsistere. Complexum vero enuntiatum est quod copulativis quibusdam coniunctionibus constat, ut, Et dies est et lux est. Disiunctum autem est quod Aut coniunctio disiunctiva disiungit, ut, Aut dies est aut nox est. Denuntiat autem ista coniunctio alterum enuntiatum falsum esse. Causale autem est enuntiatum quod per Quia connectitur, puta, Quia dies est, lux est: quasi enim causa est secundi primum. Declarans autem quod potius dicitur enuntiatum illud est quod construitur per eam coniunctionem quae quod potius est declarat et mediis enuntiatis interponitur, ut, Potius dies est quam nox est. Declarans vero minus pronuntiatum est superiori contrarium, ut, Minus nox est quam dies est. Praeterea enuntiata illa secundum veritatem et mendacium sibi invicem opposita sunt, quorum alterum negatur ab altero, ut, Dies est et Dies non est. Coniunctum ergo verum est cuius inferiori oppositum

Digitized by Google

λήγοντος y) μάχεται τῷ ἡγουμένῳ, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι· τοῦτο ἀληθές ἐστι z)· τὸ γὰρ Οὐχὶ φῶς, ἀντικείμενον τῷ λήγοντι, μάχεται τῷ Ἡμέρα ἐστί. συνημμένον δὲ ψεῦδός ἐστιν οὗ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λήγοντος οὐ μάχεται τῷ ἡγουμένῳ, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, Δίων περιπατεῖ· τὸ γὰρ Οὐχὶ Δίων περιπατεῖ οὐ μάχεται τῷ Ἡμέρα ἐστί. παρασυνημ- 74.
μένον δὲ ἀληθές μέν ἐστιν ὃ ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθοῦς εἰς ἀκόλουθον λήγει, οἷον Ἐπεὶ ἡμέρα ἐστίν, ἥλιός ἐστιν ὑπὲρ γῆς. ψεῦδος δὲ ἢ ἀπὸ ψεύδους ἄρχεται ἢ μὴ εἰς ἀκόλουθον λήγει, οἷον Ἐπεὶ νύξ ἐστι, Δίων περιπατεῖ, ἂν ἡμέρας οὔσης λέγηται. αἰτιῶδες δὲ ἀληθές μέν ἐστιν ὃ ἀρχόμενον ἀπὸ ἀληθοῦς εἰς ἀκόλουθον λήγει, οὐ μὴν ἔχει τῷ λήγοντι τὸ ἀρχόμενον ἀκόλουθον, οἷον Διότι ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι· τῷ μὲν γὰρ Ἡμέρα ἐστὶν ἀκολουθεῖ τὸ Φῶς ἐστι, τῷ δὲ Φῶς ἐστιν οὐχ ἕπεται τὸ Ἡμέρα ἐστίν. αἰτιῶδες δὲ ψεῦδός ἐστιν ὃ ἤτοι ἀπὸ ψεύδους ἄρχεται ἢ μὴ εἰς a) ἀκόλουθον λήγει ἢ ἔχει τῷ λήγοντι τὸ ἀρχόμενον ἀνακόλουθον b), οἷον Διότι νύξ ἐστι, Δίων περιπατεῖ. πιθανὸν δέ ἐστιν ἀξίωμα 75.

y) τοῦ λήγοντος. Edit. Froben. τοῦ λέγοντος, quod expressit Ambrosius: *cuius oppositum principali intentioni dicentis resistit.*
z) τοῦτο ἀληθές ἐστι. Edit. Froben. et Stephan. omittunt.
a) μὴ εἰς. Stephan. εἰς μή, quod expressit Aldobrandinus.
b) ἀνακόλουθον. Rossius l. l. §. XXXIX. p. 109. et seq. corr. ἀκόλουθον ex Suida s. v. αἰτιῶδες ψεῦδος.

superiori repugnat, ut, Si dies est, lux est. Hoc verum est: nam Non lux, quod est inferiori oppositum, repugnat ei quod dicitur, Dies est. Coniunctum autem falsum est, cuius inferiori oppositum antecedenti non reluctatur, ut, Si dies est, Dion ambulat: nam illud, Dion non ambulat, non repugnat ei quod dicitur, Dies est. Adiunctum autem verum est, quod a vero inchoans in consequens desinit, ut, Quoniam dies est, sol est supra terram. Falsum autem aut a falso incipit aut non in consequens desinit, ut, Quoniam nox est, Dion ambulat, si dicatur id de die. Causale autem verum est quod a vero incipiens in consequens desinit, non tamen habet desinenti initium consequens, ut, Quia dies est, lux est. Ei enim quod dicitur Dies est, sequitur necessario, Lux est; sed quod dicimus Lux est, non sequitur, Dies est. Causale vero falsum est quod aut a falso incipit aut non in consequens desinit aut habet initium desinenti non respondens, ut, Quia nox est, Dion ambulat.

Digitized by Google

τὸ ἄγον εἰς συγκατάθεσιν, οἷον Εἴ τίς τι ἔτεκεν, ἐκείνη ἐκείνου μήτηρ ἐστί. ψεῦδος δὲ τοῦτο· οὐ γὰρ ὄρνις ὠοῦ ἐστι μήτηρ. Ἔτι τε τὰ μέν ἐστι δυνατά, τὰ δὲ ἀδύνατα· καὶ τὰ μὲν ἀναγκαῖα, τὰ δ' οὐκ ἀναγκαῖα. δυνατὸν μὲν τὸ ἐπιδεκτικὸν c) τοῦ ἀληθὲς εἶναι, τῶν ἐκτὸς μὴ ἐναντιουμένων εἰς τὸ ἀληθὲς εἶναι, οἷον Ζῇ Διοκλῆς· ἀδύνατον δὲ ὃ μή ἐστιν ἐπιδεκτικὸν τοῦ ἀληθὲς εἶναι, οἷον Ἡ γῆ ἵπταται. ἀναγκαῖον δέ ἐστιν ὅπερ ἀληθὲς ὂν οὐκ ἔστιν ἐπιδεκτικὸν τοῦ ψεῦδος εἶναι, ἢ ἐπιδεκτικὸν μέν ἐστι, τὰ δ' ἐκτὸς αὐτῷ d) ἐναντιοῦται πρὸς τὸ ψεῦδος εἶναι, οἷον Ἡ ἀρετὴ ὠφελεῖ. οὐκ ἀναγκαῖον δέ ἐστιν ὃ καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ ψεῦδος οἷόν τε εἶναι, τῶν ἐκτὸς μηδὲν ἐναντιουμένων, οἷον τὸ Περιπατεῖ
76. Δίων e). εὔλογον δὲ ἐστιν ἀξίωμα τὸ πλείονας ἀφορμὰς ἔχον εἰς τὸ ἀληθὲς εἶναι, οἷον Βιώσομαι f) αὔριον. Καὶ ἄλλαι δέ εἰσι διαφοραὶ ἀξιωμάτων καὶ μεταπτώσεις αὐτῶν ἐξ ἀληθῶν g) εἰς ψεύδη καὶ ἀντιστροφαὶ h), περὶ ὧν ἐν τῷ πλάτει
XLIX. λέγομεν. λόγος δέ ἐστιν, ὡς οἱ περὶ τὸν Κρῖνιν φασί, τὸ

c) ἐπιδεκτικόν. Stephan. quater ἐπιδεικτικόν.
d) αὐτῷ. Stephan. αὐτοῦ.
e) Δίων. Ambrosius *Socrates*.
f) βιώσομαι. Edit. Froben. et Stephan. βιώσομεν, quod expressit Ambrosius.
g) ἐξ ἀληθῶν. Legebatur ἐξ ἀλλήλων. Correxi ex codd. Stephani cum Rossio l. l. §. XXXX. p. 111.
h) ἀντιστροφαί. Legebatur ἀντίστροφα. Correxit Rossius l. l..

Probabile pronuntiatum est quod ad consensionem inducit, ut, Si quid aliqua peperit, eius illa mater est. Est autem id falsum: neque enim avis ovi est mater. Praeterea sunt alia quae fieri possunt, alia quae fieri non possunt; alia item necessaria, alia non necessaria. Fieri quidem potest quod probat verum esse, externis non adversantibus ne verum sit, ut, Vivit Diocles. Fieri non potest quod verum esse probari non potest, ut, Terra volat. Necessarium est quod quum verum sit, falsum esse non potest, aut potest quidem, sed quae extrinsecus sunt, ei repugnant, ut, Virtus utilis est. Non necessarium autem est quod et verum est et falsum tamen esse potest, si exteriora non repugnent, ut, Ambulat Dion. Verisimile pronuntiatum est quod plures, ut, verum sit, occasiones habet, ut, Vivemus cras. Sunt item aliae pronuntiatorum differentiae ipsorumque ex veris in falsa incidentiae et conversiones, de quibus latius dicemus. Ratio est, ut Crinis ait, quae constat ex sumptione et as-

Digitized by Google

συνεστηκὸς ἐκ λήμματος καὶ προσλήψεως i) καὶ ἐπιφορᾶς; οἷον ὁ τοιοῦτος, Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι· ἡμέρα δὲ ἐστι· φῶς ἄρα ἐστί. λῆμμα μὲν γάρ ἐστι τὸ Εἰ ἡμέρα ἐστι, φῶς ἐστι k)· πρόσληψις l) τὸ Ἡμέρα δέ ἐστιν· ἐπιφορὰ δὲ τὸ Φῶς ἄρα ἐστί. τρόπος δέ ἐστιν οἱονεὶ σχῆμα λόγου, οἷον ὁ τοιοῦτος, Εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον m)· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον. λογότροπος δέ ἐστι τὸ ἐξ ἀμφο- 77. τέρων σύνθετον, οἷον Εἰ ζῇ Πλάτων, ἀναπνεῖ Πλάτων· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον. παρεισῆχθη δὲ ὁ λογότροπος ὑπὲρ τοῦ ἐν ταῖς μακροτέραις συντάξεσι τῶν λόγων μηκέτι τὴν πρόσληψιν μακρὰν οὖσαν καὶ τὴν ἐπιφορὰν λέγειν, ἀλλὰ συντόμως ἐπενεγκεῖν, Τὸ δὲ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον n). τῶν δὲ λόγων οἱ μέν εἰσιν ἀπέραντοι, οἱ δὲ περαντικοί. ἀπέραντοι μὲν ὧν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιφορᾶς οὐ μάχεται o) τῇ διὰ τῶν λημμάτων p) συμπλοκῇ, οἷον οἱ τοιοῦτοι, Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι· ἡμέρα δέ ἐστι· περιπατεῖ

i) ἐκ λήμματος καὶ προσλήψεως. Legebatur ἐκ λήμματος ἢ λημμάτων καὶ προσλήψεως. Delevi ἢ λημμάτων cum Beiero Quaest. concert. de formis cogitandi disiunctivis, §. 15. nota, p. 23. et seq.. Ambrosius *ex maxima vel maximis.*

k) ἡμέρα δέ ἐστι — φῶς ἐστι. Edit. Froben. omittit.

l) πρόσληψις. Codd. Stephani πρόσλημμα.

m) Εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον. Legebatur Εἰ τὸ α', τὸ β'. Correxit Menagius. Ambrosius: *si primus est, secundus: atqui primus est, est ergo secundus.*

n) Τὸ δὲ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον. Legebatur τὸ δὲ α', τὸ ἄρα β'. Illud expressit Ambrosius.

o) οὐ μάχεται. Addidi negationem ex codd. Stephani, praeunte Rossio l. l. §. XXXXI. p. 113. et seq..

p) διὰ τῶν λημμάτων. Ambrosius *maxima re.*

sumptione et conclusione. Est autem huiusmodi, Si dies est, lux est; assumptio vero, Dies autem est; conclusio, Lux ergo est. Modus autem est quasi rationis figura, cuiusmodi est illud, Si primum est, secundum: atqui primum est: est ergo secundum. Logotropos autem est quod ex utrisque componitur, ut, Si vivit Plato, spirat Plato: atqui primum est: ergo et secundum. Invectum est autem id genus in prolixioribus verborum structuris, ut non necesse esset assumptionem longam conclusionemque dicere, sed tantummodo inferre, Primum autem est: ergo et secundum. Rationum vero aliae quidem conclusionem admittunt, aliae non recipiunt. Non recipiunt quibus oppositum conclusionis non reluctatur assumptionum connexioni, cuiusmodi est hoc, Si dies est, lux est: dies autem est: ambulat ergo Dion.

Digitized by Google

78. ἄρα Δίων q). τῶν δὲ περαντικῶν λόγων οἱ μὲν ὁμωνύμως τῷ γένει λέγονται περαντικοί, οἱ δὲ συλλογιστικοί. συλλογιστικοὶ μὲν οὖν εἰσιν οἱ ἤτοι ἀναπόδεικτοι ὄντες ἢ ἀναχόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀναποδείκτους κατά τι τῶν θεμάτων ἤ τινα, οἷον οἱ τοιοῦτοι, Εἰ περιπατεῖ Δίων, κινεῖται ἄρα Δίων, περαντικοὶ δέ εἰσιν εἰδικῶς οἱ συνάγοντες μὴ συλλογιστικῶς, οἷον οἱ τοιοῦτοι, Ψεῦδός ἐστι τὸ ἡμέρα ἐστὶ καὶ νύξ ἐστι· ἡμέρα δέ ἐστιν· οὐκ ἄρα νύξ ἐστιν. ἀσυλλόγιστοι δ' εἰσὶν οἱ παρακείμενοι μὲν πιθανῶς τοῖς συλλογιστικοῖς, οὐ συνάγοντες δέ, οἷον Εἰ ἵππος ἐστὶ Δίων, ζῶόν ἐστι Δίων· ἀλλὰ
79. μὴν ἵππος οὐκ ἔστι Δίων r)· οὐκ ἄρα ζῶόν ἐστι Δίων. Ἔτι τῶν λόγων οἱ μὲν ἀληθεῖς εἰσιν, οἱ δὲ ψευδεῖς. ἀληθεῖς μὲν οὖν εἰσι λόγοι οἱ δι' ἀληθῶν συνάγοντες, οἷον Εἰ ἡ ἀρετὴ ὠφελεῖ, ἡ κακία βλάπτει. ψευδεῖς δέ εἰσιν οἱ τῶν λημμάτων ἔχοντές τι ψεῦδος ἢ ἀπέραντοι ὄντες, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν· ἡμέρα δέ ἐστι· ζῇ ἄρα Δίων. καὶ δυνατοὶ δ' εἰσὶ λόγοι καὶ ἀδύνατοι καὶ ἀναγκαῖοι καὶ οὐκ ἀναγκαῖοι· εἰσὶ δὲ καὶ ἀναπόδεικτοί s) τινες, τῷ μὴ χρῄζειν ἀποδείξεως, ἄλλοι μὲν παρ'

q) Δίων. Ambrosius *Socrates*.
r) ἀλλὰ μὴν ἵππος οὐκ ἔστι Δίων. Edit. Froben. omittit.
s) ἀναπόδεικτοί. Ambrosius ἀποδεικτικαί.

Quae vero conclusionem admittunt, partim quidem eodem generis ipsius nomine dicuntur conclusiones, partim syllogisticae. Syllogisticae quidem sunt quae vel absque demonstratione sunt sive ad eas quae sunt eiusmodi adducuntur secundum aliquam vel aliquas positiones. Sunt autem huiusmodi, Si ambulat Dion, movetur ergo Dion. Conclusivae autem sunt specialiter quae colligunt non syllogistice, Falsum est Dies est et nox est: dies autem est: non ergo nox est. Praeter syllogismos autem sunt quae probabiliter quidem syllogisticis adiacent, non autem concludunt, ut, Si equus est Dion, animal est Dion: sed equus non est Dion: non ergo animal est Dion. Rationum item aliae verae sunt, aliae falsae. Verae quidem sunt quae ex veris colligunt, ut, Si virtus prodest, vitium nocet; falsae autem sunt quae falsum aliquid in assumptionibus habent vel quae non concludunt, ut, Si dies est, lux est: dies autem est: vivit ergo Dion. Sunt quoque rationes quae fieri possunt quaeque fieri non possunt, item necessariae et non necessariae; sunt etiam quae quod demonstratione non egeant,

Digitized by Google

ἄλλοις, παρὰ δὲ τῷ Χρυσίππῳ πέντε, ἐξ' ὧν πᾶς λόγος πλέκεται· οἵτινες λαμβάνονται ἐπὶ τῶν παραντικῶν καὶ ἐπὶ τῶν συλλογισμῶν καὶ ἐπὶ τῶν τροπικῶν. πρῶτος δέ ἐστιν 80.
ἀναπόδεικτος ἐν ᾧ] πᾶς λόγος συντάσσεται ἐκ συνημμένου καὶ τοῦ ἡγουμένου, ἀφ' οὗ ἄρχεταί τι συνημμένον καὶ τὸ λῆγον ἐπιφέρει t), οἷον Εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον u)· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον x). δεύτερος δ' ἐστὶν ἀναπόδεικτος ὁ διὰ συνημμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ λήγοντος τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ἔχων συμπέρασμα, οἷον Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν· ἀλλὰ μὴν νύξ ἐστιν· οὐκ ἄρα ἡμέρα ἐστίν. ἡ γὰρ πρόσληψις γίνεται ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῷ λήγοντι καὶ ἡ ἐπιφορὰ ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῷ ἡγουμένῳ. τρίτος δ' ἐστὶν ἀναπόδεικτος y) ὁ δι' ἀποφατικῆς z) συμπλοκῆς καὶ ἑνὸς τῶν ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐπιφέρων τὸ ἀντικείμενον τοῦ λοιποῦ, οἷον Οὐχὶ τέθνηκε Πλάτων καὶ ζῇ Πλάτων· ἀλλὰ μὴν τέθνηκε Πλάτων· οὐκ ἄρα ζῇ Πλάτων. τέταρτος δὲ 81.
ἐστιν a) ἀναπόδεικτος ὁ διὰ διεζευγμένου καὶ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ διεζευγμένῳ τὸ ἀντικείμενον τοῦ λοιποῦ ἔχων b) συμπέ-

t) ἐπιφέρει. Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.
u) Εἰ τὸ πρῶτον, τὸ δεύτερον. Legebatur Εἰ τὸ α', τὸ β'.
x) ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· τὸ ἄρα δεύτερον. Legebatur ἀλλὰ μὴν τὸ α', τὸ ἄρα β'.
y) ἀναπόδεικτος. Ambrosius *demonstrativa*.
z) ἀποφατικῆς. Edit. Froben. et Menag. ἀποφατικοῦ.
a) ἐστιν. Edit. Froben. et Menag. omittunt.
b) ἔχων. Cod. Arund. ἔχον.

ἀναπόδεικτοι dicuntur, aliae quidem apud alios, caeterum apud Chrysippum quinque, ex quibus omnis ratio texitur accipiunturque in concludentibus et syllogismis et tropicis. Prima est huiusmodi in qua omnis ratio texitur ex coniuncto et antecedente, a quo inchoat coniunctum quippiam et desinens infert, ut, Si primum, secundum: atqui primum: ergo secundum. Secunda est quae per coniunctum et oppositum consequentis oppositam habet antecedentis conclusionem, ut, Si dies est, lux est: atqui nox est: non ergo dies est. Fit enim assumptio ex opposito consequenti conclusioque ex opposito antecedenti. Tertia est quae per negantem complexionem et unum aliquid eorum quae in complexione sunt infert oppositum reliqui, ut illud, Non est mortuus Plato et vivit Plato: atqui mortuus est Plato: non ergo vivit Plato. Quarta est quae per disiunctum et unum eorum quae sunt in disiuncto, oppositam habet con-

Digitized by Google

ρασμά, οἷον Ἤτοι τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον· ἀλλὰ μὴν τὸ πρῶτον· οὐκ ἄρα τὸ δεύτερον. πέμπτος δέ ἐστιν ἀναπόδειπτος ἐν ᾧ πᾶς λόγος συνταύσεται ἐκ διεζευγμένου καὶ ἑνὸς τῶν ἐν τῷ διεζευγμένῳ ἀντικειμένου καὶ ἐπιφέρει τὸ λοιπόν, οἷον Ἤτοι ἡμέρα ἐστὶν ἢ νύξ ἐστιν· οὐχὶ δὲ νύξ ἐστιν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν. ἐπ' ἀληθεῖ δὲ ἀληθὲς ἕπεται κατὰ τοὺς στωικούς, ὡς τῷ Ἡμέρα ἐστὶ τὸ Φῶς ἔστι· καὶ ψεῦδος ψεῦδος, ὡς τῷ Νύξ ἐστι ψεύδει τὸ Σκότος ἐστί· καὶ ψεῦδει ἀληθές, ὡς τῷ Ἵπτασθαι τὴν γῆν τὸ Εἶναι τὴν γῆν. ἀληθεῖ μέντοι c) ψεῦδος οὐκ ἀκολουθεῖ· τῷ γὰρ Εἶναι τὴν γῆν τὸ
82. Πέτεσθαι τὴν γῆν οὐκ ἀκολουθεῖ. καὶ ἄποροι δέ τινές εἰσι λόγοι ἐγκεκαλυμμένοι καὶ διαλεληθότες καὶ σωρεῖται καὶ κερατίδες καὶ οὖτιδες d). ἔστι δὲ ἐγκεκαλυμμένος, οἷον ὁ τοιοῦτος, Οὐχὶ τὰ μὲν δύο ὀλίγα ἐστίν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τρία, οὐχὶ δὲ καὶ ταῦτα μέν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τέσσαρα καὶ οὕτω μέχρι τῶν δέκα· τὰ δὲ δύο ὀλίγα ἐστί· καὶ τὰ δέκα ἄρα e). οὗτος

c) μέντοι. Edit. Froben. μέν τοι. Stephan. et Menag. μέν τι.
d) ἄποροι — οὖτιδες. Stephan. vv. καὶ σωρεῖται καὶ κερατίδες omittit. Menagius coni. ἢ διαλεληθότες.
e) ἔστι δὲ — καὶ τὰ δέκα ἄρα. Stephan. ἔτι δέ. Froben. vv. οὐχὶ δὲ καὶ ταῦτα μὲν omittit. Locum quem lac. Cuiacius Tractatu V. ad Africanum et Casaubonus coniecerunt mutilum esse exemplo ἐγκεκαλυμμένου et διαλεληθότος, ita supplevit Menagius: ἔστι δὲ ἐγκεκαλυμμένος, οἷον Τὸν πατέρα οἶσθα τὸν σεαυτοῦ; ναί. τὸν ἐγκεκαλυμμένον τοῦτον οἶσθα; μηδαμῶς. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὑτός ἐστιν ὁ πατὴρ ὁ σός· πατέρα σου ἄρα οὐκ οἶσθα. σωρείτης δ' ἐστὶν ὁ τοιοῦτος· Οὐχὶ τὰ μὲν δύο ὀλίγα ἐστίν; οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τρία; οὐχὶ δὲ ταῦτα μέν;

clusionem reliqui, ut illud, Aut est primum aut secundum: atqui primum est: non est ergo secundum. Quinta est in qua omnis ratio construitur ex disiuncto et uno opposito eorum quae in disiuncto sunt, infertque reliquum, ut, Aut dies est aut nox est: non est autem nox: dies ergo est. Nam in vero verum insequitur secundum Stoicos, ut si dicitur, Dies est, consequens est, Lux est; in falso falsum, ut Noctem esse si falsum sit, tenebras quoque esse falsum est; et in falso verum, ut si volet terra, esse terram consequens est. Vero tamen falsum non infertur: nam dum dicimus esse terram, non sequitur ut volet terra. Sunt item ambiguae quaedam rationes, obscurae ac latentes et soritae et cornutides et utides. Est autem obscura et involuta ratio huiusmodi, Non duo quidem panca sunt, non etiam tria, ne ista quidem, non autem et quattuor, atque ita usque ad decem: duo autem pauca sunt: et decem igitur. Utis

Digitized by Google

δὲ ἐστι λόγος συνταπτικὸς f) καὶ g) ἐξ ἀορίστου καὶ ὡρισμένου συνεστώς, πρόσληψιν δὲ καὶ ἐπιφορὰν ἔχων, οἷον Εἴ τίς ἐστιν ἐνταῦθα, οὐκ ἔστιν ἐκεῖνος ἐν Ῥόδῳ h). καὶ τοιοῦτοι μὲν ἐν τοῖς λογικοῖς οἱ στωικοί, ἵνα μάλιστα κρατύνωσι διαλεκτικὸν μόνον εἶναι τὸν σοφόν i)· πάντα γὰρ τὰ πράγματα διὰ τῆς ἐν λόγοις θεωρίας ὁρᾶσθαι, ὅσα τε τοῦ φυσικοῦ τύπου k) τυγχάνει καὶ αὖ πάλιν ὅσα τοῦ ἠθικοῦ l). εἰς μὲν γὰρ τὸ λογικὸν τί δεῖ λέγειν περί τε ὀνομάτων ὀρθότητος, ὅπως διέταξαν οἱ νόμοι ἐπὶ τοῖς ἔργοις, οὐκ ἂν ἔχειν εἰπεῖν m). δυοῖν δὲ οὔσαιν συνηθείαιν τῶν L. 83.

οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τέσσαρα; καὶ οὕτω μέχρι τῶν δέκα· τὰ δὲ δύο ὀλίγα ἐστί· καὶ τὰ δέκα ἄρα. Desiderat idem etiam κερατίδων exemplum. Vid. Io. Godofr. Presselii libellum, *Beiträge zu I. G. Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuche*, s. v. ἐγκεκαλυμμένος, p. 31. et seq..

f) συνταπτικός. Legebatur συνταττικός. Correxit Beierus Quaest. concert. de formis cogitandi disiunctivis, §. 15. nota, p. 26. Menagius coni. συνθετικός.

g) καί. Cod. Arund. omittit.

h) ἐν Ῥόδῳ. Menagius coni. addendum esse, ἄνθρωπος ἐνταῦθά ἐστιν· οὐκ ἄρα ἐστὶν ἄνθρωπος ἐν Ῥόδῳ.

i) ἵνα μάλιστα κρατύνωσι διαλεκτικὸν μόνον εἶναι τὸν σοφόν. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. διαλεκτικὸν ἀεὶ εἶναι. Illud praeter Menag. commendant interpretes et codd. Stephani, qui codices habent τὰ μάλιστα κρατύνοντες διαλεκτικὸν μόνον εἶναι τὸν σοφόν.

k) τύπου. Meibomius corr. τόπου.

l) ὅσα τοῦ ἠθικοῦ. Ambrosius addit, *logicae egere adminiculo.*

m) εἰς μὲν γὰρ τὸ λογικὸν — οὐκ ἂν ἔχειν εἰπεῖν. Codd. Stephani περί τε ὀνομάτων ὀρθότητος καὶ τῶν λοιπῶν· ὅπως τε διέταξαν —. Ambrosius: *Quid dicere oportet de rectitudine nominum, quo pacto statuerunt leges in operibus non possem dicere.* Aldobrandinus: *Nam et quid dicere oporteat et de recta nominum ratione loqui pertinet ad disserendi rationem. quid vero de rebus ipsis leges constituerint, non habere eam quid dicere possit.* H. Stephanus coni. ἔχοιμι pro ἔχειν. Kuehnius: *Quid vero dicam, quae de recta nominum significatione in logicis constituerunt οἱ μόνον ἐπὶ τοῖς ἔργοις, οὐκ ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν, qui solum in rebus ipsis versantur,*

autem est ratio coniunctiva, ex infinito et finito constans, assumptionem vero et conclusionem habens, ut, Si quis est hic, non est ille Rhodi. Ac huiusmodi sunt in logicis Stoici, ut maxime asserant dialecticum solum esse sapientem. Omnes enim res per eam quae in rationibus est speculationem cerni, et quae ad naturam pertinent et quae rursum ad mores. Nam ad disserendi rationem quid dicere oporteat et de recta nominum ratione et quo pacto statuerint leges de operibus, non habere eam quod dicere possit. Porro quum duae sint consuetudines quae virtuti subincidunt, al-

Digitized by Google

ὑποπιπτούσαιν τῇ ἀρετῇ, ἡ μὲν τί ἕκαστόν ἐστι τῶν ὄντων σκοπεῖ, ἡ δὲ τί καλεῖται. καὶ ὧδε καὶ n) αὐτοῖς ἔχει τὸ λογι-
LI. κόν o). Τὸ δὲ ἠθικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας διαιροῦσιν εἴς τε τὸν
84. περὶ ὁρμῆς καὶ εἰς τὸν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν τόπον καὶ εἰς τὸν περὶ παθῶν καὶ περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ τέλους περί τε τῆς πρώτης ἀξίας καὶ τῶν πράξεων καὶ περὶ τῶν καθηκόντων προτροπῶν τε καὶ ἀποτροπῶν. καὶ οὕτω δ' ὑποδιαιροῦσιν οἱ περὶ Χρύσιππον καὶ Ἀρχέδημον καὶ Ζήνωνα τὸν Ταρσέα καὶ Ἀπολλόδωρον καὶ Διογένην καὶ Ἀντίπατρον καὶ Ποσειδώνιον· ὁ μὲν γὰρ Κιτιεὺς p) Ζήνων καὶ ὁ Κλεάνθης, ὡς ἂν ἀρχαιότεροι, ἁφελέστερον q) περὶ τῶν πραγμάτων διέλαβον. οὗτοι δὲ διεῖλον καὶ τὸν λογικὸν καὶ τὸν φυσι-
LII. κόν. τὴν δὲ πρώτην ὁρμὴν φασι τὸ ζῷον ἴσχειν ἐπὶ τὸ τηρεῖν
85. ἑαυτό, οἰκειούσης αὐτῷ τῆς φύσεως ἀπ' ἀρχῆς, καθά φησιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τελῶν, πρῶτον οἰκεῖον λέγων εἶναι παντὶ ζώῳ τὴν αὑτοῦ σύστασιν καὶ τὴν ταύτης συνει-

(*hanc verborum rectam significationem*) *non satis poterint edisserere.* Mericus Casaubonus hunc putat verborum sensum esse: *adeo necessariam esse dialecticam, ut ne leges quidem de rebus ullis condi seu sanciri recte possint sine verborum cognitione.* Locus mutilus idemque insanabilis sine codicibus melioribus.

n) *καὶ ὧδε καί.* Cod. Arund. *καὶ ὧδε μέν.*

o) *τὸ λογικόν.* Aldobrandinus *disserendi ratio.*

p) *Κιτιεύς.* Scribebatur *Κιττιεύς.* Aldobrandinus *Citieus.*

q) *ἁφελέστερον.* Codd. Stephani *ἀσφαλέστερον.*

tera quidem quid unumquodque sit in rerum natura inspicit, altera vero quid vocetur. Atque in hunc modum de rationali philosophiae parte disserunt. Enimvero moralem philosophiae partem in subiectos dividunt locos, videlicet de appetitione, de bonis et malis, de affectibus, de virtute, de fine deque prima aestimatione et de actibus ac de officiis, de adhortationibus et dehortationibus. In hunc autem modum subdistinguunt Chrysippus, Archedemus, Zeno Tarsensis, Apollodorus, Diogenes, Antipater et Posidonius: nam Citieus Zeno et Cleanthes, ut antiquiores, simplicius de his ipsis rebus tractarunt. At hi et rationalem naturalemque philosophiae partem diviserunt. Primam autem hanc animantis appetitionem fuisse dicunt, se ipsum tuendi atque servandi, natura sibi ipsum ab initio ita conciliante, ut Chrysippus ait in primo de finibus, primum propriqm cuique animanti dicens ipsius fuisse conciliationem huiusque

Digitized by Google

θησιν r)· οὔτε γὰρ ἀλλοτριῶσαι εἰκὸς ἦν αὑτὸ s) τὸ ζῷον, οὔτε ποιῆσαι ἂν αὐτό, μήτε ἀλλοτριῶσαι μήτε οὐκ οἰκειῶσαι. ἀπολείπεται t) τοίνυν λέγειν συστησαμένην αὐτὸ οἰκείως πρὸς ἑαυτό· οὕτω γὰρ τά τε u) βλάπτοντα διωθεῖται καὶ τὰ οἰκεῖα προσίεται. ὃ δὲ λέγουσί τινες, πρὸς ἡδονὴν γίγνεσθαι τὴν πρώτην ὁρμὴν τοῖς ζώοις, ψεῦδος ἀποφαίνουσιν. ἔπι- 86. γέννημα γάρ φασιν, εἰ ἄρα ἐστὶν ἡδονὴν εἶναι, ὅταν αὐτὴν καθ' αὑτὴν ἡ φύσις ἐπιζητήσασα τὰ ἐναρμόζοντα τῇ συστάσει ἀπολάβῃ x)· ὃν τρόπον ἀφιλαρύνεται τὰ ζῶα καὶ θάλλει τὰ φυτά. οὐδέν τε, φασί, διήλλαξεν ἡ φύσις ἐπὶ τῶν φυτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ὅτι χωρὶς ὁρμῆς y) καὶ αἰσθήσεως κἀκεῖνα οἰκονομεῖ καὶ ἐφ' ἡμῶν τινα φυτοειδῶς γίνεται. ἐκ περιττοῦ δὲ τῆς ὁρμῆς τοῖς ζώοις ἐπιγενομένης, ᾗ συγχρώμενα πορεύεται πρὸς τὰ οἰκεῖα, τούτοις μὲν τὸ κατὰ φύσιν τὸ κατὰ τὴν ὁρμὴν διοικεῖσθαι. τεῦ δὲ λόγου

r) συνείδησιν. Menagius ex Suida s. v. ὁρμὴ corr. σύνδεσιν.
s) αὐτό. Kuehnius malebat αὐτῷ.
t) ἀπολείπεται. Codd. Stephani ἀπελείπετο.
u) τε. Edit. Froben. omittit.
x) ὅταν αὐτὴν καθ' αὑτὴν — ἀπολάβῃ. Salmasius ad Simplicium p. 54. coni. αὐτὴ καθ' αὑτήν, quod expressisse videtur Aldobrandinus *ipsa se ipsam*. Rossius l. I. §. XXXIII. p. 121. et seqq. vulgatam tuitus lectionem ita distinguit: ὅταν αὐτὴν καθ' αὑτὴν ἡ φύσις, ἐπιζητήσασα τὰ ἐναρμόζοντα τῇ συστάσει, ἀπολάβῃ.
y) ὅτι χωρὶς ὁρμῆς. Menagius ex Suida s. v. ὁρμὴ coni. ὅτε χωρὶς ὁρμῆς. Salmasius ad Simplicium p. 123. ἢ ὅτι χωρὶς ὁρμῆς.

conscientiam: neque enim fas erat animal ipsum vel ab se alienum fieri, vel omnino id fieri, vel non sibi maxime propinquum fieri. Restat igitur ut dicamus hanc ipsum sibi maxima concordia et caritate devinxisse. Ita enim et noxia propellit et quae sibi sunt utilia suscipit. Quod autem dicunt quidam primam appetitionem animantibus ad voluptatem fieri, falsum esse evincunt. Accessionem enim arbitrantur, si quid sit voluptatem esse, quum ipsam per se natura inquisierit et quae conciliationi suae sunt accommodata perceperit, quemadmodum exhilarescunt animalia virescuntque arbores. Nihil quicquam, aiunt, differt natura in arboribus et animalibus, quando de illis absque motu voluntatis ac sensu disponit et in nobis quaedam arborum more fiunt. Quum vero ex superfluo appetitio animantibus ingenerata sit, qua utentes pergunt ad ea quae sua sunt, in eis quidem naturali quadam ratione appetitionem illam disponi. Caeterum quum rationalibus perfectiore praecepto

Digitized by Google

τοῖς λογικοῖς κατὰ τελειοτέραν προστασίαν δεδομένου, τὸ κατὰ λόγον ζῆν ὀρθῶς γίνεσθαι τοῖς κατὰ φύσιν z)· τεχνίτης
LIII. 87. γὰρ οὗτος ἐπιγίνεται τῆς ὁρμῆς. διόπερ πρῶτος ὁ Ζήνων ἐν τῷ περὶ ἀνθρώπου φύσεως τέλος εἶπε τὸ ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν, ὅπερ ἐστὶ κατ' ἀρετὴν ζῆν· ἄγει γὰρ πρὸς ταύτην ἡμᾶς ἡ φύσις. ὁμοίως δὲ καὶ Κλεάνθης ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἑκάτων ἐν τοῖς περὶ τελῶν. πάλιν δ' ἴσον ἐστὶ τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν τῷ κατ' ἐμπειρίαν a) τῶν φύσει συμβαινόντων ζῆν, ὡς φησι Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τελῶν· μέρη γάρ εἰσιν αἱ ἡμέτεραι φύσεις τῆς τοῦ ὅλου.
88. διόπερ τέλος γίνεται τὸ ἀκολούθως τῇ φύσει ζῆν b), ὅπερ ἐστὶ κατά γε τὴν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν τῶν ὅλων c), οὐδὲν ἐνεργοῦντας d) ὧν ἀπαγορεύει εἰωθὲν ὁ νόμος ὁ κοινός, ὅςπερ ἐστὶν ὁ ὀρθὸς λόγος e) διὰ πάντων ἐρχόμενος, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διΐ f) καθηγεμόνι τούτῳ τῆς τῶν ὄντων διοικήσεως

z) τοῖς κατὰ φύσιν. Menagius cum Salmasio ad Simplicium p. 54. coni. τὸ κατὰ φύσιν. Vid. Goerenzius ad Cicer. de Fin. b. et m. III. 7, 23, p. 340. a. b.

a) ἐμπειρίαν. Edit. Froben. ἐμποριαν.

b) ζῆν. Edit. Froben. omittit.

c) ὅπερ ἐστὶ κατά γε τὴν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν τῶν ὅλων. Stephan. ὅπερ ἐστὶ κατ' ἀρετὴν αὐτοῦ etc.. Illud praeter edit. Froben. et Menag. commendant interpretes. Vid. Rossius l. l. §. XXXXIV. p. 134.

d) οὐδὲν ἐνεργοῦντας. Cod. Arund. οὐδὲ ἐνεργοῦντας.

e) ὅςπερ ἐστὶν ὁ ὀρθὸς λόγος. Edit. Froben. omittit. Stephan. et cod. Arund. ὅπερ etc..

f) ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διΐ. Edit. Froben. et Stephan. ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Διΐ, quod expressit Ambrosius. Illud praebet Menag., expressum Aldobrandino. Vid. Rossius l. l. §. XXXXIV. p. 134. et seq.

data sit ratio, vivere secundum rationem recte dici de iis qui vivunt secundum naturam: ea quippe artifex accedit moderatrixque appetitionis. Quocirca primus Zeno in libro de natura hominis finem ait convenienter naturae vivere, id autem est secundum virtutem vivere: ad eam quippe natura nos duci. Similiter et Cleanthes in libro de voluptate et Posidonius et Hecato in libro de finibus. Rursus secundum virtutem vivere idem est quod secundum experientiam eorum quae secundum naturam accidunt vivere, ut Chrysippus in primo de finibus ait; partes enim naturae universi sunt naturae nostrae. Idcirco finis efficitur convenienter naturae vivere, hoc est secundum suam atque universorum naturam, nihil eorum faciendo quae a communi lege prohibentur, quae est recta ratio in omnes perveniens eademque nihil distans ab Iove hoc principe gubernationis omnium

Digitized by Google

ὄντι. εἶναι δ' αὐτὸ τοῦτο τὴν τοῦ εὐδαίμονος ἀρετὴν καὶ εὔροιαν g) βίου, ὅταν πάντα πράττηται κατὰ τὴν συμφωνίαν τοῦ παρ' ἑκάστῳ δαίμονος πρὸς τὴν τοῦ ὅλου διοικητοῦ βούλησιν h). ὁ μὲν οὖν Διογένης τέλος φησὶ ῥητῶς τὸ εὐλογιστεῖν ἐν τῇ τῶν κατὰ φύσιν ἐκλογῇ· Ἀρχέδημος δὲ τὸ πάντα τὰ καθήκοντα ἐπιτελοῦντα ζῆν. φύσιν δὲ Χρύσιππος 89.
μὲν ἐξακούει, ᾗ ἀκολούθως δεῖ ζῆν, τήν τε κοινὴν καὶ ἰδίως, τὴν ἀνθρωπίνην· ὁ δὲ Κλεάνθης τὴν κοινὴν μόνην ἐπδέχεται φύσιν, ᾗ ἀκολουθεῖν δεῖ i), οὐκέτι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ μέρους. τήν τε ἀρετὴν διάθεσιν εἶναι ὁμολογουμένην καὶ αὐτὴν δὲ αὐτὴν εἶναι αἱρετήν, οὐ διά τινα φόβον ἢ ἐλπίδα ἤ τι τῶν ἐξωθεν· ἐν αὐτῇ τε εἶναι τὴν εὐδαιμονίαν, ἅτε οὖσῃ ψυχῇ πεποιημένῃ πρὸς τὴν ὁμολογίαν παντὸς τοῦ βίου. διαστρέφεσθαι δὲ τὸ λογικὸν ζῶον ποτὲ μὲν διὰ τὰς τῶν ἔξωθεν πραγματειῶν k) πιθανότητας, ποτὲ δὲ διὰ τὴν κατήχησιν l) τῶν συνόντων· ἐπεὶ ἡ φύσις ἀφορμὰς οὐδωσιν ἀδιαστρόφους.

g) εὔροιαν. Edit. Froben. εὔῤῥοιαν.
h) βούλησιν. Edit. Froben. θέλησιν.
i) δεῖ. Menag. omittit.
k) τῶν ἔξωθεν πραγματειῶν. Bakius de Posidonio p. 219. coni. τῶν ἔξωθεν πραγμάτων.
l) διὰ τὴν κατήχησιν. Kuehnius ex Suida corr. κατίσχυσιν, Improbatum Casaubono.

quae sunt. Esse autem hoc ipsum felicis hominis virtutem et copiam vitae, quum omnia geruntur secundum concordiam unius cuiusque genii pro voluntate gubernatoris omnium. Diogenes igitur finem definit esse rationi rite obtemperare in eis eligendis quae secundum naturam sunt; Archedemus autem nihil officiorum omittendo vivere. Naturam autem Chrysippus quidem eam cui convenienter oporteat vivere, et communem intelligit et proprie humanam. At vero Cleanthes communem tantummodo naturam suscipit, quam sequi oporteat, non etiam particularem. Virtutemque affectionem esse consentientem, et ipsam propter se ipsam esse expetendam, non ob metum aliquem aut spem aut aliquid eorum quae sunt externa, sed in ipsa cuiusque constitutam esse beatam vitam, quippe quum sit animae insita ad consensionem totius vitae. Perverti autem rationale animal modo propter externarum rerum probabilitatem modo propter eorum quibus utitur consilia: natura enim occasiones dat minime perversas. Est autem virtus alia

Digitized by Google

LIV. ἀρετὴ δέ τοι m) ἡ μέν τις κοινῶς παντὶ τελείωσις, ὥςπερ
90. ἀνδριάντος· καὶ ἡ ἀθεώρητος, ὥςπερ ὑγίεια· καὶ ἡ θεωρη-
ματική, ὡς φράνησις. φησὶ γὰρ ὁ Ἑκάτων ἐν τῷ πρώτῳ
περὶ ἀρετῶν ἐπιστημονικὰς μὲν εἶναι καὶ θεωρηματικὰς τὰς
ἐχούσας τὴν σύστασιν ἐκ θεωρημάτων, ὡς φρόνησιν καὶ
δικαιοσύνην· ἀθεωρήτους δὲ τὰς κατὰ παρέκτασιν θεωρου-
μένας n) ταῖς ἐκ τῶν θεωρημάτων συνεστηκυίαις, καθάπερ
ὑγίειαν καὶ ἰσχύν. τῇ γε σωφροσύνῃ o) τεθεωρημένῃ ὑπαρ-
χούσῃ συμβαίνει ἀκολουθεῖν καὶ παρεκτείνεσθαι τὴν ὑγίειαν,
καθάπερ τῇ ψαλίδος οἰκοδομίᾳ p) τὴν ἰσχὺν ἐπιγίνεσθαι.
91. καλοῦνται δ' ἀθεώρητοι ὅτι μὴ ἔχουσι συγκαταθέσεις, ἀλλ'
ἐπιγίνονται καὶ περὶ φαύλους γίγνονται, ὡς ὑγίεια, ἀνδρεία q).
τεκμήριον δὲ τὸ ὑπαρκτὴν εἶναι τὴν ἀρετὴν φησιν ὁ Ποσει-
δώνιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ ἠθικοῦ λόγου r) τὸ γενέσθαι ἐν
προκοπῇ τοὺς περὶ Σωκράτην, Διογένην καὶ Ἀντισθένην s).

m) *δέ τοι.* Edit. Froben. et Stephan. *δέ.*

n) *θεωρουμένας.* Kuehnius coni. *συνθεωρουμένας.*

o) *τῇ γε σωφροσύνῃ.* Edit. Froben. et Stephan. cum cod. R *τῇ ἀφρο-σύνῃ*, expressum Ambrosio. Cod. Arund. *τῇ γε ἀφροσύνῃ.*

p) *οἰκοδομίᾳ.* Edit. Froben., Stephan. et Menag. *οἰκονομίᾳ.* Illud recepi ex codd. Palat., Florent., Stephani et Arund., expressum ab interpretibus probatumque iam Stephano et Menagio.

q) *ὡς ὑγίεια, ἀνδρεία.* Edit. Froben. *ἀνδρία.* Ambrosius *ut sanitates et vires.*

r) *λόγου.* Edit. Froben. et Menag. cum codd. Stephani *λόγῳ.* Illud praebet Stephan confirmantque interpretes.

s) *τοὺς περὶ Σωκράτην, Διογένην καὶ Ἀντισθένην.* Menag. *τοὺς περὶ Σωκράτη, Διογένη καὶ Ἀντισθένη.* Bakius de Posidonio p. 189. coni. *καὶ Διογένη.*

quidem communiter omnibus perfectio quaedam, veluti statuae; alia invisibilis, veluti sanitas; et alia speculativa, ut est prudentia. Ait enim Hecato in primo de virtutibus, scientiam quidem et speculativas quae ex speculationibus habeant commendationem, virtutes tueri, ut prudentiam atque iustitiam; speculatione autem vacantes eas quae ita ferme per extensionem inspiciantur, ut illae quae ex speculationibus constant, veluti sanitatem et robur. Item temperantiam, quae et in speculationis parte est, sequi contingit, ac proferri sanitatem non secus ac fornicis structurae robur accedere. Appellantur autem *ἀθεώρητοι*, quia consensiones non habent, sed accedunt et circa ignavos sunt, ut sanitas et fortitudo. Argumentum vero quod substantialis virtutis sit, ait Posidonius in primo moralis orationis, quod in profectu fuerint Socrates, Diogenes et Antisthenes. Esse

Digitized by Google

εἶναι δὲ καὶ τὴν κακίαν ὑπαρκτὴν διὰ τὸ ἀντικεῖσθαι τῇ ἀρετῇ. διδακτήν t) τε εἶναι αὐτήν, λέγω δὲ τὴν ἀρετήν, καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τέλους φησὶ καὶ Κλεάνθης καὶ Ποσειδώνιος ἐν τοῖς προτρεπτικοῖς καὶ Ἑκάτων· ὅτι δὲ διδακτή ἐστι u), δῆλον ἐκ τοῦ γίνεσθαι ἀγαθοὺς ἐκ φαύλων. Παναίτιος μὲν οὖν δύο φησὶν ἀρετάς, θεωρητικὴν καὶ πρα- 92.
κτικήν x)· ἄλλοι δὲ λογικὴν καὶ φυσικὴν καὶ ἠθικήν· τέτταρας δὲ οἱ περὶ Ποσειδώνιον καὶ πλείονας οἱ περὶ Κλεάνθη καὶ Χρύσιππον καὶ Ἀντίπατρον. ὁ μὲν γὰρ Ἀπολλοφάνης μίαν λέγει, τὴν φρόνησιν. τῶν δὲ ἀρετῶν τὰς μὲν πρώτας, τὰς δὲ ταύταις ὑποτεταγμένας. πρώτας μὲν τάσδε, φρόνησιν, ἀνδρείαν, δικαιοσύνην, σωφροσύνην· ἐν εἴδει δὲ γ) τούτων μεγαλοψυχίαν, ἐγκράτειαν, καρτερίαν, ἀγχίνοιαν, εὐβουλίαν. καὶ τὴν μὲν φρόνησιν εἶναι ἐπιστήμην κακῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ οὐδετέρων, τὴν δὲ δικαιοσύνην z) ἐπιστήμην ὧν αἱρετέον καὶ 93.
εὐλαβητέον καὶ οὐδετέρων, τὴν δὲ μεγαλοψυχίαν ἐπιστήμην

t) *διδακτήν.* Aldobrandinus *acquiri posse doctrina.*
u) *διδακτή ἐστι.* Aldobrandinus *doctrina acquiri possit.*
x) *Θεωρητικὴν καὶ πρακτικήν.* Codd. Stephani *Θεωρητικὴν καὶ φυσικήν.*
y) *δέ.* Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscit Stephan. cum Ambrosio.
z) *τὴν δὲ δικαιοσύνην.* Recte de hoc loco iudicavit Beierus excursu X. ad Cicer. de Officiis I. 5, 15. T. I. p. 332.: „Verbis ibi [§. 92.] extremis *τὴν δὲ δικαιοσύνην* substituendum haud dubie *ἤ*: ut duplex exhibeatur prudentiae definitio. Nam trium reliquarum virtutum definitiones excidisse videntur, facile e §. 126. supplendae, hoc fere modo: *τὴν δὲ δικαιοσύνην ἐπιστήμην ὧν ἀπονεμητέον* etc.."

autem et vitium subsistens, quia virtuti opponatur. Doceri vero posse virtutem et Chrysippus in primo de fine dixit et Cleanthes et Posidonius in Exhortationibus et Hecato. Quod autem doceri possit, ex eo constat, quod boni ex malis fiant. Panaetius quidem duas posuit virtutes, contemplativam et activam; alii tres, rationalem, naturalem et moralem; quattuor Posidonius, plures Cleanthes, Chrysippus et Antipater. Nam Apollophanes quidem unam dicit virtutem, prudentiam. Porro virtutum alias quidem primas, alias vero eis subiectas. Primas quidem ac veluti principes esse prudentiam, fortitudinem, iustitiam, temperantiam; harum autem in specie, magnanimitatem, continentiam, tolerantiam, solertiam, consilium. Ac prudentiam quidem scientiam esse bonorum ac malorum ac mediorum; iustitiam vero scientiam eorum quae eligenda sunt quaeque fugienda quaeque sunt media; caeterum magnanimitatem scientiam quae

Digitized by Google

ἕξιν ὑπεράνω ποιοῦσαν τῶν συμβαινόντων κοινῇ φαύλων τε καὶ σπουδαίων, τὴν δὲ ἐγκράτειαν διάθεσιν ἀνυπέρβατον a) τῶν κατ' ὀρθὸν λόγων ἢ ἕξιν ἀήττητον ἡδονῶν, τὴν δὲ καρτερίαν ἐπιστήμην ἢ ἕξιν ὧν ἐμμενετέον καὶ μὴ καὶ οὐδετέρων, τὴν δὲ ἀγχίνοιαν ἕξιν εὑρετικὴν τοῦ καθήκοντος ἐκ παραχρῆμα b), τὴν δὲ εὐβουλίαν ἐπιστήμην τοῦ ἀκοπεῖσθαι ποῖα καὶ πῶς πράττοντες πράξομεν συμφερόντως. Ἀνάλογον δὲ καὶ τῶν κακιῶν τὰς μὲν εἶναι πρώτας, τὰς δὲ ὑπὸ ταύτας· οἷον ἀφροσύνην μὲν καὶ δειλίαν καὶ ἀδικίαν καὶ ἀκολασίαν ἐν ταῖς πρώταις, ἀκρασίαν δὲ c) καὶ βραδύνοιαν καὶ κακοβουλίαν ἐν ταῖς ὑπὸ ταύτας. εἶναι δὲ ἀγνοίας d) τὰς κακίας,
LV. 94. ὧν αἱ ἀρεταὶ ἐπιστήμαι. ἀγαθὸν δὲ κοινῶς μὲν τὸ τί ὄφελος, ἰδίως δὲ ἤτοι ταὐτὸν ἢ οὐχ ἕτερον ὠφελείας. ὅθεν αὐτήν τε τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ μετέχον αὐτῆς ἀγαθὸν τριχῶς οὕτω λέγεσθαι· οἷον τὸ ἀγαθὸν ἀφ' οὗ συμβαίνει, ὡς τὴν πρᾶξιν τὴν κατ' ἀρετήν· ὑφ' οὗ δέ, ὡς τὸν σπουδαῖον τὸν μετέχοντα

a) ἀνυπέρβατον. Edit. Froben. cum codd. Stephani ἀνυπέρθετον. Ambrosius *inviolabilem rectae rationis.*

b) ἐκ παραχρῆμα. Stephan. et cod. Arund. ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

c) ἐν ταῖς πρώταις, ἀκρασίαν δέ. Edit. Froben. et cod. R cum Ambrosio ἀκολασίαν καὶ ἀκρασίαν, omissis ἐν ταῖς πρώταις. Menag. πρώτας· ἀκρασίαν δέ. Quod dedi ex Stephan. praetulit etiam Menagius.

d) ἀγνοίας. Legebatur ἀνοίας. Illud recepi ex codd. R, Florent., Palat. et Stephani, expressum ab interpretibus probatumque iam Stephano et Menagio.

habitum faciat celsiorem omnibus quae contingere possint, aequaliter bonorum ac malorum; continentiam vero affectionem minime excedentem rectam rationem sive habitum voluptatibus invictum; porro tolerantiam scientiam sive habitum earum rerum quibus insistendum sit vel non, atque mediarum; solertiam autem habitum celerem officii inventorem; consilium vero scientiam inspiciendi quaenam et quo pacto gerentes utiliter operemur. Consentaneum est autem vitiorum quoque alia prima, alia his esse subiecta: puta imprudentiam, formidinem, iniustitiam, intemperantiam in primo loco esse; incontinentiam, hebetudinem et malum consilium his esse subiecta. Esse autem earum rerum ignorantiam vitium, quarum scientia virtus sit. Bonum vero communiter quidem id esse quod sit utile, proprie vero sive idem sive ab utilitate non alienum. Quocirca ipsam quoque virtutem et participem ipsius bonum ita tripliciter dici, scilicet bonum ex quo contingit, veluti actionem secundum virtutem; a quo autem,

Digitized by Google

τῆς ἀρετῆς. ἄλλως δὲ οὕτως ἰδίως ὁρίζονται τὸ ἀγαθόν, τὸ τέλειον κατὰ φύσιν λογικοῦ ὡς λογικοῦ. τοιοῦτον δ' εἶναι τὴν ἀρετήν, ὡς μετέχοντα τάς τε πράξεις τὰς κατ' ἀρετὴν καὶ τοὺς σπουδαίους εἶναι· ἐπιγεννήματα δὲ τήν τε χαρὰν καὶ τὴν εὐφροσύνην καὶ τὰ παραπλήσια e). ὡσαύτως δὲ καὶ τῶν κα- 95.
κιῶν τὸ μὲν εἶναι ἀφροσύνην, δειλίαν, ἀδικίαν καὶ τὰ παραπλήσια· μετέχοντα δὲ κακιῶν τάς τε πράξεις τὰς κατὰ κακίαν καὶ τοὺς φαύλους f)· ἐπιγεννήματα δὲ τήν τε δυσθυμίαν καὶ τὴν δυσφροσύνην καὶ τὰ ὅμοια. Ἔτι τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν LVI.
εἶναι περὶ ψυχήν g), τὰ δὲ ἐκτός, τὰ δ' οὔτε περὶ ψυχὴν οὔτε ἐκτός. τὰ μὲν περὶ ψυχὴν ἀρετὰς καὶ τὰς κατὰ ταύτας πράξεις· τὰ δ' ἐκτὸς τό τε σπουδαίαν ἔχειν πατρίδα καὶ σπουδαῖον φίλον καὶ τὴν τούτων εὐδαιμονίαν· τὰ δὲ οὔτε

e) τριχῶς οὕτω λέγεσθαι — καὶ τὴν εὐφροσύνην καὶ τὰ παραπλήσια. Mutila haec esse vidit Lipsius Manuduct. ad philos. Stoic. l. II. diss. 22. probavitque Menagius. Suppleri possunt e Sexto Empirico l. X. adv. Mathem. p. 443. Caeterum οἷον τὸ ἀγαθὸν Ambrosius interpretatur *cuiusmodi sit bonum*. Edit. Froben. et cod. Arund. εἰς τὴν πρᾶξιν. Menag. ὁρίζονται τὶ ἀγαθόν. Denique quod scripsi λογικοῦ ὡς λογικοῦ pro vulgato λογικοῦ ἢ ὡς λογικοῦ (edit. Froben. omittit ἢ ὡς λογικοῦ, pro quo Stephanus affert lectionem ἢ ὡς λογικόν) debetur coniecturae Rossii l. l. §. XXXXV. p. 136. probatae Beiero excurs. III. ad Cicer. de Officiis III. 3, 13. T. II. p. 431.

f) ἐπιγεννήματα δὲ — καὶ τοὺς φαύλους. Edit. Froben. omittit.

g) περὶ ψυχήν. Edit. Froben., Stephan. et Menag. κατὰ ψυχήν. Illud praebent codd. Stephani, Mss. quidam apud Menagium et cod. Arund., probatum Stephano et Menagio.

veluti probum virtutis participem. Aliter ita proprie definiunt bonum, quod sit perfectum secundum naturam rationalis tanquam rationalis. Huiusmodi vero esse virtutem, ut quae ipsius participent, et actiones sint secundum virtutem et homines probi; accessiones vero ipsius gaudium esse et laetitiam et his similia. Eodem modo et in malis aliud quidem esse imprudentiam, formidinem, iniustitiam et his similia; quae autem malorum participent, vitiosos esse actus et malos homines: horum esse accessiones moerorem et angorem et caetera in hunc modum. Praeterea bona alia esse circa animum, alia extrinsecus, alia neque circa animum neque extra. Et ea quidem quae sint circa animum, virtutes esse virtutisque actiones; quae vero extrinsecus sunt, nobilem habere patriam et amicum carum atque probum harumque rerum comitem felicitatem; quae vero neque extrinsecus

Digitized by Google

ἐκτὸς οὔτε περὶ ψυχὴν τὸ αὐτὸν ἑαυτῷ h) εἶναι σπουδαῖον
96. καὶ εὐδαίμονα i). ἀνάπαλιν δὲ καὶ τῶν κακῶν τὰ μὲν περὶ
ψυχὴν εἶναι τὰς κακίας καὶ τὰς κατ' αὐτὰς πράξεις· τὰ δὲ
ἐκτὸς τὸ ἄφρονα πατρίδα ἔχειν καὶ ἄφρονα φίλον καὶ τὴν
τούτων κακοδαιμονίαν· τὰ δὲ οὔτε ἐκτὸς οὔτε περὶ ψυχὴν
LVII. τὸ αὐτὸν ἑαυτῷ εἶναι φαῦλον καὶ κακοδαίμονα k). ἔτι τῶν
ἀγαθῶν τὰ μὲν εἶναι τελικά, τὰ δὲ ποιητικά, τὰ δὲ τελικὰ
καὶ ποιητικά. τὸν μὲν οὖν φίλον καὶ τὰς ἀπ' αὐτοῦ γενο-
μένας ὠφελείας ποιητικὰ εἶναι ἀγαθά· θάρσος δὲ καὶ φρό-
νημα καὶ ἐλευθερίαν καὶ τέρψιν καὶ εὐφροσύνην καὶ ἀλυπίαν
97. καὶ πᾶσαν τὴν κατ' ἀρετὴν πρᾶξιν l) τελικά. ποιητικὰ δὲ
καὶ τελικὰ εἶναι ἀγαθά m)· καθὸ μὲν γὰρ ἀποτελοῦσι τὴν
εὐδαιμονίαν, ποιητικά ἐστιν ἀγαθά· καθὸ δὲ συμπληροῦσιν

h) τὸ αὐτὸν ἑαυτῷ. Menag. τὸ αὐτὸν ἑαυτόν. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebent codd. R et Arund., probatum Menagio.

i) σπουδαῖον καὶ εὐδαίμονα. Edit. Froben. φαῦλον καὶ κακοδαίμονα.

k) ἀνάπαλιν δὲ καὶ — φαῦλον καὶ κακοδαίμονα. Edit. Froben. omittit. Menag. cum Aldobrandino omittit vv. ἄφρονα πατρίδα ἔχειν καὶ, post habet αὐτῷ ἑαυτὸν pro αὐτὸν ἑαυτῷ. Caeterum Rossius l. l. §. XXXXVI. p. 137. pro vulgato τῶν κακιῶν correxit τῶν κακῶν, quod recepi.

l) καὶ ἀλυπίαν καὶ πᾶσαν τὴν κατ' ἀρετὴν πρᾶξιν. Edit. Froben. καὶ ἀλυπίαν πᾶσαν τὴν κατ' ἀρετὴν πρᾶξιν. Stephan. καὶ ἀλυπίαν πᾶσαν καὶ τὴν κατ' ἀρετὴν πρᾶξιν. Quod dedi praeter Menag. praebent codd. RRR et interpretes, probatum Menagio. Confirmant insuper quae infra respondent, καὶ περιλυπίαν καὶ πᾶσαν τὴν κατὰ κακίαν πρᾶξιν.

m) ποιητικὰ δὲ καὶ τελικὰ εἶναι ἀγαθά. Lipsius Manuduct. ad philos. Stoic. l. II. diss. 22. addebat ex Stobaeo τὰς ἀρετάς.

neque in animo sunt, ea eiusmodi esse ac si quis ipse sibi ipsi sit bonus ac felix. Rursus autem mala partim esse circa animum, ipsa videlicet vitia actionesque vitiosas; partim extrinsecus, ut stultam habere patriam et stolidum amicum et quae ista consequitur infelicitatem; partim neque extrinsecus esse neque circa animum, ut ipsum sibi ipsi esse malum atque infelicem. Item bona alia versari circa fines, alia in effectu consistere, alia utrumque simul. Amicum igitur et quae ab ipso nobis proveniunt commoda effectu esse bona; porro confidentiam et magnitudinem animi et libertatem et oblectationem et laetitiam et tranquillitatem omnemque virtutis actionem finis in parte esse. Sed et efficientia et ad finem pertinentia esse bona: nam ex eo quidem quod perficiunt felicitatem, effectiva sunt bona; ex eo vero quod

Digitized by Google

αὐτήν, ὥστε μέρη αὐτῆς γίνεσθαι, τελικά. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν κακῶν τὰ μὲν εἶναι τελικά, τὰ δὲ ποιητικά, τὰ δὲ ἀμφοτέρως ἔχοντα. τὸν μὲν ἐχθρὸν καὶ τὰς ἀπ' αὐτοῦ γενομένας βλάβας ποιητικὰ εἶναι· κατάπληξιν δὲ καὶ ταπεινότητα καὶ δουλείαν καὶ ἀτερπίαν καὶ δυσθυμίαν καὶ περιλυπίαν καὶ πᾶσαν τὴν κατὰ κακίαν πρᾶξιν τελικά· ἀμφοτέρως δὲ ἔχοντα, ἐπεὶ καθὸ μὲν ἀποτελοῦσι τὴν κακοδαιμονίαν, ποιητικά ἐστι· καθὸ δὲ συμπληροῦσιν αὐτήν, ὥστε μέρη αὐτῆς γίνεσθαι, τελικά n). ἔτι τῶν περὶ ψυχὴν ἀγαθῶν τὰ μέν εἰσιν LVIII.
ἕξεις, τὰ δὲ διαθέσεις, τὰ δ' οὔτε ἕξεις οὔτε διαθέσεις. διαθέσεις μὲν αἱ ἀρεταί, ἕξεις δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα, οὔτε δὲ ἕξεις οὔτε διαθέσεις αἱ ἐνέργειαι. κοινῶς δὲ τῶν ἀγαθῶν μικτὰ μέν ἐστιν εὐτεκνία o) καὶ εὐγηρία, ἁπλοῦν δ' ἐστὶν ἀγαθὸν ἐπιστήμη. καὶ ἀεὶ μὲν παρόντα αἱ ἀρεταί, οὐκ ἀεὶ δέ, οἷον χαρά, περιπάτησις. πᾶν δὲ ἀγαθὸν συμφέρον εἶναι LIX.
καὶ δέον καὶ λυσιτελὲς καὶ χρήσιμον καὶ εὔχρηστον καὶ καλὸν καὶ ὠφέλιμον καὶ αἱρετὸν καὶ δίκαιον. συμφέρον μὲν ὅτι 99.

98.

n) ὁμοίως δὲ καὶ τῶν κακῶν — ὥστε μέρη αὐτῆς γίνεσθαι, τελικά. Edit. Froben. omittit. Pro γινομένας βλάβας Kuehnius ex Suida corr. προσγινομένας. Post κατάπληξιν δὲ edit. Froben. et Stephan. habet εἶναι. Pro ἀτερπίαν Kuehnius corr. ἀτερψίαν. Pro γίνεσθαι edit. Froben. et Stephan. γενέσθαι.

o) εὐτεκνία. Aldobrandinus *filiorum multitudo et probitas.*

illam veluti partes ipsius implent, ad finem pertinent. Pari ratione malorum quoque alia esse finalia, alia effectiva, alia in utrumque modum se habentia. Inimicum nempe et quae ab ipso oriuntur incommoda, effectiva esse; stupiditatem autem et humilitatem et servitutem et molestiam et moerorem ac tristitiam omnemque actionem malitiae ad finem pertinere; quae vero se utroque modo habent, et ex eo quod inferunt infelicitatem, effectiva sunt; et ex eo quod eam, ut ipsius partes evadant, implent, ad finem pertinent. Praeterea bonorum animi alia habitus sunt, alia affectiones, alia neutrum. Affectiones quidem virtutes sunt, habitus autem studia, porro actiones neque habitus neque affectiones sunt. Communiter autem bonorum quaedam sunt mixta, ut foecunditas prolis et quieta senectus; simplex vero bonum est scientia. Ac semper quidem praesentia bona virtutes; non semper autem, ut gaudium, deambulatio. Bonum autem omne conducens et opportunum et lucrosum et utile et commodum et pulchrum et iuvans et optabile et iustum esse. Conducens quidem quod ea conferat, quibus contingentibus

Digitized by Google

φέρει τοιαῦτα· ὧν συμβαινόντων ὠφελούμεθα· δέον δὲ ὅτι συνέχει ἐν οἷς χρή· λυσιτελὲς δὲ ὅτι λύει τὰ τελούμενα εἰς αὐτό, ὥστε τὴν ἀντικατάλλαξιν τὴν ἐκ τῆς πραγματείας ὑπεραίρειν τῇ ὠφελείᾳ· χρήσιμον δὲ ὅτι χρείαν ὠφελείας παρέχεται· εὔχρηστον δὲ ὅτι τὴν χρείαν ἐπαινετὴν ἀπεργάζεται· καλὸν δὲ ὅτι συμμέτρως ἔχει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν· ὠφέλιμον δὲ ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν ὥστε ὠφελεῖν· αἱρετὸν δὲ ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν ὥστε εὐλόγως αὐτὸ αἱρεῖσθαι· δίκαιον δὲ ὅτι
100. νόμῳ ἐστὶ σύμφωνον καὶ κοινωνίας ποιητικόν. καλὸν δὲ λέγουσι τὸ τέλειον ἀγαθὸν p) παρὰ τὸ q) πάντας ἀπέχειν τοὺς ἐπιζητουμένους ἀριθμοὺς ὑπὸ τῆς φύσεως ἢ τὸ τελείως σύμμετρον. εἴδη δὲ εἶναι τοῦ καλοῦ τέτταρα, δίκαιον, ἀνδρεῖον, κόσμιον, ἐπιστημονικόν· ἐν γὰρ τοῖςδε τὰς καλὰς πράξεις συντελεῖσθαι. ἀνάλογον δὲ καὶ τοῦ αἰσχροῦ εἶναι εἴδη τέτταρα, τό τε ἄδικον καὶ τὸ δειλὸν καὶ ἄκοσμον καὶ ἄφρον. λέγεσθαι δὲ τὸ καλὸν r) μοναχῶς μὲν τὸ ἐπαινετοὺς παρεχόμενον τοὺς ἔχοντας ἀγαθὸν ἐπαίνου ἄξιον· ἑτέρως δὲ τὸ εὖ πεφυκέναι πρὸς τὸ ἴδιον ἔργον· ἄλλως δὲ τὸ ἐπικοσμοῦν,

p) τὸ τέλειον ἀγαθόν. Edit. Froben. et codd. Stephan. τὸ τελείως ἀγαθόν.
q) τό. Edit. Froben. omittit.
r) τὸ καλόν. Menag. et cod. Arund. τὸ κακόν.

emolumentum capimus; opportunum quod ea quae oportet contineat; lucrosum quod quae in illud impenduntur dissolvat, ut qui ex negotiatione quaestus factus est emolumenti magnitudine sumptum exsuperet; utile quod usum praestet utilitatis; commodum vero quod laudabilem afferat utilitatem; pulchrum quod venustum sui usum praebeat; iuvans quod tale sit ut iuvare possit; optabile quod eiusmodi sit ut optione praeposita merito id eligamus; iustum vero quod iuri ac legi concordet efficiatque societates. Honestum autem quod sit perfectum dicunt bonum, quod omnes a natura habeat quaesitos numeros sitque perfecte moderatum. Eius quattuor species tradunt, iustitiam, fortitudinem, temperantiam et scientiam: porro his honestas actiones consummari. Eadem itidem ratione turpe quod est in species quattuor scindunt, in iniustitiam, formidinem, intemperantiam et insipientiam. Dici autem honestum unice quidem quod eos qui hoc praediti sunt merito omni laude dignos facit; aliter autem bene et apte ad opus suum natum esse; aliter vero quod exornet, quum dicimus solum sa-

Digitized by Google

ὅταν λέγωμεν μόνον τὸν σοφὸν ἀγαθὸν καὶ καλὸν s) εἶναι. λέγουσι δὲ μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν εἶναι, καθά φησιν Ἑκά- 101.
των ἐν τῷ τρίτῳ t) περὶ ἀγαθῶν καὶ Χρύσιππος ἐν τοῖς περὶ τοῦ καλοῦ· εἶναι δὲ τοῦτο ἀρετὴν καὶ τὸ μετέχον ἀρετῆς, ᾧ ἔστιν ἴσον τὸ πᾶν ἀγαθὸν καλὸν εἶναι καὶ τὸ ἰσοδυναμεῖν τῷ καλῷ τὸ ἀγαθόν, ὅπερ ἴσον ἐστὶ τούτῳ u). ἐπεὶ γάρ ἐστιν ἀγαθόν, καλόν ἐστιν· ἔστι δὲ καλόν· ἀγαθὸν ἄρα ἐστί. δοκεῖ LX.
δὲ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἴσα εἶναι καὶ πᾶν ἀγαθὸν ἐπ' ἄκρον εἶναι αἱρετὸν καὶ μήτε ἄνεσιν μήτε ἐπίτασιν δέχεσθαι x). τῶν δὲ ὄντων φασὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δὲ κακά, τὰ δὲ οὐδέτερα. ἀγαθὰ μὲν οὖν τάς τε ἀρετάς, φρόνησιν, δικαιο- 102.
σύνην, ἀνδρείαν, σωφροσύνην καὶ τὰ λοιπά· κακὰ δὲ τὰ ἐναντία, ἀφροσύνην, ἀδικίαν καὶ τὰ λοιπά· οὐδέτερα δὲ ὅσα μήτε ὠφελεῖ μήτε βλάπτει, οἷον ζωή, ὑγίεια y), ἡδονή, κάλ-

s) *ἀγαθὸν καὶ καλόν.* Legebatur *ἀγαθὸν καλόν.* Restitui *καὶ* cum Kuehnio ex Suida s. v. *καλόν*, confirmatum ab interpretibus.

t) *ἐν τῷ τρίτῳ.* Ambrosius *in primo.*

u) *ᾧ ἔστιν ἴσον — ὅπερ ἴσον ἐστὶ τούτῳ.* Edit. Froben. *ᾧ ἔστιν ἴσον τὸ πᾶν ἀγαθὸν καλὸν εἶναι. καὶ τὸ ἰσοδυναμοῦν* (quam etiam Stephanus affert lectionem) etc.. Stephan. *ᾧ ἔστιν ἴσον τὸ πᾶν ἀγαθὸν καλὸν εἶναι· καὶ τὸ ἰσοδυναμεῖν* (quod confirmant codd. Stephani et Arund.) etc.. Menag. *ὃ ἔστιν ἴσον τὸ πᾶν ἀγαθὸν καλὸν εἶναι. καὶ τὸ ἰσοδύναμον* (quam etiam Stephanus affert lectionem) *τὸ καλὸν τῷ ἀγαθῷ· ὅπερ ἴσον ἐστὶ τούτῳ.* Extrema, *ὅπερ ἴσον ἐστὶ τούτῳ*, quae Kuehnio videntur glossema sapere, Aldobrandinus interpretatur, *quoniam alterum alteri consequens est.*

x) *δέχεσθαι.* Menagius cum cod. Palat. legi volebat *ἐπιδέχεσθαι.*

y) *ὑγίεια.* Edit. Froben. et Menag. *ὑγεία.* Stephan. *ὑγιεία.*

pientem bonum honestumque esse. Dicunt autem quod honestum sit, id solum esse bonum, ut Hecato in tertio de bonis ait et Chrysippus in libro de honesto. Id autem esse virtutem et quod sit virtutis particeps: cui aequale illud est, bonum omne quod sit, id etiam honestum esse, honestum autem ac bonum tantundem valere: id autem huic simile est. Nam quia bonum est, honestum est: est autem honestum: bonum ergo est. Putant et omnia bona esse paria, bonumque omne summopere esse appetendum, idque nec augmentum suscipere nec detrimentum. Eorum autem quae sunt aiunt alia bona, mala alia, alia neutra. Bona quidem virtutes esse, prudentiam, iustitiam, fortitudinem, temperantiam et caetera id genus; mala vero his opposita vitia, imprudentiam, iniustitiam et caetera; neutra vero quae neque prosunt neque obsunt, ut est vita, sanitas, vo-

Digitized by Google

λος, ἰσχύς, πλοῦτος, εὐδοξία z), εὐγένεια· καὶ τὰ τούτοις ἐναντία, θάνατος, νόσος, πόνος, αἶσχος, ἀσθένεια, πενία, ἀδοξία, δυσγένεια καὶ τὰ τούτοις a) παραπλήσια, καθά φησιν Ἑκάτων ἐν ἑβδόμῳ περὶ τέλους καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ ἠθικῇ καὶ Χρύσιππος. μὴ γὰρ εἶναι ταῦτα ἀγαθά, ἀλλ'
103. ἀδιάφορα κατ' εἶδος προηγμένα, οἷς γὰρ ἴδιον θερμοῦ τὸ θερμαίνειν, οὐ τὸ ψύχειν, οὕτω καὶ ἀγαθοῦ τὸ ὠφελεῖν, οὐ τὸ βλάπτειν· οὐ μᾶλλον δὲ ὠφελεῖ ἡ βλάπτει ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ὑγίεια b)· οὐκ ἄρα ἀγαθὸν οὔτε πλοῦτος οὔτε ὑγίεια c). ἔτι τό φασιν d), ᾧ ἔστιν εὖ καὶ κακῶς χρῆσθαι, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀγαθόν· πλούτῳ δὲ καὶ ὑγιείᾳ ἔστιν εὖ καὶ κακῶς χρῆσθαι· οὐκ ἄρα ἀγαθὸν πλοῦτος καὶ ὑγίεια e). Ποσειδώνιος μέντοι καὶ ταῦτά φησι τῶν ἀγαθῶν εἶναι. ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἡδονὴν ἀγαθόν φασιν Ἑκάτων τε ἐν τῷ ἐννεακαιδεκάτῳ f) περὶ ἀγαθῶν καὶ Χρύσιππος ἐν τοῖς περὶ ἡδονῆς· εἶναι γὰρ καὶ g) αἰσχρὰς ἡδονάς, μηδὲν δὲ αἰσχρὸν εἶναι ἀγαθόν.

z) *εὐδοξία.* Stephan. et cod. R *δόξα*, quod expressit Ambrosius. Illud praelatum Menagio praeter edit. Froben. et Menag. commendant codd. Stephani expressitque Aldobrandinus. Cod. Cantabr. *δοξία.*

a) *τούτοις.* Cod. Arund. omittit.

b) *ὑγίεια.* Edit. Froben. et Menag. *ὑγεία.*

c) *οὐκ ἄρα ἀγαθὸν οὔτε πλοῦτος οὔτε ὑγίεια.* Ambrosius omittit.

d) *φασιν.* Ambrosius omittit.

e) *ὑγίεια.* Edit. Froben. et Menag. *ὑγεία.* Stephan. *ὑγιεία.*

f) *ἐν τῷ ἐννεακαιδεκάτῳ.* Ambrosius *in nono.*

g) *καί.* Menag. omittit. Agnoscunt praeter edit. Froben. et Stephan. interpretes et cod. Arund.

luptas, pulchritudo, vires, opes, bona fama, nobilitas, et quae eis opposita sunt, mors, aegritudo, dolor, turpitudo, infirmitas, inopia, obscuritas atque ignobilitas et his similia, ut ait Hecato in septimo de fine et Apollodorus in Ethice et Chrysippus. Non enim esse ista bona, sed indifferentia per speciem producta. Sicut enim caloris proprium est calefacere, non refrigerare, ita et boni proprium prodesse est et non nocere: non autem magis prosunt quam nocent opes atque sanitas: nec opes ergo nec sanitas bona sunt. Quo autem, aiunt, bene et male uti possumus, id bonum non est: divitiis autem et sanitate bene et male uti possumus: non est igitur bonum opulentia et sanitas. Posidonius tamen ista quoque in bonis numerat. Sed neque voluptatem bonum esse dicunt et Hecato in decimo nono de bonis et Chrysippus in libris de voluptate: esse enim et foedas voluptatos; verum nihil quod foedum sit esse bonum. Prodesse

Digitized by Google

ὠφελεῖν δέ ἐστι κινεῖν ἢ ἴσχειν κατ' ἀρετήν, βλάπτειν δὲ h) 104.
κινεῖν ἢ ἴσχειν κατὰ κακίαν. Διχῶς δὲ λέγεσθαι ἀδιάφορα· ἅπαξ μὲν τὰ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μήτε πρὸς κακοδαιμονίαν i) συνεργοῦντα, ὡς ἔχει πλοῦτος, δόξα, ὑγίεια, ἰσχὺς καὶ τὰ ὅμοια· ἐνδέχεται γὰρ καὶ k) χωρὶς τούτων εὐδαιμονεῖν, τῆς ποιᾶς αὐτῶν χρήσεως εὐδαιμονικῆς οὔσης ἢ κακοδαιμονικῆς. ἄλλως δὲ λέγεται ἀδιάφορα τὰ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς κινητικά l), ὡς ἔχει τὸ ἀρτίας ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τρίχας ἢ περιττάς, ἢ ἐκτεῖναι τὸν δάκτυλον ἢ συστεῖλαι, τῶν προτέρων ἀδιαφόρων οὐκέθ' οὕτω λεγομένων· ὁρμῆς γάρ ἐστιν ἐκεῖνα καὶ ἀφορμῆς κινητικά. διὸ τὰ μὲν αὐτῶν ἐκλέ- 105.
γεται, τῶν ἑτέρων m) ἐπίσης ἐχόντων πρὸς αἵρεσιν καὶ φυγήν. τῶν ἀδιαφόρων τὰ μὲν λέγουσι προηγμένα, τὰ δὲ LXI.
ἀποπροηγμένα n)· προηγμένα μὲν τὰ ἔχοντα ἀξίαν, ἀπο-

h) *δέ*. Edit. Froben. *τε*.
i) *μήτε πρὸς κακοδαιμονίαν*. Edit. Froben. et Menag. omittunt *πρός*.
k) *καί*. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt.
l) *τὰ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς κινητικά*. Edit. Froben. et Menag. *τὰ μήτε ἀφορμῆς κινητά*, quod expressit Aldobrandinus, *in quibus ne causa quidem ulla est quare moveamur*. Illud praelatum Menagio praeter Stephan. praebent codd. RRR, Palat. et Arund. expressitque Ambrosius, male is ἀφορμῆς interpretans *occasionem*.
m) *τῶν ἑτέρων*. Edit. Froben. et Stephan. *τῶν οὐδετέρων*. Illud praeter Menag. exhibent interpretes.
n) *προηγμένα — ἀποπροηγμένα*. Edit. Froben. *ἀπροηγμένα*. Vid. Goerenzius excursu I. ad Cicer. Acadd. I. 10, 36. p. 76. et seqq. et Beierus excursu VI. ad Cicer. de Officiis I. 3, 10. et II. 3, 9. T. I. p. 319. et seqq..

autem est movere aut habere secundum virtutem, contra vero nocere est movere aut habere secundum vitium. Duobus autem modis dici indifferentia: uno quidem ea quae neque ad felicitatem neque ad infelicitatem conferunt, ut sunt divitiae, sanitas, vires, gloria et caetera id genus; nam et sine his contingit felicem esse, quum earum usus vel rectus felicitatis, vel pravus infelicitatis auctor sit. Aliter autem dicuntur indifferentia, quae neque appetitum neque aversationem movent, ut est vel pares in capite habere capillos vel impares, vel extendere vel contrahere digitum. Priora enim quae diximus indifferentia non ita se habent: illa quippe et appetitum et aversationem movent. Idcirco alia quidem ex eis eliguntur, quum caetera aequa ratione vel eligenda sint vel fugienda. Porro indifferentium alia quidem praeposita sunt quae vocant, alia reiecta: praeposita quidem quae habeant existimationem, reiecta vero quae existima-

Digitized by Google

προηγμένα o) δὲ τὰ ἀπαξίαν p) ἔχοντα. ἀξίαν δὲ τὴν μέν τινα λέγουσι σύμβλησιν πρὸς τὸν ὁμολογούμενον βίον q), ἥτις ἐστὶ περὶ πᾶν ἀγαθόν· τὴν δὲ εἶναι μέσην τινὰ δύναμιν ἢ χρείαν συμβαλλομένην r) πρὸς τὸν κατὰ φύσιν βίον, ὅμοιον εἰπεῖν ἥντινα προσφέρεται s) πρὸς τὸν κατὰ φύσιν t) βίον πλοῦτος ἢ ὑγίεια· τὴν δ' εἶναι u) ἀξίαν ἀμοιβὴν δοκιμαστοῦ, ἣν ἂν ὁ ἔμπειρος τῶν πραγμάτων τάξῃ, ὅμοιον εἰπεῖν ἀμεί-
106. βεσθαι πυροὺς πρὸς τὰς σὺν ἡμιόνῳ x) κριθάς. προηγμένα μὲν οὖν εἶναι ἃ καὶ ἀξίαν ἔχει, οἷον ἐπὶ μὲν τῶν ψυχικῶν εὐφυίαν, τέχνην, προκοπὴν καὶ τὰ ὅμοια· ἐπὶ δὲ τῶν σωματικῶν ζωήν, ὑγίειαν, ῥώμην, εὐεξίαν, ἀρτιότητα, κάλλος· ἐπὶ δὲ τῶν ἐκτὸς πλοῦτον, δόξαν, εὐγένειαν καὶ τὰ ὅμοια.

o) ἀποπροηγμένα. Edit. Froben. ἀπροηγμένα.
p) ἀπαξίαν. Legebatur ἀναξίαν. Correxit Goerenzius ad Cicer. Acadd. I. p. 80.
q) σύμβλησιν πρὸς τὸν ὁμολογούμενον βίον. Aldobrandinus *comparationem cum vita conveniente.*
r) συμβαλλομένην. Codd. Stephani et Arund. συλλαμβανομένην.
s) προσφέρεται. Edit. Froben. προφέρεται. Menag. εἰσφέρεται. Illud praeter Stephan. praebet cod. Arund.
t) κατὰ φύσιν. Stephan. κατὰ φύτον.
u) τὴν δ' εἶναι. Post haec verba magna incipit apud Ambrosium paragraphorum perturbatio. Sequuntur enim §§. 116. inde a vv. τὸν σοφὸν οὐδαμῶς. 117. 118. 119. usque ad vv. ἐπεσκέφθαι γάρ. Has excipiunt §§. 109. inde a vv. κατὰ περίστασιν δέ. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. usque ad vv. φοβηθήσεσθαι μὲν γάρ. Insequuntur §§. 105. inde a vv. ἀξίαν ἀμοιβὴν δοκιμαστοῦ. 106. 107. 108. 109. usque ad vv. καὶ αἰσθητηρίων καὶ τὰ ὅμοια. Has denique excipiunt §§. 119. inde a vv. περὶ θυσιῶν. et 120. cum reliquis ordine antiquo.
x) σὺν ἡμιόνῳ. Ambrosius omittit. Kuehnius coni. σὺν ἡμιόλῳ seu ἡμιολίῳ.

tione careant. Existimationem vero eam quidem conferre aliquid ad consentaneam vitam, quae circa omne bonum est; aliam vero mediam quandam vim aut usum conferre ad eam vitam quae sit secundum naturam, cuiusmodi dicere possimus opes atque sanitatem, si quid afferant commodi ad naturalem vitam; aliam vero existimationem esse probati remunerationem quamcunque statuerit peritus rerum, ut si triticum cum hordeo adiecto mulo commutari dicamus. Esse igitur praeposita, quae et existimationem habent, ut in eis quidem quae ad animum pertinent, ingenium, artem, profectum et his similia; in corporalibus autem vitam, sanitatem, robur, bonum habitum, integritatem, pulchritudinem; in eis vero quae sunt exterius, divitias, gloriam, nobilita-

Digitized by Google

ἀποπροηγμένα δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ψυχικῶν ἀφυΐαν, ἀτεχνίαν καὶ τὰ ὅμοια γ)· ἐπὶ δὲ τῶν σωματικῶν θάνατον, νόσον, ἀσθένειαν, κακεξίαν, πήρωσιν, αἶσχος καὶ τὰ ὅμοια· ἐπὶ δὲ τῶν ἐκτὸς πενίαν, ἀδοξίαν, δυσγένειαν καὶ τὰ παραπλήσια. οὔτε δὲ προήχθη οὔτε ἀποπροήχθη z) τὰ οὐδετέρως ἔχοντα. ἔτι 107.
τῶν προηγμένων τὰ μὲν δι' αὑτὰ προῆκται, τὰ δὲ δι' ἕτερα, τὰ δὲ καὶ a) δι' αὑτὰ καὶ δι' ἕτερα· δι' αὑτὰ μὲν εὐφυΐα, προκοπὴ καὶ τὰ ὅμοια· δι' ἕτερα δὲ πλοῦτος, εὐγένεια καὶ τὰ ὅμοια· δι' αὑτὰ δὲ καὶ δι' ἕτερα ἰσχύς, εὐαισθησία, ἀρτιότης. δι' αὑτὰ μέν, ὅτι κατὰ φύσιν ἐστί· δι' ἕτερα δέ, ὅτι περιποιεῖ χρείας οὐκ ὀλίγας. ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ τὸ ἀποπροηγμένον b) κατὰ τὸν ἐναντίον λόγον. Ἔτι δὲ καθῆκόν LXII
φασιν εἶναι ὃ προαχθὲν c) εὔλογόν τε d) ἴσχει ἀπολογισμόν,

γ) ἀποπροηγμένα δὲ — καὶ τὰ ὅμοια. Edit. Froben. et Stephan. omittunt, sed prior addito lacunae signo: * ἐπὶ δὲ τῶν σωματικῶν. Agnoscunt praeter Menag., quae habet ἀπὸ μὲν τῶν ψυχικῶν, Suidas, codd. R et Palat. atque interpretes. Caeterum cum Menagio scripsi ἐπὶ μὲν τῶν ψυχικῶν, quod praebet Suidas et cod. R confirmantque interpretes.

z) ἀποπροήχθη. Edit. Froben. et cod. Arund. ἀπροήχθη.

a) καί. Edit. Froben. et Menag. omittunt. Agnoscunt Stephan. et Ambrosius.

b) ἀποπροηγμένον. Edit. Froben. ἀπροηγμένον.

c) προαχθέν. Ambrosius omittit. Menagius e Sexto Empirico l. VII. adv. Mathem. p. 167. coni. πραχθέν.

d) τε. Corrupta vox. Fortasse scribendum τινα.

tem et his similia. Reiecta autem in iis quidem quae ad animum pertinent, obtusionem hebetudinemque, inertiam et his similia; porro in rebus corporis mortem, morbum, imbecillitatem, malum habitum, debilitatem, turpitudinem et his similia; in exterioribus autem paupertatem, obscuritatem, ignobilitatem et caetera in hunc modum. Neque vero praeposita sunt neque reiecta, quae neutro se habent modo. Praeterea praepositorum alia quidem per se ipsa praeposita sunt, alia vero propter alia, alia et propter se ipsa et propter alia: per se ipsa quidem, ut ingenium, profectus et similia; per alia vero, ut divitiae, nobilitas et caetera id genus; ob se ipsa vero et alia, ut valentia, vivacitas, sensuum incolumitas. Per se ipsa quidem, quia per naturam sunt; per alia vero, quia non modico usui sunt. Eodem se modo habet reiectum contraria ratione. Officium autem id esse dicunt, quod quum sit praepositum, veluti quod con-

Digitized by Google

οἷον τὸ ἀκόλουθον ἐν τῇ ζωῇ e), ὅπερ καὶ ἐπὶ τὰ φυτὰ καὶ
108. ζῶα διατείνει· ὁρᾶσθαι γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων καθήκοντα. κατω-
νομάσθαι f) δὲ οὕτως ὑπὸ πρώτου Ζήνωνος τὸ καθῆκον,
ἀπὸ τοῦ κατά τινας ἥκειν τῆς προσονομασίας εἰλημμένης.
ἐνέργημα δὲ αὐτὸ εἶναι ταῖς κατὰ φύσιν κατασκευαῖς οἰκεῖον.
τῶν γὰρ καθ' ὁρμὴν ἐνεργουμένων τὰ μὲν καθήκοντα
εἶναι, τὰ δὲ παρὰ τὸ καθῆκον, τὰ δὲ οὔτε καθήκοντα
οὔτε παρὰ τὸ καθῆκον g). καθήκοντα μὲν οὖν εἶναι ὅσα
λόγος αἱρεῖ ποιεῖν, ὡς ἔχει γονεῖς τιμᾶν, ἀδελφούς, πατρί-
δα h), συμπεριφέρεσθαι φίλοις i)· παρὰ τὸ καθῆκον δέ, ὅσα
μὴ αἱρεῖ λόγος, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, γονέων ἀμελεῖν, ἀδελ-
φῶν k) ἀφροντιστεῖν, φίλοις μὴ συνδιατίθεσθαι l), πατρίδα
109. ὑπερορᾶν m) καὶ τὰ παραπλήσια· οὔτε δὲ καθήκοντα οὔτε
παρὰ τὸ καθῆκον, ὅσα οὔτε αἱρεῖ λόγος πράττειν οὔτε ἀπα-
γορεύει, οἷον κάρφος ἀνελέσθαι, γραφεῖον κρατεῖν, στλεγγί-

e) οἷον τὸ ἀκόλουθον ἐν τῇ ζωῇ. Ambrosius omittit.
f) κατωνομάσθαι. Edit. Froben. κατωνομᾶσθαι.
g) τὰ δὲ οὔτε καθήκοντα οὔτε παρὰ τὸ καθῆκον. Addidi ex sequentibus cum Menagio, quae et Aldobrandinus adnotavit ad oram libri, teste Bigotio, et agnoscit Suidas s. v. καθῆκον et καθήκοντα.
h) πατρίδα. Ambrosius *patriam tueri.*
i) συμπεριφέρεσθαι φίλοις. Ambrosius: *amicos parare illisque adesse.* Aldobrandinus: *coniuncte cum amicis vivere.*
k) ἀδελφῶν. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. συγγενῶν. Illud praebet Menag. expresseruntque interpretes.
l) φίλοις μὴ συνδιατίθεσθαι. Rectius Aldobrandinus videtur interpretari, *amicorum rebus non aeque atque illos affici.*
m) πατρίδα ὑπερορᾶν. Stephan. πατρίδος ὑπερορᾶν.

sequens est in vita, cur factum sit probabilis ratio reddi potest; pertingere autem id ad arbores etiam et animantes: notari enim et in his officia. Caeterum et a Zenone primo καθῆκον appellatum est officium, ex eo quod ad quosdam veniat appellatione sumpta: esse autem id actionem quandam naturalibus apparatibus propriam. Nam ex his quae secundum appetitum geruntur, alia quidem esse officia, alia praeter officium, alia neque officia nec praeter officium. Ea vero officia intelligenda, quae ratio facienda suaserit, ut parentes honorare fratresque ac patriam, amicis gratificari; praeter officium sunt, quae ratio fugienda suggesserit, ut est parentes negligere, fratrum omittere curam, amicis non consentire patriamque aspernari et caetera in hunc modum; quae autem ratio fieri neque vetat neque postulat, ea neque officium esse neque praeter officium, ut est festucam tollere, tenere stilum,

Digitized by Google

δαπ) καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. καὶ τὰ μὲν εἶναι ο) καθήκοντα ἄνευ περιστάσεως, τὰ δὲ περιστατικὰ p). καὶ ἄνευ μὲν περιστάσεως τάδε, ὑγιείας q) ἐπιμελεῖσθαι καὶ αἰσθητηρίων καὶ τὰ ὅμοια· κατὰ περίστασιν δὲ τὸ πηροῦν ἑαυτὸν καὶ τὴν κτῆσιν διαρριπτεῖν. ἀνάλογον δὲ καὶ τῶν παρὰ τὸ καθῆκον r). ἔτι τῶν καθηκόντων τὰ μὲν ἀεὶ καθήκει, τὰ δὲ οὐκ ἀεί. καὶ ἀεὶ μὲν καθήκει τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν, οὐκ ἀεὶ δὲ s) τὸ ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι t) καὶ περιπατεῖν καὶ τὰ ὅμοια. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ καθῆκον. ἔστι δὲ καὶ 110.
ἐν τοῖς μέσοις τι καθῆκον, ὡς τὸ πείθεσθαι τοὺς παῖδας τοῖς παιδαγωγοῖς. Φασὶ δὲ τὴν ψυχὴν εἶναι ὀκταμερῆ· LXIII.
μέρη γὰρ αὐτῆς τά τε πέντε αἰσθητήρια καὶ τὸ φωνητικὸν μόριον u) καὶ τὸ διανοητικόν, ὅπερ ἐστὶν αὐτὴ ἡ διάνοια, καὶ τὸ γεννητικόν. ἐκ δὲ τῶν ψευδῶν ἐπεγίγνεσθαι τὴν διά-

n) στλεγγίδα. Edit. Froben. στλεγγύδα. Ambrosius *urceum*.

o) εἶναι. Edit. Froben. et Menag. omittit. Agnoscit praeter Stephan. cod. Arund..

p) ἄνευ περιστάσεως — περιστατικά. Ambrosius hic et infra *absque (sine) errore — cum errore*.

q) ὑγιείας. Edit. Froben. et Menag. ὑγείας.

r) ἀνάλογον δὲ καὶ τῶν παρὰ τὸ καθῆκον. Edit. Froben. ἀνάλογος. Kuehnius coni. ex Suida τὸ παρὰ τὸ καθῆκον, vel ex sequentibus ἐπὶ τῶν π. τ. κ., id quod commendare videntur interpretes.

s) τὸ κατ' ἀρετὴν ζῆν, οὐκ ἀεὶ δέ. Edit. Froben. et Menag. cum codd. Palat. et Florent. atque interpretibus omittunt. Recepi ex Stephan., commendatum Menagio.

t) καὶ ἀποκρίνεσθαι. Legebatur τὸ ἀποκρίνεσθαι. Illud recepi ex codd. Palat., Florent. et Arund., expressum etiam ab interpretibus.

u) μόριον. Edit. Froben. et Stephan. ὄργανον, quod expressit Ambrosius. Illud praeter Menag. praebet Suidas et cod. Palat. expressitque Aldobrandinus.

strigilem et caetera id genus. Atque alia quidem officia esse absque calamitate, alia calamitosa. Sine calamitate quidem, ut valetudinem suam sensusque tueri et similia; calamitosa, ut mutilare se ipsum remque familiarem proiicere. Eadem ratione et de iis quae praeter officium sunt. Praeterea officiorum alia quidem semper conveniunt, alia vero non semper. Et semper quidem convenit secundum virtutem vivere, non semper interrogare atque respondere et ambulare et eius generis omnia. Eadem et in iis quae sunt praeter officium ratio est. Est etiam in mediis officium aliquod, ut est pueros obtemperare paedagogis. Aiunt autem animum octo in partes esse divisam. Esse autem has illius partes, quinque sensus et vocis instrumentum et cogitationis, quae est ipsa mens, et generandi vim. Enimvero ex falsis accidere menti

Digitized by Google

στροφὴν ἐπὶ τὴν διάνοιαν, ἀφ' ἧς πολλὰ πάθη βλαστάνειν καὶ ἀκατασιασίας αἴτια. ἔστι δὲ αὐτὸ τὸ πάθος κατὰ Ζήνωνα ἡ ἄλογος καὶ παρὰ φύσιν ψυχῆς κίνησις x) ἢ ὁρμὴ πλεονάζουσα. τῶν δὲ παθῶν τὰ ἀνωτάτω, καθά φησιν Ἑκάτων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ παθῶν καὶ Ζήνων ἐν τῷ περὶ παθῶν y), 111. εἶναι γένη τέτταρα, λύπην, φόβον, ἐπιθυμίαν, ἡδονήν. δοκεῖ δὲ αὐτοῖς τὰ πάθη κρίσεις εἶναι, καθά φησι Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ παθῶν· ἥ τε γὰρ φιλαργυρία ὑπόληψίς ἐστι τοῦ τὸ ἀργύριον καλὸν εἶναι, καὶ ἡ μέθη δὲ καὶ ἡ ἀκολασία ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα. καὶ τὴν μὲν λύπην εἶναι συστολὴν ἄλογον· εἴδη δὲ αὐτῆς ἔλεον, φθόνον, ζῆλον, ζηλοτυπίαν, ἄχθος, ἐνόχλησιν, ἀνίαν, ὀδύνην, σύγχυσιν. ἔλεον μὲν οὖν εἶναι λύπην ὡς ἐπὶ ἀναξίως κακοπαθοῦντι, φθόνον δὲ λύπην ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς, ζῆλον δὲ λύπην ἐπὶ τῷ ἄλλῳ παρεῖναι ὧν αὐτὸς ἐπιθυμεῖ z), ζηλοτυπίαν δὲ λύπην ἐπὶ τῷ καὶ ἄλλῳ

x) ἡ ἄλογος καὶ παρὰ φύσιν ψυχῆς κίνησις. Legebatur ἡ ἄλογος etc. Correxit Dobraeus ad Aristophanis Thesmoph. v. 227. p. 212.

y) καὶ Ζήνων ἐν τῷ περὶ παθῶν. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino, omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. codd. R et Palat. cum Ambrosio.

z) ζῆλον δὲ — ὧν αὐτὸς ἐπιθυμεῖ. Edit. Froben. ζῆλον δὲ — ὧν αὐτὸς ἔχει. Leopardus Emendatt. VII. 5. ex Stephani Lex. Cicer. addebat καὶ οὐκ ἔχει.

perversionem ex eaque complures pullulare perturbationes atque inconstantiae causas. Est autem secundum Zenonem ipsa perturbatio aut irrationalis ac praeter naturam animi motus aut immodicus animi impetus. Porro perturbationum quae principes sunt, ut ait Hecato in secundo de perturbationibus ac Zeno in eo quem scripsit itidem de perturbationibus libro, quattuor esse genera, dolorem, metum, concupiscentiam, voluptatem. Putant autem perturbationes iudicia esse, ut Chrysippus in libro de perturbationibus ait: quippe avaritiam opinionem esse inhaerentem de pecunia quod honesta sit, ebrietatemque itidem et intemperantiam et caetera similia. Et dolorem quidem irrationalem animi contractionem esse: eius autem species misericordiam, invidiam, aemulationem, obtrectationem, angorem, conturbationem, tristitiam, moerorem, confusionem. Misericordiam igitur dolorem esse ex alterius miseria iniuria laborantis; invidiam vero dolorem esse in alienis bonis; aemulationem dolorem ex eo quod alius eo potiatur quod quis ipse cupierit; obtrectationem aegritudinem esse ex eo venientem

Digitized by Google

παρεῖναι ἃ καὶ αὐτὸς ἔχει a), ἄχθος δὲ λύπην βαρύνουσαν, 112.
ἐνόχλησιν λύπην στενοχωροῦσαν καὶ δυσχωρίαν παρασκευάζουσαν, ἄνιαν λύπην ἐκ διαλογισμῶν μένουσαν ἢ ἐπιτεινομένην, ὀδύνην λύπην ἐπίπονον, σύγχυσιν λύπην ἄλογον, ἀποκναίουσαν b) καὶ κωλύουσαν τὰ παόντα συνορᾶν. ὁ δὲ φόβος ἐστὶ προσδοκία κακοῦ. εἰς δὲ τὸν φόβον ἀνάγεται καὶ ταῦτα, δεῖμα, ὄκνος, αἰσχύνη, ἔκπληξις, θόρυβος, ἀγωνία. δεῖμα μὲν οὖν ἐστι φόβος δέος ἐμποιῶν, αἰσχύνη δὲ φόβος ἀδοξίας, ὄκνος δὲ φόβος μελλούσης ἐνεργείας, ἔκπληξις δὲ φόβος ἐκ φαντασίας ἀσυνήθους πράγματος, θόρυβος δὲ φόβος c) μετὰ 113.
κατεπείξεως φωνῆς, ἀγωνία δὲ φόβος ἀδήλου πράγματος d). ἐπιθυμία δέ e) ἐστιν ἄλογος ὄρεξις, ὑφ' ἣν τάττεται καὶ ταῦτα, σπάνις, μῖσος, φιλονεικία, ὀργή, ἔρως, μῆνις, θυμός. ἔστι δὲ ἡ μὲν σπάνις ἐπιθυμία τις ἐν ἀποτεύξει καὶ οἷον κεχωρισμένη ἐκ τοῦ πράγματος, τεταμένη δὲ διακενῆς ἐπ' αὐτὸ

a) ζηλοτυπίαν δὲ — ἃ καὶ αὐτὸς ἔχει. Edit. Froben. omittit. Stephan. ἐπὶ τῷ ἄλλῳ. Quod dedi ἐπὶ τῷ καὶ ἄλλῳ, debetur Menag. expressitque Aldobrandinus. Cod. Arund. ὧν καὶ αὐτὸς ἔχει. Leopardus Emendatt. VII. 5. ex Lex. Cicer. corr. ὧν αὐτὸς ἐπεθύμησε καὶ ἔχει.
b) ἀποκναίουσαν. Suidas s. v. πάθος et codd. Stephani ἀποκλείουσαν.
c) φόβος. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. omittunt. Agnoscunt praeter Menag. codd. Stephani et interpretes.
d) ἀγωνία δὲ φόβος ἀδήλου πράγματος. Edit. Froben. et interpretes omittunt. Cod. Arund. omittit ἀγωνία.
e) ἐπιθυμία δέ. Cod. Arund. ἡ δὲ ἐπιθυμία.

quod adsit alteri quod ipse quisque habeat; angorem vero aegritudinem esse prementem; conturbationem aegritudinem esse angustantem difficultatemque praestantem; tristitiam aegritudinem permanentem altiusque insitam animo atque crescentem; moerorem aegritudinem laboriosam; confusionem aegritudinem esse irrationalem, mordentem et praesentia conspici prohibentem; timorem autem esse opinionem impendentis mali. Porro ad timorem et ista referunt, metum, pigritiam, pudorem, terrorem, trepidationem, anxietatem. Esse autem metum timorem pavorem facientem, pudorem metum esse ignominiae, pigritiam metum futuri laboris, terrorem metum ex insuetae rei imagine proficiscentem, trepidationem metum esse cum adhaesione vocis, anxietatem metum esse incerti negotii. Concupiscentiam vero esse appetitum rationi non convenientem, cui et ista subincidant, indigentia, odium, contentio, ira, amor, iracundia, excandescentia. Est autem indigentia cupiditas quaedam, quum eo non potimur quod cupimus, ac veluti

Digitized by Google

καὶ σπωμένη· μῖσος δέ ἐστιν ἐπιθυμία τις τοῦ κακῶς εἶναί τινι μετὰ προκοπῆς τινος καὶ παρατάσεως f)· φιλονεικία δὲ ἐπιθυμία τις περὶ αἱρέσεως· ὀργὴ δὲ ἐπιθυμία τιμωρίας τοῦ δοκοῦντος ἠδικηκέναι οὐ προσηκόντως· ἔρως δέ ἐστιν ἐπιθυμία τις οὐχὶ περὶ σπουδαίους g)· ἔστι γὰρ ἐπιβολὴ φιλο-
114. ποιίας h) διὰ κάλλος ἐμφαινόμενον. μῆνις δέ ἐστιν ὀργή τις i) πεπαλαιωμένη καὶ ἐπίκοτος, ἐπιτηρητικὴ δέ, ὅπερ ἐμφαίνεται διὰ τῶνδε·

Εἶπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ κατα πέψῃ,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ k).

ὁ δὲ θυμός ἐστιν ὀργὴ ἀρχομένη. Ἡδονὴ δέ ἐστιν ἄλογος ἐπάρσις ἐφ' αἱρετῷ δοκοῦντι ὑπάρχειν, ὑφ' ἣν l) τάττεται κήλησις, ἐπιχαιρεκακία, τέρψις, διάχυσις. κήλησις μὲν οὖν

f) μετὰ προκοπῆς τινος καὶ παρατάσεως. Edit. Froben. omittit μετὰ προκοπῆς τινος. Menag. μ. π. τ. καὶ προσνάσεως, quod expressit Aldobrandinus *cum quadam progressione ac propugnatione conflatae*. Cod. Arund. καὶ παραστάσεως. Mer. Casaubonus coni. μετὰ προβολῆς τινος καὶ παρατάξεως.

g) οὐχὶ περὶ σπουδαίους. Edit. Froben. οὐχ ἧ περὶ σπουδαίους ἐστίν. Kuehnius coni. οὐχὶ περὶ σπουδαίων, vel ex Suida οὐ περὶ σπουδαίου πράγματος.

h) φιλοποιΐας. Edit. Froben. et Menag. φιλοπονίας, quod expressit Aldobrandinus (*applicatio — ad*) *laborem voluntate susceptum*. Illud praeter Stephan. commendavit Menagius. Conf. VII. 130.

i) ὀργή τις. Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio omittunt τις.

k) Εἶπερ γάρ τε — ὄφρα τελέσσῃ. Legebatur ἀλλά γε καί. Versus sunt Homeri Iliad. *A*. 81. et 82. unde correxi.

l) ὑφ' ἣν. Edit. Froben. ἐφ' ἣν.

a re ipsa separata, frustra vero ad illam nitens; odium vero est cupiditas qua male cuidam optamus cum profectu aliquo et incremento; contentio cupiditas quaedam est ab electione profecta; ira libido puniendi eius est qui laesisse videatur iniuria; amor autem est concupiscentia quaedam in praestanti ingenio viros non cadens: est enim conatus conciliandae amicitiae per apertam ac se ingerentem pulchritudinem; iracundia est ira quaedam inveterata et plena odii, ulciscendi tempus observans, quod hisce verbis ostenditur:

Nam siquidem ad tempus bilem sibi concoquat atram,
Non tamen ira animo excedet nisi poena sequatur.

Porro excandescentia est ira nascens et modo exsistens. Caeterum voluptas est irrationalis eius rei appetitus quae videatur expetenda, cuius partes sunt delectatio, malevolentia, oblectatio, effusio. Est autem delectatio voluptas suavitate

Digitized by Google

ἐστιν ἡδονὴ δι' ὧτων κατακηλοῦσα m)· ἐπιχαιρεκακία δὲ ἡδονὴ ἐπ' ἀλλοτρίοις κακοῖς· τέρψις δέ, οἷον τρέψις, προτροπή τις ψυχῆς n) ἐπὶ τὸ ἀνειμένον· διάχυσις δὲ ἀνάλυσις ἀρετῆς. ὡς δὲ λέγεταί τινα ἐπὶ τοῦ σώματος ἀρρωστήματα, οἷον 115.
ποδάγρα o) καὶ ἀρθρίτιδες, οὕτω κἀπὶ τῆς ψυχῆς φιλοδοξία καὶ φιληδονία p) καὶ τὰ παραπλήσια. τὸ γὰρ ἀρρώστημά ἐστι νόσημα μετὰ ἀσθενείας, τὸ δὲ νόσημα ὄψησις σφόδρα δοκοῦντος αἱρετοῦ q). καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ σώματος εὐεμπτωσίαι τινὲς λέγονται, οἷον καταῤῥους καὶ διάῤῥοια, οὕτω κἀπὶ τῆς ψυχῆς εἶσιν εὐκαταφοριαι, οἷον φθονερία, ἐλεημοσύνη, ἔριδες καὶ τὰ παραπλήσια r). εἶναι δὲ καὶ εὐπαθείας φασὶ τρεῖς, χαράν, εὐλάβειαν, βούλησιν. καὶ τὴν μὲν χαρὰν ἐναντίαν 116.

m) κατακηλοῦσα. Legebatur κατεκλῶσα. Illud a Suida servatum s. v. ἡδονὴ expressumque ab Ambrosio praetulerunt iam Stephanus ad h. l., invitis codicibus suis, et in Lexico Ciceroniano, itemque Menagius.

n) προτροπή τις ψυχῆς. Legebatur προτροπὴ τῆς ψυχῆς. Correxi ex Ambrosio et Suida, unde iam Kuehnius coniecerat προτροπή τις τῆς ψυχῆς.

o) ποδάγρα. Stephan. ποδάγραι, quod expressit Ambrosius.

p) φιλοδοξία καὶ φιληδονία. Ambrosius: *gloriae appetitio immodica et mulierositas.*

q) ὄψησις σφόδρα δοκοῦντος αἱρετοῦ. Ambrosius: *opinatio vehemens eius rei quae videatur expetenda.* ut ipsum legisse appareat ὄψησις σφοδρά, id quod non debebat probare Mericus Casaubonus.

r) οἷον φθονερία, ἐλεημοσύνη, ἔριδες καὶ τὰ παραπλήσια. Edit. Frōben. et cod. Arund. οἷον φθόνοι, ἔριδες καὶ τ. π., quod expressit Ambrosius *ut invidentiae, contentiones ac similia.* Menag. cum Aldobrandino omittit ἔριδες. Caeterum legebatur ἀνελεημοσύνη, quod correxi secundum Stoicorum decreta cum Menagio Kuehniòque, confirmatum illud auctoritate Suidae.

auditus animum deliniens; malevolentia autem voluptas in malis alienis; oblectatio quaedam est quasi inductio animique inclinatio ad mollitiem; effusio vero virtutis dissolutio est atque remissio. Sicut autem in corpore sunt aegrotationes quaedam, veluti podagra et articulorum dolores, ita et in animo gloriae et voluptatis appetitio immodica et caetera eiusdem generis. Est aegrotatio morbus cum imbecillitate, morbus autem opinatio eius rei quae vehementer videatur expetenda. Et sicut in corpore casu gignuntur aegritudines quaedam, quemadmodum pituita et diarrhoea, ita et in animo sunt quaedam proclivitates, ut invidentia, misericordia, contentiones ac similia. Esse autem et bonas affectiones aiunt tres, gaudium, cautionem, voluntatem. Esse vero gaudium contrarium voluptati, quod est animi cum

Digitized by Google

φασὶν εἶναι τῇ ἡδονῇ, οὖσαν εὔλογον ἔκπαρσιν s)· τὴν δὲ εὐλάβειαν τῷ φόβῳ, οὖσαν εὔλογον ἔκκλισιν· φοβηθήσεσθαι μὲν γὰρ τὸν σοφὸν οὐδαμῶς, εὐλαβηθήσεσθαι δέ. τῇ δὲ ἐπιθυμίᾳ ἐναντίαν φασὶν εἶναι τὴν βούλησιν, οὖσαν εὔλογον ὄρεξιν. καθάπερ οὖν ὑπὸ τὰ πρῶτα πάθη πίπτει τινά, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τὰς πρώτας εὐπαθείας· καὶ ὑπὸ μὲν τὴν βούλησιν εὔνοιαν, εὐμένειαν, ἀσπασμόν t), ἀγάπησιν u)· ὑπὸ δὲ τὴν εὐλάβειαν αἰδῶ, ἁγνείαν x)· ὑπὸ δὲ τὴν χαρὰν
LXIV. τέρψιν y), εὐφροσύνην, εὐθυμίαν. Φασὶ δὲ καὶ ἀπαθῆ εἶναι
117. τὸν σοφόν, διὰ τὸ ἀνέμπτωτον εἶναι z)· εἶναι δὲ καὶ ἄλλον ἀπαθῆ τὸν φαῦλον, ἐν ἴσῳ λεγόμενον τῷ σκληρῷ καὶ ἀτέγκτῳ a). ἄτυφόν τε εἶναι τὸν σοφόν· ἴσως γὰρ ἔχειν πρός τε τὸ ἔνδοξον καὶ τὸ ἄδοξον b). εἶναι δὲ καὶ ἄλλον ἄτυφον,

s) καὶ τὴν μὲν χαρὰν — εὔλογον ἔκπαρσιν. Ambrosius: *esse vero gaudium placidum et constans contrarium dolori rationabilemque voluptatem.*

t) ἀσπασμόν. Ambrosius *lenitatem.*

u) ἀγάπησιν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 352.

x) ἁγνείαν. Stephan. ἁγνοιαν. Ambrosius *castitatem et caetera id genus.*

y) τέρψιν. Lipsius Manuduct. ad philos. Stoic. III. 5. coni. aut delendum esse aut mutandum in θάρσος, quas coniecturas iure improbavit Menagius.

z) Φασὶ δὲ καὶ ἀνέμπτωτον εἶναι. Ambrosius: *Aiunt autem et semper quietum esse ac perturbationibus vacuum.* ut omittat vv. τὸν σοφόν, διὰ τὸ ἀνέμπτωτον εἶναι.

a) ἀτέγκτῳ. Edit. Froben. et Stephan. ἀτρέπτῳ. Illad recepi ex Suida s. v. ἀπαθῆ, Menag. et cod. R, probatum Menagio.

b) ἴσως γὰρ ἔχειν πρός τε τὸ ἔνδοξον καὶ τὸ ἄδοξον. Edit. Froben. et cod. Arund. ἴσον γὰρ ἔχειν. Kuehnius coni. ex Suida s. v. ἄτυφία, πρός τε τὸν ἔνδοξον καὶ τὸν ἄδοξον.

ratione elatio; cautionem vero timori, quae est malorum cum ratione declinatio: metuere enim nunquam sapientem, sed cavere. Cupiditati voluntatem contrariam dicunt, quae sit appetitio rationalis. Quemadmodum igitur sub prioribus perturbationibus quaedam adiunguntur, ita et sub primis affectionibus: namque voluntati adiungi benevolentiam, placiditatem, salutationem, dilectionem; cautioni autem verecundiam, castitatem; gaudio iucunditatem, laetitiam, aequanimitatem. Aiunt autem et perturbationibus vacuum esse sapientem, quoniam delabi non possit: esse item et alium sine affectu malum, quod tantundem valet ac si dicatur durus et ad virtutis actiones immobilis. Fastu itidem vacare sapientem: quippe tantidem honorem et gloriam existimare quanti dedecus et ignominiam. Esse et alium sine fastu,

Digitized by Google

κατὰ τὸν εἰκαῖον τεταγμένον, ὅς ἐστι φαῦλος c). καὶ αὐστηροὺς δέ φασιν εἶναι πάντας τοὺς σπουδαίους, τῷ μήτε αὐτοὺς πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν μήτε παρ' ἄλλων τὰ πρὸς ἡδονὴν προσδέχεσθαι. καὶ ἄλλον δὲ εἶναι αὐστηρόν d), παραπλησίως λεγόμενον τῷ αὐστηρῷ οἴνῳ, ᾧ πρὸς μὲν φαρμακοποιίαν e) χρῶνται, πρὸς δὲ πρόπόσιν οὐ πάνυ. ἀκιβδήλους τοὺς 118.
σπουδαίους φυλακτικούς τε εἶναι τοῦ ἐπὶ τὸ βέλτιον αὐτοὺς παριστάνειν, διὰ παρασκευῆς τῆς τὰ φαῦλα μὲν ἀποκρυπτούσης, τὰ δὲ ὑπάρχοντα ἀγαθὰ φαίνεσθαι ποιούσης f). ἁπλάστους· περιεῤῥηκέναι γὰρ ἐν τῇ φωνῇ τὸ πλάσμα καὶ τῷ εἴδει g). ἀπράγμονάς τε εἶναι· ἐκκλίνειν γὰρ τὸ πράττειν τι

c) εἶναι δὲ καὶ ἄλλον — ὅς ἐστι φαῦλος. Ambrosius: *esse et perditum quemlibet sine fastu, quippe qui aeque moventur ad decus et ignominiam.* Menagius ex Suida s. v. ἀτυφία corr. ὃ ἐστι φαῦλον.

d) καὶ ἄλλον δὲ εἶναι αὐστηρόν. Casaubonus ad Persium Sat. I. v. 107. p. 147. ed. Paris. a. 1605. coni. καὶ ἄλλως δὲ εἶναι αὐστηρόν, iure improbatum Menagio.

e) φαρμακοποιίαν. Cod. Arund. φαρμακοποσίαν, quam lectionem etiam Stephanus affert.

f) ἀκιβδήλους τοὺς σπουδαίους — φαίνεσθαι ποιούσης. Edit. Froben. et Stephan. ἐπὶ τὸ βέλτιον αὐτῶν παριστάνειν, quod expressisse videtur Aldobrandinus, *quibus se ad id quod ipsis melius est, comparent.* Cod. Palat. — φυλακτικούς τε εἶναι αὐτοὺς ἐπὶ τὸ βέλτιόν τι περὶ αὐτῶν παριστάναι. Ambrosius: — *observareque et cavere solicite ne quid de se melius quam sit commendare putemur, fuco seu arte aliqua mala occultante et bona quae insunt apparere faciente.*

g) ἁπλάστους· περιεῤῥηκέναι γὰρ ἐν τῇ φωνῇ τὸ πλάσμα καὶ τῷ εἴδει. Edit. Froben. et Stephan. φαίνεσθαι ποιούσης ἁπλάστους. περιῤῥηκέναι (Ed. Froben. περιῤῥήκναι) γὰρ ἐν τῇ φωνῇ τῷ πλάσματι καὶ τῷ εἴδει. Menag. φαίνεσθαι ποιούσης ἁπλάστους. περιῤῥηκέναι γὰρ ἐν τῇ φωνῇ τὸ πλάσμα καὶ τῷ εἴδει. quod expressit Aldobrandinus. Ambrosius *ac circumcidere vocis omnem fictionem*, omissis reliquis. Emendavit Mericus Casaubonus, cuius emendationi qui addidit δὲ εἶναι Meibomius, melius addidisset τε εἶναι, quo sane additamento facile caremus. Caeterum quod scripsi τὸ πλάσμα praeter Menag.

qui in temerariis numeretur, qui est malus. Severos item aiunt esse sapientes omnes, quod neque ipsi loquantur ad voluptatem neque ab aliis ad voluptatem dicta admittant. Esse autem et alios severos qui ad rationem acrioris viui severi dicantur, quo ad medicamenta potius quam ad propinationem utuntur. Sinceros item esse sapientes soliciteque earum rerum observantes, quibus se ad melius componant ea ratione, quae mala occultet et bona quae insunt apparere faciat. Nec fictos eos esse: circumcidere enim et in voce et in vultu omnem fictionem. Esse itidem a negotiis remo-

Digitized by Google

παρὰ τὸ καθῆκον h). καὶ οἰνωθήσεσθαι μέν, οὐ μεθυσθήσεσθαι δέ. ἔτι δὲ i) οὐδὲ μανήσεσθαι· προσπεσεῖσθαι μέντοι ποτὲ αὐτῷ φαντασίας ἀλλοκότους διὰ μελαγχολίαν ἢ λήρησιν, οὐ κατὰ τὸν τῶν αἱρετῶν λόγον k), ἀλλὰ παρὰ φύσιν. οὐδὲ μὴν λυπηθήσεσθαι τὸν σοφόν, διὰ τὸ τὴν λύπην ἄλογον εἶναι συστολὴν ψυχῆς, ὡς Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῇ ἠθικῇ. 119. θείους τε εἶναι· ἔχειν γὰρ ἐν ἑαυτοῖς οἱονεὶ θεόν. τὸν δὲ φαῦλον ἄθεον. διττὸν δὲ εἶναι τὸν ἄθεον, τόν τε ἐναντίως τῷ θείῳ λεγόμενον καὶ τὸ ἐξουθενητικὸν l) τοῦ θείου· ὅπερ οὐκ εἶναι περὶ πάντα φαῦλον. θεοσεβεῖς m) τοὺς σπουδαίους· ἐμπείρους γὰρ n) εἶναι τῶν περὶ θεῶν νομίμων· εἶναί τε τὴν εὐσέβειαν ἐπιστήμην θεῶν θεραπείας. ἀλλὰ μὴν καὶ θύειν αὐτοὺς θεοῖς ἁγνούς τε ὑπάρχειν· ἐκνεύειν γὰρ τὰ περὶ τοὺς o) θεοὺς ἁμαρτήματα. καὶ τοὺς θεοὺς ἄγασθαι αὐτούς· ὁσίους

et Aldobrandinum commendant Suidas s. v. ἀκλιβῆλον, codd. Stephani atque Menagius.

h) ἐκκλίνειν γὰρ τὸ πράττειν τι παρὰ τὸ καθῆκον. Stephan. ἐκκλίνειν γὰρ τὸ καθῆκον, mendo haud dubie typothetico.

i) Ἔτι δέ. Suidas s. v. ἀπράγμων omittit δέ.

k) οὐ κατὰ τὸν τῶν αἱρετῶν λόγον. Ambrosius *non quidem deviationa rationis.*

l) ἐξουθενητικόν. Lobeckius ad Phrynich. p. 182. habet ἐξουθενικός.

m) θεοσεβεῖς. Stephan. θεοσεβεῖς τε.

n) γάρ. Stephan. καί.

o) τοὺς. Edit. Froben. omittit.

tos: cavere enim ne quid praeter officium faciant. Eosque vinum quidem bibere, non autem inebriari. Nunquam item sanitate mentis excidere: incidere tamen aliquando sapientem in imaginationes absurdas propter atrae bilis redundantiam sive ob deliriationem, non quidem rerum expetendarum ratione, verum ex imbecillitate naturae. Neque tristitia captum iri sapientem, quod tristitia sit animi ratione adversante contractio, quemadmodum Apollodorus ait in Moralibus. Divinos quoque esse, quod in se ipsis quasi habeant deum. Malum vero impium et sine deo esse: quod duplici ratione accipitur, sive quod deo contrarius dicatur sive quod pro nihilo habeat deum; id tamen malis omnibus non convenire. Pios autem et religiosos esse sapientes: peritos enim esse divini iuris omnes: pietatemque scientiam esse divini cultus. Diis item eos sacrificia facturos castosque futuros: quippe ea quae in deos admittuntur peccata detestari. Diisque caros ac gratos esse, quod sancti iustique in

Digitized by Google

τε γὰρ εἶναι καὶ δικαίους πρὸς τὸ θεῖον. μόνους p) ἱερέας τοὺς σοφούς· ἐπεσκέφθαι q) γὰρ περὶ θυσιῶν, ἱδρύσεων, καθαρμῶν, τῶν ἄλλων r) τῶν πρὸς θεοὺς οἰκείων. δοκεῖ δὲ 120.
αὐτοῖς καὶ γονέας τρέφεσθαι καὶ ἀδελφοὺς s) ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ μετὰ θεούς t). φασὶ δὲ καὶ τὴν πρὸς τὰ τέκνα φιλοστοργίαν φυσικὴν εἶναι αὐτοῖς καὶ ἐν φαύλοις μὴ εἶναι. ἀρέσκει τε αὐτοῖς ἴσα ἡγεῖσθαι τὰ ἁμαρτήματα, καθά φησι Χρύσιππος ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἠθικῶν ζητημάτων καὶ Περσαῖος καὶ Ζήνων. εἰ γὰρ ἀληθὲς ἀληθοῦς μᾶλλον οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ψεῦδος ψεύδους· οὕτως οὐδὲ ἁπάτη ἁπάτης, οὐδὲ ἁμάρτημα ἁμαρτήματος. καὶ γὰρ ὁ ἑκατὸν σταδίους ἀπέχων Κανώβου καὶ ὁ ἑνὸς ἐπίσης οὐκ εἰσὶν ἐν Κανώβῳ· οὕτω καὶ ὁ πλεῖον καὶ ὁ ἔλαττον ἁμαρτάνων ἐπίσης οὐκ εἰσὶν ἐν τῷ κατορθοῦν. Ἡρακλείδης μέντοι ὁ Ταρσεύς, Ἀντιπάτρου τοῦ 121.
Ταρσέως γνώριμος, καὶ Ἀθηνόδωρος ἄνισά φασι τὰ ἁμαρτήματα. πολιτεύσεσθαί u) φασι τὸν σοφὸν ἂν μή τι κωλύῃ, ὡς φησι Χρύσιππος ἐν πρώτῳ περὶ βίων· καὶ γὰρ κακίαν

p) *μόνους.* Stephan. *μόνους τε.*
q) *ἐπεσκέφθαι.* Stephan. *ἐπισκέφασθαι.*
r) *καθαρμῶν, τῶν ἄλλων.* Codd. Stephan. *καθαρμῶν τε καὶ τῶν ἄλλων.* Aldobrandinus *et caetera.*
s) *καὶ ἀδελφούς.* Stephan. *καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς.*
t) *μετὰ θεούς.* Menag. *μετὰ τοὺς θεούς.*
u) *πολιτεύσεσθαι.* Legebatur *πολιτεύεσθαι.* Illud ab interpretibus expressum et in nonnullis Mss. repertum Menagio restitui cum H. Stephano in Lexico Ciceroniano, Casaubono et Menagio.

rebus divinis sint. Solos vero sacerdotes esse sapientes: consulere quippe ac decernere de sacrificiis, templorum institutionibus, expiationibus, caeteris quae sunt diis gratissima. Colendos item parentes ac fratres secundo loco post deos monent. Aiunt autem affectum et indulgentiam in filios ipsis esse naturalem malisque inesse negant. Peccata item paria existimant, ut Chrysippus ait in quarto Naturalium Quaestionum Persaeusque et Zeno. Nam si verum vero maius non est, nec falsum falso maius erit: ita nec fraus fraude nec peccato peccatum. Nam et qui centum stadiis abest a Canopo et qui uno, aeque in Canopo non sunt: itaque et qui minus peccat et qui amplius, aeque in recto opere non sunt. Heraclides tamen Tarsensis Antipatri Tarsensis necessarius atque Athenodorus imparia peccata dicunt. Accessurum item sapientem ad rempublicam, nisi quid impediat, ut Chrysippus in primo de vitis ait: namque et vitia pro-

Digitized by Google

ἐφίξειν καὶ x) ἐπ' ἀρετὴν παρορμήσειν. καὶ γαμήσειν, ὡς ὁ Ζήνων φησὶν ἐν Πολιτείᾳ, καὶ παιδοποιήσεσθαι. ἔτι τε μὴ δοξάσειν τὸν σοφόν, τουτέστι ψευδεῖ μὴ συγκαταθήσεσθαι μηδενί. κυνιεῖν τε αὐτόν· εἶναι γὰρ τὸν κυνισμὸν σύντομον y) ἐπ' ἀρετὴν ὁδόν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ ἠθικῇ. γεύσεσθαί τε καὶ ἀνθρωπίνων σαρκῶν κατὰ περίστασιν. μόνον τε ἐλεύθερον, τοὺς δὲ φαύλους δούλους· εἶναι γὰρ τὴν ἐλευθερίαν ἐξουσίαν αὐτοπραγίας, τὴν δὲ δουλείαν στέρησιν αὐτο-
122 πραγίας z). εἶναι δὲ καὶ ἄλλην δουλείαν a) τὴν ἐν ὑποτάξει καὶ τρίτην τὴν ἐν κτήσει τε καὶ ὑποτάξει, ἣ ἀντιτίθεται ἡ δεσποτεία, φαύλη οὖσα καὶ αὕτη. οὐ μόνον δὲ ἐλευθέρους εἶναι τοὺς σοφούς, ἀλλὰ καὶ βασιλέας, τῆς βασιλείας οὔσης ἀρχῆς ἀνυπευθύνου, ἥτις περὶ μόνους ἂν τοὺς σοφοὺς σταίη b), καθά φησι Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ τοῦ κυρίως κεχρῆσθαι Ζήνωνα τοῖς ὀνόμασιν· ἐγνωκέναι γάρ φησι δεῖν

x) *καί.* Edit. Froben. et Menag. omittunt.

y) *σύντομον.* Edit. Froben. *σύντονον.* Cod. Arund. *δσύντονον.* Menag. et cod. Palat. *εὔτονον*, quod allatum etiam Stephano expressit Aldobrandinus *rectissima.* Quod recepi praeter Stephan. commendat locus VI. 104.; probatum ipsi Stephano et Menagio.

z) *τὴν δὲ δουλείαν στέρησιν αὐτοπραγίας.* Ambrosius: — *qua stulti et mali omnino careant.*

a) *δουλείαν.* Edit. Froben. *δουλίαν.*

b) *ἥτις περὶ μόνους ἂν τοὺς σοφοὺς σταίη.* Ambrosius: *quod de sapientibus solis asseritur.* Menagius ex Suida s. v. *δοῦλος* corr. *συσταίη.*

pulsaturum et ad virtutem excitaturum cives suos. Uxorem item ducturum procreandorum liberorum causa, ut Zeno ait in Republica. Sapientem praeterea non opinaturum, hoc est mendacio non accessurum, neque assensurum cuiquam. Cynicamque sectam amplexurum: esse enim illam validam ac celerem ad virtutem viam, ut Apollodorus in Moralibus fatetur. Gustaturum insuper humanas carnes, si ita casu obvenerit. Solumque sapientem esse liberum, malos autem servos: esse enim libertatem potestatem per se operandi, servitutem privationem illius potestatis. Esse autem et servitutem aliam quae in subiectione consistat, et tertiam quae in conditione ac subiectione sit, cui opponitur dominatio, et ipsa mala. Non modo autem liberos esse sapientes, verum et reges, quum sit regnum imperium nemini obnoxium, quod in solis possit sapientibus consistere, ut Chrysippus ait in libro Quod Zeno proprie sit usus nominibus. Statuere

Digitized by Google

τὸν ἄρχοντα περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, μηδένα δὲ τῶν φαύλων ἐπίστασθαι, ταῦτα. ὁμοίως δὲ καὶ ἀρχικοὺς δικαστικούς τε καὶ ῥητορικοὺς μόνους εἶναι, τῶν δὲ φαύλων οὐδένα. ἔτι καὶ ἀναμαρτήτους, τῷ ἀπεριπτώτους c) εἶναι ἁμαρτήματι. ἄβλαβεῖς τε εἶναι· οὐ γὰρ ἄλλους βλάπτειν οὔτε αὐτούς d). 123. ἐλεήμονάς τε μὴ εἶναι συγγνώμην τε ἔχειν μηδενί· μὴ γὰρ παριέναι τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλούσας κολάσεις e), ἐπεὶ τό γε εἶκειν καὶ ὁ ἔλεος αὐτή τε ἡ ἐπιείκεια οὐδεμιᾷ ἐστι ψυχῇ πρὸς κολάσεις προσποιουμένη χρηστότητα· μηδὲ οἴεσθαι σκληροτέρας αὐτὰς εἶναι f). ἔτι γε τὸν σοφὸν οὐδὲν θαυμάζειν τῶν δοκούντων παραδόξων, οἷον Χαρώνεια καὶ ἀμπώτιδας g)

c) ἀπεριπτώτους. Stephan. ἀπεριπτώσεις.

d) αὐτούς. Edit. Froben. αὐτοὺς. Menag. ἑαυτούς.

e) μὴ γὰρ — κολάσεις. Kuehnius ex Suida, ubi est μὴ δέ, corr. μηδέ. Edit. Froben. ἐπιβαλούσας. Menag. τὰς ἐπιβαλλούσας ἐκ τοῦ νόμου κολάσεις.

f) ἐπεὶ τό γε εἶκειν — σκληροτέρας αὐτὰς εἶναι. Legebatur ἐπεὶ τό γε εἶκειν, καὶ ὁ ἔλεος, αὐτή τε (Ed. Frob. καὶ ὁ ἔλεος. αὐτή τε) ἡ ἐπιείκεια οὐδεμιᾷ ἐστι ψυχῇ πρὸς κολάσεις (Ed. Frob. omittit πρὸς κολάσεις, cod. Arund. κολάσεις) προσποιουμένῃ (Ed. Frob. προσποιουμένη) χρηστότητα, μηδὲ οἴεσθαι σκληροτέρας αὐτὰς εἶναι. Ambrosius: *nam cedere misericordiaque et mansuetudo ipsa nulla inest animae adversus cruciatus simulatione benignitatis neque illos arbitrari duriores.* Aldobrandinus: *nec eas (animadversiones) duriores esse existimare; quippe indulgentia et misericordia atque ipsa in animadvertendo aequitas, bonitatis imitatrix, nullius animo inest.* Casaubonus coni. οὐδεμία ἐστὶ ψυχῇ πρὸς κολάσεις προσποιουμένη χρηστότητα, probatque Menagius. Mer. Casaubonus ex interpretibus coni. οὐδεμιᾷ ἔνεστι ψυχῇ, sed ut animam intelligeret nullius pretii. Hermannus: „Legendum videtur, οὐδεμία ἔστι ψυχῇ προσποιουμένη χρηστότητα. Si servanda πρὸς κολάσεις, iungenda sunt haec verba cum praegressis substantivis. Verbis μηδὲ οἴεσθαι nova sententia incipit."

g) ἀμπώτιδας. Edit. Froben. ἀμπωτις. Cod. Arund. ἀμπώδας.

enim ait oportere principem de bonis ac malis: haec autem malorum scire neminem. Similiter ad magistratus et iudicia et oratoriam solos illos idoneos neminemque malorum. Esse itidem et inculpatos, quod in peccata incidere non possint. Esse item innocuos: nam neque aliis nocere neque sibi. Misericordes autem non esse neque veniam alicui habere: neque enim praetermissuros constitutos a lege cruciatus, quum cedere misericordiaque et mansuetudo ipsa nulli insit animo afferens ad cruciatus benignitatem: neque illos arbitrari duriores. Sapientem nihil eorum admirari quae videantur mirabilia et insperata, ut Charonis ianuas fluxusque maris ac

Digitized by Google

καὶ πηγὰς h) θερμῶν ὑδάτων καὶ πυρὸς ἀναφυσήματα. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ, φασί, βιώσεται ὁ σπουδαῖος· κοινωνικὸς γὰρ φύσει καὶ πρακτικός. τὴν μέντοι ἄσκησιν ἀποδέξεται
124. ὑπὲρ τῆς τοῦ σώματος ὑπομονῆς. εὔξεταί τε, φασίν, ὁ σοφός, αἰτούμενος τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν, καθά φησι Ποσειδώνιος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ καθηκόντων i) καὶ Ἑκάτων ἐν τρισκαιδεκάτῳ k) περὶ παραδόξων. λέγουσι δὲ καὶ τὴν φιλίαν ἐν μόνοις τοῖς σπουδαίοις εἶναι, διὰ τὴν ὁμοιότητα. φασὶ δὲ αὐτὴν κοινωνίαν l) τινὰ εἶναι τῶν κατὰ τὸν βίον, χρωμένων ἡμῶν τοῖς φίλοις ὡς ἑαυτοῖς. δι' αὐτόν τε αἱρετὸν τὸν φίλον ἀποφαίνονται καὶ τὴν πολυφιλίαν ἀγαθόν. ἔν τε τοῖς φαύλοις μὴ εἶναι φιλίαν μηδένα τε τῶν φαύλων φίλον ἔχειν m). πάντας τε τοὺς ἄφρονας μαίνεσθαι· οὐ γὰρ φρονίμους εἶναι, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἴσην τῇ ἀφροσύνῃ μανίαν πάντα n)

h) πηγάς. Edit. Froben. πηγαί.

i) περὶ καθηκόντων. Beierus ad Cicer. de Officiis I. 2, 6. T. I. p. 16. corr. περὶ καθήκοντος, ut est infra §. 129.

k) ἐν τρισκαιδεκάτῳ. Cod. Palat. ἐν τῷ γ', quod expressit Ambrosius *in tertio*.

l) αὐτὴν κοινωνίαν. Edit. Froben. et Stephan. αὐτοῖς κοινωνίαν, cod. Arund. αὐτοῖς κοινόν. Αὐτὴν praeter Menag. praebent cod. Palat. et interpretes.

m) μηδένα τε τῶν φαύλων φίλον ἔχειν. Legebatur μηδενὶ δὲ (Menag. τε) τῶν φαύλων φιλονεικεῖν. Emendavit Galesius, probantibus Merico Casaubono et Menagio.

n) πάντα. Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.

refluxus et fontes calentium aquarum atque ignium evaporationes. Enimvero neque solitarius, inquiunt, sapiens vivet: est enim socialis per naturam atque actione gaudet. Exercitationem vero suscipiet firmandi ac roborandi corporis causa. Orabitque, inquiunt, sapiens ac vota faciet bona a diis postulans, ut Posidonius in primo de officiis et Hecato in tertio decimo de paradoxis aiunt. Dicuntque item amicitiam solos inter bonos, quos sibi invicem studiorum similitudo conciliet, posse consistere. Porro amicitiam ipsam societatem quandam esse dicunt omnium quae sunt ad vitam necessaria, quum amicis ut nobismetipsis utamur. Amicumque propter se ipsum eligendum pronuntiant amicorumque multitudinem inter expetenda ponunt. Inter malos non posse constare amicitiam neminemque malorum amicum habere. Omnesque stultos insanire: neque enim prudentes esse, verum per insaniae aequalem stultitiam omnia gerere.

Digitized by Google

πράττειν. πάντα o) τε εὖ ποιεῖν τὸν σοφόν, ὡς καὶ πάντα 125.
φαμὲν τὰ αὐλήματα εὖ αὐλεῖν τὸν Ἰσμηνίαν. καὶ τῶν σο-
φῶν p) δὲ πάντα εἶναι· δεδωκέναι γὰρ αὐτοῖς παντελῆ ἐξου-
σίαν τὸν νόμον. τῶν δὲ φαύλων q) εἶναί τινα λέγεται, ὧν
τρόπον καὶ τῶν ἀδίκων r), ἄλλως μὲν τῆς πόλεως, ἄλλως δὲ
τῶν χρωμένων φαμέν. τὰς δὲ ἀρετὰς λέγουσιν ἀντακολουθεῖν LXV.
ἀλλήλαις καὶ τὸν μίαν ἔχοντα πάσας ἔχειν· εἶναι γὰρ αὐτῶν
τὰ θεωρήματα κοινά, καθάπερ Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ
περὶ ἀρετῶν φησιν, Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῇ φυσικῇ κατὰ τὴν
ἀρχαίαν, Ἑκάτων δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ἀρετῶν. τὸν γὰρ 126.
ἐνάρετον θεωρητικόν τε εἶναι καὶ ποιητικὸν τῶν πρακτέων s)·
τὰ δὲ πρακτέα καὶ αἱρετέα ἐστὶ καὶ ὑπομονητέα t)· καὶ ἀπο-
νεμητέα καὶ ἐμμενητέα, ὥστε εἰ τὰ μὲν αἱρετικῶς ποιεῖ, τὰ
δὲ ὑπομονητικῶς, τὰ δὲ ἀπονεμητικῶς, τὰ δὲ ἐμμενητικῶς,
φρόνιμός τέ ἐστι καὶ ἀνδρεῖος καὶ δίκαιος καὶ σώφρων, κε-
φαλαιοῦσθαί τε ἑκάστην τῶν ἀρετῶν περί τι ἴδιον κεφάλαιον,

o) *πάντα.* Stephan. *πάντας*, quod expressit Ambrosius *sapientem omnibus benefacere.* At codd. Stephani cum reliquis editt. et Aldobrandino *πάντα.*

p) *τῶν σοφῶν.* Ambrosius *sapientem*, qui error videtur typothetae esse.

q) *τῶν δὲ φαύλων.* Edit. Froben. *τὸν δὲ φαῦλον.*

r) *τῶν ἀδίκων.* Edit. Froben. *τὸν ἄδικον.* Rossius l. l. §. XXXXIIII. p. 141. et seq. coni. *τὸν οἶκον.*

s) *ποιητικὸν τῶν πρακτέων.* Codd. Stephani cum Suida s. v. *ἀρετή*, *πρακτικὸν τῶν ποιητέων.*

t) *ὑπομονητέα.* Codd. Stephani *ὑπομενητέα* et *ὑπομενετέα.*

Item omnia bene facere sapientem, sicuti et Ismeniam dicimus tibiis omnibus bene cecinisse. Sapientum quoque esse omnia: quippe perfectam illis potestatem a lege praestitam. Caeterum malorum ac stultorum quaedam esse, quemadmodum et iniquorum, aliter quidem civitatis, aliter utentium dicimus. Virtutes dicunt sibi invicem ita esse connexas, ut qui unam habuerit omnes habeat: esse quippe illarum communia praecepta, ut Chrysippus in primo de virtutibus et Apollodorus in Physice secundum antiquum morem et Hecato in tertio de virtutibus aiunt. Qui enim virtute praeditus sit, ea dispicere et agere quae sint agenda: quae vero facienda sint; ea et expetenda esse et sustinenda et distribuenda et perseveranter tenenda; ut si alia quidem consulto, alia fortiter, alia iuste et alia constanter agit, prudens est et fortis et iustus et temperans. Unamquamque virtutem in proprio sibi genere tanquam capite versari, ut fortitudinem

Digitized by Google

οἷον τὴν ἀνδρείαν περὶ τὰ ὑπομονητέα, τὴν φρόνησιν περὶ τὰ ποιητέα καὶ μὴ καὶ οὐδέτερα· ὁμοίως τε καὶ τὰς ἄλλας περὶ τὰ οἰκεῖα τρέπεσθαι[u]). ἕπονται δὲ τῇ μὲν φρονήσει εὐβουλία καὶ σύνεσις, τῇ δὲ σωφροσύνῃ εὐταξία καὶ κοσμιότης, τῇ δὲ δικαιοσύνῃ ἰσότης καὶ εὐγνωμοσύνη, τῇ δὲ ἀν-
127. δρείᾳ ἀπαραλλαξία καὶ εὐτονία. ἀρέσκει δὲ αὐτοῖς μηδὲν μέσον[x]) εἶναι ἀρετῆς καὶ κακίας, τῶν περιπατητικῶν μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας εἶναι λεγόντων τὴν προκοπήν· ὡς γὰρ δεῖν φασιν ἢ ὀρθὸν εἶναι ξύλον ἢ στρεβλόν, οὕτως ἢ δίκαιον ἢ ἄδικον, οὔτε δὲ δικαιότερον οὔτε ἀδικώτερον, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. καὶ μὴν τὴν ἀρετὴν Χρύσιππος μὲν ἀποβλητήν, Κλεάνθης δὲ ἀναπόβλητον· ὁ μὲν ἀποβλητὴν διὰ μέθην καὶ μελαγχολίαν, ὁ δὲ ἀναπόβλητον διὰ βεβαίους καταλήψεις· καὶ αὐτὴν δὲ αἱρετὴν εἶναι. αἰσχυνόμεθα γοῦν ἐφ' οἷς κακῶς πράττομεν, ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν εἰδότες ἀγαθόν. αὐτάρκη τε εἶναι αὐτὴν πρὸς εὐδαιμονίαν, καθά φησι Ζήνων καὶ

u) ὥςτε εἶ τὰ μὲν αἱρετικῶς ποιεῖ — περὶ τὰ οἰκεῖα τρέπεσθαι. Haec uncis inclusa sunt in Stephan. neque agnoscit Ambrosius. Pro αἱρετικῶς codd. Stephani et Arund. cum Suida s. v. ἀρετή, αἱρετῶς. Ex eodem Suida Kuehnius legi volebat, ὥςτε εἶναι τὰ μὲν αἱρετικῶς ποιεῖν, τὰ δὲ —. φρόνιμός τε ἐστι —. Pro ὑπομονητέα codd, Stephani ὑπομενητέα et ὑπομενετέα.

x) μέσον. Stephan. μεταξύ.

in his quae sustinenda sunt, prudentiam in his quae agenda vel non agenda vel neutra sunt; similiterque reliquas in propriis generibus versari. Sequuntur autem prudentiam consiliorum maturitas et intelligentia, temperantiam vero ordinis constantia et ornatus, iustitiam autem aequitas et candor, fortitudinemque constantia atque valentia. Placet autem eis nullum inter virtutem et vitium esse medium, Peripateticis contra inter virtutem et vitium profectum facientibus: quemadmodum enim lignum aut rectum aut obliquum oportere esse aiunt, ita iustum vel iniustum, neque vero iustius neque iniustius, atque in caeteris similiter. At virtutem Chrysippus quidem amitti posse, Cleanthes vero non posse ait: hic, posse amitti per ebrietatem atram bilem; ille, non posse ob firmas ac stabiles comprehensiones: ipsam vero esse eligendam. Erubescimus denique in iis quae male agimus, quippe quod sit honestum, id solum scientes esse bonum. Ipsamque sibi sufficere ad bene beateque vivendum, ut ait Zeno et Chrysippus in primo de vir-

Digitized by Google

Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀρετῶν γ) καὶ Ἑκάτων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ ἀγαθῶν. „Εἰ γάρ," φησίν, „αὐτάρκης ἐστὶν 128. *ἡ μεγαλοψυχία πρὸς τὸ πάντων ὑπεράνω ποιεῖν, ἔστι δὲ μέρος ἀρετῆς, αὐτάρκης ἐστὶ καὶ ἡ ἀρετὴ πρὸς εὐδαιμονίαν, καταφρονοῦσα καὶ τῶν δοκούντων ὀχληρῶν." ὁ μέντοι Παναίτιος καὶ Ποσειδώνιος οὐκ αὐτάρκη λέγουσι τὴν ἀρετήν, ἀλλὰ χρείαν εἶναί φασι καὶ ὑγείας ζ) καὶ χορηγίας καὶ ἰσχύος α). ἀρέσκει δὲ αὐτοῖς καὶ διὰ παντὸς β) χρῆσθαι τῇ ἀρετῇ, ὡς οἱ περὶ Κλεάνθην φασίν· ἀναπόβλητος γάρ ἐστι καὶ πάντοτε τῇ ψυχῇ χρῆται οὔσῃ τελείᾳ ὁ σπουδαῖος c). φύσει τε τὸ δίκαιον εἶναι καὶ μὴ θέσει, ὡς καὶ τὸν νόμον* LXVI. *καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, καθάφησι Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ τοῦ καλοῦ d). δοκεῖ δὲ αὐτοῖς μήτε διὰ τὴν διαφωνίαν ἀφίστασθαι* 129. *φιλοσοφίας, ἐπεὶ τῷ λόγῳ τούτῳ προλείψειν ὅλον τὸν βίον e),*

y) *ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀρετῶν.* Ambrosius: *in libro de virtutibus.*
z) *ὑγείας.* Stephan. *ὑγιείας.*
a) *καὶ χορηγίας καὶ ἰσχύος.* Menag. *καὶ ἰσχίος καὶ χορηγίας,* quod expressit Aldobrandinus. Cod. Arund. omittit *καὶ χορηγίας.*
b) *διὰ παντός.* Scribebatur *διεπαντός.*
c) *ὁ σπουδαῖος.* Ambrosius *sapiens.*
d) *ἐν τῷ περὶ τοῦ καλοῦ.* Edit. Froben. et Stephan. *ἐν τῷ περὶ καλοῦ.* Conf. VII. 101.
e) *δοκεῖ δὲ αὐτοῖς — ὅλον τὸν βίον.* Ambrosius: *Videtur autem eis ne dissonantiam quidem a philosophia discedere. Hac enim ratione prius defecturam omnem vitam quam defuturam philosophiam.* Aldobrandinus: *Videtur ipsis etiam a philosophia non abesse dissensionem: alioquin universam vitam hac ratione anticipatione comprehensuram fuisse.* ut legisse videatur *προλήψειν*, quod probat Mer. Casaubonus. At *προλείψειν* tuetur Ambrosius cum codd. RRR. Mer. Casaubonus coni. *διὰ τὴν ἀφωνίαν* vel *δι' ἀφωνίαν.* Ego cum Bakio de Posidonio p. 38. et seq. dedi *διὰ τὴν διαφωνίαν.* Hermannus: „Recte sequutus videris Bakium."

tutibus et Hecato in secundo de bonis. *Si enim*, inquit, *magnitudo animi sola sufficit, qua omnes fastigio mentis transcendamus, ipsaque pars virtutis est, profecto et virtus sola sufficit ad beatam vitam, ea quoque contemnens quae molesta videntur.* Panaetius tamen et Posidonius virtutem minime sufficere dicunt, verum opus esse bona valetudine et affluentia rerum et robore. Placet item eis virtute semper uti, sicuti Cleanthes ait: amitti enim non potest semperque perfecto animo utetur bonus. Natura quoque ius, non opinione constare, sicuti et legem et rectam rationem, ut Chrysippus in libro de honesto ait. Videtur autem illis ne propter dissensionem quidem a philosophia desistendum esse: hac enim ratione prius defecturam omnem vitam, ut

Digitized by Google

ὡς καὶ f) Ποσειδώνιός φησιν ἐν τοῖς προτρεπτικοῖς. εὐχρηστεῖν g) δὲ καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματά φησιν ὁ Χρύσιππος. ἔτι ἀρέσκει αὐτοῖς μηδὲν εἶναι ἡμῖν δίκαιον πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα, διὰ τὴν ἀνομοιότητα, καθά φησι Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ δικαιοσύνης καὶ Ποσειδώνιος ἐν πρώτῳ περὶ καθήκοντος. καὶ ἐρασθήσεσθαι δὲ τὸν σοφὸν τῶν νέων τῶν ἐμφαινόντων διὰ τοῦ εἴδους τὴν πρὸς ἀρετὴν εὐφυΐαν, ὥς φησι Ζήνων ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ πρώτῳ
130. περὶ βίων καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ ἠθικῇ. εἶναι δὲ τὸν ἔρωτα ἐπιβολὴν φιλοποιΐας h) διὰ κάλλος ἐμφαινόμενον· καὶ μὴ εἶναι συνουσίας, ἀλλὰ φιλίας. τὸν γοῦν Θρασωνίδην καίπερ ἐν ἐξουσίᾳ ἔχοντα τὴν ἐρωμένην, διὰ τὸ μισεῖσθαι ἀπέχεσθαι αὐτῆς i). εἶναι οὖν τὸν ἔρωτα φιλίας k), ὡς καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ ἔρωτός φησι· καὶ μὴ εἶναι ἐπίμεμπτον l) αὐτόν.

f) *καί.* Interpretes omittunt.

g) *εὐχρηστεῖν.* Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 402.

h) *φιλοποιΐας.* Legebatur *φιλεμποιΐας*, quod tuentur etiam Sextus Empiricus, Stobaeus Ecloga II. et Suidas s. v. *ἔρως*. Correxerunt Casaubonus et Menagius. Conf. VII. 113. et Io. Godofr. Presselii libellum, *Beiträge zu Jo. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuche*, s. v. *φιλεμποιΐα*, p. 98.

i) *τὸν γοῦν Θρασωνίδην — ἀπέχεσθαι αὐτῆς.* Ambrosius: *Nempe enim Thrasonidem et quidem cum haberet in potestate amatam: abstinuisse ab ea ne odiretur.* Casaubonus locum putabat non integrum esse, Menagius aut *Θρασωνίδα* legendum aut postea *τὸν ἐρώμενον*. Sed vid. Suidas s. v. *ἔρως* et de Thrasonida Meinekius ad Menandri Reliquias p. 116. et seqq..

k) *φιλίας.* Ambrosius *amicitiae nodum.*

l) *ἐπίμεμπτον.* Stephan. *περίμεμπτον.* Inveniri etiam *θεόπεμπτον* narrat Stephanus, quod ex Suida s. v. *ἔρως* probat Menagius.

etiam Posidonius in Exhortationibus ait. Liberales quoque disciplinas esse magno usui sapienti Chrysippus auctor est. Placet item illis nullum nobis ad animantes caeteras ius esse, ob naturae dissimilitudinem, ut Chrysippus in primo de iustitia et Posidonius in primo de officiis tradunt. Amaturum quoque sapientem eos iuvenes qui prae se ferant indolem generosam ingeniumque ad virtutem propensum, ut Zeno in libro de republica et Chrysippus in libro de vitis primo et Apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amorem vero conatum beneficentiae propter apparentem venustatem: eumque non congressus esse, verum amicitiae. Nam Thrasonidem quidem, quum haberet in potestate amatam, abstinuisse ab ea propter illius in se odium. Esse igitur amorem amicitiae, ut Chrysippus in libro de amore ait: neque esse

Digitized by Google

εἶναι δὲ καὶ τὴν ὥραν ἄνθος ἀρετῆς. Βίων δὲ τριῶν ὄντων, θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ καὶ λογικοῦ, τὸν τρίτον φασὶν m) αἱρετέον· γεγονέναι γὰρ ὑπὸ τῆς φύσεως ἐπίτηδες τὸ λογικὸν ζῷον πρὸς θεωρίαν καὶ πρᾶξιν. εὐλόγως τέ φασιν ἐξάξειν ἑαυτὸν τοῦ βίου τὸν σοφόν, καὶ ὑπὲρ πατρίδος καὶ ὑπὲρ φίλων, κἂν ἐν σκληροτέρᾳ γένηται ἀλγηδόνι, ἢ πηρώσεσιν ἢ νόσοις ἀνιάτοις. ἀρέσκει δὲ αὐτοῖς καὶ κοινὰς εἶναι τὰς γυναῖκας δεῖν παρὰ τοῖς σοφοῖς, ὥστε τὸν ἐντυχόντα τῇ ἐντυχούσῃ χρῆσθαι, καθά φησι Ζήνων ἐν τῇ Πολιτείᾳ καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ περὶ πολιτείας, ἀλλά τε Διογένης ὁ κυνικὸς καὶ Πλάτων. πάντας τε παῖδας n) ἐπίσης στέρξομεν πατέρων τρόπον καὶ ἡ ἐπὶ μοιχείᾳ ζηλοτυπία περιαιρεθήσεται. πολιτείαν δὲ ἀρίστην τὴν μικτὴν ἔκ τε δημοκρατίας καὶ βασιλείας καὶ ἀριστοκρατίας. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἠθικοῖς δόγμασι τοιαῦτα λέγουσι o) καὶ τούτων πλείω μετὰ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων p). ταῦτα δὲ ὡς ἐν κεφαλαίοις ἡμῖν διαλελέχθω καὶ στοιχειωδῶς. Τὸν δὲ φυσικὸν λόγον διαιροῦσιν εἴς τε τὸν περὶ σω- LXVII. 131. 132.

m) *φασίν.* Edit. Froben. *φησίν.*

n) *πάντας τε παῖδας.* Cod. Arund. *πάντας τε γὰρ παῖδας. Παῖδας* Ambrosius non expressit.

o) *ἀριστοκρατίας — λέγουσι.* Edit. Froben. omittit.

p) *καὶ τούτων πλείω μετὰ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων.* Stephan. *καὶ τούτων πλείονα μετὰ τῶν ἀποδείξεων τῶν οἰκείων.*

eum in vitio. Pulchritudinem item virtutis esse florem. Et quum triplex vitae genus sit, speculativum, activum et rationale, tertium illud eligendum dicunt: quippe de industria factum a natura rationale animal ad speculationem et actionem. Rationaliterque aiunt sapientem se ipsum educturum ex vita, et patriae et amicorum causa, sive inter acerrimos doloris aculeos sive membrorum mutilationes aut incurabiles morbos illi occumbendum sit. Placet item illis uxores quoque communes esse oportere apud sapientes, ut quilibet qualibet congrediatur, ut ait Zeno in Republica et Chrysippus in libro de republica, Diogene itidem Cynico ac Platone huius rei auctoribus. Omnes enim liberos patrum instar aequa caritate diligemus tolleturque adulterii suspicio et obtrectatio. Eam vero rempublicam esse optimam quae sit mixta ex regno et populari dominatu optimatumque potentia. Atque in moralibus quidem decretis huiusmodi sunt pluraque huiusmodi tradunt, non improbabili ratione subnixi. Verum ista summatim ac veluti per capita et elementa tétigisse sufficiat. Caeterum physicam rationem dividunt in lo-

Digitized by Google

μάτων τόπον καὶ περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων καὶ θεῶν καὶ περάτων q) *καὶ τόπου καὶ κενοῦ. καὶ οὕτω μὲν εἰδικῶς, γενικῶς δὲ εἰς τρεῖς τόπους, τόν τε περὶ κόσμου καὶ τὸν περὶ τῶν στοιχείων καὶ τρίτον τὸν αἰτιολογικόν. τὸν δὲ περὶ τοῦ κόσμου διαιρεῖσθαι φασιν εἰς δύο μέρη. μιᾷ γὰρ σκέψει ἐπιποιοῦνται αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν* r), *καθ' ἣν ζητοῦσι περί τε τῶν ἀπλανῶν καὶ τῶν πλανωμένων, οἷον εἰ ὁ ἥλιός ἐστι τηλικοῦτος ἡλίκος φαίνεται, καὶ ὁμοίως εἰ ἡ σελήνη, καὶ περὶ δυνήσεως* s) *καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις*
135. *ζητημάτων. ἑτέραν δὲ αὐτοῦ σκέψιν εἶναι ἥτις μόνοις τοῖς φυσικοῖς ἐπιβάλλει, καθ' ἣν ζητεῖται ἥ τε οὐσία αὐτοῦ [καὶ εἰ ὁ ἥλιος καὶ οἱ ἀστέρες ἐξ ὕλης καὶ εἴδεος* t)*]* καὶ εἰ γεννητὸς ἢ ἀγέννητος καὶ εἰ ἔμψυχος ἢ ἄψυχος καὶ εἰ φθαρτὸς ἢ

q) *περάτων.* Edit. Froben. et Menag. *τεράτων*, quod expressit Aldobrandinus *monstris*. *Περάτων* recepi ex Stephan., codd. R et Florent., probantibus Ambrosio et Bakio de Posidonio p. 240.

r) *τοὺς ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν.* Fortasse scribendum *τοὺς ἀπὸ τῶν μαθημάτων*, ut infra VII. 133.

s) *δυνήσεως.* Stephan. *δυνήσων.* Singularem praeter edit. Froben. et Menag. commendant interpretes. Bakius de Posidonio p. 62. coni. *κινήσεως.*

t) [*καὶ εἰ ὁ ἥλιος καὶ οἱ ἀστέρες ἐξ ὕλης καὶ εἴδεος*]. Seclusi. Edit. enim Froben. et Menag. omittunt verba *καὶ οἱ ἀστέρες ἐξ ὕλης καὶ εἴδεος*, prior etiam *εἰ*. Neque agnoscunt illa interpretes. Ambrosius enim: *ac de sole utrum genitus an ingenitus sit* etc.. Aldobrandinus: *et an sit sol, utrum ortus sit an nullo generatus ortu* etc.. Kuehnius coni. *καὶ εἰ ἀΐδιος ὁ ἥλιος.* Bakius de Posidonio p. 62. et seq. *καὶ εἰ μέγας ὁ ἥλιος καὶ οἱ ἀστέρες καὶ περὶ ὕλης τε καὶ εἴδεος* (sc. mundi), *καὶ εἰ γεννητὸς* etc.. Hermannus: „Aut mutilus est locus, aut, quod veri similius videtur, alienis insertis corruptus. Scribendum puto, *ἥ τε οὐσία αὐτοῦ καὶ εἰ γεννητὸς* etc.“

cum de corporibus et principiis et elementis et diis et finibus et loco et inani. Et ista quidem per species dividunt, generaliter autem in locos tres, de mundo, de elementis, tertium de causis. De mundo locum in duas distingui partes dicunt. Una enim consideratione in ipsius ascisci societatem et mathematicos, per quam de fixis vagisque sideribus disputant, quemadmodum utrum sol tantus sit quantus videtur et lunae itidem quanta sit magnitudo, et de ortu occasuque siderum atque caeteris huiusmodi quaestionibus. Alteram eius considerationem esse quae solis congruat physicis, qua quae sit illius substantia quaeritur, [ac sol et stellae utrum ex materia sint et forma,] utrum genitus an ingenitus sit et utrum animatus sit an inanimis, corruptibilisne an incorru-

Digitized by Google

ἄφθαρτος καὶ εἰ προνοίᾳ διοικεῖται καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. τόν τε αἰτιολογικὸν εἶναι καὶ αὐτὸν διμερῆ. μιᾷ δὲ αὐτοῦ ἐπισκέψει ἐπικοινωνεῖν τὴν τῶν u) ἰατρῶν ζήτησιν, καθ' ἣν ζητοῦσι περί τε τοῦ ἡγεμονικοῦ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ἐν ψυχῇ γινομένων καὶ περὶ σπερμάτων καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων· τοῦ δ' ἑτέρου καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν μαθημάτων x) ἀντιποιεῖσθαι, οἷον πῶς ὁρῶμεν, τίς ἡ αἰτία τῆς κατοπτρικῆς φαντασίας, ὅπως νέφη συνίστανται, βρονταὶ καὶ ἶριδες καὶ ἄλως καὶ κομῆται καὶ τὰ παραπλήσια. δοκεῖ δ' αὐτοῖς ἀρχὰς εἶναι LXVIII. τῶν ὅλων δύο, τὸ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον. τὸ μὲν οὖν πάσχον 134. εἶναι τὴν ἄποιον οὐσίαν τὴν ὕλην, τὸ δὲ ποιοῦν τὸν ἐν αὐτῇ λόγον τὸν θεόν· τοῦτον γὰρ ὄντα ἀΐδιον διὰ πάσης αὐτῆς δημιουργεῖν ἕκαστα. τίθησι δὲ τὸ δόγμα τοῦτο Ζήνων μὲν ὁ Κιτιεὺς y) ἐν τῷ περὶ οὐσίας, Κλεάνθης δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτόμων, Χρύσιππος δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν φυσικῶν πρὸς τῷ τέλει, Ἀρχέδημος δ' ἐν τῷ περὶ στοιχείων καὶ Ποσειδώνιος ἐν τῷ δευτέρῳ z) τοῦ φυσικοῦ λόγου. διαφέρειν δέ φασιν ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα· τὰς μὲν γὰρ εἶναι ἀγεννήτους

u) τῶν. Edit. Froben. omittit.
x) τοὺς ἀπὸ τῶν μαθημάτων. Codd. Stephani τοὺς ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν, ut supra VII. 132.
y) ὁ Κιτιεύς. Scribebatur ὁ Κιττιεύς. Aldobrandinus Citieus.
z) ἐν τῷ δευτέρῳ. Editiones ante Meibomianam ἐν τῷ β'.

ptus et providentia administretur necne atque in hunc modum de reliquis. Causalem quoque rationem et ipsam esse bipartitam. Eius alteram speculationem medicis esse communem quaestionem, qua inquirunt de principali animi et de iis quae fiunt in animo et de seminibus atque eius generis caeteris; reliquum vero mathematicos quoque sibi usurpare, ut quomodo videamus, quae sit causa visionis in speculo, qua ratione constent nubes tonitruaque et irides et areae et cometae et his similia. Videtur autem illis duo esse rerum omnium principia, faciens videlicet ac patiens. Quod igitur patitur, sine qualitate esse naturam materiam; quod autem faciat, rationem quae in ipsa sit, hoc est deum esse: hunc enim quippe sempiternum per ipsam universam singula creare. Ponit autem hoc decretum Zeno Citieus in libro de essentia, Cleanthes quoque in libro de atomis et Chrysippus in primo Physicorum extremo, porro Archedemus in libro de elementis et Posidonius in secundo naturalis sermonis. Differre autem aiunt principia et elementa: nam illa quidem

Digitized by Google

καὶ ἀφθάρτους a), τὰ δὲ στοιχεῖα κατὰ τὴν ἐκπύρωσιν φθείρεσθαι. ἀλλὰ καὶ σώματα εἶναι, τὰς δ' ἀρχὰς ἀσωμάτους καὶ ἀμόρφους, τὰ δὲ μεμορφῶσθαι b). σῶμα δ' ἐστί, φησὶν Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ φυσικῇ, τὸ τριχῇ διαστατόν, εἰς μῆκος, εἰς πλάτος, εἰς βάθος· τοῦτο δὲ καὶ στερεὸν σῶμα καλεῖται. ἐπιφάνεια δ' ἐστὶ σώματος πέρας ἢ τὸ μῆκος καὶ πλάτος μόνον ἔχον, βάθος δὲ οὔ· ταύτην δὲ Ποσειδώνιος ἐν τρίτῳ περὶ μετεώρων καὶ κατ' ἐπίνοιαν καὶ κατ' ὑπόστασιν ἀπολείπει c). γραμμὴ δ' ἐστὶν ἐπιφανείας πέρας ἢ μῆκος ἀπλατὲς ἢ τὸ μῆκος μόνον ἔχον. στιγμὴ δ' ἐστὶ γραμμῆς πέρας, ἥτις ἐστὶ σημεῖον ἐλάχιστον. ἕν τε εἶναι θεὸν καὶ νοῦν καὶ εἱμαρμένην καὶ Δία πολλαῖς τε ἑτέραις ὀνομασίαις προσονομάζεσθαι. καθ' ἀρχὰς μὲν οὖν καθ' αὑτὸν ὄντα τρέπειν τὴν

a) τὰς μὲν γὰρ εἶναι ἀγεννήτους καὶ ἀφθάρτους. Edit. Froben. τὰς μέν, γὰρ εἶναι ἀγεννήτους, ἀφθάρτους. Menag. τὰς μὲν γάρ, εἶναι ἀγεννήτους, ἀφθάρτους. Καὶ praeter Stephan. agnoscunt interpretes.

b) ἀλλὰ καὶ σώματα εἶναι, τὰς δ' ἀρχὰς ἀσωμάτους καὶ ἀμόρφους, τὰ δὲ μεμορφῶσθαι. Legebatur ἀλλὰ καὶ σώματα εἶναι τὰς ἀρχὰς καὶ ἀμόρφους· τὰ δὲ μεμορφῶσθαι. Quae corrupta esse vel Ambrosius arguit, qui interpretando, *sed et incorporea esse principia et ipsa informia: haec vero formata.* confirmat Aldebrandini suspicionem pro σώματα legendum esse ἀσώματα, id quod in quibusdam scriptum esse narrat H. Stephanus. Alii apud Lipsium Physiolog. Stoic. II. 5. legebant καὶ ἀσωμάτους εἶναι τὰς ἀρχάς, quod confirmat Suidas s. v. ἀρχή. Vulgatam lectionem tuetur Kuehnius, laudans Porphyrium apud Eusebium Praeparat. Evang. XV. 14. (p. 816. D. ed. Colon. a. 1688.) Emendavit Casaubonus probavitque Menagius.

c) ταύτην — ἀπολείπει. Editiones ante Meibomianam ἐν γ'. Ambrosius *in quinto.* Bakius de Posidonio p. 242.: „Superficiem non cogitatione tantum, ut sit incorpoream, sed substantia idem esse vult."

ingenita esse et corrumpi non posse, elementa vero per igneam evaporationem corrumpi. Sed et corpora esse elementa, principia vero incorporea et informia, illa autem formata. Corpus autem appellat Apollodorus in Physica, quod secetur in tria, in longitudinem, latitudinem et altitudinem: id autem et solidum corpus appellatur. Porro superficies est corporis finis seu corpus longitudinem solam habens ac latitudinem, sed carens altitudine: hanc autem Posidonius in tertio de sublimibus et secundum intelligentiam et secundum substantiam reliquit. Linea superficiei finis est sive longitudo absque latitudine sive solam habens longitudinem. Punctum autem est lineae finis notaque minima. Unum quoque deum esse ipsumque et mentem et fatum et Iovem multisque aliis appellari nominibus. Principio igitur

Digitized by Google

πᾶσαν οὐσίαν δι' ἀέρος d) εἰς ὕδωρ· καὶ ὥσπερ ἐν τῇ γονῇ τὸ σπέρμα περιέχεται, οὕτω καὶ τοῦτον σπερματικὸν λόγον ὄντα τοῦ κόσμου τοιόνδε ὑπολιπέσθαι ἐν τῷ ὑγρῷ, εὐεργὸν αὐτῷ ποιοῦντα τὴν ὕλην πρὸς τὴν τῶν ἑξῆς γένεσιν, εἶτα ἀπογεννᾶν πρῶτον τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, πῦρ, ὕδωρ, ἀέρα, γῆν. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Ζήνων τε ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου καὶ Χρύσιππος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν φυσικῶν καὶ Ἀρχέδημος ἔν τινι περὶ στοιχείων. ἔστι δὲ στοιχεῖον ἐξ οὗ πρώτου LXIX γίνεται τὰ γινόμενα καὶ εἰς ὃ ἔσχατον ἀναλύεται. τὰ δὴ 137. τέτταρα στοιχεῖα εἶναι ὁμοῦ τὴν ἄποιον οὐσίαν τὴν ὕλην· εἶναι δὲ τὸ μὲν πῦρ τὸ θερμόν, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ὑγρόν, τόν τε ἀέρα τὸ ψυχρὸν καὶ τὴν γῆν τὸ ξηρόν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐν τῷ ἀέρι εἶναι τὸ αὐτὸ μέρος. ἀνωτάτω μὲν οὖν εἶναι τὸ πῦρ, ὃ δὴ e) αἰθέρα καλεῖσθαι, ἐν ᾧ πρώτην τὴν τῶν ἀπλανῶν σφαῖραν γεννᾶσθαι, εἶτα τὴν τῶν πλανωμένων μεθ' ἣν τὸν ἀέρα, εἶτα τὸ ὕδωρ f), ὑποστάθμην δὲ πάντων τὴν γῆν, μέσην ἁπάντων οὖσαν. λέγουσι δὲ κόσμον τριχῶς LXX. αὐτόν τε τὸν θεὸν τὸν ἐκ τῆς ἁπάσης οὐσίας ἰδίως ποιόν g),

d) δι' ἀέρος. Aldobrandinus non expressit.
e) ὃ δή. Legebatur ὃν δή. Illud ex Suida s. v. στοιχεῖον restitui cum Menagio.
f) τὸ ὕδωρ. Stephan. omittit articulum.
g) τὸν ἐκ τῆς ἁπάσης οὐσίας ἰδίως ποιόν. Edit. Froben. et Stephan.

illum quum esset apud se, substantiam omnem per aerem in aquam convertisse; et quemadmodum in foetu semen continetur, ita et hunc serendi rationem in mundo obtinentem talem in humore resedisse, materiam aptiorem reddentem, ex qua caetera post haec gignerentur; tum genuisse primum elementa quattuor, ignem, aquam, aerem, terram. Disserit ista Zeno in libro de universo Chrysippusque in primo Physicorum et Archedemus in quodam de elementis. Est autem elementum ex quo primo proueunt quae fiunt et in quod extremum solvuntur. Esse autem quattuor elementa simul omni qualitate carentem substantiam materiam: esse autem ignem calidum, aquam liquidum, aerem frigidum terramque aridum: quin etiam adhuc in aere inesse eandem partem. Summo igitur in loco ignem esse, quem aetliera appellent, in quo primum immobilium astrorum orbem esse natum, deinde errantium; post hunc aera, tum aquam, extremum autem omnium terram, quam mediam omnium esse. Mundum vero tripliciter dicunt et ipsum deum quem ex omni

Digitized by Google

ὃς δὴ ἄφθαρτός ἐστι καὶ ἀγέννητος, δημιουργὸς ὢν τῆς διακοσμήσεως, κατὰ χρόνων ποιὰς περιόδους ἀναλίσκων εἰς ἑαυτὸν
138. τὴν ἅπασαν οὐσίαν καὶ πάλιν ἐξ ἑαυτοῦ γεννῶν h)· καὶ αὐτὴν δὲ τὴν διακόσμησιν τῶν ἀστέρων κόσμον εἶναι λέγουσι καὶ τρίτον τὸ συνεστηκὸς ἐξ ἀμφοῖν. καὶ ἔστι κόσμος ὁ ἰδίως ποιὸς τῆς τῶν ὅλων οὐσίας ὤν, ὡς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ μετεωρολογικῇ στοιχειώσει, σύστημα ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν τούτοις φύσεων ἢ σύστημα ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων καὶ τῶν ἕνεκα τούτων γεγονότων. οὐρανὸς δέ ἐστιν ἡ ἐσχάτη περιφέρεια ἐν ᾗ πᾶν ἵδρυται τὸ θεῖον. τὸν δὴ κόσμον οἰκεῖσθαι i) κατὰ νοῦν καὶ πρόνοιαν, καθά φησι Χρύσιππος ἐν τοῖς περὶ προνοίας k) καὶ Ποσειδώνιος ἐν τρισκαιδεκάτῳ περὶ θεῶν, εἰς ἅπαν αὐτοῦ μέρος διήκοντος τοῦ νοῦ, καθάπερ ἐφ' ἡμῶν τῆς ψυχῆς· ἀλλ' ἤδη δι' ὧν
139. μὲν μᾶλλον, δι' ὧν δὲ ἧττον. δι' ὧν μὲν γὰρ ὡς ἕξις κεχώρηκεν, ὡς διὰ τῶν ὀστῶν καὶ τῶν νεύρων· δι' ὧν δὲ ὡς

cum cod. Arund. omittunt *ἰδίως*, quod praeter Menag. agnoscunt Ambrosius, qui interpretatur *propriam qualitatem*, et Aldobrandinus cum codd. Stephani. Casaubonus ex Suida s. v. *κόσμος* corr. *τὸν ἁπάσης οὐσίας ἰδιοποιόν*, quod probat Menagius.

h) *κατὰ χρόνων ποιὰς περιόδους — γεννῶν.* Ambrosius: *ut quotannis orbes suos peragat sol, in se ipsum — gignens.*

i) *οἰκεῖσθαι.* Cod. Florent. *διοικεῖσθαι*, quod malebat Menagius.

k) *ἐν τοῖς περὶ προνοίας.* Cod. Florent. *ἐν τοῖς ε περὶ προνοίας.* Menagius coni. *ἐν τῷ ε περὶ προνοίας*, quod expressit iam Ambrosius *in V. de providentia.*

substantia dicunt proprie qualem, qui et immortalis et ingenitus sit opifex tanti operis componendi, stato quodam temporum ambitu in se ipsum omnem substantiam consumens eamque rursus ex se ipso gignens; tum etiam ipsam astrorum descriptionem mundum esse dicunt; denique quod sit ex utrisque compositum. Est autem mundus proprie qualis ex omni substantia sive, ut ait Posidonius in meteorologicis praeceptis, qui constat ex caelo et terra et terrenis caelestibusque naturis, sive qui constat ex diis et hominibus eisque rebus quae horum gratia conditae sunt. Caelum autem est extrema circumferentia in qua divinum omne fixum ac locatum est. Mundum quoque regi ac disponi secundum mentem ac providentiam, ut Chrysippus ait in libris de providentia et Posidonius in tertio decimo de diis, mente per omnes illius partes pertingente, sicut et in nostra anima contigit; sed per has magis, per alias minus. Per alias enim veluti habitus recessit, ut per ossa ac nervos; per alias

Digitized by Google

νοῦς, ὡς διὰ τοῦ ἡγεμονικοῦ. οὕτω δὴ καὶ τὸν ὅλον κόσμον ζῶον ὄντα καὶ ἔμψυχον καὶ λογικόν, ἔχειν ἡγεμονικὸν μὲν τὸν αἰθέρα, καθά φησιν Ἀντίπατρος ὁ Τύριος ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ κόσμου. Χρύσιππος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ προνοίας καὶ Ποσειδώνιος ἐν τῷ περὶ θεῶν τὸν οὐρανόν φασι τὸ ἡγεμονικὸν τοῦ κόσμου, Κλεάνθης δὲ τὸν ἥλιον. ὁ μέντοι Χρύσιππος διαφορώτερον πάλιν τὸ καθαρώτερον τοῦ αἰθέρος l) ἐν ταὐτῷ, ὃ καὶ πρῶτον θεὸν λέγουσιν αἰσθητικῶς ὑπερ κεχωρηκέναι διὰ τῶν ἐν ἀέρι καὶ διὰ τῶν ζώων ἁπάντων καὶ φυτῶν· διὰ δὲ τῆς γῆς αὐτῆς καθ' ἕξιν. ἕνα τὸν κόσμον 140.
εἶναι καὶ τοῦτον πεπερασμένον, σχῆμα ἔχοντα σφαιροειδές· πρὸς γὰρ τὴν κίνησιν ἁρμοδιώτατον τὸ τοιοῦτον, καθά φησι Ποσειδώνιος ἐν πεντεκαιδεκάτῳ m) τοῦ φυσικοῦ λόγου καὶ οἱ περὶ Ἀντίπατρον ἐν τοῖς περὶ κόσμου. ἔξωθεν δὲ αὐτοῦ περικεχυμένον εἶναι n) τὸ κενὸν ἄπειρον, ὅπερ ἀσώματον εἶναι. ἀσώματον δὲ τὸ οἷόν τε κατέχεσθαι ὑπὸ σωμάτων οὐ κατεχόμενον o). ἐν δὲ τῷ κόσμῳ μηδὲν εἶναι κενόν, ἀλλ' ἡνῶσθαι

l) τὸ καθαρώτερον τοῦ αἰθέρος. Ambrosius: *purissimum — ac liquidissimum aethera, quem —.*

m) ἐν πεντεκαιδεκάτῳ. Scribebatur ἐν ιε', Ambrosius *in V.*

n) εἶναι. Edit. Froben. omittit.

o) ἀσώματον δὲ τὸ οἷόν τε — οὐ κατεχόμενον. Legebatur ἀσώματον δὲ τὸ οἷόν τε κατέχεσθαι (Editt. Froben. et Stephan. οἷον κατέχεσθαι. conf. VII. 19.) ὑπὸ σωμάτων οὐ κατεχομένου, Quod Menagius cor-

veluti mens, ut per principale. Sic igitur et mundum totum qui animal est et animatus ac rationalis, habere principale suum aethera, ut ait Antipater Tyrius in octavo de mundo. Chrysippus autem in primo de providentia et Posidonius in libro de diis caelum aiunt principale esse mundi, Cleanthes vero solem. Chrysippus autem rursus a se dissidens in eodem purissimam dixit ac liquidissimam aetheris partem: quam etiam primum asserunt deum sensibiliter veluti infusum esse per ea quae sunt in aere et per cunctas animantes et arbores; per terram autem ipsam secundum habitum. Unum esse mundum et hunc finitum rotunda globosaque figura: namque ad motum esse huiusmodi orbem aptissimum, ut ait Posidonius in quinto decimo de ratione physica et Antipater in libris de mundo. Extra ipsum autem circumfusum esse vacuum immensum, quod sit incorporeum. Incorporeum autem id esse, quod a corporibus contineri queat, non autem contineatur. Porro nihil in mundo esse vacuum, sed inter se mirabili esse unitate de-

Digitized by Google

αὐτόν· τοῦτο γὰρ ἀναγκάζειν τὴν τῶν οὐρανίων πρὸς τὰ ἐπίγεια σύμπνοιαν καὶ συντονίαν. φησὶ δὲ περὶ τοῦ κενοῦ Χρύσιππος μὲν ἐν τῷ περὶ κενοῦ p) καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν τεχνῶν q) καὶ Ἀπολλοφάνης ἐν τῇ φυσικῇ καὶ Ἀπολλόδωρος καὶ Ποσειδώνιος ἐν δευτέρῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου.
141. εἶναι δὲ καὶ ταῦτα ἀσώματα ὅμοια r). ἔτι δὲ καὶ τὸν χρόνον ἀσώματον, διάστημα ὄντα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως. τούτου δὲ τὸν μὲν παρῳχηκότα s) καὶ τὸν μέλλοντα ἀπείρους, τὸν δὲ ἐνεστῶτα πεπερασμένον. ἀρέσκει δὲ αὐτοῖς καὶ φθαρτὸν εἶναι τὸν κόσμον, ἅτε γεννητὸν τῷ λόγῳ τῶν δι' αἰσθήσεως νοουμένων, οὗ τε τὰ μέρη φθαρτά ἐστι καὶ τὸ ὅλον. τὰ δὲ μέρη τοῦ κόσμου φθαρτά· εἰς ἄλληλα γὰρ μεταβάλλει· φθαρτὸς ἄρα ὁ κόσμος. καὶ εἴ τι ἐπιδεκτικόν ἐστι τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς, φθαρτόν ἐστι· καὶ ὁ κόσμος δέ· ἐξαυχμοῦται γὰρ
142. καὶ ἐξυδατοῦται. γίνεσθαι δὲ τὸν κόσμον, ὅταν ἐκ πυρὸς ἡ οὐσία τραπῇ δι' ἀέρος εἰς ὑγρότητα t), εἶτα τὸ παχυμερὲς

rexit κατεχόμενον, et ipse invenit in cod. R et Stephanus in quibusdam libris narrat legi. Kuehnius ex Suida s. v. κόσμος coni. ἀσώματον δὲ τὸ οἷόν τε κατέχειν, ὑπὸ σωμάτων οὐ κατεχόμενον.

p) μὲν ἐν τῷ περὶ καινοῦ. Edit. Froben. omittit.

q) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν τεχνῶν. Edit. Froben. et Menag. ἐν τῇ πρώτῃ. Illud praeter Stephan. praebent interpretes.

r) ἀσώματα ὅμοια. Scriptum est in nonnullis libris, referente Stephano, ἀσωμάτοις ὅμοια.

s) παρῳχηκότα. Edit. Froben. παραχωρηκότα.

t) εἰς ὑγρότητα. Edit. Froben. et Stephan. εἰς ὑγρόν.

vinctum: id enim cogere caelestium ad terrena concordiam et congruentiam. De vacuo autem disserit Chrysippus in libro de inani et in primo naturalium artium et Apollophanes in Physica Apollodorusque et Posidonius in secundo sermonis naturalis. Esse autem incorporea ista etiam similia. Tempusque praeterea esse incorporeum, quod intervallum sit mundani motus. Huic praeteritum quidem esse infinitum ac futurum, praesens autem finitum. Placet autem eis mortalem esse mundum, quippe genitum eorum ratione quae per sensus intelliguntur, cuiusque etiam partes sunt mortales et totum. Partes autem mundi mortales sunt: in se enim invicem mutantur: est igitur mortalis mundus. Ac quicquid mutari in deterius potest, mortale est: mundus autem huic mutationi et corruptioni obnoxius est: namque et siccatur et eluvionibus afficitur. Mundum vero fieri quum ex igne substantia per aerem versa in humorem fuerit, deinde cras-

Digitized by Google

αὐτοῦ συστὰν ἀπρεπέστατη γῆ, τὸ δὲ λεπτομερὲς ἐξαερωθῆ, καὶ ταῦτ' ἐπὶ πλέον λεπυνθὲν πῦρ ἀπογεννήσῃ· εἶτα κατὰ μῖξιν u) ἐκ τούτων φυτά τε καὶ ζῶα καὶ τὰ ἄλλα γένη. περὶ δὴ οὖν τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς τοῦ κόσμου φησὶ Ζήνων μὲν ἐν τῷ περὶ ὅλου, Χρύσιππος δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν x) καὶ Ποσειδώνιος ἐν πρώτῳ περὶ κόσμου y) καὶ Κλεάνθης καὶ Ἀντίπατρος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ κόσμου z). Παναίτιος δὲ ἄφθαρτον ἀπεφήνατο τὸν κόσμον. ὅτι δὲ καὶ ζῶον ὁ κόσμος a) καὶ λογικὸν καὶ ἔμψυχον καὶ νοερὸν καὶ Χρύσιππός φησιν ἐν πρώτῳ περὶ προνοίας b) καὶ Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῇ φυσικῇ καὶ Ποσειδώνιος· ζῶον μὲν οὕτως ὄντα, οὐσίαν 143.
ἔμψυχον αἰσθητικήν. τὸ γὰρ ζῶον τοῦ μὴ ζώου κρεῖττον· οὐδὲν δὲ κοσμοῦ κόσμου κρεῖττον c)· ζῶον ἄρα ὁ κόσμος. ἔμψυχον δέ, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς ἐκεῖθεν οὔσης

u) μῖξιν. Scribebatur μῆξιν.
x) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν φυσικῶν. Edit. Froben. et Stephan. ἐν τῷ α' τῶν φυσικῶν. Menag. ἐν τῇ πρώτῃ τῶν φυσικῶν. Quod dedi commendant interpretes.
y) ἐν πρώτῳ περὶ κόσμου. Scribebatur ἐν α' περὶ κόσμου.
z) ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ κόσμου. Scribebatur ἐν τῷ ε' περὶ κόσμου.
a) Παναίτιος δὲ ἄφθαρτον ἀπεφήνατο τὸν κόσμον. Ambrosius: porro Panaetius corruptibilem asserit mundum. Edit. Froben. Παναίτιος δὲ ἄφθαρτον ἀπεφήνατο ἐν ᾧ περὶ προνοίας, omissis quae interposita leguntur, τὸν κόσμον — καὶ Χρύσιππος.
b) καὶ Χρύσιππός φησιν ἐν πρώτῳ περὶ προνοίας. Scribebatur καὶ Χρύσιππός φησιν ἐν α' περὶ προνοίας. Stephan. καὶ Χρύσιππος ἐν ᾧ φησὶ περὶ προνοίας.
c) οὐδὲν δὲ τοῦ κόσμου κρεῖττον. Edit. Froben. omittit.

sior ipsius pars effecta fuerit terra, porro subtilior in aerem cesserit eademque magis ac magis extenuata in ignem evaserit: tum ex his permixtis exortas esse animantes et arbores et alia genera. De generatione igitur et interitu mundi et Zeno in libro qui de universo inscribitur disputat, Chrysippus autem in primo Physicorum et Posidonius in primo de mundo, Cleanthes item et Antipater in decimo de mundo. Porro Panaetius immortalem asserit mundum. Quod autem sit animal mundus et rationale et animatum et intelligibile et Chrysippus in primo de providentia disserit et Apollodorus in Physica et Posidonius: sic autem animal, quod sit substantia animata sensibilis. Animal enim eo quod non sit animal praestantius est: nihil autem mundo praestantius est: est ergo animal mundus. Porro animatum esse inde manifestum est, quod anima nostra inde veluti avulsa sit. Boe-

Digitized by Google

ἀποσπάσματός. Βόηθος d) δὲ φησιν οὐκ εἶναι ζῷον τὸν κόσμον. ὅτι τε εἷς ἐστι Ζήνων φησὶν ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου e) καὶ Χρύσιππος καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ φυσικῇ καὶ Ποσειδώνιος ἐν πρώτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου f). τὸ δὲ πᾶν λέγεται, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος, ὅ τε κόσμος καὶ καθ' ἕτερον τρόπον τὸ ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἔξωθεν κενοῦ σύστημα. ὁ μὲν
LXXI. οὖν g) κόσμος πεπερασμένος ἐστί, τὸ δὲ κενὸν ἄπειρον. Τῶν
144. δὲ ἄστρων τὰ μὲν ἀπλανῆ συμπεριφέρεσθαι τῷ ὅλῳ οὐρανῷ, τὰ δὲ πλανώμενα κατ' ἰδίας κινεῖσθαι κινήσεις. τὸν δὲ ἥλιον λοξὴν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι διὰ τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου· ὁμοίως καὶ τὴν σελήνην ἑλικοειδῆ h). εἶναι δὲ τὸν μὲν ἥλιον εἰλικρινὲς πῦρ, καθά φησι Ποσειδώνιος ἐν τῷ ἑβδόμῳ i) περὶ μετεώρων· καὶ μείζονα τῆς γῆς, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου k)· ἀλλὰ καὶ σφαιροειδῆ, ὡς οἱ περὶ αὐτὸν τοῦτόν φασιν, ἀναλόγως τῷ κόσμῳ. πῦρ μὲν οὖν εἶναι, ὅτι τὰ πυρὸς πάντα ποιεῖ· μείζω δὲ τῆς γῆς τῷ πᾶσαν ὑπ'

d) *Βόηθος.* Scribebatur *Βοηθός.* Correxit Menagius. Conf. VII. 54.
e) *περὶ τοῦ ὅλου.* Edit. Froben. omittit articulum.
f) *ἐν πρώτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου.* Scribebatur *ἐν α' τοῦ φυσικοῦ λόγου.*
g) *οὖν.* Edit. Froben. omittit.
h) *ὁμοίως καὶ τὴν σελήνην ἑλικοειδῆ.* Ambrosius: *Lunam similiter nunc plenam esse, nunc cornibus fulgere.*
i) *ἐν τῷ ἑβδόμῳ.* Legebatur *ἐν τῷ ιζ',* quod expressit Ambrosius. Alterum recepi ex cod. Florentino, probante Menagio. Idem expressit Aldobrandinus et ex vet. cod. adnotavit Sambucus.
k) *ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου.* Legebatur *ἐν τῷ ις' τοῦ φυσικοῦ λόγου.* Stephan. *ἐν τῷ ις' τοῦ λόγου φυσικοῦ.* Fortasse scribendum *ἐν τῷ ἕκτῳ,* ut infra §. 145.

thus autem ait non esse animal mundum. Unum autem esse et Zeno in libro de universo et Chrysippus et Apollodorus in Naturalibus et Posidonius in primo naturalis sermonis tradunt. Universum autem dicitur, ait Apollodorus, mundus et secundum alterum modum id quod ex mundo et exteriore vacuo constat. Mundus igitur finitus est, sed inane illud infinitum. Caeterum sidera illa quidem quae fixa sunt cum caelo toto una circumferri, errantia vero suis motibus agi. Porro solem obliquum iter peragere per signiferum orbem: similiter et lunam in orbem torqueri. Esse autem solem purissimum ignem, ut ait Posidonius in septimo de caelestibus; ac terrae molem sua magnitudine vincere, ut idem ait in decimo sexto naturalis sermonis: esse item orbicularem ad mundi rationem idem ipse auctor est. Ignem ergo esse, quod omnia ignis peragat munera; maiorem autem

Digitized by Google

αὐτοῦ l) φωτίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. καὶ τὸ τὴν γῆν δὲ κωνοειδῆ σκιὰν ἀποτελεῖν τὸ μεῖζονα εἶναι σημαίνει· πάντοθεν δὲ βλέπεσθαι διὰ τὸ μέγεθος. γεωδεστέραν δὲ τὴν 145. σελήνην, ἅτε καὶ προγειοτέραν οὖσαν. τρέφεσθαι m) δὲ τὰ ἔμπυρα ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα, τὸν μὲν ἥλιον ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης νοερὸν n) ὄντα ἄναμμα· τὴν δὲ σελήνην ἐκ ποτίμων ὑδάτων, ἀερομιγῆ τυγχάνουσαν καὶ πρόγειον οὖσαν, ὡς ὁ Ποσειδώνιος ἐν τῷ ἕκτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου· τὰ δ' ἄλλα ἀπὸ τῆς γῆς. ἔοικεῖ δὲ αὐτοῖς σφαιροειδῆ εἶναι καὶ τὰ ἄστρα καὶ τὴν γῆν ἀκίνητόν οὖσαν, τὴν δὲ o) σελήνην οὐκ ἴδιον ἔχειν φῶς, ἀλλὰ παρ' ἡλίου λαμβάνειν ἐπιλαμπομένην. ἐκλείπειν δὲ τὸν μὲν ἥλιον ἐπιπροσθούσης p) αὐτῷ σελήνης κατὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς μέρος, ὡς Ζήνων ἀναγράφει ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου q). φαίνεται γὰρ ὑπερχομένη ταῖς συνόδοις r) καὶ 146. ἀποκρύπτουσα αὐτὸν καὶ πάλιν παραλλάττουσα· γνωρίζεται

l) ὑπ' αὐτοῦ. Edit. Froben. ὑφ' αὐτοῦ.
m) τρέφεσθαι. Menag. τρέπεσθαι.
n) νοερόν. Legi etiam νοτερὸν narrat H. Stephanus. Est haec non librorum lectio, sed coniectura de multis Stephani, quas ubique commemorare vix operae pretium.
o) δέ. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt.
p) ἐπιπροσθούσης Sambucus corr. ἐπιπροσθεν οὔσης.
q) ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου. Edit. Froben. et Stephan. omittunt articulum τοῦ.
r) φαίνεται γὰρ ὑπερχομένη ταῖς συνόδοις. Stephan. φαίνεται καὶ ὑπερεχομένη ταῖς συνόδοις. Ὑπερχομένη praeter editt. Froben. et Menag. commendant interpretes, codd. Stephani (qui praebent etiam ἀπερχομένη), R eu Bakius ad Cleomed. Meteor. II. 2. p. 445.

terrae globo, quod tota ab illo illustretur, neque ipsa modo, sed etiam caelum. Item quod et terra coni instar umbram faciat, maiorem esse significat: omnibus autem ex partibus cerni propter magnitudinem. Lunam vero plus habere de terra, quippe quae illi propior est. Nutriri autem haec ignea et astra caetera: solem quidem ex mari magno, quod sit intellectualis ardor; luna vero ex potabilibus undis, quod sit permixta aeri ac vicina terrae, ut Posidonius in sexto sermonis naturalis ait; ex terra caetera. Putant et sidera globosa esse et immobilem terram. Lunam proprio quidem carere lumine, sed id a sole mutuari collustratam. Deficere autem solem quidem quum ante illum ex ea parte qua terras respicit, se opposuerit luna, ut in libro de universo scribit Zeno. Apparet enim quando ex concursione mutua illum occulit rursumque restituit: notatur id maxime

Digitized by Google

δὲ τοῦτο διὰ λεκάνης ὕδωρ ἐχούσης. τὴν δὲ σελήνην ἐμπίπτουσαν εἰς τὸ τῆς γῆς σκίασμα s)· ὅθεν καὶ ταῖς πανσελήνοις ἐκλείπειν μόναις, καίπερ t) κατὰ διάμετρον ἱσταμένην κατὰ μῆνα τῷ ἡλίῳ, ὅτι κατὰ λοξοῦ ὡς πρὸς τὸν ἥλιον κινουμένη παραλλάττει τῷ πλάτει, ἢ βορειοτέρα ἢ νοτιωτέρα γινομένη u). ὅταν μέντοι τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν ἡλιακὸν καὶ τὸν διὰ μέσων γένηται, εἶτα διαμετρήσῃ τὸν ἥλιον, τότε ἐκλείπει x). γίνεται δὲ τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν διὰ μέσων y) ἐν χηλαῖς καὶ σκορπίῳ καὶ κριῷ καὶ ταύρῳ, ὡς οἱ περὶ τὸν

LXXIII. Ποσειδώνιον. Θεὸν δὲ εἶναι ζῶον ἀθάνατον, λογικόν, τέλειον z) ἢ νοερὸν ἐν εὐδαιμονίᾳ, κακοῦ παντὸς a) ἀνεπίδεκτον,

s) *σκίασμα*. Kuehnius ad VII. 150., T. II. p. 532. ed. Meibom. corr. *ἀποσκίασμα* ex Suida s. v. *πάθος*.

t) *ὅθεν καὶ ταῖς πανσελήνοις ἐκλείπειν μόναις, καίπερ* —. Codd. Stephan. *κατὰ τὰς πανσελήνους ἐκλείπειν μόνας*. Sambucus pro *μόναις* corr. *μῆνα*, quod praebet cod. Florent.. Rossius l. l. §. LI. p. 149. pro *καίπερ* coni. *καί*. Ambrosius: — *et quidem cum per diametrum soli mensibus singulis obiecta sit.*

u) *γινομένη*. Stephan. *γενομένη*.

x) *ὅταν μέντοι τὸ πλάτος αὐτῆς* — *τότε ἐκλείπει*. Edit. Froben. *ὅταν μέν τοι τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν ἡλιακὸν καὶ τῶν διὰ μέσων ἐν χηλαῖς* etc., omissis quae interiecta leguntur, *διαμετρήσῃ* — *κατὰ τόν*. Menag. *κατὰ τὸ ἡλιακὸν καὶ τῶν διὰ μέσων*, quod expressit Aldobrandinus *e regione solis et eorum quae media sunt*. Quod dedi ex Stephan., tuetur Rossius l. l. §. LI. p. 151. et seq..

y) *γίνεται δὲ τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν διὰ μέσων*. Stephan. *κινεῖται δὲ τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τὸν διὰ μέσων*. Menag. *γίνεται δὲ τὸ πλάτος αὐτῆς κατὰ τῶν διὰ μέσων*. Cod. Arund. *κεῖται δὲ τὸ πλάτος*. Ambrosius: *movetur autem eius latitudo per ea quae media sunt*. Aldobrandinus: *quod quidem, ut ait Posidonius, tum in chelis contingit, tum in scorpio* etc.. *Γίνεται* praetulit etiam Rossius l. l. §. LI. p. 151. et seq..

z) *τέλειον*. Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.

a) *παντός*. Edit. Froben. et cod. Arund. *τινος*.

per vas aereum patens in quo sit aqua. Lunam vero quum in terrae inciderit umbram: quocirca tunc solum hoc defectu laborare quum plena fuerit, quanquam per diametrum soli mensibus singulis obiecta sit. Nam quum obliquo mota contra solem moveatur, latitudine differt, quum vel ad australem vel ad septentrionalem vergit plagam. Quum tamen illius latitudo ad solis orbem quique per media signa ducitur, venerit, deinde a media linea dimensa fuerit solem, tunc deficit. Contingit autem eius latitudo per medium circulum in chelis et scorpio et ariete et tauro, ut ait Posidonius. Deum vero esse animal immortale, rationale, perfectum sive intellectuale, beatum, a malo omni remo-

Digitized by Google

προνοητικὸν κόσμου καὶ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ· μὴ εἶναι μέντοι ἀνθρωπόμορφον. εἶναι δὲ τὸν μὲν δημιουργὸν τῶν ὅλων καὶ οἷονεὶ πατέρα πάντων κοινῶς τε καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ τὸ διῆκον διὰ πάντων, ὃ πολλαῖς προσηγορίαις προσονομάζεται κατὰ τὰς δυνάμεις. Δία μὲν γὰρ φασι δι' ὃν τὰ πάντα c), Ζῆνα δὲ καλοῦσι παρ' ὅσον τοῦ ζῆν αἴτιός ἐστιν ἢ διὰ τοῦ ζῆν κεχώρηκεν d). Ἀθηνᾶν δὲ κατὰ τὴν εἰς αἰθέρα διάτασιν τοῦ ἡγεμονικοῦ αὐτοῦ, Ἥραν δὲ κατὰ τὴν εἰς ἀέρα, καὶ Ἥφαιστον κατὰ τὴν εἰς τὸ τεχνικὸν πῦρ, καὶ Ποσειδῶνα κατὰ τὴν εἰς τὸ ὑγρόν, καὶ Δήμητραν κατὰ τὴν εἰς γῆν· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἄλλας προσηγορίας ἐχόμενοί τινος εἰκότος ἀπέδοσαν e). Οὐσίαν δὲ θεοῦ Ζήνων μέν φησι f) τὸν 148.
ὅλον κόσμον καὶ τὸν οὐρανόν, ὁμοίως δὲ καὶ Χρύσιππος ἐν

b) καὶ ὅσπερ. Edit. Froben. et Stephan. ὅσπερ καί, quod expressit Ambrosius sicuti et.

c) Δία μέν γάρ φασι δι' ὃν τὰ πάντα. Ambrosius: Namque Iovem dici quod omnes iuvet, eumque Graece Δία appellari, etc. Rossius l. l. §. LII. p. 153. et seq. coni. Δία μὲν γὰρ φασι διόντα πάντα.

d) Ζῆνα δὲ — κεχώρηκεν. Stephan. καὶ Ζῆνα, quod probare videntur interpretes. Lipsius Physiolog. Stoicc. l. 9. coni. ἢ διὰ τὸ ζῆν κεχώρηκεν. Menagius Ζῆνα δὲ — κεχώρηκεν ἢ διὰ τοῦ ζῆν. Rossii suspicionem l. l. §. LII. p. 153. et seq. vv. ἢ διὰ τοῦ ζῆν κεχώρηκεν suppositicia esse, confirmat qui omittit Ambrosius.

e) ὁμοίως δὲ καὶ — ἀπέδοσαν. Ambrosius: Similiter et appellationes alias probabili quadam ratione interpretati sunt de divina substantia.

f) Ζήνων μέν φησι. Edit. Froben. omisit μέν φησι, Menag. cum interpretibus μέν.

tissimum, providentia sua mundum et quae sunt in mundo disponens omnia; non tamen inesse illi humanae formae lineamenta. Caeterum esse quidem opificem immensi huius operis et quasi patrem omnium, communiter autem et ipsius partem quae per omnia penetret, eamque multis appellari nominibus secundum facultates suas. Namque Graece Δία appellari, quod per ipsum sint omnia: eundem Ζῆνα vocari, vel quod vitae omnium sit auctor vel quod per omnem vitam fusus sit; Ἀθηνᾶν autem, quod in aethere distentum sit eius imperium; Ἥραν vero, quod in aere; Ἥφαιστον, quod in artificioso igne; Ποσειδῶνα, quod in humore; Δήμητραν, quod in terra. Similiter et appellationes alias proprietatem quandam secuti indiderunt. Dei vero substantiam Zeno quidem ait mundum totum atque caelum, similiterque Chrysippus in undecimo de diis et Posidonius in primo de

Digitized by Google

τῷ ἐνδεκάτῳ g) περὶ θεῶν καὶ Ποσειδώνιος ἐν πρώτῳ περὶ θεῶν. καὶ Ἀντίπατρος ἐν ἑβδόμῳ περὶ κόσμου ἀεροειδῆ φησιν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν h). Βόηθος δὲ i) ἐν τῇ περὶ φύσεως
LXXIII. οὐσίαν θεοῦ τὴν τῶν ἀπλανῶν σφαῖραν. φύσιν δὲ πότε μὲν ἀποφαίνονται τὴν συνέχουσαν τὸν κόσμον, ποτὲ δὲ τὴν φύουσαν τὰ ἐπὶ γῆς. ἔστι δὲ φύσις ἕξις ἐξ αὑτῆς κινουμένη k) κατὰ σπερματικοὺς λόγους ἀποτελοῦσά τε καὶ συνέχουσα τὰ ἐξ αὐτῆς ἐν ὡρισμένοις χρόνοις καὶ τοιαῦτα θρῶσα ἐφ'
149. οἷων ἀπεπλίθη. ταύτην δὲ καὶ τοῦ συμφέροντος στοχάζεσθαι καὶ ἡδονῆς l), ὡς δῆλον ἐκ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας m).
LXXIV. καθ' εἱμαρμένην δὲ φασι τὰ πάντα γίνεσθαι Χρύσιππος ἐν τοῖς περὶ εἱμαρμένης καὶ Ποσειδώνιος ἐν δευτέρῳ n) περὶ εἱμαρμένης καὶ Ζήνων, Βόηθος δὲ ἐν ἑνδεκάτῳ περὶ εἱμαρμένης o).

g) ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ. Scribebatur ἐν τῷ ια'. Ambrosius *in primo*.
h) καὶ Ἀντίπατρος ἐν ἑβδόμῳ — τὴν οὐσίαν. Scribebatur καὶ Ἀντίπατρος ἐν ζ' — τὴν οὐσίαν. Ambrosius: — *et Antipater in septimo de mundo aeriam ipsius substantiam tradunt.*
i) Βόηθος. Scribebatur Βοηθός.
k) κινουμένη. Edit. Froben. κινουμένης.
l) ταύτην δὲ καὶ τοῦ συμφέροντος στοχάζεσθαι καὶ ἡδονῆς. Edit. Froben. et Stephan. ταύτην δὲ καὶ τοῦ συμφέροντος στοχάζεσθαι ἡδονῆς, quod Ambrosius expressit, *Hanc autem et voluptati praeferre commodum.*
m) ὡς δῆλον ἐκ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας. Stephan. ὡς δῆλον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας. Suidas s. v. φύσις, ὡς δῆλον ἐκ τῆς τοῦ οὐρανοῦ δημιουργίας.
n) ἐν δευτέρῳ. Editiones ante Meibomium ἐν β',
o) Βόηθος δὲ ἐν ἑνδεκάτῳ περὶ εἱμαρμένης. Scribebatur Βοηθὸς δὲ ἐν ια' περὶ εἱμαρμένης. Cod. Palat. ἐν α' περὶ εἱμαρμένης, quod expressit Ambrosius, *Boethus quoque primo de fato.* Aldobrandinus auctores alio refert ordine hoc: *Chrysippus in libris de fato, Zeno, Boethusque in XI. et Posidonius in secundo de*

diis. Antipater tamen in septimo de mundo aeriam ipsius substantiam tradit; Boethus autem in libro de natura dei substantiam fixorum siderum globum dixit. Naturam vero aliquando quidem exponunt, quae contineat mundum; aliquando vero, quae germinare humum faciat nascique super terram omnia. Est autem natura habitus ex se ipso motum accipiens secundum seminum rationem, efficiensque et continens quae ex ipsa proveniunt statutis definitisque temporibus, eademque cum iis faciens a quibus discreta est. Huic autem et utilitatem et voluptatem propositas esse, quod ex hominis constat opificio. Fato autem fieri omnia Chrysippus in libris de fato et Posidonius in secundo de fato et Zeno Boethusque in undecimo de fato tradunt. Est autem fatum

Digitized by Google

ἔστι δὲ εἱμαρμένη αἰτία τῶν ὄντων εἰρομένη p) ἢ λόγος καθ' ὃν ὁ κόσμος q) διεξάγεται. καὶ μὴν καὶ μαντικὴν ὑφεστάναι LXXV.
πᾶσάν φασιν, εἰ καὶ πρόνοιαν εἶναι)· καὶ αὐτὴν καὶ τέχνην s) ἀποφαίνουσι διά τινας ἐκβάσεις; ὥς φησι Ζήνων τε καὶ Χρύσιππος ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ μαντικῆς t) καὶ Ἀθηνόδωρος καὶ Ποσειδώνιος ἐν τῷ δυοδεκάτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου u) καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ μαντικῆς x). ὁ μὲν γὰρ Παναίτιος ἀνυπόστατον y) αὐτὴν φησιν. οὐσίαν δὲ φασι τῶν ὄντων LXXVI.
ἀπάντων τὴν πρώτην ὕλην z), ὡς καὶ Χρύσιππος ἐν τῇ 150.
πρώτῃ τῶν φυσικῶν, καὶ Ζήνων. ὕλη δέ ἐστιν ἐξ ἧς ὑστάτη-

fato. Edit. Froben. omittit vv. καὶ Ποσειδώνιος ἐν β' περὶ εἱμαρμένης.

p) αἰτία τῶν ὄντων εἰρομένη. Editiones ante Meibomium εἱρομένη. Edit. Froben. et Menag. cum cod. Arund. αἰτία τῶν νόμων εἱρομένη, quod expressit Aldobrandinus, *causa ex legibus pendens.* Idem non displicebat Menagio. Suidas s. v. εἱμαρμένη, αἰτία τῶν ὅλων εἱρομένη.

q) ὁ κόσμος. Edit. Froben. omittit articulum.

r) εἰ καὶ πρόνοιαν εἶναι. Edit. Froben. (et Meibom.) cum codd. R et Arund. ἢ καὶ πρόνοιαν εἶναι, quod expressit Ambrosius *sive etiam esse providentiam.* Stephan. ἢ καὶ πρόνοιαν εἶναι. Kuhnius coni. ἢ καὶ πρόνοιαν εἶναι, quod non dehebat probare Wyttenbachius ad Posidonium Bakii p. 264.

s) καὶ αὐτὴν καὶ τέχνην. Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio καὶ αὐτὴν τέχνην.

t) ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ μαντικῆς. Edit. Froben. ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς. Stephan. (et Meibom.) cum cod. Palat. ἐν τῷ β' περὶ μαντικῆς, quod expressit Ambrosius. Menag. ἐν τοῖς δύο περὶ μαντικῆς, quod expressit Aldobrandinus *duobus de divinatione libris.* Idem placet Menagio.

u) ἐν τῷ δυοδεκάτῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου. Scribebatur ἐν τῷ ιβ' τοῦ φυσικοῦ λόγου. Aldobrandinus *in XI. naturalis rationis.*

x) ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ μαντικῆς. Edit. Froben., Stephan. et Meibom. cum cod. Arund. ἐν τῷ ε' περὶ μαντικῆς, quod expressit Ambrosius. Menag. ἐν τοῖς ε' περὶ μαντικῆς, quod expressit Aldobrandinus *quinque libris de divinatione.*

y) ἀνυπόστατον. Stephan. ἀναπόστατον.

z) τὴν πρώτην ὕλην. Aldobrandinus τὴν πρώτην non expressit.

connexa rerum series sive ratio per quam mundus administratur. Divinationem autem omnem aiunt subsistere, siquidem providentia sit: ipsamque propter quosdam eventus etiam artem definiunt, ut ait Zeno et Chrysippus in secundo de divinatione Athenodorusque et Posidonius in duodecimo physici sermonis et in quinto de divinatione. Panaetius autem hanc non subsistere dixit. Enimvero rerum omnium substantiam primam materiam dicunt, ut et Chrysippus in primo rerum naturalium et Zeno. Est autem materia ex

Digitized by Google

ποσοῦν a) γίνεται. πολλῶν δὲ ὄντως, οὐσίας τε καὶ ὕλης, ἥ τε τῶν πάντων καὶ ἡ τῶν ἐπὶ μέρους· ἡ μὲν οὖν τῶν ὅλων οὔτε πλείων οὔτε ἐλάττων γίνεται, ἡ δὲ τῶν ἐπὶ μέρους καὶ
LXXVII. πλείων καὶ ἐλάττων b)· σῶμα δὲ ἐστι καὶ αὐτοὺς ἡ οὐσία καὶ πεπερασμένη, καθά φησιν Ἀντίπατρος c) ἐν δευτέρῳ περὶ οὐσίας καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ φυσικῇ. καὶ παθητὴ d) δὲ ἐστιν, ὡς ὁ αὐτός e) φησιν· εἰ γὰρ ἦν ἄτρεπτος, οὐκ ἂν τὰ γινόμενα ἐξ αὐτῆς ἐγίνετο· ἔνθεν κἀκεῖνός φησιν ὅτι τομὴ εἰς ἄπειρόν ἐστιν f). οὐκ ἄπειρος δὲ φησιν αὐτὴν ὁ Χρυ-
151. σιππος g)· οὐ γάρ ἐστί τι ἄπειρον, εἰς ὃ γίνεται ἡ τομή.
LXXVIII. ἀλλὰ ἀκατάληκτός ἐστι h). καὶ τὰς κράσεις δὲ διόλου

a) ὁτιδηποτοῦν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 373. et seq..

b) ἡ δὲ τῶν ἐπὶ μέρους καὶ πλείων καὶ ἐλάττων. Edit. Froben. et Menag. omittunt καὶ πλείων καὶ ἐλάττων. Neque agnoscunt interpretes. Ambrosius enim: *Est autem alia eorum quae in parte sunt*; Aldobrandinus: *situt ea quae singularum*. Omittit etiam cod. Arund., sed ut lacunam agnoscat.

c) Ἀντίπατρος. Edit. Froben. omittit.

d) παθητή. Legebatur ἀπαθητή. Illud restituendum esse viderunt iam Stephanus, Casaubonus, Lipsius Physiolog. Stoicc. II. 2. et Menagius, idemque confirmant codd. Stephani, RRR, Florent. et Arund. cum interpretibus.

e) ὁ αὐτός. Edit. Froben. et Stephan. ᾧτός. Illud praeter Menag. praebent interpretes et codd. Stephani.

f) ἔνθεν κἀκεῖνός φησιν ὅτι τομὴ εἰς ἄπειρόν ἐστιν. Edit. Froben. et Menag. ἔνθεν κἀκεῖνος ἤτε τομὴ εἰς ἄπειρόν ἐστιν. Reliquae ἔνθεν κἀκεῖνό ὅτι τομὴ εἰς ἄπειρόν ἐστιν. Ambrosius: *Hinc et illius sectio in infinitum tenditur*. Aldobrandinus: *Quapropter ea quoque ratione secari quid infinite potest*. Quod recepi, palmaria est emendatio Hermanni.

g) οὐκ ἄπειρον δέ φησιν αὐτὴν ὁ Χρύσιππος. Edit. Froben., codd. R et Arund. cum interpretibus ἦν ἄπειρόν φησιν ὁ Χρύσιππος. Menag. οὐκ ἄπειρόν φησιν ὁ Χρύσιππος.

h) ἀλλὰ ἀκατάλεκτός ἐστι. Ambrosius: *Verum finita est.*

qua quodlibet fit. Appellaturque dupliciter, materia scilicet atque substantia, sive illa omnium sive rerum singularum ac veluti particularium causa. Et omnium quidem materia neque maior neque minor efficitur, eorum vero quae in parte sunt et maior et minor. Corpus autem esse substantiam definiunt eamque finitam, ut Antipater ait in secundo de substantia et Apollodorus in Physica. Passivaque est, ut idem ait: nam si esset immutabilis, nulla ratione quae fiunt ex ea fieri possent: unde idem ille sectionem eius in infinitum tendere ait. Non infinitam Chrysippus ait: nihil enim infinitum est in quod sectio cadit. Sed ipsa nunquam desinit divisio. Concretiones item fieri per totum, ut Chry-

Digitized by Google

γίνεσθαι, καθά φησιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν φυσικῶν, καὶ μὴ κατὰ περιγραφὴν καὶ παράθεσιν· καὶ γὰρ εἰς πέλαγος ὀλίγος οἶνος βληθεὶς ἐπὶ πολὺν ἀντιπαρεκταθήσεται, εἶτα συμφθαρήσεται. φασὶ δὲ εἶναι καὶ τινας δαίμονας LXXIX.
ἀνθρώπων συμπάθειαν ἔχοντας i), ἐπόπτας τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων· καὶ ἥρωας τὰς ὑπολελειμμένας τῶν σπουδαίων ψυχάς. Τῶν δὲ ἐν ἀέρι γινομένων χειμῶνα μὲν εἶναι φασι LXXX.
τὸν k) ὑπὲρ γῆς ἀέρα κατεψυγμένον διὰ τὴν τοῦ ἡλίου πρόσω ἄφοδον, ἔαρ δὲ τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν πρὸς
ἡμᾶς πορείαν, θέρος δὲ τὸν ὑπὲρ γῆς ἀέρα καταθαλπόμενον 152.
τῇ τοῦ ἡλίου πρὸς ἄρκτον πορείᾳ, μετόπωρον δὲ τῇ παλινδρομίᾳ l) τοῦ ἡλίου ἀφ' ἡμῶν γίνεσθαι. * παρὰ τοὺς τόπους
ἀφ' ὧν ῥέουσι m). τῆς δὲ γενέσεως αὐτῶν αἴτιον γίνεσθαι n) LXXXI.
τὸν ἥλιον ἐξατμίζοντα τὰ νέφη. Ἶριν δὲ εἶναι αὐγὰς ἀφ'

i) φασὶ δὲ — ἔχοντας. Aldobrandinus: *Sed et lares quosdam esse aiunt, consensione quadam cum hominibus convinctos.*
k) τόν. Stephan. et Menag. τῶν.
l) τῇ παλινδρομίᾳ. Edit. Froben. τῇ παλινδρόμῳ.
m) * παρὰ τοὺς τόπους ἀφ' ὧν ῥέουσι. Ante haec verba lacunam esse, praeposito asterisco testantur edit. Froben. et Stephan. Eamdem agnoscit cod. Arund.. Non agnoscit Menag. cum interpretibus. Ambrosius: *Autumnum quoque fieri recursu solis a nobis ad ea loca a quibus fluunt.* Aldobrandinus: *autumnum novo cursus a nobis recessu solis existere, apud ea loca a quibus fluunt.* Lacunam egregie supplevit Casaubonus, usus libro Plutarcheo de placitis philosophorum III. 7.: πνεύματα δὲ ἀέρος εἶναι ῥύσιν, τὰς δὲ ἐπωνυμίας ἀλλάττειν παρὰ τοὺς τόπους ἀφ' ὧν ῥέουσι.
n) γίνεσθαι. Edit. Froben. et Menag. γενέσθαι. Illud praebet Stephan. cum cod. Arund..

sippus in tertio Naturalium ait, et non per circumscriptionem et appositionem: quippe vini modicum pelago iniectum aliquamdiu dorso se aequoris intendens oblucubitur, postea defluet atque una corrumpetur. Quosdam item esse daemones dicunt, quibus insit hominum miseratio, inspectores humanarum rerum: heroas quoque solutas corporibus bonorum animas. Porro ex his quae manant ab aere hiemem quidem esse aiunt aerem super terram congelatum ob solis longiorem discessum; ver autem temperiem aeris, quando suo ad nos cursu sol agitur; aestatem vero eminentem terrae aerem confotum et calefactum solis ad septentrionem cursu; autumnum quoque fieri recursu solis a nobis. * ad ea loca a quibus fluunt. Caeterum eiusmodi tempestatum auctorem esse solem nubes evaporantem. Iridem vero reflexos

Digitized by Google

ὑγρῶν νεφῶν ἀναπεπλασμένας ἤ, ὡς Ποσειδώνιός φησιν ἐν τῇ μετεωρολογικῇ, ἔμφασιν o) ἡλίου τμήματος ἢ σελήνης ἐν νέφει δεδροσισμένῳ, κοίλῳ καὶ συνεχεῖ πρὸς φαντασίαν, ὡς ἐν κατόπτρῳ φανταζομένην p) κατὰ κύκλου περιφέρειαν. κομήτας τε καὶ πωγωνίας καὶ λαμπαδίας q) πυρὶ εἶναι ὑφεστῶτα πάχους μέρος εἰς τὸν αἰθερώδη τόπον ἀνενεχθέντος.

153. σέλας δὲ πυρὸς ἀθρόου ἔξαψιν ἐν ἀέρι φερομένου ταχέως καὶ φαντασίαν μήκους ἐμφαίνοντος. ὑετὸν δὲ ἐκ νέφους μεταβολὴν εἰς ὕδωρ, ἐπειδὰν ἢ ἐκ γῆς ἢ ἐκ θαλάττης ἀνενεχθεῖσα ὑγρασία ἀφ' ἡλίου μὴ τυγχάνῃ κατεργασίας r)· καταψυχθὲν δὲ τοῦτο πάχνην καλεῖσθαι. χάλαζαν δὲ νέφος πεπηγός, ὑπὸ πνεύματος διαθρυφθέν s)· χίονα δὲ ὑγρὸν ἐκ νέφους πεπηγότος, ὡς Ποσειδώνιος ἐν τῷ ὀγδόῳ τοῦ φυσικοῦ λόγου· ἀστραπὴν δὲ ἔξαψιν νεφῶν παρατριβομένων ἢ ῥηγνυμένων ὑπὸ πνεύματος, ὡς Ζήνων ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου t)· βροντὴν

o) ἐν τῇ μετεωρολογικῇ. Ambrosius *in caelestibus.*

p) ἔμφασιν — φανταζομένην. Legebatur ἔμφασις — φανταζομένη, quod expressit Ambrosius. Accusativos restituit Casaubonus, quos expressit Aldobrandinus et in ora cod. R adnotatos invenit Menagius.

q) λαμπαδίας. Schneiderus in Lexico Graeco corr. λαμπάδας.

r) ἀφ' ἡλίου μὴ τυγχάνῃ κατεργασίας. Cod. Arund. ἀφ' ἡλίου καὶ μὴ τυγχάνῃ κατεργασίας.

s) διαθρυφθέν. Menag. διαθρυφθέν.

t) ἐν τῷ περὶ τοῦ ὅλου. Edit. Froben. et Stephan. ἐν τῷ περὶ ὅλου.

esse ab humidis nubibus radios sive, ut ait Posidonius in Meteorologica, declarationem scissurae solis seu lunae in nube roscida, concava atque continua ad visum, veluti in speculo expressam secundum orbis circumferentiam. Crinitas autem stellas et eas quae a similitudine barbae πωγωνίας appellantur easque quae lampadum similes sunt, ignes esse subsistentes quando crassior aer ad aetherea loca pervehitur. Iubar autem repentini ignis incendium quod cito per aerem fertur ac longitudinis imaginem insinuat. Pluviam vero conversionem ex nubibus in aquam, quum sive ex terra sive ex mari vi solis sursum elatus humor confici nequiverit: id vero congelatum pruinam dici. Grandinem vero concretam nubem a vento comminutam; nivem autem humorem ex concreta excussum nube, ut ait Posidonius in octavo naturalis sermonis; coruscationem accensionem nubium, quae a vento illidantur atque rumpantur, ut Zeno in libro de universo; tonitru vero fragorem esse qui ex nubium

Digitized by Google

δὲ τὸν τούτων ψόφον ἐκ παρατρίψεως ἢ ῥήξεως u)· περαυ- 154.
νὸν δὲ ἔξαψιν σφοδρὰν μετὰ πολλῆς βίας πίπτουσαν ἐπὶ γῆς, νεφῶν παρατριβομένων ἢ ῥηγνυμένων x)· οἱ δὲ συστροφὴν πυρώδους ἀέρος βιαίως καταφερομένην. τυφῶνα δὲ κεραυνὸν παλύνη, βίαιον καὶ πνεῦμα καπνώδες ἐρρωγότος νέφους y)· πρηστῆρα νέφος περισχισθὲν πυρὶ μετὰ πνεύματος. * εἰς τὰ κοιλώματα τῆς γῆς ἢ καθειρχθέντος πνεύματος ἐν τῇ γῇ, καθά φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ ὀγδόῃ z)· εἶναι δ' αὐτῶν a) τοὺς μὲν σεισματίας b), τοὺς δὲ χασματίας,

u) ἢ ῥήξεως. Ambrosius non expressit. Aldobrandinus *discessu sonitus.*

x) νεφῶν παρατριβομένων ἢ ῥηγνυμένων. Ambrosius addit *vi ventorum.*

y) ἢ πνεῦμα καπνώδες ἐρρωγότος νέφους. Codd. Stephani ἐρρωγὸς ἀπὸ νέφους et ὑπὸ νέφους. Aldobrandinus: *vel anhelitum tenuem disrupta nebula.*

z) πρηστῆρα — ἐν τῇ ὀγδόῃ. Edit. Froben. et Stephan. (cum Meibom.), item cod. Arund. περιχυθέν, quod expressit Ambrosius *circumfusam.* Menag. cum cod. Florent. περισχισθέν, quod expressit Aldobrandinus. Suidas s. v. πρηστήρ, περισχεθέν. Edit. Froben. post v. μετὰ asteriscum habet lacunae signum. Id ego posui post πνεύματος, ubi lacunam habet cod. Arund.. Eam vidit iam Aldobrandinus, ratus ille aliquid de terrae motu deesse, quod ex Suida s. v. σεισμὸς supplevit Menagius: πρηστῆρα, νέφος περισχισθὲν πυρὶ μετὰ πνεύματος. τοὺς σεισμοὺς δὲ γίγνεσθαι, πνεύματος εἰς τὰ κοιλώματα τῆς γῆς εἰσδύοντος, ἢ καθειρχθέντος πνεύματος ἐν τῇ γῇ, καθά φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ η'. Plura excidisse videntur Bakio de Posidonio p. 83., cum alia fortasse, tum certe doctrina de ventis. Interpretes ignorant lacunam. Ambrosius: *presterem nubem igni circumfusam cum flatu in terrab concava* etc.. Aldobrandinus: *Presterem nubem esse undique discissam, igne una cum spiritu terrae cavernis — incluso* etc.. Caeterum legebatur Ποσειδώνιος ἐν τῇ η'. Ambrosius *in VII. Possidonius.* Bakius l. l. coni. Ποσειδώνιος ἐν τῇ μετεωρολογικῇ.

a) αὐτῶν. Ambrosius *illius.*

b) σεισματίας. Menagius coni. παλματίας aut μυκηματίας sive potius πλειματίας.

collisione vel ruptione perficitur; fulmen autem incensionem validam vehementi cum impetu terris irruentem, quum inter se colliduntur nubes atque perrumpuntur: alii conversionem ignei ac flammantis aeris violenter delapsam. Typhonem vero fulmen violentum magna vi ventorum demissum sive fumantem ventum rupta nube dilapsum. Presterem nubem igne discissam cum flatu. * in terrae concava seu concluso et coarctato vento in terra, ut ait in octavo Posidonius: esse autem illorum plura genera, terrae motus,

Digitized by Google

LXXXII. τοὺς δὲ καυματίας c), τοὺς δὲ βρασματίας. Ἀρέσκει δὲ
155. αὐτοῖς καὶ τὴν διακόσμησιν ὧδε ἔχειν· μέσην τὴν γῆν κέντρου
λόγον ἐπέχουσαν, μεθ' ἣν τὸ ὕδωρ σφαιροειδές, ἔχον τὸ αὐτὸ
κέντρον τῇ γῇ, ὥστε τὴν γῆν ἐν ὕδατι εἶναι· μετὰ τὸ ὕδωρ
LXXXIII. δὲ ἀέρα ἐσφαιρωμένον. κύκλους δὲ εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ
πέντε, ὧν πρῶτον ἀρκτικὸν d) ἀεὶ φαινόμενον, δεύτερον τρο-
πικὸν e) θερινόν, τρίτον ἰσημερινόν, τέταρτον χειμερινὸν
τροπικόν f), πέμπτον ἀνταρκτικὸν ἀφανῆ. λέγονται δὲ πα-
ράλληλοι καθότι οὐ συννεύουσιν g) εἰς ἀλλήλους· γράφονται
μέντοι περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον h). ὁ δὲ ζωδιακὸς λοξός ἐστιν,
156. ὡς ἐπιὼν τοὺς παραλλήλους. ζῶναί τε ἐπὶ τῆς γῆς εἰσι πέντε·
πρώτη βόρειος i) καὶ ὑπὲρ τὸν ἀρκτικὸν κύκλον, ἀοίκητος
διὰ ψῦχος k)· δευτέρα εὔκρατος· τρίτη ἀοίκητος ὑπὸ καυμά-
των, ἡ l) διακεκαυμένη καλουμένη· τετάρτη ἡ ἀντεύκρατος·

c) καυματίας. Codd. Stephani et Florent. κυματίας, quod expressit Ambrosius *illuvies*. Schneiderus in Eclogg. phys. p. 112. et in Lexico Graeco corr. κλιματίας. Frustra.
d) ἀρκτικόν. Aldobrandinus *aquilonarem*.
e) τροπικόν. Aldobrandinus omittit.
f) τροπικόν. Aldobrandinus omittit.
g) συννεύουσιν. Legebatur συμβαίνουσιν. Illud ex codd. Stephani restitui; confirmatum Suida s. v. κύκλοι.
h) περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. R περὶ τὸν αὐτὸν πόλον. Cod. Arund. περὶ πόλον. Illud ex Menag. recepi, confirmatum codd. Stephani, qui praebent περὶ τὸ κέντρον, et interpretibus.
i) βόρειος. Ambrosius *australis*. Aldobrandinus *aquilonaris*.
k) ψῦχος. Scribebatur ψύχος.
l) ἡ. Stephan. ἤ.

hiatus, exustiones, ebullitiones. Placet autem eis et ordinem ita se habere: terram mediam centri rationem obtinere, post quam globosam aquam et ipsam idem habere centrum cum terra, ita ut in aqua terra sit; post aquam aerem esse sphaerae instar. Esse autem in caelo circulos quinque: ex his primum septentrionalem qui semper appareat, secundum tropicum aestivum, tertium aequinoctialem, quartum hiemalem tropicum, quintum antarcticum qui non appareat. Dicuntur autem paralleli, quia non in se invicem convenient: describuntur tamen circa idem centrum. Porro signifer circulus obliquus est, parallelos lustrans. Quinque autem sunt zonae super terram: prima septentrionalis super arcticum circulum, rigore frigoris inhabitabilis; secunda temperata; tertia nimia vi aestus inhabitabilis, quae torrida dicitur; quarta altera ex parte temperata; quinta australis,

Digitized by Google

πέμπτη νότιος m), ἀοίκητος διὰ ψῦχος n). Λοιπὸν δὲ αὐτοῖς LXXXIV.
τὴν μὲν φύσιν εἶναι πῦρ τεχνικόν, ὁδῷ βαδίζον εἰς γένεσιν,
ὅπερ ἐστὶ πνεῦμα πρόοιδὲς καὶ τεχνοειδές· τὴν δὲ ψυχὴν
αἰσθητικήν. ταύτην δὲ εἶναι τὸ συμφυὲς ἡμῖν πνεῦμα· διὸ
καὶ σῶμα εἶναι καὶ μετὰ θάνατον ἐπιμένειν· φθαρτὴν δὲ
εἶναι o). τὴν δὲ τῶν ὅλων ἄφθαρτον, ἧς μέρη εἶναι τὰς ἐν
τοῖς ζῴοις. Ζήνων δὲ ὁ Κιτιεὺς p) καὶ Ἀντίπατρος ἐν τοῖς 157.
περὶ ψυχῆς καὶ Ποσειδώνιος πνεῦμα ἔνθερμον εἶναι τὴν
ψυχήν· τούτῳ γὰρ ἡμᾶς εἶναι ἐμπνόους q) καὶ ὑπὸ τούτου
κινεῖσθαι. Κλεάνθης μὲν οὖν πάσας ἐπιδιαμένειν μέχρι τῆς
ἐκπυρώσεως r), Χρύσιππος δὲ τὰς τῶν σοφῶν μόνον. Μέρη
δὲ ψυχῆς λέγουσιν ὀκτώ, τὰς πέντε αἰσθήσεις καὶ τοὺς ἐν
ἡμῖν σπερματικοὺς λόγους καὶ τὸ φωνητικὸν καὶ τὸ λογιστικόν.
ὁρᾶν δὲ τοῦ μεταξὺ τῆς ὁράσεως καὶ τοῦ ὑποκειμένου φωτὸς
ἐντεινομένου κωνοειδῶς, καθά φησι Χρύσιππος ἐν δευτέρῳ
τῶν φυσικῶν καὶ Ἀπολλόδωρος. γίνεσθαι μέντοι τὸ κωνοει-

m) νότιος. Ambrosius *septentrionalis.*
n) ψῦχος. Scribebatur ψύχος.
o) εἶναι. Menag. ὑπάρχειν.
p) ὁ Κιτιεύς. Scribebatur ὁ Κιττιεύς. Aldobrandinus *Citieus.*
q) ἐμπνόους. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 142. et seq.
r) μέχρι τῆς ἐκπυρώσεως. Edit. Froben. et Menag. τὰς μέχρι ἐκπυρώσεως. Stephan. τὰς μέχρις ἐκπυρώσεως. Ambrosius: *quas hic spiritus candor attigerit.* Meibom. μέχρι τῆς ἐκπυρώσεως, quod reddidi, expressum illud Aldobrandino.

itidem frigore inhabitabilis. Opinantur item naturam ignem esse artificialem suo itinere ad generationem tendentem: id autem esse spiritum ignis speciem artisque prae se ferentem; animam vero sensibilem. Eamque esse nobis insitum et ingenitum spiritum: ideo et corpus esse ac durare post mortem, esse tamen obnoxiam morti. Caeterum universi animam esse immortalem, cuius partes sunt animantium animae. Zeno autem Citieus et Antipater in libris de anima et Posidonius animam spiritum calidum dicunt: hoc enim spirare nos atque ab ipso moveri. Cleanthes quidem omnes perdurare, donec calore destituantur; Chrysippus vero solas sapientium. Partes autem animae octo esse dicunt, quinque sensus et quae nobis insunt seminales rationes, vocem praeterea et ratiocinandi facultatem. Videre autem quum id quod inter visum subiectumque lumen est in coni tenditur speciem, ut Chrysippus in secundo Naturalium ait Apollodorusque. Aeris illam partem quae coni speciem habet

Digitized by Google

δὲς τοῦ ἀέρος πρὸς τῇ ὄψει, τὴν δὲ βάσιν πρὸς τῷ ὁρωμένῳ· ὡς διὰ βακτηρίας οὖν τοῦ ταθέντος ἀέρος τὸ βλεπό-
158. μενον ἀναγγέλλεσθαι. ἀκούειν δὲ τοῦ μεταξὺ τοῦ τε φωνοῦντος καὶ τοῦ ἀκούοντος ἀέρος πληττομένου σφαιροειδῶς, εἶτα κυματουμένου καὶ ταῖς ἀκοαῖς προσπίπτοντος, ὡς κυματοῦται τὸ ἐν τῇ δεξαμενῇ ε) ὕδωρ κατὰ κύκλους ὑπὸ τοῦ ἐμβληθέντος λίθου. τὸν δὲ ὕπνον γίνεσθαι ἐκλυομένου τοῦ αἰσθητικοῦ τόνου περὶ τὸ ἡγεμονικόν. αἰτίας δὲ τῶν παθῶν
LXXXV. ἀπαλείπουσι τὰς περὶ τὸ πνεῦμα τροπάς. σπέρμα δὲ λέγουσιν εἶναι τὸ οἷόν τε γεννᾶν τοιαῦτα ἀφ' οἵου ζ) καὶ αὐτὸ ἀπεκρίθη· ἀνθρώπου δὲ σπέρμα, ὃ μεθίησιν ὁ ἄνθρωπος, μεθ' ὑγροῦ συγκιρνᾶσθαι τοῖς τῆς ψυχῆς μέρεσι κατὰ μιγμὸν
159. τοῦ τῶν προγόνων λόγου η). εἶναι δὲ αὐτὸ Χρύσιππός φησιν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν φυσικῶν πνεῦμα κατὰ τὴν οὐσίαν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰς τὴν γῆν καταβαλλομένων σπερμάτων, ἃ παλαιωθέντα οὐκέτι φύεται, ὡς δῆλον διαπεπνευκυίας αὐτοῖς τῆς δυνάμεως κ). καὶ ἀφ' ὅλων δὲ τῶν σωμάτων αὐτό φασι

ε) ἐν τῇ δεξαμενῇ. Edit. Froben. ἐν δεξαμενῇ. Stephan. ἐν τῇ δεξαμένῃ. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 321. et seq..

ζ) ἀφ' οἵου. Kuehnius conf. ἀφ' οἵων. Ambrosius *a quibus*. Aldobrandinus *ex qualibus*.

η) κατὰ μιγμὸν τοῦ τῶν προγόνων λόγου. Ambrosius: *pro commixtione maioris rationis*.

κ) διαπεπνευκυίας αὐτοῖς τῆς δυνάμεως. Cod. Arund. διαπεπνευκυίας αὐτῆς τῆς δυνάμεως. Ambrosius: *quod scilicet spiraverit illorum virtus*.

prope visum, basin vero prope id quod cernitur fieri: itaque id quod cernitur quasi per virgam verberato aere renunciari. Porro audire quum is qui medius inter loquentem et audientem est aer verberatur in orbem, deinde agitatus auribus influit, quemadmodum et in cisterna aqua per orbes iniecto agitatur lapide. Somnum vero fieri quum vis sensibilis circa principale solvitur. Causas vero perturbationum reddunt eas quae circa spiritum fiunt conversiones. Semen autem esse dicunt quod eiusmodi gignere potest a quo ipsum quoque genitum et avulsum sit; porro hominis semen, quod emittit homo, una cum humido animae commisceri partibus ea temperatione quae parentum rationi conveniat. Id autem Chrysippus in secundo Naturalium ait spiritum esse secundum substantiam, idque ex iactis in humum seminibus constare, quae quum antiquata fuerint, non iam nascuntur, quod scilicet exspiraverit illorum virtus. Atque ex omni-

Digitized by Google

καταφέρεσθαι οἱ περὶ τὸν Σφαῖρον· πάντων γοῦν γεννητικὸν εἶναι τῶν τοῦ σώματος μερῶν. τὸ δὲ τῆς θηλείας ἄγονον ἀποφαίνονται· ἄτονόν τε γὰρ y) εἶναι καὶ ὀλίγον καὶ ὑδατῶδες, ὡς ὁ Σφαῖρός φησιν. ἡγεμονικὸν δὲ εἶναι τὸ κυριώ- LXXXVI.
τατον τῆς ψυχῆς, ἐν ᾧ αἱ φαντασίαι καὶ αἱ ὁρμαὶ γίνονται καὶ ὅθεν ὁ λόγος z) ἀναπέμπεται· ὅπερ εἶναι ἐν καρδίᾳ. ταῦτα μὲν καὶ τὰ φυσικὰ τὸ ὅσον ἡμῖν ἀποχρηστικῶς ἔχειν 160.
δοκεῖ, στοχαζομένοις τῆς συμμετρίας τοῦ συγγράμματος. Ἃ δέ τινες ἐξ αὐτῶν διηνέχθησαν, ἔστι τάδε.

y) γὰρ. Edit. Froben. et Stephan. cum interpretibus omittunt.
z) ὁ λόγος. Ambrosius *sermo*.

bus corporis partibus defluere id ait Sphaerus: omnes ergo gignere corporis partes. Porro feminae semen infecundum esse aiunt: imbecillum enim esse ac modicum et aqueum, ut Sphaerus ait. Principalem vero potissimam ac propriam esse animae partem, in qua imaginationes appetitusque gignantur atque unde ratio reddatur: eam autem in corde esse. Sed enim ista secundum illos de rebus naturalibus, quantum sufficere ad praesentis operis compendium arbitrati sumus, hactenus sunt dicta. In quibus autem quidam illorum inter se dissenserunt, haec sunt.

Digitized by Google

CAPUT II.

ΑΡΙΣΤΩΝ.

I. Ἀρίστων ὁ Χῖος ὁ Φάλανθος, ἐπικαλούμενος Σειρήν, τέλος ἔφησέν a) εἶναι τὸ ἀδιαφόρως b) ἔχοντα ζῆν πρὸς τὰ μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας c) μηδὲ ἠντινοῦν ἐν αὐτοῖς παραλλαγὴν ἀπολείποντα, ἀλλ' ἐπίσης ἐπὶ πάντων ἔχοντα d)· εἶναι γάρ e) φησιν τῷ ἀγαθῷ ὑποκριτῇ τὸν σοφόν, ὃς ἂν τε Θερσίτου ἂν τε Ἀγαμέμνονος πρόσωπον ἀναλάβῃ, ἑκάτερον ὑποκρίνε-
II. ται προσηκόντως. τόν τε φυσικὸν τόπον f) καὶ τὸν λογικὸν

a) Ἀρίστων ὁ Χῖος ὁ Φάλανθος — ἔφησεν. Seiunxi hanc vitam ab Zenone, titulo adiecto, praeeunte cod. Arund. et Longolio. Ambrosius: *Aristo Chius Phalantusque cognomento Siren — dicunt.* Aldobrandinus: *Aristo Chius Phalantus, cognomento Siren — dixit.* Cod. Florent. ὁ φλανθος, probatum Sambuco. Aldobrandinus ad oram libri a Bigotio collati corr. ὁ Φαλαιρός.

b) ἀδιαφόρως. Cod. Arund. διαφόρως.

c) πρὸς τὰ μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας. Stephan. et cod. Arund. πρός τι μ. ἀ. τ. κ., quod expressit Ambrosius. Illud praeter edit. Froben. et Menag. praebent codd. Stephani expressitque Aldobrandinus. Idem commendavit Rossius l. l. §. LIII. p. 158. et seq.

d) μηδὲ ἠντινοῦν — ἔχοντα. Ambrosius: *nullam quamlibet modicam varietatem relinquendo, sed aeque se in omnibus habendo.* Aldobrandinus: *nullum ne minimum quidem in his discrimen relinquentem, sed in omnibus aeque se habentem.*

e) γάρ. Ambrosius *autem.*

f) τόπον. Aldobrandinus *ratiocinem.*

ARISTO.

Aristo Chius Calvus, cognomento Siren, finem esse dixit in eo, quum quis in rebus virtutem inter et vitium mediis indifferenter se habet neque ad earum aliquam magis inclinando ab indifferentia aberrat; sed quum aequaliter ipsi omnia et perinde sint: esse enim sapientem praeclaro histrioni similem, qui sive Thersitae sive Agamemnonis personam fingat, utrumque decentissimo gestu imitatur. Naturalem item ac rationalem locum sustulit, dicens alterum

Digitized by Google

ἀνῄρει, λέγων τὸν μὲν εἶναι ὑπὲρ ἡμᾶς, τὸν δ' οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μόνον δὲ τὸν ἠθικὸν εἶναι πρὸς ἡμᾶς. ἐοικέναι δὲ III. τοὺς διαλεκτικοὺς λόγους τοῖς ἀραχνίοις, ἃ καίτοι δοκοῦντα 161. τεχνικόν τι ἐνυφαίνειν g), ἄχρηστά ἐστιν. ἀρετάς τε οὔτε IV. πολλὰς h) εἰσῆγεν, ὡς ὁ Ζήνων, οὔτε μίαν πολλοῖς ὀνόμασι καλουμένην, ὡς οἱ Μεγαρικοί, ἀλλὰ καὶ τὸ πρός τι πῶς ἔχειν i). οὕτως δὲ φιλοσόφων καὶ ἐν Κυνοσάργει διαλεγόμε- V. νος ἴσχυσεν αἱρετιστὴς ἀκροῦσαι. Μιλτιάδης οὖν καὶ Δίφιλος k) Ἀριστώνειοι προσηγορεύοντο. ἦν δέ τις πειστικὸς καὶ VI. ὄχλῳ πεποιημένος l)· ὅθεν ὁ Τίμων φησὶ περὶ αὐτοῦ,

Καί τις Ἀριστωνος γέννης ἄπο αἰμύλου ἕλκων.

παραβαλὼν δὲ Πολέμωνι, φησὶ Διοκλῆς ὁ Μάγνης, μετέθε- 162. το, Ζήνωνος ἀρρωστίᾳ μακρᾷ περιπεσόντος. μάλιστα δὲ

g) *ἐνυφαίνειν.* Legebatur *ἰμφαίνειν.* Emendavit Blomfieldius ad Callimachi hymn. in Apoll. v. 56. p. 92.

h) *πολλάς.* Ambrosius *plurimas.*

i) *ἀλλὰ καὶ τὸ πρός τι πῶς ἔχειν.* Edit. Froben. *ἀλλὰ καὶ τὸ πρός τι πῶς ἴσχειν.* Aldobrandinus: *sed et eas quodammodo referri inter se.* Rationem verborum explicuit Ioannes Benedictus Carpzovius in Paradoxo Stoico Aristonis Chii, *ΟΜΟΙΟΝ ΕΙΝΑΙ ΤΩι ΑΓΑΘΩι ΤΗΝ ΚΡΙΤΗΝ ΤΟΝ ΣΟΦΟΝ*, apud Diogenem Laertium l. VII. segm. CLX. novis observationibus illustrato, edito Lipsiae a. 1742. 8. sect. II. cap. 2. not. a. p. 226. et seqq.

k) *Δίφιλος.* Ambrosius *Dyphilus.*

l) *καὶ ὄχλῳ πεποιημένος.* Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt. Codices quidam apud Stephanum *καὶ ὄχλῳ πεπεισμένος.*

quidem esse supra nos, alterum vero nihil ad nos, solam autem quae mores instituat partem ad nos pertinere. Similes autem esse rationes dialecticas dicebat aranearum telis, quae etsi quid artificiosum texere videantur, inutiles sunt. Virtutes quoque neque multas invexit, ut Zeno, neque unam quae multis appellatur nominibus, ut Megarici, sed et id quoque quod ad aliquid habere dicitur. In hunc autem modum philosophans atque in Cynosarge disserens ferme obtinuit ut sectae propriae inventor diceretur. Miltiades igitur et Diphilus Aristonii appellabantur. Erat autem illi magna persuadendi vis plebique se maxime accommodabat: unde et de illo Timon ait,

Quidam et Aristonis natus de genere blando attrahens.

Congressus autem Polemoni, ut Diocles ait Magnesius, quum Zeno longum incurrisset morbum, sententia decessit.

Digitized by Google

προσεῖχε στωμῷ δόγματι τῷ τὸν σοφὸν ἀδόξαστον m) εἶναι. πρὸς ὃ Περσαῖος ἐναντιούμενος διδύμων ἀδελφῶν n) τὸν ἕτερον ἐποίησεν αὐτῷ παρακαταθήκην φοῦναι, ἔπειτα τὸν ἕτερον ἀπολαβεῖν· καὶ οὕτως ἀπορούμενον διήλεγξεν. ἀπετείνετο o) δὲ πρὸς Ἀρκεσίλαον· ὅτε θεασάμενος ταῦρον τερατώδη μήτραν ἔχοντα, „Οἴμοι," ἔφη, „δέδοται Ἀρκεσιλάῳ
168. ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ἐναργείας." πρὸς δὲ τὸν φάμενον Ἀκαδημαϊκὸν οὐδὲν καταλαμβάνειν, „Ἆρ' οὐδὲ τὸν πλησίον σου καθήμενον p) ὁρᾷς;" εἶπεν q)· ἀρνησαμένου δέ,

Τίς σ' ἐπύφλωσεν, ἔφη, τίς ἀφείλετο λαμπάδος αὐγάς r);

VII Βιβλία δὲ αὐτοῦ φέρεται τάδε· Προτρεπτικῶν β', περὶ τῶν Ζήνωνος δογμάτων διάλογοι s), Σχολῶν ς', περὶ σοφίας δια-

m) ἀδόξαστον. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. δοξαστόν, quod expressit Ambrosius. Illud praebet Mensg. expressitque Aldobrandinus. Idem adnotavit Scaliger ad oram libri sui. Casaubonus coni. δοξαστὸν οὐκ εἶναι. Chrysippus apud Diogenem VII. 201. scripsit ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ δοξάσειν τὸν σοφόν α'.

n) ἀδελφῶν. Edit. Froben. ἀδελφόν.

o) ἀπετείνετο. Aldobrandinus: *libenter invehebatur.*

p) καθήμενον. Codices quidam, si fides Stephano, καθ' ἡμέραν.

q) εἶπεν. Edit. Froben. cum cod. Arund. omittit.

r) Τίς σ' ἐπύφλωσεν — αὐγάς; Versus poetae incerti. Ante Meibomium legebatur Τίς σ' ἐτύφλωσεν — αὐγάς; Is tacite, ut solet, correxit Τίς δέ σ' ἐτύφλωσεν — αὐγάς; Quod dedi quodammodo confirmant interpretes.

s) περὶ τῶν Ζήνωνος δογμάτων διάλογοι. Edit. Froben. et Stephan. omittunt articulum. Fortasse scribendum περὶ τῶν Ζήνωνος δογμάτων, Διάλογοι.

Maxime autem Stoico dogmati ille intendit animum, quo dicunt sapientem non opinari. Cui Persaeus reluctatus geminos fratres induxit, ut alter ex his illi depositum daret, alter deinde reciperet: atque ita haerentem coarguit. Exercebat autem adversus Arcesilaum inimicitias: unde quum vidisset taurum monstruosum matricem habentem, Me miserum, inquit: datum est Arcesilao argumentum adversus evidentiam. Academico cuidam quicquam se comprehendere neganti, Ergone, inquit, hunc iuxta te sedentem non vides? negante illo,

Quis ergo te, inquit, *excaecavit, quis ipsa lumina abstulit?*

Feruntur eius ista volumina: Exhortationum libri duo, de Zenonis dogmatibus dialogi, Scholarum sex, de sapientia

Digitized by Google

τριβῶν ζ' t), Ἐρωτικαὶ διατριβαί, Ὑπομνήματα ὑπὲρ κενοδοξίας, Ὑπομνημάτων κέ, Ἀπομνημονευμάτων γ' u), Χρειῶν ια', πρὸς τοὺς ῥήτορας, πρὸς τὰς Ἀλεξίνου ἀντιγραφάς x), πρὸς τοὺς διαλεκτικοὺς γ', πρὸς Κλεάνθην ἐπιστολῶν δ'. Παναίτιός δὲ καὶ Σωσικράτης μόνας αὐτοῦ τὰς ἐπιστολὰς φασι, τὰ δὲ ἄλλα τοῦ περιπατητικοῦ Ἀρίστωνος. τοῦτον VIII. λόγος φαλακρὸν ὄντα ἐγκαυθῆναι ὑπὸ ἡλίου καὶ ὧδε τελευ- 164. τῆσαι. προσεπαίξαμεν δὲ αὐτῷ τόνδε τὸν τρόπον y) τῷ ἰάμβῳ τῷ χωλῷ z)·

Τί δῆ γέρων ὢν καὶ φάλανθος, ὦ Ἄριστον a),
τὸ βρέγμα δῶκας ἡλίῳ κατοπτῆσαι;
τὸ b) γὰρ τὸ θερμὸν πλεῖον ἢ δέον ζητῶν,
τὸν ψυχρὸν ὄντως εὗρες οὐ θέλων Αἰδην.

Γέγονε δὲ καὶ ἄλλος Ἀριστων Ἰουλιήτης c) περιπατητικὸς, IX.

t) περὶ σοφίας διατριβῶν ζ'. Ambrosius: *de sapientiae exercitatione septem.* Fortasse scribendum περὶ σοφίας ζ', Διατριβῶν ζ'.

u) Ὑπομνημάτων κέ, Ἀπομνημονευμάτων γ'. Edit. Froben. et Stephan. ὑπομνήματα τῶν κέ ἀπομνημονευμάτων γ'. Ambrosius: *commentaria XV. commentarii tres.*

x) πρὸς τὰς Ἀλεξίνου ἀντιγραφάς. Ambrosius: *adversus Alexim (Alexinum) rescripta.*

y) τόνδε τὸν τρόπον. Edit. Froben. et Menag. τῷδε τῷ τρόπῳ. Illud praeter Stephan. praebet cod. R, probatum Menagio.

z) τῷ ἰάμβῳ τῷ χωλῷ. Ambrosius omittit.

a) ὦ Ἄριστον. Edit. Froben. et Menag. Ἀρίστων. Stephan. ὦ Ἄριστων. Correxit Meibomius.

b) τό. Edit. Froben. τό.

c) Ἰουλιήτης. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. Πλειήτης.

exercitationum septem, Amatoriae exercitationes, Commentaria de inani gloria, Commentariorum quindecim, Memorabilium tres, Sententiarum undecim, adversus oratores, adversus Alexini rescripta, adversus dialecticos tres, ad Cleanthem epistolarum libri quattuor. Panaetius autem et Sosicrates solas epistolas ipsius esse dicunt, caetera Peripatetici Aristonis. Hunc fama est, quum calvus esset, aestum solis excepisse capite atque ita vita functum esse. Lusimus autem et in ipsum hoc modo choliambico carmine:

Quid quum senex esses, Ariston, et calvus
soli caput summum dedisti coquendum?
quaerens calorem nempe plus quam oportēret,
Ditem neque volens repperisti frigidum.

Fuit autem et alius Aristo Iulietes Peripateticus; alius item

Digitized by Google

ὁ δὲ τῆς μουσικῆς Ἀθηναῖος, πέμπτος τραγῳδίας ποιητής, πέμπτος Λακεδαιμόνιος τέχνας γεγραφὼς ῥητορικάς d), ἕκτος Ἀλεξανδρεὺς περιπατητικός.

Illud praebet Menag. cum interpretibus probantque Casaubonus et Menagius.

d) τέχνας γεγραφὼς ῥητορικάς. Aldobrandinus: *qui artem scripsit rhetoricam.*

musicus Atheniensis; quartus tragicus poeta; quintus Alacensis, qui artes oratorias scripsit; sextus Alexandrinus Peripateticus.

Digitized by Google

CAPUT III.

ΗΡΙΛΛΟΣ.

"Ηριλλος δὲ ὁ Καρχηδόνιος a) τέλος εἶπε τὴν ἐπιστήμην, ὅπερ ἐστὶ ζῆν ἀεὶ πάντα ἀναφέροντα πρὸς τὸ μετ' ἐπιστήμης ζῆν καὶ μὴ τῇ ἀγνοίᾳ διαβεβλημένον. εἶναι δὲ τὴν ἐπιστήμην ἕξιν ἐν φαντασιῶν προσδέξει ἀνυπόπτωτον ὑπὸ λόγου b). ποτὲ δὲ ἔλεγε μηδὲν εἶναι τέλος, ἀλλὰ καὶ τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πράγματα ἀλλάττεσθαι αὐτό, ὡς καὶ τὸν αὐτὸν χαλκὸν ἢ Ἀλεξάνδρου γινόμενον ἀνδριάντα ἢ Σωκράτους. διαφέρειν δὲ τέλος καὶ ὑποτελίδα c)· τῆς μὲν γὰρ καὶ τοὺς μὴ σοφοὺς I. 165.

a) Ἡριλλος δὲ ὁ Καρχηδόνιος. Edit. Froben. et Stephan. Ἡριλλος. Cod. Arund. Χαλκηδόνιος. Ambrosius: *Herillus autem Chalcedoniensis.*

b) ἕξιν ἐν φαντασιῶν προσδέξει ἀνυπόπτωτον ὑπὸ λόγου. Edit. Froben. et Stephan. ἕξιν ἐκ φαντασιῶν πρὸς δεξιὰν ὑπόπτωτον ὑπὸ λόγου, quod servavit Meibomius ita ut scriberet ὑποπτώτων. Cod. Arund. ἕξιν ἐκ φαντασιῶν πρὸς δόξαν ὑπόπτωτον ὑπὸ λόγων. Menag. ἕξιν καὶ φαντασιῶν προσδεξίαν ὑποπτώτων ὑπὸ λόγου, quod expressit Aldobrandinus, *habitum et visuum susceptionem sub rationem cadentium.* Emendavi Diogenem ex VII. 47., ubi est, αὐτὴν τε τὴν ἐπιστήμην φασὶν ἢ κατάληψιν ἀσφαλῆ ἢ ἕξιν ἐν φαντασιῶν προσδέξει ἀμεταπτώτων ὑπὸ λόγου. Ad hanc emendationem proxime accedit Ambrosii interpretatio: *habitum in phantasiarum acceptione non verbis explicabilem.* Davisius et Goerenzius ad Cicer. Acadd. II. 8, 23. p. 49. a. corr. ἐπιστήμην ἕξιν ἐκ φαντασιῶν προσδέξει ἀμεταπτώτων ὑπὸ λόγου. Conf. Baumhauerus Observatt. literarr. p. 90. et 91.

c) ὑποτελίδα. De hac voce disputavit Guilielmus Traugott Krugius

HERILLUS.

Herillus autem Carthaginiensis finem scientiam dixit, quod est vivere semper cuncta referendo ad vivendum cum scientia, ne in ignorantiam deiiciamur. Esse autem scientiam habitum in visorum susceptione a ratione non aberrantem. Aliquando dicebat nullum esse finem, sed secundum casus varios et res immutari ipsum, ut si idem aes et Alexandri fiat statua et Socratis. Differre autem finem et inferiorem quendam finem: hunc enim et eos qui sapientes non sunt

Digitized by Google

στοχάζεσθαι, τοῦ δὲ μόνον τὸν σοφόν. τὰ δὲ μεταξὺ ἀρετῆς
II. καὶ κακίας ἀδιάφορα εἶναι. ἔστι δὲ τὰ βιβλία αὐτοῦ ὀλι-
γόστιχα μέν, δυνάμεως δὲ μεστὰ καὶ περιέχοντα ἀντιρρή-
III. σεις a) πρὸς Ζήνωνα. λέγεται δὲ ὅτι παιδὸς ὄντος αὐτοῦ
166. ἠράσθησαν ἱκανοί, οὓς ἀποτρέψαι βουλόμενος ὁ Ζήνων
IV. ἠνάγκασε ξυρᾶσθαι Ἡρίλλον e), οἱ δὲ ἀπετράποντο. Τὰ
δὲ βιβλία ἐστὶ τάδε f)· περὶ ἀσκήσεως, περὶ παθῶν, περὶ
ὑπολήψεως, Νομοθέτης, Μαιευτικός g), Ἀντιφέρων διδάσκα-
λος h), Διασκευάζων, Εὐθύνων, Ἑρμῆς, Μήδεια, Διάλογοι,
Θέσεων ἠθικῶν * i).

Symbolarum ad historiam philosophiae particula tertia, quae inscripta est, Herilli de summo bono sententia explosa non explodenda, edita Lipsiae a. 1822. 4.

d) ἀντιρρήσεις. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 265.

e) Ἡρίλλον. Edit. Froben. et Stephan. Ἡριλλον.

f) τάδε. Ambrosius non expressit.

g) Μαιευτικός. Ambrosius omittit.

h) Ἀντιφέρων διδάσκαλος. Interpretes: *Antipheron magister*. Secutus eum Kuehnium.

i) Διάλογοι, Θέσεων ἠθικῶν *. Indicavi lacunam: excidisse enim numerus videtur. Stephan. διάλογοι Θέσεων ἠθικῶν, quod expressit Ambrosius *dialogi quaestionum moralium*.

sectari, illum neminem nisi solum sapientem. Quae autem inter virtutem et vitium sint, indifferentia esse. Sunt eius libri breves quidem, sed succi ac sensus pleni continentque contradictiones adversus Zenonem. Fertur eum puerum complures adamasse, quos Zeno quum vellet avertere, tondere coegit Herillum illosque ab eo avertit. Sunt autem eius libri hi: de exercitatione, de perturbationibus, de opinatione, Legumlator, Obstetricius, Magister contradicens, Parans, Dirigena, Mercurius, Medea, Dialogi, Sententiarum moralium *.

Digitized by Google

CAPUT IV.

ΔΙΟΝΤΣΙΟΣ

Διονύσιος δὲ ὁ Μεταθέμενος a) τέλος εἶπε τὴν ἡδονὴν διὰ I.
περίστασιν ὀφθαλμίας b). ἀλγήσας γὰρ ἐπιπόνως ὤκνησεν
εἰπεῖν τὸν πόνον ἀδιάφορον. ἦν δὲ παῖς μὲν Θεοφάντου, II.
πόλεως δὲ Ἡρακλείας. ἤκουσε δέ, καθά φησι Διοκλῆς, III.
πρῶτον μὲν Ἡρακλείδου τοῦ πολίτου, ἔπειτα Ἀλεξίνου καὶ
Μενεδήμου c), τελευταῖον δὲ Ζήνωνος. καὶ κατ' ἀρχὰς d) 167.
μὲν φιλογράμματος ὢν παντοδαποῖς ἐπεχείρει ποιήμασιν,
ἔπειτα δὲ καὶ Ἄρατον ἀπεδέχετο, ζηλῶν αὐτόν. ἀποστὰς δὲ
τοῦ Ζήνωνος πρὸς τοὺς Κυρηναϊκοὺς ἀπετράπη καὶ εἰς τε
τὰ χαμαιτυπεῖα εἰσῄει e) καὶ τἆλλα ἀπαρακαλύπτως f) ἤδυ-

a) ὁ Μεταθέμενος. Ambrosius non expressit. Caeterum sciunxi hanc vitam ab Herillo, titulo adiecto, praeeunte Longolio.
b) διὰ περίστασιν ὀφθαλμίας. Ambrosius: *Eum in oculorum dolorem incidisse.*
c) καὶ Μενεδήμου. Ambrosius omittit.
d) κατ' ἀρχάς. Edit. Froben. et Menag. καταχάς.
e) εἰσῄει. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. ὑπεισῄει. Ambrosius: *palam ingrediebatur.*
f) ἀπαρακαλύπτως. Edit. Froben. παρακαλύπτων. Hoc qui invenit, idem videtur ὑπεισῄει dedisse.

DIONYSIUS.

Dionysius vero qui Metathemenus appellatus est finem dixit voluptatem, propterea quod laboraret lippitudine: ea enim cruciatus acriter dolorem dicere noluit indifferentem. Erat autem Theophanto patre natus et civitate Heraclea. Atque, ut ait Diocles, primo quidem audivit Heraclidem civem suum, deinde Alexinum ac Menedemum, postremo Zenonem. Principio quidem admodum studiosus litterarum omnis generis se poematibus addixerat, postea vero Aratum carius amplectebatur, quem et imitari satagebat. Demum quum discessisset a Zenone, sese ad Cyrenaicos contulit ac lustra ingrediebatur caeteraque sub omnium gerebat oculis

Digitized by Google

IV. πάθει. βιοὺς δὲ πρὸς τὰ ὀγδοήκοντα ἀσιτίᾳ κατέστρεψε.
V. Βιβλία δὲ αὐτοῦ φέρεται τάδε g)· περὶ ἀπαθείας β', περὶ ἀσκήσεως β', περὶ ἡδονῆς δ', περὶ πλούτου καὶ χάριτος καὶ τιμωρίας, περὶ ἀνθρώπων χρήσεως, περὶ εὐτυχίας, περὶ ἀρχαίων βασιλέων, περὶ τῶν ἐπαινουμένων, περὶ βαρβαρικῶν ἐθῶν. Καὶ οὗτοι μὲν οἱ ἀπενεχθέντες. διεδέξατο δὲ τὸν Ζήνωνα Κλεάνθης, περὶ οὗ λεκτέον.

g) τάδε. Ambrosius non expressit.

quae ad voluptatem pertinerent. Quumque ad octogesimum vitae annum perveniisset, inedia consumptus interiit. Circumferuntur autem eius libri hi: de sedatione perturbationum duo, de exercitatione duo, de voluptate quattuor, de divitiis et gratia et supplicio, de hominum usu, de felicitate, de antiquis regibus, de his quae laudantur, de barbaricis consuetudinibus. Et isti quidem a Stoicis decretis deviaverunt. Successit autem Zenoni Cleanthes, de quo dicendum nunc est.

Digitized by Google

CAPUT V.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ.

Κλεάνθης Φανίου a) Ἄσσιος. οὗτος b) πρῶτον μὲν πύξης, I. 168.
ὡς φησιν Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας τέτταρας ἔχων δραχμάς, καθά φασί τινες, καὶ Ζήνωνι παραβαλὼν ἐφιλοσόφησε γενναιότατα καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἔμεινε δογμάτων. διεβοήθη δὲ ἐπὶ φιλοπονίᾳ, ὡς γε πένης II.
ὢν ἄγαν ὥρμησε μισθοφορεῖν· καὶ νύκτωρ μὲν ἐν τοῖς κήποις ἤντλει, μεθ' ἡμέραν δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἐγυμνάζετο· ὅθεν καὶ Φρεάντλης ἐκλήθη. φασὶ δὲ αὐτὸν c) καὶ εἰς δικαστήριον ἄχθῆναι, λόγους δώσοντα πόθεν ἐς τοσοῦτον εὐέκτης ὢν διαζῇ· ἔπειτα ἀποφυγεῖν, τόν τε κηπουρὸν μάρτυρα παρασχόντα παρ' ὃν ἤντλει, καὶ τὴν ἀλφιτόπωλιν παρ' ἣ τὰ ἄλφιτα ἔπεττεν d). ἀποδεξαμένους δὲ αὐτὸν τοὺς Ἀρεοπαγίτας 169.

a) *Φανίου.* Interpretes *Phanii.*
b) οὗτος. Ambrosius non expressit.
c) αὐτόν. Edit. Froben. omisit.
d) ἔπεττεν. Stephan. ἔπαττεν.

CLEANTHES.

Cleanthes Phaniae filius Assius. Hic, ut Antisthenes ait in Successionibus, primum quidem pugil fuit; profectus autem Athenas cum drachmis quattuor, ut quidam aiunt, congressusque Zenoni studiosissime philosophatus est inque eiusdem decretis perstitit. Memoriae proditum est ipsum laboriosissimum fuisse, adeo ut inopia cogente mercenariam faceret ac noctu quidem in hortis hauriret aquas, interdiu autem operam studiis liberalibus daret: unde et *Φρεάντλης*, hoc est, Exhauriens puteos appellaretur. Aiunt illum, quum pertractus esset ad iudicium redditurus rationem unde adeo robustus ac tam boni habitus viveret, hortulano apud quem haurire solebat, ac muliere apud quam farinas pinsebat, testibus victus sui usum absolutum esse. Areopagitasque

Digitized by Google

ψηφίσασθαι δέκα μνᾶς δοθῆναι, Ζήνωνα δὲ κωλῦσαι λαβεῖν. φασὶ δὲ καὶ Ἀντίγονον αὐτῷ τρισχιλίας δοῦναι. ἡγούμενόν τε τῶν ἐφήβων ἐπί τινα θέαν ὑπ' ἀνέμου παραγυμνωθῆναι καὶ ὀφθῆναι ἀχίτωνα· ἐφ' ᾧ κρότῳ τιμηθῆναι e) ὑπὸ Ἀθηναίων, καθά φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις. ἐθαυμάσθη δὴ οὖν f) καὶ διὰ τόδε. φασὶ δὲ καὶ Ἀντίγονον αὐτοῦ πυθέσθαι ὄντα ἀκροατήν, διὰ τί ἀντλεῖ· τὸν δ' g) εἰπεῖν, „Ἀντλῶ γὰρ μόνον h); τί δ' οὐχὶ σκάπτω; τί δ' οὐκ ἀρόω καὶ πάντα ποιῶ φιλοσοφίας ἕνεκα;" καὶ γὰρ ὁ Ζήνων αὐτὸν συνεγύμναζεν εἰς τοῦτο καὶ ἐκέλευεν ὀβολὸν φέρειν
170 ἀποφορᾶς i). καί ποτε ἀθροισθὲν τὸ κέρμα ἐκόμισεν εἰς μέσον τῶν γνωρίμων καὶ φησι, „Κλεάνθης μὲν καὶ ἄλλον Κλεάνθην δύναιτ' ἂν τρέφειν, εἰ βούλοιτο· οἱ δὲ ἔχοντες ὅθεν τραφήσονται παρ' ἑτέρων ἐπιζητοῦσι τὰ ἐπιτήδεια, καίπερ ἀνειμένως φιλοσοφοῦντες." ὅθεν δὴ καὶ δεύτερος
171 Ἡρακλῆς ὁ Κλεάνθης ἐκαλεῖτο k). ἦν δὴ πονικὸς l) μέν,

e) κρότῳ τιμηθῆναι. Edit. Froben. et Stephan. κροκωτῷ τιμηθῆναι. Illud praebet Menag., ipsi probatum Menagio, expresseruntque interpretes. Cod. Florent. χρώτῳ. Palat. κροτῷ.
f) δὴ οὖν. Stephan. οὖν δή.
g) ὁ. Menag. omittit.
h) Ἀντλῶ γὰρ μόνον; Edit. Froben. omittit.
i) ἀποφορᾶς. Hemsterhusius Anecdott. P. I. p. 50. corr. ἀποφορών: quod fortasse expressit Aldobrandinus *mercedem ferre*.
k) ἐκαλεῖτο. Edit. Froben. omittit.
l) πονικός. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 520.

admiratos decem illi minas dari censuisse, Zenonem autem accipere illum vetuisse. Aiunt autem et Antigonum tria millia dedisse. Item quum ad spectaculum quoddam puberes duceret, venti flatu denudatum esse ac sine tunica apparuisse: qua ex re plausu exceptum atque ab Atheniensibus fuisse honoratum, ut ait Demetrius Magnesius in Aequivocis. Admirationi igitur ob eam quoque rem habitus est. Aiunt Antigonum auditorem illius, quum rogaret quamobrem hauriret, audisse, Num solum haurio? numquid non fodio et rigo et omnia facio philosophiae causa? Zeno enim illum ad id quoque exercebat iubebatque obolum sibi ex labore afferre. Coactam aliquando stipem in medium familiarium intulit, dicens, Cleanthes quidem Cleanthem alium posset nutrire, si vellet: qui vero unde nutriantur affatim habent, ab aliis quaerunt quae sunt ad usum vitae necessaria, quamvis remissius philosophantes. Ea igitur ex causa secundus Hercules Cleanthes dicebatur. Erat illi quidem eximium studium, caete-

Digitized by Google

ἀφύσικος δὲ καὶ βραδὺς ὑπερβαλλόντως m)· διὸ καὶ Τίμων περὶ αὐτοῦ φησιν οὕτως·

Τίς δ' οὗτος πτίλος n) ὡς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν,
μωλύτης o), ἐπέων φίλος, Ἄσσιος, ὄλμος ἄτολμος;

Καὶ σκωπτόμενος p) ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν ἠνέσχετο q)· καὶ IV.
ὄνος ἀκούων προσεδέχετο, λέγων αὐτὸς μόνος δύνασθαι βα- 171.
στάζειν τὸ Ζήνωνος φορτίον. καὶ ποτε ὀνειδιζόμενος ὡς δειλός, „Διὰ τοῦτο," εἶπεν, „ὀλίγα ἁμαρτάνω." προκρίνων δὲ τὸν ἑαυτοῦ βίον τοῦ τῶν πλουσίων r) ἔλεγεν, ἐν ᾧ σφαιρίζουσιν ἐκεῖνοι, τὴν σκληρὰν καὶ ἄκαρπον ἐργάζεσθαι σκάπτων s). πολλάκις δὲ καὶ t) ἑαυτῷ ἐπέπληττεν· ὧν u) ἀκούσας Ἀρίστων x), „Τίνι," ἔφη, „ἐπιπλήττεις;" καὶ ὃς γελάσας, „Πρεσβύτῃ," φησί, „πολιὰς μὲν ἔχοντι, νοῦν δὲ μή."

m) ἀφύσικος δὲ καὶ βραδὺς ὑπερβαλλόντως. Aldobrandinus: *sed nihil in eo naturae, ingenioque praeter modum tardus erat.* Ambrosius post haec verba haec addit: *eam tamen tarditatem ingenii labore, studio ac diligentia vincebat.*

n) Τίς δ' οὗτος πτίλος. Edit. Froben. et Stephan. Τίς δ' οὕτω πτίλος. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. XI. 296. Ambrosius: *Quis est iste aries virorum qui circuit orbem verborum parcus et caetera.*

o) μωλύτης. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. vol. III. p. 704. et 705.

p) Καὶ σκωπτόμενος. Stephan. Καὶ σκωπτόμενος δέ.

q) ἠνέσχετο. Edit. Froben. et Stephan. ἠνείχετο.

r) τῶν πλουσίων. Edit. Froben. et Stephan. τῶν πλησίον. Illud praeter Menag. agnoscunt interpretes et codd. RRR.

s) σκάπτων. Ambrosius ad sequentia trahebat: *saepe cum foderet se ipsum increpabat.*

t) δὲ καί. Editiones ante Menagianam omittunt δέ, omissum etiam ab interpretibus. Ambrosius etiam καὶ omittit.

u) ὧν. Ambrosius *Quem.*

x) Ἀρίστων. Ambrosius *Aristoteles.*

rum ingenium obtusum atque tardissimum: unde et de ipso sic Timon ait:

Quis vero hic aries ceu incedit per ordines virorum
hebes, verborum cupidus, Assius, mortarium audaciae
expers?

Quumque a condiscipulis obiurgaretur, tolerabat: item quum diceretur asinus, non abnuebat, dicens solum se ferre posse Zenonis sarcinam. Et quum aliquando probro illi duretur quod esset timidus, At ideo, inquit, parum pecco. Suam vero inopiam divitum opibus praeferens dicebat, Dum illi pila ludunt, ego duram infructuosamque humum exerceo fodiendo. Saepe etiam se ipsum increpabat: quod audiens Aristo, Quem, inquit, obiurgas? et ille ridens, Senem, inquit, canum quidem, sed excordem et amentem. Quum

Digitized by Google

εἰπόντος δέ τινος Ἀρκεσίλαον μὴ ποιεῖν τὰ δέοντα, „Παῦσαι,“ ἔφη, „καὶ μὴ ψέγε· εἰ γὰρ καὶ λόγῳ τὸ κάθηκον ἀναιρεῖ, τοῖς γοῦν ἔργοις αὐτὸ τιθεῖ.“ καὶ ὁ Ἀρκεσίλαος, „Οὐ κολακεύομαι,“ φησί· πρὸς ὃν ὁ Κλεάνθης, „Ναί,“ ἔφη, „ἀλλὰ κολακεύομαι γ), φάμενος ἄλλα μὲν λέγειν, ἕτερα δὲ
172. ποιεῖν.“ ἐρομένου τινὸς τί ὑποτίθεσθαι δεῖ τῷ υἱῷ, „Τὸ τῆς Ἠλέκτρας z),“ ἔφη,

„Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος a).“

Λάκωνός τινος εἰπόντος ὅτι ὁ πόνος ἀγαθόν, διαχυθεὶς φησιν,

Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος b).

Φησὶ δὲ ὁ Ἑκάτων ἐν ταῖς Χρείαις, εὐμόρφου μειρακίου εἰπόντος, „Εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαστρίζει, καὶ ὁ εἰς τοὺς μηροὺς τύπτων μηρίζει,“ ἔφη, „Σὺ μὲν τοὺς διαμηρισμοὺς ἔχε, μειράκιον· αἱ δ' ἀνάλογοι φωναὶ τὰ ἀνάλογα οὐ πάντως σημαίνουσι τὰ πράγματα.“ μειρακίῳ ποτὲ διαλεγόμενος ἐπύθετο εἰ αἰσθάνεται· τοῦ δ' ἐπινεύσαντος, „Διὰ

y) κολακεύομαι. Stephan. κολακεύω.

z) τὸ τῆς Ἠλέκτρας. Legebatur τὸ ἐκ τῆς Ἠλέκτρας. Emendavit Casaubonus confirmantque interpretes, Menagius atque Dobraeus Append. ad Aristoph. p. (57.)

a) „Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος.“ Ambrosius: *sile, tenue vestigium.* Versus est Euripidis Orest. 140. ed. Porson., ubi Electra loquitur.

b) Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος. Aldobrandinus: *Sanguine anus bono, —.* Versus est Homeri Odyss. Δ. 611.

diceret quidam Arcesilaum vitae officia negligere, Quiesce, inquit, neque vituperes: ille enim etsi verbis officium tollit, operibus tamen commendat. Ad quem Arcesilaus, Non, inquit, adulationes admitto: et Cleanthes, At equidem, ait, tibi adulor, qui dixi alia te facere, alia dicere. Rogante quodam quidnam filio crebro ingerere deberet, Illud, ait, Electrae,

Sile, sile, tenue vestigium.

Lacone quodam dicente laborem esse bonum, gestiens ait,

Sanguine praeclara es, dulcis nate.

Dicit autem Hecato in Sententiis suis, quum adolescens quidam formosus dixisset, Si pulsans ventrem ventrizat, num et pulsans coxas coxizet, dixisse, Habeas tibi, adolescens, coxizationes; voces autem proportionales non omnino res significant proportionales. Adolescenti cuidam dissefens an sentiret rogavit: annuente illo, Cur ergo, inquit,

Digitized by Google

τί οὖν," εἶπεν, „ἐγὼ οὐκ αἰσθάνομαι ὅτι αἰσθάνει c);" Σωσιθέου τοῦ ποιητοῦ ἐν θεάτρῳ εἰπόντος πρὸς αὐτὸν παρόντα, 173.

Οὓς ἡ Κλεάνθους μωρία βοηλατεῖ d),

ἔμεινεν ἐπὶ ταὐτοῦ σχήματος· ἐφ' ᾧ ἀγασθέντες οἱ ἀκροαταὶ τὸν μὲν ἐκρότησαν, τὸν δὲ Σωσίθεον ἐξέβαλον dd). μεταγινώσκοντα δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῇ λοιδορίᾳ προσήκατο, εἰπὼν ἄτοπον εἶναι τὸν μὲν Διόνυσον καὶ τὸν Ἡρακλέα φλυαρουμένους ὑπὸ τῶν ποιητῶν μὴ ὀργίζεσθαι, αὐτὸν δὲ ἐπὶ τῇ τυχούσῃ βλασφημίᾳ δυσχεραίνειν. ἔλεγε δὲ καὶ τοὺς ἐκ τοῦ περιπάτου ὁμοιόν τι πάσχειν ταῖς λύραις, αἳ καλῶς φθεγξάμεναι αὐτῶν οὐκ ἀκούουσι. λέγεται δέ, φάσκοντος αὐτοῦ κατὰ Ζήνωνα καταληπτὸν εἶναι τὸ ἦθος ἐξ εἴδους, νεανίσκους τινὰς εὐτραπέλους ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν πίναιδον ἐσκληραγωγημένον ἐν ἀγρῷ καὶ ἀξιοῦν ἀποφαίνεσθαι περὶ τοῦ ἤθους· τὸν δὲ διαπορούμενον πελεῦσαι ἀπιέναι τὸν ἄνθρωπον. ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν e), „Ἔχω," εἶπεν, „αὐτόν," ὁ Κλεάνθης·

c) αἰσθάνει. Scribebatur αἰσθάνῃ.

d) *Οὓς ἡ Κλεάνθους μωρία βοηλατεῖ.* Naekius in Schediscriticis p. 4. negat hunc versum ex comoedia Sositheiesse depromptum esse putatque Sositheum, quum illud diceret, ante oculos habuisse et deflexisse versum nescio cuius poetae dramatici. Aliter visum Goul. Christ. Frid. Mohnikio in libro *Kleanthes der Stoiker*, edito Grypisvaldiae a. 1814. 8., p. 85. et seqq..

dd) ἐξέβαλον. Ambrosius *abiecerunt.*

e) ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν —. Edit. Froben. ὡς δὲ ἀπιέναι τὸν ἄνθρωπον. ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν —. Ambrosius: *Ut vero abire coepit, gestu illum agnoscens, habeo —.*

ego te sentire non sentio? Sositheo poeta in theatro coram se dicente,

Quos Cleanthis insania exagitat,

eodem vultu et habitu perstitit: qua ex re permoti auditores huic applaudentes Sositheum eiecerunt. Agenti poenitentiam, quod illum hoc maledicto incessisset, respondit dicens indecens esse Liberum patrem atque Herculem a poetis illudi nec irasci, se autem levi maledicto indignari. Dicebat Peripateticos idem ferme pati quod lyras, quae quum bene sonent, se ipsas tamen non audiunt. Fertur quum diceret, secundum Zenonem ex specie comprehendi posse mores, adolescentes quosdam scurras adduxisse ad illum libidinosum rusticum callis duratum et illum ut de more eius sententiam ferret rogasse: illum, quum aliquamdin haesisset, iussisse abire hominem. Ut vero abibat, coepit sternutare: ad haec, Habeo illum, inquit Cleanthes:

Digitized by Google

174. „μαλακός ἐστι.“ πρὸς δὲ τὸν μανήρη καὶ ἑαυτῷ λαλοῦντα, „Οὐ φαύλῳ,“ ἔφη, „ἀνθρώπῳ λαλεῖς.“ ὀνειδίσαντος αὐτῷ τινος εἰς τὸ γῆρας, „Καγώ,“ ἔφη, „ἀπιέναι βούλομαι· ὅταν δὲ πανταχόθεν ἐμαυτὸν ὑγιαίνοντα περιορῶ καὶ γράφοντα καὶ ἀναγινώσκοντα, πάλιν μένω.“ τοῦτόν φασιν εἰς ὄστρακα καὶ βοῶν ὠμοπλάτας f) γράφειν ἅπερ ἤκουε παρὰ τοῦ Ζήνωνος g), ἀπορίᾳ κερμάτων ὥστε ὠνήσασθαι χαρτία.

V. τοιοῦτος δὲ ὢν ἐξίσχυσε, πολλῶν καὶ ἄλλων ὄντων ἀξιολόγων

VI. Ζήνωνος μαθητῶν, αὐτὸς διαδέξασθαι τὴν σχολήν. Βιβλία δὲ κάλλιστα καταλέλοιπεν, ἃ ἐστι τάδε h)· περὶ χρόνου, περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας δύο, τῶν Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις τέσσαρα, περὶ αἰσθήσεως i), περὶ τέχνης, πρὸς Δημόκριτον, πρὸς Ἀρίσταρχον, πρὸς Ἥριλλον k), περὶ ὁρμῆς

175. δύο, Ἀρχαιολογία l), περὶ θεῶν, περὶ γιγάντων, περὶ ὑμεναίων m), περὶ τοῦ ποιητοῦ, περὶ τοῦ καθήκοντος τρία n),

f) καὶ βοῶν ὠμοπλάτας. Stephan. omittit *καὶ*. Ambrosius: *boumque ossibus*.

g) ἅπερ ἤκουε παρὰ τοῦ Ζήνωνος. Edit. Froben. et Stephan. ἅπερ ἤκουεν ἀπ' αὐτοῦ Ζήνωνος.

h) ἃ ἐστι τάδε. Ambrosius non expressit.

i) περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας δύο, — περὶ αἰσθήσεως. Ante Meibomium legebatur περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας, δύο τῶν Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις, τέσσαρα περὶ αἰσθήσεως. Neque aliter interpretatus est Aldobrandinus. Secutus sum Ambrosium. Cod. Palat. φυσιολόγου et ἐξηγήσεων.

k) Ἥριλλον. Edit. Froben. et Stephan. Ἥριλλον.

l) Ἀρχαιολογία. Edit. Froben. ἀρχεολογία.

m) περὶ ὑμεναίων. Stephan. cum cod. Arund. περὶ ὑμνείου, quod expressit Ambrosius.

n) τρία. Scribebatur γ'.

mollis est. Cuidam soli secum loquenti, Cum homine, inquit, loqueris non malo. Exprobrante ipsi quodam senectutem, Et ego, inquit, abire volo: quum vero me sanum omni ex parte considero scribentemque ac legentem, rursus maneo. Aiunt illum quae a Zenone audierat testae boumque scapulis inscribere solitum, quum pecuniis careret quibus chartas emere posset. Hoc vitae instituto clarus obtinuit ut Zenoni succederet et quidem quum plures essent illius memorabiles discipuli Zenonis. Reliquit autem pulcherrimos libros, qui sunt fere hi: de tempore, de physiologia Zenonis duo, Heracliti expositionum libri quattuor, de sensu, de arte, adversus Democritum, adversus Aristarchum, adversus Herillum, de appetitione duo, Archaeologia, de diis, de gigantibus, de Hymenaeis, de poeta, de

Digitized by Google

περὶ εὐβουλίας, περὶ χάριτος, Προτρεπτικός, περὶ ἀρετῶν ο), περὶ εὐφυΐας, περὶ Γοργίππου p), περὶ φθονερίας, περὶ ἔρωτος, περὶ ἐλευθερίας, Ἐρωτικὴ τέχνη, περὶ τιμῆς, περὶ δόξης q), Πολιτικός, περὶ βουλῆς, περὶ νόμων, περὶ τοῦ δικάζειν, περὶ ἀγωγῆς, περὶ τοῦ λόγου τρία r), περὶ τέλους, περὶ καλῶν, περὶ πράξεων, περὶ ἐπιστήμης, περὶ βασιλείας, περὶ φιλίας, περὶ συμποσίου s), περὶ τοῦ ὅτι ἡ αὐτὴ ἀρετὴ καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, περὶ τοῦ τὸν σοφὸν σοφιστεύειν t), περὶ χρειῶν, Διατριβῶν δύο u), περὶ ἡδονῆς, περὶ ἰδίων, περὶ τῶν ἀπόρων, περὶ διαλεκτικῆς, περὶ τρόπων, περὶ κατηγορημάτων. ταῦτα αὐτῷ τὰ βιβλία. Καὶ τελευτᾷ τόνδε τὸν τρόπον. διώδησεν x) αὐτῷ τὸ οὖλον· ἀπαγορευσάντων δὲ τῶν ἰατρῶν, δύο ἡμέρας ἀπέσχετο τροφῆς. καὶ πως y) ἔσχε καλῶς ὥστε τοὺς ἰατροὺς αὐτῷ πάντα z) τὰ συνήθη VII. 176.

o) περὶ ἀρετῶν. Post haec Ambrosius inserit haecce, *ars amatoria, de honore, de gloria.*
p) Γοργίππου. Edit. Froben. γοργοίππου.
q) ἐρωτικὴ τέχνη, περὶ τιμῆς, περὶ δόξης. Ambrosius supra habet post librum περὶ ἀρετῶν inserta.
r) τρία. Scribebatur γ'.
s) περὶ συμποσίου. Ambrosius *de symposiis.*
t) περὶ τοῦ τὸν σοφὸν σοφιστεύειν. Edit. Froben. et Stephan. περὶ τοῦ τῶν σοφῶν σοφιστεύειν. Illud praeter Menag. commendant interpretes. Ambrosius: *quod sapiens sophista.* Aldobrandinus: *sapientem sophismatibus uti.*
u) περὶ χρειῶν, Διατριβῶν δύο. Scribebatur περὶ χρειῶν, Διατριβῶν β'. Ambrosius: *de usu duo.*
x) διώδησεν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 153.
y) καί πως. Ita edit. Froben.: reliquae καὶ πῶς.
z) πάντα. Ambrosius *omnes.*

officiis tres, de recto consilio, de gratia, Exhortatorius, de virtutibus, de ingenio, de Gorgippo, de invidentia, de amore, de libertate, Ars amatoria, de honore, de gloria, Politicus, de consilio, de legibus, de iudicando, de instituto vitae, de oratione tres, de fine, de honestis, de actionibus, de scientia, de regno, de amicitia, de convivio, Quod eadem sit virtus viri et feminae, Quod sapiens sophismatis utatur, de sententiis, Disputationum duo, de voluptate, de propriis, de ambiguis, de dialectica, de modis, de praedicamentis. Haec ab illo scripta sunt. Moritur autem hoc modo. Tumuit illi ac putruit gingiva: medicis autem interdicentibus, biduum totum cibo abstinuit. Atque in tantum convaluit ut medici illi omnia consueta permitterent:

Digitized by Google

συγχωρεῖν· τὸν δὲ μὴ ἀνασχέσθαι a), ἀλλ' εὐπόνητα ἤδη αὐτῷ προοδοιπορῆσθαι b) καὶ τὰς λοιπὰς ἀποσχόμενον c) τελευτῆσαι, καθά φασί τινες, ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα d) καὶ ἀκούσαντα Ζήνωνος ἔτη ἐννεακαίδεκα. ἐπαίξαμεν δὲ καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν οὕτως·

Αἰνῶ Κλεάνθην, ἀλλὰ μᾶλλον Αἴδην·
εἰδὼν γὰρ αὐτὸν πρέσβυν οὐκ ἠνέσχετο
τὸ μὴ οὐ e) τὸ λοιπὸν ἄνεσιν ἐν φθιτοῖς ἔχειν
τοσοῦτον ἀντλήσαντα τοῦ βίου χρόνον.

a) τὸν δὲ μὴ ἀνασχέσθαι. Menag. omittit μή. Ambrosius: *Ea illum licentia minime usum fuisse.*

b) προοδοιπορῆσθαι. Edit. Froben. προοδοιπορεῖσθαι, Stephan. προωδοιπορῆσθαι.

c) καὶ τὰς λοιπὰς ἀποσχόμενον. Legebatur ἀνασχόμενον. Quod restitui commendare videtur Ambrosius, qui interpretatur *atque ita inedia consumptum.* Aldobrandinus: *reliquis quoque diebus ita consumptis.*

d) καθά φασί τινες, ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα. Stephan. ante haec verba inserta habet ταὐτὰ Ζήνωνι, quae agnoscens Ambrosius cum sequentibus sic interpretatur: *Cum, ut quidam voluit, Zenonis aequasset annos audissetque illum annos XVIII.* Cod. Arund. ταῦτα Ζήνωνος. Caeterum scribebatur π' pro ὀγδοήκοντα.

e) τὸ μὴ οὐ. Legebatur μὴ οὐ. Emendavit Porsonus Adversa. p. 36. ed. Lips.

illum tamen non accepisse, sed et contra sine cibo perstitisse, dicentem iter iam sibi confectum esse, atque ita reliquis quoque diebus inedia consumptis exhalasse animam, quum, ut quidam volunt, et octoginta annos vixisset Zenonemque audisset novendecim. Lusimus et nos in eum hoc modo:

Miror Cleanthem, laudo sed Ditem magis;
Nam ut vidit illum tam senem, ultra non tulit
Tandem quietem quin vel mortuo daret,
Qui tantum aquarum exhauserat dum viveret.

Digitized by Google

CAPUT VI.

ΣΦΑΙΡΟΣ.

I. 177. II. Τούτου a), καθάπερ προειρήκαμεν, ἤκουσε μετὰ Ζήνωνα καὶ Σφαῖρος ὁ Βοσποριανός, ὃς προκοπὴν ἱκανὴν περιποιησάμενος λόγων b) εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀπῆρε πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλοπάτορα. λόγου δέ ποτε γενομένου περὶ τοῦ δοξάσειν τὸν σοφὸν καὶ τοῦ Σφαίρου εἰπόντος ὡς οὐ δοξάσει, βουλόμενος ὁ βασιλεὺς ἐλέγξαι αὐτόν, κηρίνας ῥόας ἐκέλευσε παρατεθῆναι c)· τοῦ δὲ Σφαίρου ἀπατηθέντος ἀνεβόησεν ὁ βασιλεὺς ψευδεῖ συγκατατεθεῖσθαι αὐτὸν d) φαντασίᾳ. πρὸς ὃν ὁ Σφαῖρος εὐστόχως ἀπεκρίνατο, εἰπὼν οὕτως συγκατατεθεῖσθαι, οὐχ ὅτι ῥόαι εἰσίν, ἀλλ' ὅτι εὔλογόν ἐστι ῥόας αὐτὰς εἶναι· διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν τοῦ εὐλόγου. πρὸς δὲ Μνησίστρατον κατηγοροῦντα αὐτοῦ ὅτι Πτολεμαῖον οὔ φησι βασιλέα εἶναι e), „Τοιοῦτον δὲ ὄντα τὸν

a) *Τούτου.* Ambrosius non expressit.
b) *λόγων.* Stephan. *ἐν λόγῳ.*
c) *παρατεθῆναι.* Menag. *παρατιθῆναι.* Caeterum eamdem rem paene iisdem verbis narrat Athenaeus VIII. p. 354. E. F.
d) *αὐτόν.* Edit. Froben. *αὐτῷ.*
e) *οὔ φησι βασιλέα εἶναι.* Stephan. post haec inserta habet haecce,

SPHAERUS.

Hunc, ut praediximus, post Zenonem audivit et Sphaerus Bosphoranus, qui quum in liberalibus studiis multum profecisset, Alexandriam ad Ptolemaeum Philopatora se contulit. Orto autem sermone aliquando de opinatione sapientis Sphaeroque illum negante opinari, voluus illum rex arguere, mala Punica cerea iussit apponi: Sphaero autem decepto exclamavit rex, fallaci illum dicens consensisse phantasiae. Ad quem Sphaerus prompte ac parate sic respondens ait, consensisse se non esse ea mala Punica, sed probabile esse mala Punica esse: differre autem comprehensibilem phantasiam a probabili. Muesistrato ipsum accusanti quod Ptolemaeum non diceret regem esse, At, inquit,

Digitized by Google

στοχάζεσθαι, τοῦ δὲ μόνου τὸν σοφόν. τὰ δὲ μεταξὺ ἀρετῆς
II. καὶ κακίας ἀδιάφορα εἶναι. ἔστι δὲ τὰ βιβλία αὐτοῦ ὀλι-
γόστιχα μέν, δυνάμεως δὲ μεστὰ καὶ περιέχοντα ἀντιρρή-
III. σεις d) πρὸς Ζήνωνα. λέγεται δὲ ὅτι παιδὸς ὄντος αὐτοῦ
166. ἠράσθησαν ἱκανοί, οὓς ἀποτρέψαι βουλόμενος ὁ Ζήνων
IV. ἠνάγκασε ξυρᾶσθαι Ἡρίλλον e), οἱ δὲ ἀπετράποντο. Τὰ
δὲ βιβλία ἐστὶ τάδε f)· περὶ ἀσκήσεως, περὶ παθῶν, περὶ
ὑπολήψεως, Νομοθέτης, Μαιευτικός g), Ἀντιφέρων διδάσκα-
λος h), Διασκευάζων, Εὐθύνων, Ἑρμῆς, Μήδεια, Διάλογοι,
Θέσεων ἠθικῶν * i).

Symbolarum ad historiam philosophiae particula tertia, quae inscripta est, Herilli de summo bono sententia explosa non explodenda, edita Lipsiae a. 1822. 4.

d) ἀντιρρήσεις. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 265.

e) Ἡρίλλον. Edit. Froben. et Stephan. Ἡριλλον.

f) τάδε. Ambrosius non expressit.

g) Μαιευτικός. Ambrosius omittit.

h) Ἀντιφέρων διδάσκαλος. Interpretes: *Antipheron magister*. Secutus eum Kuehnium.

i) Διάλογοι, Θέσεων ἠθικῶν *. Indicavi lacunam: excidisse enim numerus videtur. Stephan. διάλογοι Θέσεων ἠθικῶν, quod expressit Ambrosius *dialogi quaestionum moralium*.

sectari, illum neminem nisi solum sapientem. Quae autem inter virtutem et vitium sint, indifferentia esse. Sunt eius libri breves quidem, sed succi ac sensus pleni continentque contradictiones adversus Zenonem. Fertur eum puerum complures adamasse, quos Zeno quum vellet avertere, tondere coegit Herillum illosque ab eo avertit. Sunt autem eius libri hi: de exercitatione, de perturbationibus, de opinatione, Legumlator, Obstetricius, Magister contradicens, Parans, Dirigens, Mercurius, Medea, Dialogi, Sententiarum moralium *.

Digitized by Google

CAPUT IV.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Διονύσιος δὲ ὁ Μεταθέμενος a) τέλος εἶπε τὴν ἡδονὴν διὰ I.
περίστασιν ὀφθαλμίας b). ἀλγήσας γὰρ ἐπιπόνως ὤκνησεν
εἰπεῖν τὸν πόνον ἀδιάφορον. ἦν δὲ παῖς μὲν Θεοφάντου, II.
πόλεως δὲ Ἡρακλείας. ἤκουσε δέ, καθά φησι Διοκλῆς, III.
πρῶτον μὲν Ἡρακλείδου τοῦ πολίτου, ἔπειτα Ἀλεξίνου καὶ
Μενεδήμου c), τελευταῖον δὲ Ζήνωνος. καὶ κατ' ἀρχὰς d) 167.
μὲν φιλογράμματος ὢν παντοδαποῖς ἐπεχείρει ποιήμασιν,
ἔπειτα δὲ καὶ Ἄρατον ἀπεδέχετο, ζηλῶν αὐτόν. ἀποστὰς δὲ
τοῦ Ζήνωνος πρὸς τοὺς Κυρηναϊκοὺς ἀπετράπη καὶ εἰς τε
τὰ χαμαιτυπεῖα εἰσῄει e) καὶ τἆλλα ἀπαρακαλύπτως f) ἠδυ-

a) ὁ Μεταθέμενος. Ambrosius non expressit. Caeterum seiunxi hanc vitam ab Herillo, titulo adiecto, praeeunte Longolio.
b) διὰ περίστασιν ὀφθαλμίας. Ambrosius: *Eum in oculorum dolorem incidisse.*
c) καὶ Μενεδήμου. Ambrosius omittit.
d) κατ' ἀρχάς. Edit. Froben. et Menag. καταχάς.
e) εἰσῄει. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. ὑπεισῄει. Ambrosius: *palam ingrediebatur.*
f) ἀπαρακαλύπτως. Edit. Froben. παρακαλύπτων. Hoc qui invenit, idem videtur ὑπεισῄει dedisse.

DIONYSIUS.

Dionysius vero qui Metathemenus appellatus est finem dixit voluptatem, propterea quod laboraret lippitudine: ea enim cruciatus acriter dolorem dicere noluit indifferentem. Erat autem Theophanto patre natus et civitate Heraclea. Atque, ut ait Diocles, primo quidem audivit Heraclidem civem suum, deinde Alexinum ac Menedemum, postremo Zenonem. Principio quidem admodum studiosus litterarum omnis generis se poematibus addixerat, postea vero Aratum carius amplectebatur, quem et imitari satagebat. Demum quum discessisset a Zenone, sese ad Cyrenaicos contulit ac lustra ingrediebatur caeteraque sub omnium gerebat oculis

Digitized by Google

IV. πάθει. βιοὺς δὲ πρὸς τὰ ὀγδοήκοντα ἀσιτίᾳ κατέστρεψε.
V. Βιβλία δὲ αὐτοῦ φέρεται τάδε g)· περὶ ἀπαθείας β', περὶ ἀσκήσεως β', περὶ ἡδονῆς δ', περὶ πλούτου καὶ χάριτος καὶ τιμωρίας, περὶ ἀνθρώπων χρήσεως, περὶ εὐτυχίας, περὶ ἀρχαίων βασιλέων, περὶ τῶν ἐπαινουμένων, περὶ βαρβαρικῶν ἐθῶν. Καὶ οὗτοι μὲν οἱ ἀφεστηκότες. διεδέξατο δὲ τὸν Ζήνωνα Κλεάνθης, περὶ οὗ λεκτέον.

g) τάδε. Ambrosius non expressit.

quae ad voluptatem pertinerent. Quumque ad octogesimum vitae annum pervenisset, inedia consumptus interiit. Circumferuntur autem eius libri hi: de sedatione perturbationum duo, de exercitatione duo, de voluptate quattuor, de divitiis et gratia et supplicio, de hominum usu, de felicitate, de antiquis regibus, de his quae laudantur, de barbaricis consuetudinibus. Et isti quidem a Stoicis decretis deviaverunt. Successit autem Zenoni Cleanthes, de quo dicendum nunc est.

Digitized by Google

CAPUT V.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ.

Κλεάνθης Φανίου a) Ἄσσιος. οὗτος b) πρῶτον μὲν πύξης. I. 168.
ὡς φησιν Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας τέσσαρας ἔχων δραχμάς, καθά φασί τινες, καὶ Ζήνωνι παραβαλὼν ἐφιλοσόφησε γενναιότατα καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἔμεινε δογμάτων. διεβοήθη δὲ ἐπὶ φιλοπονίᾳ, ὡς γε πένητα II.
ὢν ἄγαν ὥρμησε μισθοφορεῖν· καὶ νύκτωρ μὲν ἐν τοῖς κήποις ἤντλει, μεθ' ἡμέραν δὲ ἐν τοῖς λόγοις ἐγυμνάζετο· ὅθεν καὶ Φρεάντλης ἐκλήθη. φασὶ δὲ αὐτὸν c) καὶ εἰς δικαστήριον ἀχθῆναι, λόγους δώσοντα πόθεν ἐς τοσοῦτον εὐέκτης ὢν διαζῇ· ἔπειτα ἀποφυγεῖν, τόν τε κηπουρὸν μάρτυρα παρασχόντα παρ' ὃν ἤντλει, καὶ τὴν ἀλφιτόπωλιν παρ' ἣ τὰ ἄλφιτα ἔπεττεν d). ἀποδεξαμένους δὲ αὐτὸν τοὺς Ἀρεοπαγίτας 169.

a) *Φανίου*. Interpretes *Phanii*.
b) οὗτος. Ambrosius non expressit.
c) *αὐτόν*. Edit. Froben. omittit.
d) *ἔπεττεν*. Stephan. *ἔπετεν*.

CLEANTHES.

Cleanthes Phaniae filius Assius. Hic, ut Antisthenes ait in Successionibus, primum quidem pugil fuit; profectus autem Athenas cum drachmis quattuor, ut quidam aiunt, congressusque Zenoni studiosissime philosophatus est inque eiusdem decretis perstitit. Memoriae proditum est ipsum laboriosissimum fuisse, adeo ut inopia cogente mercenariam faceret ac noctu quidem in hortis hauriret aquas, interdiu autem operam studiis liberalibus daret: unde et Φρεάντλης, hoc est, Exhauriens puteos appellaretur. Aiunt illum, quum pertractus esset ad iudicium redditurus rationem unde adeo robustus ac tam boni habitus viveret, hortulano apud quem haurire solebat, ac muliere apud quam farinas pinsebat, testibus victus sui usum absolutum esse. Areopagitasque

Digitized by Google

ψηφίσασθαι δέκα μνᾶς δοθῆναι, Ζήνωνα δὲ κωλῦσαι λαβεῖν. φασὶ δὲ καὶ Ἀντίγονον αὐτῷ τρισχιλίας δοῦναι. ἡγούμενόν τε τῶν ἐφήβων ἐπί τινα θέαν ὑπ' ἀνέμου παραγυμνωθῆναι καὶ ὀφθῆναι ἀχίτωνα· ἐφ' ᾧ κρότῳ τιμηθῆναι e) ὑπὸ Ἀθηναίων, καθά φησι Δημήτριος ὁ Μάγνης ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις. ἐθαυμάσθη δὴ οὖν f) καὶ διὰ τόδε. φασὶ δὲ καὶ Ἀντίγονον αὐτοῦ πυθέσθαι ὄντα ἀπροαιτήν, διὰ τί ἀντλεῖ· τὸν δ' g) εἰπεῖν, „Ἀντλῶ γὰρ μόνον h); τί δ' οὐχὶ σκάπτω; τί δ' οὐκ ἄρδω καὶ πάντα ποιῶ φιλοσοφίας ἕνεκα;" καὶ γὰρ ὁ Ζήνων αὐτὸν συνεγύμναζεν εἰς τοῦτο καὶ ἐκέλευεν ὀβολὸν φέρειν
170 ἀποφορᾶς i). καί ποτε ἀθροισθὲν τὸ κέρμα ἐκόμισεν εἰς μέσον τῶν γνωρίμων καὶ φησι, „Κλεάνθης μὲν καὶ ἄλλον Κλεάνθην δύναιτ' ἂν τρέφειν, εἰ βούλοιτο· οἱ δὲ ἔχοντες ὅθεν τραφήσονται παρ' ἑτέρων ἐπιζητοῦσι τὰ ἐπιτήδεια, καίπερ ἀνειμένως φιλοσοφοῦντες." ὅθεν δὴ καὶ δεύτερος
171 Ἡρακλῆς ὁ Κλεάνθης ἐκαλεῖτο k). ἦν δὴ πονικὸς l) μέν,

e) κρότῳ τιμηθῆναι. Edit. Froben. et Stephan. κροκωτῷ τιμηθῆναι. Illud praebet Menag., ipsi probatum Menagio, expresseruntque interpretes. Cod. Florent. χρώτῳ. Palat. κροτῷ.
f) δὴ οὖν. Stephan. οὖν δή.
g) δ'. Menag. omittit.
h) Ἀντλῶ γὰρ μόνον; Edit. Froben. omittit.
i) ἀποφορᾶς. Hemsterhusius Anecdott. P. I. p. 50. corr. ἀποφορών: quod fortasse expressit Aldobrandinus *mercedem ferre*.
k) ἐκαλεῖτο. Edit. Froben. omittit.
l) πονικός. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 520.

admiratos decem illi minas dari censuisse, Zenonem autem accipere illum vetuisse. Aiunt autem et Antigonum tria millia dedisse. Item quum ad spectaculum quoddam puberes duceret, venti flatu denudatum esse ac sine tunica apparuisse: qua ex re plausu exceptum atque ab Atheniensibus fuisse honoratum, ut ait Demetrius Magnesius in Aequivocis. Admirationi igitur ob eam quoque rem habitus est. Aiunt Antigonum auditorem illius, quum rogaret quamobrem hauriret, audisse, Num solum haurio? numquid non fodio et rigo et omnia facio philosophiae causa? Zeno enim illum ad id quoque exercebat iubebatque obolum sibi ex labore afferre. Coactam aliquando stipem in medium familiarium intulit, dicens, Cleanthes quidem Cleanthem alium posset nutrire, si vellet: qui vero unde nutriantur affatim habent, ab aliis quaerunt quae sunt ad usum vitae necessaria, quamvis remissius philosophantes. Ea igitur ex causa secundus Hercules Cleanthes dicebatur. Erat illi quidem eximium studium, caete-

Digitized by Google

ἀφύσικος δὲ καὶ βραδὺς ὑπερβαλλόντως m)· διὸ καὶ Τίμων περὶ αὐτοῦ φησιν οὕτως·

Τίς δ' οὗτος πτίλος n) ὡς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν,
μωλύτης o), ἐπέων φίλος, Ἄσσιος, ὄλμος ἄτολμος;

Καὶ σκωπτόμενος p) ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν ἠνέσχετο q)· καὶ IV. ὄνος ἀκούων προσεδέχετο, λέγων αὐτὸς μόνος δύνασθαι βα- στάζειν τὸ Ζήνωνος φορτίον. καὶ ποτε ὀνειδιζόμενος ὡς 171. δειλός, „Διὰ τοῦτο," εἶπεν, „ὀλίγα ἁμαρτάνω." προκρίνων δὲ τὸν ἑαυτοῦ βίον τοῦ τῶν πλουσίων r) ἔλεγεν, ἐν ᾧ σφαιρί- ζουσιν ἐκεῖνοι, τὴν σκληρὰν καὶ ἄκαρπον ἐργάζεσθαι σκά- πτων s). πολλάκις δὲ καὶ t) ἑαυτῷ ἐπέπληττεν· ὥστε u) ἀκούσας Ἀρίστων x), „Τίνι," ἔφη, „ἐπιπλήττεις;" καὶ ὃς γελάσας, „Πρεσβύτῃ," φησί, „πολιὰς μὲν ἔχοντι, νοῦν δὲ μή."

m) ἀφύσικος δὲ καὶ βραδὺς ὑπερβαλλόντως. Aldobrandinus: *sed nihil in eo naturae, ingenioque praeter modum tardus erat.* Ambrosius post haec verba haec addit: *eam tamen tarditatem ingenii labore, studio ac diligentia vincebat.*

n) Τίς δ' οὗτος πτίλος. Edit. Froben. et Stephan. Τίς δ' οὕτω πτίλος. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. XI. 296. Ambrosius: *Quis est iste aries virorum qui circuit orbem verborum parcus et caetera.*

o) μωλύτης. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. vol. III. p. 704. et 705.

p) Καὶ σκωπτόμενος. Stephan. Καὶ σκωπτόμενος δέ.

q) ἠνέσχετο. Edit. Froben. et Stephan. ἠνείχετο.

r) τῶν πλουσίων. Edit. Froben. et Stephan. τῶν πλησίον. Illud praeter Menag. agnoscunt interpretes et codd. RRR.

s) σκάπτων. Ambrosius ad sequentia trahebat: *saepe cum foderet se ipsum increpabat.*

t) δὲ καί. Editiones ante Menagianam omittunt δέ, omissum etiam ab interpretibus. Ambrosius etiam καὶ omittit.

u) ὥν. Ambrosius *Quem.*

x) Ἀρίστων. Ambrosius *Aristoteles.*

rum ingenium obtusum atque tardissimum: unde et de ipso sic Timon ait:

Quis vero hic aries ceu incedit per ordines virorum hebes, verborum cupidus, Assius, mortarium audaciae expers?

Quumque a condiscipulis obiurgaretur, tolerabat: item quum diceretur asinus, non abnuebat, dicens solum se ferre posse Zenonis sarcinam. Et quum aliquando probro illi daretur quod esset timidus, At ideo, inquit, parum pecco. Suam vero inopiam divitum opibus praeferens dicebat, Dum illi pila ludunt, ego duram infructuosamque humum exerceo fodiendo. Saepe etiam se ipsum increpabat: quod audiens Aristo, Quem, inquit, obiurgas? et ille ridens, Senem, inquit, canum quidem, sed excordem et amentem. Quum

Digitized by Google

εἰπόντος δέ τινος Ἀρκεσίλαον μὴ ποιεῖν τὰ δέοντα, „Παῦσαι,“ ἔφη, „καὶ μὴ ψέγε· εἰ γὰρ καὶ λόγῳ τὸ κάθηκον ἀναιρεῖ, τοῖς γοῦν ἔργοις αὐτὸ τιθεῖ.“ καὶ ὁ Ἀρκεσίλαος, „Οὐ κολακεύομαι,“ φησί· πρὸς ὃν ὁ Κλεάνθης, „Ναί,“ ἔφη, „δὲ κολακεύομαι γ), φάμενος ἄλλα μὲν λέγειν, ἕτερα δὲ
172. ποιεῖν.“ ἐρομένου τινὸς τί ὑποτίθεσθαι δεῖ τῷ υἱῷ, „Τὸ τῆς Ἠλέκτρας ζ),“ ἔφη,

„Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος α).“

Λάκωνός τινος εἰπόντος ὅτι ὁ πόνος ἀγαθόν, διαχυθεὶς φησιν,

Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος b).

Φησὶ δὲ ὁ Ἑκάτων ἐν ταῖς Χρείαις, εὐμόρφου μειρακίου εἰπόντος, „Εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαστρίζει, καὶ ὁ εἰς τοὺς μηροὺς τύπτων μηρίζει,“ ἔφη, „Σὺ μὲν τοὺς διαμηρισμοὺς ἔχε, μειράκιον· αἱ δ' ἀνάλογοι φωναὶ τὰ ἀνάλογα οὐ πάντως σημαίνουσι τὰ πράγματα.“ μειρακίῳ ποτὲ διαλεγόμενος ἐπύθετο εἰ αἰσθάνεται· τοῦ δ' ἐπινεύσαντος, „Διὰ

y) κολακεύομαι. Stephan. κολακεύω.
z) τὸ τῆς Ἠλέκτρας. Legebatur τὸ ἐκ τῆς Ἠλέκτρας. Emendavit Casaubonus confirmantque interpretes, Menagius atque Dobraeus Append. ad Aristoph. p. (57.)
a) „Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος.“ Ambrosius: *sile, tenue vestigium.* Versus est Euripidis Orest. 140. ed. Porson., ubi Electra loquitur.
b) Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος. Aldobrandinus: *Sanguine anus bono, —.* Versus est Homeri Odyss. Δ. 611.

diceret quidam Arcesilaum vitae officia negligere, Quiesce, inquit, neque vituperes: ille enim etsi verbis officium tollit, operibus tamen commendat. Ad quem Arcesilaus, Non, inquit, adulationes admitto: et Cleanthes, At equidem, ait, tibi adulor, qui dixi alia te facere, alia dicere. Rogante quodam quidnam filio crebro ingerere deberet, Illud, ait, Electrae,

Sile, sile, tenue vestigium.

Lacone quodam dicente laborem esse bonum, gestiens ait,

Sanguine praeclara es, dulcis nate.

Dicit autem Hecato in Sententiis enm, quum adolescens quidam formosus dixisset, Si pulsans ventrem ventrizat, num et pulsans coxas coxizet, dixisse, Habeas tibi, adolescens, coxizationes; voces autem proportionales non omnino res significant proportionales. Addlescenti cuidam dissefens an sentiret rogavit: annuente illo, Cur ergo, inquit,

Digitized by Google

τί οὖν," εἶπεν, „ἐγὼ οὐκ αἰσθάνομαι ὅτι αἰσθάνει c);" Σωσιθέου τοῦ ποιητοῦ ἐν θεάτρῳ εἰπόντος πρὸς αὐτὸν παρόντα, 173.

Οὓς ἡ Κλεάνθους μωρία βοηλατεῖ d),

ἔμεινεν ἐπὶ ταὐτοῦ σχήματος· ἐφ' ᾧ ἀγανακτήσαντες οἱ ἀκροαταὶ τὸν μὲν ἐκρότησαν, τὸν δὲ Σωσίθεον ἐξέβαλον dd). μεταγινώσκοντα δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῇ λοιδορίᾳ προσήκατο, εἰπὼν ἄτοπον εἶναι τὸν μὲν Διόνυσον καὶ τὸν Ἡρακλέα φλυαρουμένους ὑπὸ τῶν ποιητῶν μὴ ὀργίζεσθαι, αὐτὸν δὲ ἐπὶ τῇ τυχούσῃ βλασφημίᾳ δυσχεραίνειν. ἔλεγε δὲ καὶ τοὺς ἐκ τοῦ περιπάτου ὅμοιόν τι πάσχειν ταῖς λύραις, αἳ καλῶς φθεγξάμεναι αὐτῶν οὐκ ἀκούουσι. λέγεται δέ, φάσκοντος αὐτοῦ κατὰ Ζήνωνα καταληπτὸν εἶναι τὸ ἦθος ἐξ εἴδους, νεανίσκους τινὰς εὐτραπέλους ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν κίναιδον ἐσκηραγωγημένον ἐν ἀγρῷ καὶ ἀξιοῦν ἀποφαίνεσθαι περὶ τοῦ ἤθους· τὸν δὲ διαπορούμενον κελεῦσαι ἀπιέναι τὸν ἄνθρωπον. ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν e), „Ἔχω," εἶπεν, „αὐτόν," ὁ Κλεάνθης·

c) *αἰσθάνει.* Scribebatur *αἰσθάνῃ.*

d) *Οὓς ἡ Κλεάνθους μωρία βοηλατεῖ.* Naekius in Schedis criticis p. 4. negat hunc versum ex comoedia Sosithei depromptum esse putatque Sositheum, quum illud diceret, ante oculos habuisse et deflexisse versum nescio cuius poetae dramatici. Aliter visum Goul. Christ. Frid. Mohnikio in libro *Kleanthes der Stoiker*, edito Grypisvaldiae a. 1814. 8., p. 85. et seqq..

dd) *ἐξέβαλον.* Ambrosius *abiecerunt.*

e) *ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν* —. Edit. Froben. *ὡς δὲ ἀπιέναι τὸν ἄνθρωπον. ὡς δὲ ἀπιὼν ἐκεῖνος ἔπταρεν* —. Ambrosius: *Ut vero abire coepit, gestu illum agnoscens, habeo* —.

ego te sentire non sentio? Sositheo poeta in theatro coram se dicente,

Quos Cleanthis insania exagitat,

eodem vultu et habitu perstitit: qua ex re permoti auditores huic applaudentes Sositheum eiecerunt. Agenti poenitentiam, quod illum hoc maledicto incessisset, respondit dicens indecens esse Liberum patrem atque Herculem a poetis illudi nec irasci, se autem levi maledicto indignari. Dicebat Peripateticos idem ferme pati quod lyras, quae quum bene sonent, se ipsas tamen non audiunt. Fertur quum diceret, secundum Zenonem ex specie comprehendi posse mores, adolescentes quosdam scurras adduxisse ad illum libidinosum rusticum callis duratum et illum ut de more eius sententiam ferret rogasse: illum, quum aliquamdiu haesisset, iussisse abire hominem. Ut vero abibat, coepit sternutare: ad haec, Habeo illum, inquit Cleanthes:

Digitized by Google

174. „μαλακός ἐστι.“ πρὸς δὲ τὸν μανήρη καὶ ἑαυτῷ λαλοῦντα, „Οὐ φαύλῳ,“ ἔφη, „ἀνθρώπῳ λαλεῖς.“ ὀνειδίσαντος αὐτῷ τινος εἰς τὸ γῆρας, „Καγώ,“ ἔφη, „ἀπιέναι βούλομαι· ἤτιον δὲ πανταχόθεν ἐμαυτὸν ὑγιαίνοντα περινοῶ καὶ γράφοντα καὶ ἀναγινώσκοντα, πάλιν μένω.“ τοῦτόν φασιν εἰς ὄστρακα καὶ βοῶν ὠμοπλάτας f) γράφειν ἅπερ ἤκουε παρὰ τοῦ Ζήνωνος g), ἀπορίᾳ κερμάτων ὥστε ὠνήσασθαι χαρτία.

V. τοιοῦτος δὲ ὢν ἐξίσχυσε, πολλῶν καὶ ἄλλων ὄντων ἀξιολόγων

VI. Ζήνωνος μαθητῶν, αὐτὸς διαδέξασθαι τὴν σχολήν. Βιβλία δὲ πάλλιστα καταλέλοιπεν, ἃ ἔστι τάδε h)· περὶ χρόνου, περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας δύο, τῶν Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις τέσσαρα, περὶ αἰσθήσεως i), περὶ τέχνης, πρὸς Δημόκριτον, πρὸς Ἀρίσταρχον, πρὸς Ἥριλλον k), περὶ ὁρμῆς

175. δύο, Ἀρχαιολογία l), περὶ θεῶν, περὶ γιγάντων, περὶ ὑμεναίων m), περὶ τοῦ ποιητοῦ, περὶ τοῦ καθήκοντος τρία n),

f) καὶ βοῶν ὠμοπλάτας. Stephan. omittit καί. Ambrosius: boumque ossibus.

g) ἅπερ ἤκουε παρὰ τοῦ Ζήνωνος. Edit. Froben. et Stephan. ἃπερ ἤκουεν ἀπ' αὐτοῦ Ζήνωνος.

h) ἃ ἔστι τάδε. Ambrosius non expressit.

i) περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας δύο, — περὶ αἰσθήσεως. Ante Meibomium legebatur περὶ τῆς τοῦ Ζήνωνος φυσιολογίας, δύο τῶν Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις, τέσσαρα περὶ αἰσθήσεως. Neque aliter interpretatus est Aldobrandinus. Secutus sum Ambrosium. Cod. Palat. φυσιολόγου et ἐξηγήσεων.

k) Ἥριλλον. Edit. Froben. et Stephan. Ἥριλλον.

l) Ἀρχαιολογία. Edit. Froben. ἀρχεολογία.

m) περὶ ὑμεναίων. Stephan. cum cod. Arund. περὶ ὑμνείου, quod expressit Ambrosius.

n) τρία. Scribebatur γ'.

mollis est. Cuidam soli secum loquenti, Cum homine, inquit, loqueris non malo. Exprobrante ipsi quodam senectutem, Et ego, inquit, abire volo: quum vero me sanum omni ex parte considero scribentemque ac legentem, rursus maneo. Aiunt illum quae a Zenone audierat testae boumque scapulis inscribere solitum, quum pecuniis careret quibus chartas emere posset. Hoc vitae instituto clarus obtinuit ut Zenoni succederet et quidem quum plures essent illius memorabiles discipuli Zenonis. Reliquit autem pulcherrimos libros, qui sunt fere hi: de tempore, de physiologia Zenonis duo, Heracliti expositionum libri quattuor, de sensu, de arte, adversus Democritum, adversus Aristarchum, adversus Herillum, de appetitione duo, Archaeologia, de diis, de gigantibus, de Hymenaeis, de poeta, de

Digitized by Google

περὶ εὐβουλίας, περὶ χάριτος, Προτρεπτικός, περὶ ἀρετῶν o), περὶ εὐφυίας, περὶ Γοργίππου p), περὶ φθονερίας, περὶ ἔρωτος, περὶ ἐλευθερίας, Ἐρωτικὴ τέχνη, περὶ τιμῆς, περὶ δόξης q), Πολιτικός, περὶ βουλῆς, περὶ νόμων, περὶ τοῦ δικάζειν, περὶ ἀγωγῆς, περὶ τοῦ λόγου τρία r), περὶ τέλους, περὶ καλῶν, περὶ πράξεων, περὶ ἐπιστήμης, περὶ βασιλείας, περὶ φιλίας, περὶ συμποσίου s), περὶ τοῦ ὅτι ἡ αὐτὴ ἀρετὴ καὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, περὶ τοῦ τὸν σοφὸν σοφιστεύειν t), περὶ χρειῶν, Διατριβῶν δύο u), περὶ ἡδονῆς, περὶ ἰδίων, περὶ τῶν ἀπόρων, περὶ διαλεκτικῆς, περὶ τρόπων, περὶ κατηγορημάτων. ταῦτα αὐτῷ τὰ βιβλία. Καὶ τελευτᾷ τόνδε VII. 176.
τὸν τρόπον. διώδησεν x) αὐτῷ τὸ οὖλον· ἀπαγορευσάντων δὲ τῶν ἰατρῶν, δύο ἡμέρας ἀπέσχετο τροφῆς. καὶ πως y) ἔσχε καλῶς ὥστε τοὺς ἰατροὺς αὐτῷ πάντα z) τὰ συνήθη

o) περὶ ἀρετῶν. Post haec Ambrosius inserit haecce, *ars amatoria, de honore, de gloria.*
p) Γοργίππου. Edit. Froben. γοργαππου.
q) ἐρωτικὴ τέχνη, περὶ τιμῆς, περὶ δόξης. Ambrosius supra habet post librum περὶ ἀρετῶν inserta.
r) τρία. Scribebatur γ'.
s) περὶ συμποσίου. Ambrosius *de symposiis.*
t) περὶ τοῦ τὸν σοφὸν σοφιστεύειν. Edit. Froben. et Stephan. περὶ τοῦ τῶν σοφῶν σοφιστεύειν. Illud praeter Menag. commendant interpretes. Ambrosius: *quod sapiens sophista.* Aldobrandinus: *sapientem sophismatibus uti.*
u) περὶ χρειῶν, Διατριβῶν δύο. Scribebatur περὶ χρειῶν, Διατριβῶν β'. Ambrosius: *de usu duo.*
x) διώδησεν. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 153.
y) καί πως. Ita edit. Froben.: reliquae καὶ πῶς.
z) πάντα. Ambrosius *omnes.*

officiis tres, de recto consilio, de gratia, Exhortatorius, de virtutibus, de ingenio, de Gorgippo, de invidentia, de amore, de libertate, Ars amatoria, de honore, de gloria, Politicus, de consilio, de legibus, de iudicando, de instituto vitae, de oratione tres, de fine, de honestis, de actionibus, de scientia, de regno, de amicitia, de convivio, Quod eadem sit virtus viri et feminae, Quod sapiens sophismatis utatur, de sententiis, Disputationum duo, de voluptate, de propriis, de ambiguis, de dialectica, de modis, de praedicamentis. Haec ab illo scripta sunt. Moritur autem hoc modo. Tumuit illi ac putruit gingiva: medicis autem interdicentibus, biduum totum cibo abstinuit. Atque in tantum convaluit ut medici illi omnia consueta permitterent:

Digitized by Google

συγχωρεῖν· τὸν δὲ μὴ ἀνασχέσθαι a), ἀλλ' εἰπόντα ἤδη αὐτῷ προοδοιπορῆσθαι b) καὶ τὰς λοιπὰς ἀποσχόμενον c) τελευτῆσαι, καθά φασί τινες, ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα d) καὶ ἀκούσαντα Ζήνωνος ἔτη ἐννεακαίδεκα. ἐπαίξαμεν δὲ καὶ ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν οὕτως·

Αἰνῶ Κλεάνθην, ἀλλὰ μᾶλλον Ἄϊδην·
ἰδὼν γὰρ αὐτὸν πρέσβυν οὐκ ἠνέσχετο
τὸ μὴ οὐ e) τὸ λοιπὸν ἄνεσιν ἐν φθιτοῖς ἔχειν
τοσοῦτον ἀντλήσαντα τοῦ βίου χρόνον.

a) τὸν δὲ μὴ ἀνασχέσθαι. Menag. omittit μή. Ambrosius: *Ea illum licentia minime usum fuisse.*

b) προοδοιπορῆσθαι. Edit. Froben. προοδοιπορεῖσθαι. Stephan. προωδοιπορῆσθαι.

c) καὶ τὰς λοιπὰς ἀποσχόμενον. Legebatur ἀνασχόμενον. Quod restitui commendare videtur Ambrosius, qui interpretatur *atque ita inedia consumptum.* Aldobrandinus: *reliquis quoque diebus ita consumptis.*

d) καθά φασί τινες, ὀγδοήκοντα ἔτη βιώσαντα. Stephan. ante haec verba inserta habet ταῦτά Ζήνωνι, quae agnoscens Ambrosius cum sequentibus sic interpretatur: *Cum, ut quidam voluit, Zenonis aequasset annos audissetque illum annos XVIII.* Cod. Arund. ταῦτα Ζήνωνος. Caeterum scribebatur π pro ὀγδοήκοντα.

e) τὸ μὴ οὐ. Legebatur μὴ οὐ. Emendavit Porsonus Adversa. p. 36. ed. Lips..

illum tamen non accepisse, sed et contra sine cibo perstitisse, dicentem iter iam sibi confectum esse, atque ita reliquis quoque diebus inedia consumptis exhalasse animam, quum, ut quidam volunt, et octoginta annos vixisset Zenonemque audisset novendecim. Lusimus et nos in eum hoc modo:

Miror Cleanthem, laudo sed Ditem magis:
Nam ut vidit illum tam senem, ultra non tulit
Tandem quietem quin vel mortuo daret,
Qui tantum aquarum exhauserat dum viveret.

Digitized by Google

CAPUT VI.

ΣΦΑΙΡΟΣ.

Τούτου a), καθάπερ προειρήκαμεν, ἤκουσε μετὰ Ζήνωνα καὶ Σφαῖρος ὁ Βοσποριανός, ὃς προκοπὴν ἱκανὴν περιποιησάμενος λόγων b) εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀπῆρε πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλοπάτορα. λόγου δέ ποτε γενομένου περὶ τοῦ δοξάσειν τὸν σοφὸν καὶ τοῦ Σφαίρου εἰπόντος ὡς οὐ δοξάσει, βουλόμενος ὁ βασιλεὺς ἐλέγξαι αὐτόν, κηρίνας ῥόας ἐκέλευσε παρατεθῆναι c)· τοῦ δὲ Σφαίρου ἁπατηθέντος ἀνεβόησεν ὁ βασιλεὺς ψευδεῖ συγκατατεθεῖσθαι αὐτὸν d) φαντασίᾳ. πρὸς ὃν ὁ Σφαῖρος εὐστόχως ἀπεκρίνατο, μὴ οὕτως συγκατατεθεῖσθαι, οὐχ ὅτι ῥόαι εἰσίν, ἀλλ' ὅτι εὔλογόν ἐστι ῥόας αὐτὰς εἶναι· διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν τοῦ εὐλόγου. πρὸς δὲ Μνησίστρατον κατηγοροῦντα αὐτοῦ ὅτι Πτολεμαῖον οὐ φησι βασιλέα εἶναι e), „Τοιοῦτον δὲ ὄντα τὸν I. 177. II.

a) *Τούτου.* Ambrosius non expressit.
b) *λόγων.* Stephan. *ἐν λόγῳ.*
c) *παρατεθῆναι.* Menag. *παρατιθῆναι.* Caeterum eamdem rem paene iisdem verbis narrat Athenaeus VIII. p. 354. E. F.
d) *αὐτόν.* Edit. Froben. *αὐτῷ.*
e) *οὐ φησι βασιλέα εἶναι.* Stephan. post haec inserta habet haecce,

SPHAERUS.

Hunc, ut praediximus, post Zenonem audivit et Sphaerus Bosphoranus, qui quum in liberalibus studiis multum profecisset, Alexandriam ad Ptolemaeum Philopatora se contulit. Orto autem sermone aliquando de opinatione sapientis Sphaeroque illum negante opinari, voleus illum rex arguere, mala Punica cerea iussit apponi: Sphaero autem decepto exclamavit rex, fallaci illum dicens consensisse phantasiae. Ad quem Sphaerus prompte ac parate sic respondens ait, consensisse se non esse ea mala Punica, sed probabile esse mala Punica esse: differre autem comprehensibilem phantasiam a probabili. Mnesistrato ipsum accusanti quod Ptolemaeum non diceret regem esse, At, inquit,

Digitized by Google

III. 178. *Πτολεμαῖον καὶ βασιλέα εἶναι.“ Βιβλία δὲ γέγραφε τάδε· περὶ κόσμου δύο f), περὶ στοιχείων σπέρματος g), περὶ τύχης, περὶ ἐλαχίστων, πρὸς τὰς ἀτόμους καὶ τὰ εἴδωλα h), περὶ αἰσθητηρίων, περὶ Ἡρακλείτου πέντε διατριβῶν i), περὶ τῆς ἠθικῆς διατάξεως, περὶ καθήκοντος, περὶ ὁρμῆς, περὶ παθῶν δύο k), περὶ βασιλείας, περὶ Λακωνικῆς πολιτείας, περὶ Λυκούργου καὶ Σωκράτους τρία l), περὶ νόμου, περὶ μαντικῆς, διαλόγους ἐρωτικούς, περὶ τῶν Ἐρετριακῶν φιλοσόφων, περὶ ὁμοίων, περὶ ἄρων, περὶ ἕξεως, περὶ τῶν ἀντιλεγομένων τρία m), περὶ λόγου, περὶ πλούτου, περὶ δόξης, περὶ θανάτου, τέχνης διαλεκτικῆς δύο n), περὶ κατηγορημάτων, περὶ ἀμφιβολιῶν, ἐπιστολάς.*

οὐκ εἶναι ἔφη: quibus qui mutilum locum habebat Casaubonus cum Galesio etiam μὴ σοφὸν addi volebat. Quod secus esse interpretando satis docuit Menagius.

f) *περὶ κόσμου δύο.* Scribebatur *περὶ κόσμου β'.*

g) *περὶ στοιχείων σπέρματος.* Aldobrandinus: *De elementorum semine.* Fortasse scribendum est *περὶ στοιχείων, περὶ σπέρματος*, id quod convertendo expressit Meibomius.

h) *πρὸς τὰς ἀτόμους καὶ τὰ εἴδωλα.* Edit. Froben. *πρὸς τοὺς ἀτόμους κατὰ εἴδωλα.*

i) *περὶ Ἡρακλείτου πέντε διατριβῶν.* Scribebatur *περὶ Ἡρακλείτου ε' διατριβῶν.* Aldobrandinus: *De Heraclito. V. disputationum.*

k) *περὶ παθῶν δύο.* Scribebatur *περὶ παθῶν β'.* Edit. Froben. et Menag. *περὶ παθῶν β'· διατριβῶν· περὶ βασιλείας.* quae expressit Aldobrandinus. Stephan., Ambrosius et cod. R mediam vocem omittunt.

l) *τρία.* Scribebatur *γ'.*

m) *περὶ τῶν ἀντιλεγομένων τρία'.* Edit. Froben. et Stephan. *τρῖς.* Aldobrandinus: *De his quae contra dicuntur III.*

n) *τέχνης διαλεκτικῆς δύο.* Scribebatur *τέχνης διαλεκτικῆς β'.*

eiusmodi quum sit, regem quoque esse Ptolemaeum dico. Scripsit autem ista volumina: de mundo duo, de elementis seminis, de fortuna, de minimis, adversus atomos et simulacra, de sensibus, de Heracliti quinque diatribis, de morali instituto, de officiis, de appetitione, de perturbationibus duo, de regno, de republica Laconica, de Lycurgo et Socrate tres, de lege, de divinatione, Dialogos amatorios, de Eretriacis philosophis, de similibus, de definitionibus, de habitu, de his quibus contradicitur tres, de oratione, de divitiis, de gloria, de morte, Artis dialecticae duo, de praedicamentis, de ambiguitatibus, Epistolas.

Digitized by Google

CAPUT VII.

ΧΡΥΣΙΠΠΟΣ.

Χρύσιππος Ἀπολλωνίου a) Σολεὺς ἢ Ταρσεύς, ὡς Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαῖς, μαθητὴς Κλεάνθους. οὗτος πρότερον μὲν δόλιχον ἤσκει b), ἔπειτα ἀκούσας Ζήνωνος ἢ Κλεάνθους, ὡς Διοκλῆς καὶ οἱ πλείους, ἔτι τε ζῶντος ἀπέστη αὐτοῦ καὶ οὐχ ὁ τυχὼν ἐγένετο κατὰ φιλοσοφίαν· ἀνὴρ εὐφυὴς καὶ ὀξύτατος ἐν παντὶ μέρει οὕτως ὥστε καὶ ἐν τοῖς πλείστοις c) διηνέχθη πρὸς Ζήνωνα, ἀλλὰ καὶ πρὸς Κλεάνθην, ᾧ καὶ πολλάκις ἔλεγε μόνης τῆς τῶν δογμάτων διδασκαλίας χρῄζειν, τὰς δὲ ἀποδείξεις αὐτὸν d) εὑρήσειν. μετενόει μέντοι ὁπότε πρὸς αὐτὸν ἀποτείνοιτο, ὥστε συνεχὲς προφέρεσθαι ταῦτα· I. 179. II.

a) Ἀπολλωνίου. Suidas s. v. Χρύσιππος, Ἀπολλωνίδου.

b) οὗτος πρότερον μὲν δόλιχον ἤσκει. Scribebatur οὗτος πρότερον μὲν δολιχὸν ἤσκει, quod expressit Ambrosius, *prius hic longa exercitatione emensa.* Quod scripsi δόλιχον expressit Aldobrandinus, *Hic primo quidem in hippodromo exercebatur.*

c) ἐν τοῖς πλείστοις. Codd. Stephani ἐν τοῖς παιστοῖς.

d) αὐτὸν. Cod. Arund. αὐτός, quod rectius videbatur Stephano.

CHRYSIPPUS.

Chrysippus Apollonii filius Solensis seu Tarsensis, ut Alexander in Successionibus ait, discipulus Cleanthis fuit. Hic primum dolichi cursum exercebat, postea vero Zenonis sive Cleanthis, ut Diocles et plurimi tradunt, auditor fuit: a quo adhuc vivente recessit nec in philosophia mediocris fuit: vir ingeniosus et acutissimus in omni genere orationis, adeo ut in plerisque dissentiret a Zenone atque a Cleanthe ipso, cui saepenumero dicebat solius se dogmatum doctrinae indigere, probationes autem se ipsum reperturum. Quoties vero adversus illum disserendo egerat, poenitentia tanta ducebatur ut crebro diceret:

Digitized by Google

Ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνὴρ
πλὴν εἰς Κλεάνθην· τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ e).

180. οὕτω δ' ἐπίδοξος ἐν τοῖς διαλεκτικοῖς ἐγένετο ὥστε δοκεῖν τοὺς πλείους ὅτι εἰ παρὰ θεοῖς ἦν ἡ διαλεκτική, οὐκ ἂν ἧν ἄλλη ἢ ἡ Χρυσίππειος *f*). πλεονάσας δὲ τοῖς πράγμασι τὴν
III. λέξιν οὐ κατώρθωσε. πονικώτατός *g*) τε παρ' ὀντινοῦν γέγονεν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ· τὸν ἀριθμὸν γὰρ ὑπὲρ πέντε καὶ ἑπτακόσιά ἐστιν *h*). ἐπλήθυνε δὲ αὐτὰ πολλάκις ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ δόγματος ἐπιχειρῶν καὶ πᾶν τὸ ὑποπεσὸν γράφων καὶ διορθούμενος πλεονάκις πλείστῃ τε τῶν μαρτυριῶν παραθέσει χρώμενος· ὥστε καὶ ἐπειδή ποτε ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων *i*) παρ' ὀλίγον τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ὅλην παρετίθετο καὶ τις μετὰ χεῖρας εἶχε τὸ βιβλίον, πρὸς τὸν πυθόμενον τί ἄρα ἔχοι, ἔφη, „Χρυσίππου Μήδειαν."
181. καὶ Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν δογμάτων, βουλόμενος παριστάνειν ὅτι τὰ Ἐπικούρου οἰκεῖα

e) Ἐγὼ δὲ — οὐκ εὐδαιμονῶ. Versus sunt Euripidis Orest. 533. et 534. ed. Porson., ubi est πλὴν εἰς Φυγατέρας.

f) ἡ Χρυσίππειος. Edit. Proben. omittit articulum.

g) πονικώτατος. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 520.

h) τὸν ἀριθμὸν γὰρ ὑπὲρ πέντε καὶ ἑπτακόσιά ἐστιν. Stephan. ἃ τὸν ἀριθμὸν —. quod expressit Ambrosius, qui omittit ὑπέρ.

i) ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων. „In libris forte περὶ παθῶν." Valckenarius Diatrib. Euripid. p. 29. A.

Equidem alias vir sum fortunatus,
praeterquam in Cleanthem: in hoc felix non sum.

Adeo autem in dialectica insignis fuit tantaeque apud omnes aestimationis, ut plerique dicerent, si apud deos usus esset dialecticae, non futuram aliam quam Chrysippeam. Caeterum quum esset rerum fecundissimus, non usque adeo dictione clarus fuit. Laborisque patientissimus ultra omnes fuit, quod ex eius voluminibus constat: sunt enim numero plura quam quinque et septingenta. Ea vero tam multa conscripsit, quod de eadem re saepe scribere aggrederetur et quodcunque incideret mandaret literis ac saepe emendaret magnaque testimoniorum nube uteretur. Adeo vero id in consuetudine habuit, ut quum in quibusdam opusculis Euripidis Medeam totam inseruisset et quidam habens librum in manibus interrogaretur quidnam haberet, Chrysippi, diceret, Medeam. Apollodorus quoque Atheniensis in Collectione dogmatum, quum vellet asserere quae Epicu-

Digitized by Google

δυνάμει γεγραμμένα καὶ ἀπαράθετα k) ὄντα μυρίῳ πλείω ἐστὶ τῶν Χρυσίππου βιβλίων, φησὶν οὕτως αὐτῇ τῇ λέξει· „Εἰ γάρ τις ἀφέλοι τῶν Χρυσίππου βιβλίων l) ὅσ' ἀλλότρια παρατέθειται, κενὸς αὐτῷ ὁ χάρτης καταλελείψεται." καὶ ταῦτα μὲν Ἀπολλόδωρος. ἡ δὲ παρεδρεύουσα πρεσβῦτις m) αὐτῷ, ὥς φησι Διοκλῆς, ἔλεγεν ὡς πεντακοσίους γράφει στίχους ἡμερησίους. Ἑκάτων δέ φησιν ἐλθεῖν αὐτὸν ἐπὶ φιλοσοφίαν, τῆς οὐσίας αὐτοῦ τῆς πατρῴας εἰς τὸ βασιλικὸν n) ἀναληφθείσης. Ἦν δὲ καὶ τὸ σωμάτιον εὐτελής, ὡς IV. 182.
δῆλον ἐκ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ ἐν Κεραμεικῷ, ὃς σχεδόν τι ὑποκέκρυπται τῷ πλησίον ἵππει· ὅθεν αὐτὸν ὁ Καρνεάδης Κρύψιππον o) ἔλεγεν. οὗτος ὀνειδισθεὶς ὑπό τινος ὅτι οὐχὶ παρὰ Ἀρίστωνι μετὰ πολλῶν σχολάζοι p), „Εἰ τοῖς πολλοῖς," εἶπε, „προσεῖχον, οὐκ ἂν ἐφιλοσόφησα." πρὸς δὲ τὸν κατεξανιστάμενον Κλεάνθους διαλεκτικὸν καὶ προτείνοντα αὐτῷ

k) ἀπαράθετα. Edit. Froben. et Stephan. εὐπαράθετα.

l) φησὶν οὕτως — τῶν Χρυσίππου βιβλίων. Edit. Froben. omittit. Aldobrandinus αὐτῇ τῇ λέξει interpretatur *totidem verbis*.

m) ἡ — πρεσβῦτις. Stephan. ἡ — πρεσβύτης.

n) εἰς τὸ βασιλικόν. Male interpretes *in regium usum*, quod bene correxit Meibomius. Vid. Valckenarius ad Herodotum p. 177. b. ed. Wesseling.

o) Κρύψιππον. Menag. Χρύψιππον. Ambrosius *chrysippum*. Κρύψιππον praeter edit. Froben. et Stephan. (Stephan. qua Menagius usus est Χρύψιππον) praebet Aldobrandinus et R probavitque Menagius.

p) σχολάζοι. Stephan. σχολάζει.

rus viribus suis fretus conscripsisset absque cuiuspiam adminiculo, esse incomparabiliter plura quam Chrysippi opera, sic ad verbum dixit: *Nam si quis tollat de Chrysippi libris quae aliena sunt adscripta, vacua illi charta relinquetur.* Ita Apollodorus. Caeterum anus quaedam quae illi assidebat, auctore Diocle, dicebat quingentos illum versus quotidie scribere solitum. Hecato autem venisse eum ad philosophiam dixit, quum illius patrimonium in regium fiscum invectum esset. Erat autem imbecillo tenuique corpusculo, ut ex eius imagine quae in Ceramico est videre licet, quae ferme proximo equite occultur: quocirca illum Carneades Κρύψιππον vocabat. Ei quum probro daretur quod apud Aristonem cum plurimis non se exerceret, Equidem, inquit, si inter plurimos intenderem, nunquam philosopharer. Ad dialecticum Cleanthi imminentem eique callidas conclusiun-

Digitized by Google

σοφίσματα, „Πέπαυσο," εἶπε, „παρέλκων τὸν πρεσβύτερον ἀπὸ τῶν πραγματικωτέρων, ἡμῖν δὲ τοῖς νέοις ταῦτα πρόπιθι." πάλιν δὲ ἐπεί τις ζητῶν καταμόνας αὐτῷ διελέγετο εὐκαθῶς, ἐπεὶ δὴ θεωρῶν προϊόντα ὄχλον ἤρχετο φιλονεικεῖν, ἔφη,

Οἵμοι, κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται·
ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν ἀρτίως φρενῶν r).

183. ἐν μέντοι ταῖς οἰνώσεσιν ἡσύχαζε παραφερόμενος τοῖς σκέλεσιν, ὥστ' εἰπεῖν τὴν δεύλην, „Χρυσίππου μόνα τὰ σκέλη μεθύει." οὕτω δ' ἦν φρονηματίας ὥστ' ἐρομένου τινὸς „Τίνι συνήσω τὸν υἱόν;" εἰπεῖν, „Ἐμοί· εἰ γὰρ ὑπελάμβανον εἶναί τινα ἐμοῦ βελτίονα, παρ' αὐτῷ ἂν ἐγὼ ἐφιλοσόφουν." ὅθεν φασὶν s) ἐπ' αὐτοῦ λεχθῆναι,

Οἷος πέπνυται, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσσουσι t)·

καὶ,

Εἰ μὴ γὰρ ἦν Χρύσιππος, οὐκ ἂν ἦν στοά.

VI. εἶτα δὲ Ἀρκεσιλάῳ καὶ Λακύδῃ, καθά φησι Σωτίων ἐν τῷ

q) δέ. Edit. Froben. omittit.
r) Οἵμοι — ἀρτίως φρενῶν. Versus sunt Euripidis Orest. 247. et 248. ed. Porson., ubi quod legebatur ἄρτι σωφρονῶν ex Diogene emendavit Porsonus.
s) φασίν. Edit. Froben. omittit.
t) Οἷος — ἀΐσσουσι. Versus est Homeri Odyss. *K.* 495., ubi est οἷῳ πεπνῦσθαι.

enlas tendentem, Desine, inquit, grandem natu a gravibus rebus abducere; nobis autem iunioribus ista propone. Rursus illum quidam seorsum nescio quid quaerens modeste alloquebatur, ubi vero conspexit accedentem turbam, contendere coeperat: ad quem ille,

Aspectus hei, mi frater, turbatur tuus;
At tu furorem pone, recte ut sentias.

In potationibus autem agebat quietem, crura tamen agitans, ita ut ancilla diceret Chrysippi sola inebriari crura. Adeo autem alta de se sentiebat, ut quum rogaretur a quodam cui commendaret filium, diceret, Mihi: nam si quempiam me potiorem putarem, ipse apud eum philosophiae darem operam. Unde de ipso dictum esse aiunt,

Hic solus sapit, ast alii velut umbra feruntur:

et,

Nisi Chrysippus fuisset, porticus non esset.

Tandem vero Arcesilao et Lacyde, ut Sotion in octavo ait,

Digitized by Google

ὀγδόῳ, παραγενομένοις u) ἐν Ἀκαδημίᾳ συνεφιλοσόφησε· δὲ 184.
ἦν αἰτίαν καὶ κατὰ τῆς συνηθείας καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἐπεχεί-
ρησεx), καὶ περὶ μεγεθῶν καὶ πληθῶν τῇ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν
συστάσειy) χρησάμενος. Τοῦτον ἐν τῷ Ὠιδείῳz) σχολάζοντά VII.
φησιν Ἕρμιππος ἐπὶ θυσίαν ὑπὸ τῶν μαθητῶν κληθῆναι·
ἔνθα προσενεγκάμενον γλυκὺν ἄκρατον καὶ ἐλιγγιάσαντα πέμ-
πταῖον ἀπελθεῖν ἐξ ἀνθρώπωνa), τρία καὶ ἑβδομήκοντα
βιώσαντα ἔτη, κατὰ τὴν τρίτην καὶ τετταρακοστὴν καὶ ἑκα-
τοστὴν Ὀλυμπιάδαb), καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς.
καί ἐστιν ἡμῶν εἰς αὐτόν·

Ἐλιγγιάσαςc) Βάκχου ἐκπιὼν χανδὸν Χρύσιππος,
οὐδ' ἐφείσατο οὐ τῆς στοᾶςd), οὐδ' ἧς πάτραςe),

u) παραγενομένοις. Kuehnius corr. παραγενόμενος.

x) ἐπεχείρησε. Edit. Froben. et Menag. οἷον ἐπεχείρησε. Omittunt οἷον praeter Stephan. codd. RRR et Arund. cum interpretibus. Rossius l. l. §. LIII. p. 159. coni. ὅμοιον, similiter.

y) συστάσει. Ante Meibomium legebatur στάσει. Ambrosius *argumentis*. Aldobrandinus *contentione*. Quod dedi commendant codd. RRR et Florent.. Codd. Stephani ἐνστάσει, quod tacite adoptavit Meibomius.

z) ἐν τῷ Ὠιδείῳ. Ambrosius *in cantandi ludo*. Aldobrandinus *in canentium choro*.

a) ἐξ ἀνθρώπων. Edit. Froben. omittit.

b) τρία καὶ ἑβδομήκοντα — Ὀλυμπιάδα. Edit. Froben. et Stephan. βιώσαντα ἔτη κατὰ τὴν τρίτην καὶ τετταρακοστὴν ὀλυμπιάδα τρία καὶ ἑβδομήκοντα. Quod ante Meibomium deerat καὶ ἑκατοστήν, agnoscit Ambrosius et Suidas.

c) Ἐλιγγίασε. Stephan. Ἐλιγγίαται. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 706. Salmasius apud Menagium ita distinguebat hos versus: Ἐλιγγίασε βάκχου ἐκπιὼν χανδὸν | Χρύσιππος, οὐδ' ἐφείσατ' | οὐ τῆς στοᾶς, οὐδ' ἧς πάτρης, οὐ τῆς ψυχῆς· | ἀλλ' ἦλθε δῶμ' ἐς ᾅδου.

d) οὐδ' ἐφείσατο οὐ τῆς στοᾶς. Legebatur οὐδ' ἐφείσατ' οὐδὲ τῆς στοᾶς. Emendavi ex Anthologia.

e) οὐδ' ἧς πάτρας. Scribebatur οὐδ' ἧς πάτρης. Correxi ex Anthologia. Iacobsius coni. οὐ τῆς πάτρας.

in Academiam advenientibus se ad philosophandum conjunxit: quam ob causam et contra consuetudinem et pro ipsa disseruit, et de magnitudinibus ac multitudinibus Academicorum argumentis utens. Hunc in Odeo philosophantem Hermippus ait a discipulis ad sacrificium vocatum fuisse ibique quum oblatum dulce merum hausisset, vertigine fatigari coepisse atque ita demum quinto die defunctum esse, quum septuaginta et tres vixisset annos, Olympiade, ut ait Apollodorus in Chronicis, centesima quadragesima tertia. Et in hunc est nostrum epigramma:

Vertigo cepit, quum bibisset affatim,
Chrysippum, et haudquaquam suam vel porticum

Digitized by Google

οὐ τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἦλθε δῶμ' ἐς Ἄϊδεω.

185. ἔνιοι δέ φασι γέλωτι συσχεθέντα αὐτὸν τελευτῆσαι· ὄνου γὰρ τὰ σῦκα αὐτῷ φαγόντος, εἰπόντα τῇ γραῖ διδοῦναι ἄκρατον
VIII. ἐπιρροφῆσαι τῷ ὄνῳ, ὑπερκαγχάσανταf) τελευτῆσαι. Δοκεῖ δὲ ὑπερόπτης τις γεγονέναι. τοσαῦτα γοῦν συγγράψας οὐδενὶ τῶν βασιλέων προσπεφώνηκεg). ἠρκεῖτό τε γραϊδίῳ μόνῳ, καθὰ καὶ Δημήτριος ἐν Ὁμωνύμοις φησί. Πτολεμαίου τε πρὸς Κλεάνθην ἐπιστείλαντος ἢ αὐτὸν ἐλθεῖν ἢ πέμψαι τινά,
IX. Σφαῖρος μὲν ἀπῆλθε, Χρύσιππος δὲ περιεῖδε. μεταπεμψάμενος δὲ τοὺς τῆς ἀδελφῆς υἱεῖς, Ἀριστοκρέοντα καὶ Φιλοκράτην, συνεκρότησεh). καὶ πρῶτος ἐθάρρησε σχολὴν ἔχειν ὕπαιθρον ἐν Λυκείῳ, καθάπερ ὁ προειρημένος Δημήτριος
X. ἱστορεῖ. Γέγονε δὲ καὶ ἄλλος Χρύσιππος Κνίδιοςi) ἰατρός,
186. παρ' οὗ φησιν Ἐρασίστρατος k) πολλὰ l) ὠφελῆσθαι· καὶ ἕτερος υἱὸς τούτου, ἰατρὸς Πτολεμαίου, ὃς διαβληθεὶς περι-

f) ὑπερκαγχάσαντα. Stephan. καὶ ὑπερκαγχάσαντα.
g) οὐδενὶ τῶν βασιλέων προσπεφώνηκεν. Ambrosius: *regum neminem nunquam laudaverit.* Aldobrandinus: *nullum ex his ad regem quempiam misit.*
h) συνεκρότησε. Ambrosius cum sequentibus coniuncta interpretatur, *coactis discipulis primus ausus est* —. Aldobrandinus: *simul conspiravit.*
i) Κνίδιος. Interpretes *Gnidius.*
k) Ἐρασίστρατος. Edit. Froben. αὖτος ἐρασίστρατος. Ambrosius *Herasistratus.*
l) πολλά. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. τὰ μάλιστα. Fortasse Diogenes scripsit τὰ πολλά, cuius interpretamentum sit μάλιστα.

curavit aut se aut patriam, sed inferos subivit.

Sunt qui dicant risu effusum exspirasse: nam quum ei asinus manducaret ficus, aniculae dixisse vinum asino sorbendum daret, nimioque risu detentum exhalasse animam. Videtur autem aspernator immodice fuisse, quod quum tam multa scripserit, nulli unquam regi quicquam dedicaverit. Sola autem anicula contentus erat, ut etiam Demetrius in Aequivocis ait. Denique quum Ptolemaeus Cleanthem literis orasset ut vel ipse ad eum pergeret vel quempiam ex suis mitteret, Sphaerus quidem profectus est, Chrysippus autem renuit. Accersitos autem sororis filios, Aristocreontem et Philocratem instituit erudivitque. Item primus ausus est sub dio scholam in Lyceo habere, ut praedictus Demetrius scripsit. Fuit autem et alius Chrysippus Cnidius medicus, a quo Erasistratus testatur multa didicisse; alterque huius filius, Ptolemaei medicus, qui calumniam passus flagris cae-

Digitized by Google

ἠχθη, καὶ μαστιγούμενος ἐκολάσθη· ἄλλος μαθητὴς Ἐρασιστράτου m) καὶ τις Γεωργικὰ γεγραφὼς n). Ὁ δὴ φιλόσοφος καὶ τοιούτους τινὰς ἠρώτα λόγους· Ὁ λέγων τοῖς ἀμυήτοις τὰ μυστήρια, ἀσεβεῖ· ὁ ἱεροφάντης τοῖς ἀμυήτοις λέγει· ἀσεβεῖ ἄρα ὁ ἱεροφάντης o). ἄλλο p)· Ὃ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ πόλει, οὐδ' ἐν τῇ οἰκίᾳ q)· οὐκ ἔστι δὲ φρέαρ ἐν τῇ πόλει· οὐδ' ἄρα ἐν τῇ οἰκίᾳ. ἄλλο· Ἔστι τις κεφαλή· ἐκείνην δὲ οὐκ ἔχεις· ἔστι δέ γέ τις κεφαλὴ ἣν οὐκ ἔχεις· οὐκ ἄρα ἔχεις κεφαλήν r). ἄλλο· Εἴ τίς ἐστιν ἐν Μεγάροις· οὐκ ἔστιν ἐν Ἀθήναις s)· ἄνθρωπος δέ ἐστιν ἐν Μεγάροις, οὐκ ἄρα ἐστὶν ἄνθρωπος ἐν Ἀθήναις. καὶ πάλιν· Εἴ τι λαλεῖς, τοῦτο διὰ τοῦ στόματός σου t) διέρχεται· ἅμαξαν δὲ λαλεῖς· ἅμαξα ἄρα διὰ τοῦ στόματός σου διέρχεται. καὶ· Εἴ τι οὐκ ἀπέβαλες, XI. 187.

m) Ἐρασιστράτου. Ambrosius *Herasistrati.*

n) καί τις Γεωργικὰ γεγραφώς. Ambrosius: *Quartusque poeta georgicorum scriptor.*

o) ἀσεβεῖ ἄρα ὁ ἱεροφάντης. Scribebatur ἀσεβεῖ ἄρ' ὁ ἱεροφάντης. Menag. ἀσεβεῖ ἄρ' ὁ δέ γε ἱεροφάντης.

p) ἄλλο. Apud Ambrosium sequitur hoc: *Item est quoddam caput* etc.

q) Ὃ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ πόλει, οὐδ' ἐν τῇ οἰκίᾳ. Edit. Froben. ὃ ἐστιν ἐν τῇ πόλει, τοῦτο καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ. quod expresserunt interpretes. Menag. Ὃ ἐστιν ἐν τῇ πόλει, τοῦτο ἐν τῇ οἰκίᾳ. Servavi lectionem Stephani cum Menagio.

r) Ἔστι τις κεφαλή· — κεφαλήν. Edit. Froben. * ἔστι δέ γε τις κεφαλή. οὐκ ἄρα ἔχεις κεφαλήν. Stephan. ἔστι τις κεφαλή· ἐκείνην δὲ οὐκ ἔχεις· οὐκ ἄρα ἔχεις κεφαλήν. Menag. Ἔστι τις κεφαλή· ἐκείνην δὲ οὐκ ἔχεις· ἔστι δέ γε τὶς κεφαλή, οὐκ ἄρα ἔχεις κεφαλήν. Id expresserunt interpretes. Quod omittebatur ἣν οὐκ ἔχεις, addidi ex Suida cum Menagio.

s) οὐκ ἔστιν ἐν Ἀθήναις. Menag. οὐκ ἔστιν γὰρ Ἀθήναις.

t) διὰ τοῦ στόματός σου. Menag. cum Suida σοῦ διὰ τοῦ στόματος.

sus ac supplicio affectus est; alius item Erasistrati discipulus quartusque Georgicorum scriptor. Porro hic ipse philosophus quibusdam in hunc modum interrogatiunculis uti solebat: Qui mysteria profanis dicit, impius est: dicit autem mysteria profanis hierophanta: est ergo impius hierophanta. Item: Quod non est in urbe, id nec in domo est: non est autem puteus in urbe: nec in domo igitur. Aliud: Est quoddam caput: id autem non habes: est autem caput aliquod quod non habes: non ergo habes caput. Aliud: Qui Megaris est, Athenis non est: est autem homo Megaris: non igitur est homo Athenis. Aliud: Quod loqueris, id per os tuum transit: currum autem loqueris: currus ergo per os tuum transit. Item: Si quid non amisisti, hoc habes: cor-

Digitized by Google

τοῦτο ἔχεις· κέρατα δὲ οὐκ ἀπέβαλες· κέρατα ἄρα ἔχεις. οἱ
XII. δὲ Εὐβουλίδου τοῦτό φασιν. Εἰσὶ δὲ οἳ κατατρέχουσι τοῦ Χρυσίππου ὡς πολλὰ αἰσχρῶς καὶ ἀρρήτως ἀναγεγραφότος. ἐν μὲν γὰρ τῷ περὶ τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων συγγράμματι αἰσχρῶς τὰ περὶ τὴν Ἥραν καὶ τὸν Δία ἀναπλάττει, λέγων κατὰ τοὺς ἑξακοσίους στίχους ἃ μηδεὶς ἠυχηκὼς μολύνειν
188. τὸ στόμα εἴποι ἄν. αἰσχροτάτην γάρ, φασί, ταύτην ἀναπλάττει ἱστορίαν, εἰ καὶ ἐπαινεῖι) ὡς φυσικήν, χαμαιτύπαις x) μᾶλλον πρέπουσαν ἢ θεοῖς, ἔτι τε καὶ παρὰ τοῖς περὶ πινάκων γράψασιν οὐ κατακεχωρισμένην y)· μήτε γὰρ παρὰ Πολέμωνι μήτε παρ' Ὑψικράτει, ἀλλὰ μηδὲ παρ' Ἀντιγόνῳ εἶναι, ὑπ' αὐτοῦ δὲ z) πεπλάσθαι. ἐν δὲ τῷ περὶ πολιτείας καὶ μητράσι λέγει συνέρχεσθαι καὶ θυγατράσι καὶ υἱοῖς a)· τὰ δ' αὐτὰ φησι καὶ ἐν τῷ περὶ τῶν μὴ δι' ἑαυτὰ αἱρετῶν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ b) περὶ δικαίου

n) εἰ καὶ ἐπαινεῖ. Casaubonus coni. ἢν καὶ ἐπαινεῖ.

x) χαμαιτύπαις. Ambrosius *lustris*.

y) ἔτι τε καὶ — κατακεχωρισμένην. Legebatur ἔτι τε τὰ παρὰ τοῖς περὶ πινάκων γράψασι κατακεχωρισμένην. Edit. Froben. ἔτι τε τὰ παρὰ τοῖς πινάκων κατακεχωρισμένην. Emendavit Casaubonus. Confirmare videntur interpretes. Ambrosius enim: *praeterea et quae apud eos qui de tabulis vel pugillaribus scripserunt separata*. Aldobrandinus: *et praeterea ab his qui de tabulis scripserunt, valde semotam*. Similiter Kuehnius coni. οὔτε — κατακεχωρισμένην. Caeterum πίνακες tabulae sunt pictorum, non, ut voluit Casaubonus, indices librorum. Vid. Menagius ad h. l. vol. II. p. 340. b. et Kuehnius p. 533. a. ed. Meibom.

z) δέ. Ambrosius non expressit.

a) υἱοῖς. Valckenarius ad Theocriti Adoniaz. v. 77. p. 371. coni. υἱοῦς. Kuehnius subiici volebat ἀδιάφορον εἶναι. Frustra uterque.

b) ἐν δὲ τῷ τρίτῳ. Scribebatur ἐν δὲ τῷ γ'.

nua autem non amisisti: habes ergo cornua. Alii Eubulidis hoc esse aiunt. Non desunt qui et Chrysippum lacerent, dicentes illum complura turpiter obsceneque scripsisse. Nam in eo opere, quod de antiquis physiologis scripsit foeda de Iunone fingit ac Iove, ea dicens sexcentis fere versibus quae nemo nisi illoto ore dixisset. Turpissimam enim, aiunt, hanc fingit historiam, etsi ut naturalem laudat, scortis magis convenientem quam diis, praeterea et apud eos qui de tabulis scripserunt non commemoratam: neque enim apud Polemonem neque apud Hypsicratem esse, sed ne apud Antigonum quidem, verum ab illo ficta esse. In libro autem de republica matribus congredi concedit et filiabus et filiis: eadem in libro de his quae per se ipsa non sunt appetenda statim in principio loquitur. In tertio autem de iusto mille

Digitized by Google

κατὰ τοὺς χιλίους στίχους c) καὶ τοὺς ἀποθανόντας κατεσθίειν κελεύων d). ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ βίου καὶ πορισμοῦ προνοεῖν λέγων e) ὅπως ποριστέον τῷ σοφῷ· „Καίτοι τίνος χάριν 189.
ποριστέον αὐτῷ f); εἰ μὲν γὰρ τοῦ ζῆν ἕνεκεν, ἀδιάφορον τὸ ζῆν· εἰ δὲ ἡδονῆς, καὶ αὕτη ἀδιάφορος· εἰ δὲ τῆς ἀρετῆς, αὐτάρκης αὕτη πρὸς εὐδαιμονίαν. καταγέλαστοι δὲ καὶ οἱ τρόποι τοῦ πορισμοῦ, οἷον οἱ g) ἀπὸ βασιλέως· εἶκειν γὰρ αὐτῷ h) δεήσει. καὶ οἱ ἀπὸ φιλίας· λήμματος γὰρ ὤνιος ἡ φιλία ἔσται. καὶ οἱ ἀπὸ σοφίας· μισθαρνήσει γὰρ ἡ σοφία." καὶ ταῦτα μὲν ἐγκαλεῖται. Ἐπεὶ δὲ ἐνδοξότατα βιβλία ἐστὶν αὐτῷ, ἔδοξέ μοι καὶ τὴν πρὸς εἴδος ἀναγραφὴν αὐτῶν ἐνταῦθα καταχωρίσαι. καὶ ἔστι τάδε· Λογικοῦ τόπου· Θέσεις, Λογικὰ καὶ τῶν τοῦ φιλοσόφου σκεμμάτων, Ὅρων διαλεκτικῶν πρὸς Μητρόδωρον ς' i), περὶ τῶν κατὰ τὴν διαλεκτικὴν ὀνομάτων πρὸς Ζήνωνα α' k), Τέχνη δια- 190.

c) *κατὰ τοὺς χιλίους στίχους.* Ambrosius *ad mille versus.*
d) *κελεύων.* Aldobrandinus *iubet.*
e) *λέγων.* Aldobrandinus *dicit.*
f) *„Καίτοι τίνος χάριν ποριστέον αὐτῷ;* Edit. Froben. et Stephan. *καίτοι τίνος χάριν ποριστέον αὐτῷ.* Ambrosius cum praecedentibus iungit: — *et cuius rei gratia sectandus.*
g) *οἱ.* Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.
h) *αὐτῷ.* Edit. Froben. et Stephan. *αὐτόν.*
i) *Θέσεις — πρὸς Μητρόδωρον ς'.* Non omnino sana sunt. Ambrosius *καὶ* omittit. Fortasse legendum *Θέσεις λογικαὶ α', τῶν τοῦ φιλοσόφου σκεμμάτων* *, ut excidisse putetur numerus. Similiter infra §. 199. laudantur *Θέσεις ἠθικαὶ α'.* Codd. Palat. et Florent. *ε'* pro *ς'.*
k) *περὶ τῶν κατὰ τὴν διαλεκτικὴν ὀνομάτων πρὸς Ζήνωνα α'.* Edit.

versibus defunctos etiam vorare iubet. In secundo autem de vita et quaestu providere dicit quo pacto sapienti quaestus sectandus sit: *Atqui cuius rei gratia sectandus ei quaestus erit? Nam si quidem ut vivat, vivere indifferens est; quod si ut fruatur voluptate, et ipsa indifferens est; si autem virtutis causa, sufficit ipsa ad beatam vitam. Sunt autem perridiculi et quaestus huiuscemodi: quippe si a rege suppeditentur, cedendum illi erit necessario; si autem ab amicitia proficiscantur, venalis et quaestuosa erit amicitia; sin vero a sapientia, mercenaria erit sapientia.* Atque ista quidem sunt illius crimina. Quoniam vero clarissimi sunt illius libri, visum mihi est in hoc loco eos per species distinctos enumerare. - Sunt autem isti: Logici loci: Theses, Logica et philosophi contemplationum, Terminorum dialecticorum ad Metrodorum sex, de iis quae sunt in dialectica nominibus ad Zenonem unus, Ars dialectica ad Aristagoram

Digitized by Google

λεκτικὴ πρὸς Ἀριστάρχου α', Συνημμένων πιθανῶν πρὸς Διοσκουρίδην δ' l). λογικοῦ τόπου τοῦ περὶ τὰ πράγματα σύνταξις πρώτη· περὶ ἀξιωμάτων α', περὶ τῶν οὐχ ἁπλῶν ἀξιωμάτων α', περὶ τοῦ συμπεπλεγμένου πρὸς Ἀθηνάδην α' β', περὶ ἀποφαντικῶν m) πρὸς Ἀριστάγορον γ', περὶ τῶν κατηγορευτικῶν n) πρὸς Ἀθηνόδωρον α', περὶ τῶν κατὰ στέρησιν λεγομένων πρὸς Θέαρον α' o), περὶ τῶν ἀρίστων ἀξιωμάτων πρὸς Δίωνα p) α' β' γ', περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀορίστων α' β' γ' δ', περὶ τῶν κατὰ χρόνους λεγομένων α' β', περὶ συντελικῶν ἀξιωμάτων β'. σύνταξις δευτέρα· περὶ ἀληθοῦς διεζευγμένου πρὸς Γοργιππίδην α' q), περὶ ἀληθοῦς συνημ-
191. μένου πρὸς Γοργιππίδην α' β' γ' δ' r), Αἵρεσις πρὸς Γοργιππίδην α' s), πρὸς τὸ περὶ ἀκολούθων α', περὶ τοῦ διὰ

Froben. et Stephan. omittunt τήν. Ambrosius: *de his quae sunt in dialectica nominibus adversus Zenonem, id est, ars dialectica ad Aristogaram unum.*

l) Συνημμένων πιθανῶν πρὸς Διοσκουρίδην δ'. Codd. Palat. et Florent. γ'.

m) περὶ ἀποφαντικῶν. Cod. Arund. περὶ ἀποφατικῶν, quod expressit Ambrosius *de his quae negantur.*

n) περὶ τῶν κατηγορευτικῶν. Ambrosius *de praedicabilibus.*

o) περὶ τῶν κατὰ στέρησιν λεγομένων πρὸς Θέαρον α'. Legebatur περὶ τῶν κατὰ στέρησιν λεγομένων β', πρὸς Θέαρον α'. Edit. Froben. περὶ τῶν κατὰ στέρησιν λεγομένων β', omissis quae sequuntur usque ad περὶ συντελικῶν ἀξιωμάτων β'. Quod deleto numero β' unum effeci titulum, confirmant codd. Palat. et Florent. atque interpretes. Caeterum Ambrosius interpretatur *ad theatrum.*

p) πρὸς Δίωνα. Menag. πρὸς Δίον, quod expressit Aldobrandinus. Illud probatum Menagio praeter Stephan. praebet cod. Palat. cum Ambrosio.

q) περὶ ἀληθοῦς διεζευγμένου πρὸς Γοργιππίδην α'. Edit. Froben. et codd. Arund. δ'.

r) περὶ ἀληθοῦς συνημμένου πρὸς Γοργιππίδην α' β' γ' δ'. Edit. Froben. omittit.

s) Αἵρεσις πρὸς Γοργιππίδην α'. Edit. Froben. et Stephan. cum cod.

unus, Coniunctorum probabilium ad Dioscoridem quattuor. Logici loci eius qui circa res est ordo primus: de pronunciatis unus, de non simplicibus pronunciatis unus, de complicato vel connexo ad Athenadem duo, de enuntiationibus ad Aristagoram tres, de demonstrativis ad Athenodorum unus, de iis quae dicuntur per privationem ad Thearum unus, de optimis pronunciatis ad Dionem tres, de differentia indefinitorum quattuor, de iis quae secundum tempora dicuntur duo, de perfectis pronunciatis duo. Ordo secundus: de vero disiuncto ad Gorgippidem unus, de vero coniuncto ad Gorgippidem quattuor, Secta ad Gorgippidem unus, ad id quod de consequentibus est unus, de eo quod est per tria

Digitized by Google

τριῶν πάλιν πρὸς Γοργιππίδην α' ε), περὶ δυνατῶν πρὸς Κλεῖτον δ' υ), πρὸς τὸ περὶ σημασιῶν Φίλωνος α', περὶ τοῦ τίνα ἐστὶ τὰ ψευδῆ α'. σύνταξις τρίτη x)· περὶ προσταγμάτων β', περὶ ἐρωτήσεως β' γ), περὶ πεύσεως δ' z), Ἐπιτομὴ περὶ ἐρωτήσεως καὶ πεύσεως α' a), περὶ ἀποκρίσεως δ' b), Ἐπιτομὴ περὶ ἀποκρίσεως α' c), περὶ ζητήσεως β' d). σύνταξις τετάρτη· περὶ τῶν κατηγορημάτων πρὸς Μητρόδωρον ι' e), περὶ ὀρθῶν καὶ ὑπτίων πρὸς Φίλαρχον α' f), περὶ τῶν συναμμάτων πρὸς Ἀπολλωνίδην α' g), πρὸς Πάσυλον περὶ κατηγορημάτων δ' h). σύνταξις πέμπτη· περὶ τῶν πέντε πτώσεων 192.

Arund. *διαίρσεις πρὸς Γοργιππίδην α'.* Menag. cum Aldobrandino *Αἵρεσις πρὸς Γοργιππίδην*, omisso numero. Secutus sum Ambrosium, qui interpretatur *aeresis ad Gorgippidem unum.* Menagius coni. *αἱρέσεις.*

t) *περὶ τοῦ διὰ τριῶν πάλιν πρὸς Γοργιππίδην α'.* Interpretes omittunt *πάλιν*, Menag. cum Aldobrandino numerum, quem praeter edit. Froben. et Stephan. agnoscit Ambrosius et cod. Arund.

u) *περὶ δυνατῶν πρὸς Κλεῖτον δ'.* Cod. Palat. *γ'.*

x) *σύνταξις τρίτη.* Cod. Arund. *σύνταξις πρώτη.*

y) *περὶ ἐρωτήσεως β'.* Legebatur *περὶ ἐρωτήσεων β'*, quod expressit Aldobrandinus. Illud commendatum Menagio praebet Ambrosius et cod. Palat.

z) *περὶ πεύσεως δ'.* Ambrosius *de responsione IIII.* Cod Palat. *γ'.*

a) *Ἐπιτομὴ περὶ ἐρωτήσεως καὶ πεύσεως α'.* Ambrosius: *Epitome de interrogationibus et epitome de responsionibus unum.* ut omittat *καὶ πεύσεως α'* statimque adiungat quod sequitur *Ἐπιτομὴ περὶ ἀποκρίσεων α'.*

b) *περὶ ἀποκρίσεως δ'.* Legebatur post *ζητήσεως β'.* Cod. Palat. *περὶ ἀποκρίσεως γ'.*

c) *Ἐπιτομὴ περὶ ἀποκρίσεως α'.* Legebatur *ἐπιτομὴ περὶ ἀποκρίσεων α'.*

d) *περὶ ζητήσεως β'.* Legebatur *ζητήσεως β'.*

e) *περὶ τῶν κατηγορημάτων πρὸς Μητρόδωρον ι'.* Aldobrandinus: *De his quae de quodam aut quibusdam dicuntur ad Metrodorum I. II.*

f) *περὶ ὀρθῶν καὶ ὑπτίων πρὸς Φίλαρχον α'.* Cod. Florent. *β'.*

g) *περὶ τῶν συναμμάτων πρὸς Ἀπολλωνίδην α'.* Ambrosius, *de corporibus sive coniunctionibus ad Appollinidem*, numero omisso.

h) *πρὸς Πάσυλον περὶ κατηγορημάτων δ'.* Aldobrandinus *ad Pasilum.* Vereor ut recte se habeant suoque sint loco posita.

iterum ad Gorgippidem unus, de iis quae fieri possunt ad Clitum quattuor, ad id quod est de significationibus Philonis unus, Quaenam sint falsa unus. Ordo tertius: de praeceptis duo, de interrogatione duo, de percontatione quattuor, Epitome de interrogatione et de percontatione unus, de responsione quattuor, Epitome de responsione unus, de quaestione duo, de responsione quattuor. Ordo quartus: de praedicatis ad Metrodorum decem, de rectis et obliquis ad Philarchum unus, de coniunctionibus ad Apollonidem unus, ad Pasylum de praedicatis quattuor. Quintus ordo: de

Digitized by Google

α' i), περὶ τῶν κατὰ τὸ ὑποκείμενον ὡρισμένων ἐκφορῶν α', περὶ παρεμφάσεως πρὸς Στησαγόραν β' k), περὶ τῶν προσηγορικῶν β' l). λογικοῦ τόπου περὶ τὰς λέξεις καὶ τὸν κατ' αὐτὰς m) λόγον σύνταξις πρώτη· περὶ τῶν ἐνικῶν καὶ πληθυντικῶν ἐκφορῶν ς' n), περὶ λέξεων πρὸς Σωσιγένην καὶ Ἀλέξανδρον ε', περὶ τῆς κατὰ τὰς λέξεις ἀνωμαλίας πρὸς Δίωνα δ' o), περὶ τῶν πρὸς τὰς φωνὰς σωρειτῶν λόγων γ' p), περὶ σολοικιζόντων λόγων πρὸς Διονύσιον α' q), Λόγοι παρὰ τὰς συνηθείας α', Λέξις πρὸς Διονύσιον α' r). σύνταξις δευ-

i) *περὶ τῶν πέντε πτώσεων α'.* Edit. Froben. et Stephan. omittunt *πέντε.* Agnoscunt Menag. atque interpretes. Cod. Florent. *περὶ τῶν α β γ πτώσεων α'.*

k) *περὶ παρεμφάσεως πρὸς Στησαγόραν β'.* Ambrosius: *de subinsinuatione ad thesagorem II.* Aldobrandinus: *de assimulata specie ad Stesagoram II.*

l) *περὶ τῶν προσηγορικῶν β'.* Stephan. omittit. Ambrosius ante *περὶ παρεμφάσεως πρὸς Στησαγόραν β'* collocavit.

m) *κατ' αὐτάς.* Edit. Froben. et Stephan. *κατ' αὐτόν.*

n) *περὶ τῶν ἐνικῶν καὶ πληθυντικῶν ἐκφορῶν ς'.* Edit. Froben. *περὶ τῶν ἐθνικῶν ἐκφορῶν ζ'*, omissis *καὶ πληθυντικῶν.* item cod. Arund. *ἐθνικῶν*, quod expressit Ambrosius *de gentilibus.*

o) *περὶ τῆς κατὰ τὰς λέξεις ἀνωμαλίας πρὸς Δίωνα δ'.* Mss. apud Menagium *α' β' γ'.* Varro de L. L. IX. in. p. 456. et seq. ed. Spengel. sex libros laudat *περὶ τῆς ἀνωμαλίας*, unde Ionsius coni. ς'.

p) *περὶ τῶν πρὸς τὰς φωνὰς σωρειτῶν λόγων γ'.* Casaubonus ad Persii sat. VI. v. 80. p. 522. coni. *σωρειτικῶν λόγων.* Idem huc relatum volebat librum *περὶ τοῦ παρὰ μικρὸν λόγου πρὸς Στησαγόραν β'*, infra positum §. 197. „Etsi," inquit, „longo intervallo separantur hi tituli in Laertiano indice, sunt tamen de eodem argumento: nam *ἡ σωρειτικὴ ἐρώτησις* dicebatur Stoicis etiam *ἡ παρὰ μικρὸν ἐρώτησις.*"

q) *περὶ σολοικιζόντων λόγων πρὸς Διονύσιον α'.* Mss. nonnulli apud Menagium *περὶ σολοικισμῶν*, quam lectionem ut falsi arguunt quae scripsit Gellius N. A. V. 20., ita Stephan. habet ante *περὶ σολοικιζόντων λόγων πρὸς Διονύσιον α'* positam expressitque Ambrosius. Menagius coni. *περὶ τῶν σολοίκων λόγων.*

r) *Λόγοι παρὰ τὰς συνηθείας α', Λέξις πρὸς Διονύσιον α'.* Ambrosius: *orationes praeter consuetudines ad Dionysium I.* Aldobrandinus: *Sermones praeter consuetudinem I. Dictio ad Dionysium I.* Cod. Palat. *περὶ τὰς.* Menagius coni. *περὶ τῆς συνηθείας.*

quinque casibus unus, de enuntiatis secundum subiectum definitis unus, de subinsinuatione ad Stesagoram duo, de appellativis duo. Logici loci circa dictiones et quae ex his constat orationem ordo primus: de singularibus ac pluralibus enuntiationibus sex, de dictionibus ad Sosigenem et Alexandrum quinque, de inaequalitate dictionum ad Dionem quattuor, de soritis quae ad voces pertinent tres, de soloecizantibus orationibus ad Dionysium unus, Orationes praeter consuetudines unus, Dictio ad Dionysium unus.

Digitized by Google

τέρα· περὶ τῶν στοιχείων τοῦ λόγου καὶ τῶν λεγομένων ε' s), περὶ τῆς συντάξεως τῶν λεγομένων δ' t), περὶ τῆς συντάξεως 193.
καὶ στοιχείων τῶν λεγομένων πρὸς Φίλιππον γ', περὶ τῶν στοιχείων τοῦ λόγου u) πρὸς Νικίαν α', περὶ τοῦ πρὸς ἕτερα λεγομένου α'. σύνταξις τρίτη· πρὸς τοὺς μὴ διαιρουμένους β', περὶ ἀμφιβολιῶν πρὸς Ἀπολλᾶν δ' x), περὶ τῶν τροπικῶν ἀμφιβολιῶν α', περὶ συνημμένης τροπικῆς ἀμφιβολίας β' y), πρὸς τὸ περὶ ἀμφιβολιῶν Πανθοίδου β' z), περὶ τῆς εἰς τὰ ἀμφιβολίας εἰσαγωγῆς ε' a), Ἐπιτομὴ τῶν πρὸς Ἐπικράτην ἀμφιβολιῶν α', Συνημμένα πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν εἰς τὰς ἀμφιβολίας β' b), λογικοῦ τόπου πρὸς τοὺς λόγους c) καὶ τοὺς τρόπους σύνταξις πρώτη· Τέχνη λόγων d) καὶ τρόπων

s) περὶ τῶν στοιχείων τοῦ λόγου καὶ τῶν λεγομένων ε'. Ambrosius omittit καὶ τῶν λεγομένων.
t) περὶ τῆς συντάξεως τῶν λεγομένων δ'. Mss. quidam apud Menagium ε'.
u) τοῦ λόγου. Ambrosius omittit.
x) περὶ ἀμφιβολιῶν πρὸς Ἀπολλᾶν δ'. Stephan. Ἀπελλῆν. Ambrosius *Appellam.*
y) περὶ συνημμένης τροπικῆς ἀμφιβολίας β'. Edit. Froben. περὶ συνημμένης τροπικῆς ἀμφιβολίας εἰσαγωγικῆς ε. Ambrosius: *de connexis tropicae amphiboliae II.*
z) πρὸς τὸ περὶ ἀμφιβολιῶν Πανθοίδου β'. Edit. Froben. omittit. Ambrosius *Panthodus.* Aldobrandinus *Panthoidae.*
a) περὶ τῆς εἰς τὰς ἀμφιβολίας εἰσαγωγῆς ε'. Edit. Froben. omittit. Aldobrandinus: *De isagoge ad ambiguitates percipiendas I. II. III. IV.*
b) Συνημμένα πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν εἰς τὰς ἀμφιβολίας β'. Ambrosius: *coniuncta ad introductionem ambiguorum II.* Fortasse scribendum Συνημμένα πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τὴν εἰς τὰς ἀμφιβολίας β'.
c) πρὸς τοὺς λόγους. Aldobrandinus *ad orationem.*
d) σύνταξις πρώτη· Τέχνη λόγων. Edit. Froben. et Stephan. συντάξεις· πρώτη τέχνη λόγων.

Ordo secundus: de elementis orationis et iis quae dicuntur quinque, de constructione eorum quae dicuntur quattuor, de constructione et elementis eorum quae dicuntur ad Philippum tres, de elementis orationis ad Niciam unus, de eo quod ad alia dicitur unus. Ordo tertius; adversus eos qui non dividunt duo, de ambiguitatibus ad Apollam quattuor, de tropicis ambiguitatibus unus, de connexa tropica ambiguitate duo, ad id quod scripsit Panthoedus de ambiguis duo, de introductione ad ambiguitates quinque, Epitome ambiguitatum ad Epicratem unus, Coniuncta ad introductionem eorum quae ad ambiguitates pertinent duo. Logici loci ad orationes ac tropos ordo primus: Ars orationum et

Digitized by Google

194. πρὸς Διοσκουρίδην ε', περὶ τῶν λόγων γ', περὶ τρόπων συστάσεως πρὸς Στησαγόραν β' e), Σύγκρισις f) τῶν τροπικῶν ἀξιωμάτων α', περὶ ἀντιστρεφόντων λόγων καὶ συνημμένων α', πρὸς Ἀγάθωνα ἢ περὶ τῶν ἑξῆς προβλημάτων α', περὶ τοῦ τὰ συλλογιστικά τινος μετ' ἄλλου τε καὶ μετ' ἄλλων α' g), περὶ τῶν ἐπιφορῶν πρὸς Ἀριστα γόραν α' h), περὶ τοῦ τάττεσθαι τὸν αὐτὸν λόγον ἐν πλείοσι τρόποις α', πρὸς τὰ ἀντειρημένα τῷ τὸν αὐτὸν λόγον ἐν συλλογιστικῷ καὶ ἀσυλλογίστῳ τετάχθαι τρόπῳ β' i), πρὸς τὰ ἀντειρημένα ταῖς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεσι γ' k), πρὸς τὸ περὶ τρόπων Φίλωνος πρὸς Τιμόστρατον α', Λογικὰ συνημμένα πρὸς Τιμοκράτην καὶ Φιλομαθῆ l), εἰς τὰ περὶ λόγων καὶ τρόπων α' m).

195. σύνταξις δευτέρα· περὶ τῶν περαινόντων λόγων πρὸς Ζή-

e) περὶ τρόπων συστάσεως πρὸς Στησαγόραν β'. Ambrosius: *de modorum constantia ad tesagoram II.*

f) Σύγκρισις. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 278. et seq..

g) περὶ τοῦ τὰ συλλογιστικά τινος μετ' ἄλλου τε καὶ μετ' ἄλλων α'. Ambrosius omittit. Ante Meibomium legebatur μετάλλου et μετάλλων. Edit. Froben. τε τὸ μετάλλων.

h) περὶ τῶν ἐπιφορῶν πρὸς Ἀριστα γόραν α'. Aldobrandinus: *De assumptionibus ad Aristagoram I.*

i) πρὸς τὰ ἀντειρημένα τῷ — τρόπῳ β'. Ambrosius: *ad ea quibus contradicitur I. quod eadem oratio et collecto et non collecto construatur modo II.*

k) πρὸς τὰ ἀντειρημένα ταῖς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεσι γ'. Stephan. πρὸς τὰ ἀντειρημένα ἐν ταῖς τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεσι γ'.

l) Λογικὰ συνημμένα πρὸς Τιμοκράτην καὶ Φιλομαθῆ. Menag. Τιμοκράτη. Aldobrandinus Φιλομαθῆ interpretatur *discendi studiosum.* Fortasse numerus deest.

m) εἰς τὰ περὶ λόγων καὶ τρόπων α'. Edit. Froben. et Stephan. εἰς τὰ περὶ λόγων καὶ περὶ τρόπων α'. Ambrosius: *de orationibus et tropicis I.*

modorum ad Dioscoridem quinque, de sermonibus tres, de modorum compositione ad Stesagoram duo, Comparatio tropicorum pronunciatorum unus, de reciprocis rationibus atque coniunctis unus, ad Agathonem sive de sequentibus problematibus unus, Quod sunt concludentia aliquid et cum alio et cum aliis unus, de conclusionibus ad Aristagoram unus, Quod eadem ratio pluribus modis ordinetur unus, ad ea quae opposita sunt ei quod eadem ratio et concluso et non concluso construatur modo duo, ad ea quae obiiciuntur syllogismorum solutionibus tres, adversus id quod scripsit Philo de tropis ad Timostratum unus, Logica coniuncta ad Timocratem et Philomathem, in ea quae sunt de rationibus et tropis unus. Ordo secundus: de concludentibus rationibus ad

Digitized by Google

νουνα α', περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀναποδείκτων συλλογισμῶν πρὸς Ζήνωνα α', περὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν συλλογισμῶν α' n), περὶ τῶν παρεληλύθοντων λόγων πρὸς Πάσυλον β' o), περὶ τῶν εἰς τοὺς συλλογισμοὺς θεωρημάτων α' p), περὶ συλλογισμῶν εἰσαγωγικῶν πρὸς Ζήνωνα α' q), Τῶν πρὸς εἰσαγωγὴν τρόπων πρὸς Ζήνωνα γ' r), περὶ τῶν κατὰ ψευδῆ σχήματα συλλογισμῶν ε', Λόγοι συλλογιστικοὶ κατὰ ἀνάλυσιν ἐν τοῖς ἀναποδείκτοις α' s), Τροπικὰ ζητήματα πρὸς Ζήνωνα καὶ Φιλομαθῆ α' t)· ῥῦτο δοκεῖ ψευδεπίγραφον. σύνταξις τρίτη· περὶ τῶν μεταπιπτόντων λόγων πρὸς Ἀθηνάδην α', ψευδεπίγραφον· Λόγοι μεταπίπτοντες πρὸς τὴν μεσότητα γ', ψευδε- 196.
πίγραφα· πρὸς τοὺς Ἀμεινίου διαζευκτικοὺς α' u). σύνταξις

n) *περὶ τῶν πρώτων — τῶν συλλογισμῶν α'.* Edit. Froben. et Stephan; *περὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν συλλογισμῶν α', περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀναποδείκτων συλλογισμῶν.* Quam restitui lectionem ordinemque praeter Menag. commendant interpretes. Ambrosius autem priorem numerum omittit. Aldobrandinus *ἀναποδείκτων* interpretatur *qui conclusione rationis non indigent.*

o) *περὶ τῶν παρεληλύθοντων λόγων πρὸς Πάσυλον β'.* Ambrosius: *de fallacibus orationibus ad Pasylum I.* Aldobrandinus: *de his quae in oratione abundant ad Pasylum II.*

p) *περὶ τῶν εἰς τοὺς συλλογισμοὺς θεωρημάτων α'.* Legebatur *σολοικισμούς*: quod turpissimum vitium soli interpretes detrectarunt.

q) *περὶ συλλογισμῶν εἰσαγωγικῶν πρὸς Ζήνωνα α'.* Ambrosius: *de inductis syllogismis adversus Zenonem III.*

r) *Τῶν πρὸς εἰσαγωγὴν τρόπων πρὸς Ζήνωνα γ'.* Ambrosius omittit. Cod. Arund. *εἰσαγωγικήν.*

s) *Λόγοι συλλογιστικοὶ κατὰ ἀνάλυσιν ἐν τοῖς ἀναποδείκτοις α'.* *Ἀναποδείκτοις* Aldobrandinus interpretatur *quae rationis conclusione non indigent I.*

t) *Τροπικὰ — Φιλομαθῆ α'.* *Φιλομαθῆ* Aldobrandinus interpretatur *discendi cupidum.*

u) *πρὸς τοὺς Ἀμεινίου διαζευκτικοὺς α'.* Edit. Froben. *ἀμείνους.* Menag. *Ἀμείνους.* Cod. Palat. *Ἀμεινίους.* Aldobrandinus *meliora*

Zenonem unus, de primis et demonstratione carentibus syllogismis ad Zenonem unus, de solutione syllogismorum unus, de abundantibus rationibus ad Pasylum duo, de praeceptis quae ad syllogismos pertinent unus, de introductoriis syllogismis ad Zenonem unus, Troporum ad introductionem pertinentium ad Zenonem tres, de syllogismis secundum falsas figuras quinque, rationes syllogisticae per resolutionem in iis quae demonstratione carent unus, tropicae quaestiones ad Zenonem et Philomathem unus. Hic falso videtur inscriptus. Ordo tertius: de incidentibus rationibus ad Athenadem unus, falso inscriptum; Rationes recidentes ad medium tres, falso inscriptae; adversus disiunctiones Aminiae

Digitized by Google

τετάρτη· περὶ ὑποθέσεων πρὸς Μελέαγρον γ' x), Λόγοι ὑποθετικοὶ εἰς τοὺς νόμους πρὸς Μελέαγρον πάλιν α' y), Λόγοι ὑποθετικοὶ πρὸς εἰσαγωγὴν β', Λόγοι ὑποθετικοὶ θεωρημάτων β', Λύσις τῶν Ἡδύλου ὑποθετικῶν β' z), Λύσις τῶν Ἀλεξάνδρου ὑποθετικῶν γ' a), ψευδεπίγραφα· περὶ ἐκθέσεων πρὸς Λαοδάμαντα α' b). σύνταξις πέμπτη· περὶ τῆς εἰς τὸν ψευδόμενον εἰσαγωγῆς πρὸς Ἀριστοκρέοντα α' c), Λόγοι ψευδόμενοι πρὸς εἰσαγωγὴν α', περὶ τοῦ ψευδομένου πρὸς Ἀριστοκρέοντα ς'. σύνταξις ἕκτη· πρὸς τοὺς γομίζοντας καὶ
197. ψευδῆ καὶ ἀληθῆ εἶναι α', πρὸς τοὺς διὰ τομῆς d) διαλύοντας τὸν ψευδόμενον λόγον πρὸς Ἀριστοκρέοντα β', Ἀποδείξεις e) πρὸς τὸ μὴ δεῖν τέμνειν τὰ ἄὐριστα α', πρὸς τὰ ἀντειρημένα τοῖς κατὰ τῆς τομῆς τῶν ἀορίστων πρὸς Πάσυλον γ', Λύσις κατὰ τοὺς ἀρχαίους πρὸς Διοσκουρίδην α',

disiunata. Ἀμινίου probatum Menagio praebet Stephan. et cod. R. Ambrosius *Amenii.*

x) περὶ ὑποθέσεων πρὸς Μελέαγρον γ'. Ambrosius; *de civilibus quaestionibus ad Meleagrum III.*

y) Λόγοι ὑποθετικοὶ εἰς τοὺς νόμους πρὸς Μελέαγρον πάλιν α'. Stephan. et Ambrosius omittunt πάλιν.

z) Λύσις τῶν Ἡδύλου ὑποθετικῶν β'. Ambrosius omittit. Caeterum quod scribebatur Ἡδύλλου, correxi ex cod. R cum Menagio.

a) Λύσις τῶν Ἀλεξάνδρου ὑποθετικῶν γ'. Ambrosius omittit numerum.

b) περὶ ἐκθέσεων πρὸς Λαοδάμαντα α'. Cod. Arund. Ἀλοδάμαντα. Ambrosius: *de expositionibus ad lodamantem II.*

c) περὶ τῆς εἰς τὸν ψευδόμενον εἰσαγωγῆς πρὸς Ἀριστοκρέοντα α'. Cod. Arund. omittit numerum.

d) διὰ τομῆς. Cod. Arund. διὰ τῆς τομῆς.

e) Ἀποδείξεις. Legebatur ἀπόδειξις. Correxi ex Ambrosio. Similiter infra §. 201. Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ δοξάσειν τὸν σοφὸν α'.

unus. Ordo quartus: de quaestionibus ad Meleagrum tres, Rationes hypotheticae in leges ad Meleagrum unus, Rationes hypotheticae ad introductionem duo, Rationes hypotheticae praeceptorum duo, Solutio hypotheticorum Hedyli duo, Solutio hypotheticorum Alexandri, falso inscripta; de expositionibus ad Laodamantem duo. Ordo quintus: de introductione ad mentientem ad Aristocreontem unus, Rationes mentientes ad introductionem unus, de mentiente ad Aristocreontem sex. Ordo sextus: adversus eos qui putant et falsa et vera esse unus, adversus eos qui per sectionem solvunt mentientem rationem ad Aristocreontem duo, Demonstrationes quod infinita scindi non oporteat unus, ad ea quae obiiciuntur iis quae contra sectionem infinitorum scripsit ad Pasylum tres, Solutio secundum antiquos ad Dioscо-

Digitized by Google

περὶ τῆς τοῦ ψευδομένου λύσεως πρὸς Ἀριστοκρέοντα γ', Λύσις τῶν Ἡδύλου ὑποθετικῶν πρὸς Ἀριστοκρέοντα καὶ Ἀπολλᾶν α' f). σύνταξις ἑβδόμη· πρὸς τοὺς φάσκοντας τὰ λήμματα ἔχειν ψευδῆ τὸν ψευδόμενον λόγον α' g), περὶ ἀποφάσκοντος πρὸς τὸν Ἀριστοκρέοντα β', Λόγοι ἀποφάσκοντες πρὸς Γυμνασίαν α' h), περὶ τοῦ παρὰ μικρὸν λόγου πρὸς Στησαγόραν β' i), περὶ τῶν εἰς τὰς ὑπολήψεις λόγων καὶ ἡσυχαζόντων πρὸς Ὀνήτορα β' k), περὶ τοῦ ἐγκεκαλυμμένου 198.
πρὸς Ἀριστόβουλον β' l), περὶ τοῦ διαλεληθότος πρὸς Ἀθηνάδην α' m). σύνταξις ὀγδόη· περὶ τοῦ οὔτιδος πρὸς Μενεκράτην η' n), περὶ τῶν ἐξ ἀορίστου καὶ ὡρισμένου λόγων πρὸς Πάσυλον β', περὶ οὔτιδος λόγου πρὸς Ἐπικράτην α'. σύνταξις ἐννάτη· περὶ τῶν σοφισμάτων πρὸς Ἡρακλείδην

f) *Λύσις τῶν Ἡδύλου — καὶ Ἀπολλᾶν α'.* Scribebatur *Ἡδύλλου*, quod correxi ex cod. R cum Menagio. Ambrosius *hedili*. Pro *Ἀπολλᾶν* Stephan. *Ἀπελλᾶν*, Ambrosius *Appellam*. Edit. Froben., cod. Arund. et Aldobrandinus omittunt numerum.

g) *πρὸς τοὺς φάσκοντας — λόγον α'.* Ambrosius: *ad eos qui dicunt maximas falsam habere fallacem orationem unum.*

h) *Λόγοι ἀποφάσκοντες πρὸς Γυμνασίαν α'.* Ambrosius: *orationes negantes ad exercitationem unum.* Aldobrandinus; *Rationes negantes exercitationis causa I.*

i) *περὶ τοῦ παρὰ μικρὸν λόγου πρὸς Στησαγόραν β'*, Ambrosius: *de parvula oratione ad tesagorum II.* Vid. supra ad §. 192. not. p.

k) *περὶ τῶν — πρὸς Ὀνήτορα β'.* Edit. Froben. omittit.

l) *περὶ τοῦ ἐγκεκαλυμμένου πρὸς Ἀριστόβουλον β'.* Edit. Froben. *ἐκκεκαυμένου.* Cod. Arund. *ἐγκεκαυμένου.*

m) *περὶ τοῦ διαλεληθότος πρὸς Ἀθηνάδην α'.* Ambrosius: *de latente ad thenadem duo.*

n) *περὶ τοῦ οὔτιδος πρὸς Μενεκράτην η'.* Ambrosius: *de utide ad menecratem octo.*

ridem unus, de mentientis rationis solutione ad Aristocreontem tres, solutio Hedyli hypotheticorum ad Aristocreontem et Apollam unus. Ordo septimus: ad eos qui dicunt sumptiones falsas habere mentientem rationem unus, de negante ad Aristocreontem duo, Rationes negantes ad Gymnasiam unus, de ea ratione quae parvo proxima est ad Stesagoram duo, de rationibus adversus opinationes et de quiescentibus ad Onetorem duo, de operto ad Aristobulum duo, de latente ad Athenadem unus. Ordo octavus: de utide ad Menecratem octo, de rationibus quae ex infinito et finito constant ad Pasylum duo, de utide ratione ad Epicratem unus. Ordo nonus: de sophismatibus ad Heraclidem

Digitized by Google

καὶ Πόλλιν β' ο), περὶ τῶν ἀπόρων διαλεκτικῶν λόγων πρὸς Διοσκουρίδην ε', πρὸς τὸ Ἀρκεσιλάου μεθόδιον πρὸς Σφαῖρον α'. σύνταξις δεκάτη· κατὰ τῆς συνηθείας πρὸς Μητρόδωρον ς' p), περὶ τῆς συνηθείας πρὸς Γοργιππίδην ζ', λογικοῦ τόπου τὰ τῶν προειρημένων τεττάρων διαφορῶν ἐκτὸς ὄντα καὶ περιέχοντα σποράδην καὶ οὐ σωματικὰς ζητήσεις λογικάς q), περὶ τῶν καταλεγομένων ζητημάτων ἐννέα καὶ τριάκοντα r). ὁμοῦ τὰ πάντα τοῦ λογικοῦ ἔνδεκα καὶ τριακόσια s). Ἠθικοῦ λόγου τοῦ περὶ τὴν διάρθρωσιν τῶν ἠθικῶν ἐννοιῶν t) σύνταξις πρώτη· Ὑπογραφὴ τοῦ λόγου τοῦ πρὸς Θεόπορον α' u), Θέσεις ἠθικαὶ ἀ', Πιθανὰ λήμματα εἰς τὰ

199.

o) περὶ τῶν σοφισμάτων πρὸς Ἡρακλείδην καὶ Πόλλιν β'. Ambrosius *pollidem*. Aldobrandinus *Pollim*.

p) κατὰ τῆς συνηθείας πρὸς Μητρόδωρον ς'. Ambrosius: *contra consuetudinem ad Metrodorum quinque*.

q) λογικοῦ τόπου — ζητήσεις λογικάς. Aldobrandinus: *Logici loci eæ, quae sunt extra quatuor differentias supra explicatas, quaeque sparsim tradita, quaestionum logicarum corpora non continent*. Rossius l. l. §. LV. p. 159. et seq. coni. καὶ περιέχοντα σποράδην καὶ οὐ σώματι τὰς ζητήσεις λογικάς, hoc sensu: *Logici loci ea, quae sunt extra quatuor differentias praedictas: quaeque sparsim traditas, non in corpus redactas quaestiones logicas continent*.

r) περὶ τῶν καταλεγομένων ζητημάτων ἐννέα καὶ τριάκοντα. Scribebatur λθ'.

s) ὁμοῦ τὰ πάντα τοῦ λογικοῦ ἔνδεκα καὶ τριακόσια. Scribebatur τιε'. Cod. Arund. ἐθικοῦ τ' ε' α'.

t) Ἠθικοῦ λόγου τοῦ περὶ τὴν διάρθρωσιν τῶν ἠθικῶν ἐννοιῶν. Edit. Froben. omittit. Stephan. περὶ τὴν διόρθωσιν, quod expressit Ambrosius *ad emendationem*.

u) Ὑπογραφὴ τοῦ λόγου τοῦ πρὸς Θεόπορον α'. Stephan. Θεόσπορον. Ambrosius: *Descriptio orationis ad theosporum I.* Aldobrandinus: *Descriptio sermonis ad Theoporum I.* Fortasse alter articulus delendus est.

et Pollidem duo, de ambiguis dialecticis rationibus ad Dioscoridem quinque, adversus Arcesilai artem ad Sphaerum unus. Decimus ordo: contra consuetudinem ad Metrodorum sex, de consuetudine ad Gorgippidem septem. Logici loci quae extra praedictas quattuor differentias sunt quaestionesque logicas sparsim continent, non connexas et in corpus redactas; de enumeratis quaestionibus undequadraginta. Sunt omnia simul logicae partis trecenta et undecim. Ethicae rationis quae ad distinctionem moralium notionum pertinet ordo primus: Descriptio rationis ad Theoporum unus, Morales quaestiones unus, Probabiles sumptiones ad dogmata

Digitized by Google

δόγματα πρὸς Φιλομαθῆ γ' x), Ὅρων τῶν τοῦ ἀσιελου πρὸς Μητρόδωρον β', Ὅρων τῶν τοῦ φαύλου πρὸς Μητρόδωρον β', Ὅρων τῶν ἀνυμέσων πρὸς Μητρόδωρον β', Ὅρων τῶν πρὸς Μητρόδωρον τῶν κατὰ γένος ζ', Ὅρων τῶν κατὰ τὰς ἄλλας τέχνας πρὸς Μητρόδωρον α' β' γ). σύνταξις δευτέρα· περὶ τῶν ὁμοίων πρὸς Ἀριστοκλέα γ' z), περὶ τῶν ὅρων πρὸς Μητρόδωρον ζ' γ). σύνταξις τρίτη· περὶ τῶν οὐκ ὀρθῶς τοῖς ὅροις ἀντιλεγομένων πρὸς Λαοδάμαντα ζ', Πιθανὰ εἰς τοὺς ὅρους πρὸς Διοσκουρίδην β', περὶ εἰδῶν καὶ γενῶν πρὸς Γοργιππίδην β', περὶ τῶν διαιρέσεων α', περὶ τῶν ἐναντίων πρὸς Διονύσιον β', Πιθανὰ πρὸς τὰς διαιρέσεις καὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἴδη b), περὶ τῶν ἐναντίων α' c). σύνταξις τετάρτη· περὶ τῶν ἐτυμολογικῶν πρὸς Διοκλέα ζ' d), Ἐτυμολογικῶν πρὸς Διοκλέα δ' e). σύνταξις πέμπτη· περὶ παροιμιῶν πρὸς 200.

x) *Πιθανὰ λήμματα εἰς τὰ δόγματα πρὸς Φιλομαθῆ γ'.* Ambrosius *λήμματα* interpretatur *maxime*, Aldobrandinus *Φιλομαθῆ discendi cupidum.*

y) *Ὅρων τῶν πρὸς Μητρόδωρον — πρὸς Μητρόδωρον α' β'.* Edit. Froben. omittit. Fortasse legendum *Ὅρων τῶν κατὰ χένος πρὸς Μητρόδωρον ζ'.*

z) *περὶ τῶν ὁμοίων πρὸς Ἀριστοκλέα γ'.* Aldobrandinus: *De similibus ad Aristoclem III.*

a) *περὶ τῶν ὅρων πρὸς Μητρόδωρον ζ'.* Valde mihi suspecta sunt.

b) *Πιθανὰ — καὶ τὰ εἴδη.* Fortasse excidit *ἡ* aut alius quicunque numerus.

c) *περὶ τῶν ἐναντίων α'.* Edit. Froben. omittit articulum. Ambrosius: *et de contrariis I.*

d) *περὶ τῶν ἐτυμολογικῶν πρὸς Διοκλέα ζ'.* Libri quidam apud Stephanum *ἐτυμολογιῶν*, quod expressit Ambrosius [*de*] *etymologiis.* Aldobrandinus: *De etymologicis ad Diocleum VI.*

e) *Ἐτυμολογικῶν πρὸς Διοκλέα δ'.* Aldobrandinus: *Etymologicorum ad Diocleum IIII.*

ad Philomathem tres, Definitionum urbani ad Metrodorum duo, Definitionum improbi ad Metrodorum duo, Definitionum mediarum ad Metrodorum duo, Definitionum ad Metrodorum per genera septem, Definitionum secundum alias artes ad Metrodorum duo. Ordo secundus: de similibus ad Aristoclem tres, de definitionibus ad Metrodorum septem. Ordo tertius: de iis quae non recte definitionibus obiiciuntur ad Laodamantem septem, Probabilia ad definitiones ad Dioscoridem duo, de speciebus et generibus ad Gorgippidem duo, de divisionibus unus, de contrariis ad Dionysium duo, Probabilia ad divisiones et genera et species, de contrariis unus. Ordo quartus: de etymologicis ad Dioclem septem, Etymologicon ad Dioclem quattuor. Ordo quintus: de pro-

Digitized by Google

Ζηνόδοτον β', περὶ ποιημάτων πρὸς Φιλομαθῆ α' f), περὶ τοῦ πῶς δεῖ τῶν ποιημάτων ἀκούειν β', πρὸς τοὺς κριτικοὺς
201. πρὸς Διόδωρον α'. ἠθικοῦ τόπου περὶ τῶν κοινῶν λόγων κατὰ τὰς ἐκ τούτου συνισταμένας τέχνας καὶ ἀρετὰς g) σύνταξις πρώτη· πρὸς τὰς ἀναζωγραφήσεις πρὸς Τιμώνακτα α' h), περὶ τοῦ πῶς ἕκαστα λέγομεν καὶ διανοούμεθα α', περὶ τῶν ἐννοιῶν πρὸς Λαοδάμαντα β', περὶ ὑπολήψεως πρὸς Πυθώνακτα γ' i), Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ δοξάσειν τὸν σοφὸν α' k), περὶ καταλήψεως καὶ ἐπιστήμης καὶ ἀγνοίας δ' l), περὶ λόγου β', περὶ τῆς χρήσεως τοῦ λόγου πρὸς Λεπτίναν m). σύνταξις δευτέρα· περὶ τοῦ ἐγκρίνειν n) τοὺς ἀρχαίους τὴν διαλεκτικὴν

f) περὶ ποιημάτων πρὸς Φιλομαθῆ α'. Aldobrandinus: *De poematibus ad discendi studiosum I.*

g) ἠθικοῦ τόπου — καὶ ἀρετάς. Stephan. ἠθικοῦ τόπου περὶ τῶν κοινῶν λόγων καὶ τὰς ἐκ τούτου συνισταμένας τέχνας καὶ ἀρετάς. quae expressit Ambrosius: *Moralis loci circa communem orationem et eas quae ex ipso constant artes et virtutes.* Etiam cod. Arund. habet καὶ τάς.

h) πρὸς τὰς ἀναζωγραφήσεις πρὸς Τιμώνακτα α'. Codd. Stephani Τίμωνα. Ambrosius: *adversus resoriptiones ad timonactem I.*

i) περὶ ὑπολήψεως πρὸς Πυθώνακτα γ'. Menag. α', β'. Aldobrandinus *II.* RRR α' β' γ'. Quod dedi γ', praebent edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. expressitque Ambrosius. Caeterum edit. Froben. πυθόνακτα, Ambrosius *pitonactem.*

k) Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ δοξάσειν τὸν σοφὸν α'. Ambrosius: *Probatio contra id quod dicitur* etc..

l) περὶ καταλήψεως καὶ ἐπιστήμης καὶ ἀγνοίας δ'. Edit. Froben. et Menag. cum veteribus quibusdam codicibus apud Stephanum ἀνοίας, quod expressit Aldobrandinus *amentia.* Illud probatum Stephano Menagioque praebet Stephan. cum codd. R et Florent. expressitque Ambrosius. Conf. VII. 93.

m) Λεπτίναν. Aldobrandinus *Leptinen.*

n) περὶ τοῦ ἐγκρίνειν. Stephan. εὖ κρίνειν, quod expressit Ambrosius *recte — iudicent.* Cod. R εὐκρίνειν.

verbiis ad Zenodotum duo, de poematis ad Philomathem unus, Quomodo oporteat audire poemata duo, adversus criticos ad Diodorum unus. Moralis loci circa communes rationes secundum eas quae ex ipso constant artes et virtutes primus ordo: adversus renovationes picturarum ad Timonactem unus, Quomodo singula dicimus et cogitamus unus, de cogitationibus ad Laodamantem duo, de opinatione ad Pythonactem tres, Probationes ad id quod dicitur non opinaturum esse sapientem unus, de comprehensione et scientia et ignorantia quattuor, de ratione duo, de sermonis usu ad Leptinam. Ordo secundus: Quod antiqui dialecticam

Digitized by Google

σὺν ταῖς ἀποδείξεσι πρὸς Ζήνωνα β', περὶ τῆς διαλεκτικῆς 202.
πρὸς Ἀριστοκρέοντα δ', περὶ τῶν ἀντιδιαλεγομένων τοῖς διαλεκτικοῖς γ' o), περὶ τῆς ῥητορικῆς πρὸς Διοσκουρίδην δ'. σύνταξις τρίτη: περὶ ἕξεως πρὸς Κλέωνα γ' p), περὶ τέχνης καὶ ἀτεχνίας πρὸς Ἀριστοκρέοντα δ', περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀρετῶν πρὸς Διόδωρον δ', περὶ τοῦ ποιὰς εἶναι τὰς ἀρετὰς α' q), περὶ ἀρετῶν πρὸς Πόλλιν β' r). ἠθικοῦ τόπου περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν s) σύνταξις πρώτη· περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς πρὸς Ἀριστοκρέοντα ι' t), Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὴν ἡδονὴν τέλος δ' u), Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν δ' x), περὶ τῶν λεγομένων * y).

o) περὶ τῶν ἀντιδιαλεγομένων τοῖς διαλεκτικοῖς γ'. Cod. Arund. ἀντιλεγομένων. Aldobrandinus: *De his qui contra dialectica dicunt III.*

p) περὶ ἕξεως πρὸς Κλέωνα γ'. Menag. *Κλέονα.*

q) περὶ τοῦ ποιὰς εἶναι τὰς ἀρετὰς α'. Ambrosius: *quod virtutes aequales sint unum.*

r) περὶ ἀρετῶν πρὸς Πόλλιν β'. Ambrosius *polidem.* Aldobrandinus *Pollin.*

s) Ἠθικοῦ τόπου περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. Edit. Froben. et Stephan. ἀγαθοῦ.

t) περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς πρὸς Ἀριστοκρέοντα ι'. Aldobrandinus omittit numerum.

u) Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὴν ἡδονὴν τέλος δ'. Legebatur ἀπόδειξις. Vid. §§. 197. et 201. Aldobrandinus omittit numerum.

x) Ἀποδείξεις πρὸς τὸ μὴ εἶναι τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν δ'. Legebatur ἀπόδειξις. Aldobrandinus omittit numerum.

y) περὶ τῶν λεγομένων *. Indicavi lacunam: quam ut satis monstrant quae praecedunt σύνταξις πρώτη, ita agnoscunt libri quidam veteres apud Stephanum et RRR apud Menagium, qui addunt ὑπὲρ τῆς caeteraque significant deesse. Ambrosius: *de dictis super.*

approbaverint cum probationibus ad Zenonem duo, de dialectica ad Aristocreontem quattuor, de iis quae contradicuntur dialecticis tres, de rhetorica ad Dioscoridem quattuor. Ordo tertius: de habitu ad Cleonem tres, de arte et inertia ad Aristocreontem quattuor, de differentia virtutum ad Diodorum quattuor, Quod virtutes quales sint unus, de virtutibus ad Pollidem duo. Moralis loci de bonis et malis ordo primus: de honesto et voluptate ad Aristocreontem decem, Probationes quod non sit voluptas finis quattuor, Probationes quod voluptas bonum non sit quattuor, de iis quae dicuntur * .

Digitized by Google

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ
ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟ ΟΓΔΟΟΝ.

CAPUT I.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ.

I. 1. Ἐπειδὴ δὲ a) τὴν Ἰωνικὴν φιλοσοφίαν τὴν ἀπὸ Θαλοῦ καὶ τοὺς ἐν ταύτῃ διαγενομένους ἄνδρας ἀξιολόγους διεληλύθαμεν, φέρε καὶ περὶ τῆς Ἰταλικῆς διαλάβωμεν, ἧς ἦρξε Πυθαγόρας Μνησάρχου b) δακτυλιογλύφου, ὡς φησιν Ἕρμιππος, Σάμιος c) ἢ, ὡς Ἀριστόξενος, Τυρρηνὸς d) ἀπὸ μιᾶς τῶν νήσων ἃς κατέσχον Ἀθηναῖοι Τυρρηνοὺς ἐκβαλόντες. ἔνιοι

a) Ἐπειδὴ δέ. Legebatur ἐπεὶ δέ. Cod. Cantabr. ἐπειδή. Conf. VIII. 50. et 91.

b) Μνησάρχου. Kiesslingius ad Iamblich. de vita Pythag. c. 2. §. 5. vol. I. p. 20. et seq. verum patris Pythagorae nomen fuisse putat Doricum Μνάμαρχος, ab aliis Dorica dialecto non utentibus aut Μνήμαρχος aut Μνήσαρχος dictum.

c) Σάμιος. Omittebatur. Addidi ex R, codd. Stephani et Ambrosio, probatum Menagio, confirmatum Clemente Alexandrino Stromat. I. p. 129. ed. Sylburg. p. 352. ed. Potter. et Eusebio Praeparat. Evang. X. 4. p. 470. D. ed. Colon. a. 1688.

d) Τυρρηνός. Edit. Froben. et Menag. cum Aldebrandino omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. codd. Cantabr. et Arund. cum Ambrosio.

PYTHAGORAS.

Hactenus de Ionica philosophia quae a Thalete Milesio initium accepit, ac de viris qui in ea memorabiles fuere. Age vero iam et de ea quae Italica cognominata est, loqui pergamus. Eius vero princeps fuit Pythagoras Mnesarchi annulorum sculptoris filius, ut Hermippus ait, Samius sive, ut Aristoxenus tradit, Tyrrhenus ex una insularum quas eiectis Tyrrhenis Athenienses possederunt. Sunt qui Mar-

Digitized by Google

δὲ υἱὸν μὲν εἶναι Μαρμάκου e) τοῦ Ἱππάσου τοῦ Εὐθύφρονος τοῦ Κλεωνύμου f) φυγάδος ἐκ Φλιοῦντος, οἰκεῖν δὲ ἐν Σάμῳ τὸν Μάρμακον g), ὅθεν Σάμιον τὸν Πυθαγόραν λέγεσθαι· συστῆναι δὲ εἰς Λέσβον ἐλθόντα Φερεκύδῃ h) ὑπὸ 2.
Ζωΐλου τοῦ θείου. καὶ τρία ποτήρια κατασκευασάμενος i) ἀργυρᾶ δῶρον ἀπήνεγκεν ἑκάστῳ τῶν ἱερέων εἰς Αἴγυπτον. ἔσχε δὲ ἀδελφούς, πρεσβύτερον μὲν Εὔνομον, μέσον δὲ Τυρρηνόν· καὶ δοῦλον Ζάμολξιν, ᾧ Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος k). οὗτος ἤκουσε μέν, καθὰ II.
προείρηται l), Φερεκύδου τοῦ Συρίου m)· μετὰ δὲ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἦλθεν εἰς Σάμον καὶ ἤκουσεν Ἑρμοδάμαντος n) τοῦ ἀπογόνου Κρεσφύλου o), ἤδη πρεσβυτέρου. νέος δὲ ὢν καὶ III.

e) *Μαρμάκου*. Codd. Stephan. *Μαιμάκου*. Casaubonus coni. *Μαμέρκου*.
f) *τοῦ Κλεωνύμου*. Ambrosius *cleonium*.
g) *Μάρμακον*. Codd. Stephani *Μαίμακον*. Casaubonus coni. *Μάμερκον*.
h) *Φερεκύδῃ*. Ambrosius *pherecidi syro*.
i) *κατασκευασάμενος*. Cod. Cantabr. *κατασκευασάμενον*, ut videatur eamdem constructionem agnoscere, quam expressit Ambrosius: *commendatum tres subinde argenteolos calices fuisse fabricatum eosque — dono dedisse*.
k) *Ζάμολξιν — ὥς φησιν Ἡρόδοτος*. Ambrosius *zamolem*. Locus Herodoti est IV. 93. Casaubonus *Κρόνον* putabat corruptum esse, Menagius verba *ὥς φησιν Ἡρόδοτος* insitigia censebat aut legendum *Ἱππόβοτος*, Stephanus Monachius apud Menagium transponenda, *ᾧ Γέται θύουσι, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, Κρόνον νομίζοντες*. quod probat Valckenarius ad Herodotum p. 323. b. ed. Wesseling.
l) *καθὰ προείρηται*. Menag. *καθάπερ εἴρηται*, quod expressit Aldobrandinus.
m) *τοῦ Συρίου*. Interpretes *Syrum*.
n) *Ἑρμοδάμαντος*. Scaliger ad oram libri sui et Casaubonus coni. *Ἀνδράμαντος*. Sed *Ἑρμοδάμαντος* confirmat etiam R.
o) *Κρεσφύλου*. Scribebatur *Κρεσφίλου*, quod expressit Aldobrandi-

macum illius patrem, avum Hippasum et Euthyphronem atavum Cleonymumque abavum, qui Phliunte perfugerit, dicant; habitasse Marmacum Sami atque ideo Pythagoram Samium dici; indé migrasse Lesbum ibique a Zoilo patruo Pherecydi commendatum esse. Idem tres subinde argenteos calices est fabricatus eosque singulis in Aegypto sacerdotibus dono dedit. Habuit et fratres, maiorem quidem natu Eunomum, medium Tyrrhenum; servumque Zamolxim, cui Getae sacrificant, Saturnum, ut Herodotus ait, existimantes. Hic, ut praediximus, principio quidem Pherecydem audivit Syrium; post eius vero obitum profectus in Samum Hermodamanti iam seni, Creophyli nepoti, se in disciplinam dedit. Quum autem esset iuvenis ac discendi studiosis-

Digitized by Google

φιλομαθὴς ἀπεδήμησε τῆς πατρίδος καὶ πάσας ἐμυήθη τὰς 3. τε Ἑλληνικὰς καὶ βαρβαρικὰς τελετάς. ἐγένετο οὖν ἐν Αἰγύπτῳ, ὑπηνίκα καὶ Πολυκράτης αὐτὸν Ἀμάσιδι p) συνέστησε δι' ἐπιστολῆς· καὶ ἐξέμαθε τὴν φωνὴν αὐτῶν, καθά φησιν Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων, καὶ παρὰ Χαλδαίοις ἐγένετο καὶ Μάγοις q). εἶτα ἐν Κρήτῃ σὺν Ἐπιμενίδῃ κατῆλθεν εἰς τὸ Ἰδαῖον ἄντρον r), ἀλλὰ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ εἰς τὰ ἄδυτα· καὶ τὰ περὶ θεῶν ἐν ἀπορρήτοις ἔμαθεν s). εἶτα ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον, καὶ εὑρὼν τὴν πατρίδα τυραννουμένην ὑπὸ Πολυκράτους ἀπῆρεν εἰς Κρότωνα τῆς Ἰταλίας· κἀκεῖ νόμους θεὶς τοῖς Ἰταλιώταις ἐδοξάσθη σὺν τοῖς μαθηταῖς, οἳ περὶ τοὺς τριακοσίους t) ὄντες ᾠκονόμουν ἄριστα τὰ πολιτικά, ὥστε σχεδὸν ἀριστοκρατίαν εἶναι τὴν πολιτείαν. IV. 4. τοῦτόν φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς περὶ αὑτοῦ τάδε λέγειν, ὡς εἴη ποτὲ γεγονὼς Αἰθαλίδης καὶ Ἑρμοῦ υἱὸς νομισθείη·

nus. R *Κροσφύλου*. Casaubonus et Menagius corr. *Κρεσφύλου*. Ego *Κροφύλου* dedi cum cod. Arund.. Ambrosius *creophyli*. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 693. et seqq..

p) *Ἀμάσιδι*. Edit. Froben. *ἀμάσιδι*.

q) *καὶ παρὰ Χαλδαίοις ἐγένετο καὶ Μάγοις*. Ambrosius: *atque apud chaldaeos congressus est magis*.

r) *εἶτα — ἄντρον*. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt *εἶτα*, quod praeter Stephan. agnoscunt codd. Cantabr. et Arund. cum Ambrosio. Idem Ambrosius *ἐν Κρήτῃ* interpretatur *apud cretam*. Caeterum edit. Froben. et Menag. *σὺν Ἐπιμενίδῃ*.

s) *καὶ τὰ περὶ θεῶν ἐν ἀπορρήτοις ἔμαθεν*. Ambrosius: *ibique de aliis in arcano edoctus est*.

t) *τριακοσίους*. Menagius olim legendum existimabat *ἑξακοσίους* propter ea quae infra leguntur §. 15.

simus, patriam linquens cunctis fere barbaris Graecisque mysteriis initiatus est. Itaque Aegyptum petiit, quo tempore Polycrates Amasidi per epistolam illum commendavit, illorum linguam, ut Antipho tradit in eo libro quem de iis qui in virtute principes fuere scripsit, edidicit atque apud Chaldaeos conversatus est et Magos. Deinde in Creta una cum Epimenide descendit in Idaeum antrum. In Aegypto quoque adyta ingressus est deorumque arcana didicit. Deinde rediit Samum, offendonsque patriam a tyranno Polycrate incubari, Crotonem in Italiam perrexit; ibique leges Italis dedit atque cum discipulis clarus habitus est, qui ferme trecenti rempublicam praeclare administrabant, adeo ut fere aristocratia seu dominatus optimorum videretur. Refert Heraclides Ponticus hunc de se dicere solitum, quod fuisset aliquando Aethalides Mercuriique filius putatus esset;

Digitized by Google

τὸν δὲ Ἑρμῆν εἰπεῖν αὐτῷ ἑλέσθαι u) ὅ τι ἂν βούληται πλὴν ἀθανασίας. αἰτήσασθαι οὖν ζῶντα καὶ τελευτῶντα μνήμην ἔχειν τῶν συμβαινόντων. ἐν μὲν οὖν τῇ ζωῇ πάντων διαμνημονεῦσαι· ἐπεὶ δὲ ἀποθάνοι, τηρῆσαι τὴν αὐτὴν μνήμην. χρόνῳ δὲ ὕστερον εἰς Εὔφορβον ἐλθεῖν καὶ ὑπὸ Μενέλεω τρωθῆναι. ὁ δὲ Εὔφορβος ἔλεγεν ὡς Αἰθαλίδης ποτὲ γεγόνοι x) καὶ ὅτι παρ' Ἑρμοῦ τὸ δῶρον λάβοι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλησιν, ὡς περιεπολήθη καὶ εἰς ὅσα φυτὰ καὶ ζῶα περιεγένετο καὶ ὅσα ἡ ψυχὴ ἐν κῷ ἅδῃ ἔπαθε καὶ αἱ λοιπαί τίνα ὑπομένουσιν. ἐπειδὴ δὲ κα) Εὔφορβος ἀποθάνοι, μετα- 5.
βῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς Ἑρμότιμον, ὃς καὶ αὐτὸς πίστιν δοῦναι θέλων ἐπανῆλθεν εἰς Βραγχίδας καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπέδειξεν ἣν Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα· ἔφη γὰρ αὐτόν, ὅτ' ἀπέπλευσεν ἐκ Τροίας, ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἀσπίδα διασεσηπυῖαν ἤδη, μόνον δὲ διαμένειν τὸ ἐλεφάντινον πρόσωπον. ἐπειδὴ δὲ Ἑρμότιμος ἀπέθανε, γενέσθαι Πύρρον τὸν Δήλιον ἁλιέα· καὶ πάντα πάλιν μνημονεύειν, πῶς πρόσθεν Αἰθαλίδης, εἶτα Εὔφορβος, εἶτα

u) ἑλέσθαι. Edit. Froben. ἐλεύσεσθαι.
x) γεγόνοι. Edit. Froben. γεγόνει.
xx) ἐπειδὴ δέ. Stephan. ἐπεὶ δέ.

Mercuriumque monuisse illum ut peteret praeter immortalitatem quod vellet: petiisse igitur ut vivens et vita functus omnium quae contingerent memoriam haberet. Itaque in vita meminisse omnium eandemque memoriam et post mortem reservasse. Aliquanto vero post in Euphorbum venisse atque a Menelao fuisse vulneratum. Euphorbus autem dixit se aliquando Aethalidem fuisse atque a Mercurio pro munere hoc accepisse, ut anima illius perpetuo errore vagaretur et in quas vellet arbores vel animantes commigraret, quaeque apud inferos anima perpessa esset ac caeterae animae quaenam patiantur. Postea vero quam Euphorbus diem obiit, ingressam in Hermotimum ipsius animam, qui et ipse quum fidem vellet facere, Branchidas petiit ingressusque Apollinis fanum ostendit clypeum quem illic Menelaus affixerat. Ait enim illum, quum ex Troia remeasset, Apollini sacrasse scutum iam putrefactum, solamque perdurare eburneam faciem. Ubi autem et Hermotimus vita functus est, rursus in Pyrrhum Delium piscatorem migrasse, illumque omnia memorasse, ut primum Aethalides fuerit,

Digitized by Google

Ἑρμότιμος γ); εἶτα Πύρρος γένοιτο, ἐπειδὴ δὲ Πύρρος ἀπέθανε, γενέσθαι Πυθαγόραν καὶ πάντων τῶν εἰρημένων μεμνῆσθαι. Ἔνιοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μηδὲ ἓν καταλιπεῖν συγγραμμα φασι διεπαίζοντες z). Ἡράκλειτος γοῦν ὁ φυσικὸς μονονουχὶ κέκραγε καί φησι· „Πυθαγόρης Μνησάρχου ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων a). καὶ ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφὰς ἐποιήσατο ἑαυτοῦ σοφίην, πολυμαθίην, κακοτεχνίην b).“ οὕτω δὲ εἶπεν, ἐπειδήπερ ἐναρχόμενος ὁ Πυθαγόρας τοῦ φυσικοῦ συγγράμματος λέγει ὧδε· „Οὐ μὰ τὸν ἀέρα τὸν ἀναπνέω, οὐ μὰ τὸ ὕδωρ τὸ πίνω, οὐ κατοίσω ψόγον περὶ τοῦ λόγου τοῦδε.“ γέγραπται δὲ τῷ Πυθαγόρᾳ συγγράμματα τρία c), παιδευτικόν, πολιτικόν, φυσικόν· τὸ δὲ φερόμενον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου Πυθαγορικοῦ, φυγόντος εἰς Θήβας καὶ Ἐπαμεινώνδα d)

V. 6. 7.

y) εἶτα Εὔφορβος, εἶτα Ἑρμότιμος. Edit. Froben. omittit.

z) διεπαίζοντες. Scaliger ad oram libri sui coni. διαπαίοντες, quod iure displicuit Menagio. Vid. Interpretes ad Thomam Mag. p. 218. edi Bernard..

a) ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων. Ambrosius: *se historia rerum exercuit ultra omnes homines.* Aldobrandinus: *omnium hominum maxime in historia laboravit.*

b) κακοτεχνίην. Casaubonus coni. καλοτεχνίην, quod vehementer miror. Ambrosius: *seligensque haec scripta suae sapientiae multaeque peritiae et artis documentum dedit.* Aldobrandinus: *selectisque scriptionibus multarum rerum doctrinam malasque artes suam constituit sapientiam.*

c) τρία. Ante Meibomium scribebatur γ'.

d) Ἐπαμεινώνδα. Edit. Froben. ἐπαμηνώνδα, ut fortasse scribendum sit Ἐπαμεινώνδα, quemadmodum constanter scribitur supra II. 54. Aliter VI. 39.

postea Euphorbus, deinde Hermotimus ac postremo Pyrrhus effectus sit. Ac deinde post Pyrrhum factum esse Pythagoram omniumque meminisse quae praediximus. Plerique Pythagoram nihil scripsisse tradunt, sed id stolide putant. Nam Heraclitus Physicus apertissime de illo ita loquitur: *Pythagoras Mnesarchi filius polyhistor fuit omnium hominum maxime. Selectisque his scriptis suam constituit sapientiam, multam peritiam et malam artem.* Sic autem loquutus est, quod quum de natura Pythagoras scribere adorsus esset, ita in principio dixerit: *Non per aerem quem spiro, non per aquam quam bibo, non admittam huius sermonis vituperationem.* Scripsit autem Pythagoras tria volumina, de instructione, de civilitate, de natura; quod autem nomine Pythagorae legitur, Lysidis Tarentini Pythagorici est: qui quum Thebas perfugisset, Epaminondae praeceptor

Digitized by Google

καθηγησαμένου· φησὶ δὲ Ἡρακλείδης ὁ τοῦ Σαραπίωνος ἐν τῇ Σωτίωνος ἐπιτομῇ γεγραφέναι αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ ὅλου e) ἐν ἔπεσι· δεύτερον τὸν ἱερὸν λόγον, οὗ ἡ ἀρχή,

Ὦ νέοι, ἀλλὰ σέβεσθέ μεθ' ἡσυχίας τάδε πάντα·

τρίτον περὶ ψυχῆς f), τέταρτον περὶ εὐσεβείας, πέμπτον Ἡλοθαλῆ g) τὸν Ἐπιχάρμου τοῦ Κώου πατέρα, ἕκτον Κρότωνα καὶ ἄλλους· τὸν δὲ μυστικὸν λόγον Ἱππάσου φασὶν εἶναι, γεγραμμένον ἐπὶ διαβολῇ Πυθαγόρου· πολλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ Ἀστωνος h) τοῦ Κροτωνιάτου γραφέντας ἀνατεθῆναι i) Πυθαγόρᾳ. φησὶ δὲ καὶ Ἀριστόξενος τὰ πλεῖστα τῶν ἠθικῶν 8.
δογμάτων λαβεῖν τὸν Πυθαγόραν παρὰ Θεμιστοκλείας τῆς ἐν Δελφοῖς k). Ἴων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς l) φησιν αὐτὸν ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ὀρφέα. αὐτοῦ λέγουσι καὶ τοὺς Σκοπιάδας m), οὗ ἡ ἀρχή, „Μὴ ἀναίδευ μηδενί n)."

e) περὶ τοῦ ὅλου. Edit. Froben. omittit articulum.
f) περὶ ψυχῆς. Edit. Froben. περὶ ψυχῶν.
g) Ἡλοθαλῆ. Ambrosius *elothalem*.
h) Ἄστωνος. Cod. Arund. Ἀΐστωνος.
i) ἀνατεθῆναι. Edit. Froben. ἀνατεθεῖναι.
k) παρὰ Θεμιστοκλείας τῆς ἐν Δελφοῖς. Legebatur παρὰ Θεμιστοκλείας τῆς ἀδελφῆς. Emendavi ex §. 21. cum Menagio, emendatum iam ab Aldobrandino in adnotatione ex Porphyrio Vit. Pythag. §. 41., ubi Pythagoras dicitur docuisse ὅσα παρ' Ἀριστοκλείας τῆς ἐν Δελφοῖς ἔλεγεν ἀκηκοέναι.
l) Τριαγμοῖς. Edit. Froben. et Stephan. τριαγίνοις, quod expressit Ambrosius. Illud praeter Menag. praebent RRR et codd. Stephani expressitque Aldobrandinus, coniectura occupatum Scaligero et Casaubono. Cod. Arund. omittit.
m) τοὺς Σκοπιάδας. Edit. Froben. τοὺς κοπιάδας. Codd. R et Arund. τὰς κοπιάδας. Menag. τοὺς κατασκοπιάδας, quod reddidit Aldobrandinus. Quod dedi praebuit Stephan. expressitque Ambrosius.
n) „Μὴ ἀναίδευ μηδενί." Stephan. ἀναίδου. Cod. Arund. ἀναιδεύ.

fuit. Refert Heraclides Serapionis filius in Sotionis Epitome scripsisse illum versibus et de toto; secundum item sacrum sermonem, cuius est initium,

O iuvenes, haec omnia cum quiete colite;

tertium de anima; quartum de pietate; quintum Helothalem, Epicharmi Coi patrem; sextum Crotonem et alios. Porro mysticum sermonem aiunt Hippasi fuisse, qui in iniuriam Pythagorae scripserit; plura item ab Astone Crotoniate scripta Pythagorae inscripta esse. Ait autem Aristoxenus complura moralium dogmatum accepisse Pythagoram a Themistoclea sacerdote Delphica: Ion autem Chius in Triagmis ait ipsum, quum poema quoddam scripsisset, Orphei titulum adnotavisse, Scopiadas itidem ipsius esse aiunt,

Digitized by Google

VI. Σωσικράτης o) δὲ ἐν Διαδοχαῖς φησιν αὐτὸν ἐρωτηθέντα ὑπὸ Λέοντος τοῦ Φλιασίων τυράννου τίς εἴη, „φιλόσοφος," εἰπεῖν. καὶ τὸν βίον p) ἐοικέναι πανηγύρει· ὡς οὖν εἰς ταύτην οἱ μὲν ἀγωνιούμενοι, οἱ δὲ καὶ ἐμπορίαν, οἱ δέ γε βέλτιστοι ἔρχονται θεαταί, οὕτως ἐν τῷ βίῳ οἱ μὲν ἀνδραποδώδεις, ἔφη q), φύονται δόξης καὶ πλεονεξίας θηραταί, 9. οἱ δὲ φιλόσοφοι r) τῆς ἀληθείας. καὶ τάδε μὲν ὧδε. ἐν δὲ τοῖς τρισὶ συγγράμμασιν s) τοῖς προειρημένοις φέρεται Πυθαγόρου τάδε καθολικῶς. οὐκ ἐᾷ εὔχεσθαι ὑπὲρ ἑαυτῶν t) διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὸ συμφέρον. τὴν μέθην ἓν ἀνθ' ἑνὸς βλάβην καλεῖ u), καὶ πλησμονὴν πᾶσαν ἀποδεικνύει, λέγων

Grentemenilius coni. ἀνάδεν, Tanaqu. Faber ἀγδεῦ, probatum Menagio; Kuehnius ἀνειδεῦ. Ambrosius *Nullius rex (?rei) egens esto.* Casaubonus: „Folium Sibyllae mihi quidem haec verba sunt."

o) Σωσικράτης. Edit. Froben. et Menag. Σωκράτης, quod expressit Aldobrandinus. Illud praebet Stephan. et Ambrosius, multis codicibus adstructum a Stephano. Eadem supra retulit Diogenes Prooemio §. 12. ex Heraclide Pontico, ut Menagius hic quoque olim suspicaretur legendum esse Ἡρακλείδης, cui in Σωσικράτης mutato librarius addidisset ἐν Διαδοχαῖς. Sed postea mutavit sententiam.

p) τυράννου — καὶ τὸν βίον. Codd. Stephani τυράννου, λέξαι τι φιλόσοφον, εἰπεῖν, τὸν βίον —.

q) ἔφη. Ambrosius non expressit.

r) φιλόσοφοι. Ambrosius non expressit.

s) συγγράμμασι. Edit. Froben. γράμμασι.

t) οὐκ ἐᾷ εὔχεσθαι ὑπὲρ ἑαυτῶν. Edit. Froben. οὐκ ἐλέγχεσθαι ὑπὸ ἑαυτῶν. Stephan. οὐκ ἐᾷ εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν.

u) τὴν μέθην ἓν ἀνθ' ἑνὸς βλάβην καλεῖ. Edit. Froben. et Menag. τὴν μέθην ἐν ἄνθει νοὸς βλάβην καλεῖ, quod expressit Aldobrandinus *Ebrietatem in mentis flore detrimentum appellat.* De Ambrosii lectione, qui interpretatur *ebrietatem seorsum perniciem vocat*, ambigas. Idem reddidit Sambucus, sed ut in margine

cuius operis initium est, *Noli impudenter agere in quemquam.* Sosicrates autem in Successionibus ait ipsum rogatum a Leonte Phliasiorum tyranno quisnam esset, dixisse, Philosophus. Praesentemque vitam dicebat celebritati esse simillimam: quemadmodum enim ad hanc alii certaturi, alii negotiaturi, alii optimi futuri spectatores veniunt, ita et in vita alios quidem gloriae mancipia nasci dicebat et cupiditatis aucupes, alios vero philosophos veritatis studiosos. Et ista quidem sic se habent. Sed enim in tribus illis Pythagorae opusculis quae diximus feruntur ista in universum. Non permittit quemquam pro se orare, quod ignoret quid sibi expediat. Ebrietatem verbum verbo reddens perniciem vocat omneque nimium reprobat, dicens non debere quem-

Digitized by Google

μὴ παραβαίνειν μήτε τῶν ποτῶν x) μήτε τῶν σιτίων y) μηδένα τὴν συμμετρίαν. καὶ περὶ ἀφροδισίων δέ φησιν οὕτως· „Ἀφροδίσια χειμῶνος ποιέεσθαι, μὴ θέρεος· φθινοπώρου z) δὲ καὶ ἦρος κουφότερα, βαρέα δὲ πᾶσαν ὥρην a) καὶ ἐς ὑγίειην οὐκ ἀγαθὰ εἶναι b).“ ἀλλὰ καὶ ποτε ἐρωτηθεὶς πότε δεῖ πλησιάζειν, „Ὅτε βούλει γενέσθαι σαυτοῦ ἀσθενέστερος,“ εἶπεν. διαιρεῖται δὲ καὶ τὸν τοῦ ἀνθρώπου βίον οὕτως· „Παῖς εἴκοσι ἔτεα, νεηνίσκος c) εἴκοσι, νεηνίης εἴκοσι, γέρων εἴκοσι d). αἱ δὲ ἡλικίαι πρὸς τὰς ὥρας ὧδε σύμμετροι· παῖς ἔαρ, νεηνίσκος θέρος, νεηνίης φθινόπωρον, γέρων χειμών.“ ἔστι δὲ αὐτῷ ὁ μὲν νεηνίσκος μειράκιον, ὁ δὲ νεηνίης ἀνήρ. εἶπέ τε πρῶτος, ὡς φησι Τίμαιος, κοινὰ τὰ φίλων εἶναι καὶ φιλίαν ἰσότητα. Καὶ αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ κατεῖσθιντο τὰς οὐσίας εἰς ἓν ποιούμενοι e). πενταετίαν τε ἡσύχαζον, μόνων VII. 10. VIII.

legendum adnotaret ἓν ἀνθ' ἑνός, quod a Stephano receptum probatumque Casaubono patri et Kuehnio servavi. Id alienum ab acumine philosophi ratus filius Casauboni coni. ἰσαντίνοον aut etiam ἓν αἰθέμι νοός, Menagius ἓν ἀνθ' ἑνὸς νοὸς aut potius ἑνὸς νοός.

x) τῶν ποτῶν. Legebatur τῶν πόνων. Emendavit Casaubonus, sed ut πότων scriberet, probavitque in codice Scaligerano repertum Menagius.

y) τῶν σιτίων. Libri quidam apud Stephanum addunt μήτε τῶν ὄψων.

z) φθινοπώρου. Edit. Froben. φθινοπόρου.

a) ὥρην. Scribebatur ὥραν. Illud restitui ex edit. Froben.

b) οὐκ ἀγαθὰ εἶναι. Edit. Froben. omittit οὐκ ἀγαθά, Stephan. εἶναι.

c) νεηνίσκος. Stephan. νεανίσκος.

d) εἴκοσι. Ante Meibomium, qui dedit εἴκοσιν, scribebatur κ'. Εἴκοσι restitui ex RRR cum Menagio. Aldobrandinus senectuti X.

e) εἰς ἓν ποιούμενοι. Conrado Rittershusio ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 20. vol. II. p. 164. ed. Kiessling. praepositio redundare videbatur.

piam neque potuum neque ciborum transgredi modum. Ac de Veneréis sic ait: *Venerea hieme, non aestate facianda; autumno ac vere leviora, omni autem tempore esse gravia et ad sanitatem minime idonea.* Rogatus quando esset concumbendum, Tunc, inquit, quum te ipso infirmior fieri vis. Humanam aetatem ita distinguit: *Puer viginti annos implet, adolescens viginti, iuvenis viginti senexque viginti. Sunt autem aetates istae et anni temporibus accommodatae, veri puer, aestati adolescens, autummo iuvenis et hiemi senex.* Adolescentem intelligit puberem, iuvenem virum. Primus autem Timaeo auctore amicorum omnia communia dixit amicitiamque aequalitatem. Ipsius quoque discipuli facultates omnes in unum deponebant communesque faciebant.

Digitized by Google

τῶν λόγων f) κατακούοντες καὶ οὐδέπω Πυθαγόραν ὁρῶντες εἰς ὃ ἐοκιμασθεῖεν· τοὐντεῦθεν δὲ ἐγίνοντο τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὄψεως μετεῖχον. ἀπείχοντο δὲ καὶ σοροῦ g) κυπαρισσίνης διὰ τὸ τοῦ Διὸς σκῆπτρον ἐντεῦθεν πεποιῆσθαι h), ὡς
IX. φησιν Ἕρμιππος ἐν δευτέρῳ περὶ Πυθαγόρου. Καὶ γὰρ καὶ
11. σεμνοπρεπέστατος λέγεται γενέσθαι καὶ αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ δόξαν εἶχον περὶ αὐτοῦ ὡς εἴη Ἀπόλλων ἐξ Ὑπερβορέων ἀφιγμένος. λέγεται δὲ αὐτοῦ ποτε i) παραγυμνωθέντος τὸν μηρὸν ὀφθῆναι χρυσοῦν· καὶ ὅτι Νέσσος ὁ ποταμὸς διαβαί-
X. νοντα αὐτὸν προσαγορεύσαι k) πολὺς ἦν ὁ φάσκων. Τίμαιός τέ φησιν ἐν δεκάτῃ ἱστοριῶν λέγειν αὐτὸν τὰς συνοικούσας ἀνδράσι θεῶν ἔγειν ὀνόματα, Κόρας, Νύμφας, εἶτα Μητέ-
XI. ρας καλουμένας. τρίτον καὶ γεωμετρίαν ἐπὶ πέρας ἀγαγεῖν, Μοίριδος l) πρῶτον εὑράντος τὰς ἀρχὰς τῶν στοιχείων αὐτῆς,
12. ὡς φησιν Ἀντικλείδης ἐν δευτέρῳ περὶ Ἀλεξάνδρου. μάλιστα δὲ σχολάσαι τὸν Πυθαγόραν περὶ τὸ ἀριθμητικὸν εἶδος αὐτῆς·

f) *μόνων τῶν λόγων.* Edit. Froben. et Stephan. cum. codd. Arund. et Cantabr. *μόνον τὸν λόγον.* Illud praebet Menag. expressum ab interpretibus.

g) *σοροῦ.* Ambrosius *acervo*, Aldobrandinus *sepulchro.*

h) *πεποιῆσθαι.* Edit. Froben. *πεποιεῖσθαι*

i) *λέγεται δὲ αὐτοῦ ποτε.* Menag. *λόγος δέποτε αὐτοῦ*, quod expresserunt interpretes. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. commendant codd. Arund. et Cantabr.

k) *προσαγορεύσαι.* Edit. Froben. et Menag. *προσαγορεῦσαι.*

l) *Μοίριδος.* Ambrosius *miceris* et *moeris.*

Quinquennium item totum silebant, solum quae dicerentur audientes ac donec probarentur nunquam Pythagoram videntes. Hinc iam ad domum ipsius aspectumque admittebantur. Abstinebant autem ab urna cupressina, quod inde sceptrum Iovis factum esset, ut Hermippus ait in secundo de Pythagora. Quin et venustissimae formae fuisse traditur, adeo ut illum discipuli opinarentur Apollinem qui ex Hyperboreis venisset. Nudatum aliquando illius femur aureum apparuisse fama est: Nessumque amnem quum transiret, ab eo fuisse appellatum non defuere qui dicerent. Timaeus quoque in decimo Historiarum ait dixisse illum, quae cum viris habitarent, eas deorum nomine censeri, quippe et Puellas, Nymphas, et deinceps Matres appellari. Hunc et geometriam perfecisse, quum antea Moeris initia elementorum eius invenisset, Anticlides auctor est in secundo de Alexandro. Maximeque vacasse Pythagoram circa speciem ipsius arithmeticam ac regulam, quae ex una chorda est re-

Digitized by Google

τόν τε κανόνα τὸν ἐκ μιᾶς χορδῆς εὑρεῖν. οὐκ ἠμέλησε δὲ οὐδὲ ἰατρικῆς. φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος ὁ λογιστικὸς ἑκατόμβην θῦσαι αὐτόν, εὑρόντα ὅτι τοῦ ὀρθογωνίου τριγώνου ἡ ὑποτείνουσα πλευρὰ ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις. καί ἐστιν ἐπίγραμμα οὕτως ἔχον m)·

Ἡνίκα n) Πυθαγόρης τὸ περικλεὲς εὕρατο o) γράμμα,
κεῖν' ἐφ' ὅτῳ p) κλεινὴν q) ἤγαγε βουθυσίην.

Λέγεται δὲ καὶ πρῶτος κρέασιν ἀσκῆσαι ἀθλητάς, καὶ πρῶτόν XII.
γε Εὐρυμένην, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν τρίτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων, τῶν πρότερον ἰσχάσι ξηραῖς καὶ τυροῖς ὑγροῖς ἀλλὰ καὶ πυροῖς σωμασκούντων αὐτούς, καθάπερ ὁ αὐτὸς Φαβωρῖνος ἐν ὀγδόῃ παντοδαπῆς ἱστορίας φησὶν r).

m) *ἐπίγραμμα οὕτως ἔχον.* Exstat apud Plutarchum T. II. p. 1094. B., Athenaeum X. p. 418. F. et in Anthol. Gr. VII. 119.

n) *Ἡνίκα.* Edit. Froben. et Menag. cum cod. R *Ἥνικα*, quod expresserunt interpretes probavitque Stephanus. Anthologia *Ἡνίκα*, pro quo cod. Palat. cum vett. editt. *ἡνίκ*, Iacobsius *Ἡ τύχα*. Quod dedi *Ἡνίκα*, praebet Stephan., sed mutato ut videtur spiritu, confirmantque Plutarchus et Athenaeus.

o) *εὕρατο.* Plutarchus, Athenaeus et Anthologia *εὗρετο.*

p) *κεῖν' ἐφ' ὅτῳ.* Plutarchus *κεῖνο ἐφ' ᾧ.* Athenaeus *κλεινός, ἐφ' ᾧ.*

q) *κλεινήν.* Plutarchus *λαμπρήν.*

r) *καὶ πρῶτόν γε Εὐρυμένην — φησίν.* Cod. Cantabr. *εὐρυμένην.* Edit. Froben. *καὶ πρῶτον γε — ἀπομνημονευμάτων. τοὺς πρότερον — σωμασκεῖν αὐτούς, καθάπερ — φησίν. Σωμασκεῖν* confirmant codd. Cantabr. et Arund., Ambrosius haec omissis *καὶ πρῶτόν γε Εὐρυμένην* contractiora sic reddidit: *antea, ut in tertio commentariorum ait Favorinus, caricis siccis et molli caseo et tritico solitos corpora nutrire, uti ait idem Favorinus in VIII. omnimodae historiae.* Caeterum Aldobrandinus ξηραῖς non expressit, idemque cum Ambrosio quae sequuntur alimenta singulari reddidit.

perisse. Ne medicinam quidem neglexit. Refert autem Apollodorus supputator hecatomben illum immolasse, quum invenisset trianguli orthogonii subiectum latus tantundem valere quantum quae illum continerent. Et est epigramma sic se habens:

Pythagoras quondam dis fecit nobile sacrum,
Inventa est illi linea quod celebris.

Fertur et primus athletas nutrisse carnibus, et in his primum quidem Eurymenem, ut in tertio Commentariorum ait Phavorinus, antea caricis siccis et molli caseo et tritico solitos corpora nutrire, ut ait idem Phavorinus in octavo omnimodae historiae. Alii vero Pythagoram alium quendam

Digitized by Google

18. οἱ δὲ Πυθαγόραν ἀλείπτην τινὰ τοῦτον αἰτίσαι s) τὸν τρόπον, μὴ τοῦτον. τοῦτον γὰρ καὶ τὸ φονεύειν ἀπαγορεύειν t), μὴ ὅτι γε ἅπτεσθαι τῶν ζώων κοινὸν δίκαιον ἡμῖν ἐχόντων ψυχῆς. καὶ τόδε μὲν ἦν τὸ πρόσχημα u)· τὸ δ' ἀληθὲς x) τῶν ἐμψύχων ἀπηγόρευεν ἅπτεσθαι συνασκῶν καὶ συνεθίζων εἰς εὐκολίαν βίου τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε εὐπορίστους αὐτοῖς εἶναι τὰς τροφάς, ἄπυρα προσφερομένοις καὶ λιτὸν ὕδωρ πίνουσιν· ἐντεῦθεν γὰρ καὶ σώματος ὑγίειαν καὶ ψυχῆς ὀξύτητα περιγενήσεσθαι y). ἀμέλει καὶ βωμὸν προσκυνῆσαι μόνον ἐν Δήλῳ τὸν Ἀπόλλωνος z) τοῦ γενέτορος, ὃς ἐστιν ὄπισθεν τοῦ Κερατίνου a), διὰ τὸ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ τὰ πόπανα μόνα b) τίθεσθαι ἐπ' αὐτοῦ ἄνευ πυρός, ἱερεῖον δὲ μηδέν c), ὡς
14. φησιν Ἀριστοτέλης ἐν Δηλίων πολιτείᾳ. πρῶτόν τε φασι τοῦτον ἀποφῆναι τὴν ψυχὴν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβουσαν

s) αἰτίσαι. Menag. συστῆσαι, quod expressit Aldobrandinus *instituisse*. Illud expressum Ambrosio probatumque Menagio praeter edit. Froben. et Stephan. praebent cod. R et Arund. qui habet αἰτῆσαι.

t) τοῦτον γὰρ καὶ τὸ φονεύειν ἀπαγορεύειν. Edit. Froben. omittit τοῦτον γάρ. Menag. habet τοῦ φονεύειν ἀπαγορεύειν. Ambrosius: *Quo enim pacto cum hic et necare vetuerit? nedum gustare animalia* —.

u) καὶ τόδε μὲν ἦν τὸ πρόσχημα. Ambrosius: *et istud quidem fabulosum est.*

x) τὸ δ' ἀληθές. Edit. Froben. τόδ' ἀληθές.

y) περιγενήσεσθαι. Stephan. περιγίνεσθαι, quod expressit Ambrosius *acquiri*. Illud praebet edit. Froben. et Menag. expressitque Aldobrandinus *accessurum*.

z) τὸν Ἀπόλλωνος. Legebatur τοῦ Ἀπόλλωνος. Correxit Menagius.

a) Κερατίνου. Cod. Cantabr. Κρατίνου.

b) μόνα. Ambrosius non expressit.

c) ἱερεῖον δὲ μηδέν. Ambrosius: *caeterum nulla iecinora*,

aliptem athletas ita solitum enutrire dicunt, non hunc. Quippe hunc vel occidi vetuisse: tantum abest ut gustari sineret animalia quae commune nobiscum ius habeant animae. Et iste quidem praetextus erat: nam revera animatis abstinere iussit exercens atque assuefaciens mortales ad faciliorem victum, ut cibos semper parabiles haberent, quibus igne ad coquendum opus non esset quique aquam simplicem biberent. Hinc et sanitatem corpori et ingenii acumen acquiri. Denique et aram Delii tantum Apollinis genitoris, quae post Ceratinum, est, adorare, quod frumenta et hordeum et placentas solas illi absque usu ignis imponere solitum, caeterum nullas victimas, ut Aristoteles in Deliorum republica testatur. Primumque hunc pronunciasse aiunt

Digitized by Google

ἄλλοτε ἄλλοις ἐνδεῖσθαι ζώοις d)· καὶ πρῶτον εἰς τοὺς Ἕλ- XIII.
ληνας μέτρα καὶ σταθμὰ εἰσηγήσασθαι, καθά φησιν Ἀρι-
στόξενος ὁ μουσικός· πρῶτόν τε Ἕσπερον καὶ e) Φωσφόρον XIV.
τὸν αὐτὸν εἰπεῖν, οἱ δέ φασι Παρμενίδην f). Οὕτω δὲ ἐθαυ- XV.
μάσθη ὥστε ἔλεγον τοὺς γνωρίμους αὐτοῦ παντοίας θεοῦ
φωνάς g), ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ γραφῇ h) φησι δι' ἑπτὰ καὶ
διακοσίων ἐτέων ἐξ ᾅδου παραγεγενῆσθαι εἰς ἀνθρώπους i).
τοιγὰρ καὶ προσεκαρτέρουν αὐτῷ k) καὶ τῶν λόγων ἕνεκα
προσῄεσαν καὶ Λευκανοὶ καὶ Πευκέτιοι Μεσσάπιοί l) τε καὶ
Ῥωμαῖοι. μέχρι δὲ Φιλολάου οὐκ ἦν τι γνῶναι Πυθαγό- 15.
ρειον δόγμα· οὗτος δὲ μόνος m) ἐξήνεγκε τὰ διαβόητα τρία
βιβλία n), ἃ Πλάτων ἐπέστειλεν ἑκατὸν μνῶν ἐωνηθῆναι.

d) *τὴν ψυχὴν — ἐνδεῖσθαι ζώοις.* Ambrosius: *animam circulum necessitatis immutantem aliis alias obligari animantibus.* Aldobrandinus: *animam necessitatis circulum conficientem alia ex aliis animantia induere.*

e) *καί.* Edit. Froben. omittit.

f) *οἱ δέ φασι Παρμενίδην.* Legebatur *ὃς φησι Παρμενίδης.* Emendavi ex ipso Diogene IX. 23. praeunte Casaubono.

g) *ὥστε ἔλεγον τοὺς γνωρίμους αὐτοῦ παντοίας θεοῦ φωνάς.* Casaubonus putabat aliquid deesse. Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 20. vol. II. p. 163. ed. Kiessling. coni. *ὥστε λέγειν τὰς γνώμας αὐτοῦ παντοίας θεοῦ φωνάς.* Mer. Casaubonus *ὥστε ἔλεγον τὰς γνωρίμους αὐτοῦ παροιμίας θεοῦ φωνάς.* Kuehnius *ὥστε λέγειν τοὺς γνωρίμους τὰ αὐτοῦ παντοίας θεοῦ φωνάς.*

h) *ἐν τῇ γραφῇ.* Aldobrandinus: *in scriptis suis.*

i) *δι' ἑπτὰ — ἐς ἀνθρώπους.* Edit. Froben. *ἑπτὰ καὶ διακοσίων ἐτέων ἐξ ᾅδου παραγεγενῆσθαι ἐς ἀνθρώπους.* Aldobrandinus: *septimum iam se supra ducentos annos ex inferis ad homines pervenisse.*

k) *προσεκαρτέρουν αὐτῷ.* Aldobrandinus: *serviebant ei.*

l) *Μεσσάπιοι.* Scribebatur *Μεσάπιοι.* Interpretes *Messapii.*

m) *μόνος.* Ambrosius non expressit.

n) *τὰ διαβόητα τρία βιβλία.* Edit. Froben. *τὰ διαβόητα διανοήματα τρία βιβλία.* Ced. Arund. *(τὰ) διαβόητα τὰ διανοήματα τρία βιβλία.*

animam, quum per circulum necessitatis permeet, aliis alio tempore illigari animantibus; primumque Graecis pondera mensurasque invexisse, ut Aristoxenus ait musicus; primum item Vesperum atque Luciferum idem sidus dixisse: alii Parmenidem. Adeo vero admirationi omnibus fuit, ut dicerent familiares eius dei omnigenas voces. Ipse quoque scribens ait post ducentos et septem annos ex inferis se ad homines venire. Itaque cum illo perdurabant atque adibant illum disciplinae studiorumque causa et Lucani et Picentes Messapiique et Romani. Erat autem ignotum Pythagoricum dogma usque ad Philolai tempora: hic enim tres illos libros praeclaros disseminavit, quos Plato centum minis sibi emi

Digitized by Google

τῶν τε ἑξακοσίων οὐκ ἐλάττους ἐπὶ τὴν συνεστιὴν ἀκρόασιν ἀπήντων αὐτοῦ· καὶ εἴ τινες ἀξιωθεῖεν αὐτὸν θεάσασθαι, ἔγραφον πρὸς τοὺς φίλους ὡς μεγάλου τινὸς τετυχηκότες. Μεταποντῖνοί γε μὴν τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος ἱερὸν ἐπάλουν, τὸν στενωπὸν δὲ μουσεῖον, ὡς φησι Φαβωρῖνος ἐν παντοδαπαῖς ἱστορίαις ο). ἔλεγόν τε καὶ οἱ ἄλλοι Πυθαγόρειοι p) μὴ εἶναι πρὸς πάντας πάντα ῥητά, ὡς φησιν Ἀρι-
16. στόξενος ἐν δεκάτῃ παιδευτικῶν νόμων· ἔνθα q) καὶ Ξενόφιλον, τὸν Πυθαγορικόν, ἐρωτηθέντα πῶς ἂν μάλιστα τὸν υἱὸν παιδεύσειεν r), εἰπεῖν, εἰ πόλεως εὐνομουμένης γεννηθείη s). ἄλλους τε πόλλους t) κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἀπεργάσασθαι καλούς τε καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας u), ἀτὰρ καὶ Ζάλευκον καὶ Χαρών-
XVI. δαν x) τοὺς νομοθέτας· ἱκανός τε γὰρ ἦν φιλίας ἐργάτης τά τε ἄλλα καὶ εἴ τινα πύθοιτο y) τῶν συμβόλων αὐτοῦ κεκοι-

o) ἐν παντοδαπαῖς ἱστορίαις. Aldobrandinus: *in varia historia.*
p) Πυθαγόρειοι. Edit. Froben. πυθαγόριοι.
q) ἔνθα. Aldobrandinus *quamobrem.*
r) τὸν υἱὸν παιδεύσειεν. Ambrosius: *filii erudirentur.*
s) εἰπεῖν, εἰ πόλεως εὐνομουμένης γεννηθείη. Edit. Froben. εἰπεῖν· πόλεως εὐνομουμένης, γεννηθείη. Ambrosius: *dixisse ait: si ex bene instituta civitate nati essent.* Aldobrandinus: *respondisse ferunt, si in civitate, quae rectis legibus uteretur, natus esset.* Caeterum editiones ante Meibomium γεννηθείη.
t) πολλούς. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. cod. R et Ambrosius qui reddidit *plurimos.*
u) καλούς τε καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας. Ambrosius: *bonos et doctos viros.*
x) Χαρώνδαν. Edit. Froben. χαρόνδαν. Ambrosius *charondam.*
y) πύθοιτο. Edit. Froben. πιέθοιτο.

per literas oravit. Neque vero pauciores sexcentis erant qui noctu ad illum audiendum confluebant: ac si qui praesentia illius frui meruissent, scribebant suis tanquam magnum quiddam ac praeclarum se adeptos. Metapontini nempe illius domum Cereris delubrum vocabant vicumque sacratum Musis, ut Phavorinus in omnimodis historiis tradit. Dicebantque Pythagorici alii non esse omnibus pandenda omnia, ut Aristoxenus ait in decimo instituentium legum: ubi et Xenophilum Pythagoricum interrogatum quo pacto optime filium erudiret, dixisse ait, Si ex bene instituta civitate natus esset. Et alios igitur multos per Italiam perfecit bonos et honestos viros, et Zaleucum quoque et Charondam legumlatores: erat enim cum alioqui conciliandae amicitiae in primis studiosissimus maximamque in ea re habebat vim,

Digitized by Google

κωνηκότα z), εὐθύς τε προςηταιρίζετο a) καὶ φίλον κατεσκεύαζεν. Ἦν δὲ αὐτῷ τὰ σύμβολα τάδε b)· πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκαλεύειν c), ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν, ἐπὶ χοίνικος μὴ καθίζειν, καρδίην μὴ ἐσθίειν, φορτίον μὴ συγκαθαιρεῖν, συνεπιτιθέναι δέ d), τὰ στρώματα ἀεὶ συνδεδεμένα ἔχειν, ἐν δακτυλίῳ εἰκόνα θεοῦ μὴ περιφέρειν e), χύτρας ἴχνος συγχεῖν ἐν τῇ τέφρᾳ, δᾳδίῳ θᾶκον μὴ ὀμόργνυσθαι f), πρὸς ἥλιον τετραμμένον μὴ ὀμιχεῖν g), ἐντὸς λεωφόρου μὴ βαδίζειν h), μὴ ῥᾳδίως δεξιὰν ἐμβάλλειν, ὁμοροφίους i) χελιδόνας μὴ ἔχειν, γαμψώ-

XVII. 17.

z) τῶν συμβόλων αὐτοῦ κεκοινωνηκότα. Ambrosius: *symbolis suis communicasse.*

a) προςηταιρίζετο. Edit. Froben. προςητερίζετο.

b) τάδε. Casaubonus coni. τοιάδε, quod non omnia referat Diogenes Pythagorica symbola, sed pauca tantum ex illis ὅσον γεύματος χάριν. At τάδε tuetur etiam Suidas.

c) σκαλεύειν. Cod. Cantabr. σαλεύειν.

d) φορτίον μὴ συγκαθαιρεῖν, συνεπιτιθέναι δέ. Legebatur φορτίον συγκαθαιρεῖν, καὶ μὴ συνεπιτιθέναι. Emendavit Menagius, praeeunte Henr. Stephano. Conf. Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 41. vol. II. p. 231. ed. Kiessling.. Caeterum Ambrosius: *onus una tollendum, non adiiciendum.* Aldobrandinus: *Onus simul allevato, non simul imponito.*

e) ἐν δακτυλίῳ εἰκόνα θεοῦ μὴ περιφέρειν. Edit. Froben. omittit.

f) δᾳδίῳ θᾶκον μὴ ὀμόργνυσθαι. Legebatur ἐλαδίῳ εἰς θάκον μὴ ὀμόργνυσθαι. quod Ambrosius reddidit *oleo sedem non tergendam*, Aldobrandinus *Sellam oleo vel modico ne abstergito.* Emendavit Menagius. Conf. Kiesslingius ad Iamblichi Protrepticum p. 344. et seq., ubi est δᾳδίῳ θᾶκον μὴ ἀπόμασσε. Fortasse scribendum δᾳδίω casu secundo.

g) μὴ ὀμιχεῖν. Cod. Palat. et Florent. μὴ ὁμιλεῖν. Cantabr. ὁμιλεῖν. Ambrosius: *non loquendum.*

h) ἐντὸς λεωφόρου μὴ βαδίζειν. Legebatur ἐκτὸς λεωφόρου μὴ βαδίζειν. Cod. Cantabr. ἐκ τοῦ. Edit. Froben. λεοφόρου. Emendavit Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 41. vol. II. p. 229. ed. Kiessling. et Menagius.

i) ὁμοροφίους. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 709.

tum si quem didicisset symbolorum communione secum coniunctum, eum continuo socium amicumque consciscebat. Erant autem ista illius symbola: Ignem gladio non fodiendum, stateram non transiliendam, super choenice non sedendum, cor non edendum, onus non una tollendum sed una imponendum, stramenta semper habendum colligata, dei imaginem in anulo minime circumferendam, ollae vestigium in cinere confundendum, faculae sedem non abstergendam, converso ad solem vultu non mingendum, intra publicam viam non eundum, non facile dextram iniiciendam, sub eodem tecto hirundines non habendas, quae sunt unguibus recurvis aves non nutriendas, unguium capillorumque

Digitized by Google

νυχα μὴ τρέφειν ἀπονυχίσμασι καὶ νουθεσίᾳ μὴ ἐπαυρεῖν μηδὲ ἐφίστασθαι, ὀξεῖαν μάχαιραν ἀποστρέφειν, ἀποδημοῦντα ἐπὶ
18. τοῖς ὅροις ἀνεπιστρεπτεῖν k). Ἤθελε δὲ αὐτῷ l) τὸ μὲν πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκαλεύειν, δυναστῶν ὀργὴν καὶ οἰδοῦντα θυμὸν μὴ κινεῖν· τὸ δὲ ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν, τουτέστι τὸ ἴσον καὶ δίκαιον μὴ ὑπερβαίνειν· ἐπὶ τε χοίνικος μὴ καθίζειν, ἐν ἴσῳ τοῦ ἐνεστῶτος φροντίδα ποιεῖσθαι καὶ τοῦ μέλλοντος m)· ἡ γὰρ χοῖνιξ n) ἡμερήσιος τροφή. διὰ δὲ τοῦ καρδίαν μὴ ἐσθίειν ἐδήλου μὴ τὴν ψυχὴν ἀνίαις o) καὶ λύπαις κατατήκειν. διὰ δὲ τοῦ εἰς ἀποδημίαν βαδίζοντα μὴ ἐπιστρέφεσθαι παρῄνει τοῖς ἀπαλλαττομένοις τοῦ βίου μὴ ἐπιθυμητικῶς ἔχειν τοῦ ζῆν μηδὲ ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα ἡδονῶν ἐπάγεσθαι p). Καὶ τὰ ἄλλα πρὸς ταῦτα λοιπόν ἐστιν ἐκλαμβάνειν,

k) ἀποδημοῦντα ἐπὶ τοῖς ὅροις ἀνεπιστρεπτεῖν. Ambrosius: *In finibus peregre peregrinanti non redeundum.*

l) Ἤθελε δὲ αὐτῷ. Scribebatur αὐτῷ.

m) ἐν ἴσῳ τοῦ ἐνεστῶτος φροντίδα ποιεῖσθαι καὶ τοῦ μέλλοντος. Ambrosius: *aeque et futuri faciendam curam.* Idem interpretationem huius symboli praeponit alteri, τὸ δὲ ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν, τουτέστι τὸ ἴσον καὶ δίκαιον μὴ ὑπερβαίνειν.

n) ἡ γὰρ χοῖνιξ. Edit. Froben. χοίνιξ.

o) ἀνίαις. Stephan. ἀνίαις.

p) διὰ δὲ τοῦ — ἐπάγεσθαι. Ambrosius: *per id autem quod peregre proficiscenti minime redeundum: admonebat ne qui vita excessissent, eos vitae cupiditate teneri non oportere neque voluptatibus vitae praesentis manus dare.* Aldobrandinus: *Peregre vero proficiscentem quod vetat respicere, hoc indicabat, qui e vita discessissent, eos neque vivendi cupiditate affici, neque his, quae in vita sunt, voluptatibus deliniri oportere.*

partibus superfluis resectis non immingendum neque insistendum, gladium acutum devitandum, ad fines peregrinanti non respiciendum. Erat autem hic sensus eius: Ignem gladio non fodiendum, potentium iram tumentemque indignationem non commovendam; stateram non transiliendam, hoc est, aequum et iustum non transgrediendum; in choenice non sedendum, praesentis aeque ac futuri habendam curam: choenix enim diurna esca est. Iam quod cor non edendum dicebat, significabat animum angoribus doloribusque non excruciandum. Eo autem quod peregre proficiscenti minime respiciendum dictitabat, admonebat, qui vita excederent, eos vitae cupiditate non teneri neque voluptatibus vitae praesentis deliniri. Ad haec et alia iam discenda sunt,

Digitized by Google

τὴν μὴ παρέλκωμεν q). παντὸς δὲ μᾶλλον ἀπηγόρευε r) μήτε XVIII.
ἐρυθῖνον ἐσθίειν μήτε μελάνουρον s)· καρδίας τε ἀπέχεσθαι 19.
καὶ νηδύος· Ἀριστοτέλης δὲ φησι καὶ μήτρας καὶ τριγλης t)
ἐνίοτε. αὐτὸν δὲ u) ἀρκεῖσθαι μέλιτι μόνῳ φασί τινες ἢ
κηρίῳ x) ἢ ἄρτῳ, οἴνου δὲ μεθ' ἡμέραν y) μὴ γεύεσθαι·
ὄψοις z) γε τὰ πολλὰ λαχάνοις ἐφθοῖς τε a) καὶ ὠμοῖς, τοῖς
δὲ θαλαττίοις σπανίως. στολὴ δὲ αὐτῷ λευκή, καθαρά b),
καὶ στρώματα λευκὰ ἐξ ἰρίων c)· τὰ γὰρ λινᾶ οὔπω εἰς ἐκεί-
νους ἀφῖκτο τοὺς τόπους. οὐδεπώποτε d) ἐγνώσθη οὔτε
διαχωρῶν e), οὔτε ἀφροδισιάζων οὔτε μεθυσθείς. ἀπείχετο 20.
καταγέλωτος καὶ πάσης ἀρεσκείας οἷον σκωμμάτων καὶ δια-

q) *Καὶ τὰ ἄλλα — παρέλκωμεν.* Ambrosius: *Ad haec et alia iam exponenda sunt, ne quid praeteriisse videamur.* Aldobrandinus: *Reliqua ex his intelligere licet, ne supervacanea scribamus.*
r) *ἀπηγόρευε.* Edit. Froben. et Stephan. *ἀπηγόρευεν.*
s) *μελάνουρον.* Ambrosius *sepia.*
t) *τριγλης.* Ambrosius *trigliam.*
u) *καὶ μήτρας καὶ τριγλης ἐνίοτε. αὐτὸν δέ.* Stephan. *καὶ μήτρας καὶ τριγλης, ἐνίοτε δὲ αὐτόν.* quod expressit Ambrosius, *interdum* reddens *plerumque.* Menagius ex editione Stephan. (priori et altera) hanc affert lectionem, *καὶ μήτρας, τριγλης· ἐνίοτε δὲ αὐτόν,* quam-eamdem ait codicem Suidae exhibere.
x) *κηρίῳ.* Edit. Froben. et Menag. *κηρῷ.* Stephan. *κηρίῳ*, quod reddiderunt interpretes.
y) *μεθ' ἡμέραν.* Ambrosius *quotidie.*
z) *ὄψῳ.* Legebatur *ὄψον.* Correxi cum Kuehnio ex Suida.
a) *τε.* Addidi ex Menagiana.
b) *στολὴ δὲ αὐτῷ λευκή, καθαρά.* Edit. Froben. *στολῇ δὲ αὐτῷ λινῇ καθαρά.* Ambrosius: *stola illi candida semper ac munda.* Aldobrandinus: *Stola lenis est alba et pura.*
c) *καὶ στρώματα λευκὰ ἐξ ἰρίων.* Edit. Froben. omittit.
d) *οὐδεπώποτε.* Scribebatur *οὐδὲ πώποτε.*
e) *διαχωρῶν.* Edit. Froben. *διαχορῶν.* Ambrosius *saturitati operum dare.* Aldobrandinus *peregrinantem.*

ne longius proferamus. Super omnia erythino et melanuro vesci prohibebat, corde itidem ac fabis: addit Aristoteles et vulva et mullo interdum. Ipsum vero solo melle sive fave aut pane contentum vixisse quidam autumant, vinumque interdiu non gustare solitum. Obsonium illi erant ut plurimum cruda vel elixa olera, marinis raro utebatur. Stola illi candida ac munda, stramentaque item candida ex lana; linteorum quippe usus necdum ad illa loca penetrarat. Nunquam vero deprehensus est sive ventrem exonerans sive venereis rebus sive ebrietati indulgens. Abstinebat irrisione omnique assentatione ut cavillationibus importunisque nar-

Digitized by Google

γημάτων φορτικῶν f). ὀργιζόμενός τε οὔτε οἰκέτην ἐκόλαζεν οὔτε ἐλεύθερον οὐδένα g). ἐκάλει δὲ τὸ νουθετεῖν πελαργῶν h). μαντικῇ τε ἐχρῆτο τῇ διὰ τῶν κληδόνων i) τε καὶ οἰωνῶν, ἥκιστα δὲ διὰ τῶν ἐμπύρων, ἔξω τῆς διὰ λιβάνου k). θυσίαις l) τε ἐχρῆτο ἀψύχοις· οἱ δέ φασιν ὅτι ἀλέκτορσι μόνοις καὶ ἐρίφοις γαλαθηνοῖς m) τοῖς λεγομένοις ἀπαλίοις n), ἥκιστα δὲ ἀρνάσιν o). ὅ γε μὴν Ἀριστόξενος πάντα μὲν τὰ ἄλλα συγχωρεῖν αὐτὸν ἐσθίειν ἔμψυχα, μόνων δὲ αὐτὸν ἀπέχεσθαι
XIX. 21. ἀροτῆρος βοὸς καὶ κριοῦ p). ὁ δ' αὐτός φησιν, ὡς προείρηται q), καὶ τὰ δόγματα λαβεῖν αὐτὸν παρὰ τῆς ἐν Δελφοῖς Θεμιστοκλείας r). φησὶ δὲ Ἱερώνυμος κατελθόντα αὐτὸν εἰς

f) ἀπείχετο — φορτικῶν. Cod. Cantabr. ἀπεῖχετο. Edit. Froben. omittit φορτικῶν. Ambrosius: *Risu abstinebat et facetiis et iocis onerosisque narrationibus.*

g) οὐδένα. Addidi ex Menagiana, expressum ab Aldobrandino.

h) ἐκάλει δὲ τὸ νουθετεῖν πελαργῶν. Ambrosius omisit, fortasse quod non intelligeret. Aldobrandinus verbum verbo reddens: *Monere, ciconizare vocabat.* Vid. Io. Godofr. Presselii libellum, *Beyträge zu J. G. Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. v. πελαργῶν, p. 75.

i) κληδόνων. Scribebatur κληδόνων. Cod. Cantabr. κλυδόνων.

k) λιβάνου. Conr. Rittershusius ex Porphyr. Vit. Pythag. §. 11. corr. λιβανωτοῦ. Non opus esse et Menagius monuit et Hemsterhusius ad Aristoph. Plutum v. 703. p. 235.

l) θυσίαις. Menagius dubitanter coni. σιτίοις.

m) καὶ ἐρίφοις γαλαθηνοῖς. Stephan. et Menag. καὶ ἐρίφοις καὶ γαλαθηνοῖς. Ambrosius: *et hoedis etiam lacteolis.* Quod delevi alterum καί, omisit edit. Froben. neque expressit Aldobrandinus.

n) ἀπαλίοις. Scribebatur ἀπαλλαις, quod probare videtur Kuehnius. Correxit Casaubonus Menagiusque.

o) ἀρνάσιν. Scribebatur ἄρνασιν.

p) κριοῦ. Aldobrandinus *hirco.*

q) ὡς προείρηται. Libro VIII. §. 8.

r) παρὰ τῆς ἐν Δελφοῖς Θεμιστοκλείας. Casaubonus ex §. 8. et Suida corr. παρὰ τῆς ἀδελφῆς Θεμιστοκλείας. quod ibi emendavimus.

rationibus. Iratus neminem neque servum neque liberum poena afficiebat. Admonere vocabat ciconiarum instar pascere. Divinatione ea sola utebatur quae fit per auguria et vaticinia, minimum vero ea quae fit per ignem, thure tantum excepto. Sacrificiisque utebatur inanimis: sunt qui dicant solis gallis gallinaceis et hoedis lacteolis quos teneros dicunt, agnis autem minime. Caeterum Aristoxenus cuncta illum animata in cibum permisisse ait, bove aratore et ariete exceptis. Idem tradit, ut supra diximus, dogmata eum a Themistoclea Delphica accepisse. Refert Hieronymus descendisse

Digitized by Google

ᾅδου τὴν μὲν Ἡσιόδου ψυχὴν εἶδεν πρὸς κίονι χαλκῷ δεδεμένην s) καὶ τριζούσαν, τὴν δὲ Ὁμήρου κρεμαμένην ἀπὸ δένδρου καὶ ὄφεις περὶ αὐτὴν ἀνθ' ὧν εἶπον t) περὶ θεῶν, κολαζομένους u) δὲ καὶ τοὺς μὴ θέλοντας συνεῖναι ταῖς αὐτῶν x) γυναιξί· καὶ δὴ καὶ y) διὰ τοῦτο τιμηθῆναι ὑπὸ τῶν ἐν Κρότωνι z). φησὶ δὲ Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος ἐν τῷ περὶ φυσιολόγων a) Πυθαγόραν αὐτὸν ἀνομασθῆναι ὅτι τὴν ἀλήθειαν ἠγόρευεν οὐχ ἧττον τοῦ Πυθίου. λέγεται παρεγ- 22.
γυᾶν αὐτὸν ἑκάστοτε b) τοῖς μαθηταῖς τάδε λέγειν εἰς τὸν οἶκον εἰσιοῦσι,

Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι θέον οὐκ ἐτελέσθη c);

σφάγιά τε θεοῖς προσφέρειν κωλύειν, μόνον δὲ τὸν ἀναί-

s) *πρὸς κίονι χαλκῷ δεδεμένην.* Edit. Frohen. *πρὸς κίονα χαλκῶ.* Menag. *πρὸς κίονα χαλκῷ.* Cod. Cantabr. *πρὸς κίονι χαλκοῦν.* Aldobrandinus: *aereis vinculis columnae religatam.* Recepi quod praebuit Stephan. expressitque Ambrosius. Conf. Sophocles Aiac. vs. 108. ed. Hermann. *πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἰρκείου στίγης —.*

t) *εἶπον.* Legebatur *εἶπε.* Emendavit Casaubonus praeeunte Suida probaveruntque Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 32. vol. II. p. 198. ed. Kiessling. et Menagius. Confirmant cod. R atque Ambrosius. Is enim plane interpretatur *dixere*, ex quo post a corruptoribus factum *finxerat.*

u) *κολαζομένους.* Ambrosius: *cruciari notavisse.*

x) *αὐτῶν.* Edit. Frohen. et Menag. *αὐτῶν.*

y) *δὴ καί.* Edit. Frohen. et Menag. omittunt neque expresserunt interpretes.

z) *ἐν Κρότωνι.* Edit. Frohen. *ἐν κρότωνι.*

a) *ἐν τῷ περὶ φυσιολόγων.* Legebatur *ἐν τῷ περὶ φυσιολογιῶν.* Illud restitui auctoritate interpretum. Ambrosius: *in libro physiologorum.* Aldobrandinus: *in libro de Physiologis.*

b) *ἑκάστοτε.* Aldobrandinus *crebro.*

c) *Πῆ παρέβην; — οὐκ ἐτελέσθη;* Pythagoricum praeceptum in Aureo Carmine vs. 42. Aldobrandinus: *Quo progressus? quid feci? quid mihi decorum non factum est?*

illum ad inferos atque Hesiodi quidem animam columnae aereae vinculis adstrictam stridentemque vidisse, Homeri autem ex arbore pendentem serpentesque illam circumdantes propter ea quae de diis dixere; eos item cruciari qui suis uxoribus congredi nollent: eiusque rei gratia a Crotoniatis honoratum. Aristippus autem Cyrenaeus in libro de physiologis ait illum Pythagoram ideirco appellatum, quod vera Pythio non minus loqueretur. Fertur discipulos admonere solitus ut ista quotidie quum domum ingrederentur, dicerent,

Ubinam excidi? quid feci? quid ex iis quae facere debui omisi?

Cruentas hostias diis offerri prohibebat: solamque aram quae

Digitized by Google.

μακτον βωμὸν προσκυνεῖν d). μηδὲ ὀμνύναι θεούς e)· ἀσκεῖν γὰρ αὐτὸν δεῖν ἀξιόπιστον παρέχειν f). τούς τε πρεσβυτέρους g) τιμᾶν δεῖν, τὸ προηγούμενον τῷ χρόνῳ τιμιώτερον ἡγουμένους h)· ὡς ἐν κόσμῳ μὲν i) ἀνατολὴν δύσεως, ἐν
23. βίῳ k) δὲ ἀρχὴν τελευτῆς, ἐν ζωῇ l) δὲ γένεσιν φθορᾶς. καὶ θεοὺς μὲν δαιμόνων m) προτιμᾶν, ἥρωας δὲ ἀνθρώπων, ἀνθρώπων δὲ μάλιστα γονέας. ἀλλήλοις τε ὁμιλεῖν, ὡς τοὺς μὲν φίλους ἐχθροὺς μὴ ποιῆσαι, τοὺς δ' ἐχθροὺς n) φίλους ἐργάσασθαι. ἴδιόν τε μηδὲν ἡγεῖσθαι. νόμῳ o) βοηθεῖν, ἀνομίᾳ πολεμεῖν· φυτὸν ἥμερον μήτε φθεῖνειν p) μήτε σίνεσθαι, ἀλλὰ μηδὲ ζῷον ὃ μὴ βλάπτει ἄνθρωπους. αἰδῶ καὶ

d) προσκυνεῖν. Ambrosius: *monebat adorandam.* Aldobrandinus: *veneratus esse.*

e) μηδὲ ὀμνύναι θεούς. Edit. Froben. et cod. Cantabr. μὴ ὀμνύεσθαι.

f) ἀσκεῖν γὰρ αὐτὸν δεῖν ἀξιόπιστον παρέχειν. Edit. Froben. αὐτόν. Ambrosius: *Quemque enim id studiose curare oportere ut ex vitae merito sibi fides haberetur.*

g) τούς τε πρεσβυτέρους. Interpretes *seniores.* Correxit Casaubonus.

h) τὸ προηγούμενον τῷ χρόνῳ τιμιώτερον ἡγουμένους. Ambrosius: *quodque tempore praecederet, id honorabilius existimandum.*

i) ἐν κόσμῳ μέν. Ambrosius omittit.

k) ἐν βίῳ. Ambrosius *in seculo.*

l) ἐν ζωῇ. Ambrosius *In vita.* Aldobrandinus *in tempore vitae.*

m) δαιμόνων. Ambrosius *quam lares.*

n) τοὺς δ' ἐχθρούς. Edit. Froben. et Stephan. τοὺς ἐχθροὺς δέ.

o) νόμῳ. Ambrosius *legibus.*

p) φθεῖνειν. Stephan. et Menag. φθείρειν. Quod restitui φθίνειν tuetur edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund., Hermannus coni. φθίειν, quem vide ad Sophoclis Electram vs. 1406. p. 199. ed. secundae.

esset sine sanguine adorandam. Deierare itidem per deos vetabat: quemque enim id studiose curare oportere ut se ipsum fide dignum praestet. Maiores honorandos, quod tempore praecederet honorabilius existimantes: quemadmodum in mundo occasu ortum, in vita principium fine, in vitae ratione generationem corruptione. Deos quidem semideis in honore praeferendos, hominibus autem heroas, parentes vero hominibus caeteris. Invicem ea ratione conversandum, uti ne ex amicis inimicos, verum ex inimicis amicos faciamus. Propriumque nihil arbitrandum. Legi opem ferendam, iniquitatem debellandam; mitem arborem non corrumpendam nec laedendam; animal itidem quod minime hominibus noceat. Pudorem et verecundiam in eo consiste-

Digitized by Google

εὐλάβειαν εἶναι μήτε γέλωτι κατέχεσθαι μήτε σκυθρωπάζειν q). φεύγειν σαρκῶν πλεονασμόν, ὁδοιπορίης ἄνεσιν καὶ ἐπίτασιν ποιεῖσθαι, μνήμην ἀσκεῖν, ἐν ὀργῇ μήτε τι λέγειν μήτε πράσσειν, μαντικὴν οὐ πᾶσαν τιμᾶν r), ᾠδαῖς χρῆσθαι πρὸς 24.
λύραν ὕμνῳ τε θεῶν καὶ ἀνδρῶν ἀγαθῶν εὔλογον s) χάριν ἔχειν. τῶν δὲ κυάμων ἀπηγόρευεν ἔδεσθαι t) διὰ τὸ πνευματικωδεῖς ὄντας μᾶλλον μετέχειν τοῦ ψυχικοῦ u). [καὶ ἄλλως κοσμιωτέρας ἀπεργάζεσθαι τὰς γαστέρας, μὴ παραληφθέντας, x)]

q) αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν εἶναι — σκυθρωπάζειν. Edit. Froben. αἰδῶ καὶ εὐλάβειαν εἶναι . μήτε etc.. Ambrosius: *verecundiam et pietatem esse colendam. Risui aeque ac tristiciae non dandas manus.* Aldobrandinus: *Pudorem et modestiam servandam; neque ridere effusius, neque tristem esse oportere.* Casaubonus coni. εὐλάβειαν ἀσκεῖν, Mer. Casaubonus εὐλάβειαν εἰδέναι. Nihil mutandum esse bene intellexit Menagius.

r) μαντικὴν οὐ πᾶσαν τιμᾶν. Legebatur μαντικὴν πᾶσαν τιμᾶν. Addidi negativam auctore Casaubono Menagioque propter §. 20.: μαντικῇ τε ἐχρῆτο τῇ διὰ τῶν κληδόνων τε καὶ οἰωνῶν, ἥκιστα δὲ διὰ τῶν ἐμπύρων, ἴσως τῆς διὰ λιβάνου. Caeterum cod. Cantabr. ἀσχεῖν, i. e. ἀσκεῖν.

s) εὔλογον. Aldobrandinus non expressit.

t) τῶν δὲ κυάμων ἀπηγόρευεν ἔδεσθαι. Legebatur τῶν δὲ κυάμων ἀπηγόρευεν ἔχεσθαι. Emendavit Menagius auctoritate usus Callimachi apud Gellium N. A. IV. 11. (Fragm. Callim. CXXVIII. ed. Bentlei., Elegg. fr. XXI. ed. Valcken.) Suidas τῶν δὲ κυάμων ἀπέχεσθαι, quod et ipsum placuit Menagio et Toupio Opusec. crit. T. I. p. 390. sq.. Conf. Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 43. vol. II. p. 233. ed. Kiessling..

u) μᾶλλον μετέχειν τοῦ ψυχικοῦ. Menag. μάλιστα, quod expresserunt interpretes. Illud commendant edit. Froben. et Stephan. cum codd. Cantabr. et Arund.. Aldobrandinus: *ad animantium vim maxime accederent.*

x) [καὶ ἄλλως κοσμιωτέρας ἀπεργάζεσθαι τὰς γαστέρας, μὴ παραληφθέντας,]. Seclusi haec verba, quibus ut insititiis primus offensus est Menagius. Edit. Froben. et Stephan. ἐργάζεσθαι. Suidas μὴ παραληφθέντας τὰς γαστέρας. Aldobrandinus: *quodque non adhibitae ventrem modestiorem reddant.*

re, ut neque effusius rideas neque severiore sis vultu. Fugiendam carnis superfluam pinguedinem; itinerum contentionem remissione temperandam; exercendam memoriam; irato animo nihil aut dicendum aut faciendum; divinationem non omnem honorandam; cantibus ad lyram utendum laudeque deorum virorumque praestantium habendam veram gratiam. Porro fabarum interdicebat usum, quod vento essent plenae atque animantibus maxime convenirent: [ad haec nisi sumantur, leviores ac modestiores fieri ventres,] atque ideo

Digitized by Google

καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰς καθ' ὕπνους y) φαντασίας λείας καὶ ἀταράχους ἀποτελεῖν. Φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς καὶ ταῦτα εὑρηκέναι z) ἐν Πυθα-
25. γορικοῖς ὑπομνήμασιν. Ἀρχὴν μὲν τῶν ἁπάντων μονάδα· ἐκ δὲ τῆς μονάδος ἀόριστον δυάδα ὡς ὕλην a) τῇ μονάδι αἰτίῳ ὄντι ὑποστῆναι b)· ἐκ δὲ τῆς μονάδος καὶ τῆς ἀορίστου δυάδος c) τοὺς ἀριθμούς· ἐκ δὲ τῶν ἀριθμῶν τὰ σημεῖα· ἐκ δὲ τούτων τὰς γραμμάς d), ἐξ ὧν τὰ ἐπίπεδα σχήματα· ἐκ δὲ τῶν ἐπιπέδων τὰ στερεὰ σχήματα e)· ἐκ δὲ τούτων τὰ αἰσθητὰ f) σώματα, ὧν g) καὶ τὰ στοιχεῖα εἶναι τέτταρα, πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα· μεταβάλλειν δὲ h) καὶ τρέπεσθαι δι' ὅλων καὶ γίνεσθαι ἐξ αὐτῶν κόσμον ἔμψυχον, νοερόν i), σφαιροειδῆ, μέσην περιέχοντα τὴν γῆν καὶ αὐτὴν σφαιροειδῆ
26. καὶ περιοικουμένην. εἶναι δὲ καὶ ἀντίποδας καὶ τὰ ἡμῖν

y) καθ' ὕπνους. Legebatur καθύπνους. Correxi ex Suida et codd. RRR, praeeunte Casaubono Menagioque. Aldobrandinus *quietis*.
z) εὑρηκέναι. Ambrosius *notasse*.
a) ὡς ἂν ὕλην. Cod. Cantabr. ὡς ἂν ἥλιον.
b) ὑποστῆναι. Ambrosius *subiecisse*.
c) τῆς ἀορίστου δυάδος. Stephan. et Menag. omittunt articulum.
d) τὰς γραμμάς. Ambrosius *lineas surgere*.
e) ἐκ δὲ τῶν ἐπιπέδων τὰ στερεὰ σχήματα. Edit. Froben. et Stephan. omittunt. Agnoscunt praeter Menag. cod. R atque interpretes cum Suida, comprobata Casaubono Menagioque.
f) αἰσθητά. Stephan. et Menag. στερεά, quod expressit Ambrosius *solida*. Illud expressum Aldobrandino commendatumque Menagio praebent edit. Froben., codd. R et Cantabr. cum Suida.
g) ὧν. Aldobrandinus *e quibus*.
h) μεταβάλλειν δέ. Stephan. ἃ μεταβάλλειν, quod expressisse videtur Ambrosius.
i) νοερόν. Aldobrandinus *intelligentem*.

quae in somnis contingunt imagines leves ac perturbatione vacuas perfici. Refert autem Alexander in Successionibus philosophorum, et ista se in Pythagoricis Commentariis reperisse. Principium quidem omnium esse unitatem; porro ex unitate infinitam dualitatem veluti materiam auctori unitati subiectam esse; ex unitate vero et infinita dualitate numeros gigni, ex numeris puncta, ex punctis lineas, ex quibus planae figurae constent; ex planis autem solidas figuras, ex quibus item sub sensum cadentia consistere corpora, quorum et quattuor elementa esse, aquam, terram, aerem, quae per omnia se mutent ac vertant, ex quibus fieri mundum animatum, intelligibilem, rotundum, mediam terram continentem, quam et ipsam rotundam esse et globosam ac circum habitari. Esse vero etiam antipodas, quibus summa

Digitized by Google

κάτω ἐκείνοις ἄνω k). ἰσόμοιρά τε εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ φῶς καὶ σκότος, καὶ θερμὸν καὶ ψυχρόν, καὶ ξηρὸν καὶ ὑγρόν· ὧν κατ' ἐπικράτειαν θερμοῦ μὲν θέρος γίνεσθαι, ψυχροῦ δὲ χειμῶνα, ξηροῦ δὲ ἔαρ καὶ ὑγροῦ φθινόπωρον l). ἐὰν δὲ ἰσομοιρῇ m), τὰ κάλλιστα εἶναι τοῦ ἔτους, οὗ τὸ μὲν θάλλον ἔαρ ὑγιεινόν, τὸ δὲ φθίνον φθινόπωρον νοσερόν n). ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμέρας θάλλειν μὲν τὴν ἕω, φθίνειν δὲ τὴν ἑσπέραν· ὅθεν καὶ νοσερωτέραν εἶναι. τόν τε περὶ τὴν γῆν ἀέρα ἄσειστον καὶ νοσερὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα θνητά, τὸν δὲ ἀνωτάτω o) ἀεικίνητόν τε εἶναι καὶ καθαρὸν καὶ ὑγιᾶ p) καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀθάνατα καὶ διὰ τοῦτο θεῖα. ἡλιόν τε 27.
καὶ σελήνην καὶ τοὺς ἄλλους ἀστέρας εἶναι θεούς· ἐπικρατεῖ pp) γὰρ τὸ θερμὸν ἐν αὐτοῖς, ὅπερ ἐστὶ ζωῆς αἴτιον. τήν τε σελήνην λάμπεσθαι ὑφ' ἡλίου. καὶ ἀνθρώπων εἶναι πρὸς θεοὺς συγγένειαν, κατὰ τὸ μετέχειν ἄνθρωπον θερμοῦ· διὸ

k) καὶ τὰ ἡμῖν κάτω ἐκείνοις ἄνω. Ambrosius: *nobisque obversa vestigia premere.*
l) ξηροῦ δὲ ἔαρ καὶ ὑγροῦ φθινόπωρον. Restitui ex cod. Cantabr., qui habet ξηροῦ δὲ ἔαρος. καὶ ὑγροῦ· φθινοπώρου.
m) ἐὰν δὲ ἰσομοιρῇ. Edit. Froben. ἐὰν ἰσμοιρῇ. Stephan. ἐὰν δὲ ἰσομοιρῇ.
n) φθινόπωρον νοσερόν. Ambrosius *autumni infirma foecunditas.*
o) τὸν δὲ ἀνωτάτω. Aldobrandinus *eum qui ultimus est.*
p) ὑγιᾶ. Stephan. et Menag. ὑγιᾷ.
pp) ἐπικρατεῖ. Fortasse scribendum ἐπικρατεῖν, quod expressit Ambrosius.

esse quae nobis infima sunt. Aequis etiam partibus mundo inesse lucem ac tenebras, calidumque et frigidum, et siccum et humidum: ex eis dum calor obtinet, aestatem; dum frigus, hiemem; dum siccitas, ver; dum humor, brumam fieri. Ea dum aequis partibus sunt, optima anni tempora confici: namque virescens est veris grata salubrisque temperies; occidens vero autumni tempestas morbosa. Diei quoque virescere auroram, vesperam occidere: quocirca insalubriorem esse. Eum item qui terram complectitur aera immotum ac morbosum et quae in illo sunt omnia esse mortalia. Summum vero aethera semper moveri et esse liquidissimum ac saluberrimum et quae in eo sunt immortalia omnia atque idcirco divina. Solem item et lunam et reliqua sidera deos esse: quippe in illis superare calorem, qui sit vitae auctor. Lunam quoque a sole illustrari. Hominibusque esse cum diis cognationem, quod et homo caloris parti-

Digitized by Google

καὶ προνοεῖσθαι τὸν θεὸν ἡμῶν. εἱμαρμένην τε τῶν ὅλων καὶ κατὰ μέρος αἰτίαν εἶναι τῆς διοικήσεως q). διήκειν τε ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνα διὰ τοῦ αἰθέρος τοῦ τε ψυχροῦ καὶ παχέος r). καλοῦσι δὲ τὸν μὲν ἀέρα ψυχρὸν αἰθέρα, τὴν δὲ θάλασσαν καὶ τὸ ὑγρὸν παχὺν αἰθέρα s). ταύτην δὲ τὴν ἀκτῖνα καὶ εἰς τὰ βάθη δύεσθαι καὶ διὰ τοῦτο ζωοποιεῖν
28. πάντα. καὶ ζῆν μὲν πάντα ὅσα μετέχει τοῦ θερμοῦ, διὸ καὶ τὰ φυτὰ t) ζῶα εἶναι· ψυχὴν μέντοι μὴ ἔχειν πάντα. εἶναι δὲ τὴν ψυχὴν ἀπόσπασμα αἰθέρος καὶ τοῦ θερμοῦ καὶ τοῦ ψυχροῦ, τῷ συμμετέχειν ψυχροῦ αἰθέρος u). διαφέρειν τε x) ψυχὴν ζωῆς· ἀθάνατόν τε εἶναι αὐτήν, ἐπειδήπερ καὶ τὸ ἀφ' οὗ ἀπέσπασται ἀθάνατόν ἐστιν y). τὰ δὲ ζῶα γεννᾶσθαι

q) εἱμαρμένην — τῆς διοικήσεως. Edit. Froben. et Stephan. εἱμαρμένην τε τῶν ὅλων εἶναι, καὶ τὰ κατὰ μέρος, αἰτίαν τῆς διοικήσεως. Menag. εἱμαρμένην τε τῶν ὅλων, καὶ τὰ κατὰ μέρος, αἰτίαν εἶναι τῆς διοικήσεως. Ambrosius: *fatum quoque omnium et eorum quae sunt per partes administrandorum causam esse.* Correxi ex cod. R et Suida auctore Menagio, qui insuper coni. καὶ τῶν κατὰ μέρος.

r) παχέος. Edit. Froben. et Menag. παχίους.

s) τὴν δὲ θάλασσαν καὶ τὸ ὑγρὸν παχὺν αἰθέρα. Edit. Froben. omittit.

t) τὰ φυτά. Ambrosius *arbores.* Aldobrandinus *stirpes.*

u) καὶ τοῦ θερμοῦ — ψυχροῦ αἰθέρος. Edit. Froben. omittit. Menag. habet τὸ συμμετέχειν. Caeterum Aldobrandinus vv. εἶναι δὲ τὴν ψυχὴν — ψυχροῦ αἰθέρος cum sequentibus coniunctâ sic interpretatur: *Ipsam porro animam ex aethere tum calido, tum frigido delibatam esse, quam quidem, quod aetheris frigidi simul particeps sit, idcirco a vita differre, eamque —.*

x) τε. Edit. Froben. omittit.

y) ἐπειδήπερ καὶ τὸ ἀφ' οὗ ἀπέσπασται ἀθάνατόν ἐστι. Stephan. ἐπειδήπερ καὶ τὸ ἀφ' οὗ ἀπέσπασθαι, ἀθάνατόν ἐστι. Menag. ἐπειδήπερ καὶ τὸ ἀφ' οὗ ἀπέσπασται, ἀθάνατόν τε ἐστι.

ceps sit: unde et deum nostri providentiam gerere. Fatum quoque universorum et singuloram administrandorum causam esse. Penetrare item a sole radium per aethera frigidum et concretum. Vocant autem aerem quidem frigidum aethera, mare autem et humorem concretum aethera. Hunc vero radium etiam profunda penetrare atque ideo vivificare omnia. Vivere item omnia quae caloris participia sunt, atque ideo et plantas esse animantes: animam tamen non habere omnes. Animam vero avulsionem aetheris esse, et calidi et frigidi, eo quod sit simul particeps frigidi aetheris. Differre autem a vita animam esseque illam immortalem, quandoquidem et id a quo avulsa est immortale sit. Porro

Digitized by Google

ἐξ ἀλλήλων ἀπὸ σπερμάτων a), τὴν δὲ ἐκ γῆς γένεσιν ἀδύνατον ὑφίστασθαι a). τὸ δὲ σπέρμα εἶναι σταγόνα ἐγκεφάλου περιέχουσαν ἐν ἑαυτῇ b) θερμὸν ἀτμόν· ταύτην δὲ προσφερομένην τῇ μήτρᾳ ἀπὸ μὲν τοῦ ἐγκεφάλου ἰχῶρα καὶ ὑγρὸν καὶ αἷμα προΐεσθαι c), ἐξ ὧν σάρκας τε καὶ νεῦρα καὶ ὀστᾶ καὶ τρίχας καὶ τὸ ὅλον συνίστασθαι d) σῶμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀτμοῦ ψυχὴν καὶ αἴσθησιν e). μορφοῦσθαι δὲ τὸ μὲν πρῶτον παγὲν 29.
ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα, κατὰ δὲ τοὺς τῆς ἁρμονίας f) λόγους ἐν ἑπτὰ ἢ ἐννέα ἢ δέκα τὸ πλεῖστον μησὶ τελεωθὲν ἀποκυίσκεσθαι τὸ βρέφος· ἔχειν δὲ ἐν αὑτῷ g) πάντας τοὺς λόγους τῆς ζωῆς, ὧν εἱρομένων h) συνέχεσθαι κατὰ τοὺς τῆς ἁρμονίας λόγους, ἑκάστων ἐν τεταγμένοις καιροῖς ἐπιγινομένων i). τήν τε αἴσθησιν ὁμοίως καὶ κατ' εἶδος τὴν ὅρασιν k)

z) ἀπὸ σπερμάτων. Ambrosius *seminali ratione.*
a) τὴν δὲ ἐκ γῆς γένεσιν ἀδύνατον ὑφίστασθαι. Aldobrandinus: *ex ipsa tamen terra fieri non posse, ut aliquid gignatur.*
b) ἐν ἑαυτῇ. Edit. Froben. et Stephan. ἐν αὐτῇ.
c) προΐεσθαι. Aldobrandinus *secum ferre.*
d) συνίστασθαι. Edit. Froben. et cod. Cantabr. ὑφίστασθαι.
e) ἀπὸ δὲ τοῦ ἀτμοῦ ψυχὴν καὶ αἴσθησιν. Ambrosius: *ex eo autem vapore sensum atque animam constare.* Aldobrandinus: *a vapore autem animam atque sensum haurire.*
f) τῆς ἁρμονίας. Cod. Cantabr. περὶ τῆς ἁρμονίας.
g) ἐν αὑτῷ. Edit. Froben. et Stephan. ἐν αὐτῷ.
h) εἱρομένων. Menag. ἱρομένων.
i) ἑκάστων ἐν τεταγμένοις καιροῖς ἐπιγινομένων. Aldobrandinus: *ut eum certis temporibus singula consequantur.*
k) τὴν ὅρασιν. Edit. Froben. τὴν κρᾶσιν, quod qui Ambrosium corruperunt reddiderunt *temperamentum.* Sed de corruptoribus istis tacere praestat.

animalia ex se invicem nasci ex seminibus, quae vero e terra fiat generationem non posse subsistere. Semen autem esse cerebri stillam, quae in se calidum contineat vaporem: haec vero dum infunditur vulvae, ex cerebro quidem saniem et humorem sanguinemque profluere, ex quibus caro, nervi, ossa, pili totumque consistat corpus; e vapore autem animam atque sensum. Formari autem primo quidem concretum et compactum intra dies quadraginta, secundum vero rationem harmoniae intra septem aut novem aut decem ut plurimum menses consummatum atque perfectum infantem gigni. Habere autem in se omnes vitae rationes, quibus sua serie connexis contineri secundum congruentiae rationes, quum singula statutis temporibus accedunt. Sensum quoque communiter omnem ac per speciem visum vaporem esse

Digitized by Google

ἀτμόν τινα εἶναι ἄγαν l) θερμόν. καὶ διὰ τοῦτο λέγεται δι' ἀέρος ὁρᾶν καὶ δι' ὕδατος m)· ἀντερείδεσθαι γὰρ τὸ θερμὸν ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ n). ἐπεί τοι εἰ ψυχρὸς ἦν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασιν ἀτμός, διεισενήκει ἂν πρὸς τὸν ὅμοιον ἀέρα· νῦν δὲ ἔστιν ἐν οἷς ἡλίου πύλας καλεῖ τοὺς ὀφθαλμούς o). τὰ δ' αὐτὰ καὶ περὶ τῆς ἀκοῆς καὶ τῶν λοιπῶν αἰσθήσεων δογματίζειν p).

30. τὴν δὲ ἀνθρώπου ψυχὴν διαιρεῖσθαι τριχῆ, εἴς τε νοῦν καὶ φρένας καὶ θυμόν q). νοῦν μὲν οὖν καὶ θυμὸν εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις r), φρένας δὲ μόνον ἐν ἀνθρώπῳ. εἶναι δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ παρδίας μέχρι ἐγκεφάλου· καὶ τὸ μὲν ἐν τῇ καρδίᾳ μέρος αὐτῆς ὑπάρχειν θυμόν, φρένας δὲ καὶ νοῦν τὰ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ s)· σταγόνας δὲ εἶναι ἀπὸ τούτων

l) ἄγαν. Ambrosius *nimis.*

m) καὶ διὰ τοῦτο λέγεται δι' ἀέρος ὁρᾶν καὶ δι' ὕδατος. Fortasse scribendum λέγεσθαι. Ambrosius: *atque ideo visa aerem aquamque penetrare.* Aldobrandinus: *ob eamque causam per aerem et per aquam videre dicimur.*

n) ἀντερείδεσθαι γὰρ τὸ θερμὸν ἀπὸ τοῦ ψυχροῦ. Ambrosius: *affligi enim calidum in frigido.* Aldobrandinus: *quippe calorem enim frigori resistere.*

o) νῦν δὲ — τοὺς ὀφθαλμούς. Ambrosius: *Sed enim in plerisque oculos solis ianuas appellat.*

p) δογματίζειν. Ambrosius *decrevit.*

q) διαιρεῖσθαι τριχῆ — καὶ θυμόν. Edit. Froben. et Stephan. φρένα. Pluralem etiam Suidas tuetur s. v. νοῦς. Ambrosius: *trifariam dividit in sensum et mentes (mentem) et iram.* Aldobrandinus: *triplicem esse; mentem, rationem atque animum.*

r) νοῦν μὲν οὖν — ζώοις. Edit. Froben. et Stephan. νοῦν μὲν οὖν εἶναι καὶ θυμόν, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις. Ambrosius: *Sensus igitur et irae caeteras quoque animantes esse participes.*

s) ὑπάρχειν θυμόν, φρένας δὲ καὶ νοῦν τὰ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. Ambrosius: *concupiscentiam esse, Mentem vero atque animam in cerebro constare.*

quendam valde calidum. Atque ideo per aerem aquamque videre dicitur: affligi enim calidum a frigido. Nam si esset frigidus in oculis vapor, distaret profecto adversus aerem simílem: nunc vero quibusdam locis oculos solis portas appellat. Eadem et de auditu decernere ac sensibus reliquis. Porro humanam animam trifariam dividere, in mentem et rationem et animum. Mentis igitur et animi caeteras quoque animantes esse participes, rationem vero ad solum pertinere hominem. Esse autem principatum animae a corde usque ad cerebrum, et eam quidem quae sit in corde ipsius partem animum esse, rationem vero et mentem quae sunt in cerebro: quasi guttas ab his manare sensus. Ac rationem

Digitized by Google

τὰς αἰσθήσεις t). καὶ τὸ μὲν φρόνιμον u) ἀθάνατον, τὰ δὲ λοιπὰ θνητά. τρέφεσθαί τε τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ αἵματος· τοὺς δὲ λόγους ψυχῆς ἀνέμους εἶναι. ἀόρατόν τε εἶναι αὐτὴν καὶ τοὺς λόγους, ἐπεὶ καὶ ὁ αἰθὴρ ἀόρατος. δεσμά x) τε 31.
εἶναι τῆς ψυχῆς τὰς φλέβας καὶ τὰς ἀρτηρίας καὶ τὰ νεῦρα· ὅταν δὲ ἰσχύῃ καὶ καθ' αὑτὴν γενομένη ἠρεμῇ, δεσμὰ γίνεσθαι αὐτῆς τοὺς λόγους καὶ τὰ ἔργα y). ἐκριφθεῖσαν δὲ αὐτὴν ἐπὶ γῆς πλάζεσθαι ἐν τῷ ἀέρι ὁμοίαν τῷ σώματι z). τὸν δὲ Ἑρμῆν ταμίαν a) εἶναι τῶν ψυχῶν καὶ διὰ τοῦτο πομπέα b) λέγεσθαι καὶ ἐμπολαῖον c) καὶ χθόνιον, ἐπειδὴ περ οὗτος εἰσπέμπει ἀπὸ τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς ἀπό τε γῆς καὶ ἐκ θαλάττης·

t) σταγόνας δὲ εἶναι ἀπὸ τούτων τὰς αἰσθήσεις. Legebatur σταγόνας δὲ εἰδέναι ἀπὸ τούτων τὰς αἰσθήσεις. Ambrosius: *Guttas autem nosse ab his manare sensus.* Aldobrandinus: *ab his, quasi guttas, sensus instillari.* Emendavit Casaubonus qui quod insuper coni. εἶπεν εἶναι, et ipsi magis placuit et Menagio. Kuehnius coni. σταγόνας δὲ ἰέναι ἀπὸ τούτων εἰς τὰς αἰσθήσεις.

u) καὶ τὸ μὲν φρόνιμον. Ambrosius: *ac partem quidem prudentiae capacem.*

x) δεσμά. Stephan. δέσμα.

y) ὅταν δὲ ἰσχύῃ — καὶ τὰ ἔργα. Ambrosius: *Ubi vero invaluerit et secum fuerit quiescere: vinculaque ipsius fieri rationes atque opera.* Aldobrandinus: *cum vero viget atque apud se ipsam manens quiescit, tum vero rationibus atque operibus, quasi vinculis, adstringi.*

z) ἐκριφθεῖσαν δὲ αὐτὴν — τῷ σώματι. Edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund. ἐξαλθοῦσαν. Ambrosius: *eiectam eam in terram in aere vagari corpori similem.* Aldobrandinus: *eam vero in terram abditam, corpori similem, in aere vagari.* Idem de interpretatione fluctuans in adnotatione alteram quam supra posui lectionem expressit: *Eam vero in terram exeuntem corpori similem, in aere vagari.*

a) ταμίαν. Interpretes *quaesterem.*

b) πομπέα. Ambrosius *emissarium.* Aldobrandinus *deductorem.*

c) ἐμπολαῖον. Legebatur Πυλαῖον. Interpretes *ianitorem.* Emendavit Lobeckius ad Sophoclis Aiac. vs. 831. p. 353. et 354.

quidem esse immortalem, caetera vero mortalia. Nutririquae ex sanguine animam: eius autem rationes, ventos esse. Ipsam vero unam cum suis rationibus esse invisibilem, quod aether quoque sit invisibilis. Caeterum animae vincula venas esse et arterias et nervos: ubi vero invaluerit et secum fuerit quiescens, vincula ipsius fieri rationes atque opera. Eandem expulsam ex corpore in terra per aerem vagari corpori similem. Porro Mercurium animarum custodem esse atque ideo ductorem dici, animarum mercatorem ac terrenum, quod is adducit animas a corporibus terra marique:

Digitized by Google

καὶ ἄγεσθαι μὲν τὰς καθαρὰς ἐπὶ τὸν ὕψιστον, τὰς δὲ ἀκαθάρτους μήτε ἐκείναις πελάζειν μήτε ἀλλήλαις, δεῖσθαι δ' ἐν ἀρρήκτοις d) δεσμοῖς ὑπὸ Ἐρινύων. εἶναί τε πάντα τὸν ἀέρα ψυχῶν ἔμπλεων e)· καὶ τούτους τοὺς δαίμονάς τε καὶ ἥρωας νομίζεσθαι f)· καὶ ὑπὸ τούτων πέμπεσθαι ἀνθρώποις τούς τε ὀνείρους καὶ τὰ σημεῖα νόσου τε καὶ ὑγιείας g), καὶ οὐ μόνον ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ προβάτοις καὶ τοῖς ἄλλοις κτήνεσιν· εἰς τε τούτους γίνεσθαι τούς τε καθαρμοὺς καὶ ἀποτροπιασμοὺς μαντικήν τε πᾶσαν καὶ κληδόνας h) καὶ τὰ ὅμοια. μέγιστον δέ φησι τῶν ἐν ἀνθρώποις εἶναι τὴν ψυχὴν πεῖσαι ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν ἢ ἐπὶ τὸ κακόν i). εὐδαιμονεῖν τε ἀνθρώπους ὅταν ἀγαθὴ ψυχὴ προσγένηται k), μηδέποτε δὲ
83. ἠρεμεῖν μηδὲ τὸν αὐτὸν νοῦν κρατεῖν l). ὄρκιόν τε εἶναι

d) ἀρρήκτοις. Edit. Froben. ἀῤῥήτοις.

e) ἔμπλειν. Menag. ἔμπλεον. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. commendant codd. Cantabr. et Aruud..

f) καὶ τούτους τοὺς δαίμονάς τε καὶ ἥρωας νομίζεσθαι. Articulum addidi ex Menagiana, quem expressisse videtur Aldobrandinus: *hasque esse, quae lares et heroes existimentur.*

g) τους τε ὀνείρους καὶ τὰ σημεῖα νόσου τε καὶ ὑγιείας. Edit. Froben. τούς τε ὀνείρους καὶ τὰ σημεῖα, νόσους τε. quod expressit Ambrosius *et somnia et signa atque morbos.* Cod. Cantabr. νόσους.

h) κληδόνας. Scribebatur κληδόνας.

i) μέγιστον δέ φησι — ἐπὶ τὸ κακόν. Ambrosius: *Maximum vero eorum quae in hominibus dixit animam esse sive ad bonum inducret sive ad malum.*

k) εὐδαιμονεῖν τε — προσγένηται. Edit. Froben. εὐδαιμονεῖν ἄνθρωπον ὅταν ἀγαθῇ ψυχῇ προσγένηται. Stephan. εὐδαιμονεῖν ἄνθρωπον ὅταν ἀγαθὴ ψυχὴ προσγένηται. Menag. εὐδαιμονεῖν τε ἀνθρώπους ὅταν ἀγαθὴ ψυχὴ προσγένηται.

l) μηδέποτε δὲ — νοῦν κρατεῖν. Legebatur ῥόον. Correxit Kuehnius. Ambrosius; *Eam vero nunquam quiescere neque ipsius fluxum*

et puras quidem atque purgatas in altissimum locum duci, impuras vero illis ne appropinquare quidem neque invicem sibi ipsis, caeterum a Furiis adstringi vinculis, quae nullo modo perfringi possint. Cunctum item aera plenum esse animarum, easque esse quae et daemones et heroes existimentur: porro ab his hominibus immitti et somnia et signa morbi ac valetudinis, nec modo hominibus, verum et pecudibus ac iumentis reliquis: item ad hos referri lustrationes et expiationes divinationemque omnem et vaticinia et caetera id genus. Maximum vero eorum quae in hominibus sunt dixit animam esse sive ad bonum inducere sive ad malum. Felicesque ac beatos esse homines, quibus bona anima contigerit: neque vero unquam quiescere neque eandem

Digitized by Google

τὸν δίκαιον m) καὶ διὰ τοῦτο Δία ὅρκιον λέγεσθαι. τήν τε ἀρετὴν ἁρμονίαν εἶναι καὶ τὴν ὑγίειαν καὶ τὸ ἀγαθὸν ἅπαν καὶ τὸν θεόν n)· διὸ καὶ καθ' ἁρμονίαν συνεστάναι o) τὰ ὅλα. φιλίαν τε εἶναι ἐναρμόνιον ἰσότητα. τιμὰς θεοῖς δεῖν νομίζειν καὶ ἥρωσιν μὴ τὰς ἴσας p), ἀλλὰ θεοῖς μὲν ἀεὶ μετ' εὐφημίας λευχειμονοῦντας καὶ ἁγνεύοντας q), ἥρωσι δὲ ἀπὸ μέσου ἡμέρας r). τὴν δὲ ἁγνείαν εἶναι διὰ καθαρμῶν καὶ λουτρῶν καὶ s) περιρραντηρίων καὶ διὰ τοῦ t) αὐτὸν καθαρεύειν ἀπό τε κηδεύς καὶ λέχους καὶ μιάσματος παντὸς u) καὶ ἀπέχεσθαι βρωτῶν θνησειδίων τε κρεῶν καὶ τριγλῶν καὶ μελανούρων καὶ ὠῶν x) καὶ τῶν ὠοτόκων y) ζώων καὶ κυάμων

obtinere. Aldobrandinus: *Res neque unquam quiescere, neque eodem semper pacto fluere.*

m) ὅρκιόν τε εἶναι τὸν δίκαιον. Stephan. et Menag. τὸ δίκαιον, quod expresserunt interpretes. Ambrosius: *Ius item vim habere iuramenti.* Aldobrandinus: *Iusiurandum esse id, quod iustum est.* Masculinum recepi ex edit. Froben. et cod. Cantabr.

n) τήν τε ἀρετὴν — καὶ τὸν θεόν. Ambrosius: *virtutem et harmoniam esse, sanitatem bonumque omne atque deum.*

o) συνεστάναι. Edit. Froben. συνεστᾶναι.

p) τιμὰς — τὰς ἴσας. Ambrosius: *honores diis exhibendos. heroas item haud tamen aeque honore deducendos.* Aldobrandinus: *Honoribus deos et heroas non iisdem afficiendos existimare oportere.*

q) λευχειμονοῦντας καὶ ἁγνεύοντας. Edit. Froben. omittit. Stephan. habet ἁγνεύοντας. Menag. ἁγνεύοντας, a Casaubono coniectura occupatum.

r) ἀπὸ μέσου ἡμέρας. Ambrosius *ex dimidio die.*

s) καί. Edit. Froben. et Stephan. omittunt.

t) διὰ τοῦ. Edit. Froben. et cod. Cantabr. διὰ τό. Stephan. διὰ ταῦτα.

u) παντός. Edit. Froben. omittit.

x) καὶ ὠῶν. Menag. καὶ τῶν ὠῶν (i. e. ὄντων sive ὀλῶν), quod expressit Aldobrandinus *ovibus.* Illud commendant edit. Froben. et Stephan. cum codd. RRR et Arund. expressitque Ambrosius.

y) ὠοτόκων. Aldobrandinus *quae ova pariunt.*

mentem obtinere. Iustum item vim habere iuramenti atque ideo et Iovem iurisiurandi vindicem dici. Virtutem et sanitatem bonumque omne atque deum harmoniam esse: ideo etiam harmonia constare omnia. Amicitiam itidem esse aequalitatem harmonia temperatam. Honores diis exhibendos et heroibus non aequales, sed diis quidem semper et cum laudibus amictuque candido et casto corpore honores adhibendos, heroibus vero a meridie. Castitatem vero expiationibus lavacrisque atque asperginibus fieri, vacando a funere et concubitu et inquinamento omni, item abstinendo ab arrosis morticinisque carnibus triglisque ac sepiis ovisque et quae ex ovis nascuntur animalibus, fabis quoque et cae-

Digitized by Google

καὶ τῶν ἄλλων ὧν παραπελεύονται καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἐν τοῖς
84. ἱεροῖς ἐπιτελοῦντες a). Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ τῶν κυάμων a) παραγγέλλειν αὐτὸν b) ἀπέχεσθαι τῶν κυάμων c) ἤτοι ὅτι αἰδοίοις d) εἰσὶν ὅμοιοι ἢ ὅτι Ἅιδου e) πύλαις· ἀγόνατον f) γὰρ μόνον· ἢ ὅτι φθείρει ἢ ὅτι τῇ τοῦ ὅλου φύσει ὅμοιον ἢ ὅτι ὀλιγαρχικόν· κληροῦνται γοῦν αὐτοῖς g). τὰ δὲ πεσόντα ἀπὸ τραπέζης h) μὴ ἀναιρεῖσθαι, ὑπὲρ τοῦ ἐθίζεσθαι μὴ ἀκολάστως ἐσθίειν ἢ ὅτι ἐπὶ τελευτῇ τινος i)· Ἀριστοφάνης δὲ τῶν ἡρώων φησὶν εἶναι τὰ πίπτοντα k), λέγων ἐν τοῖς Ἥρωσιν l),

a) οἱ τὰς τελετὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐπιτελοῦντες. Menag. διατελοῦντες. Illud commendant edit. Froben. et Stephan. cum codd. Cantabr. et Arund.. Aldobrandinus: *qui in templis initiandis hominibus praesunt.*

b) Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ τῶν κυάμων. Edit. Froben. omittit περί. Casaubonus coni. Φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν κυάμων, ut esset, *Quantum ad fabas, ait Aristoteles.* Quam Casauboni eamdemque Reinesii Varr. Lectt. III. 3., sed nihil delentis, coniecturam eo iuvari ait Menagius, quod nusquam libri Aristotelici περὶ κυάμων fiat mentio.

b) αὐτόν. Edit. Froben. et Menag. omittunt. Agnoscunt praeter Stephan. codd. Cantabr. et Arund. cum interpretibus.

c) τῶν κυάμων. Edit. Froben. omittit.

d) αἰδοίοις. Edit. Froben. αἰδίοις.

e) Ἅιδου. Edit. Froben. ἄδου. Menag. ἀΐδου.

f) ἀγόνατον. Ambrosius *infoecundae*, quasi legisset ἄγονον, id quod reponebat Iosephus Scaliger.

g) κληροῦνται γοῦν αὐτοῖς. Ambrosius: *Denique magistratus ipsis eliguntur.* Cod. Arund. inter verba κληροῦνται γοῦν lacunam habet. Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 43. vol. II. p. 233. ed. Kiessling. coni. γάρ.

h) ἀπὸ τραπέζης. Addidi ex Suida s. v. Πυθαγόρας, expressa illa ab Aldobrandino comprobataque Menagio.

i) ἢ ὅτι ἐπὶ τελευτῇ τινος. Ambrosius omittit. Aldobrandinus: *sive quod ad mortuos quosdam pertinent.* Menagius ex Suida s. v. Πυθαγόρας corr. τελετῇ, recte spretum Casaubono.

k) τὰ πίπτοντα. Ambrosius *quae cadunt.* Aldobrandinus *quae de mensa ceciderint.*

l) ἐν τοῖς Ἥρωσι. Ambrosius *in heroicis.*

teris quae monent qui in templis mysteria ritusque consummant. Ait autem Aristoteles in libro de fabis ideo admonuisse illum fabis abstinendum, sive quod pudendis similes sint, sive quod Inferni ianuis: sunt enim solae non genicultatae: sive quod corrumpant, sive quod naturae universi similes sint, sive quod paucorum dominatu gaudent: certe iis in suffragiis utuntur. Quae vero de mensa ceciderint non tollenda, ut assuescatur nonnisi temperanter edere sive quod essent mortuo destinata. Porro Aristophanes heroum ait ea esse quae decidunt, dicens in Heroibus,

Digitized by Google

Μηδὲ γεύεσθ' ἄντ' ἂν ἐντὸς τῆς τραπέζης καταπέσῃ m). *ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τοῦ Μηνὸς καὶ ἱκέτης· τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν· τῷ τε Μηνὶ ἱερός· σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας* n). *τῶν ἰχθύων μὴ ἅπτεσθαι, ὅσοι ἱεροί· μὴ γὰρ δεῖν τὰ αὐτὰ τετάχθαι θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, ὥςπερ οὐδὲ ἐλευθέροις καὶ δούλοις. καὶ τὸ μὲν λευκὸν τῆς τἀγαθοῦ* 35. *φύσεως, τὸ δὲ μέλαν τοῦ κακοῦ* o). *ἄρτον μὴ καταγνύειν,*

m) *Μηδὲ γεύεσθ'* — *καταπέσῃ*. Edit. Froben. et Stephan. *μὴ γεύεσθ' ἄντ' ἂν καταπέσῃ τῆς τραπέζης ἐντός*. Menag. *Μηδὲ γεύεσθ'* etc.. Ambrosius: *ne gustato quidem quaeque intra mensam deciderint*. Aldobrandinus: *Ne gustate quidem quae intra mensam ceciderint*. Casaubonus ex Suida s. v. *Πυθαγόρας* affert *ἐντός*, cuius editio Mediolanensis praefert *ἐντός*, quod non debebat damnare Menagius. Tetrametrum trochaicum restituit Seidlerus Disput. de Aristophanis fragmentis p. 11. et 12.

n) *ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι* — *τὰς ὥρας*. Edit. Froben. *ἀλεκτρυόνας μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τοῦ μηνὸς καὶ ἱκέτης. τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν. τῷ τε μηνὶ, ἱερός. σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας*. Stephan. *ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τῶν* (?) *μηνὸς καὶ ἱκέτης. τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν· τῷ τε μηνὶ ἱερός· σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας*. Menag. *ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τοῦ Μηνὸς καὶ ἱκέτης. τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν, τῷ τε Μηνὶ ἱερός· σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας*. Ambrosius: *Gallo plumis albis abstinendum quod iovi sacer sit atque supplex. Mensi quoque sacratus est. Nam et horas significat*. Aldobrandinus: *Gallo autem gallinaceo albo vesci prohibuisse, quod et Mensi sacer sit, et supplex. hoc autem in bonis numerabatur, mensi sacrum esse; tempora enim significat*. Suidas s. v. *Πυθαγόρας*: *μήτε λευκὸν ἀλεκτρυόνα ἐσθίειν, ὡς ἱερὸν τοῦ Ἡλίου καὶ τὰς ὥρας μηνύοντα*. Casaubonus coni. *ἀλεκτρυόνος μὴ ἅπτεσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερὸς τοῦ Διὸς* (vel *Ζηνός*) *καὶ ἱκέτης· τῷ τε Μηνὶ ἱερός· σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας*. quam coniecturam apprime confirmant Ambrosius et unde profecit Casaubonus, excerpta quaedam Laertii Latina manu scripta, a Galesio Casaubono communicata. At recte Menagius vulgatam scripturam tuitus est: in eo tamen non imiter Menagium, quod verba *τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν*, quippe omissa Ambrosio et Suidae, veluti spuria damnavit. Monachius apud Menagium coni. *ὅτι ἱερὸς τοῦ Μηνὸς καὶ ἱκέτης τῷ Μηνὶ τῶν ἀγαθῶν· τῷ δὲ Μηνὶ ἱερὸς σημαίνει γὰρ τὰς ὥρας*.

o) *καὶ τὸ μὲν λευκὸν τῆς τἀγαθοῦ φύσεως, τὸ δὲ μέλαν τοῦ κακοῦ*. Cod. Cantabr. *ἀγαθῆς*. Aldobrandinus: *et album quidem ad bonorum, nigrum vero ad malorum ordinem pertinere.*

Nec gustate quae intra mensam deciderint.

Gallo plumis albis abstinendum, quod Mensi sacer sit atque supplex: hoc quidem habebatur in bonis; Mensi autem sacer erat, quod horas significat. Pisces item non gustandos eos qui sacri sunt: neque enim fas esse eadem diis et hominibus apponi, sicuti nec servis et liberis. Candidum quidem quod est, ad boni pertinere naturam; atrum vero ad mali. Panem non frangendum: namque ad unum veteres amico-

Digitized by Google

ὅτε ἐπὶ ἴνα οἱ πάλαι τῶν φίλων ἐφοίτων p), καθάπερ ἔτε q) καὶ νῦν οἱ βάρβαροι· μηδὲ διαιρεῖν, ὃς συνάγει αὐτοὺς r)· οἱ δέ, πρὸς τὴν ἐν ᾅδου κρίσιν· οἱ δὲ s), ἐς πόλεμον δειλίαν ποιεῖν· οἱ δέ, ἐπεὶ ἀπὸ τούτου ἄρχεται τὸ ὅλον t). καὶ τῶν σχημάτων τὸ κάλλιστον σφαῖραν εἶναι τῶν στερεῶν, τῶν δὲ ἐπιπέδων κύκλον u). γῆρας καὶ πᾶν τὸ μειούμενον ὅμοιον· καὶ αὔξην x) καὶ νεότητα ταὐτόν. ὑγίειαν τὴν τοῦ εἴδους διαμονήν, νόσον τὴν τούτου φθοράν. περὶ τῶν ἁλῶν, ὅτι δεῖ παραιτεῖσθαι πρὸς ὑπόμνησιν τοῦ δικαίου y)· οἱ γὰρ ἅλες πᾶν εὐέξουσιν ὃ τε καὶ z) παραλάβωσι καὶ γεγόνασιν
55. ἐκ τῶν καθαρωτάτων ὕδατος καὶ θαλάττης a). Καὶ ταῦτα μέν φησιν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς Πυθαγορικοῖς ὑπομνήμασιν

p) ἔτι ἐπὶ ἴνα οἱ πάλαι τῶν φίλων ἐφοίτων. Cod. Cantabr. οἱ παλαιοί. Menagius deleri volebat τῶν φίλων, utpote natum ex verbo ἐφοίτων per incuriam bis posito, iure castigatus a Mer. Casaubono. Ambrosius: *Namque in unum veteres amici coibant.*

q) ἔτι. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. omittunt.

r) ὃς συνάγει αὐτούς. Ambrosius *quod illos cogit.*

s) οἱ δέ. Edit. Froben. οἱ δ'.

t) τὸ ὅλον. Stephan. τὸ ὅλου.

u) καὶ τῶν σχημάτων — κύκλον. Ambrosius haec cum superioribus coniungit: *solidarumque figurarum omnium pulcherrima sphaera, planarum vero circulus sit.*

x) αὔξην. Cod. Cantabr. ἀύξειν.

y) περὶ τῶν ἁλῶν — τοῦ δικαίου. Ambrosius: *De sale apponendo necessario icarco statuit, quod iustitiae admonent.*

z) καί. Stephan. ἄν.

a) ἐκ τῶν καθαρωτάτων ὕδατος καὶ θαλάττης. Stephan. et Menag. ἐκ τῶν καθαρωτάτου, ὕδατος καὶ θαλάττης. quod expressit Ambrosius *ex liquidissimis rebus aqua et mari.* Edit. Froben. ἐκ τῶν καθαρωτάτων ὑδάτος καὶ θαλάττης. quod expressit Aldobrandinus *ex purissimis aquae marisque partibus.*

rum coibant, quemadmodum nunc etiam barbari; neque dividendum, qui illos cogat: alii ad iudicium referunt quod apud inferos fit; alii quod in bello formidinem faciat; alii quod ab hoc incipiat universum. Solidarumque figurarum omnium sphaeram esse, planarum vero circulum. Senectutem et omne detrimento obnoxium pari ratione teneri: iuventutem itidem et quicquid incrementa suscipit idem esse. Sanitatem speciei esse constantiam, morbum contra huius esse interitum. De sale ita sensisse, ut apponendum idcirco statueret, quod iustitiae admoneret. Hoc enim quicquid occupaverit, servat et ex liquidissimis aquae et maris partibus fit. Haec Alexander in Pythagoricis reperisse se Com-

Digitized by Google

εὑρηκέναι καὶ τὰ ἐκείνων ἐχόμενα ὁ Ἀριστοτέλης b). τὴν XX.
δὲ σεμνοπρέπειαν τοῦ Πυθαγόρου καὶ Τίμων ἐν τοῖς Σίλλοις
θάπτων αὐτὸν ὅμως οὐ παρέλιπεν c), εἰπὼν οὕτω·

Πυθαγόρην τε γόητας ἀποκλίναντ' ἐπὶ δόξας d),
θήρη ἐπ' ἀνθρώπων σεμνηγορίης ὀαριστήν.

περὶ δὲ τοῦ ἄλλοτε ἄλλον αὐτὸν γεγενῆσθαι Ξενοφάνης ἐν
ἐλεγείᾳ e) προσμαρτυρεῖ, ἧς ἀρχή,

Νῦν οὖν τ' ἄλλον ἔπειμι λόγον, δείξω δὲ κέλευθον f).

ὃ δὲ περὶ αὐτοῦ φησιν, οὕτως ἔχει·

Καί ποτέ μιν g) στυφελιζομένου σκύλακος παριόντα
φασὶν ἐποικτεῖραι καὶ τόδε φάσθαι ἔπος·

b) *καὶ τὰ ἐκείνων ἐχόμενα ὁ Ἀριστοτέλης.* Ambrosius: *Eadem ferme aristoteles.*

c) *θάπτων αὐτὸν ὅμως οὐ παρέλιπεν.* Ambrosius: *cum illum carpere instituisset, non omisit.*

d) *γόητας ἀποκλίναντ' ἐπὶ δόξας.* Edit. Froben. et Menag. *γοητείας ἀποκλεινὸν ἐπίδοξον.* Stephan. *γόητας ἀποκλίναντ' ἐπιδόξην.* Ambrosius *magis* (*magia*) *insignem.* Aldobrandinus *ex magia inclytum, gloriosum.* Plutarchus Numae c. 8. med. *γόητας ἀποκλίνοντ' ἐπὶ δόξας.* ubi quod olim legebatur *γόητα*, ex codd. Vulcob., Anon. et SGerm. correctum est. Casaubonus corr. *γόητος ἀποκλίναντ' ἐπὶ δόξην* sive *ἐπὶ δόξας*, quod idem ad oram libri Scaligeriani adnotatum probat Menagius.

e) *Ξενοφάνης ἐν ἐλεγείᾳ.* Apud Suidam sub *Ξενοφάνης* ante Kusterum legebatur *Ξ. ἐν ἐλεγείῳ.* unde Schweighaeuserus ad Athenaeum X. p. 414. F. Animadvv. vol. V. p. 305. hic coni. *ἐν ἐλεγείῳ.*

f) *Νῦν οὖν τ' — κέλευθον.* Henr. Stephanus in Poesi philosophica p. 39. *Νῦν αὖτ'.* Ambrosius *nunc alia dicere aggrediar*, reliqua omittens.

g) *Καί ποτέ μιν.* Vid. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 120. ubi ante Iacobsium legebatur *Δή τότε.*

mentariis tradit; quae autem his adiuncta sunt, Aristoteles. Enimvero Pythagorae ipsius gravitatem ac modestiam et Timon in Sillis quamvis illum carpens non tamen omisit, in hanc sententiam loquens:

Pythagoramque ad magicas deflectentem doctrinas,
ad capiendos homines gravem sermocinatorem.

Quod autem alius idem alias fuerit, Xenophanes in Elegia testatur, cuius est initium,

Nunc ergo alium aggrediar sermonem, ostendam autem iter.

Quod vero de illo dixit, sic se habet:

Qui catulum duro miseratus verbere caesum
Quum, ut fama est, olim praeteriisset, ait:

Digitized by Google

Παῦσαι μηδέ h) ῥάπιζ' i), ἐπεὶ φίλου ἀνέρος ἐστὶ
ψυχή, τὴν ἔγνων k) φθιγξαμένης αἴων.

87. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ξενοφάνης. ἔσκωψε δὲ αὐτὸν Κρατῖνος μὲν ἐν Πυθαγοριζούσῃ l)· ἀλλὰ καὶ ἐν Ταραντίνοις m) φησὶν οὕτως·

Ἔθος ἐστὶν αὐτοῖς, ἂν τιν' ἰδιώτην ποθὲν
λάβωσιν n) εἰσελθόντα, διαπειρώμενον o)
τῆς τῶν λόγων ῥώμης ταράττειν p) καὶ κυκᾶν
τοῖς ἀντιθέτοις, τοῖς πέρασι, τοῖς παρισώμασιν q),
τοῖς ἀποπλάνοις, τοῖς μεγέθεσιν νουβυστικῶς r).

Μνησίμαχος δ' Ἀλκμαίωνι s)·

h) μηδέ. Edit. Froben. μὴ δέ.
i) ῥάπιζ'. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 175. et seq..
k) ἔγνων. Edit. Froben. ἔγνω.
l) Κρατῖνος μὲν ἐν Πυθαγοριζούσῃ. Stephan. κρατῖνος. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. R ἐν πυθαγορικοῖς, quod expressit Ambrosius. Cod. Arund. Πυθαγορικαῖς. Quod recepi commendant Menag. et Aldobrandinus cum Suida sub Ξενοφάνης, probavitque Menagius.
m) ἀλλὰ καὶ ἐν Ταραντίνοις. Casaubonus coni. ἀλλὰ καὶ Ἄλεξις ἐν Ταραντίνοις. cui Menagius Suidae auctoritatem opposuit. Is enim sub Ξενοφάνης ἔσκωψε, δ' αὐτόν, inquit, καὶ Κρατῖνος ἐν Πυθαγοριζούσῃ καὶ ἐν Ταραντίνοις. Metra restituit Casaubonus.
n) ἂν τιν' ἰδιώτην ποθὲν λάβωσιν. Edit. Froben. ἂν τινα ἰδιώτην λάβωσι ποθεῖν. Stephan. et Menag. ἂν τινα ἰδιώτην ποθὲν λάβωσιν.
o) διαπειρώμενον. Iosephus Scaliger ad oram libri corr. διαπειρωμένους.
p) ταράττειν. Edit. Froben. omittit.
q) τοῖς παρισώμασιν. Scribebatur τοῖς παρισώμασι. Correxit Casaubonus. Ambrosius *inaequalitatibus*. Aldobrandinus *adaequatis*.
r) τοῖς ἀποπλάνοις, τοῖς μεγέθεσιν νουβυστικῶς. Edit. Froben., Stephan. et Menag. τοῖς ἀποπλάνοις, τοῖς μεγέθεσιν οὐ βυστικῶς. Ambrosius: *non inde emergeret*. Aldobrandinus: *ut emergere nequeant*. Suidas sub Ξενοφάνης: τοῖς ἀπὸ πλάνης, τοῖς μεγέθεσι, νουβυστικῶς. unde Casaubonus cum Cantero Varr. Lect. I. 22. corr. τοῖς ἀποπλάνοις, τοῖς μεγέθεσιν, νουβυστικῶς. Grotius τοῖς ἀπλανέσι, μεγέθεσιν, νουβυστικῶς.
s) Μνησίμαχος δ' Ἀλκμαίωνι. Edit. Froben. Μνησίμαχος Δαλμάωνι.

Desine, ne miserum caedas: nam carus amici
Est animus, quod vox indicat ipsa mihi.

Atque ita Xenophanes. Sugillat illum Cratinus in Pythagorizusa, at vero etiam in Tarentinis in hunc modum:

Haec eis consuetudo est, si quem simplicem undecunque nacti fuerint ingressum, experimentum capturum quantum illi dicendi viribus praestent, perturbare illum et versare obiectionibus, conclusionibus, aequalitatibus, erroribus, magnitudinibus, mentem ut habeat probe refertum.

Mnesimachus autem Alcmaeone:

Digitized by Google

Ὡς Πυθαγοριστῇ t) θύομεν τῷ Λοξίᾳ u).
ἔμψυχον οὐδὲν ἐσθίοντες παντελῶς x).
Ἀριστοφῶν Πυθαγοριστῇ y)· 38.
Ἔφη τε καταβὰς εἰς ᾅδαιταν z) τῶν κάτω
ἰδεῖν ἑκάστους, διαφέρειν δὲ πάμπολυ
τοὺς Πυθαγορικοὺς τῶν νεκρῶν· μόνοισι γὰρ
τούτοισι τὸν Πλούτωνα συσσιτεῖν ἔφη
δι' εὐσέβειαν. Β. Εὐχερῆ θεὸν λέγεις a),
εἰ τοῖς ῥύπου μεστοῖσιν b) ἥδεται ξυνών.
ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ·
Ἐσθίουσί τε c)
λάχανά τε d) καὶ πίνουσιν ἐπὶ τούτοις ὕδωρ·

Stephan. Μνησίμαχος ἀλκμαίωνι, probatum iam Menagio. Menag. Μνησιμαχος Λαχμαίωνι. Ambrosius Mnesimachus alcmaeoni. Aldobrandinus Mnesimachus Lachmaeone. Quod recepi δ' Ἀλκμαίωνι debetur codici Arund. Caeterum servavi formam Ἀλκμαίωνι non nescius eorum quae nuper scripsit Ludov. Dindorfius ad Diodorum Sic. p. 309. 73. vol. IV. p. 879.

t) Ὡς Πυθαγορικῇ. Menagius coni. Ὡς Πυθαγορισταί, quod confirmare videtur Ambrosius: *pythagoreo more.*

u) τῷ Λοξίᾳ. Ambrosius *soli.*

x) ἔμψυχον οὐδὲν ἐσθίοντες παντελῶς. Ambrosius: *inanimatum nihilominus comedentes.*

y) Πυθαγορισταῖς. Ambrosius *in pythagoreo instituto.*

z) εἰς ᾅδαιταν. Edit. Froben. εἰς τὴν ᾅδαιταν.

a) συσσιτεῖν ἔφη — λέγεις. Cod. Cantabr. συσσιτεῖν. ἔφη δ' εὐσέβειαν εὐχαρῆ θεὸν λέγε. Arund. δ' εὐσέβειαν.

b) τοῖς ῥύπου μεστοῖσιν. Edit. Froben. τοῖς ῥυπουμένοισιν. Ambrosius: *si plenis sorde cibis adesse gaudet.*

c) Ἐσθίουσί τε. Metra restituit Casaubonus.

d) τε. Edit. Froben., Stephan. et Menag. omittunt. Addidit Grotius commendavitque auctoritate cod. R Menagius.

Ut Pythagoristae immolamus Apollini,
animatum nihil comedentes omnino.

Aristophon in Pythagorista:

Aiebatque, quum descendisset in vitam inferorum,
vidisse singulos, differre autem permultum
Pythagoristas a mortuis: solis enim
his Plutonem convesci dicebat
ob pietatem. B. *Facilem ais deum,*
si sorde plenis gaudet interesse.

Item in eodem:

Comeduntque
olera et aquam in potum insuper sumunt:

Digitized by Google

φθεῖρας δὲ e) καὶ τρίβωνα τὴν τ' ἀλουσίαν οὐδεὶς ἂν ὑπομείνειε τῶν νεωτέρων f).

XXI. 39. Ἐτελεύτα δ' ὁ Πυθαγόρας τοῦτον τὸν τρόπον. συνεδρεύοντος μετὰ τῶν συνήθων ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ τούτου g), ὑπό τινος τῶν μὴ παραδοχῆς ἀξιωθέντων διὰ φθόνον ὑποπρησθῆναι τὴν οἰκίαν συνέβη· τινὲς δ' αὐτοὺς τοὺς Κροτωνιάτας τοῦτο πρᾶξαι, τυραννίδος ἐπίθεσιν h) εὐλαβουμένους. τὸν δὴ Πυθαγόραν καταληφθῆναι διεξιόντα i), καὶ πρός τινι χωρίῳ γενόμενος k) πλήρει κυάμων, αὐτόθι ἔστη l), εἰπὼν ἁλῶναι μᾶλλον ἢ πατῆσαι, ἀναιρεθῆναι δὲ κρεῖττον ἢ λαλῆσαι m)· καὶ ὧδε πρὸς τῶν διωκόντων ἀποσφαγῆναι. οὕτω δὲ καὶ n) τοὺς πλείους τῶν ἑταίρων αὐτοῦ διαφθαρῆναι, ὄντας

e) δὲ. Ambrosius non expressit.

f) οὐδεὶς ἂν ὑπομείνειε τῶν νεωτέρων. Ambrosius: *nemo ex aliis perferre posset.*

g) ἐν τῇ Μίλωνος οἰκίᾳ τούτου. Scribebatur *Μύλωνος*. Correxit Casaubonus Menagiusque, confirmatum codd. RRR et Cantabr., item Ambrosio et Aldobrandino in adnotatione. Menag. *οἰκείᾳ*. Pro *τούτου*, quod nisi comma post *οἰκίᾳ* ponas, mirifice languet, Grauertus Dissert. de Aesopo et fabulis Aesopiis p. 26. probabiliter coni. *τοῦ πύκτου*.

h) ἐπίθεσιν. Cod. Cantabr. *ὑπόθεσιν*.

i) διεξιόντα. Aldobrandinus *currentem*.

k) πρός τινι χωρίῳ γενόμενος. Cod. Cantabr. *πρός τι χώριον γενόμενος*.

l) αὐτόθι ἔστη. Menag. *ἵνα αὐτόθι ἔστη*, quam vocalem praeter edit. Froben. et Stephan. omittit cod. Arund. cum interpretibus. Menagius coni. *αὐτίκα αὐτόθι ἔστη*.

m) λαλῆσαι. Mer. Casaubonus coni. *ἐλύσαι*, refutatus iam a viro docto in Miscell. Observett. Amstelod. a. 1733. vol. II. tom. II. p. 211.

n) καὶ. Menag. omittit. Agnoscunt edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund.

pediculos autem et pallium atque illuviem
nemo perferre posset iuniorum.

Mortuus est autem Pythagoras hoc modo. Consederat in domo Milonis cum sociis: eam vero domum quispiam ex iis quos ille admittere noluerat, per invidiam incendit: sunt autem qui Crotoniatas ipsos tyrannidis suspicione ac metu hoc perpetrasse dicant. Pythagoram igitur incendii incommoda vitantem quum egrederetur comprehensum esse et agro cuidam fabis pleno propinquantem ibi constitisse ac dixisse, Capi praestat quam has dare pessum, caedique satius est quam quicquam loqui: atque ita iugulum persecutoribus nudasse. Eodemque modo plurimos ex eius discipulis, nam cum ipso ad quadraginta erant, fuisse interemptos,

Digitized by Google

πρὸς τοὺς τετταράκοντα o)· διαφυγεῖν δ' ὀλιγίστους, ὧν ἦν καὶ Ἄρχιππος p) ὁ Ταραντῖνος καὶ Λύσις ὁ προειρημένος. φησὶ δὲ Δικαίαρχος τὸν Πυθαγόραν ἀποθανεῖν καταφυγόντα 40.
εἰς τὸ ἐν Μεταποντίῳ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, τετταράκοντα ἡμέρας ἀσιτήσαντα. Ἡρακλείδης q) δέ φησιν ἐν τῇ τῶν Σατύρου βίων ἐπιτομῇ μετὰ τὸ θάψαι Φερεκύδην ἐν Δήλῳ ἐπανελθεῖν εἰς Ἰταλίαν καὶ παιδικαίαν εὑρόντα Μίλωνος r) τοῦ Κροτωνιάτου εἰς Μεταπόντιον ἐξελθεῖν κἀκεῖ τὸν βίον καταστρέψαι ἀσιτίᾳ, μὴ βουλόμενον περαιτέρω ζῆν. Ἕρμιππος δέ φησι, πολεμούντων Ἀκραγαντίνων καὶ Συρακοσίων s), ἐξελθεῖν μετὰ τῶν συνηθῶν τὸν Πυθαγόραν καὶ προστῆναι τῶν Ἀκραγαντίνων· τροπῆς δὲ γενομένης περιπάπτοντα αὐτὸν τὴν τῶν κυάμων χώραν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων t) ἀναιρεθῆναι u)· τούς τε λοιπούς, ὄντας πρὸς τοὺς πέντε καὶ τριάκοντα, ἐν Τάραντι κατακαυθῆναι, θέλοντας ἀντιπολιτεύεσθαι τοῖς προεστῶσι. καὶ x) ἄλλο τι περὶ Πυθαγόρου 41.

o) ὄντας πρὸς τοὺς τετταράκοντα. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. omittunt articulum. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 410.
p) Ἄρχιππος. Legebatur Ἀρχύτας. Emendavit Menagius.
q) Ἡρακλείδης. Edit. Froben. ἡρακλῆς.
r) Μίλωνος. Edit. Froben. et Menag. cum cod. R Κύλωνος, quod expressit Aldobrandinus. Stephan. Μύλωνος. Quod dedi Μίλωνος correxit Menagius confirmatque Ambrosius.
s) Συρακοσίων. Scribebatur Συρακουσίων.
t) Συρακοσίων. Scribebatur Συρακουσίων.
u) ἀναιρεθῆναι. Edit. Froben. ἀνῃρεθῆναι.
x) καί. Edit. Froben. omittit.

paucissimos effugisse, ex quibus Archippus Tarentinus fuit et Lysis ille quem supra memoravimus. Porro Dicaearchus Pythagoram in delubrum Musarum quod Metaponti est confugisse ibique quum quadraginta dies absque cibo perstitisset, defecisse ait. Heraclides vero in Epitome vitarum Satyri illum tradit, postquam in Delo Pherecydi iusta persolverat, rediisse in Italiam, et quum in domo Milonis Crotoniatae epuli instructissimi celebritatem offendisset, subinde Metapontum pervenisse, ibique quum vivere ulterius nollet, inedia vitam finisse. Hermippus autem ait bello inter Agrigentinos atque Syracusanos exorto Pythagoram exisse cum sociis Agrigentinis opem laturum; versis autem in fugam illum fabarum campum circuisse ibique a Syracusanis fuisse interfectum; reliquos vero ad triginta quinque Tarenti fuisse crematos, quum primariis civitatis contraire vellent atque ab eis in reipublicae administratione dissentirent. Aliud

Digitized by Google

φησὶν ὁ Ἕρμιππος. λέγει γὰρ ὡς γενόμενος ἐν Ἅιδου κατὰ γῆς οἴκησιν ποιήσαι γ) καὶ τῇ μητρὶ ἐντείλαιτο κ) τὰ γινόμενα εἰς δέλτον γράφειν σημειουμένην καὶ τὸν χρόνον, ἔπειτα καθιέναι αὐτῷ ἔξω ἂν ἀνέλθῃ· τοῦτο ποιῆσαι τὴν μητέρα α). τὸν δὲ Πυθαγόραν μετὰ χρόνον b) ἀνελθεῖν ἰσχνὸν c) καὶ κατεσκιερευμένον· εἰσελθόντα τε εἰς τὴν ἐκκλησίαν φάσκειν ὡς ἀφῖκται ἐξ ᾅδου· καὶ δὴ καὶ ἀνεγίνωσκεν αὐτοῖς τὰ συμβεβηκότα. οἱ δὲ σαινόμενοι τοῖς λεγομένοις ἐδάκρυόν τε καὶ ὤμοζον καὶ ἐπίστευον εἶναι τὸν Πυθαγόραν θεῖόν τινα d), ὥστε καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῷ παραδοῦναι e), ὡς καὶ μαθησομένας τε τῶν αὐτοῦ f)· τὰς g) καὶ Πυθαγορικὰς κληθῆναι. καὶ ταῦτα μὲν Ἕρμιππος. Ἦν δὲ τῷ Πυθαγόρᾳ καὶ γυνή, XXII. 42.

y) ποιήσαι. Edit. Froben. ποιῆσαι.
z) ἐντείλαιτο. Stephan. ἐντέλλετο. Cod. Cantabr. ἐντέλλετο.
a) ἔπειτα καθιέναι — τὴν μητέρα. Cod. Cantabr. καθιέναι αὐτήν. Ambrosius: *deinde (in) illam descendisse: ac dum rediret, id matrem fecisse.* Aldobrandinus: *deinde secum, donec supra terram exire vellet, descendere iussisse.*
b) μετὰ χρόνον. Ambrosius *anno exacto.* Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. c. 45. vol. II. p. 240. ed. Kiessling.: „Non debuit interpres Ambrosius reddere, *Anno exacto ascendisse Pythagoram* etc. cum nec χρόνον unquam pro anno usurpetur [sed vid. Hemsterhus. ad Aristoph. Plutum v. 584. p. 178.], et sit verisimile, Diogenem, si non de septennio, certe de pluribus quam uno anno sensisse."
c) ἰσχνόν. Ambrosius *squalidum.*
d) εἶναι τὸν Πυθαγόραν θεῖόν τινα. Ambrosius: *pythagoram iam divini quidpiam habere.* Menagius coni. θεόν τινα.
e) παραδοῦναι. Ambrosius *certatim dedisse.*
f) τῶν αὐτοῦ. Ambrosius *ex illo.*
g) τὰς. Edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund. ἃς, quod expressisse videtur Aldobrandinus.

item quiddam huiusmodi de Pythagora Hermippus refert. Ait enim illum, quum in Italiam venisset, subterraneam fecisse domum matrique mandasse quae contingerent tabulis inscriberet tempusque adnotaret, deinde sibi demitteret donec supra terram exiret: id matrem fecisse. Post aliquod tempus ascendisse Pythagoram exsiccatum ac macie confectum, advocataque concione dixisse ex inferis se ascendere, quinetiam recitasse quicquid evenisset. Eos vero iis quae dicebantur affectos in lacrymas eiulatusque prorupisse Pythagoramque iam divinum quendam existimantes uxores suas illi in disciplinam tradidisse, ut quippiam ex eius doctrina addiscerent: easque Pythagoricas vocatas esse. Haec Hermippus. Erat autem Pythagorae et uxor Theano nomi-

Digitized by Google

θεανὼ ὄνομα, Βροντίνου τοῦ Κροτωνιάτου h) *θυγάτηρ· οἱ δέ, γυναῖκα μὲν εἶναι Βροντίνου, μαθήτριαν δὲ* i) *Πυθαγόρου. ἦν αὐτῷ καὶ θυγάτηρ* k) *Δαμώ, ὡς φησι Λύσις ἐν ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Ἵππαρχον* l), *περὶ Πυθαγόρου λέγων οὕτως· „Λέγοντι δὴ πολλοὶ τυ καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν* m), *ὅπερ ἀπαξίωσε* n) *Πυθαγόρας, ὃς γε τῇ Δαμοῖ τῇ ἑαυτοῦ θυγατρὶ* o) *παρακαθέμενος τὰ ὑπομνήματα* p) *ἐπέσκηψε* q) *μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας* r) *παραδιδόμεν. ἃ δὲ* s) *δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδόσθαι* t) *τὰς λόγως οὐκ ἐβουλήθη· πενίαν*

h) *Κροτωνιάτου.* Edit. Froben. *προτωνιάτου.*
i) *δέ.* Cod. Arund. omittit.
k) *καὶ θυράτηρ.* Edit. Froben. omittit.
l) *Ἵππαρχον.* Menag. cum codd. RRR *Ἵππασον*, quod expressit Aldobrandinus probavitque, ut videtur, Menagius. Alterum commendant edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio. Vid. Pythagoreorum fragmenta ad calcem edit. Diog. Laert. Stephanianae tertiae p. 876. et seq. itemque Epistolae Pythagoreorum p. 54. ed. Orell.
m) *Λέγοντι δὴ πολλοί τυ καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Edit. Froben. *λέγοντι δὴ πολλοί τοι καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Stephan. *λέγοντι δὲ πολλοί τοι καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Menag. *Λέγοντι δὴ πολλοί τοι καὶ Δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Ambrosius: *Aiunt autem plurimi publice te — philosophari.* Aldobrandinus: *Multi te publice quoque philosophari aiunt.* Stephanus l. l. *λέγοντι δὲ πολλοί σε καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Orellius l. l. *Λέγοντι δὲ πολλοί τυ καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφεῖν.* Hanc lectionem iam a Casaubono restitutam auctoritate cod. R confirmavit Menagius.
n) *ἀπαξίωσε.* Legebatur *ἀπαξιῶν.* Illud confirmant interpretes correxitque Casaubonus ex ipsa epistola.
o) *τῇ Δαμοῖ τῇ ἑαυτοῦ θυγατρί.* Edit. Froben. *τᾶ δαμοῖ τᾶ ἑαυτοῦ θυγατρί.* Menag. *τῇ Δαμοῖ ἑαυτοῦ θυγατρί.* Stephanus Orelliusque ll. ll. *Δαμοῖ τῇ αὐτοῦ θυγατρί*, quod praeferebat Kuehnius. Quod dedi praeter Stephan. commendant codd. Cantabr. et Arund.
p) *ὑπομνήματα.* Scribebatur *ὑπομνήμασα.* Correxerunt Menagius Kuehniusque ex ipsa epistola.
q) *ἐπέσκηψε.* Legebatur *ἐπέλευσε.* Correxi ex ipsa epistola, praeeunte Kuehnio.
r) *τᾶς οἰκίας.* Edit. Froben. et Stephan. *τὰς οἰκίας.*
s) *ἃ δέ.* Edit. Froben. *ἃ δέ.*
t) *ἀποδόσθαι.* Legebatur *ἀποδίδοσθαι.* Correxi ex ipsa epistola.

ne, Brontini Crotoniatae filia: hanc alii Brontini uxorem Pythagoraeque discipulam tradunt. Erat illi et filia Damo, ut Lysis in epistola ad Hipparchum ait, de Pythagora in hunc modum loquens: *Aiunt autem multi etiam publice te philosophari, id quod vetuit Pythagoras, qui quum Damoni filiae commentaria sua commendaret, iussit ne cui extra domum ea traderet. Ea vero quum ingenti pecunia posset illa distrahere, omnino noluit: inopiam quippe patrisque*

Digitized by Google

γὰρ u) καὶ τὰς τῶ πατρὸς ἐπισκάψας x) ἐνόμιζε y) χρυσῶ z)
43. τιμιωτέρας ἦμεν a), καὶ ταῦτα γυνά b)." ἦν καὶ Τηλαύγης c)
υἱὸς αὐτοῦ, ὃς καὶ διεδέξατο τὸν πατέρα καὶ κατά τινας
Ἐμπεδοκλέους καθηγήσατο. Ἱππόβοτός γέ τοί φησι λέγειν
Ἐμπεδοκλέα,

Τήλαυγες, κλυτὲ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγόρεώ τε d).

σύγγραμμα δὲ φέρεται e) τοῦ Τηλαύγους f) οὐδέν, τῆς δὲ μητρὸς αὐτοῦ Θεανοῦς τινα. ἄλλα g) καὶ φασὶν αὐτὴν ἐρωτηθεῖσαν ποσταία h) γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς i) καθαρεύει, φάναι, „Ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου παραχρῆμα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου k) οὐδέποτε." τῇ δὲ πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα μελλούσῃ πορεύεσθαι παρήνει ἅμα τοῖς ἐνδύμασι καὶ τὴν αἰσχύνην ἀποτίθεσθαι,

u) *γάρ.* Stephanus Orelliusque ll. ll. *δέ.*
x) *ἐπισκάψας.* Scribebatur *ἐπισκήψας.* Correxit Kuehnius ex ipsa epistola.
y) *ἐνόμιζε.* Stephan. *ἐνόμισε.*
z) *χρυσῶ.* Stephanus l. l. *χρυσοῦ.*
a) *ἦμεν.* Scribebatur *εἶναι.* Casaubonus corr. *ἦμεν*, quod cod. R confirmat Menagius. Cod. Arund. *εἶμεν*, unde correxi *ἦμεν.* Stephanus Orelliusque ll. ll. *ἦμεν.*
b) *καὶ ταῦτα γυνά.* Ipsa epistola omittit.
c) *Τηλαύγης.* Scribebatur *Τηλαυγής.*
d) *Ἱππόβοτός γέ τοί — Πυθαγόρεώ τε.* Legebatur *Ἱππόβοτός γέ τοι φησὶ λέγειν Ἐμπεδοκλέα Τηλαυγεῖ, Κλυτὲ κοῦρε Θεανοῦς Πυθαγόρεώ τε.* Emendavit Bentleius Opuscc. philoll. p. 188. ed. Lips. recepitque Sturzius in Empedocleis p. 513. et 538.; sed ut scriberent *Τηλαυγές*, quod correxi. Ambrosius: *hippobotus autem empedoclem dixisse ait telauges clara theanûs proles pythagoraeque.* Aldobrandinus: *Hippobotus certe Empedoclem de Telauge dixisse ait, Inclyte puer Theano Pythagoraeque.*
e) *φέρεται.* Edit. Froben. omittit.
f) *Τηλαύγους.* Scribebatur *Τηλαυγοῦς.*
g) *τινα. ἄλλα.* Legebatur *τινὰ ἄλλα.* Correxit Meibomius.
h) *ποσταία.* Edit. Froben. *ποστία.* Codd. Cantabr. et Arund. *ποστεία.*
i) *ἀπ' ἀνδρός.* Stephan. *ἐπ' ἀνδρός.*
k) *ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου.* Ambrosius *ab alienis vero.*

monita auro pretiosiora censuit, idque mulier. Fuit illi et filius Telauges, qui etiam patri successit ac secundum quosdam Empedoclis praeceptor fuit. Hippobotus certe Empedoclem dixisse ait,

Telauges, clara Theanus proles Pythagoraeque.

Telauges quidem nihil scripsisse fertur, at ipsius mater nonnulla. Quin etiam rogatam quando mulier a viro munda esset, dixisse ferunt, A suo quidem continuo, ab alieno vero nunquam. Ei vero quae ad virum pergeret, in mandatis dabat uti cum veste et verecundiam poneret, exsur-

Digitized by Google

ἐνιστάμενην τε l) πάλιν ἅμα αὐτοῖσιν ἀναλαμβάνειν. ἐρωτηθεῖσα, „Ποῖα;“ ἔφη, „Ταῦτα δι' ἃ γυνὴ κέκλημαι m).“ ὃ γοῦν Πυθαγόρας, ὡς μέν n) Ἡρακλείδης φησὶν, ὁ τοῦ Σαραπίωνος, ὀγδοηκοντούτης ἐτελεύτα, κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπογραφὴν τῶν ἡλικιῶν· ὡς δὲ οἱ πλείους, ἔτη βιοὺς ἐννενήκοντα o). καὶ ἡμῶν ἔστιν εἰς αὐτὸν πεπαιγμένα p) οὕτως ἔχοντα· XXIII. 44.

Οὐ μόνος ἐμψύχων ἄπεχες χέρας, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς·
τίς γὰρ ὃς ἐμψύχων ἥψατο, Πυθαγόρα;
ἀλλ' ὅταν ἑψηθῇ τι q) καὶ ὀπτηθῇ καὶ ἁλισθῇ r),
δὴ τότε καὶ ψυχὴν οὐκ s) ἔχον ἐσθίομεν.

ἄλλο·

Ἦν ἄρα Πυθαγόρης t) τοῖος σοφός, ὥστε μὲν αὐτὸς
μὴ ψαύειν κρειῶν καὶ λέγειν ὡς ἄδικον,

l) τε. Fortasse scribendum δέ, quod expressit Aldobrandinus.

m) ἐρωτηθεῖσα, „Ποῖα;“ — κέκλημαι.“ Aldobrandinus: *Interrogata, qualis esset, Haec, inquit, ob quae mulier vocor.*

n) μέν, Edit. Froben. γοῦν.

o) ἐννενήκοντα. Casaubonus ex Tzetzae Chiliad. XI. 366. coni. ἐνενήκοντα ἐννέα.

p) πεπαιγμένα. Menag. πεπαιγμένα μέν.

q) τι. Edit. Froben. τε.

r) ἁλισθῇ. Edit. Froben. ἅῖσθῇ.

s) οὐκ. Iacobsius Anthol. Gr. VII. 121. μή, quod ita probat ut Diogeneum οὐκ ex correctione ortum putet.

t) ἄλλο· Ἦν ἄρα Πυθαγόρης. Edit. Froben. ἀλλ' ἦν Πυθαγόρης.

gensque denuo cum ipsis illam una resumeret. Rogata, Quaenam? Haec, inquit, per quae mulier vocor. Igitur Pythagoras quidem secundum Heraclidem Serapionis filium octogesimo aetatis anno mortuus est, secundum propriam aetatum descriptionem; secundum plurimos autem nonagesimo. Exstant autem et quae in hunc lusimus, sic se habentia:

Haudquaquam solus tu animatis abstinuisti:
Quisnam animata vorat? dic mihi, Pythagora.
Verum ubi quid tostum est, elixum vel sale sparsum,
Tunc edimus, quoniam spiritus omnis abest.

aliud:

Talis erat sapiens, ut nollet tangere carnes,
Pythagoras, magnum et diceret esse scelus.

Digitized by Google

αιτίζειν δ' ἄλλους. ἄγαμαι σοφὸν· αὐτὸς ἔφα μὴν u)
οὐκ ἀδικεῖν, ἄλλους δ' αὐτὸς ἄρ' ἦν ἀδικῶν x).

45. καὶ ἄλλο·

Τὰς φρένας ἦν ἐθέλῃς τὰς Πυθαγόραο νοῆσαι,
ἀσπίδος Εὐφόρβου βλέψον ἐς ὀμφαλόεν y).

φησὶ γὰρ οὗτος, Ἐγὼν ἦν πρόβροτος· ὃς δ' ὅτε οὐκ ἦν,
φάσκεν ὅτ' ἦν δήπου, οὐκ ἂν ἔην ὅτε ἦν z).

καὶ ἄλλο, ὡς ἐτελεύτα·

Αἶ, αἶ Πυθαγόρης a) τί τόσον κυάμους ἐσεβάσθη;
καὶ θάνε φοιτητὰς ἄμμιγα τοῖς ἰδίοις b).

χωρίον ἦν κυάμων· ἵνα μὴ τούτους δὲ πατήσῃ,
ἐξ Ἀκραγαντίνων κάτθαν' ἐνὶ τριόδῳ.

XXIV. Ἤκμαζε δὲ κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα καὶ αὐτοῦ τὸ

u) αὐτὸς ἔφα μέν. Edit. Froben. αὐτὸς μὲν γάρ.

x) ἄλλους δ' αὐτὸς ἄρ' ἦν ἀδικῶν. Edit. Froben. et Menag. ἄλλους δ' αὐτὸς ἔτ' εἰχ' ἀδικεῖν. quod expressit Aldobrandinus, *alios autem ipse adhuc permittebat iniuste agere.* Meibomius corr. ἄλλους δ' αὐτὸς ἔα γ' ἀδικεῖν. At quod ex Stephan. recepi recte tuitus est Rossius l. l. §. LVI. p. 160. et seq..

y) ἐς ὀμφαλόον. Menagius corr. ἐς ὀμφαλόεν aut potius ἐς ὀμφάλιον.

z) φησὶ γὰρ οὗτος — ὅτε ἦν. Edit. Froben. φησὶ γὰρ οὗτος ἐγὼν ἤμην (cod. Arund. ἦμεν) πρώην βροτός, ὃςδε | ὅτε οὐκ ἦν φάσκειν, ὃς τις ἦν ὅτε ἦν. Menag. Φησὶ γάρ, Οὗτος ἐγὼν ἦν πρώην βροτός· ὃς δὲ Ὅτε οὐκ ἦν φάσκειν δέ τις ἦν ὅτε ἦν. Aldobrandinus: *Hic enim, ait, ego eram antea mortalis; ille vero, Quando non erat, aiebat, qui erat, quando erat.* Caeterum comma post γὰρ positum posui post οὗτος.

a) Ἀΐ, αἴ Πυθαγόρης. Scribebatur Ἀΐ, αἰ, Πυθαγόρης. Vid. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 122.

b) καὶ θάνε φοιτητὰς ἄμμιγα τοῖς ἰδίοις. Stephan. Καὶ θάνε φοιτητὰς ἄμμιγα τοῖς ἰδίοις;

Carnibus at miror socios quod pavit et ipse
Carnibus abstinuit, flagitium esse ratus.

item aliud:

Respice in Euphorbi radiantia scuta renati,
Pythagoras mentem noscere quisquis aves.
Ante ego, dicit, eram mortalis, nec sinit unquam,
Sive erat, haud vel erat, dicere semper, Eram.

et aliud de eius morte:

Hen, heu Pythagoras quid vile legumen adorat?
Hunc cum discipulis occubuisse ferunt.
Nam ne forte fabas fugiens calcaret in agro,
Tandem Acragantinis occidit in trivio.

Floruit autem Olympiade sexagesima ipsiusque schola dura-

Digitized by Google

σύστημα διέμεινε μέχρι γενεῶν ἐννέα ἢ καὶ δέκα c)· τελευταῖοι 46.
γὰρ ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὓς καὶ Ἀριστόξενος εἶδε, Ξενόφιλός d) τε ὁ Χαλκιδεὺς ἀπὸ Θρᾴκης e) καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος καὶ Ἐχεκράτης καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμνηστος f), Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. ἦσαν δὲ ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων. Γεγόνασι δὲ Πυθαγόραι τέτταρες περὶ XXV.
τοὺς αὐτοὺς χρόνους, οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντες· εἷς μὲν Κροτωνιάτης, τυραννικὸς ἀνθρωπος· ἕτερος Φλιάσιος, σωματοποιός [, ἀλείπτης, ὥς φασί τινες] g)· τρίτος Ζακύνθιος h)· τέταρτος αὐτὸς οὗτος, οὗ φασιν εἶναι ταπόρρητα τῆς φιλοσοφίας i) [, αὐτῶν διδάσκαλος] k)· ἐφ' οὗ καὶ τὸ

c) *μέχρι γενεῶν ἐννέα ἢ καὶ δέκα.* Legebatur *μέχρι γενεῶν ἐννεακαιδέκα.* Quod recepi restituit Bentleius Opusec. philoll. p. 197. ed. Lips. idemque confirmant cod. R et Ambrosius, qui interpretatur *ad nonam sive decimam generationem.* Primus mendum deprehendit Lipsius Manuduct. ad philos. Stoicam l. I. diss. 6. corrigendo *ἐννέα καὶ δέκα*, ut esset *novem vel decem.* Menagius putabat in numeris peccatum esse.

d) *Ξενόφιλός.* Ambrosius *xaenophilus.*

e) *ἀπὸ Θρᾴκης.* Menagius: „Legerat Ambrosius *ἐκ Θυρίης*: vertit enim, *ex Thuria*: perperam." Sane quidem: sed ipse Ambrosius *ex thracia.*

f) *Πολύμνηστος.* Scribebatur *Πολύμναστος.* Illud reddidit Aldobrandinus.

g) [, *ἀλείπτης, ὥς φασί τινες*]. Seclusi utpote intrusa ab eo qui quae ex §. 13. margini adscripta videret orationi inserenda putaret. Quod recte perspexerunt Kuehnius et Rossius l. l. §. LVII. p. 165.

h) *τρίτος Ζακύνθιος.* Rossius l. l. p. 163. probabiliter coni. addendum esse *μουσικός.*

i) *τέταρτος αὐτὸς οὗτος, οὗ φασιν εἶναι ταπόρρητα τῆς φιλοσοφίας.* Verba *τέταρτος αὐτὸς οὗτος* efflagitante sententia addidi ex emendatione Rossii l. l. p. 162. et seq., quam egregie confirmat codd. Cantabr. et Arund. lectio, *οὗ φασιν οὗτος εἶναι.*

k) [, *αὐτῶν διδάσκαλος*]. Seclusi utpote profecta ab eo qui quae sequuntur *Ἀνδρὸς ἔφα* interpretari vellet in margine, post ab alio temere inculcata. Quod probe viderunt Kuehnius et Rossius l. l. p. 163. et seq.

vit usque ad nonam sive decimam generationem: postremi enim Pythagoreorum fuere, quos et Aristoxenus vidit, Xenophilus Chalcidensis ex Thracia et Phanto Phliasius et Echecrates et Diocles et Polymnestus, Phliasii et ipsi. Erant autem auditores Philolai et Euryti Tarentinorum. Fuerunt autem Pythagorae quattuor eodem fere tempore nec multum ab se invicem distantes: unus quidem Crotoniata, tyrannicus vir; alter Phliasius, corporis exercitator [, unctor, ut quidam aiunt]; tertius Zacynthius, quartus hic ipse, cuius aiunt arcana esse philosophiae [, ipsorum praeceptor] et a quo

Digitized by Google

47. Αὐτὸς ἔφα παροιμιακὸν εἰς τὸν βίον ἦλθεν l). οἱ δὲ καὶ ἄλλον ἀνδριαντοποιὸν Ῥηγῖνον γεγονέναι φασὶ Πυθαγόραν, πρῶτον δοκοῦντα ῥυθμοῦ καὶ συμμετρίας m) ἐστοχάσθαι· καὶ ἄλλον ἀνδριαντοποιὸν Σάμιον· καὶ ἕτερον ῥήτορα μοχθηρόν· καὶ ἰατρὸν ἄλλον, τὰ περὶ σκίλλης n) γεγραφότα καί τινα περὶ Ὁμήρου συντεταγμένον o)· καὶ ἕτερον Δωρικὰ πεπραγματευμένον p), ὡς Διονύσιος ἱστορεῖ. Ἐρατοσθένης δέ φησι, καθὸ καὶ Φαβωρῖνος ἐν τῇ ὀγδόῃ παντοδαπῆς ἱστορίας παραπίθεται q), τοῦτον εἶναι τὸν πρῶτον ἐπιφανῶς πυκτεύσαντα ἐπὶ τῆς ὀγδόης καὶ τετταρακοστῆς Ὀλυμπιάδος, κομήτην καὶ ἁλουργίδα φοροῦντα· ἐκριθῆναί r) τε ἐκ τῶν παίδων καὶ γλευασθέντα αὐτίκα προσβῆναι τοὺς ἄνδρας

l) ἐφ' οὗ καὶ τὸ Αὐτὸς ἔφα παροιμιακὸν εἰς τὸν βίον ἦλθεν. Ambrosius: (*cuius aiunt illud esse philosophiae arcanum magisterium*) *in quo et illud ait proverbium in mundum veni.*

m) ῥυθμοῦ καὶ συμμετρίας. Ambrosius *numerorum ac modorum.*

n) περὶ σκίλλης. Edit. Froben. et Stephan. cum codd. RRR et Arund. περὶ κήλης. Ambrosius *de coelo* et *de cela.* Menag. περὶ Σκύλλης. Aldobrandinus *de Scylla.* Cod. Farnes. περὶ κύλλης, unde a Mureto Varr. Lectt. IX. 20. vol. I. p. 273. ed. Wolf. emendatum est περὶ σκίλλης, confirmatum illud auctoritate Plinii Hist. Nat. XIX. 5. Id ego probatum Casaubono et Kuehnio recepi, non probatum Menagio, sed ea de caussa, qua nihil potest removeri facilius.

o) καί τινα περὶ Ὁμήρου συντεταγμένον. Fortasse haec de alio quodam Pythagora intelligenda sunt, non de medico.

p) Δωρικὰ πεπραγματευμένον. Ambrosius: *qui — Dorice scripserit.*

q) καθὸ καὶ Φαβωρῖνος ἐν τῇ ὀγδόῃ παντοδαπῆς ἱστορίας παραπίθεται. Edit. Froben. et Stephan. καθὸ καὶ (Stephan. γὰρ) Φαβωρῖνος ἐν τῇ παντοδαπῇ ἱστορίᾳ παραπίθεται. Menag. καθὸ καὶ Φαβωρῖνος ἐν τῇ ἡ παντοδαπῆς ἱστορίας παραπίθεται. Ambrosius: *quem et Favorinus in omnimoda historia sequitur in libro VIII.* Aldobrandinus: *ut est apud Favorinum in VIII. variae historiae libro.* Correxi ἐν τῇ ὀγδόῃ.

r) ἐκριθῆναί. Edit. Froben. et Stephan. ἐκριφθῆναι.

proverbiale illud Ipse dixit in publicum manavit. Sunt qui et alium sculptorem Rheginum fuisse dicant Pythagoram, qui primus visus sit numeri ac proportionis repertor fuisse; alium item sculptorem Samium; et alium oratorem non bonum; et alium medicum qui de scilla scripserit ac de Homero quaedam composuerit; alium item qui Dorica tractaverit, auctore Dionysio. Porro hunc Eratosthenes, quem et Phavorinus in octavo omnimodae historiae libro sequitur, primum fuisse tradit, qui quadragesima octava Olympiade peritus ac probus pugil effulserit, comatum atque purpuratum; prohibitumque puerorum certamine atque irrisum con-

Digitized by Google

καὶ νικῆσαι. ἁπλοῦν δὲ τοῦτο καὶ τοὐπίγραμμα ε) ὅπερ 48.
ἐκοίησε Θεαίτητος·

Πυθαγόρην τινά, Πυθαγόρην τ), ὦ ξεῖνε, κομήτην,
ᾠδόμενον πύκτην εἰ κατέχεις Σάμιον υ),
Πυθαγόρης ἐγώ εἰμι· τὰ δ' ἔργα μου εἴ τιν' ἔροιο
Ἠλείων, φήσεις αὐτὸν ἄπιστα λέγειν.

Τοῦτον ὁ Φαβωρῖνός φησιν ὅροις χρήσασθαι διὰ τῆς μαθη-
ματικῆς ὕλης x), ἐπὶ πλέον δὲ y) Σωκράτην καὶ τοὺς ἐκείνῳ
πλησιάσαντας, καὶ μετὰ ταῦτα Ἀριστοτέλην καὶ τοὺς στωι-
κούς. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν οὐρανὸν πρῶτον ὀνομάσαι κόσμον
καὶ τὴν γῆν στρογγύλην· ὡς δὲ Θεόφραστος, Παρμενίδην·
ὡς δὲ Ζήνων, Ἡσίοδον. τούτῳ φασὶ ἀντιπαρατάσσεσθαι 49.
Κύλωνα z) καθάπερ Ἀντίδικον a) Σωκράτει. ἐπὶ δὲ τοῦ
ἀθλητοῦ Πυθαγόρου καὶ τοῦτο ἐλέγετο τὸ ἐπίγραμμα b)·

ε) *ἁπλοῦν δὲ τοῦτο καὶ τοὐπίγραμμα.* Legebatur *ἁπλοῦν δὲ τούτῳ καὶ τοὐπίγραμμα.* Correxit Rossius l. l, §. LVIII. p. 166.

τ) *Πυθαγόρην.* Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt Stephan. et cod. R cum Ambrosio. Vid. Iacobsii Append. Anthol. Gr. nr. 37.

υ) *ᾠδόμενον πύκτην εἰ κατέχεις Σάμιον.* Kuehnius corr. *Πύκτην εἰ κατέχεις, Σάμιον, ᾠδόμενον.*

x) *διὰ τῆς μαθηματικῆς ὕλης.* Edit. Froben. *διὰ τῆς μαθητικῆς ὕλης.* Aldobrandinus: *ob subiectam mathematicis materiam.*

y) *ἐπὶ πλέον δέ.* Ambrosius: *ampliasse vero illam.*

z) *Κύλωνα.* Legebatur *Κύδωνα.* Correxit Menagius. Conf. II. 46.

a) *Ἀντίδικον.* Stephan. et Menag. *Ἀνίδοκον.* Illud praeter edit. Froben. praebent codd. RRR atque interpretes. Conf. II. 46. ubi etiam maior scribendi inconstantia: edit. enim Froben., codd. R a manu recentiori, Arund. et Monacensis praebent *Ἀντιόλοχος*, a me receptum; Stephan. *Ἀντλοχος*, expressum Ambrosio; Menag. *Ἀντίλοχος*, expressum Aldobrandino.

b) *ἐπὶ δὲ τοῦ ἀθλητοῦ Πυθαγόρου καὶ τοῦτο ἐλέγετο τὸ ἐπίγραμμα.*

tinuo viros petiisse ac vicissе. Declarare autem hoc etiam epigramma, quod fecit Theaetetus:

Pythagoram quendam, Pythagoram, o hospes, comatum,
nobilem pugilem si nosti Samium,
Pythagoras ego sum: opera autem mea si quempiam
rogaveris
Eleum, dices illum incredibilia narrare.

Hunc Phavorinus ait definitionibus ob mathematicam usum materiam, frequentius id fecisse Socratem et qui ab eo fluxere, postmodum autem Aristotelem ac Stoicos. Primoque caelum appellasse mundum terramque rotundam: id autem Theophrastus Parmenidi, Zeno Hesiodo assignant. Huic aiunt restitisse Cylonem sicut Antidicum Socrati. De Pythagora autem athleta circumfertur etiam hoc epigramma:

Digitized by Google

Οὗτος πυκτεύσων ἐς Ὀλύμπια c) παισὶν ἄνηβος
ἤλυθε Πυθαγόρας ὁ Κράτεω Σάμιος d).

XXVI. ὁ δὲ φιλόσοφος e) καὶ ὧδε ἐπέστειλε·

Πυθαγόρας Ἀναξιμένει.

Καὶ σύ, ὦ λῷστε f), εἰ μηδὲν ἀμείνων ἦς Πυθαγόρεω γενεήν τε καὶ κλέος, μεταναστὰς ἂν ᾤχεο ἐκ Μιλήτου g)· νῦν δὲ κατερύκει σε ἡ πατρόθεν εὔκλεια, καὶ ἐμὲ δὲ h) ἂν κατέρυκεν Ἀναξιμένει ἐοικότα. εἰ δ' ὑμεῖς οἱ ὀνήιστοι τὰς πόλιας ἐκλείψετε i), ἀπὸ μὲν αὐτέων ὁ κόσμος αἱρεθήσεται k), ἐπι-
50. κινδυνώτερα δ' αὐτῇσι l) τὰ ἐκ Μήδων. οὔτε δὲ αἰεὶ καλὸν αἰθερολογέν m) μελεδωνόν τε εἶναι τῇ πατρίδι κάλλιον. καὶ

Edit. Froben. ἐπεὶ δὲ τοῦ ὀθλητοῦ πυθαγόρου, καὶ τοῦτο ἐλέγετο τὸ ἐπίγραμμα. Ambrosius: *at vero philosophi epistola legitur in hunc modum.*

c) ἐς Ὀλύμπια. Edit. Froben. et Menag. ἐς Ὀλυμπίαν, quod reddidit Aldobrandinus *Olympiam*. Illud praebet Stephan. cum Ambrosio. Vid. Iacobsii Append. Anthol. Gr. nr. 284.

d) Πυθαγόρας ὁ Κράτεω Σάμιος. Ambrosius *pythagoras crotonias.*

e) ὁ δὲ φιλόσοφος. Cod. Cantabr. ὁ δὲ φιλόσοφος οὗτος.

f) ὦ λῷστε. Fortasse scribendum ὦ λώιστε.

g) μεταναστὰς ἂν ᾤχεο ἐκ Μιλήτου. Ambrosius: *profecto ad nos iam ex Mileto migrasses.*

h) δέ. Legebatur τε. Correxit Bremius apud Orellium in Epistolis Pythagoreorum p. 299.

i) εἰ δ' ὑμεῖς οἱ ὀνήιστοι τὰς πόλιας ἐκλείψετε. Edit. Froben., Stephan. et Menag. οἱ ὀνηστοί. Correxit Casaubonus, sed ut scriberet ὀνηῖστοί, probatum Menagio, Meibomio Orellioque. Ambrosius interpretatur *augurio*, Aldobrandinus *augures*, quasi legissent οἰωνισταί. Deinde scribebatur τὰς πόλεις, quod ex cod. R correxi cum Menagio. Denique cod. Cantabr. οὐκ ἐλλείψετε.

k) αἱρεθήσεται. Edit. Froben. αἱρεθήσεται.

l) αὐτῇσι. Cod. Cantabr. αὐτοῖσι, non male.

m) αἰθερολογέν. Edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund. αἰθε-

Hic puer et pugil a pueris ad Olympia venit
Pythagoras Samius, patre satus Crateo.

At vero philosophi epistola legitur in hunc modum:

Pythagoras Anaximeni.

At tu, virorum optime, si nihil Pythagora et genere et gloria praestantior esses, profecto alio iam ex Mileto migrasses: nunc vero te continuit paterna et avita gloria, quae et me continuisset, si essem Anaximeni similis. Caeterum si vos viri virtute et meritis excellentissimi civitates deseretis, eis quidem ornatus adimetur Medique illis infestius instabunt. Neque vero semper convenit astrorum ac caeli vestigare rationes: praestat interdum ad patriam curas cogitationesque

Digitized by Google

ἐγὼ δὲ οὐ πάντα περὶ τοὺς ἐμεαυτοῦ μύθους, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμοις οὓς διαφέρουσιν εἰς ἀλλήλους Ἰταλιῶται.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ Πυθαγόρου διεληλύθαμεν, ῥητέον περὶ τῶν ἐλλογίμων Πυθαγορικῶν· μεθ' οὓς περὶ τῶν σποράδην κατά τινας φερομένων· ἔπειθ' οὕτως ἐξάψομεν τὴν διαδοχὴν τῶν ἀξίων λόγου ἕως Ἐπικούρου, καθὰ καὶ προειρήκαμεν. περὶ μὲν οὖν Θεανοῦς καὶ Τηλαύγους n) διειλέγμεθα o)· λεκτέον δὲ νῦν περὶ Ἐμπεδοκλέους πρῶτον· κατὰ γάρ τινας Πυθαγόρου διήκουσεν.

ρολογίη. Stephan. et Menag. cum Orellio αἰθερολογεῖν, quod expresserunt interpretes. Id ego ita servavi, ut scriberem αἰθερολογέν.
n) Τηλαύγους. Scribebatur Τηλαυγοῦς. Interpretes *Thelauge*.
o) διειλέγμεθα. Edit. Froben. διηλέγμεθα.

convertere. Atqui ego non semper meis vaco disputationibus, verum et bellis intersum, quibus in se invicem saeviunt Itali.

Quoniam vero de Pythagora diximus, dicendum iam de Pythagoricis illustribus viris; post quos dicendum erit de iis qui sparsim a plerisque referuntur: tum deinceps adnectemus successionis seriem memorabilium virorum usque ad Epicurum, sicuti supra promisimus. De Theano quidem et Telauge iam diximus; dicendum modo de Empedocle primum: nam secundum quosdam Pythagorae auditor fuit.

Digitized by Google

CAPUT II.

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ.

I. 51. Ἐμπεδοκλῆς, ὡς φησιν Ἱππόβοτος, Μέτωνος ἦν υἱὸς τοῦ Ἐμπεδοκλέους, Ἀκραγαντῖνος a). τὸ δ' αὐτὸ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν b), ἐπίσημον ἄνδρα γεγονέναι τὸν Ἐμπεδοκλέα τὸν πάππον τοῦ ποιητοῦ. ἀλλὰ καὶ c) Ἕρμιππος τὰ αὐτὰ τούτῳ φησίν, ὁμοίως καὶ Ἡρακλείδης ἐν τῷ περὶ νόσων d), ὅτι λαμπρᾶς ἦν οἰκίας ἱπποτροφηκότος τοῦ πάππου e). λέγει δὲ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς Ὀλυμπιονίκαις τὴν πρώτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα f) νενικηκέ-

a) Ἐμπεδοκλῆς — Ἀκραγαντῖνος. Ambrosius: *Empedocli ut ait hypodotus (hippodotus): meto pater; avus empedocles agrigentinus fuit.*

b) ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. Aldobrandinus *in XVI. libro historiarum.*

c) ἀλλὰ καί. Ambrosius non expressit.

d) Ἡρακλείδης ἐν τῷ περὶ νόσων. Edit. Froben. ἡρακλείδης ἐν τῷ περὶ νήσων, quod expressit Aldobrandinus. Alterum praeter Stephan. et Menag. praestant cod. R et Ambrosius. Conf. §. 60. ubi constanter legitur Ἡρακλείδης δὲ ἐν τῷ περὶ νόσων. Cod. Arund. περὶ νήσων.

e) ὅτι λαμπρᾶς ἦν οἰκίας ἱπποτροφηκότος τοῦ πάππου. Menag. λαμπρῶς. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praebet cod. Arund.. Edit. Froben. οἰκείας. Ambrosius; *clara ex familia fuisse avum: equosque nutrisse.*

f) τὴν πρώτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. Menagius coni. τὴν πρώτην καὶ ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.

EMPEDOCLES.

Empedocles, ut ait Hippobotus, Metonis filii Empedoclis filius fuit, Agrigentinus. Idem et Timaeus refert in decimo quinto Historiarum libro, insignem fuisse virum Empedoclem poetae avum. Sed et Hermippus eadem cum illo ait. Heraclides itidem in libro de morbis clara ex familia fuisse tradit, quum avus equos aluerit. Dicit et Eratosthenes in Olympionicis septuagesima prima Olympiade vicisse Meto-

Digitized by Google

ναι τὸν τοῦ Μέτωνος πατέρα, μάρτυρι χρώμενος Ἀριστοτέλει. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς Χρονικοῖς g) 52.
φησιν ὡς ἦν Μέτωνος μὲν υἱός, εἰς δὲ Θουρίους αὐτὸν νεωστὶ παντελῶς ἐκτισμένους Γλαῦκος h) ἐλθεῖν φησιν· εἶθ', ὑποβὰς i)·

Οἱ δ' ἱστορροῦντες ὡς πεφευγὼς οἴκοθεν k)
εἰς τὰς Συρακούσας μετ' ἐκείνων ἐπολέμει
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, τελέως ἀγνοεῖν ἐμοὶ l),
δοκοῦσιν· ἢ γὰρ οὐκέτ' m) ἦν ἢ παντελῶς
ὑπεργεγηρακώς, ὅπερ οὐχὶ n) φαίνεται.
Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν ἑξήκοντ' ἐτῶν,
ἔτι δ' Ἡρακλείδης, φησὶ τετελευτηκέναι o).

g) Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς Χρονικοῖς Vid. Heynius ad Apollodori Bibliothecam p. 1088. et seqq..
h) Γλαῦκος. Cod. Arund. Γάλυκος.
i) εἶθ' ὑποβάς. Haec quae sequuntur tam manifesta praeferunt senariorum vestigia, ut ea permirum sit neminem editorum animadvertisse. Senarios restituit Meinekius ad Menandr. et Philem. Reliquias p. XXIV.
k) πεφευγὼς οἴκοθεν. Scribebatur οἴκοθεν πεφευγώς. Transposuit Meinekius l. l..
l) ἐμοί. Scribebatur μοί. Correxit Meinekius l. l.. Edit. Froben. omisit.
m) οὐκέτ'. Scribebatur οὐκ ἔτ'. Correxit Meinekius l. l..
n) οὐχί. Scribebatur οὔ. Correxit Meinekius l. l..
o) Ἀριστοτέλης γὰρ — φησὶ τετελευτηκέναι. Edit. Froben. et Menag. Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτόν, ἔτι τε Ἡράκλειτον (Edit. Froben. cum cod. Vindobonensi LIX. apud Sturzium Praefat. ad Empedoclea p. XXI. ἡράκληιτον), ἑξήκοντα ἐτῶν φησι (Menag. φησί) τετελευτηκέναι. Eam lectionem expresserunt interpretes. Steph. Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτόν, ἔτι τε Ἡράκλειτος, ἑξήκοντα ἐτῶν φησὶ τετελευτηκέναι. Quod restitui ἔτι δ' Ἡρακλείδης, δ' ipse correxi, Ἡρακλείδης emendavit Sturzius Praefat. ad Empedoclea p. XXI. et seq.. Reliqua transponendo restituit Meinekius l. l., sed ut scriberet, Ἀριστοτέλης γὰρ αὐτὸν ἑξήκοντ' ἐτῶν | ἔτι Θ' Ἡράκλειτόν φησι τετελευτηκέναι.

nis patrem, Aristotelis utens testimonio. Apollodorus autem grammaticus in Chronicis Metonis quidem filium fuisse ait, caeterum ad Thurios nuper omnino conditos venisse Glaucus ait: deinde post pauca:

Qui vero narrant domo profugum venisse
Syracusas et cum illis bellasse
adversus Athenienses, prorsus id mihi ignorare
videntur: aut enim iam defecerat aut omnino
valde senex erat, id quod minime probatur.
Namque et Aristoteles ipsum sexagesimo aetatis anno,
insuper etiam Heraclides, ait vita excessisse.

Digitized by Google

ὁ δὲ πρώτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα νενικηκὼς πέλητι τούτου πάντως ἦν ὑμώνυμος, ὥςθ' ἅμα καὶ τὸν χρόνον ὑπὸ
53. τοῦ Ἀπολλοδώρου σημαίνεσθαι. Σάτυρος δὲ ἐν τοῖς βίοις φησὶν ὅτι Ἐμπεδοκλῆς υἱὸς μὲν ἦν Ἐξαινέτου p), κατέλιπε δὲ καὶ αὐτὸς υἱὸν Ἐξαίνετον q)· ἐπί τε τῆς αὐτῆς Ὀλυμπιάδος τὸν μὲν ἵππῳ πέλητι νενικηκέναι, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ πάλῃ ἤ, ὡς Ἡρακλείδης ἐν τῇ ἐπιτομῇ, δρόμῳ. ἐγὼ δὲ εὗρον ἐν τοῖς ὑπομνήμασι Φαβωρίνου ὅτι καὶ βοῦν ἔθυσε τοῖς θεωροῖς ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἐκ μέλιτος καὶ ἀλφίτων καὶ ἀδελφὸν ἔσχε Καλλικρατίδην. Τηλαύγης r) δὲ ὁ Πυθαγόρου παῖς ἐν τῇ πρὸς Φιλόλαον ἐπιστολῇ φησι τὸν Ἐμπεδοκλέα
54. Ἀρχινόμου εἶναι υἱόν. ὅτι δὲ ἦν Ἀκραγαντῖνος ἐκ Σικελίας, αὐτὸς ἐναρχόμενος τῶν Καθαρμῶν φησιν s)·

Ὦ φίλοι οἳ μέγα ἄστυ κατὰ ξανθοῦ Ἀκράγαντος
ναίετ' ἀν' ἄκρα πόλιος t),

p) Ἐξαινέτου. Ambrosius *exaneti*.
q) Ἐξαίνετον. Ambrosius *exanetum*. Vid. Sturzii Empedoclea p. 5.
r) Τηλαύγης. Scribebatur *Τηλαυγής*.
s) αὐτὸς ἐναρχόμενος τῶν Καθαρμῶν φησιν. Vid. Sturzii Empedoclea p. 530. et 646. sq. et Iacobsii Anthol. Gr. IX. 569.
t) Ὦ φίλοι — πόλιος. Ambrosius omittit. Pro οἳ, quod praebet edit. Froben. cum Sturzio et Iacobsio, Stephan. et Menag. *οἱ*, cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 647. ἡ. Deinde pro *ἀν'*, quod praestant edit. Froben. et Menag. cum Sturzio et Iacobsio, Stephan. *ἄν*. Denique pro *πόλιος*, quod cum Sturzio et Iacobsio restitui, edit. Froben. cum cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 647. et Palatino Anthol. Gr. *πόλιος*, Stephan. et Menag. *πόλεως*. Menagius malebat *πόλινς*.

Qui vero septuagesimam et primam Olympiadem vicerat eques, eodem censebatur nomine, ita ut simul tempus ab Apollodoro significetur. Satyrus autem in Vitis Empedoclem ait filium fuisse Exaeneti, reliquisse autem et illum filium Exaenetum, eademque Olympiade ipsum quidem equestri certamine vicisse, filium vero illius lucta sive, ut ait Heraclides in Epitome, cursu. Verum enim ego in Phavorini Commentariis reperi Empedoclem et bovem mactasse legatis ex melle et farina fratremque habuisse Callicratidem. Telauges autem Pythagorae filius in epistola ad Philolaum Empedoclem ait Archinomi fuisse filium. Quod autem Agrigentinus ex Sicilia fuerit, ipse initio Lustrationum refert:

O socii ingentem flavae Acragantis ad undas
Urbem qui colitis positam sub moenibus altis.

Digitized by Google

καὶ τὰ μὲν περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ τοιαῦτα. Ἀκοῦσαι δ' αὐτὸν Π. Πυθαγόρου Τίμαιος διὰ τῆς ἑνάτης ἱστορεῖ, λέγων ὅτι παραγνωσθεὶς ἐπὶ λογοκλοπείᾳ u) τότε, καθὰ καὶ Πλάτων, τῶν λόγων ἐκωλύθη μετέχειν. μεμνῆσθαι δὲ καὶ αὐτὸν Πυθαγόρου λέγοντα·

Ἦν δέ τις ἐν πλείοσιν ἀνὴρ περιώσια εἰδώς,
ὃς δὴ μήκιστον πραπίδων ἐκτήσατο πλοῦτον x).

οἱ δὲ ταῦτα εἰς Παρμενίδην αὐτὸν λέγειν ἀναφέροντα. φησὶ 55.
δὲ Νεάνθης ὅτι μέχρι Φιλολάου καὶ Ἐμπεδοκλέους ἐνομίζοντο οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν λόγων y). ἐπεὶ δ' αὐτὸς διὰ τῆς ποιήσεως ἐδημοσίευσεν αὐτά z), νόμον ἔθεντο μηδενὶ μεταδόσεων ἐποποιῷ a). νὸ δ' αὐτὸ καὶ Πλάτωνά φησι b) παθεῖν· καὶ γὰρ τοῦτον πωλυθῆναι. τίνος μέντοι γε αὐτῶν

u) λογοκλοπείᾳ. Kuehnius coni. λογοεπείᾳ.
x) Ἦν δέ τις — πλοῦτον. Cod. Arund. ἐν πείνῃσιν. Edit. Froben. περιώδια. Vid. Sturzii Empedoclea p. 533. et 670. sq..
y) ὅτι μέχρι Φιλολάου — τῶν λόγων. Ambrosius: *pythagoricos usque ad philolaum et empedoclem ad sermonum communionem admitti solitos.* Aldobrandinus: *Pythagoricos ad Philolaum et Empedoclem usque disciplinam communicavisse cum aliis.*
z) ἐπεὶ δ' αὐτὸς διὰ τῆς ποιήσεως ἐδημοσίευσεν αὐτά. Menag. ἐδημοσίωσεν. Ambrosius: *Ubi vero ipse poemata illa vulgare coepit.* Aldobrandinus: *sed postea quam ipse edito poemate eam divulgavit.*
a) νόμον ἔθεντο μηδενὶ μεταδόσεων ἐποποιῷ. Ambrosius: *latam esse legem uti vereificator omnis inde arceretur.* Aldobrandinus: *legem tulerunt, nullo ut cum epico communicare disciplinam liceret.*
b) φησι. Stephan. et Menag. φασί, quod expressit Ambrosius. Aldobrandinus omittit. Singularem restitui ex edit. Froben..

Hactenus de genere ipsius. Audisse autem Pythagoram Timaeus auctor est in nono Historiarum, dicens deprehensum quod doctrinam furatus esset, sicuti et Plato, atque ideo ad consortium sermonum admitti prohibitum: ipsumque meminisse Pythagorae his verbis:

Quidam et in his vir summus erat verumque peritus,
Divitiis qui animi cordatos vinceret omnes.

Sunt qui ista de Parmenide dixisse putant. Refert Neanthes Pythagoricos usque ad Philolaum et Empedoclem ad sermonum communionem admittere omnes solitos. Ubi vero ipse poemate disciplinam divulgavit, legem tulerunt uti nullo eum epico poeta communicare disciplinam liceret. Idem et Platonem pertulisse aiunt: quippe et hunc fuisse prohibitum. Quem tamen illorum audiverit Empedocles, non dixit:

Digitized by Google

ἤκουσεν ὁ Ἐμπεδοκλῆς c), οὐκ εἶπεν· τὴν γὰρ προφερομένην πρὸς Τηλαύγους d) ἐπιστολὴν ὅτι μετέσχεν e) Ἱππάσου καὶ Βροντίνου, μὴ εἶναι ἀξιόπιστον f). ὁ δὲ Θεόφραστος Παρμενίδου φησὶ ζηλωτὴν αὐτὸν γενέσθαι καὶ g) μιμητὴν ἐν τοῖς ποιήμασι· καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἐν ἔπεσι τὸν περὶ φύσεως λόγον
56. ἐξενεγκεῖν h). Ἕρμιππος δὲ οὐ Παρμενίδου, Ξενοφάνους i) δὲ γεγονέναι ζηλωτήν, ᾧ καὶ συνδιατρῖψαι καὶ μιμήσασθαι τὴν ἐποποιΐαν· ὕστερον δὲ τοῖς Πυθαγορικοῖς ἐντυχεῖν. Ἀλκιδάμας δ' ἐν τῷ φυσικῷ k) φησι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ζήνωνα καὶ Ἐμπεδοκλέα ἀκοῦσαι Παρμενίδου, εἶθ' ὕστερον ἀποχωρῆσαι· καὶ τὸν μὲν Ζήνωνα κατ' ἰδίαν l) φιλοσοφῆσαι, τὸν δὲ Ἀναξαγόρου διακοῦσαι καὶ Πυθαγόρου· καὶ τοῦ μὲν τὴν εὐμένειαν ζηλῶσαι τοῦ τε βίου καὶ τοῦ
III. 57. σχήματος, τοῦ δὲ τὴν φυσιολογίαν. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ

c) ὁ Ἐμπεδοκλῆς. Edit. Froben. articulum omittit.
d) Τηλαύγους. Scribebatur Τηλαυγοῦς.
e) ὅτι μετέσχεν. Cod. Arund. ὅτι τε μετέσχεν.
f) μὴ εἶναι ἀξιόπιστον. Ambrosius: *non usquequaque probari.*
g) καί. Edit. Froben. omittit.
h) ἐν ἔπεσι τὸν περὶ φύσεως λόγον ἐξενεγκεῖν. Ambrosius: *versu physicae rationis apparuisse.* Aldobrandinus: *versibus de natura sermonem fecisse.*
i) Ξενοφάνους. Ambrosius *xenophanis.*
k) Ἀλκιδάμας δ' ἐν τῷ φυσικῷ. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium Praefat. ad Empedoclea p. XVI. Ἀλκίδας, sed in margine Ἀλκιδάμας. Ambrosius *Alcidamus* et *Alcidamas.* Aldobrandinus *Alcidamas in physicis.* Henricus Eduardus Fossius Comment. de Gorgia Leontino p. 17. coni. ἐν τῷ μουσείῳ aut ἐν τῷ μουσικῷ.
l) κατ' ἰδίαν. Edit. Froben. et Menag. κατιδίαν.

eam enim quae Telaugis fertur epistolam, in qua Hippasum ac Brontinum audivisse dicitur, non esse fide dignam. Enimvero Theophrastus Parmenidem illum imitatum dixit ipsiusque aemulum et in poematibus fuisse: quippe et illum versibus sermonem de natura prodidisse. Hermippus autem non Parmenidis, verum Xenophanis fuisse imitatorem tradidit, quocum diu versatus cuiusque carmina imitatus esset, postmodum autem Pythagoricis congressum esse. Alcidamas vero in Physico refert eodem tempore Zenonem et Empedoclem una audivisse Parmenidem, postea ab eo discessisse: ac Zenonem quidem seorsum philosophatum esse, hunc vero Anaxagoram et Pythagoram audisse atque alterius constantiam et gravitatem vitae atque habitus, alterius de natura rationes fuisse imitatum. Aristoteles vero in Sophista pri-

Digitized by Google

Σοφιστὴ φησὶ πρῶτον Ἐμπεδοκλέα ῥητορικὴν εὑρεῖν, Ζήνωνα δὲ διαλεκτικήν. ἐν δὲ τῷ περὶ ποιητῶν φησιν ὅτι καὶ Ὁμηρικὸς ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ δεινὸς περὶ τὴν φράσιν γέγονε, μεταφορικός τε ὢν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς περὶ ποιητικὴν ἐπιτεύγμασι m) *χρώμενος· καὶ δὴ ὅτι* n) *γράψαντος αὐτοῦ καὶ ἄλλα ποιήματα τήν τε τοῦ Ξέρξου διάβασιν καὶ προοίμιον εἰς Ἀπόλλωνα, ταῦθ' ὕστερον κατέκαυσεν ἀδελφή τις αὐτοῦ ἢ θυγάτηρ, ὡς φησιν Ἱερώνυμος, τὸ μὲν προοίμιον ἄκουσα, τὰ δὲ Περσικὰ βουληθεῖσα διὰ τὸ ἀτελέστατα εἶναι. καθόλου* 58.
*δέ φησι καὶ τραγῳδίας αὐτὸν γράψαι καὶ πολιτικά*o) *· Ἡρακλείδης δὲ ὁ τοῦ Σαραπίωνος ἑτέρου φησὶν εἶναι τὰς τραγῳδίας. Ἱερώνυμος δέ φησιν αὐτὸν*p) *τρισὶ καὶ τετταράκοντα*q) *ἐντετυχηκέναι, Νεάνθης δὲ νέον ὄντα γεγραφέναι τὰς τραγῳδίας καὶ αὐτὸν ἔπεσθαι αὐταῖς ἐντετυχηκέναι*r). *φησὶ*

m) *τοῖς περὶ ποιητικὴν ἐπιτεύγμασι.* Edit. Froben. et Menag. cum cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium in Empedocleis p. 28. *ἐπιτάγμασι*, quod expressit Aldobrandinus *poeticae artis praeceptis.* Ambrosius *poeticis figuris.* Quod ex Stephan. recepi probaverunt iam Kuehnius et Sturzius l. l.

n) *καὶ δὴ ὅτι.* Edit. Froben. et Stephan. *καὶ διότι*, quod expressit Ambrosius *Atque ideo.*

o) *πολιτικά.* Cod. Arund. *πολιτικούς.*

p) *αὐτόν.* Scribebatur *αὐτόν.* Edit. Froben. et Menag. omittunt.

q) *τρισὶ καὶ τετταράκοντα.* Ambrosius *quadraginta tria illius opuscula.*

r) *Νεάνθης δὲ — αὐταῖς ἐντετυχηκέναι.* Edit. Froben. omittit. Ambrosius: *Neanthes autem ad hunc iuvenem scripsisse et ipsum tragoedias: in quas se postea incidisse.* Menag. *αὐτοῖς.* Caeterum scribebatur *αὐτόν.*

mum Empedoclem oratoriae inventorem ait, Zenonem vero dialecticae. In libro autem de poetis asserit Homericum Empedoclem acutumque in dicendo fuisse, translationibus item ac caeteris artis poeticae feliciter tractandae praesidiis usum: addit etiam hoc, quod, quum et alia poemata scripsisset et Xerxis transitum et hymnum in Apollinem, ea postmodum ignibus tradiderit soror quaedam ipsius sive filia, ut Hieronymus meminit, hymnum quidem imprudens, Persica autem prudens ac sciens, quod ea imperfecta essent. Omnino tragoedias illum praeterea scripsisse refert ac politica: verum Heraclides Serapionis filius tragoedias alterius fuisse memorat. Hieronymus vero quadraginta tres se legisse asserit, Neanthes autem hunc iuvenem scripsisse tragoedias, in quas se postea incidisse. Porro Satyrus in Vitis

Digitized by Google

δὲ Σάτυρος ἐν τοῖς βίοις ὅτι καὶ ἰατρὸς ἦν καὶ ῥήτωρ ἄριστος. Γοργίαν γοῦν τὸν Λεοντῖνον αὐτοῦ γενέσθαι μαθητήν, ἄνδρα ὑπερέχοντα ἐν ῥητορικῇ καὶ τέχνην ἀπολελοιπότα· ὃν φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς ἐννέα πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἔτη
IV. 59. βιῶναι. τοῦτόν φησιν ὁ Σάτυρος λέγειν ὡς αὐτὸς παρείη τῷ Ἐμπεδοκλεῖ γοητεύοντι. ἀλλὰ καὶ αὐτὸν διὰ τῶν ποιημάτων ἐπαγγέλλεσθαι τοῦτό τε καὶ ἄλλα πλείω, δι' ὧν φησι s)·

Φάρμακα δ' ὅσσα t) γεγᾶσι πακῶν καὶ γήραος ἄλκαρ,
πεύσῃ, ἐπεὶ μούνῳ σοὶ ἐγὼ κρανέω u) τάδε πάντα.
παύσεις δ' ἀκαμάτων ἀνέμων μένος x), οἵ τ' ἐπὶ γαῖαν
ὀρνύμενοι πνοιαῖσι καταφθινύθουσιν ἄρουραν y)·
καὶ πάλιν z), ἢν κ' ἐθέλῃσθα a), παλίντιτα πνεύματ' ἐπάξεις b)·

s) δι' ὧν φησι. Versus qui sequuntur Empedocleos Ambrosius in brevius contraxit cum aliis multis, ut de eius lectione iudicari nequeat. Interpretatur autem sic: *pharmaca quibus et morbi et senectus arceantur et ventorum et (vel) noxii pellantur flatus vel salubres ac laeti adhibeantur, mortui autem (mortuique) item reviviscant.* Vid. Sturzii Empedoclea p. 531. sq. et p. 660. sqq.

t) Φάρμακα δ' ὅσσα. Edit. Froben. ὅσα. Tzetzes Chiliadd. II. 906. Φάρμακα ὅσσα.

u) κρανέω. Stephan. κρανόω.

x) παύσεις δ' ἀκαμάτων ἀνέμων μένος. Suidas s. v. ἄπνους pro μένος glossema habet βίας. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 661. παύσῃ δ' ἐκ καμάτων ἀναειμένος.

y) πνοιαῖσι καταφθινύθουσιν ἄρουραν. Clemens Alex. Stromatt. VI. p. 754. ed. Potter. Θνητοῖσι καταφθινύθουσιν ἀρούρας. Pluralem ἀρούρας praebet etiam Tzetzes expressitque Aldobrandinus. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 661. ἀρούρας.

z) καὶ πάλιν. Haec apud Suidam l. l. et Eudociam in Villoisoni Anecdotis vol. I. p. 170. seiuncta leguntur ab versibus Empedoclis.

a) ἢν κ' ἐθέλῃσθα. Suidas l. l. ἐθέλεσθα. Clemens Alex. l. l. εὖτ' ἐθέλῃσθα.

b) παλίντιτα πνεύματ' ἐπάξεις. Clemens Alex. l. l. παλίντιτα πνεύ-

refert et medicum illum fuisse oratoremque optimum. Itaque Gorgiam Leontinum ipsius fuisse discipulum, virum in oratoria insignem, qui et artem rhetoricam scripserit: quem tradit Apollodorus in Chronicis centum et novem aetatis implesse annos. Hunc ait Satyrus dicere solitum affuisse se Empedocli magiam exercenti. Ipsumque in poematibus id profiteri et complura alia, quum dicat:

Pharmaca queis pellas morbos levesque senectam,
Percipies, quae cuncta tibi communico soli:
Compescesque truces ventorum rite procellas,
Exorti insanis qui vastant flatibus agros;
Rursum, si libeat, mox flamina pigra ciebis

Digitized by Google

θήσεις c) δ' ἐξ ὄμβροιο κελαινοῦ καίριον αὐχμὸν d)
ἀνθρώποις, θήσεις e) δὲ καὶ ἐξ αὐχμοῖο θερείου f)
ῥεύματα δενδρεόθρεπτα, τὰ δ' ἐν θέρει ἀήσαντα g)·
ἄξεις δ' ἐξ Ἅιδαο καταφθιμένου μένος ἀνδρός.

Φησὶ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ h) κατὰ πολλοὺς τρόπους τεθαυμάσθαι i) τὸν ἄνδρα. καὶ γὰρ ἐτησίων ποτὲ k) σφοδρῶς πνευσάντων ὡς τοὺς καρποὺς λυμῆναι, κελεύσας ὄνους ἐκδαρῆναι l) καὶ ἀσκοὺς ποιῆσαι, πρὸς τοὺς λόφους καὶ V. 60.

ματα θήσεις. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 661. παλίντητα. Suidas παλίντονα, valde probatum Sturzio l. l. p. 661. sq., qui ipse coni. παλίντυπα et πάλιν τε τὰ — ἐπάξῃς. Tzetzes l. l. πάλιν τε τά.

c) θήσεις. Suidas l. l. στήσει. Tzetzes l. l. στήσεις.

d) καίριον αὐχμόν. Suidas l. l. ῥόον καίριον.

e) θήσεις. Tzetzes l. l. στήσεις.

f) θερείου. Tzetzes l. l. θέρειον.

g) τὰ δ' ἐν θέρει ἀήσαντα. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 662. sq. τά τ' ἐν θέρει ἀήσαντα. Suidas l. l. τά τ' ἐν θέρει ἐόντα. Tzetzes l. l. τά τ' αἰθρίνα θήσονται. Sturzius l. l. primum coni. αὐανθέντα, ut intelligeret fluvios seu torrentes qui aestate exarescunt; deinde vulgatam interpretabatur de fluentis seu torrentibus qui aestate vaporem exhalant, item de exsiccatis, arefactis; denique coni. τά τ' ἐν θέρει ἀτμίζοντα, ut intelligeret quae aestivo tempore vaporant seu vaporem emittunt, idemque recepit. Hermannus apud Sturzium l. l. p. 663. coni. τά τ' αἰθέρι' αἰθύσσοντα. Buttmannus in Beckii Commentariis societ. philol. Lips. vol. IV. p. 35. τά τ' αἰθέριν' ἀτάσσοντα. Bernardus Henricus Carolus Lommatzschius in libro nuperrime edito, *Die Weisheit des Empedocles nach ihren Quellen und deren Auslegung philosophisch bearbeitet*, p. 306. interpretatur *Erfrischung in Sommerungsgluthen*, ut recte videatur expressisse vulgatam. Kuehnius post hunc versum lacunam statuit, quum qui sequitur nihil commune habeat cum ventis aestivis, sed agat potius de necromantia.

h) ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ. Scribebatur ἐν τῇ ιη.

i) τεθαυμάσθαι. Edit. Froben. τε θαυμάσθαι.

k) ποτέ. Ambrosius *plerumque*.

l) κελεύσας ὄνους ἐκδαρῆναι. Stephan. omittit. Rem ipsam quum alii aliter narrent, Isaacus Vossius apud Menagium probabiliter coniecit Diogenem quae auctoris sui Timaei verba aut male legisset aut intellexisset ita corrupisse ut simul fabulam redderet absurdam: id quod eo ipse confirmavit ut quae apud Plutarchum

Et media induces e tempestate serenum;
Induces media pluvias aestate salubres
Et flatus sicca qui perflent omnia messe,
Exstinctumque hominem nigro revocabis ab Orco.

Multisque item modis eum virum admirationi habitum Timaeus in decimo octavo Historiarum auctor est. Namque etesiis aliquando vehementer flantibus, adeo ut fruges corrumperent, excoriari asinos iussit factisque utribus eos col-

Digitized by Google

τὰς ἀκρωρείας m) διέτεινε πρὸς τὸ συλλαβεῖν τὸ πνεῦμα· λήξαντος δέ n), Κωλυσανέμαν κληθῆναι. Ἡρακλείδης δὲ ἐν τῷ περὶ νόσων φησὶ καὶ Παυσανίᾳ ὑφηγήσασθαι αὐτὸν o) τὰ περὶ τὴν ἄπνουν. ἦν δ' ὁ Παυσανίας p), ὥς φησιν Ἀριστιππος καὶ Σάτυρος, ἐρώμενος αὐτοῦ, ᾧ δὴ καὶ τὰ περὶ φύσεως προσπεφώνηκεν q) οὕτως,

61. *Παυσανία, σὺ δὲ κλῦθι, θαΐφρονος Ἀγχίτου υἱέ r).*

ἀλλὰ καὶ ἐπίγραμμα εἰς αὐτὸν ἐποίησε s) ·

Παυσανίην t) ἰητρὸν ἐπώνυμον u) Ἀγχίτεω x) υἱόν,
φῶτ' y) Ἀσκληπιάδην πατρὶς ἔθρεψε z) Γέλα a),

T. II. p. 1126. B. ed Francof. leguntur *διασφάγας ὄρους* sic accepta diceret Diogeni ac si scriptum fuisset *διασφάξας ὄρους*. Vid. Sturzii Empedoclea p. 48. et seqq..

m) *ἀκρωρείας*. Edit. Froben. *ἀκρορίας*.

n) *λήξαντος δέ*. Edit. Froben. cum cod. R. *λύσαντος δέ*, unde nescio quis apud Menagium coni. *κωλύσαντος δέ*.

o) *αὐτόν*. Edit. Froben. omittit.

p) *ἦν δ' ὁ Παυσανίας*. Edit. Froben. *ἦν δέ φησι παυσανίας*.

q) *προσπεφώνηκεν*. Edit. Froben. *προσφώνηκεν*. Ambrosius *declaravit*. Aldobrandinus *alloquitur*.

r) *Παυσανία — υἱέ*. Vid. Sturzii Empedoclea p. 513. et p. 537. sq..

s) *ἀλλὰ καὶ ἐπίγραμμα εἰς αὐτὸν ἐποίησε*. Vid. Sturzii Empedoclea p. 532. et p. 569. sq. itemque Iacobsii Anthol. Gr. VII. 508. ubi Simonidi tribuitur.

t) *Παυσανίην*. Iacobsius l. l. *Παυσανίαν*.

u) *ἐπώνυμον*. Rossius l. l. §. LVIII. p. 167.: „*Ἐπώνυμος* heic est *habens nomen rei conveniens*. Nam qui medicus est, multasque aegritudines depellit, *Παυσανίης* vere dicitur. Hoc non viderunt interpretes Laërtii; quorum alter *inclytum*, alter *clarum ἐπώνυμον* reddidere." Ambrosius poeta hunc et alterum versum sic interpretatur:

Pausaniae medico anchito cognomine nato
Asclipiades patria clara gela est.

x) *Ἀγχίτεω*. Scribebatur *Ἀγχίτου*. Correxi ex Anthologia.

y) *φῶτ'*. Iacobsius l. l. *τόνδ'*.

z) *ἔθρεψε*. Sturzius l. l. et Iacobsius l. l. *ἔθαψε*.

a) *Γέλα*. Cod. Palat. apud Iacobsium l. l. *πέλας*. Planudes *κόνις*. Iacobsius coni. *πατρὶς ἔθαψε Γέλας*.

libus et montium verticibus admoveri ad compellendos flatus: cessantibus autem ventis ab eventu rei *Κωλυσανέμαν* vocatum esse. Heraclides quoque in libro de morbis ait ipsum Pausaniae dictasse quae de femina exanimi ille scripsit. Erat autem Pausanias, ut Satyrus et Aristippus ait, amator eius, cui et de natura libros compositos ita dedicavit,

Pausania Anchiti sapientis, percipe, fili.

Sed et epigramma in eum fecit:

Pausaniam Anchiti natum Phoebique nepotem,
Clarum aluit medicum patria clara Gela,

Digitized by Google

ὃς πολλοὺς b) μογεροῖσι μαραινομένους καμάτοισι c)
φῶτας ἀπέστρεψεν d) Περσεφόνης ἀδύτων e).
Τὴν γοῦν ἄπνουν f) ὁ Ἡρακλείδης g) φησὶ τοιοῦτόν τι εἶναι,
ὡς τριάκοντα ἡμέρας συντηρεῖν ἄπνουν καὶ ἄσφυκτον h) τὸ
σῶμα· ὅθεν καὶ εἶπεν αὐτὸν καὶ ἰατρὸν καὶ μάντιν, λαμ-
βάνων ἅμα καὶ ἀπὸ τούτων τῶν στίχων i)·
Ὦ φίλοι, οἳ μέγα ἄστυ κατὰ ξανθοῦ Ἀκράγαντος 62.
ναίετ' ἀν' ἄκρα πόλιος k), ἀγαθῶν μελεδήμονες ἔργων,

b) πολλούς. Iacobsius l. l. πλείστους, quod expressisse videtur Ambrosius *plerosque*.

c) μογεροῖσι μαραινομένους καμάτοισι. Menag. μογεροῖσι. Iacobsius l. l. κρυεραῖσι μαραινομένους ὑπὸ νούσοις.

d) ἀπέστρεψεν. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 670. ἀπέστρεψε.

e) Περσεφόνης ἀδύτων. Iacobsius l. l. Φερσεφόνης θαλάμων.

f) Τὴν γοῦν ἄπνουν. Ambrosius *την γουν απνουν*.

g) ὁ Ἡρακλείδης. Legebatur ὁ Ἡράκλειτος. Edit. Froben. ὁ ἡράκλητος. Emendaverunt Casaubonus, qui supra ad Prooemii §. 12. correxerat Ἡρακλείδου, Mercurialis Varr. Lect. IV. 44. et Menagius ad Prooemii §. 12. Vid. Sturzii Empedoclea p. 59. et seqq..

h) ἄσφυκτον. Legebatur ἄσηπτον, quod Ambrosius interpretatur *integrum incorruptumque*, Aldobrandinus *incorruptum*. Hesychius Milesius p. 24. ed. Orell. et Suidas s. v. ἄπνους habent ἄσητον, quod ita placuit Aldobrandino ut quod etiam ab cod. Farnes. servatum videret ἄσηπτον mutare nollet; item Casaubono, sed ut praeferret quod ex Galeno de locis adfectis VI. 5. vol. VII. p. 517. sq. ed. Charter. restituisset Mercurialis l. l. ἄσφυκτον. Idem restituendum docuit Menagius ad Prooemii §. 12., quem cum Sturzio l. l. p. 61. secutus sum.

i) ὅθεν καὶ εἶπεν — τῶν στίχων. Stephan. ὅθεν εἶπεν. Ambrosius: *Unde illum et medicum et vatem dixit ut ex eius versibus patet quibus incolas ampli agrigenti salvere iubet: a quibus et deum se credi vult divinosque sibi petit honores.* Versus ipsos omittit. De versibus ipsis vid. Sturzii Empedoclea p. 530. et p. 646. sqq. itemque Iacobsii Anthol. Gr. IX. 569. in quam versus quinque priores recepti sunt.

k) Ὦ φίλοι — ναίετ' ἀν' ἄκρα πόλιος. Scribebatur ναίετ' ἀν' ἄκρα πόλεως. Correxerunt Sturzius et Iacobsius ll. ll.. Edit. Froben. ναίετ' ἄκρα πόλεως. Menag. ναίετε ἄκρα πόλεως. Cod. Arund. ναίετ' ἂν ἀκροπόλεις. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 647.

Qui multos diris homines languoribus aegros
Eripuit furvis Persephones thalamis,

Exanimem igitur Heraclides tale quiddam esse ait, quod triginta dies corpus absque spiritu integrum incorruptumque servet: unde etiam illum et medicum et vatem dixit, quod simul ex his eius versibus accepit:

Urbem qui flavi ad ripas Acragantis, amici,
Incolitis magnam, res et curatis honestas,

Digitized by Google

χαίρετ᾽· ἐγὼ δ᾽ ὔμμιν l) θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι m) θνητὸς
πωλεῦμαι n) μετὰ πᾶσι τετιμένος o), ὥςπερ ἔοικεν p),
ταινίαις τε q) περίστεπτος στέφεσίν τε θαλείης r)·
τοῖσιν ἅμ᾽ εὖτ᾽ ἂν ἵκωμαι ἐς ἄστεα τηλεθόωντα,
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶ σεβίζομαι· οἱ δ᾽ ἅμ᾽ ἕπονται
μυρίοι s), ἐξερέοντες ὅπη πρὸς κέρδος ἀταρπός·
οἱ μὲν μαντοσυνέων κεχρημένοι, οἱ δ᾽ ἐπὶ νούσων t)
παντοίων ἐπύθοντο κλύειν εὐηκέα u) βάξιν.

VII. 63. Μέγαν δὲ τὸν Ἀκράγαντα εἰπεῖν φησιν x), ἐπεὶ μυριάδες

πόλευς. Palat. apud Iacobsium l. l. ἀνακραπολῆος. Caeterum Sturzius post hunc versum ex Diodoro Siculo XIII. 83. admodum probabiliter inseruit hunc, ξείνων αἰδοῖοι λιμένες, κακότητος ἄπειροι.

l) ὔμμιν. Scribebatur ὑμῖν. Correxerunt Sturzius et Iacobsius ll. ll. confirmantque Sextus Empiricus adv. Mathematt. I. 302. p. 283. ed. Fabric., Philostratus vit. Apollonii l. 1. et Suidas s. v. Ἐμπεδοκλῆς.

m) οὐκέτι. Scribebatur οὐκ ἔτι. Illud praebent Sextus Empiricus et Iacobsius ll. ll.,

n) πωλεῦμαι. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 648. πολεῦμαι.

o) τετιμένος. Edit. Froben. et Menag. cum cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 648. τετιμημένος. Illud praestant Stephan. et cod. Arund. cum Sturzio et Iacobsio ll. ll..

p) ἔοικεν. Scribebatur ἔοικα. Illud praebet Iacobsius l. l.. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 648? ἔοικα.

q) τε. Stephan. omittit.

r) στέφεσίν τε θαλείης. Edit. Froben. στέφεσί τε θαλείης. Cod. R et Iacobsius l. l. στέφεσίν τε θαλείοις. Aldobrandinus *coronisque florentibus*.

s) μυρίοι. Scribebatur μύριοι. Correxit Sturzius l. l. praeeunte Stephano in Poesi philosophica.

t) οἱ δ᾽ ἐπὶ νούσων. Legebatur οἱ δέ τι νούσων. Emendavit Sturzius l. l..

u) εὐηκέα. Edit. Froben. εὐσικέα. Aldobrandinus *decoram*. Conr. Rittershusius ad Porphyr. Vit. Pythag. §. 29. coni. εὐηχέα.

x) φησιν. Ita simpliciter edit. Froben. et Stephan., ut appareat intelligi Heraclidem. Complurium auctoritati tribuit Ambrosius interpretando *ferunt*, uni sed uni omnium obscurissimae Menagiana, quae quod praebet φησι Ποταμίλλᾳ, expressum iam Aldobrandino,

Salvete: immortalis ego conversor apud vos,
Ut par est, deus et tali me dignor honore,
Formosis vinctus vittis roseisque corollis:
Queis quando egregias veniam comitatus ad urbes,
Mulieribus maribusque colar, comitesque sequentur
Innumeri, ad lucrum quos ardens semita ducit,
Quique prophetiam exercent, qui discere morbi
Omnigeni curam cupiunt artesque salubres.

Amplius vero Agrigentum dixisse refert, quod in illa octin-

Digitized by Google

αὐτὸν κατοίκουν ὀγδοήκοντα γ). ὅθεν τὸν Ἐμπεδοκλέα εἰπεῖν, τρυφώντων αὐτῶν; „Ἀκραγαντῖνοι τρυφῶσι μὲν ὡς ἄριστον ἀποθανούμενοι, οἰκίας δὲ κατασκευάζονται ὡς πάντα τὸν χρόνον βιωσόμενοι.“ αὐτοὺς δὲ τούτους τοὺς Καθαρμοὺς ἐν VIII. Ὀλυμπίᾳ ῥαψῳδῆσαι δ) λέγεται Κλεομένην τὸν ῥαψῳδὸν α), ὡς καὶ Φαβωρῖνος ἐν Ἀπομνημονεύμασι b). Φησὶ c) δ' αὐτὸν IX. καὶ Ἀριστοτέλης ἐλεύθερον γεγονέναι καὶ πάσης ἀρχῆς ἀλλό-

confirmant codd. RRR idemque bona fide repeti curavit Meibomius. At non desunt quae eius fidem infirment aliae lectiones: codex enim Palat. praebet ποταμὸν ἄλλον et Vindobon. LIX. apud Sturzium Praefat. ad Empedoclea p. XXIX. ποταμόν· ἀλλ'. Accedit quod tam altum est de Potamillae persona silentium, ut vel doctissimus interpretum Meuagius hanc sibi feminam omnium feminarum diceret ignoratissimam. Kuehnius igitur Timaeo tribuit, ita quidem ut quae reliqua fuissent eius nominis vestigia ταμι permixta crederet cum voce πολλά, ab eo profecta, cui quae de numero Agrigentinorum traderet Timaeus parum viderentur probabilia esse. Recte eam rationem improbavit Samuel Battierius Continuatione observationum et emendationum in Diogenis Laertii libros, edita Basileae a. 1705. 4. qui primus de expungenda Potamilla cogitavit. „Ex margine enim,“ inquit, „illud in textum esse transsumptum non dubito, et in margine sine dubio librarius scriptum repererat ποταμὸν ἄλλως. Et hoc notaverat quidam primum ad marginem, quoniam alias fluvium designat vox Ἀκράγας, cum ea hoc in loco ipsam urbem significet.“ Neque aliter iudicavit Rossius l. l. §. IX. p. 168. et seq., quem secutus est Sturzius Praefat. ad Empedoclea p. XXVIII. et seq. Caeterum, ne quid omittam, Creuzerus ad Fragmenta historicorum Graecc. antiquiss. p. 228. et seqq. coni. ποτ' ἀμιλλαν sive ποθ' ἁμιλλαν, ut tripliciter interpretaretur, vel *ut sui aemulationem excitet*, vel *ut contendere cum quavis aliâ urbe possit*, vel *ut bella gerere queat*.

γ) ἔχει μυριάδες αὐτὸν κατοίκουν ὀγδοήκοντα. Diodorus Siculus XIII. 84. Ἀκραγαντῖνοι μὲν ἦσαν πλείω τῶν διςμυρίων, σὺν δὲ τοῖς κατοικοῦσι ξένοις οὐκ ἐλάττους τῶν εἴκοσι μυριάδων. unde Samuel Bochartus Geograph. Sacr. IV. 20. coni. εἴκοσι pro ὀγδοήκοντα, i. e. κ' pro π'. Probat Sturzius ad Empedoclea p. 647.

δ) ῥαψῳδῆσαι. Ambrosius *in unum corpus coegisse*.

α) τὸν ῥαψῳδόν. Ambrosius *compactor*.

b) ἐν Ἀπομνημονεύμασι. Edit. Froben. ἐν ἀπομνημονευμάτων. Ambrosius *in commemorationibus*.

c) Φησί. Edit. Froben. φησίν.

genta hominum millia inhabitarent: unde et Empedoclem illis deliciis vacantibus dixisse, *Agrigentini deliciis quidem ita quotidie se dedunt, ac si postridie morituri; domos vero ita aedificant, quasi perpetuo victuri.* Eas vero ipsas Expiationes cecinisse fertur Cleomenes rhapsodus, quemadmodum et Phavorinus in Commentariis ait. Fuisse vero eum in primis liberum atque ab omni imperandi fastu remotissimum Aristoteles tradit, siquidem et regnum quum sibi

Digitized by Google

τριον, εἴ γε τὴν βασιλείαν αὐτῷ διδομένην παρητήσατο, καθάπερ Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ d) λέγει, τὴν λιτότητα
64. δηλονότι πλέονε) ἀγαπήσας. τὰ δ' αὐτὰ καὶ Τίμαιος εἴρηκε, τὴν αἰτίαν ἅμα παρατιθέμενος τοῦ δημοτικὸν εἶναι τὸν ἄνδρα. φησὶ γὰρ ὅτι πληθεὶς ὑπό τινος τῶν ἀρχόντων καὶ προβαίνοντος τοῦ πότου ὡς τὸ δεῖπνον οὐκ εἰσεφέρετο, τῶν δ' ἄλλων ἡσυχαζόντων, μισοπονήρως διατεθεὶς ἐκέλευσεν εἰσφέρειν f)· ὁ δὲ κεκληκὼς ἀναμένειν ἔφη τὸν τῆς βουλῆς ὑπηρέτην. ὡς δὲ παρεγένετο, ἐγεννήθη συμποσίαρχος, τοῦ κεκληκότος δηλονότι καταστήσαντος, ὃς ὑπεγράφετο τυραννίδος ἀρχήν g)· ἐκέλευσε γὰρ ἢ h) πίνειν ἢ καταχεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. τότε μὲν οὖν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἡσύχασε· τῇ δ' ὑστεραίᾳ εἰσαγαγὼν

d) Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ. Ambrosius *Xanthus in illius laudibus.* Vid. Creuzerus in Fragmentis histt. Graecc. antiquiss. p. 228. et seqq..

e) πλέον. Ambrosius addit *quam regum delicias.*

f) φησὶ γὰρ — ἐκέλευσεν εἰσφέρειν. Edit. Froben. φησὶ γὰρ ὡς πληθεὶη ὑπό τινος τῶν ἀρχόντων, καὶ προβαίνοντος τοῦ πότου τὸ δεῖπνον οὐκ εἰσεφέρετο. τῶν δ' ἄλλων ἡσυχαζόντων μισοπονήρως διατεθεὶς ἐκέλευσεν εἰσφέρειν. Stephan. φησὶ γὰρ ὅτι πληθεὶς ὑπό τινος τῶν ἀρχόντων, καὶ προβαίνοντος τοῦ πότου, ὡς τὸ δεῖπνον οὐκ εἰσεφέρετο. τῶν δ' ἄλλων etc.. Menag. φησὶ γὰρ ὅτι πληθεὶς ὑπό τινος τῶν ἀρχόντων, καὶ προβαίνοντος τοῦ πότου, τὸ δεῖπνον οὐκ εἰσεφέρετο, τῶν δ' ἄλλων etc.. Ambrosius: *Invitatus enim fuerat a quodam ex principibus ac procedente convivio coena non inferebatur. Tacentibus aliis indigne illa ferens inferri iussit.* Aldobrandinus: *ait enim, cum a quodam ex principibus invitatus esset, posteaquam, procedente convivii hora, coena non apponebatur, quiescentibus aliis, improbitatis odio affectum, ut apponeretur, iussisse.* Interpretes castigavit Rossius l. l. §. LXI. p. 170.

g) ὃς ὑπεγράφετο τυραννίδος ἀρχήν. Edit. Froben. ὃς ὑπεγράφετο τυραννίδος ἀρχῆς. Menag. ὃ ὑπεγράφετο τυραννίδος ἀρχῆς. Ambrosius: *tum ille tyrannidis initia haud obscura prae se ferens (iubebat).* Aldobrandinus: *tyrannici imperii specimen dedit.*

h) ἢ. Edit. Froben. omittit.

offerretur, constanter renuit, sicuti Xanthus in libris de ipso meminit, simplicitatem vitae carius amplectens. Eadem et Timaeus refert, causam simul adiiciens cur ita popularis fuerit. Ait enim, quum invitatus esset a quodam ex principibus ac procedente potatione coena non apponeretur, caeteri autem tacerent, indigne illum ferentem inferri iussisse: qui vero illum invitarat praestolari se curiae ministrum dixit. Ubi vero ille advenit, convivii princeps constitutus est, id eo agente qui illum vocaverat. Is tyrannidis initium adumbrabat: iubebat enim aut bibere aut in caput effundi merum. Tunc igitur Empedocles tacuit: postridie vero vocatos in

Digitized by Google

εἰς δικαστήριον i) ἀπέπεμψε καταδικάσας ἀμφοτέρους, τόν τε κλήτορα καὶ τὸν συμποσίαρχον. ἀρχὴ μὲν οὖν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἥδε k). πάλιν δὲ Ἄκρωνος τοῦ ἰατροῦ τόπον αἰ- 65.
τοῦντος παρὰ τῆς βουλῆς εἰς κατασκευὴν πατρῴου μνήματος διὰ τὴν ἐν τοῖς ἰατροῖς ἀκρότητα παρελθὼν ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἐκώλυσε, τά τε ἄλλα περὶ ἰσότητος διαλεχθεὶς καὶ τι καὶ τοιοῦτον l) ἐρωτήσας, Τί δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον; ἢ τοῦτο m);

Ἄκρων ἰητρὸν n) Ἄκρων᾽ Ἀκραγαντῖνον πατρὸς ἄκρου
κρύπτει κρημνὸς ἄκρος πατρίδος ἀκροτάτης nn).

τινὲς δὲ τὸν δεύτερον στίχον οὕτω προφέρονται,

Ἀκροτάτης κορυφῆς τύμβος ἄκρος κατέχει.

i) εἰσαγαγὼν εἰς δικαστήριον. Ambrosius *coacto iudicio*.

k) ἀρχὴ μὲν οὖν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἥδε. Legebatur ἀρχὴ μὲν οὖν αὕτη τῆς πολιτείας ἥδε. Edit. Froben. omittit ἥδε. Quod restitui αὐτοῦ confirmare videtur Ambrosius. Aldobrandinus: *Hoc ergo ei initium reipublicae fuit.* Kuehnius coni. αὐτῇ, ut esset, *hoc fuit initium illi capessendae rei publicae.*

l) καί τι καὶ τοιοῦτον. Legebatur καί τοι (Menag. et Meibom. καίτοι) καὶ τοιοῦτον. Correxit Kuehnius. Hesychius Milesius p. 24. ed. Orell. καὶ τοιοῦτόν τι.

m) ἐρωτήσας. Τί δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον; ἢ τοῦτο; Edit. Froben. ἐρωτήσας. τί δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον; ἢ τοῦτο; Stephan. ἐρωτήσας. * τί δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον, ἢ τοῦτο; Menag. (et Meibom.) ἐρωτήσας, τί δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον, ἢ τοῦτο; Ambrosius: *cuiusmodi monumento incidemus elogium? num hoc?* Henr. Stephanus in Poesi philosophica p. 220. coni. τίνι δὲ ἐπιγράψομεν ἐλεγεῖον ἢ τούτῳ; Caeterum de ipso epigrammate vid. Sturzii Empedoclea p. 106. et seq., 532. et 668. et seq. itemque Iacobsii Append. Anthol. Gr. nr. 21.

n) ἰητρόν. Hesychius Milesius p. 24. ed. Orell. et Iacobsius l. l. ἰατρόν. quod probabat etiam Menagius.

nn) ἀκροτάτης. Menagius corr. ἀκροτάτας.

iudicium damnavit utrumque ac peremit invitatorem et convivii principem. Istud ergo eius reipublicae tractandae initium fuit. Rursus Acrone medico locum sibi ad construendum paternum monumentum a senatu postulante, quod inter medicos arte praecipue excelleret, in medium surrexit Empedocles et fieri prohibuit, atque inter caetera quae de aequalitate disseruit, ita illum rogare coepit, Cuiusmodi inscribemus elegos? num hos?

Acronem summum medicum ex Acragante profectum
Qui summo in patriae culmine habet tumulum.

Quidam autem secundum versum ita pronuntiant,

Verticis excelsi celsa sepulcra tenent.

Digitized by Google

66. τοῦτό o) τινες Σιμωνίδου φασὶν εἶναι. ὕστερον δ' ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ τὸ τῶν χιλίων ἄθροισμα κατέλυσε συνεστώς p) ἐπὶ ἔτη τρία, ὥστε οὐ μόνον ἦν τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ δημοτικὰ φρονούντων q). ὅ γέ τοι Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ, πολλάκις γὰρ αὐτοῦ μνημονεύει, φησὶν ἐναντίαν τῇ πολιτείᾳ ἐσχηκέναι γνώμην αὐτὸν φαίνεσθαι r). ὅπου δὲ ἀλαζόνα καὶ φίλαυτον ἐν τῇ ποιήσει ἴδοι τις ἄν s)· φησὶ γοῦν,

Χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὔμμιν t) θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι u) θνητὸς πωλεῦμαι

καὶ τὰ ἑξῆς. πῇ δ' ὃν δὲ χρόνον ἐπεδήμει Ὀλυμπίασιν x), ἐπιστροφῆς ἠξιοῦτο πλείονος, ὥστε μηδενὸς ἑτέρου μείζων

o) τοῦτό. Legebatur τοῦτον. Illud ex cod. R restituit Menagius, expressum iam Ambrosio confirmatumque Suida s. v. Ἄκρων.

p) συνεστώς. Edit. Froben. συνεστῶς. Vid. Sturzii Empedoclea p. 108. et seq.

q) ἀλλὰ καὶ τῶν τὰ δημοτικὰ φρονούντων. Ambrosius: *verum et mediocrium ac populariter sentientium.*

r) φαίνεσθαι. Edit. Froben. et Stephan. omittunt. Agnoscunt praeter Menag. interpretes.

s) ὅπου δὲ — ἴδοι τις ἄν. Edit. Froben. (ἐσχηκέναι γνώμην αὐτόν,) ὅπου δὲ ἀλαζόνα καὶ φίλαυτον ἐν τῇ ποιήσει, omissis vv. ἴδοι τις ἄν. Eadem omittit Aldobrandinus; (*Timaeus — illum ait contrariam reipublicae sententiam habuisse videri,*) *nonnunquam vero superbum et sui amantem in poesi.* Kuehnius coni. ὅπου γε, *cum vel ex poesi arrogantem illum et sui plus iusto amantem videat aliquis.*

t) ὔμμιν. Scribebatur ὑμῖν. Menagius corr. ὔμμιν, si fides typothetis.

u) οὐκέτι. Scribebatur οὐκ ἔτι.

x) Ὀλυμπίασιν. Scribebatur Ὀλυμπιάσιν. Aldobrandinus: *Sed quo tempore Olympiadibus peregre proficiscebatur.*

Hoc quidam Simonidis esse tradiderunt. Postmodum vero Empedocles etiam mille virorum consilium antiquavit, constituto triennii magistratu, ut non solum esset divitum, verum etiam populariter sentientium. Denique et Timaeus in primo et secundo libro, ipsius enim saepe mentionem facit, contrariam reipublicae tradit putatum eum habuisse sententiam. Est ubi iactantia et amore sui ferri in carmine aliquis videat: ait enim,

Salvete: ego vobiscum deus immortalis, non amplius mortalis
versor

et caetera. Quando item Olympia adiisset, in se omnium

Digitized by Google

γίνεσθαι ἐν ταῖς ὁμιλίαις τοσαύτην ὅσην y) Ἐμπεδοκλέους. ὕστερον μέντοι τοῦ Ἀκράγαντος οἰκιζομένου z), ἀντέστησαν X. 67.
αὐτοῦ τῇ καθόδῳ οἱ τῶν ἐχθρῶν ἀπόγονοι· διόπερ a) εἰς Πελοπόννησον ἀποχωρήσας ἐτελεύτησεν. οὐ παρῆκε δὲ οὐδὲ τοῦτον ὁ Τίμων, ἀλλ' ὧδ' b) αὐτοῦ καθάπτεται λέγων·

Καὶ Ἐμπεδοκλῆς ἀγοραίων
κηλητὴς c) ἐπέων· ὅσα δ' ἔσθενε, τοσσάδε εἶλεν
ἀρχῶν d), ὅς διέθηκ' ἀρχὰς ἐπιδευέας ἄλλων.

Περὶ δὲ τοῦ θανάτου αὐτοῦ διάφορός ἐστιν ὁ λόγος. Ἡρα- XI.
κλείδης μὲν γὰρ τὰ περὶ τῆς ἄπνου διηγησάμενος, ὡς ἐδοξάσθη Ἐμπεδοκλῆς ἀποστείλας e) τὴν νεκρὰν ἄνθρωπον ζῶσαν, φησὶν ὅτι θυσίαν συνετέλει πρὸς τῷ Πισιάνακτος ἀγρῷ. συνεκέκλητο δὲ τῶν φίλων τινές, ἐν οἷς καὶ Παυσανίας. εἶτα μετὰ τὴν εὐωχίαν οἱ μὲν ἄλλοι χωρισθέντες ἀνεπαύοντο, 68.

y) τοσαύτην ὅσην. Edit. Froben. omittit alterum, Stephan. prius.

z) οἰκιζομένου. Ambrosius *cum — conderetur.* Aldobrandinus *cum — incoleretur.* Secutus sum Sturzium ad Empedoclea p. 119.

a) διόπερ. Ambrosius *quo ille moerore accepto.*

b) ἀλλ' ὧδ'. Edit. Froben. et Menag. ἄλλως δ'.

c) κηλητής. Stephan. κλητής. Ambrosius *formator.* Aldobrandinus *volutor.* Quod dedi commendant editt. Froben., Stephan. Menagii et Menag. cum cod. R.

d) ἀρχῶν. Legebatur ἄρχων. Correxit Sturzius ad Empedoclea p. 120.

e) ἀποστείλας. Menagius ad Prooemii §. 12. coni. ἀναστήσας. Recte vulgatum tuetur Mericus Casaubonus.

vertebat ora, ut nullius inter sermones tanta quanta Empedoclis fieret mentio. Postremo tamen quum Agrigentum civibus frequentaretur, quominus rediret obstiterunt illi inimicorum nepotes: unde in Peloponnesum secessit ibique obiit diem. Timon autem ne hunc quidem praetermisit, sed ipsum mordet dicens:

Et Empedocles forensium
demulcens formator verborum: quot vero valuit, tot sumpsit
principia, qui disposuit principia indigentia aliis.

De illius vero obitu varia fertur opinio. Heraclides enim quum enarrasset quae sunt de femina exanimi, ut Empedocles maximam ex eo gloriam consequutus esset, quod mulierem defunctam vivam dimisisset, ait illum sacrificium ad Pisianactis agrum fecisse, convocatis plerisque ex amicis, inter quos et Pausanias erat. Ubi vero convivio peracto

Digitized by Google.

οἱ μὲν ὑπὸ τοῖς δένδροις ὡς ἀγροῦ παρακειμένου f), οἱ δ' ὅπη βούλοιντο, αὐτὸς δ' ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ τόπου ἐφ' οὗπερ κατεκέκλιτο. ὡς δὲ ἡμέρας γενηθείσης ἐξανέστησαν, οὐχ εὑρέθη μόνος. ζητουμένου δὲ καὶ τῶν οἰκετῶν ἀνακρινομένων καὶ φασκόντων μὴ εἰδέναι, εἴς τις ἔφη μέσων νυκτῶν φωνῆς ὑπερμεγέθους g) ἐπακοῦσαι h) προσκαλουμένης Ἐμπεδοκλέα, εἶτα ἐξαναστὰς ἑωρακέναι φῶς οὐράνιον καὶ λαμπάδων φέγγος, ἄλλο δὲ μηδέν· τῶν δὲ ἐπὶ τῷ γενομένῳ ἐκπλαγέντων, καταβὰς ὁ Παυσανίας ἔπεμψέ τινας ζητήσοντας. ὕστερον δὲ ἐκωλύθη πολυπραγμονεῖν, φάσκων εὐχῆς ἄξια συμβεβηκέναι καὶ θύειν αὐτῷ δεῖν καθάπερεὶ i) γεγονότι θεῷ.

69. Ἕρμιππος δέ φησι Πάνθειάν τινα k) Ἀκραγαντίνην ἀπηλπισμένην ὑπὸ τῶν ἰατρῶν θεραπεῦσαι αὐτὸν καὶ διὰ τοῦτο τὴν θυσίαν ἐπιτελεῖν· τοὺς δὲ πληθέντας εἶναι πρὸς τοὺς ὀγδοήκοντα l). Ἱππόβοτος δέ φησιν ἐξαναστάντα αὐτὸν αἰδεμόνα ὡς ἐπὶ τὴν Αἴτνην, εἶτα παραγενόμενον ἐπὶ τοὺς

f) ὡς ἀγροῦ παρακειμένου. Ambrosius simpliciter interpretatur (*sub arboribus*) *villae*, Aldobrandinus (*sub arboribus,*) *in agro adiacente.*

g) ὑπερμεγέθους. Menag. ὑπὲρ μεγέθους.

h) ἐπακοῦσαι. Legebatur ἀκοῦσαι. Illud restitui ex cod. Arund.

i) καθαπερεί. Edit. Froben. καθάπερ εἰ.

k) φησι Πάνθειάν τινα. Edit. Froben. ἔφη πείθειάν τινά.

l) πρὸς τοὺς ὀγδοήκοντα. Aldobrandinus *ad octingentos.*

alii quidem loco paululum digressi, alii sub arboribus agri adiacentis se ad quiescendum composuerunt, alii quocunque visum est in loco quieverunt, ipse ubi accubuerat permansit. Mane autem facto e somno excitis caeteris solus ipse repertus non est. Facta autem diligenti inquisitione e servis qui rogabantur negabantque se scire unus affuit qui diceret se nocte media ingentem exaudisse vocem Empedoclem vocantem, tum vero ubi surrexisset, caelestem vidisse lucem et splendorem taedarum, nihil aliud. Illis vero in eo quod contigerat stupentibus, descendit Pausanias ut mitteret qui quaererent. Postmodum vero prohibitus est ulterius quaerere, dicens voti rem inprimis contigisse ipsique veluti deo hostias offerri oportere. Hermippus autem illum quum Pantheam quandam Agrigentinam desperatam a medicis curasset, hostias ob id litasse: qui vero invitati erant ad octoginta ferme fuisse. Hippobotus vero illum ait, ubi exsurrexerat, Aetnam petiisse: quo quum pervenisset, in ignis crateres se

Digitized by Google

κρατῆρας τοῦ πυρὸς ἐναλέσθαι καὶ ἀφανισθῆναι, βουλόμενον τὴν περὶ αὐτοῦ ll) φήμην βεβαιῶσαι ὅτι γεγόνοι m) θεός· ὕστερον δὲ γνωσθῆναι, ἀναρριπισθείσης αὐτοῦ μιᾶς τῶν κρηπίδων· χαλκᾶς γὰρ εἴθιστο ὑποδεῖσθαι. πρὸς τοῦτο ὁ Παυσανίας ἀντέλεγε. Διόδωρος δὲ ὁ Ἐφέσιος περὶ Ἀναξι- 70.
μάνδρου γράφων φησὶν ὅτι τοῦτον ἐζηλώκει, τραγικὸν n) ἀσκῶν τῦφον καὶ σεμνὴν ἀναλαβὼν ἐσθῆτα. τοῖς δὲ Σελινουντίοις ἐμπεσόντος λοιμοῦ διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ παρακειμένου o) ποταμοῦ δυσωδίας, ὥστε καὶ αὐτοὺς φθείρεσθαι καὶ τὰς γυναῖκας δυστοκεῖν, ἐπινοῆσαι τὸν Ἐμπεδοκλέα καὶ δύο τινὰς ποταμοὺς τῶν σύνεγγυς ἐπαγαγεῖν ἰδίαις δαπάναις· καὶ καταμίξαντα γλυκαίνειν τὰ ῥεύματα. οὕτω δὴ λήξαντος τοῦ λοιμοῦ καὶ τῶν Σελινουντίων εὐωχουμένων ποτὲ παρὰ τῷ ποταμῷ p), ἐπιφανῆναι τὸν Ἐμπεδοκλέα· τοὺς δ' ἐξαναστάντας προσκυνεῖν καὶ προσεύχεσθαι καθαπερεὶ θεῷ. ταύτην οὖν θέλοντα διαβεβαιῶσαι τὴν διάληψιν εἰς τὸ πῦρ ἐναλέσθαι. τούτοις δ' ἐναντιοῦται Τίμαιος, ῥητῶς λέγων ὡς ἐξεχώρησεν 71.

ll) αὐτοῦ. Scribebatur *αὖτοῦ*. Illud habet Eudocia l. l. p. 170.
m) *γεγόνοι*. Edit. Froben. *ἐγεγόνοι*. Eudocia l. l. p. 170. *ἐγεγόνει*.
n) *τραγικόν*. Menag. *τραγικῶν*. Illud commendant editt. Froben. et Stephan. cum cod. Aruud., praelatum etiam Kuehnio.
o) *παρακειμένου*. Legebatur *περικειμένου*. Illud expresserunt interpretes *adiacentis*.
p) *ποτὲ παρὰ τῷ ποταμῷ*. Ambrosius omittit.

iniecisse ibique dum fidem cupit facere famamque adstruere quod deus effectus sit, ignibus consumptum esse: postea ut sese res haberet agnitum et exploratum esse, una ex illius crepidis vi flammae ex intimis ad exteriora reiecta: quippe calciari solebat aere. Huic famae Pausanias reluctabatur. Caeterum Diodorus Ephesius de Anaximandro scribens ait illum huius aemulum fuisse, imitando tragicam grandiloquentiam vestisque gravitatem. Enimvero dum Selinuntios ex adiacentis fluvii foetore pestis invasisset, adeo ut et ipsi morerentur et uxores partu periclitarentur, excogitasse Empedoclem duos quosdam ex vicinis amnibus proprio sumptu in flumen illud immittere, ut ex commixtione aquae dulcescerent. Hoc ordine sedata peste, Selinuntiis epulantibus aliquando apud flumen Empedoclem apparuisse: illos eo conspecto surrexisse eique veluti deo divinos honores detulisse. Eam igitur de se opinionem firmare volentem se in ignes coniecisse. Verum hisce Timaeus refragatur,

Digitized by Google

εἰς Πελοπόννησον καὶ τὸ σύνολον οὐκ ἐπανῆλθεν· ὅθεν καὶ τὴν τελευτὴν ἄδηλον εἶναι. πρὸς δὲ τὸν Ἡρακλείδην καὶ ἐξ ὀνόματος ποιεῖται τὴν ἀντίρρησιν ἐν τῇ τετάρτῃ q)· Συρακόσιόν r) τε γὰρ s) εἶναι τὸν Πισιάνακτα καὶ ἀγρὸν οὐκ ἔχειν ἐν Ἀκράγαντι· Παυσανίαν τε μνημεῖον πεποιηκέναι τοῦ φίλου, τοιούτου διαδοθέντος λόγου, ἢ ἀγαλμάκιόν τι ἢ σηκὸν t) οἷα θεοῦ· καὶ γὰρ πλούσιον εἶναι. „Πῶς οὖν," φησίν, „εἰς τοὺς κρατῆρας ἤλατο ὧν σύνεγγυς ὄντων οὐδὲ μνείαν ποτε 72. ἐπεποίητο; τετελεύτηκεν οὖν ἐν Πελοποννήσῳ. οὐδὲν δὲ παράδοξον τάφον αὐτοῦ μὴ φαίνεσθαι· μηδὲ γὰρ ἄλλων πολλῶν." τοιαῦτά τινα εἰπὼν ὁ Τίμαιος ἐπιφέρει· „Ἀλλὰ διὰ παντός ἐστιν Ἡρακλείδης τοιοῦτος παραδοξολόγος, καὶ ἐκ τῆς σελήνης πεπτωκέναι ἄνθρωπον λέγων." Ἱππόβοτος δέ φησιν ὅτι ἀνδριὰς ἐγκεκαλυμμένος Ἐμπεδοκλέους ἕκειτο πρότερον μὲν ἐν Ἀκράγαντι, ὕστερον δὲ πρὸ τοῦ Ῥωμαίων βουλευτηρίου ἀκάλυφος, δηλονότι μεταθέντων αὐτὸν ἐκεῖσε u) Ῥωμαίων. γραπταὶ μὲν γάρ εἰσί τινες καὶ νῦν περιφέρονται x).

q) πρὸς δὲ τὸν Ἡρακλείδην — ἐν τῇ τετάρτῃ. Ambrosius: *Heraclidi vero nominatim illum denotans aperte contradicit.*
r) Συρακόσιόν. Scribebatur Συρακούσιόν. Edit. Froben. συρρακούσιόν.
s) γάρ. Cod. Arund. omittit.
t) ἢ σηκόν. Edit. Froben. ὕστηκεν. Ambrosius *sive aram.*
u) ἐκεῖ. Edit. Froben. ἦ. Stephan. omittit.
x) γραπταὶ μὲν γάρ εἰσί τινες καὶ νῦν περιφέρονται. Aldobrandinus:

aperte asserens illum ubi in Peloponnesum se recepit, nunquam omnino rediisse atque ideo illius incertum esse obitum. Heraclidi vero nominatim contradicit in quarto, Pisianacta Syracusanum dicens neque villam Agrigenti habuisse, verum a Pausania factum amico monumentum. Is enim huiusmodi vulgata fama brevem statuam illi, quippe dives erat, sive sacellum quasi deo condidit. *Quonam ergo pacto*, inquit, *se in crateras iniecit quorum nullam unquam fecit mentionem, et quidem quum prope essent? Mortuus igitur est in Peloponneso. Quod si illius sepultura non cernitur, nihil est cur admiremur: namque et aliorum multorum sepulcra ignorantur.* Ista et huiusmodi quum dixisset Timaeus haec infert: *Verum semper Heraclidi consuetudo est miracula ista confingere, qui et ex luna cecidisse hominem dicit.* Porro Hippobotus ait statuam Empedoclis opertam Agrigenti primum stetisse, postea vero ante Romanorum curiam constitutam fuisse, Romanis eam illuc transferentibus, apertam. Pictae quidem et nunc eiusmodi quaedam inveniuntur. Neanthes

Digitized by Google

Νεάνθης δ' ὁ Κυζικηνὸς ὁ καὶ περὶ τῶν Πυθαγορικῶν εἰπών φησι Μέτωνος y) τελευτήσαντος τυραννίδος ἀρχὴν ὑποφύεσθαι· εἶτα τὸν Ἐμπεδοκλέα πεῖσαι τοὺς Ἀκραγαντίνους παύσασθαι μὲν τῶν στάσεων, ἰσότητα δὲ πολιτικὴν ἀσκεῖν. ἔτι τε πολλὰς τῶν πολιτίδων ἀπροικους ὑπαρχούσας αὐτὸν 73.
προικίσαι διὰ τὸν παρόντα πλοῦτον z)· διὸ δὴ πορφύραν τε ἀναλαβεῖν αὐτὸν καὶ στρόφιον ἐπιθέσθαι a) χρυσοῦν, ὡς Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονευμάτων πρώτῳ b)· ἔτι τε ἐμβάδας χαλκᾶς καὶ στέμμα Δελφικόν. κόμη τε ἦν αὐτῷ βαθεῖα καὶ παῖδες ἀκόλουθοι· καὶ αὐτὸς ἀεὶ σκυθρωπὸς ἐφ' ἑνὸς σχήματος ἦν. τοιοῦτος δὴ προῆει, τῶν πολιτῶν ἐντυχόντων καὶ τοῦτο ἀξιωσάντων αἰονεὶ βασιλείας τινὸς παράσημον. ὕστερον δὲ διά τινα πανήγυριν πορευόμενον ἐφ' ἁμάξης ὡς εἰς Μεσσήνην πεσεῖν καὶ τὸν μηρὸν πλᾶσαι· νοσήσαντα δ' ἐκ τούτου

Sunt enim quaedam scripta, quae etiam nunc circumferuntur. Sturzius ad Empedoclea p. 133. coni. *γραφαὶ* vel *εἰκόνες* pro *εἰσί τινες*. Frustra.

y) *Μέτωνος*. Ambrosius *Nenone* et *menone*.

z) *προικίσαι διὰ τὸν παρόντα πλοῦτον*. Edit. Froben. et Eudocia l. l. p. 170. *κτήσαι*. Ambrosius: *ex relictis sibi opibus adiecta dote viris tradidisse.*

a) *ἐπιθέσθαι*. Kuehnius coni. *περιθέσθαι*, quod expressisse videtur Ambrosius *circumdedisse*.

b) *ἐν ἀπομνημονευμάτων πρώτῳ*. Stephan. cum cod. Arund. *ἐν ἀπομνημονεύμασιν*, quod expressit Ambrosius. Illud praebent editt. Froben. et Menag., expressum Aldobrandino. Eudocia l. l. p. 170. *ἐν πρώτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων*.

vero Cyzicenus, qui etiam de Pythagoricis scripsit, refert Metone vita functo tyrannidis pullulare exordia coepisse; tum vero Empedoclem Agrigentinos induxisse uti seditionibus omissis aequalitatem civilem amplecterentur. Multis itidem civium, quae sine dote erant, dotem dedisse de copia divitiarum: ideo et purpuram eum induisse et strophium aureum circumdedisse Phavorinus in primo Commentariorum auctor est; crepidas item aereas et Delphicam sumpsisse coronam. Coma item illi prolixa fuit et pueri pedissequi: et ipse gravis semper atque in uno severitatis habitu perstitit. Eiusmodi igitur progrediebatur, ut civibus sibi occursantibus ac pro magno id munere habentibus, specimen quoddam et insigne regium prae se ferre videretur. Postremo vero quum celebritatis cuiusdam causa Messanam curru invectus pergeret, cecidisse coxamque fregisse: quo etiam ex morbo

Digitized by Google

τελευτῆσαι ἐτῶν ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα c). εἶναι δ' αὐτοῦ
74. καὶ τάφον ἐν Μεγάροις. περὶ δὲ τῶν ἐτῶν Ἀριστοτέλης διαφέρεται· φησὶ γὰρ ἐκεῖνος ἑξήκοντα d) ἐτῶν αὐτὸν τελευτῆσαι· οἱ δὲ ἐννέα καὶ ἑκατόν e). ἤκμαζε f) δὲ κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν g) Ὀλυμπιάδα. Δημήτριος h) δὲ ὁ Τροιζήνιος ἐν τῷ κατὰ σοφιστῶν βιβλίῳ φησὶν αὐτὸν παθ' Ὅμηρον

Ἀψάμενον βρόχου αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο κρανείης
αὐχέν' ἀποκρεμάσαι, ψυχὴν δ' Ἄϊδόσδε κατελθεῖν i).

ἐν δὲ τῷ προειρημένῳ Τηλαύγους k) ἐπιστολίῳ λέγεται αὐτὸν εἰς Θάλατταν l) ὑπὸ γήρως ὀλισθήσαντα τελευτῆσαι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ θανάτου καὶ τοσαῦτα. φέρεται δὲ καὶ

c) ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα Scribebatur ζ' καὶ ο'. Eudocia l. l. p. 170. Θ' καὶ ϙ'.

d) ἑξήκοντα. Scribebatur ξ'. Edit. Froben. ϟ i. e. ἐνενήκοντα. Ambrosius *LXV*.

e) ἐννέα καὶ ἑκατόν. Scribebatur Θ' καὶ ϙ'.

f) ἤκμαζε. Menag. ἤκμασε. Conf. VI. 87. IX. 1.

g) τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστήν. Scribebatur τὴν δ' καὶ π'.

h) Δημήτριος. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. R et Arund. Δημόκριτος, quod expressit Aldobrandinus. Ambrosius *Democritus* et *Democritus*. Δημήτριος praebent Stephan. Menagii et Menag., probatum ipsi Menagio et Sturzio Praefat. ad Empedoclea p. XVIII.

i) Ἀψάμενον — κατελθεῖν. Conf. Homeri Odyss. *A.* vv. 64. 65. et 278. Ambrosius: *informis lati nodum sibi procera ex corno infauste nexuisse.*

k) Τηλαύγους. Scribebatur Τηλαυγοῦς.

l) εἰς Θάλατταν. Menagius vulgatum non improbans coni. εἰς τὴν Αἴτνην, quod probatum Merico Casaubono iure improbavit Sturzius in Empedocleis p. 130.

defunctum esse aetatis anno septuagesimo septimo. Esse item sepulcrum eius Megaris. De aetate vero Aristoteles dissentit: ille enim sexaginta annorum eum defecisse ait, alii centum et novem vixisse annos contendunt. Floruit autem quarta et octogesima Olympiade. Demetrius autem Troezenius in libro contra sophistas refert illum verbis Homeri utens

Connexo ex altâ laqueo sua guttura corno
Inseruisse, anima ut tetrum penetraret ad Orcum.

In ea vero quam praediximus Telaugis epistola fertur illum ex senio in mare prolapsum exstinctumque esse. Haec de

Digitized by Google

ἡμῶν εἰς αὐτὸν, ἐν τῇ παμμέτρῳ σκωπτικὸν μὲν, τοῦτον δ' ἔχον τὸν τρόπον m)·

Καὶ σύ ποτ', Ἐμπεδόκλεις, διερῇ φλογὶ σῶμα καθήρας
πῦρ ἀπὸ κρητήρων n) ἔκπιες ἀθανάτων· 75.
οὐκ ἐρέω δ' ὅτι σαυτὸν ἑκὼν βάλες o) ἐς ῥόον Αἴτνης,
ἀλλὰ λαθεῖν p) ἐθέλων ἔμπεσες οὐκ ἐθέλων.

καὶ ἄλλο q)·

Ναὶ μὴν Ἐμπεδοκλῆα r) θανεῖν λόγος ὥς ποτ' ἀμάξῃ s)
ἔκπεσε καὶ μηρὸν πλάσσατο δεξιτερόν·
εἰ δὲ πυρὸς κρητῆρας t) ἐσήλατο καὶ πίεν u) τὸ ζῆν,
πῶς ἂν ἔτ' ἐν Μεγάροις δείκνυτο τοῦδε τάφος;

Ἔδοξε δὲ αὐτῷ τάδε· στοιχεῖα μὲν εἶναι τέτταρα, πῦρ, ὕδωρ, XII.
γῆν, ἀέρα· φιλίαν τε ᾗ συγκρίνεται καὶ νεῖκος ᾧ διακρίνεται. 76.
φησὶ δ' οὕτω x)·

m) φέρεται δὲ καὶ — τὸν τρόπον. Ambrosius: *fertur et nostrum in hunc pammetro mordax quidam.* Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 123.
n) κρητήρων. Edit. Froben. κρατήρων.
o) ἑκὼν βάλες. Edit. Froben. ἔβαλες.
p) λαθεῖν. Mer. Casaubonus coni. μαθεῖν, quod minor probari Sturzio ad Empedoclea p. 130. Vid. Ruehnius ad h. l. vol. II. p. 536. ed. Meibom.
q) καὶ ἄλλο. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 124.
r) Ἐμπεδοκλῆα. Edit. Froben. ἐμπεδοκλέα.
s) ποτ' ἀμάξῃς. Scribebatur ποθ' ἁμάξης. Correxi et Anthologia.
t) κρητῆρας. Edit. Froben. et Menag. κρατῆρας. Stephan. κρατῆρα. Correxi ex Anthologia.
u) καὶ πίε. Mer. Casaubonus coni. κἄπιε.
x) φησὶ δ' οὕτω. Vid. Sturzii Empedoclea p. 514. 549. et seqq. Caeterum Ambrosius hos versus sic interpretatur: *Iuppiter ac Iuno regina et aidoneus et veneranda nestis.* Reliqua omittit.

ipsius morte. Fertur et nostrum in eum ex Pammetro nostra carmen cavillans in hunc modum:

Empedocles, rapida purgasti corpora flamma,
Aeternos ignes fortiter ore trahens:
Non dicam quod te in ferventem miseris Aetnam,
Lapsus es at nolens, delituisse volens.

et aliud:

Cruribus Empedocles collisis dicitur esse
Mortuus, e curru quum cecidisset humi.
Si se flagrantem male sanus iecit in Aetnam,
Quomodo adhuc Megaris structa sepulcra iacent?

Haec autem illi visa sunt: Elementa esse quattuor, ignem, aquam, aerem, terram; amicitiamque qua foederentur, et discordiam qua dissideant. Ait autem sic:

Digitized by Google

Ζεὺς ἀργὴς Ἥρη τε γ) φερέσβιος ἠδ' Ἀΐδωνεὺς
Νῆστίς θ' ἣ δακρύοις ἐπιπικροῖ ὕμμα βρότειον z).

Αἰθὴρ μὲν τὸ πῦρ λέγων, Ἥμην δὲ τὴν γῆν, Ἀΐδωνέα a) δὲ τὸν ἀέρα, Νῆστιν δὲ τὸ ὕδωρ. καὶ ταῦτα, φησὶν, ἀλλατόμενα διαμπερὲς οὐδαμοῦ λήγει, ὡς ἂν ἀϊδίου τῆς τοιαύτης διακοσμήσεως οὔσης· ἐπιφέρει γοῦν b)·

Ἄλλοτε μὲν Φιλότητι c) συνερχόμεν' d) εἰς ἓν ἅπαντα,
ἄλλοτε δ' αὖ δίχ' e) ἕκαστα φορούμενα Νείκεος f) ἔχθει.

77. *καὶ τὸν μὲν ἥλιόν φησι πυρὸς ἄθροισμα μέγα καὶ τῆς σελήνης μείζω· τὴν δὲ σελήνην δισκοειδῆ, αὐτὸν δὲ τὸν οὐρανὸν κρυσταλλοειδῆ. καὶ τὴν ψυχὴν παντοῖα εἴδη ζώων καὶ φυτῶν ἐνδύεσθαι· φησὶ γοῦν g)·*

y) Ἥρη τε. Edit. Froben. ἤρτε.
z) Νῆστίς θ' — βρότειον. Edit. Froben. ἐκ πικροῖ. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 549. Νῆστης — δακρύεις — ἐπὶ πίκροῖ. Sextus Empiricus adv. Mathematt. IX. 362. p. 620. et X. 315. p. 685. ed. Fabric. Νῆστίς θ' ἣ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον, quod recepit Sturzius.
a) Ἀΐδωνέα. Stephan. αἰδωνέα.
b) ἐπιφέρει γοῦν. Vid. Sturzii Empedoclea p. 515. 553. et seq..
c) Φιλότητι. Scripsi maiuscula cum Sturzio.
d) συνέρχομεν'. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 553. συνεχομενα.
e) ἄλλοτε δ' αὖ δίχ'. Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 554. ἄλλοτε δέ, δίχ'. Windetus de vita functorum statu sect. 3. p. 26. coni. ἄνδιχ'.
f) Νείκεος. Scripsi maiuscula cum Sturzio.
g) φησὶ γοῦν. Vid. Casauboni et Schweighaeuseri Animadvv. in Athenaeum vol. IV. p. 688. et seqq., Sturzii Empedoclea p. 466. et seqq. 529. 645. et seq., Iacobsii Anthol. Gr. IX. 569. Caeterum Ambrosius hos versus sic interpretatur: (*Ait nempe*) *se aliquando fuisse puerum atque puellam, arborem et avem atque piscem.*

Iuppiter albus et alma soror Iuno atque potens Dis
Et Nestis lacrymis hominum quae lumina complet:

Iovem ignem, Iunonem terram, Aidoneum aerem, Nestin aquam dicens. Et haec ait assiduas versare vices, desinere nusquam: est quippe aeternus secundum illum hic rerum ordo: quare infert:

Nonnunquam connectit Amor simul omnia, rursus
Nonnunquam seiuncta iubet Contentio ferri.

Solem ait ignis ingentem massam lunaque maiorem; lunam autem disci habere similitudinem, caelum ipsum crystalli obtinere speciem. Et animam omnigenum animalium et stirpium species indui: ait nempe:

Digitized by Google

Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ γένόμην κοῦρός τε κόρη τε h)
Θάμνος τ' οἰωνός τε καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθύς i).

Τὰ μὲν οὖν περὶ φύσεως αὐτῷ καὶ οἱ Καθαρμοὶ εἰς ἔπη τεί- XIII.
νουσι πεντακισχίλιακ), ὁ δὲ ἰατρικὸς λόγος εἰς ἔπη ἑξακό-
σιαl). περὶ δὲ τῶν τραγῳδιῶν προειρήκαμεν.

h) *Ἤδη — κόρη τε.* Edit. Froben. *ἤδη.* Athenaeus VIII. p. 365. E. *κούρη τε κόρος τε.*

i) *καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθύς.* Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 646. *ἔμπειρος.* Kuehnius coni. *ἔμπυος, lactes habens.* Clemens Alexandr. Stromat. VI. p. 750. ed. Potter. *καὶ ἐξ ἄλὸ ἔλλοπος ἰχθύς* quod recepit Stuhrius. Athenaeus l. l. *καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπορος ἰχθύς.*

k) *πεντακισχίλια.* Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 84. *πεντακόσια.*

l) *ὁ δὲ ἰατρικὸς λόγος εἰς ἔπη ἑξακόσια.* Cod. Vindobon. LIX. apud Sturzium l. l. p. 84. omittit.

Nam, memini, fueram quondam puer atque puella
Plantaque et ignitus piscis pernixque volucris

Quae igitur ille de natura deque expiationibus scripsit ad quinque millia versuum pertingunt; quae vero de medicina, ad sexcentos. De tragoediis supra iam diximus.

Digitized by Google

CAPUT III.

ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ.

1. 78. Ἐπίχαρμος Ἡλεθαλοῦς a) Κῶος b), καὶ οὗτος c) ἦκουσε Πυθαγόρου. τριμηνιαῖος δ' ὑπάρχων ἀπηνέχθη τῆς Σικελίας εἰς Μέγαρα, ἐντεῦθεν δὲ εἰς Συρακούσας, ὥς φησι d) καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς συγγράμμασι e). καὶ αὐτῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγέγραπται τόδε f)·

Εἴ τι g) παραλλάσσει φαέθων μέγας ἅλιος ἄστρων
καὶ πόντος ποταμῶν μείζων ἔχει δύναμιν,
φαμὶ h) τοσοῦτον ἐγὼ σοφίᾳ προέχειν Ἐπίχαρμον,
ὃν πατρὶς ἐστεφάνωσ' ἄδε Συρακοσίων i).

a) Ἡλεθαλοῦς. Scribebatur Ἡλεθαλαῖς eadem constantia qua supra VIII. 7. Ἡλοθαλῆ, nisi quod ibi Ambrosius *elothalem*, hic Aldobrandinus *Helothalis* et cod. Arund. Ἡλοῦς.

b) Κῶος. Scribebatur Κῷος.

c) καὶ οὗτος. Interpretes καὶ αὐτὸς legisse videntur: Ambrosius enim *et ipse*, Aldobrandinus *ipse quoque*.

d) φησι. Edit. Froben. φησιν.

e) ἐν τοῖς συγγράμμασι. Aldobrandinus *in commentariis*.

f) ἐπιγέγραπται τόδε. Ambrosius: *inscriptum est quo dicatur tanto excellere doctis omnibus et claris viris quanto vel syderibus sol caeteris vel mare amnibus cunctis antecellat.* Sequuntur versus. Vid. Iacobsii Anthol. Gr VII. 125.

g) Εἴ τι. Edit. Froben. ὅτι. Cod. Arund. ὅν, Ambrosius *Quam*, Aldobrandinus *Quanto*.

h) φαμί. Scribebatur φημί: Meibomium enim φησὶ tacite corrigentem nihil curo. Φαμὶ commendant cod. Arund. et Anthologia.

i) Συρακοσίων. Scribebatur Συρηκοσίων. Correxi ex Anthologia praeeunte Menagio. Aldobrandinus *patria — haec Syracusia.*

EPICHARMUS.

Epicharmus Helothalis filius Cous et ipse Pythagorae auditor fuit. Trimestris vero quum esset, e Sicilia profectus pervenit Megara: inde contendit Syracusas, ut et ipse in suis testatur libris. Eius statuae eiusmodi carmen inscriptum est:

Quantum sol vincit sublimia sidera caeli,
Quanto vis pelago maior inest fluviis:
Tantum ego profiteor sophia praestare Epicharmum,
Cui Syracusa comis patria serta dedit.

Digitized by Google

Οὗτος ὑπομνήματα κατελίπετον ἐν οἷς φυσιολογεῖ, γνωμο- II.
λογεῖ, ἰατρολογεῖ· καὶ παραστιχίδια τοῖς πλείστοις τῶν ὑπο-
μνημάτων πεποίηκεν k), οἷς διασαφεῖ ὅτε αὐτοῦ ἐστε τὰ συγ-
γράμματα. βιοὺς δὲ ἔτη ἐνενήκοντα κατέστρεψε τοῦ ζῆν l). III.

k) καὶ παραστιχίδια τοῖς πλείστοις τῶν ὑπομνημάτων πεποίηκεν. Stephan. καὶ παραστιχίδιά γε τοῖς πλείστοις τ. ὑπ. π.. Cod. Arund. καὶ παραστιχίδια ἐν τοῖς πλείστοις τ. ὑπ. π., quomodo laudat hunc locum Menagius ad V. 93. vol. II. p. 227. a, ed. Meibom.. Ambrosius: *Notasque breves commentariorum locis apposuit.* Aldobrandinus: *plerisque autem illorum capita adiecit.*

l) κατέστρεψε τοῦ ζῆν. Scribebatur κατέστρεψεν τοῦ ζῆν. Cod. Arund. omittit τοῦ ζῆν.

Commentaria iste reliquit in quibus de natura rerum, de sententiis, de medicina disseruit. Notasque breves plerisque commentariorum apposuit, quibus aperte indicat ab se elaborata opuscula. Obiit anno aetatis nonagesimo.

Digitized by Google

CAPUT IV.

ΑΡΧΥΤΑΣ.

I. 79. Ἀρχύτας Μνησαγόρου a) Ταραντῖνος, οἷς δὲ Ἀριστόξενος,
II. Ἑστιαίου b), Πυθαγορικὸς καὶ αὐτός. οὗτός ἐστιν ὁ Πλάτωνα ῥυσάμενος δι' ἐπιστολῆς, παρὰ Διονυσίου μέλλοντα
III. ἀναιρεῖσθαι. ἐθαυμάζετο δὲ καὶ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἐπὶ πάσῃ ἀρετῇ· καὶ δὴ ἑπτάκις τῶν πολιτῶν ἐστρατήγησε, τῶν ἄλλων μὴ πλέον ἑνιαυτοῦ στρατηγούντων διὰ τὸ νομίζειν τὸν νόμον.
IV. πρὸς τοῦτον καὶ Πλάτων γέγραφεν c) ἐπιστολὰς δύο, ἐπειδήπερ αὐτῷ πρότερος ἐγεγράφει τοῦτον τὸν τρόπον d)·

a) *Μνησαγόρου.* Suidas s. v. Ἀρχύτας: *Μνησάρχου ἢ Μνασαγόρου.* Mahnius Diatriba de Aristoxeno p. 58.: „Si plures traditiones ad nos pervenissent de Archytae patre, posset decerni, an *Μνησάρχου* nomen sive compendio scribendi ortum, sive a librario, ut magis cognitum, positum sit loco *Μνησαγόρου*; atque hac ratione utrumque deinceps in textum irrepserit.

b) Ἑστιαίου. Ambrosius *Estiaei.*

c) *γέγραφεν.* Edit. Froben. *γέγραφε.*

d) *ἐγεγράφει τοῦτον τὸν τρόπον.* Edit. Froben. *γεγράφει.* Cod. Arund. *ἔγραψε.* Caeterum de Archytae et Platonis epistolis disseruit Augustus Fridericus Guilielmus Rudolphus ad Ocelli Lucani libellum de rerum natura, Disput. de eiusdem libelli antiquitate et auctore cap. I. sect. 1. §. 5. p. 348—358.

ARCHYTAS.

Archytas Mnesagorae sive, ut Aristoxenus ait, Hestiaei filius Tarentinus Pythagoricus et ipse fuit. Hic Platonem, quum in eo esset ut a Dionysio necaretur, per epistolam eripuit. Admirationi summae apud plurimos habitus est in omni virtutis genere: nempe enim septies civibus praefectus est, quum caeteri plus quam annum imperare lege prohiberentur. Ad hunc Plato scripsit epistolas duo, quod is ad eum prior scripsisset in hunc modum:

Digitized by Google

Ἀρχύτας Πλάτωνι ὑγιαίνειν.

Καλῶς ποιεῖς ὅτι ἀποπέφευγας ἐκ τᾶς e) ἀρρωστίας· ταῦτα γὰρ αὐτός τε ἐπέσταλκας f) καὶ τοὶ περὶ Λαμίσκον ἀπήγγελον g). περὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων ἐπεμελήθημες καὶ ἀνήλθομες ὡς Δευκανοὺς καὶ ἐνετύχομες τοῖς Ὀκέλλω ἐκγόνοις h). τὰ μὲν οὖν i) περὶ νόμω καὶ βασιληίας καὶ ὁσιότητος k) καὶ τᾶς τῶ παντὸς l) γενέσιος αὐτοί τε ἔχομές καὶ τίν m) ἀπεστάλκαμες· τὰ δὲ λοιπὰ οὔτοι νῦν γε δύνανται εὑρεθῆμεν n), αἰ δέ κα o) εὑρεθῇ, ἥξει τοι.

e) ἐκ τᾶς. Cod. Arund. ἔκτος.

f) ταῦτα γὰρ αὐτός τε ἐπέσταλκας. Cod. Arund. αὐτὸς τῦ, quod ita placet ut scribatur αὐτὸς τύ. Ambrosius cum superioribus coniuncta sic interpretatur: *facis tu quidem recte quod nobis te convaluisse ex aegritudine significasti.*

g) καὶ τοὶ περὶ Λαμίσκον ἀπήγγελον. Edit. Froben. καί τοι. Stephan. et Menag. καίτοι. Correxit Meibomius praeeunte Menagio. Casaubonus correxerat καὶ οἱ, expressum iam Aldobrandino. Ambrosius: *de damisco idem nunciarunt.* Deinde quod scribebatur Δαμησὸν correxi ex Archytae epistola ad Dionysium apud Diogenem III. 22. confirmantque interpretes qui reddunt *dâmisco* et *Damiscus.* Denique pro ἀπήγγελον edit. Froben. ἀπήγγελον, eod. Arund. ἄγει.

h) τοῖς Ὀκέλλω ἐκγόνοις. Edit. Froben. ὠκέλλω. BRR ἀκέλλω, quod expressit Ambrosius *occeli.* Quod dedi commendant Stephan. et Menag. cum Aldobrandino. Caeterum ἐκγόνοις Ambrosius interpretatur *nepotes*, Aldobrandinus *filiis*, ipse interpretor *scripta* sive *commentariis* cum Rudolpho l. l. p. 355.

i) οὖν. Stephan. οὐν.

k) ὁσιότητος. Edit. Froben. ὁσιώτατος.

l) τῶ παντός. Edit. Froben. et Menag. τῶν πάντων, quod expresserunt interpretes. Illud probatum Menagio praestant Stephan. et cod. Palat.

m) καὶ τίν. Legebatur καί τινα. Correxerunt Koenius ad Gregorium Corinth. p. 266. ed. Schaefer. et Toupius ad Theocritum p. 368. ed. Berolin.

n) εὑρεθῆμεν. Toupius ad Theocritum p. 868. ed. Berolin. corr. εὑρέθημεν.

o) αἰ δέ κα. Scribebatur αἴ δέκα. Edit. Froben. αἰδέκα. Menagius corr. αἴ δέ κε, quod in Stephan. refert legi.

Archytas Platoni salutem.

Facis tu quidem recte quod convaluisti ex aegritudine: hoc enim et ipse scripsisti et Lamiscus nuntiavit. De commentariis autem curavimus adscendimusque ad Lucanos ibique nacti sumus Ocelli scripta. Quae igitur de regno, legibus, iustitia universique generatione commentatus est, et ipsi habemus et tibi misimus: reliqua modo reperiri non possunt; quum inventa fuerint, ad te deferentur.

Digitized by Google

Ὧιδε μὲν ὁ Ἀρχύτας· ὁ δὲ Πλάτων ἀντεπιστέλλει p) τοῦτον τὸν τρόπον·

Πλάτων Ἀρχύτᾳ εὖ πράττειν.

81. Τὰ μὲν παρὰ σοῦ βιβλία ὑπομνήματα θαυμαστῶς ἄσμενοί τε ἐλάβομεν καὶ τοῦ γράφαντος αὐτὰ ἠγασθημεν ὡς ἔνι μάλιστα· καὶ ἔδοξεν ἡμῖν ἀνὴρ ἄξιος ἐκείνων τῶν παλαιῶν προγόνων q). λέγονται γὰρ r) οἱ ἄνδρες οὗτοι Μυραῖοι s) εἶναι· οὗτοι δ' ἦσαν τῶν ἐπὶ Λαομέδοντος t) ἐξαναστάντων Τρώων, ἄνδρες ἀγαθοί, ὡς ὁ παραδεδομένος μῦθος δηλοῖ. τὰ δὲ παρ' ἐμοὶ ὑπομνήματα, περὶ ὧν ἐπέστειλας u), ἱκανῶς μὲν οὔπω ἔχει· ὡς δέ ποτε τυγχάνει ἔχοντα ἀπέσταλκά σοι. περὶ δὲ τῆς φυλακῆς x) ἀμφότεροι συμφωνοῦμεν, ὥστε οὐδὲν δεῖ παρακελεύεσθαι. ἔρρωσο.

Καὶ ὧδε μὲν πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς ἔχουσιν αἱ ἐπιστολαί.

V. 82. Γεγόνασι δ' Ἀρχύται τέτταρες· πρῶτος αὐτὸς οὗτος, δεύτερος Μιτυληναῖος y) μουσικός, τρίτος περὶ γεωργίας συγγεγραφώς, τέταρτος ἐπιγραμματοποιός. ἔνιοι καὶ πέμπτον

p) ἀντεπιστέλλει. Cod. Arund. ἀνεπιστέλλει.
q) ἐκείνων τῶν παλαιῶν προγόνων. Ambrosius: *maioribus illis suis antiquissimis atque optimis viris.*
r) γάρ. Stephan. et cod. Arund. γὰρ δή.
s) Μυραῖοι. Cod. Arund. Μοιραῖοι. Ambrosius *moereri* et *moerei.*
t) ἐπὶ Λαομέδοντος. Aldobrandinus *Laomedontis tempore*
u) ἐπέστειλας. Edit. Froben. et cod. Arund. ἐπέσταλκας.
x) τῆς φυλακῆς. Vid. Rudolphus l. l. p. 352.
y) Μιτυληναῖος. Ambrosius *Mytilenaeus*, quod vellem constantius daret.

In hunc modum Archytas: Plato autem ita rescripsit:

Plato Archytae salutem.

Quae abs te nobis allata sunt commentaria dici non potest quam libenter accepimus eorumque auctorem admirati sumus quam maxime: ostendit enim profecto vir ille dignum se maioribus illis suis antiquissimis. Feruntur autem isti viri Myraei fuisse: hi autem ex illis fuere Troianis qui cum Laomedonte migrarunt, viri boni, ut de illis tradita fabula significat. Quae apud me sunt commentaria, de quibus scripsisti, nondum satis lucubrata sunt; qualiacunque tamen sunt ad te misi. De custodia vero ambo concorditer sentimus: nihil itaque adhortatione opus est. Vale.

In hunc modum illi ad se invicem scripserunt. Porro Archytae quattuor fuere: primus hic ipse, secundus Mitylenaeus musicus, tertius qui de agricultura scripsit, quartus poeta epigrammatum. Quidam quintum addunt architectum,

Digitized by Google

ἀρχιτέκτονά φασιν, οὗ φέρεται βιβλίον περὶ μηχανῆς, ἀρχὴν ἔχον ταύτην, „Ταῦτα παρὰ Τεύκρου Καρχηδονίου z) διήκουσα.“ περὶ δὲ τοῦ μουσικοῦ φέρεται καὶ τόδε, ὡς ὀνειδιζόμενος ἐπὶ τῷ μὴ ἐξακούεσθαι, εἶποι, „Τὸ γὰρ ὄργανον ὑπὲρ ἐμοῦ διαγωνιζόμενον λαλεῖ.“ τὸν δὲ Πυθαγορικὸν Ἀριστόξενός φησι μηδέποτε στρατηγοῦντα ἡττηθῆναι· φθονούμενον δ' ἅπαξ ἐκχωρῆσαι τῆς στρατηγίας καὶ τοὺς αὐτίκα ληφθῆναι a). οὗτος πρῶτος τὰ μηχανικὰ ταῖς μαθηματικαῖς b) προσχρησάμενος ἀρχαῖς ἐμεθώδευσε καὶ πρῶτος κίνησιν ὀργανικὴν διαγράμμασι γεωμετρικῷ προσήγαγε c), διὰ τῆς τομῆς τοῦ ἡμικυλίνδρου δύο μέσας ἀνὰ λόγον d) λαβεῖν ζητῶν εἰς τὸν τοῦ κύβου διπλασιασμόν. καὶ γεωμετρίᾳ e) πρῶτος κύβον εὗρεν, ὥς φησι Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ. VI. VII. 83.

z) *Καρχηδονίου.* Ambrosius *Charchedonio.*

a) *καὶ τοὺς αὐτίκα ληφθῆναι.* Menagius coni. *καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτίκα ληφθῆναι*, quem sensum expressit Ambrosius *exercitum*, Aldobrandinus *milites.* Mahnius Diatriba de Aristoxeno p. 59. ex *φθονούμενον* repetendum putabat *φθονοῦντας.* Nihil omnino deest.

b) *μαθηματικαῖς.* Legebatur *μηχανικαῖς.* Emendavit Kuehnius.

c) *καὶ πρῶτος — προσήγαγε.* Aldobrandinus: *Primusque motum, qui trochleis ac vectibus caeteraque instrumentorum vi expeditur.*

d) *ἀνὰ λόγον.* Ante Meibomium scribebatur *ἀνάλογον.* Illud expresserunt iam interpretes.

e) *γεωμετρίᾳ.* Ambrosius *in geometria*, Aldobrandinus *geometriae arte.*

cuius feratur liber de machina, hoc habens initium, *Haec a Teucro Carthaginiensi audivi.* De musico autem dicitur, quod quum probro ipsi daretur quod non exaudiretur, dixerit, Organum pro me pugnans loquitur. Pythagoricum vero Aristoxenus refert, quum exercitui praeesset, nunquam fuisse superatum: semel autem, dum invidiae cederet, sese imperio abdicasse moxque exercitum in ius hostium concessisse. Primus hic mechanica mathematicis principiis usus exposuit, primusque motum organicum descriptioni geometricae admovit, ex dimidii cylindri sectione duas medias secundum proportionem sumere quaerens ad cubi duplicationem. Item geometriae ope primus cubum invenit, ut Plato in Republica testatur.

Digitized by Google

CAPUT V.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ.

I. Ἀλκμαίων Κροτωνιάτης. καὶ οὗτος a) Πυθαγόρου διήκουσε καὶ τὰ πλεῖστά γε b) ἰατρικὰ λέγει, ὅμως δὲ καὶ φυσιολογεῖ ἐνίοτε c), λέγων, „Δύο τὰ πολλά ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων." δοκεῖ δὲ πρῶτος φυσικὸν λόγον d) συγγεγραφέναι, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ, καὶ τὴν σελήνην καθύλου
II. ταύτην ἔχειν ἀΐδιον φύσιν. ἦν δὲ Πειρίθους e) υἱός, ὡς αὐτὸς ἐναρχόμενος τοῦ συγγράμματός φησιν· „Ἀλκμαίων Κροτωνιήτης f) τάδε ἔλεξε, Πειρίθου υἱός, Βροντίνῳ g) καὶ Λέοντι h) καὶ Βαθύλλῳ· Περὶ τῶν ἀφανέων, περὶ τῶν θνητῶν i)

a) καὶ οὗτος. Interpretes cum prioribus conjuncta interpretantur *et ipse*.
b) τὰ πλεῖστά γε. Cod. Arund. τὰ πλεῖστα δή.
c) ὅμως δὲ καὶ φυσιολογεῖ ἐνίοτε. Ambrosius: *plerumque item de natura disputat*.
d) φυσικὸν λόγον. Aldobrandinus *physica*.
e) Πειρίθου. Ante Meibomium scribebatur Περίθου, quod expressit Aldobrandinus.
f) Κροτωνιήτης. Menagius corr. Κροτωνιάτης.
g) Βροντίνῳ. Edit. Froben. et Stephan. Βροντίνῳ.
h) Λέοντι. Ambrosius *leoni*.
i) Περὶ τῶν ἀφανέων, περὶ τῶν θνητῶν. De mendo suspecta sunt Merico Casaubono.

ALCMAEON.

Alcmaeon Crotoniates. Hic quoque Pythagorae auditor fuit et ut plurimum quidem in medicina versatur, interdum tamen etiam de natura disputat, ubi dicit, Duo pleraque sunt rerum humanarum. Videtur autem primus de naturae ratione scripsisse, ut Phavorinus in omnimoda tradit historia, lunamque hanc sempiternam habere naturam dixit. Fuit autem Pirithi filius, sicut et ipse in principio sui operis testatur: *Alcmaeon Crotoniates haec dixit, Pirithi filius, Brontino et Leonti et Bathyllo: De invisibilibus, de immortalibus rebus manifestam quidem scientiam habent dii: quan-*

Digitized by Google

σαφήνειαν μὲν θεοῖ ἔχοντι· ὡς δὲ ἀνθρώποις τεκμαίρεσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς. ἔφη δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον καὶ κινεῖσθαι αὐτὴν συνεχὲς k) ὡς τὸν ἥλιον.

k) *συνεχές.* Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. *συνεχῶς.* Illud recepi e Menagiana.

tum vero coniicere hominibus licet et caetera. Animam vero immortalem dixit moverique perpetuo instar solis.

CAPUT VI.

ΙΠΠΑΣΟΣ.

Ἵππασος Μεταποντῖνος καὶ αὐτὸς Πυθαγορικός. ἔφη δὲ I. 84. II. χρόνον ὡρισμένον εἶναι τῆς τοῦ κόσμου μεταβολῆς καὶ πεπερασμένον εἶναι τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον. φησὶ δ' αὐτὸν III. Δημήτριος ἐν Ὁμωνύμοις μηδὲν καταλιπεῖν σύγγραμμα. Γεγόνασι δὲ Ἵππασοι δύο, οὗτός τε καὶ ἕτερος γεγραφὼς ἐν IV. πέντε a) βιβλίοις Λακώνων πολιτείαν· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς Λάκων.

a) *πέντε.* Scribebatur *ε'*.

HIPPASUS.

Hippasus Metapontinus et ipse Pythagoricus fuit. Ait autem definitum esse tempus mundanae mutationis finitumque hoc universum esse ac semper moveri. Demetrius autem in Aequivocis refert illum nullum opus reliquisse. Fuerunt autem Hippasi duo, hic et qui Lacedaemoniorum rempublicam quinque libris comprehendit: erat autem et ipse Lacon.

Digitized by Google

CAPUT VII.

ΦΙΛΟΛΑΟΣ.

I. Φιλόλαος Κροτωνιάτης Πυθαγορικός a), παρὰ τούτου Πλάτων ὠνήσασθαι τὰ βιβλία τὰ Πυθαγορικὰ Δίωνι γράφει.
II. ἐτελεύτα δὲ νομισθεὶς ἐπιτίθεσθαι τυραννίδι. καὶ ἡμῶν ἐστιν εἰς αὐτόν b)·

Τὴν ὑπόνοιαν πᾶσι μάλιστα λέγω θεραπεύειν·
εἰ γὰρ καὶ μὴ δρᾷς, ἀλλὰ δοκεῖς c), ἀτυχεῖς.
οὕτω καὶ Φιλόλαον ἀνεῖλε Κρότων ποτὲ πάτρη,
ὥς μιν ἔδοξε θέλειν δῶμα τύραννον ἔχειν.

III. 85. Δοκεῖ δὲ αὐτῷ πάντα ἀνάγκῃ καὶ ἁρμονίᾳ γίνεσθαι. καὶ τὴν γῆν κινεῖσθαι κατὰ κύκλον πρῶτον εἰπεῖν d)· οἱ δὲ Ἱκέταν
IV. Συρακόσιόν e) φασιν. Γέγραφε δὲ βιβλίον ἕν, ὃ f) φησιν

a) Κροτωνιάτης Πυθαγορικός. Ambrosius: *erotoniatae filius pythagoricus et ipse fuit.*
b) καὶ ἡμῶν ἐστιν εἰς αὐτόν. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 126.
c) δοκεῖς. Legebatur δοκῇς. Correxi ex Anthologia.
d) καὶ τὴν γῆν κινεῖσθαι κατὰ κύκλον πρῶτον εἰπεῖν. Edit. Froben. κατὰ κύκλον τὴν γῆν κινεῖσθαι πρῶτον εἰπεῖν. Ambrosius: *terramque secundum primum circulum moveri dicit.*
e) Ἱκέταν Συρακόσιον. Interpretes *Icetam.* Caeterum scribebatur Συρακούσιον.
f) βιβλίον ἕν, ὅ. Ambrosius *librum in quo.*

PHILOLAUS.

Philolaus Crotoniata Pythagoricus. Ab hoc Pythagoricos libros emendos ut curaret, Dioni scribit Plato. Moritur autem suspectus quod tyrannidem invadere moliretur. Nostrum est in ipsum epigramma hoc:

Suspicio haud res est minimi, mihi crede, pericli:
Non pecces quicquam, si videare, facis.
Sic, Philolae, Croton te patria perdidit olim,
Regnum affectantes credula habere manus.

Opinatur autem omnia harmonia ac necessitate fieri. Terramque secundum circulum moveri primum dixisse: alii Hicetam Syracusanum id sensisse affirmant. Scripsit autem

Digitized by Google

Ἕρμιππος λέγειν τινὰ τῶν συγγραφέων Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον παραγενόμενον g) εἰς Σικελίαν πρὸς Διονύσιον ὠνήσασθαι παρὰ τῶν συγγενῶν τοῦ Φιλολάου ἀργυρίου Ἀλεξανδρινῶν h) μνῶν τετταράκοντα i) καὶ ἐντεῦθεν μεταγεγραφέναι τὸν Τίμαιον. ἕτεροι δὲ λέγουσι τὸν Πλάτωνα λαβεῖν αὐτὰ παρὰ Διονυσίου παραιτησάμενον ἐκ τῆς φυλακῆς νεανίσκον ἀπηγμένον τῶν τοῦ Φιλολάου μαθητῶν k). τοῦτόν φησι l) Δημήτριος ἐν Ὁμωνύμοις πρῶτον ἐκδοῦναι τῶν Πυθαγορικῶν περὶ m) φύσεως, ὧν ἡ ἀρχὴ ἥδε n)· „Φύσις δὲ ἐν τῷ κόσμῳ ἁρμόχθη ἐξ ἀπείρων τε καὶ περαινόντων καὶ ὅλος κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα o).“

g) *παραγενόμενον.* Edit. Froben. *περιγενόμενον.*

h) *Ἀλεξανδρινῶν.* Stephan. et Menag. *Ἀλεξανδρέων.* Illud restitui ex edit. Froben..

i) *τετταράκοντα.* Scribebatur *μ'.*

k) *τὸν Πλάτωνα — μαθητῶν.* Scribebatur *τὸν Πλάτωνα λαβεῖν αὐτὰ παρὰ Διονυσίου, παραιτησάμενον* etc. Delevi comma cum Merico Casaubono. Ambrosius: *platonem — haec a dionysio accepisse reluctantem licet abductum ex carcere adolescentem et (? ex) philolai discipulis.* Aldobrandinus: *Platonem — illum a Dionysio accepisse, cum e discipulis Philolai adolescentulum eo profectum a custodia removisset.* Caeterum pro *ἀπηγμένον* edit. Froben. et Stephan. *ἀπηγμένων.*

l) *τοῦτόν φησι.* Scribebatur *τοῦτον φηδὶν.*

m) *περὶ.* Edit. Froben. omittit.

n) *ὧν ἡ ἀρχὴ ἥδε.* Vid. Boeckhius in libro, *Philolaos des Pythagoreers Lehren nebst den Bruchstücken seines Werkes*, p. 45. et seqq..

o) *„Φύσις δὲ — πάντα.“* Ambrosius: *in mundo natura coacta est ex infinitis ac finitis mundusque totus et quae sunt in ipso omnia.* Aldobrandinus: *Natura in mundo ex infinitis et finitis, totusque mundus, quaeque in eo constant, omnia apte connexa sunt.*

librum unum, quem Hermippus quempiam scriptorem dixisse refert Platonem philosophum quum in Siciliam ad Dionysium profectus esset, emisse a Philolai consanguineis argenti minis Alexandrinis quadraginta atque inde transcripsisse Timaeum. Alii Platonem dicunt haec accepisse quum adolescenti cuidam Philolai discipulo abducto a Dionysio libertatem impetrasset. Refert Demetrius in Aequivocis Pythagorica de natura rerum hunc primum edidisse, quorum est initium: *In mundo natura coacta est ex infinitis ac definientibus mundusque totus et quae sunt in ipso omnia.*

Digitized by Google

CAPUT VIII.

ΕΥΔΟΞΟΣ.

1. 86. Εὔδοξος Αἰσχίνου Κνίδιος a), ἀστρόλογος, γεωμέτρης, ἰατρός, νομοθέτης. οὗτος τὰ μὲν γεωμετρικὰ Ἀρχύτα διήκουσε, τὰ δὲ ἰατρικὰ Φιλιστίωνος τοῦ Σικελιώτου, καθὰ Καλλίμαχος ἐν τοῖς πίναξί φησι b). Σωτίων δ' ἐν ταῖς Διαδοχαῖς λέγει καὶ Πλάτωνος αὐτὸν ἀκοῦσαι. γενόμενον γὰρ ἐτῶν τριῶν που καὶ εἴκοσι c) καὶ στενῶς διακείμενον d) κατὰ κῆδος τῶν Σωκρατικῶν εἰς Ἀθήνας ἀπᾶραι σὺν Θεομέδοντι e) τῷ ἰατρῷ, τρεφόμενον ὑπ' αὐτοῦ· οἱ δέ, καὶ παιδικὰ f) ὄντα· καταχθέντα δὲ g) εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀσημέρας ἀνιέναι

a) *Κνίδιος.* Aldobrandinus *Gnidius.*
b) *ἐν τοῖς πίναξί φησι.* Ante Meibomium, qui edidit *ἐν τοῖς πίναξι φησί*, scribebatur *ἐν τοῖς πίναξι φαίν.* Ambrosius omisit *φησίν.*
c) *ἐτῶν τριῶν που καὶ εἴκοσι.* Scribebatur *ἐτῶν γ' που καὶ κ'. Που* interpretes omittunt.
d) *στενῶς διακείμενον.* Kuehnius coni. *ἀσθενῶς διακείμενον*, quod iure improbavit Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 94.
e) *Θεομέδοντι.* Edit. Froben. et codd. nonnulli apud Sambucum *Θερμίδοντι.*
f) *παιδικά.* Ambrosius *medicam* et *paedicam.*
g) *καταχθέντα δέ.* Edit. Froben. *καὶ καταχθέντα δή.* Menag. *καὶ καταχθέντα δέ.* Aldobrandinus: *cumque in Piraeo habitaret. Καὶ* omittunt Stephan. et cod. Arund. neque agnoscit Ambrosius.

EUDOXUS.

Eudoxus Aeschini filius Cnidius, astrologus, geometra, medicus ac legumlator fuit. Ac geometrica quidem ab Archyta didicit, in medicina vero Philistione Siculo praeceptore usus est, ut Callimachus in Tabulis ait. Porro Sotion in Successionibus Platonis quoque auditorem fuisse scribit. Nam quum annum fere vigesimum tertium aetatis ageret summaque inter paupertatis angustias discendi studio flagraret, Socraticorum gloria percitum Athenas contendisse cum Theomedonte medico, a quo et nutriri solitum: nec defuerunt qui dicerent ipsius delicias fuisse: devectum autem in Pi-

Digitized by Google

Ἀθήναζε καὶ ἀκούσαντα τῶν σοφιστῶν αὐτόθι ὑποτρέφειν. δύο δὴ μῆνας διατρίψαντα οἴκαδε ἐπανελθεῖν καὶ πρὸς τὸν 87. φίλων ἐρανισθέντα εἰς Αἴγυπτον ἀπᾶραι μετὰ Χρυσίππου τοῦ ἰατροῦ, συστατικὰς φέροντα παρ' Ἀγησιλάου πρὸς Νεκτάναβιν h)· τὸν δὲ τοῖς ἱερεῦσιν αὐτὸν συνεῖναι. καὶ τέτταρας μῆνας πρὸς ἐνιαυτῷ διατρίψαντα αὐτόθι ξυρόμενόν τε ἦβην καὶ ὀφρῦς i) τὴν ὀκταετηρίδα k) κατά τινας συγγράψαι. ἐντεῦθέν τε γενέσθαι ἐν Κυζίκῳ καὶ τῇ Προποντίδι σοφιστεύοντα· ἀλλὰ καὶ παρὰ Μαυσωλὸν ἀφικέσθαι l). ἔπειθ' οὕτως ἐπανελθεῖν Ἀθήναζε, πάνυ πολλοὺς περὶ ἑαυτὸν ἔχοντα μαθητάς, ὡς φασί τινες, ὑπὲρ τοῦ Πλάτωνα λυπῆσαι, ὅτι τὴν ἀρχὴν αὐτὸν παρεπέμψατο. τινὲς δέ φασι καὶ συμπόσιον 88. ἔχοντι τῷ Πλάτωνι αὐτὸν τὴν ἡμικύκλιον κατάκλισιν m), πολλῶν ὄντων, εἰσηγήσασθαι. φησὶ δ' αὐτὸν Νικόμαχος ὁ

h) *Νεκτάναβιν.* Menag. *Νέκταβιν*, quod expresserunt interpretes. Illud praeter edit. Froben. et Stephan. praestant codd. RRR et Arund.

i) *ἦβην καὶ ὀφρῦς.* Menagius cum Scaligero lib. II. de emendat. temp. p. 69. corr. *ὑπήνην*, quod confirmare videtur Ambrosius interpretans *mento*. Edit. Froben. et Menag. *ὀφρῦν*, quod expressit Ambrosius. Quod recepi ὀφρῦς praebet Stephan. expressitque Aldobrandinus.

k) *τὴν ὀκταετηρίδα.* Interpretes *octo annorum historiam.*

l) *ἐντεῦθέν τε — ἀφικέσθαι.* Ambrosius: *inde iam cizici atque in propontide phānus* (*phantus*) *mausolum itidem visere voluit.* Edit. Froben. et Menag. *εἰς Μαυσωλόν.*

m) *κατάκλισιν.* Edit. Froben. *κατάκλησιν.* Stephan. *κατάκλυσιν.* Quod dedi *κατάκλισιν* praeter Menag. praebent codd. RRR cum ora Sambuci.

raceum Athenas quotidie ascendisse ibique quum sophistas audisset, ad portum regressum esse. Duos autem ibi menses remoratus domum revertitur: unde rursus amicorum largitate suffultus in Aegyptum cum Chrysippo medico profectus est, commendatitias ab Agesilao literas ad Nectanabin ferens, a quo et sacerdotibus intente commendatus est. Ibi annum unum et menses quattuor remoratus pube et supercilliis attonsis octaeterida secundum quosdam conscripsit. Inde iam Cyzici atque in Propontide commorabatur philosophiamque profitebatur: itidem ad Mausolum pervenit. Tum vero Athenas rediit, habens secum discipulos plurimos, contristandi, ut quidam volunt, Platonis gratia, quod is ab initio illum ab se dimiserat. Sunt qui dicant convivium Platoni celebranti ipsum propter multitudinem convivarum hemicyclium accubitum introduxisse. Enimvero Nicoma-

Digitized by Google

III. Ἀριστοτέλους τὴν ἡδονὴν λέγειν τὸ ἀγαθόν. Ἀπεδέχθη δὴ n) ἐν τῇ πατρίδι μεγαλοπρεπῶς, ὡς τό γε περὶ o) αὐτοῦ ψήφισμα γενόμενον δηλοῖ. ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιφανέστατος ἐγένετο, γράψας τοῖς ἰδίοις πολίταις νόμους, ὥς φησιν p) Ἕρμιππος ἐν τετάρτῃ περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν, καὶ ἀστρολογούμενα καὶ γεωμετρούμενα καὶ ἕτερ' ἄττα ἀξιόλογα. ἔσχε
89. δὲ καὶ θυγατέρας τρεῖς, Ἀκτίδα, Φιλτίδα q), Δελφίδα. φησὶ δ' αὐτὸν Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς πρὸς Βάτωνα r) καὶ κυνῶν διαλόγους s) συνθεῖναι· οἱ δέ, γεγραφέναι μὲν Αἰγυπτίους t) τῇ αὐτῶν φωνῇ, τοῦτον u) δὲ μεθερμηνεύσαντα ἐκδοῦναι τοῖς Ἕλλησι. τούτου διήκουσε Χρύσιππος Ἐρινεω Κνίδιος x) τά τε περὶ θεῶν καὶ κόσμου καὶ τῶν μετεωρολογουμένων, τὰ δὲ ἰατρικὰ παρὰ Φιλιστίωνος τοῦ Σικελιώτου. κατέλιπε δὲ καὶ
IV. ὑπομνήματα κάλλιστα y). τούτου γέγονε παῖς Ἀριστάγορας,

n) δή. Stephan. δέ.
o) περί. Menag. omittit. Agnoscit praeter editt. Froben. et Stephan. cod. Arund..
p) φησιν. Edit. Froben. φησι.
q) Ἀκτίδα, Φιλτίδα. Ambrosius: *Hactidem, philitidem.*
r) Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς πρὸς Βάτωνα. Edit. Froben. Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς πρὸς ἑκάτωνα. Ambrosius: *heratbsthenes in libris ad hecatonem.* Cod. Palat. πρὸς Κάτωνα. Menagius coni. πρὸς Πλάτωνα.
s) κυνῶν διαλόγους. Ambrosius *cynicorum dialogos.* Casaubono locus corruptus videbatur.
t) Αἰγυπτίους. Stephan. Αἰγυπτίοις.
u) τοῦτον. Aldobrandinus *Aristoxenum.*
x) Κνίδιος. Aldobrandinus *Gnidius.*
y) κάλλιστα. Ambrosius *pulcherrima et eruditionis plena.*

chus Aristotelis filius illum ait voluptatem bonum dicere. Exceptus autem in patria magno cum honore est, cuius rei indicio est honorificum de illo factum decretum. Apud Graecos quoque clarissimus fuit civibusque suis leges conscripsit, ut Hermippus in quarto de septem sapientibus libro refert: scripsit item de astrologia et de geometria et alia quaedam digna memoratu opuscula. Tres autem habuit filias, Actidem, Philtidem, Delphidem. Refert Eratosthenes in libris ad Batonem ipsum et Canum dialogos composuisse: alii Aegyptios quidem lingua sua illos conscripsisse, hunc vero traductos Graecis edidisse tradunt. Eius Chrysippus Erinei filius Cnidius auditor fuit in iis quae de diis, de mundo, de caelestibus docentur; in medicina vero Philistione Siculo praeceptore usus est. Reliquit autem et Commentaria pulcherrima. Huius filius Aristagoras

Digitized by Google

οὗ Χρύσιππος Ἀεθλίου μαθητής z), οὗ τὰ θεραπεύματα φέρεται ὀρατικά, τῶν φυσικῶν θεωρημάτων ὑπὸ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ πεσόντων a). Γεγόνασι δὲ Εὔδοξαι τρεῖς· αὐτὸς οὗτος, V. ἕτερος Ῥόδιος ἱστορίας γεγραφώς, τρίτος Σικελιώτης παῖς Ἀγαθοκλέους, ποιητὴς κωμῳδίας, νίκας ἑλὼν ἀστικὰς μὲν τρεῖς, Ληναϊκὰς b) δὲ πέντε, καθά φησιν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς. εὑρίσκομεν δὲ καὶ ἄλλον ἰατρὸν Κνίδιον c), περὶ οὗ φησιν Εὔδοξος ἐν γῆς περιόδῳ ὡς εἴη παραγγέλλων ἀεὶ συνεχῶς d) κινεῖν τὰ ἄρθρα πάσῃ γυμνασίᾳ, ἀλλὰ καὶ τὰς αἰσθήσεις ὁμοίως. ὁ δ' αὐτός φησι τὸν Κνίδιον Εὔδοξον ἀκμάσαι VI. κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα e) εὑρεῖν τε τὰ περὶ τὰς καμπύλας γραμμάς. Ἐτελεύτησε δὲ τρίτον ἄγων καὶ πεντηκοστὸν ee) ἔτος. ὅτε δὲ συνεγένετο ἐν Αἰγύπτῳ Χονούφιδι f)

z) οὗ Χρύσιππος Ἀεθλίου μαθητής. Ambrosius: *cuius chrysippus Ethlii filius discipulus fuit.* Secutus sum Aldobrandinum.

a) οὗ τὰ θεραπεύματα — πεσόντων. Ambrosius: *cuius feruntur modi illi ad videndas speculationes naturales quae in animam eius venerant accommodati.* Aldobrandinus: *cuius medicamenta feruntur oculorum, physicis praeceptis sub eius quoque cogitationem cadentibus.*

b) *Ληναϊκάς.* Aldobrandinus *Leniacis.*

c) *Κνίδιον.* Cod. Arund. *Κλοίδιον.*

d) *συνεχές.* Edit. Froben. et cod. Arund. *συνεχῶς.*

e) *κατὰ τὴν τρίτην καὶ ἑκατοστὴν Ὀλυμπιάδα.* Edit. Froben., Stephan., nisi oculi fallunt, et Menag. *κατὰ τὴν γ' καὶ ο' Ὀλυμπιάδα.* Id expressit Aldobrandinus, ut referret ad Eudoxum medicum. Quod ipse dedi expressit Ambrosius confirmatque cod. Florent., qui quod habet *κατὰ τὴν γ' καὶ ϙ' Ὀλυμπιάδα*, iam a Meibomio receptum est.

ee) *πεντηκοστὸν.* Scribebatur *ν'*.

f) *Χονούφιδι.* Scribebatur *Ἰχόνουφν.* Correxit Menagius. Cod. Arund. *Ιχονυφι.* Ambrosius *Ichenophi.* Aldobrandinus *Ichonuphi.*

fuit, e quo Chrysippus natus est Aethlii discipulus, cuius medicamenta feruntur ad videndum apta, physicis speculationibus menti eius subiectis. Fuerunt autem Eudoxi tres: primus hic ipse, secundus Rhodius historiarum scriptor, tertius Siculus Agathoclis filius, poeta comicus, qui ter urbana vicit certamina quinquiesque Lenaica, ut Apollodorus in Chronicis ait. Invenimus et alium medicum Cnidium, quem ait Eudoxus in Terrae ambitu semper admonere solitum articulos continua agitatione exercendos sensusque similiter. Idem vero refert Eudoxum Cnidium circa centesimam et tertiam Olympiadem claruisse atque lineas curvas reperisse. Mortuus autem est tertium et quinquagesimum agens annum. Quum vero adhuc in Aegypto moraretur

Digitized by Google

τῷ Ἡλιουπολίτῃ g), ὁ Ἆπις h) αὐτοῦ θοιμάτιον περιελιχμήσατο i). ἔνδοξον οὖν αὐτὸν ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον ἔφασαν οἱ ἱερεῖς
91. ἔσεσθαι, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν Ἀπομνημονεύμασιν. ἔστι δὲ καὶ ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον k)·

Ἐν Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τὴν ἰδίην
Εὔδοξόν ποτε μοῖραν παρὰ τοῦ καλλικέρω l)
ταύρου. κοὐδὲν ἔλεξεν m)· βοῒ γὰρ πόθεν λόγος;
φύσις οὐκ ἔδωκε μόσχῳ λάλον Ἆπιδι στόμα·
παρὰ θ' n) αὐτὸν λέχριος στὰς ἐλιχμήσατο στολήν,
προφανῶς τοῦτο διδάσκων, Ἀποδύσει o) βιοτὴν

g) Ἡλιουπολίτῃ. Stephan. ἡλιουποκίτου.

h) Ἆπις. Scribebatur Ἄπις.

i) περιελιχμήσατο. Ambrosius *lingere visus est.*

k) ἔστι δὲ καὶ — οὕτως ἔχον. Versus in sola Stephaniana dispositi comparent, sed hexametri pessimi iidemque qui olim a Planude facti ferebantur in Anthologia Graeca, nisi quod pro λιχμήσατο Planudes dederat ἐλιχμήσατο. Vid. Iacobsii-Anthol. Gr. VII. 744. ubi Crinagorae tribuitur, et Huschkii Analecta critt. p. 214. et seqq.. Salmasius in Exercitatt. Plinianis p. 813. sic corrigebat: Ἐνὶ Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τὴν ἰδίαν πρόσθε μοῖραν | Εὔδοξον παρὰ τοῦ καλλικέρω ταύροιο, κ' οὐδέν γ' ἔλεξε. | πόθεν; οὐ γὰρ βοὸς φωνή, φύσις οὐ δῶκε μόσχῳ | Ἆπιδι στόμ', ἀλλὰ | παρὰ δ' αὐτῷ λέχριος στὰς ἐλίχμησε τὸ λῶπος, | πρόφαντον τοῦτο διδάσκων, ἀποδύσει βιοτὴν ὅσσον οὔπω. | διὸ καὶ οἱ ταχέως ἦλθε μόρος δὴ δεκάεις πέντε καὶ τρεῖς | ἐτιδόντι παῖδας. Metra Galliambica paucissimis mutatis restituerunt G. F. Grotefendius in Novis Actis Societatis Latinae Ienensis vol. I. p. 163. et seqq., Buttmannus in schedis penes Iacobsium (vid. eius Notae critt. in Anthol. Gr. vol. III. p. 412.) et Porsonus apud Gaisfordium ad Hephaestionem p. 327. Conf. Hermanni Elementa doctr. metr. p. 505.

l) καλλικέρω. Scribebatur κἀλλίκερω.

m) ἔλεξεν. Scribebatur ἔλεξε.

n) θ'. Scribebatur ὅτ.

o) Ἀποδύσει. Scribebatur ἀποδύσῃ. Porsonus ἀποδύσῃ.

cum Chonuphide Heliopolitano, Apis illius pallium circumlambit. Celebrem ergo illum fore nec longaevum ex eo ostento sacerdotes dixere, ut Phavorinus in Commentariis refert. Est etiam nostrum in hunc sic se habens:

In Memphi fama est sciscitatum esse proprium
Eudoxum aliquando fatum a pulchre cornuto
bove. Atqui ille nihil dixit: bovi enim unde sermo?
natura non dedit vitulo loquax Apidi os.
Verum prope illum obliquus quum staret, lambebat vestem,
aperte hoc indicans, Deponet vitam

Digitized by Google

ὅσον οὔπω. διὸ καὶ οἱ ταχέως ἤλθε μόρος,
δεκάκις πέντ' ἐπὶ τρισσαῖς ρ) ἑξιδόντι q) πλειάδας.

Τοῦτον ἀντὶ Εὐδόξου Ἔνδοξον ἐκάλουν διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς φήμης r). Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν ἐλλογίμων Πυθαγορικῶν διεληλύθαμεν, ἤδη περὶ τῶν σποράδην, ὡς φασι, διαλεχθῶμεν· λεκτέον δὲ πρῶτον περὶ Ἡρακλείτου s).

p) πέντ' ἐπὶ τρισσαῖς. Scribebatur πέντε ἐπὶ τρεῖς, quod ferri posse putabat Buttmannus. Emendavit Porsonus. Grotefendius πέντε γ' ἐπὶ τριῖς.

q) ἑξιδόντι. Scribebatur εἰξιδόντι.

r) Τοῦτον — τῆς φήμης. Ambrosius: *Eudoxum hoc* (*ob*) *famae claritatem gloritatemque* (*gloriamque*) *appellabant.*

s) Ἐπειδὴ δὲ — περὶ Ἡρακλείτου. Haec in codd. Cantabr. et Arund. itemque apud Ambrosium initium faciunt libri noni. Ambrosius sic interpretatur: *Quoniam ergo de nobilibus Pythagoricis diximus, nunc iam sparsim, ut aiunt, de claris quibusdam philosophis loquamur: ac primum de Heraclito dicendum.*

brevi. Quare etiam ipsi celeriter adventavit mors,
decies quinque super tres quum aspexisset plaeiadas.

Hunc pro Eudoxo Endoxum ob famae claritatem gloriamque appellabant. Quoniam ergo de nobilibus Pythagoricis diximus, nunc iam de iis qui sparsim, ut aiunt, traditi sunt loquamur: ac primum de Heraclito dicendum.

Digitized by Google

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΛΑΕΡΤΙΟΥ
ΒΙΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΜΩΝ ΤΩΝ ΕΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΙ ΕΥΔΟΚΙΜΗΣΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ ΔΕΚΑ ΤΟ ΕΝΑΤΟΝ.

CAPUT I.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ.

I. 1. Ἡράκλειτος a) Βλύσωνος b) ἢ, ὡς τινες, Ἡρακλέοντος c) Ἐφέσιος. οὗτος ἤκμαζε μὲν κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἑξηκοστὴν II. Ὀλυμπιάδα d). Μεγαλόφρων δὲ γέγονε παρ' ὁντιναοῦν e) καὶ ὑπερόπτης, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ δῆλον, ἐν ᾧ φησι, „Πολυμαθὴη f) νόον οὐ διδάσκει· Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδίδαξε g) καὶ Πυθαγόρην αὖτίς τε h) Ξενοφάνεά τε καὶ Ἑκα-

a) Ἡράκλειτος. Cod. Arund. addit ὁ Σκοτεινός.
b) Βλύσωνος. Ambrosius *blisonis*. Cod. R Βλόσωνος. Clemens Alexandr. Stromatt. I. p. 354. ed. Potter. Βαύσωνος. Suidas Βλοσύνωνος (Βλόσωνος) ἢ Βλέυτωνος.
c) Ἡρακλέοντος. Ambrosius *herationtis*. Codd. RR Ἡρακλεόντος. Suidas Ἡρακλίνου.
d) οὗτος ἤκμαζε — Ὀλυμπιάδα. Ambrosius omisso pronomine cum superioribus coniungit. Codd. RRR κατὰ τὴν Θ' καὶ ξ' Ὀλυμπιάδα.
e) παρ' ὁντιναοῦν. Edit. Froben. παρ' ὅν τινα οὖν.
f) Πολυμαθὴη. Edit. Froben. πολυμαθείη.
g) Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδίδαξε. Ambrosius: *Hesiodum siquidem docuit.*
h) αὖτίς τε. Edit. Froben. αὖτις τέ, reliquae αὖθίς τε.

HERACLITUS.

Heraclitus Blysonis sive, ut quidam volunt, Heraciontis filius Ephesius fuit. Hic circa nonam et sexagesimam Olympiadem clarus est habitus. Fuit autem ultra caeteros alto animo et contemnente omnes, ut ex ipso eius opere ostenditur, ubi ait, *Multa peritia mentem non docet: aliter enim Hesiodum docuisset et Pythagoram rursusque Xenophanem*

Digitized by Google

τεῖον." εἶναι γὰρ ἓν τὸ σοφὸν ἐπίστασθαι γνώμην ἥτε οἵη κυβερνήσει πάντα διὰ πάντων i). τόν τε Ὅμηρον ἔφασκεν ἄξιον ἐκ τῶν ἀγώνων ἐκβάλλεσθαι καὶ ῥαπίζεσθαι k), καὶ Ἀρχίλοχον ὁμοίως. ἔλεγε δὲ καί, „Ὕβριν χρὴ σβεννύειν 2. μᾶλλον ἢ πυρκαϊήν l)" καί, „Μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ νόμου m) ὅπως ὑπὲρ τείχεος n)." καθάπτεται δὲ καὶ τῶν Ἐφεσίων ἐπὶ τῷ τὸν ἑταῖρον ἐκβαλεῖν Ἑρμόδωρον, ἐν οἷς φησιν, „Ἄξιον Ἐφεσίους ἡβηδὸν o) ἀποθανεῖν πᾶσι p) καὶ τοῖς ἀνήβοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵτινες Ἑρμόδωρον

i) εἶναι γὰρ ἓν τὸ σοφὸν — διὰ πάντων. Edit. Froben. — γνώμην ὅτ' ἐκυβερνήσαι πάντα διὰ πάντων. Stephan. γνώμην ἥτε οἱ ἐκυβέρνησε πάντα διὰ πάντων. quam lectionem Menagius praefert ei quam praebet Menag. γνώμην ὅτι ἦ ἐκυβέρνησαι πάντα διὰ πάντων. Cod. Arund. ὅτ' ἐκυβερνήσαι πάντα διὰ πάντα. Ambrosius: *Nam licere unum scire sapientem sententiam qua gubernantur omnia per omnia.* Aldobrandinus: *unam enim esse sapientiam, animum scire, in quo omnium semper rerum gubernationem omnino positam fuisse.* Kuehnius coni. τὸ σοφὸν ἓν εἶναι ἐπίστασθαί τε γνώμην ἥ ἐκυβέρνησαι πάντα διὰ πάντων. Fridericus Schleiermacherus in Wolfii et Buttmanni Museo studd. antiqu. vernacule edito, vol. I. p. 477. et seq. — γνώμην ἥτε οἵη κυβερνήσει πάντα διὰ πάντων. Hanc ego coniecturam recepi, non quam veram putarem, sed quae proxime videretur accedere librorum memoriae: nam de veritate coniecturae ut dubitem gravem habeo auctorem Hermannum. Eius de hoc loco sententia haec est: „Nisi fallor, (nam perdifficile est de Heraclitels certi quid pronunciare) scribendum: εἶναι γὰρ ἓν τὸ σοφὸν, ἐπίστασθαι γνώμην οὗτε ἐν κυβερνήσει πάντα διὰ πάντων. Esse illud unum sapiens, intelligere mentem eius, cuius in gubernatione sint omnia per omnia: i. e. mentem divinam."

k) ῥαπίζεσθαι. Cod. Arund. ῥάπτεσθαι.

l) ἢ πυρκαϊήν. Cod. Arund. ὑπὲρ καϊήν. Ambrosius *quam ardentem rogum.*

m) ὑπὲρ τοῦ νόμου. Cod. Arund. addit ὑπὲρ τοῦ γενομένου.

n) τείχεος. Edit. Froben. τείχεως.

o) ἡβηδόν. Vid. Io. Godofr. Presselii libellum, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. v. p. 44. et seq.

p) πᾶσι. Edit. Froben. πᾶσιν.

atque Hecataeum. Namque unum esse sapiens nosse mentem quae sola gubernet omnia per omnia. Homerumque dicebat dignum qui ex certaminibus eiiceretur colaphisque caederetur, Archilochumque similiter. Dicebat autem etiam, *Iniuriam extingui oportet magis quam incendium:* item, *Plebem oportet pro lege non secus ac pro muro pugnare.* Acriter autem Ephesios carpit, quod amicum suum Hermodorum eiecerant, ubi dicit, *Merentur Ephesii puberes mori omnes impuberesque urbem derelinquere, quoniam Hermodo-*

Digitized by Google

ἑαυτῶν ἀνήστον q) ἐξέβαλλον λέγοντες, Ἡμέων μηδὲ εἷς ἀνήστος r) ἔστω· εἰ δέ τις τοιοῦτος, ἄλλῃ s) τε καὶ μετ' ἄλλων." ἀξιούμενος t) δὲ καὶ νόμους θεῖναι πρὸς αὐτῶν ὑπερεῖδε διὰ τὸ ἤδη κεκρατῆσθαι τῇ πονηρᾷ πολιτείᾳ τὴν πόλιν. ἀναχωρήσας δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος μετὰ τῶν παίδων u) ἠστραγάλιζε· περιστάντων δ' αὐτὸν τῶν Ἐφεσίων, „Τί, ὦ κάκιστοι, θαυμάζετε;" ἔφη· „ἢ οὐ κρεῖττον τοῦτο ποιεῖν ἢ μεθ' ὑμῶν πολιτεύεσθαι x);" Καὶ τέλος μισανθρωπήσας y) καὶ ἐκπαγήσας ἐν τοῖς ὄρεσι διῃτᾶτο z), πόας σιτούμενος καὶ βοτάνας a). καὶ μέντοι καὶ b) διὰ τοῦτο περιτραπεὶς εἰς c) ὕδρον κατῆλθεν εἰς ἄστυ καὶ τῶν ἰατρῶν αἰνιγματωδῶς ἐπυνθάνετο εἰ δύναιντο ἐξ ἐπομβρίας αὐχμὸν ποιῆσαι· τῶν δὲ μὴ συνιέντων, αὐτὸν d) εἰς βούστασιν e)

q) ὀνήστον. Scribebatur ὀνητόν. Codd. Stephani ἡιστόν. Vid. Stephanus ad I. 28.
r) ὀνήστος. Scribebatur ὀνητός. Codd. Stephani ἡιστός. Vid. Stephanus ad I. 28. Ambrosius *inaequalis*.
s) ἄλλῃ. Edit. Froben. ἄλλοι.
t) ἀξιούμενος. Aldobrandinus *iussus*.
u) μετὰ τῶν παίδων. Ambrosius *cum filiis*.
x) πολιτεύεσθαι; Ambrosius *ultra rem administrare?*
y) μισανθρωπήσας. Edit. Froben. μησανθρωπήσας.
z) διητᾶτο. Edit. Froben. διητοῦτο.
a) καὶ βοτάνας. Ambrosius omittit.
b) καί. Cod. Arund. omittit.
c) εἰς. Edit. Froben. omittit.
d) αὐτόν. Edit. Froben. et Stephan. αὐτῶν.
e) βούστασιν. Edit. Froben. et Menag. βούσταιν. Illud probatum Menagio praebent Stephan. et codd. Rit.

rum sui praestantissimum expulerunt, dicentes, Nostrum nemo praestantissimus sit: quod si quis erit talis, alibique et cum aliis. Quum autem rogaretur a civibus ut leges eis poneret, facere contempsit, quod iam civitas pessima consuetudine imbuta esset. Secedens vero ad templum Dianae cum pueris ludebat: circumstantibus autem ipsum Ephesiis, Quid, inquit, o perditi, miramini? nonne praestat istud facere quam vobiscum ultra rempublicam administrare? Tandem hominum odio percitus secessit vitamque in montibus ducebat, olera et herbas comedens. Eius rei gratia morbo aquae intercutis abreptus ad urbem descendit medicosque per aenigmata sciscitabatur an possent ex imbre siccitatem facere. Illis non intelligentibus, se ipsum bovum stabulo includens et fimo bubulo obruens eo calore arbitra-

Digitized by Google

καταρύξας τῇ τῶν βολίτων αἰλίᾳ ἤλπισεν ἐξατμισθήσεσθαι. οὐδὲν δ' ἀνύων οὐδ' οὕτως ἐτελεύτα, βιοὺς ἔτη ἑξήκοντα f). καὶ ἔστιν εἰς αὐτὸν ἡμῶν οὕτως ἔχον g)·

Πολλάκις Ἡράκλειτον ἐθαύμασα, πῶς ποτε τὸ ζῆν 4.
ὧδε διαντλήσας h) δύσμορος εἶτ' ἔθανεν·
σῶμα γὰρ ἀρδεύσασα i) κακὴ νόσος ὕδατι φέγγος
ἔσβεσεν ἐκ βλεφάρων k) καὶ σκότον ἠγάγετο.

Ἕρμιππος δέ φησι λέγειν αὐτὸν τοῖς ἰατροῖς εἴ τις δύναται l) ἔντερα ταπεινώσας ὑγρὸν ἐξεράσαι m)· ἀπειπόντων δέ, θεῖναι αὐτὸν n) εἰς τὸν ἥλιον καὶ κελεύειν τοὺς παῖδας βολίτοις καταπλάττειν· οὕτω δὴ κατατεινόμενον o) δευτεραῖον τελευτῆσαι καὶ ταφῆναι ἐν τῇ ἀγορᾷ. Νεάνθης δ' ὁ Κυζικηνός φησι

f) ἑξήκοντα. Scribebatur ξ'.
g) καὶ ἔστιν εἰς αὐτὸν ἡμῶν οὕτως ἔχον. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 127.
h) διαντλήσας. Stephan. διατλήσας. Illud praestant editt. Froben. et Menag. cum Hesychio Milesio p. 26. ed. Orell. et Anthologia expressitque Aldobrandinus.
i) ἀρδεύσασα. Anthologia ἀρδεύουσα. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 763.
k) ἐκ βλεφάρων. Codd. RRR, Florent. et Arund. cum Hesychio Milesio p. 26. ed. Orell. ἐν βλεφάροις. Alterum tuentur editiones omnes cum Anthologia expressitque Aldobrandinus.
l) εἴ τις δύναται. Ambrosius *Non potestis —?*
m) ἐξεράσαι. Stephan. ἐξᾶραι. Illud praebent editt. reliquae commendavitque Menagius. Hesychius Milesius p. 26. ed. Orell. ἐξερῦσαι.
n) αὐτόν. Edit. Froben. et Stephan. αὖτόν.
o) οὕτω δὴ κατατεινόμενον. Stephan. οὕτω δὲ κατατεινόμενον. Caeterum quod Ambrosius interpretatur, *eo calore maceratum*, Aldobrandinus *atque ita iacentem*, castigavit Rossius l. l. §. LXII. p. 171. et seq.

batur noxium et exundantem humorem exhaurire posse. Ubi vero ne sic quidem aliquid proficere conspexerat, mortuus est sexagesimum aetatis agens annum. Estque in ipsum nostrum sic habens epigramma:

Mecum ego Heraclitum mirabar saepe quod olim
Sic vitam infelix hausit et inde obiit.
Nam malus ossa rigans et aquosus corpora languor,
Extincto invexit lumine mox tenebras.

Hermippus autem refert illum medicis dixisse, Num posset quispiam pressis intestinis humorem exhaurire? negantibus autem, se ipsum solis obiecisse radiis ac iussisse pueris boum fimo se oblinere; ita vero distentum postridie obiisse diem sepultumque in foro fuisse. Neanthes vero Cyzicenus ait,

Digitized by Google

μὴ δυνηθέντα αὐτὸν ἀποσπάσαι τὰ βόλιτα μεῖναι καὶ p) διὰ
IV. τὴν μεταβολὴν ἀγνοηθέντα κυνόβρωτον q) γενέσθαι. γέγονε
5. δὲ θαυμάσιος ἐκ παίδων, ὅτε καὶ νέος ὢν ἔφασκε μηδὲν
εἰδέναι r), τέλειος μέντοι γενόμενος πάντα ἐγνωκέναι. ἤκουσέ
τε οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸν s) ἔφη διζήσασθαι t) καὶ μαθεῖν πάντα
παρ' ἑαυτοῦ u). Σωτίων δέ φησιν x) εἰρηκέναι τινὰς Ξενο-
φάνους αὐτὸν ἀκηκοέναι· λέγειν τε Ἀρίστωνα ἐν τῷ περὶ
Ἡρακλείτου καὶ τὸν ὕδερον αὐτὸν θεραπευθῆναι, ἀποθανεῖν
V. δὲ ἄλλῃ νόσῳ. τοῦτο δὲ καὶ Ἱππόβοτός φησι. Τὸ δὲ φερό-
μενον αὐτοῦ βιβλίον ἔστι μὲν ἀπὸ τοῦ συνέχοντος περὶ φύ-
σεως y), διήρηται δὲ εἰς τρεῖς λόγους, εἴς τε τὸν περὶ τοῦ
6. παντὸς καὶ πολιτικὸν καὶ θεολογικόν. ἀνέθηκε δὲ αὐτὸ εἰς
τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν, ὡς μέν τινες, ἐπιτηδεύσας ἀσα-

p) *καί.* Cod. Cantabr. omittit.

q) *κυνόβρωτον.* Edit. Froben. *κυνόβροτον.*

r) *εἰδέναι.* Edit. Froben. et Menag. *εἶναι*, quod expressit Aldobrandinus. Illud probatum Menagio praeter Stephan. commendant codd. Cantabr. et Arund. expressitque Ambrosius. Interim non nescio etiam *εἶναι* defendi posse, quippe quod egregie tueantur quae scripsit Schleiermacherus l. l. p. 530. et 531.

s) *αὐτόν.* Edit. Froben. *αὐτόν.*

t) *διζήσασθαι.* Editiones ante Meibomium *διζήσεσθαι*, quod a Casaubono correctum auctoritate cod. R confirmavit Menagius. Ambrosius: *semet investigandae veritati dedisse.* Aldobrandinus: *ipse per se quaesivisse.*

u) *παρ' ἑαυτοῦ.* Cod. Arund. *παρ' ἐωυτοῦ.*

x) *δέ φησιν.* Cod. Arund. *δ' ἔφησεν.*

y) *ἔστι μὲν ἀπὸ τοῦ συνέχοντος περὶ φύσεως.* Ambrosius: *generaliter quidem de natura est.* Aldobrandinus: *continet ille quidem physicam.*

illum fimo bubulo quum se eximere non posset, ita perstitisse atque ob eam mutationem ignotum a canibus discerptum esse. Fuit autem a puero mirabilis, unde et quum esset iuvenis, nihil se dicebat scire; ubi vero ad virilitatis annos evaserat, nihil ignorare. Neminem quidem audivit, verum semet ipsum pervestigando operam dedisse omniaque ex semet ipso didicisse aiebat. Sotion autem quosdam dixisse refert Xenophanis illum frequentasse auditorium: Aristonemque in libro de Heraclito dicere aquae intercutis illum curatum aegritudine morbo alio vitam finisse. Ei opinioni et Hippobotus accedit. Eius vero qui legitur liber generaliter quidem de natura est, caeterum tres in partes scinditur: namque et de universo et de republica et de theologia disserit. Illum vero in templo Dianae deposuit, ut quidam

Digitized by Google

φέστερον γράψαι, ὅπως οἱ δυνάμενοι προσιόντες αὐτῷ καὶ μὴ ἐκ τοῦ θημώδους εὐκαταφρόνητον ᾖ. τοῦτον δὲ καὶ ὁ Τίμων ὑπογράφει λέγων,

Τοῖς δ' ἔνι κοκκυστὴς z) ὀχλολοίδορος Ἡράκλειτος
αἰνικτὴς ἀνόρουσε.

Θεόφραστος δέ φησιν ὑπὸ μελαγχολίας τὰ μὲν ἡμιτελῆ, τὰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα γράψαι. σημεῖον δ' αὐτοῦ τῆς μεγαλοφροσύνης Ἀντισθένης φησὶν ἐν Διαδοχαῖς a)· ἐκχωρῆσαι γὰρ ταδελφῷ τῆς βασιλείας b). τοσαύτην δὲ δόξαν ἔσχε τὸ σύγγραμμα ὡς καὶ αἱρετιστὰς ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι τοὺς πληθέντας Ἡρακλειτείους c). Ἔδοξεν δὲ αὐτῷ καθολικῶς μὲν τάδε· Ἐκ πυρὸς τὰ πάντα συνεστάναι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεσθαι· πάντα τε γίνεσθαι κατ' εἱμαρμένην καὶ διὰ τῆς ἐναντιοτροπῆς ἁρμόσθαι τὰ ὄντα· καὶ πάντα ψυχῶν εἶναι καὶ δαιμόνων πλήρη. εἴρηκε δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συνε- VI. 7.

z) κοκκυστής. Edit. Froben. et Menag. κυκητής, quod expressit Aldobrandinus *turbator*. Quod dedi praeter Stephan. praebent codd. RRR et Palat., Cod. Arund. κοκκύστους. Ambrosius *maledicum*.

a) ἐν Διαδοχαῖς. Ora cod. R ἐν ταῖς διατριβαῖς. Arund. ἐν διατριβαῖς.

b) ἐκχωρῆσαι γὰρ ταδελφῷ τῆς βασιλείας. Ambrosius: *quod fratri concesserit regnum*. Aldobrandinus: *quod fratri regno cesserit*. Vid. Menagius et Kuehnius ad h. l.

c) Ἡρακλειτείους. Edit. Froben. ἡρακλητείους. Aldobrandinus *Heraclitiani*.

putant, de industria obscurius scriptum, ut soli eruditi illum legerent, ne si a vulgo passim legeretur, facile contemni posset. Hunc vero et Timon descripsit his verbis:

Hos inter inconditus clamator et plebis conviciator Heraclitus
aenigmata loquens surrexit.

Theophrastus illum atra bile laborantem alia semiperfecta, alia aliter scripsisse refert. Eius alti animi signum Antisthenes in Successionibus id asserit, quod fratri concesserit magistratus regii honores. Tantum vero gloriae promeruit ipsius liber, ut sectatores habuerit qui appellarentur Heraclitii. Sunt autem ista quae illi summatim visa sunt: Ex igne cuncta constare in eumque resolvi omnia; fato omnia fieri et ex conversione contraria quae sint omnia congruere et coaptari; animarum item et daemonum plena esse omnia. Dixit et de iis quae in mundo contingunt passionibus omni-

Digitized by Google

σταμένων πάντων d) παθῶν ὅτι τε ὁ ἥλιός ἐστι τὸ μέγεθος οἷος φαίνεται. λέγει δὲ καί, Ψυχῆς πείρατα e) οὐκ ἂν ἐξεύροι ὁ πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν· οὕτω βαθὺν λόγον ἔχει. τήν τε οἴησιν f) ἱερὰν νόσον ἔλεγε καὶ τὴν ὅρασιν ψεύδεσθαι. λαμπρῶς τε ἐνίοτε ἐν τῷ συγγράμματι καὶ σαφῶς ἐκβάλλει, ὥστε καὶ τὸν νωθέστατον ῥᾳδίως γνῶναι καὶ δίαρμα ψυχῆς λαβεῖν g)· ἥ τε βραχύτης καὶ τὸ βάρος τῆς ἑρμηνείας ἀσύγκριτον h). Καὶ τὰ ἐπὶ μέρους δὲ αὐτῷ ὧδε ἔχει τῶν δογμάτων i)· Πῦρ εἶναι στοιχεῖον καὶ πυρὸς ἀμοιβὴν τὰ πάντα,

d) πάντων. Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Cantabr. omittunt. Agnoscit Menag. cum interpretibus.

e) λέγει δὲ καί, Ψυχῆς πείρατα. Edit. Froben. λέγεται δὲ καὶ ψυχῆς παρᾶται, ὄν. Stephan. (et Meibom.) λέγεται δὲ καὶ ψυχῆς περατέον, ὄν. Menag. λέγεται δὲ καὶ ψυχῆς πειρατέον, ὄν. Ambrosius: *Dicitur et id de animae sensisse natura. Nunquam illam reperiri posse etc.* Aldobrandinus: *Dicitur etiam animae conandum, quem nulla unquam ratione pervestigaverit.* Casaubonus coni. λέγεται δὲ καὶ ψυχῆς πέρι εἰπεῖν, ὡς —. Lipsius Physiologiae Stoicc. III. 9. λέγει δὲ καὶ ψυχῆς πέρι, ἐατέον· ὡς —. Kuehnius φέρεται δὲ καὶ περὶ ψυχῆς πεπραγματευμένον. Trillerus Observatt. critt. II. 26. p. 147. ἔλεγε δὲ καὶ ψυχῆς περίπατον. Quod recepi palmariae debetur emendationi Hermanni, cuius haec sunt verba: „Λέγεται errore librariorum ex λέ, quo et activum et passivum significatur ortum puto. Plana erit sententia si scribatur: λέγει δὲ καί· ψυχῆς πείρατα οὐκ ἂν ἐξεύροι ὁ πᾶσαν ἐπιπορευόμενος ὁδόν· οὕτω βαθὺν λόγον ἔχει."

f) τήν τε οἴησιν. Ambrosius *elationem sive aestimationem.*

g) σαφῶς ἐκβάλλει, ὥστε — λαβεῖν. Stephan. et Menag. σοφῶς. Quod restitui σαφῶς praestat edit. Froben. quae habet σαφῶς ἐκβόλως τέ, καὶ τὸ νωθέστατον —. Idem confirmant codd. RR cum interpretibus. Caeterum Ambrosius verba καὶ δίαρμα ψυχῆς λαβεῖν omittit, quae Aldobrandinus interpretatur *et animi altitudinem cognoscere possit.*

h) ἥ τε βραχύτης καὶ τὸ βάρος τῆς ἑρμηνείας ἀσύγκριτον. Edit. Froben. τό τε βραχὺ τῆς ἑρμηνείας ἀσύγκριτον.

i) Καὶ τὰ ἐπὶ μέρους δὲ αὐτῷ ὧδε ἔχει τῶν δογμάτων. Ambrosius: *Iam vero per partes digerenda sunt eius decreta.*

bus solisque eam esse magnitudinem quae cernitur oculis. Dicit vero etiam animae terminos nunquam reperiri posse, quantalibet quis viae conficiat spatia: adeo profundam eius esse rationem. Arrogantiam sacrum morbum appellabat aspectumque mentiri. Lucide quidem interdum et aperte in suo opere loquitur, ut vel tardissimo cuique facilis sit ad intelligendum idemque animi quandam elationem sentiat: brevitas quoque et interpretationis gravitas incomparabilis est. Iam vero per partes digesta sic se habent eius decreta: Ignem elementum esse ignisque vicissitudine constare omnia,

Digitized by Google

ἀραιώσεις καὶ πυκνώσεις γινόμενα k). σαφὲς δὲ οὐδὲν ἐκφέρεται). γίνεσθαι πάντα κατ' ἐναντιότητα καὶ ῥεῖν τὸ ὅλον ποταμοῦ δίκην, πεπεράσθαί τε τὸ πᾶν καὶ ἕνα εἶναι κόσμον γεννᾶσθαί τε αὐτὸν ἐκ πυρὸς καὶ πάλιν ἐκπυροῦσθαι κατά τινας περιόδους m) ἐναλλὰξ τὸν σύμπαντα αἰῶνα· τοῦτο δὲ γίνεσθαι καθ' εἱμαρμένην. τῶν δὲ ἐναντίων τὸ μὲν ἐπὶ τὴν γένεσιν ἄγον καλεῖσθαι πόλεμον καὶ ἔριν, τὸ δ' ἐπὶ τὴν ἐκπύρωσιν ὁμολογίαν καὶ εἰρήνην. καὶ τὴν μεταβολὴν ὁδὸν ἄνω κάτω τόν τε κόσμον γίνεσθαι κατὰ ταύτην. πυκνούμε- 9.
νον γὰρ τὸ πῦρ ἐξυγραίνεσθαι συνιστάμενόν τε γίνεσθαι ὕδωρ, πηγνύμενον δὲ τὸ ὕδωρ εἰς γῆν τρέπεσθαι n)· καὶ

k) *Πῦρ εἶναι στοιχεῖον — γινόμενα.* Scribebatur *πῦρ εἶναι στοιχεῖον, καὶ πυρὸς ἀμοιβὴν εἶναι τὰ πάντα ἀραιώσεις καὶ πυκνώσεις γινόμενα.* Menag. cum Hesychio Milesio p. 26. ed. Orall. *τὰ γινόμενα.* quem articulum quum non agnoscant editt. Froben. et Stephan. cum cod. Arund., praeunte Rossio l. l. §. LXIII. p. 172. et seqq. ita omisi ut comma ponerem post *τὰ πάντα.* Ambrosius: *Ignem elementum esse dicit. Ignisque vicissitudinem: tum raritate, tum densitate constare quae fiunt omnia.* Aldobrandinus: *Ignem esse elementum, atque ignis vicissitudinem. Omnia, quae gignuntur, raritate et crassitudine gigni.* Mericus autem Casaubonus Aldobrandinum scripsisse putat *atque ignis vicissitudine omnia quae gignuntur* etc., Kuehnius coni. *καὶ κατὰ πυρὸς ἀμοιβὴν πάντα, ἀραιώσει καὶ πυκνώσει γινόμενα,* quae refutavit Rossius l. l.. Schleiermacherus l. l. p. 370.: *„Wiewohl man auch — denn eine Handschrift beweiset hier wenig — da hier überall das Verbum fehlt, jeden Satz vereinzeln und denn auch stehen lassen könnte ἀραιώσει καὶ πυκνώσει τὰ γινόμενα nemlich γίνεσθαι.“*

l) *ἐκτίθενται.* Cod. Cantabr. *ἐκτιθέναι.*

m) *κατά τινας περιόδους.* Aldobrandinus *quibusdam conversionibus.*

n) *πυκνούμενον γὰρ τὸ πῦρ — τρέπεσθαι.* Wyttenbachius ad Plutarchi Morall. p. 662. ed. Oxon. T. I. p. 531. ed. Lips. coni. *πυκνούμενον γὰρ τὸ πῦρ ἐξαεροῦσθαι, συνιστάμενον δὲ τὸν ἀέρα καὶ ἐξυγραινόμενον γίνεσθαι ὕδωρ· πηγνύμενον δὲ τὸ ὕδωρ εἰς γῆν τρέπεσθαι.*

tum raritate tam densitate genita. Aperte vero nihil explicat. Fierique omnia per contrarietatem et fluminis in morem universa decurrere. Finitumque esse hoc universum et unum esse mundum: eumque ex igne nasci et rursus per quosdam ambitus per vices hoc omne saeculum ignescere: id autem fato fieri. Ex his vero quae contraria sunt id quidem quod ad generationem adducat vocari bellum et contentionem; quod autem ad incensionem, concordiam et pacem. Mutationem quoque viam esse supra infraque ducentem, secundum quam fieri mundum. Densatum quippe ignem liquescere coactumque aquam fieri, concretam vero aquam

Digitized by Google

αὐτὴν ὁδὸν ἐπὶ τὸ κάτω εἶναι. πάλιν τε αὐτὴν τὴν γῆν χεῖσθαι, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ γίνεσθαι, ἐκ δὲ τούτου τὰ λοιπὰ, ὑγρὸν πάντα ἐπὶ τὴν ἀναθυμίασιν ἀνάγων τὴν ἀπὸ τῆς θαλάττης o). αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐπὶ τὸ ἄνω ὁδὸς p). γίνεσθαι δὲ ἀναθυμιάσεις ἀπό τε γῆς καὶ θαλάττης, ἃς μὲν λαμπρὰς καὶ καθαράς, ἃς δὲ σκοτεινάς. αὔξεσθαι δὲ τὸ μὲν πῦρ ὑπὸ τῶν λαμπρῶν, τὸ δὲ ὑγρὸν ὑπὸ τῶν ἑτέρων. τὸ δὲ περιέχον ὁποῖόν ἐστιν οὐ δηλοῖ· εἶναι μέντοι ἐν αὐτῷ σκάφας ἐπεστραμμένας κατὰ κοῖλον πρὸς ἡμᾶς, ἐν αἷς ἀθροιζομένας τὰς λαμπρὰς ἀναθυμιάσεις ἀποτελεῖν φλόγας, ἃς εἶναι τὰ ἄστρα q). λαμπροτάτην δὲ εἶναι τὴν τοῦ ἡλίου φλόγα καὶ θερμοτάτην· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἄστρα πλεῖον ἀπέχειν ἀπὸ γῆς καὶ διὰ τοῦτο ἧττον λάμπειν καὶ θάλπειν, τὴν δὲ σελήνην προσγειοτέραν οὖσαν μὴ διὰ τοῦ καθαροῦ φέρεσθαι τόπου r).

o) πάλιν τε αὐτὴν τὴν γῆν — τὴν ἀπὸ τῆς θαλάττης. Scribebatur πάλιν τε αὐτὴν τὴν γῆν χεῖσθαι, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ γίνεσθαι· ἐκ δὲ τούτου τὰ λοιπὰ σχεδὸν πάντα ἐπὶ τὴν ἀναθυμίασιν ἄγων τὴν ἀπὸ τῆς θαλάττης. Correxit Wyttenbachius l. l. et ante eum interpres Hesychii Milesii Hadrianus Iunius p. 29. ed. Orell.. Edit. Froben. πάλιν τὲ αὐτὴν τὴν γῆν χεῖσθαι, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ γίνεσθαι. ἐκ δὲ τούτου, τὰ λοιπὰ σχεδὸν ἄγων τὴν ἀπὸ τῆς θαλάττης. Ambrosius: *humum ipsam denuo effundi, atque ex ea fieri humorem. Ex eo autem reliqua ferme omnia ad evaporationem eam referens quae ex mari fit.* Aldobrandinus: *rursus ipsam liquescere terram, ex qua aquam gigni. Ex hac reliqua fere omnia ad eum anhelitum revocat, qui e mari excitatur.*

p) αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐπὶ τὸ ἄνω ὁδός. Ambrosius: *ipsamque ad superiora viam esse.*

q) ἃς εἶναι τὰ ἄστρα. Ambrosius: *quae sint sidera, dicit.*

r) μὴ διὰ τοῦ καθαροῦ φέρεσθαι τόπου. Edit. Froben. et Menag. μὴ καθαροῦ φέρεσθαι τόπον, quod expressit Aldobrandinus *in loco ferri minime puro.* Alterum probatum Menagio praeter Stephan.

in humum verti: eamque viam esse deorsum ducentem. Humum ipsam denuo liquescere atque ex ea fieri aquam, ex ea autem reliqua: ferme omnia enim ad evaporationem eam refert quae ex mari fit. Haec autem ad superiora via est. Porro evaporationes ex terra fieri et mari, alias quidem perspicuas et liquidas, alias vero tenebrosas. A liquidioribus ignem, a reliquis humorem incrementa capere. Aerem vero cuiusmodi sit non significat: esse tamen scaphas per concavum ad nos conversas, in quibus convenientes evaporationes liquidas effiecre flammas, quae sint sidera. Esse autem lucidissimam calidissimamque solis flammam: namque astra caetera a terra remotiora esse atque ideo minus lucere minusque calefacere; lunam, quae terrae vicinior sit, non

Digitized by Google

τὸν μέντοι ἥλιον ἐν διαυγεῖ καὶ ἀμιγεῖ) κεῖσθαι καὶ σύμμετρον ἀφ' ἡμῶν ἔχειν διάστημα· διόπερ μᾶλλον θερμαίνειν τε καὶ φωτίζειν. ἐκλείπειν τε ἥλιον καὶ σελήνην, ἄνω στρεφομένων τῶν σκαφῶν· τούς τε κατὰ μῆνα τῆς σελήνης σχηματισμοὺς γίνεσθαι, στρεφομένης ἐν αὐτῇ κατὰ μικρὸν τῆς σκάφης. ἡμέραν τε καὶ νύκτα γίνεσθαι καὶ μῆνας καὶ ὥρας καὶ ἐναυτοὺς δ) νεφῶν τε καὶ πνευμάτων καὶ τὰ τούτοις ὅμοια κατὰ τὰς διαφόρους ἀναθυμιάσεις. τὴν μὲν γὰρ λαμ- 11.
πρὰν ἀναθυμίασιν φλογωθεῖσαν ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ ἡλίου ἡμέραν ποιεῖν, τὴν δὲ ἐναντίαν ἐπικρατήσασαν νύκτα ἀποτελεῖν· καὶ ἐκ μὲν τοῦ λαμπροῦ τὸ θερμὸν αὐξανόμενον θέρος ποιεῖν, ἐκ δὲ τοῦ σκοτεινοῦ τὸ ὑγρὸν πλεονάζον χειμῶνα ἀπεργάζεσθαι. ἀκολούθως δὲ τούτοις καὶ περὶ τῶν ἄλλων αἰτιολογεῖ. περὶ δὲ τῆς γῆς οὐδὲν ἀποφαίνεται ποία τίς ἐστιν, ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν σκαφῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἦν υ) αὐτῷ τὰ δοκοῦντα.

commendant codd. RRR, Cantabr. et Arund. cum Hesychio Milesio expressitque Ambrosius, qui quod interpretatur *non per liquidum locum apparere*, legisse videtur *φαίνεσθαι*.

ε) *ἐν διαυγεῖ καὶ ἀμιγεῖ.* Edit. Froben. *ἐν διαυγῇ καὶ ἀμιγῇ.*

ϛ) *καὶ ὥρας καὶ ἐναυτούς.* Stephan. *καὶ ὥρας ἐτείους, καὶ ἐναυτούς*, quod probavit Menagius. Menag. *καὶ ὥρας, καὶ ἐναυτούς, αἰτείους.* pro quo Bigotium *αἰθρίας* coniecisse refert Menagius. Cod. Cantabr. *ὥρας ἐτείους καὶ ἐναυτούς.* Arund. *ἐναυτοὺς καὶ ἐτείους.* Ambrosius: *et annos annique statuta tempora.* Hesychius Milesius p. 28. ed. Orell. *ὥρας ἐτείους καὶ ἐναυτούς.* Secutus sum editionem Froben. et Aldobrandinum, qui interpretatur *horas, annos.*

υ) *ἦν.* Edit. Froben. et Stephan. *εἶναι.* Illud praebet Menag. expressitque Ambrosius. Aldobrandinus: *Quae igitur ei videbantur, haec erant dicenda.*

per liquidum locum deferri. Solem in suo splendore nulli admixtioni obnoxium durare, certis a nobis spatiis mensurisque distantem: ex eo igitur magis calescere atque illustrare. Deficere item solem ac lunam quum scaphae ad superiora vertuntur: menstruasque figuras lunae fieri, dum in illam sensim vertitur scapha. Diem item ac noctem et menses et tempestates et annos, pluvias et ventos et his similia secundum evaporationes varias fieri. Nam liquidam evaporationem in solis circulo inflammatam diem facere; contrariam vero ubi obtinuerit, efficere noctem: item ex lumine calorem augeri aestatemque perficere; ex tenebris humorem abundare, unde hiems oriatur. In hunc modum et de caeteris causis disputat. Enimvero de terra cuiusmodi sit nihil enunciat, ne de scaphis quidem. Atque ista eius dogmata

Digitized by Google

VII. Τὰ δὲ περὶ Σωκράτους καὶ ὅσα ἐντυχὼν τῷ συγγράμματι εἴποι, κομίσαντος Εὐριπίδου, καθά φησιν x) Ἀρίστων, ἐν
12. τῷ περὶ Σωκράτους εἰρήκαμεν y). Σέλευκος μέντοι φησὶν ὁ γραμματικὸς Κρότωνά z) τινα ἱστορεῖν ἐν τῷ Κατακολυμβητῇ a) Κράτητά τινα πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα κομίσαι τὸ βιβλίον· ὃν καὶ εἰπεῖν Δηλίου τινὸς δεῖσθαι κολυμβητοῦ, ὃς οὐκ ἀποπνιγήσεται ἐν αὐτῷ. ἐπιγράφουσι δὲ αὐτὸ οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ περὶ φύσεως, Διόδοτος δὲ

Ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς σταθμὸν βίου b),

ἄλλοι γνώμην ἠθῶν, τρόπου κόσμον ἑνὸς τῶν ξυμπάντων c).

x) φησιν. Edit. Froben. φησι.
y) ἐν τῷ περὶ Σωκράτους εἰρήκαμεν. Libro II. §. 22.
z) Κρότωνά. Ambrosius Crotoniatem.
a) ἐν τῷ Κατακολυμβητῇ. Ambrosius: *in eo quem catacolymbitem inscripsit libro.* Kuehnius coni. ἐν τῷ κατὰ κολυμβητήν, sed ut ipsi non placeret.
b) Ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς σταθμὸν βίου. Senarium esse iam Casaubonus et Menagius viderunt. Legebatur στάθμην. Correxit Buttmannus apud Schleiermacherum l. l. p. 355. Ambrosius: *gubernaculum diligens ad libram vitae.* Aldobrandinus: *perfectum ad dirigendam vitam gubernaculum.*
c) τρόπου κόσμον ἑνὸς τῶν ξυμπάντων. Ambrosius: *unius omnium instituti ornamentum.* Aldobrandinus: *alii moris ornamentum unius ex omnibus.* Suidas: κόσμον τρόπων ἑνὸς τῶν συμπάντων ἢ οὕτως Δηλίου κολυμβητοῦ. Hermannus: „Schleiermacherus p. 411. scribi vult κόσμον τροπῶν ἑνὸς ἢ ξυμπάντων, quod sit „die Anordnung der Verwandlungen des Einen oder aller Dinge," vereor ut recte: sed illud recte monet, non esse haec pro inscriptione libri habenda. Refert Diogenes, quibus verbis hic ille scriptor librum istum appellaverit, atque ut modo Diodoti senarium attulit, sic haec quoque, nisi fallor, ex comici alicuius anapaestis sumpta sunt, sic fortasse scribenda:

γνώμην ἠθῶν,
τοπόκοσμον ἑνὸς τῶν ξυμπάντων.

Videtur ille τοπόκοσμον dixisse ordinationem locorum, quibus unum et quae eo continentur omnia disposita sint."

fuere. Porro quod ad Socratem attinet, quaenam eius de illo sententia fuerit, quum eius legisset librum ab Euripide sibi delatum, ut Ariston ait, diximus quum de Socrate loqueremur. Seleucus tamen grammaticus ait Crotonem quendam in Urinatore tradere Cratetem quendam hunc librum primo Graecis invexisse ac dixisse librum ipsum Delio aliquo indigere natatore qui in illo non suffocaretur. Inscribunt illum plerique Musas, alii de natura, Diodotus vero

Certum exploratumque gubernaculum ad vitae stationem,

quidam iudicium morum, moris ornamentum unius omnium.

Digitized by Google

φασὶ δὲ αὐτὸν ἐρωτηθέντα διὰ τί σιωπᾷ, φάναι, „Ἵν' ὑμεῖς VIII.
λαλῆτε." ἐπόθησε δὲ αὐτοῦ καὶ Δαρεῖος μετασχεῖν καὶ ἔγραψεν IX.
ὧδε πρὸς αὐτόν·

Βασιλεὺς Δαρεῖος πατρὸς Ὑστάσπεως d) Ἡρά- 13.
κλειτον Ἐφέσιον σοφὸν ἄνδρα προσαγορεύειν
χαίρειν e).

Καταβίβλησαί f) λόγον περὶ φύσεως g) δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον. ἐν τισι μὲν οὖν ἑρμηνευόμενος κατὰ λέξιν σὴν δοκεῖ δύναμίν τινα περιέχειν θεωρίας κόσμου τε τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν ἐν τούτῳ γινομένων, ἅπερ ἔστιν ἐν θειοτάτῃ κείμενα κινήσει· τῶν δὲ πλείστων ἐποχὴν ἔχοντα, ὥστε καὶ τοὺς ἐπὶ πλεῖστον μετεσχηκότας συγγραμμάτων h) διαπορεῖσθαι τῆς ὀρθῆς δοκούσης i) γεγράφθαι παρὰ σοὶ k) διηγήσεως. βασιλεὺς οὖν Δαρεῖος Ὑστάσπους l) βούλεται τῆς σῆς ἀκροάσεως μετασχεῖν καὶ παιδείας Ἑλληνικῆς. ἔρχου δὴ συντόμως πρὸς ἐμὴν ὄψιν καὶ βασίλειον οἶκον· Ἕλληνες m) γὰρ ἐπὶ 14.

d) *Ὑστάσπεω.* Cod. Arund. *Ὑστάκος.*
e) *προσαγορεύειν χαίρειν.* Vid. Wyttenbachius ad Plutarchi Moral. p. 942. ed. Oxon. T. II. p. 231. ed. Lips.
f) *Καταβίβλησαι.* Aldobrandinus *exoratus es.*
g) *περὶ φύσεως.* Ita edit. Froben.: reliquae *περὶ φύσιος.*
h) *τοὺς ἐπὶ πλεῖστον μετεσχηκότας συγγραμμάτων.* Scribebatur *ἐπιπλεῖστον.* Edit. Froben. *μετασχηκότας.* Aldobrandinus: *qui plurimum litteris exculti sunt.*
i) *δοκούσης.* Cod. Arund. *δοκούσι.*
k) *παρὰ σοί.* Scribebatur *παρά σοι.*
l) *Ὑστάσπους.* Cod. Cantabr. *Ὑστάσπου.*
m) *Ἕλληνες.* Scribebatur *Ἕλλανες.* Correxit Menagius.

Aiunt illum, quum rogaretur cur taceret, dixisse, Ut vos loquamini. Eius frui contubernio et Darius optavit scripsitque ad illum ita:

Rex Darius Hystaspis filius Heraclitum Ephesium sapientem virum salutat.

Librum de natura scripsisti, obscurum ad intelligendum difficilemque ad exponendum. Is igitur si locis quibusdam ad verbum exponatur, vim quandam speculationis continere videtur mundi totius et quae in eo fiunt omnium, quae quidem sunt in divino motu constituta: plurima tamen assensum sustinent, adeo ut et qui complura legerunt ambigant, quum recta abs te narratio conscripta videatur. Rex igitur Darius Hystaspis filius auditor esse tuus cupit particepsque Graecae eruditionis fieri. Veniasque itaque quam primum in conspectum meum ac regiam domum: Graeci enim ut pluri-

Digitized by Google

τὸ πλεῖστον ἀνεπισήμαντοι σοφοῖς ἀνδράσιν ὄντες n) παροράσι τὰ καλῶς ὑπ' αὐτῶν ἐνδεικνύμενα πρὸς σπουδαίαν ἀκοὴν καὶ μάθησιν o). παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρχει σοι πᾶσα μὲν προεδρία, καθ' ἡμέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγόρευσις καὶ βίος εὐδόκιμος σαῖς παραινέσεσιν p).

Ἡράκλειτος Ἐφέσιος βασιλεῖ Δαρείῳ q) πατρὸς Ὑστάσπεως r) χαίρειν.

Ὅσοι τυγχάνουσιν ὄντες ἐπιχθόνιοι s) τῆς μὲν ἀληθείας καὶ δικαιοπραγμοσύνης ἀπέχονται, ἀπλησίῃ δὲ καὶ δοξοκοπίῃ t) προσέχουσι κακῆς ἕνεκα ἀνοίης u). ἐγὼ δὲ ἀμνησίην ἔχων πάσης πονηρίης x) καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειουμένου y) φθόνου καὶ διὰ τὸ περίστασθαι ὑπερηφανίης z)

n) ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεπισήμαντοι σοφοῖς ἀνδράσιν ὄντες. Aldobrandinus: *sapientibus viris plerumque minus obtemperantes.* Kuehnius: *Non applaudunt viris sapientibus.*

o) τὰ καλῶς — καὶ μάθησιν. Ambrosius: *quae ab his recte fuerint ostensa, studiose et audienda et discenda.*

p) σαῖς παραινέσεσιν. Ambrosius addit *Vale.* Quae deinde infert *his ille ita respondit*, in Graecis aegre desidero.

q) βασιλεῖ Δαρείῳ. Scribebatur βασιλεῖ Δαρείῳ. Stephan. Δαρεῖῳ βασιλεῖ. Alterum ordinem commendant etiam interpretes.

r) Ὑστάσπεω. Cod. Arund. Ὑστάσπεος.

s) ἐπιχθόνιοι. Legebatur ἐπιχρόνιοι. Illud restitui ex codd. Cantabr. et Arund., expressum iam ab interpretibus. Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechisch-deutschem Wörterbuch*, s. v. ἐπιχρόνιος, p. 41. coni. ἐπιθρόνιοι.

t) δοξοκοπίῃ. Cod. Cantabr. δοξοποσίῃ.

u) ἀνοίης. Cod. Cantabr. ἀνίης.

x) πάσης πονηρίης. Cod. Arund. πάσις πονηρίς.

y) οἰκειουμένου. Codd. Cantabr. et Arund. οἰκειούμενον.

z) καὶ διὰ τὸ περίστασθαι ὑπερηφανίης. Scribebatur ὑπερηφανίας. Correxit Menagius. Ambrosius simpliciter interpretatur *superbiae item.*

mum sapientibus viris observandis minus dediti aspernantur quae ab his praeclare fuerint et ad audiendum studiose et ad discendum tradita. Apud me autem aderit tibi omnis honor primatusque omnis, item quotidie solicita observatio et grata allocutio vitaque tuis monitis consentanea.

Heraclitus Ephesius regi Dario Hystaspis filio salutem.

Quotquot mortales in terris vivunt, a veritate ac iustitia se longius removent, avaritiae autem inexplebili et gloriae studio intendunt perditae dementiae causa. Ego autem omnis immemor nequitiae fastidiumque devitans omnis invidiae domesticae itemque superbiae effugiendae causa, quumquam in

Digitized by Google

οὐκ ἂν ἀφικοίμην a) εἰς Περσῶν χώρην, ὀλίγοις ἀρκεόμενος b) κατ' ἐμὴν γνώμην.

Τοιοῦτος μὲν ὁ ἀνὴρ c) καὶ πρὸς βασιλέα Δημήτριος δὲ φησιν ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις καὶ Ἀθηναίων αὐτὸν ὑπερφρονῆσαι, δόξαν d) ἔχοντα παραλλαγὴν καταφρονούμενόν τε ὑπὸ τῶν Ἐφεσίων ἐλέσθαι μᾶλλον τὰ οἰκεῖα. μέμνηται αὐτοῦ καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῇ Σωκράτους e) ἀπολογίᾳ. πλεῖστοί τε εἰσὶν f) ὅσοι ἐξήγηνται αὐτοῦ τὸ σύγγραμμα· καὶ XI. γὰρ Ἀντισθένης καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς Κλεάνθης τε g) καὶ Σφαῖρος ὁ στωικός, πρὸς δὲ Παυσανίας ὁ κληθεὶς Ἡρακλειτιστὴς Νικομήδης τε καὶ Διονύσιος· τῶν δὲ γραμματικῶν Διόδωρος h), ὃς οὐ φησι περὶ φύσεως εἶναι τὸ σύγγραμμα, ἀλλὰ περὶ πολιτείας, τὰ δὲ περὶ φύσεως ἐν παραδείγματος εἴδει κεῖσθαι. Ἱερώνυμος δὲ φησι καὶ Σκυθῖνον τὸν τῶν 16. ἰάμβων ποιητὴν ἐπιβάλλεσθαι i) τὸν ἐκείνου λόγον διὰ μέτρου

a) ἀφικοίμην. Cod. Arund. ἀφικούμην.
b) ἀρκεόμενος. Edit. Froben. ἀρκέμενος.
c) ὁ ἀνὴρ. Edit. Froben. et Menag. omittunt articulum nequo agnoscere videtur Aldobrandinus, qui interpretatur *Talis ergo vir vel erga regem fuit.* Agnoscit articulum Stephan., cod. Cantabr. et qui *ille* interpretatur Ambrosius.
d) δόξαν. Edit. Froben. δόξης.
e) Σωκράτους. Edit. Froben. σωκράτου.
f) εἰσὶν. Edit. Froben. εἰσί.
g) Κλεάνθης τε. Legebatur Κλεάνθης τε ὁ Ποντικός, quae prorsus omittit Ambrosius. Delevi ὁ Ποντικός ut e praecedenti repetitum cum Bakio de Posidonio p. 27. Vid. Diogenes VII. 168. et 174.
h) Διόδωρος. Ambrosius *Diodorus.*
i) ἐπιβάλλεσθαι. Ambrosius omittit.

Persarum solum advenirem, paucis contentus quae sunt secundum meam sententiam.

Huiusmodi ille et adversus regem fuit. Demetrius autem in Aequivocis ipsum et Atheniensaes aspernatum ait, apud quos magna de illo erat opinio; et quum Ephesiis esset contemptui, nusquam alibi maluisse conversari. Meminit illius Demetrius quoque Phalereus in Socratis Defensione. Plurimique fuere qui illius exponerent librum: quippe et Antisthenes et Heraclides Ponticus Cleanthesque et Sphaerus Stoicus, Pausanias praeterea qui Heracliitistes appellatus est, Nicomedes quoque ac Dionysius; ex grammaticis autem Diodotus, qui opus illud non de natura, sed de republica dixit disserere: nam quae de natura disserit, in exempli speciem inserta illic esse. Hieronymus autem Scythinum quendam iamborum poetam conatum esse illius librum ver-

Digitized by Google

XII. ἐξηγήσειν k). πολλά τε εἰς αὐτὸν ἐπιγράμματα φέρεται, ἄτινα δὴ καὶ τόδε l)·

Ἡράκλειτος ἐγώ· τί μ' ἄνω κάτω m) ἕλκετε; ἄφρονες, οὐχ ὑμῖν ἐπόνουν, τοῖς δὲ μ' ἐπισταμένοις·
εἷς ἐμοὶ ἄνθρωπος χρισμύριοι, οἱ δ' ἀνάριθμοι οὐδείς, καὶτ' ἀνδρῶν n) καὶ παρὰ Περσεφόνῃ.

καὶ ἄλλο τοιόνδε o)·

Μὴ ταχὺς Ἡρακλείτου ἀνοιξάτω εἶλαρ p) βίβλου τοὔφιδιον· μόλα τοι δυσβάτου ἀτραπιτός q).
ὀρφνὴ καὶ σκότος ἐστὶν ἀλάμπετον· ἦμαρ r) δέ σε μούσης εἰσαγάγῃ, φαεσιφρὲς λαμπόμενον ἠελίου.

XIII. 17. Γεγόνασι δὲ Ἡράκλειτοι πέντε· πρῶτος αὐτὸς οὗτος· δεύτερος

k) διὰ μέτρου ἐξηλάν. Ambrosius: *in illius librum metro iocari illumque evertere.* Aldobrandinus: *eius librum versibus explodere.* Menagius: *poetico excursu explanare.*

l) ἄτινα δὴ καὶ τόδε. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 128.

m) τί μ' ἄνω κάτω. Legebatur τί με ὦν κάτω. Edit. Froben. τί μ' ὦν. Codd. RRR τιμαῶ. Hesychius Milesius p. 28. ed. Orell. et Anthologia τί με ὦ; pro quo Iacobsius coni. τί δέ μ', ὦ. Emendavit Meinekius ad Menandri et Philem. Rell. p. 178.

n) ἀνδῶ. Edit. Froben. et Menag. ἀδῶ, quod expressit Aldobrandinus *canam.* Illud praeter Stephan. commendant codd. RRR, Ambrosius, Hesychius Milesius p. 30. ed. Orell. et Anthologia.

o) καὶ ἄλλο τοιόνδε. Ambrosius τοιόνδε non expressit. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. IX. 540.

p) εἶλαρ. Edit. Froben. et Menag. εἶλεο. Stephan. cum codd. RRR εἶλες. Hesychius Milesius p. 30. ed. Orell. et Anthologia εἶλε, quod recepi.

q) τοὔφιδιον — ἀτραπιτός. Edit. Froben. τοῦ ἐφεσίου μόλα τοι δύσβατος ἀτραπητός.

r) ἦμαρ. Edit. Froben. ἦμεν.

sibus exponere dicit. Multa autem epigrammata in ipsum feruntur, in quibus etiam hoc:

Heraclitus ego: quid me vexatis inepti?
Non vos, sed doctos tam grave quaerit opus.
Unus homo est nobis id quod ter mille, sed unus
Innumeri: Stygiis haec quoque narro diis.

item aliud hocce:

Noli Heraclitum rabido percurrere cursu,
Est via difficilis, luce papyrus eget.
In sua si doctus te duxerit atria vates,
Cuncta videbuntur lucidiora die.

Quinque autem Heracliti fuere: primus hic ipse; secundus

Digitized by Google

ποιητὴς λυρικός, οὗ ἐστι τῶν δώδεκα θεῶν ἐγκώμιον· τρίτος ἐλεγείας ποιητὴς Ἁλικαρνασσεύς s), εἰς ὃν Καλλίμαχος πεποίηκεν οὕτως t)·

Εἰπέ τις, Ἡράκλειτε, τεὸν μόρον, ἐς δ' ἐμὲ u) δάκρυ
ἤγαγεν, ἐμνήσθην x) δ' ὅσσάκις ἀμφότεροι
ἥλιον y) ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν z)· ἀλλὰ σὺ μέν που,
ξεῖν' Ἁλικαρνησεῦ a), τετραπάλαι σποδιὴ b)·
αἱ δὲ τεαὶ c) ζώουσιν ἀηδόνες, ἧισιν ὁ πάντων
ἁρπακτὴρ d) Ἅιδης οὐκ ἐπὶ χεῖρα βαλεῖ.

τέταρτος Λέσβιος, ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικὴν e)· πέμ-

s) Ἁλικαρνασσεύς. Edit. Froben. ἁλικαρνασεύς. Ambrosius *alicarnasseus.*

t) εἰς ὃν Καλλίμαχος πεποίηκεν οὕτως. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 80.

u) ἐς δ' ἐμέ. Anthologia ἐς δέ με.

x) ἐμνήσθην. Edit. Froben. et Menag. ἐμνήσθη. Illud tuentur Stephan., interpretes et Anthologia.

y) ἥλιον. Edit. Froben. ἥλιον.

z) κατεδύσαμεν. Edit. Froben. κατελύσαμεν. Menag. κατελεύσαμεν. Ambrosius *accessimus* (*ad solem*).

a) Ἁλικαρνησεῦ. Scribebatur Ἁλικαρνασσεῦ. Edit. Froben. ἁλικαρνασσοῦ. Cod. Arund. ἁλικαρνασσοῦ. Correxi ex Anthologia.

b) τετράπαλαι σποδιή. Edit. Froben. et Menag. τέφρα πάλαι σποδιή. Ambrosius: *Pulvis es exiguus.* Aldobrandinus: *cinis iam et pulvis.* Quod dedi praeter Stephan. commendant codd. RRR et Arund., qui habet τετραπάλαι, cum Anthologia.

c) αἱ δὲ τεαί. Galeus affert lectionem δὴ δὲ τεαί.

d) ἁρπακτήρ. Edit. Froben. et Menag. ἁρπάκτης. Illud habet Stephan. et Anthologia.

e) ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικήν. Edit. Froben. et Menag. γεγραφὼς Μακεδονικήν. Aldobrandinus: *qui Macedonica scripsit.* Quod dedi praeter Stephan. praestant codd. RRR et Palat. cum Ambrosio probavitque Menagius. Cod. Arund. ἱστορείαν.

poeta lyricus, cuius est illa duodecim deorum laus; tertius elegiae poeta Halicarnasseus, in quem Callimachus sic scripsit:

Heraclite, mihi quidam tua funera dixit,
Et subito lacrymis immaduere genae,
Quum memini longos quoties consumpsimus ambo
Soles, miscentes seria multa iocis.
Pulvis at es tenuis nunc hospes: sed tua Musa
Vivit Plutonis nec timet illa manus.

quartus Lesbius, qui Macedonum scripsit historiam; quin-

Digitized by Google

πτος σπουδογέλοιος, ἀπὸ κιθαρῳδίας μεταβεβηκὼς εἰς τὸ εἶδος f).

f) σπουδογέλοιος, ἀπὸ κιθαρῳδίας μεταβεβηκὼς εἰς τὸ εἶδος. Scribebatur σπουδογελοῖος. Ambrosius: *ex industria ridiculus qui ex citharae pulsu transivit ad speciem.* Aldobrandinus: *ridiculorum studiosus, qui e citharoedo ad speciem transiit.* Menagius coni. εἰς τοῦτο τὸ εἶδος. Idem sic interpretatur: *ridiculorum, sed quibus seria admixta sunt, scriptor, qui a citharoedi professione ad scriptionis hoc genus transiit.* Hermannus: „Vera est interpretatio Menagii, sed non opus erat ut τοῦτο adderetur. Nam idem significatur verbis εἰς τὸ εἶδος, quia nullum potest aliud εἶδος intelligi, quam quod est eorum qui vocantur σπουδογέλοιοι, saepius illi etiam aliis memorati."

tus seria miscens ridiculis, qui ab arte cithara canendi transiit ad hoc scriptionis genus.

Digitized by Google

CAPUT II.

ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ.

Ξενοφάνης Δεξίου a) ἢ, ὡς Ἀπολλόδωρος, Ὀρθομένους Κολοφώνιος ἐπαινεῖται πρὸς τοῦ Τίμωνος· φησὶ γοῦν, I. 18.

Ξεινοφάνην ὑπάτυφον, Ὁμηροπάτης ἐπικόπτην b),

οὗτος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος ἐν Ζάγκλῃ τῆς Σικελίας διέτριβε καὶ ἐν Κατάνῃ c). διήκουσε δὲ κατ' ἐνίους μὲν οὐδενός, κατ' II. ἐνίους δὲ Βότωνος Ἀθηναίου ἢ, ὥς τινες, Ἀρχελάου. καί, ὡς Σωτίων φησί, κατ' Ἀνυξίμανδρον ἦν. γέγραφε δὲ καὶ III.

a) *Δεξίου.* Scribebatur *Δεξιοῦ.* Lucianus in Longaevis §. 20., vol. IV. p. 77. ed. Tauchnit. *Δεξίου.*

b) *Ξεινοφάνην — ἐπικόπτην.* Edit. Froben. *ξενοφάνην ὑπότυφον ὁμηραπάτην ἐπικόπτην.* Stephan. *Ξενοφάνη Φ' ὑπότυφον, Ὁμηραπάτην, ἐπικόπτην.* Menag. *Ξεινοφάνην ὑπότυφον, Ὁμηροπάτην ἐπικόπτην.* quod probavit Kuehnius, sed ut comma poneret post *Ὁμηροπάτην.* Ambrosius: (*denique ait*) *xenophanem moderatum ac sine fastu fuisse.* Aldobrandinus: *Xenophanem subtumidum, Homerum calcantem, concidentem.* Emendavi cum Casaubono Menagioque ex Sexto Empirico Pyrrhon. Hypotypos. I. 33. 224. p. 58. ed. Fabric., qui quod effert *Ξενοφάνης ὑπάτυφος, Ὁμηραπάτης ἐπικωπτης,* ipsa Timonis verba, si ab *ἐπικώπτης* discesseris, laudare putandus est. Namque *ἐπικόπτης* e Diogene restituendum esse dudum viderunt Casaubonus et Salmasius. Conf. Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. vv. *ἐπικόπτης* p. 40., *ὁμηραπάτη* p. 69. et seqq., et *ὑπάτυφος* p. 95.

c) *ἐν Ζάγκλῃ — ἐν Κατάνῃ.* Ambrosius: *in urbe Siciliae moratus est atque catina.*

XENOPHANES.

Xenophanes Dexii sive, ut Apollodorus ait, Orthomenis filius Colophonius a Timone laudatur; ait enim,

Xenophanem subacerbum et Homeri nobile flagrum.

Pulsus autem patria Zanclae in Sicilia moratus est atque Catanae. Sunt qui neminem audisse dicant; neque desunt qui Botonis Atheniensis auditorem fuisse asseverent; alii Archelaum audisse. Atque, ut Sotion ait, Anaximandri aetate vixit. Scripsit autem carmine heroico, item elegias

Digitized by Google

ἐν ἔπεσι καὶ ἐλεγείαις καὶ ἰάμβοις κατὰ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, ἐπικόπτων αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα d). ἄλλα καὶ αὐτὸς ἐρραψῴδει e) τὰ ἑαυτοῦ. ἀντιδοξάσαι τε λέγεται Θαλῆ καὶ Πυθαγόρᾳ, καθάψασθαι δὲ καὶ Ἐπιμενίδου. μακροβιώτατός τε γέγονεν, ὥς που καὶ αὐτός φησιν·

19. Ἤδη δ' ἑπτά τ' ἔασιν f) καὶ ἑξήκοντ' ἐνιαυτοὶ
βλητρίζοντες ἐμὴν φρουτίδ' g) ἀν' Ἑλλάδα γῆν·
ἐκ γενετῆς h) δὲ τότ' ἦσαν ἐείκοσι πέντε τε πρὸς τοῖς,
εἴπερ ἐγὼ περὶ τῶνδ' οἶδα λέγειν ἐτύμως.

Φησὶ δὲ τέτταρα εἶναι τῶν ὄντων i) στοιχεῖα, κόσμους δ' ἀπείρους, ἀπαραλλάκτους k) δέ. τὰ νέφη συνίστασθαι τῆς

d) γέγραφε δὲ καὶ — εἰρημένα. Edit. Frob. primum καὶ omittit. Cod. Cantabr. ἐπικόπτων αὐτόν. Ambrosius: *Scripsit autem versu elegias et iambos* etc.. Aldobrandinus: *Elegias et iambos — carminibus scripsit.* Vid. Rossius l. l. §. LXIIII. p. 175. et seqq., qui ἰάμβους deleri volebat, et Fridericus Paul de Sillis Graecorum p. 18. et seqq..

e) ἐρραψῴδει. Ambrosius *resarciebat.* Rossius l. l. §. LXIIII. p. 184. *versibus tradidit.*

f) Ἤδη δ' ἑπτά τ' ἔασι. Haec cum sequentibus sic interpretatur Ambrosius: *LX. et VII. annos se a patria peregrinatum esse cum tum XXV. esset annorum.*

g) βλητρίζοντες ἐμὴν φρουτίδ'. Aldobrandinus: *Irretientes meam mentem.*

h) ἐκ γενετῆς. Scribebatur ἐκ γενέτης.

i) τῶν ὄντων. Ambrosius *omnium rerum.*

k) ἀπαραλλάκτους. Mss. plures apud Menagium et Hesychius Milesius p. 42., ed. Orell. οὐ παραλλάκτους. Christianus Augustus Brandis Commentatt. Eleatt. P. I. p. 50.: „hoc vero ἀπαραλλάκτους toti Xenophanis repugnat rationi; nescio autem utrum ἀπαραλείπτους an συναπαραλλάκτους coniicere malim; persuasum vero mihi habeo alterutram notionem hic desiderari.“

atque iambos contra Hesiodum atque Homerum, quae de diis dixere illis exprobrans. Ipse quoque sua canebat poemata. Thaletis ac Pythagorae opinionibus contraria sensisse fertur, Epimenidemque sugillasse. Fuit autem et longaevus maxime, sicuti et ipse quodam in loco testatur, dicens:

Iam vero septem sunt et sexaginta anni
qui impetuose iactant meam curam per Graeciam terram;
ex ortu vero tunc erant viginti et quinque praeter illos,
si quidem de his novi dicere vere.

Ait autem quattuor esse rerum elementa, infinitos autem mundos eosque immutabiles. Nubes consistere quum solis

Digitized by Google

ἀφ' ἡλίου ἀτμίδος ἀναφερομένης καὶ αἱρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον l). οὐσίαν θεοῦ σφαιροειδῆ, μηδὲν ὅμοιον ἔχουσαν ἀνθρώπῳ· ὅλον δὲ ὁρᾶν καὶ ὅλον ἀκοῦειν, μὴ μέντοι ἀναπνεῖν· σύμπαντά τε εἶναι νοῦν καὶ φρόνησιν καὶ ἀΐδιον m). πρῶτός τε ἀπεφήνατο ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον φθαρτόν ἐστι καὶ ἡ ψυχὴ πνεῦμα· ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι n). καὶ τοῖς τυράννοις ἐντυγχάνειν ἢ ὡς ἥκιστα ἢ ὡς ἥδιστα o). Ἐμπεδοκλέους δὲ εἰπόντος αὐτῷ ὅτι ἀνεύρετός ἐστιν ὁ σοφός p), 20. „Εἰκότως," ἔφη· „σοφὸν γὰρ εἶναι δεῖ τὸν ἐπιγνωσόμενον τὸν σοφόν." φησὶ δὲ Σωτίων πρῶτον αὐτὸν εἰπεῖν ἀκατάληπτα εἶναι τὰ πάντα, πλανώμενος q). ἐποίησε δὲ καὶ Κολοφῶνος κτίσιν καὶ τὸν εἰς Ἐλέαν r) τῆς Ἰταλίας ἀποικισμὸν

l) καὶ αἱρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον. Hesychius Milesius p. 42. ed. Orell. καὶ αἱρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον. quod expressisse videtur Aldobrandinus, *easque ipsas in coeli ambitum attollentibus.* Id mihi valde placet.

m) σύμπαντά τε — ἀΐδιον. Ambrosius: *simulque esse omnia mentem, prudentiam, aeternitatem.* Aldobrandinus: *eumque esse simul omnia, mentem, prudentiam atque aeternitatem.*

n) ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι. Ambrosius: *et plurima deteriora mente esse.* Aldobrandinus: *multa quoque inferiora esse quam mentem aiebat.* Menagius coni. ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω ἑνὸς εἶναι. Rossius l. l. §. LXV. p. 185. et seqq. corr. ἔφη δὲ κατὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι. quo minime opus.

o) καὶ ποῖς τυράννοις ἐντυγχάνειν ἢ ὡς ἥκιστα ἢ ὡς ἥδιστα. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt Stephan., codd. Cantabr. et Arund., Ambrosius atque Hesychius Milesius p. 42. ed. Orell..

p) Ἐμπεδοκλέους δὲ — ὁ σοφός. Ambrosius: *Empedocle autem dicente sibi difficile inveniri iuvenem posse sapientem.*

q) πλανώμενος. Edit. Froben. et cod. Arund. πλανώμενον.

r) εἰς Ἐλεαν. Edit. Froben. εἰς ἑλέαν.

vapor sursum fertur easque in aerem cogit. Dei substantiam rotundam esse et globosam nihilque cum hominibus habere commune; totum cernere totumque audire, non tamen respirare; denique omnibus suis partibus et mentem esse et prudentiam atque aeternitatem. Primusque pronunciavit quidquid fiat corruptioni obnoxium esse; item animam spiritum: aiebat vero etiam multo inferiorem mente esse. Item tyrannis congrediendum aut minime esse aut suavissime. Empedocle autem dicente ipsi sapientem inveniri non posse, Recte, inquit: nam sapiens sit necesse est, qui norit explorare sapientem. Omnia incomprehensibilia esse primum hunc dixisse Sotion auctor est, sed fallitur. Scripsit autem de Colophonis conditione et de Italica in Eleam colonia ver-

Digitized by Google

ἔπη διεχίλια. καὶ ἤκμαζε κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.
IV. φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ περὶ γήρως καὶ Πα-
ναίτιος ὁ στωικὸς ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας s) ταῖς ἰδίαις χερσὶ
θάψαι τοὺς υἱεῖς αὐτόν, καθάπερ καὶ Ἀναξαγόραν. δοκεῖ
δὲ πεφωράσθαι t) ὑπὸ τῶν u) Πυθαγορικῶν Παρμενίσκου καὶ
Ὀρεστάδου, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονευμάτων
V. πρώτῳ. Γέγονε δὲ καὶ ἄλλος Ξενοφάνης Λέσβιος ποιητὴς
ἰάμβων. καὶ οὗτος μὲν οἱ σποράδην.

s) φησὶ δὲ Δημήτριος — ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας. Aldobrandinus: *Demetrius Phalereus Stoicus in libro de animi securitate.*

t) πεφωράσθαι. Legebatur πεπρᾶσθαι. Ambrosius: *a pythagoricis — defecisse.* Aldobrandinus: *a Pythagoricis emptus fuisse.* Mer. Casaubonus coni. πεπρᾶχθαι. Emendavit Kuehnius ad IX. 34. Aliud commentus est Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. v. πιπράω p. 76. et 77.

u) τῶν. Menag. omittit.

sus ad duo millia. Claruit sexagesima fere Olympiade. Refert vero Demetrius Phalereus in libro de senectute Panaetiusque Stoicus in libro de tranquillitate animi filios illum suos propriis sepelisse manibus, sicuti et Anaxagoram. Videtur autem a Pythagoricis Parmenisco et Orestade, ut Phavorinus in primo Commentariorum ait, in furto deprehensus esse. Fuit autem et alius Xenophanes poeta iambicus ex Lesbo. Atque hi quidem sparsim.

Digitized by Google

CAPUT III.

ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.

Παρμενίδης Πύρητος Ἐλεάτης διήκουσε Ξενοφάνους a). τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῇ ἐπιτομῇ b) Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι. ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ ἠκολούθησεν αὐτῷ. ἐκοινώνησε δὲ c) καὶ Ἀμεινίᾳ καὶ Διοχαίτῃ d) τῷ Πυθαγορικῷ, ὡς ἔφη Σωτίων, ἀνδρὶ πένητι μέν, καλῷ δὲ καὶ ἀγαθῷ· ᾧ καὶ μᾶλλον ἠκολούθησε καὶ ἀποθανόντος ἡρῷον ἱδρύσατο. γένους τε ὑπάρχων λαμπροῦ καὶ πλούσιος ὑπὸ Ἀμεινίου e), ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ξενοφάνους εἰς ἡσυχίαν προετράπη. Πρῶτος δὲ οὗτος τὴν γῆν ἀπέφηνε σφαιροειδῆ f) καὶ ἐν μέσῳ κεῖσθαι. δύο τε εἶναι στοιχεῖα, πῦρ καὶ γῆν· καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχειν, τὴν δὲ ὕλης. γένεσίν τε I. 21. II. 22.

a) *Παρμενίδης — Ξενοφάνους.* Stephan. *Ξενοφάνους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πύρητος Ἐλεάτης.* Ambrosius: *Parmenides eius auditor fuit: piretusque eleathes.* Aldobrandinus *Pyrethi.*
b) *ἐν τῇ ἐπιτομῇ.* Cod. Cantabr. omittit.
c) *ἐκοινώνησε δέ.* Ambrosius: *socius item adiunctus est.*
d) *Ἀμεινίᾳ καὶ Διοχαίτῃ.* Cod. Arund. *Διοχέτῃ.* Ambrosius: *ameniae et diochete (diochetae).* Aldobrandinus: *Amenia et Diochaete.*
e) *ὑπὸ Ἀμεινίου.* Interpretes *ab Amenia.*
f) *ἀπέφηνε σφαιροειδῆ.* Edit. Froben. *ἀπέφαινε.* Stephan. *σφαιροδῆ.*

PARMENIDES.

Parmenides Pyretis filius Eleates Xenophanis auditor fuit. Hunc Theophrastus in Epitome Anaximandrum audisse tradit. Licet autem Xenophanis auditor fuerit, sequutus tamen illum non est. Habuit etiam consuetudinem cum Aminia et Diochaeta Pythagorico, ut Sotion ait, paupere illo quidem, sed honesto viro ac bono: quem etiam potius sequutus est ac vita functo sacellum tamquam heroi aedificavit. Quum et genere et opibus illustris esset, tamen ab Aminia, non a Xenophane ad quietam vitam inductus est. Primus hic terram globosam dixit ac rotundam et in medio sitam. Duoque esse elementa, ignem et terram; illum opificis, hanc mate-

Digitized by Google

ἀνθρώπων ἐξ ὕδατος g) πρῶτον γενέσθαι· αὐτῶν h) δὲ ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἐξ ὧν τὰ πάντα συνεστάναι. καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν ταὐτὸν εἶναι, καθὰ μέμνηται καὶ Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς, πάντων σχεδὸν ἐκτιθέμενος τὰ δόγματα. διττὴν τε ἔφη i) εἶναι τὴν φιλοσοφίαν, τὴν μὲν κατὰ ἀλήθειαν, τὴν δὲ κατὰ δόξαν. διὸ καὶ φησί που k)·

Χρεὼ δὲ σε πάντα πυθέσθαι
ἠ μὲν l) ἀληθείης εὐπειθέος m), ἀτρεμὲς n) ἦτορ,
ἠ δὲ o) βροτῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθής p).

III. Καὶ αὐτὸς δὲ διὰ ποιημάτων φιλοσοφεῖ, καθάπερ Ἡσίοδός

g) ἐξ ὕλης. Legebatur ἐξ ἡλίου. Illud habet edit. Froben. proscriptumque est ab Aldobrandino in adnotationibus et ad oram editionis Romanae. Comprobaverunt Menagius et Wyttenbachius Opuscc. vol. II. p. 542. et seq. ed. Lugd. Bat. a. 1821. 8. Amicus Kuehnii scribi volebat ἐξ ἡλίου καὶ γῆς, ipse Kuehnius vulgatum tuebatur.

h) αὐτῶν. Legebatur αὐτόν. Emendavit Wyttenbachius l. l..

i) ἔφη. Edit. Froben. omittit neque agnoscunt interpretes.

k) διὸ καί φησί που. Ambrosius una cum versibus Empedoclis omittit.

l) ἠ μέν. Edit. Froben. ἡμέν. Stephan. Ἡ μέν. Menag. Ἡ μέν. Correxit Meibomius.

m) εὐπειθέος. Proclus Comm. in Platonis Timaeum II. p. 105. εὐφεγγέος.

n) ἀτρεμές. Legebatur ἀτρεκές, quod tuentur Plutarchus T. II. p. 1114. C. ed. Francof. et Sextus Empiricus adv. Mathematt. VII. 111. p. 394. ed. Fabric.. Illud restitui ex Clemente Alexandrino Stromatt. V. p. 682. ed. Potter., Proclo l. l. et Simplicio Comm. in Aristotelis II. de coelo p. 188. A. B. ed. Venet., Idem probaverunt Amedeus Peyron Parmenidis Fragm. p. 56. et seq. et Christianus Augustus Brandis Commentt. Eleatt. P. I. p. 99. et seq..

o) ἠ δέ. Legebatur ἠδέ. Correxerunt Peyron et Brandis.

p) ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθής. Legebatur τῶν οὐκ ἔτι πίστις ἀληθής. Cod. Arund. δοξαστής. Plutarchus l. l. p. 1114. E. αἷς οὐκ ἔνι π. ἀλ.. Quod recepi iam Menagio probatum receptumque Peyroni et Brandisio confirmant scriptores quos laudavi omnes.

riae tenere locum. Generationem item hominum ex luto primum esse ortam: eorum autem partes calidum esse et frigidum, ex quibus constent omnia. Animam ac mentem idem esse, sicuti et Theophrastus in Physicis meminit, quum fere omnium opiniones exponeret. Philosophiam quoque esse duplicem, aliam secundum veritatem, aliam secundum opinionem. Unde quodam in loco ait:

Velim simul omnia noscas
Aut verum simplex, et pectore semper aperto,
Aut male constantis laudem et suffragia vulgi.

Philosophiam et ipse carminibus expressit, quemadmodum

Digitized by Google

τε καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἐμπεδοκλῆς· κριτήριον δὲ τὸν λόγον εἶπεq)· τὰς τε αἰσθήσεις μὴ ἀκριβεῖς ὑπάρχειν. φησὶ γοῦν r):

Μηδέ σ' ἔθος s) πολύπειρον ὁδὸν κατὰ τήνδε βιάσθω
νωμᾶν ἄσκοπον ὄμμα καὶ ἠχήεσσαν ἀκουὴν
καὶ γλῶσσαν, κρῖναι δὲ λόγῳ πολύδηριν t) ἔλεγχον.

διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ φησιν ὁ Τίμων u). 23.

Παρμενίδου τε βίην μεγαλόφρονα, τὴν πολύδοξον x),
ὅς ῥ' ἐπὶ φαντασίας ἀπάτης ἀνεχείρισε νώσους y).

Εἰς τοῦτον καὶ Πλάτων τὸν διάλογον γέγραφε, Παρμενίδην ἐπιγράψας ἢ περὶ ἰδεῶν z). ἤκμαζε δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ

q) *κριτήριον δὲ τὸν λόγον εἶπε.* Aldobrandinus: *Iudicium veritati attribuit.*

r) *φησὶ γοῦν.* Ambrosius una cum versibus Empedoclis omittit.

s) *Μηδέ σ' ἔθος.*, Legebatur *Μή σε θεός.* Edit. Froben. *μηδέ σε θεός.* Correxit Menagius ex Sexto Empirico l. l.

t) *πολύδηριν.* Edit. Froben. *πολύδειριν.* Menag. *πολύδηνιν*, quod expressit Aldobrandinus *multi consilii.* Sextus Empiricus l. l. *πολύπειρον*, quod receperunt Fuellebornius Symboll. ad histor. philos. fascic. VI. p. 50. et Brandis. *Πολύδηριν* praestant Stephan., codd. RRR, Florent. et Cantabr.. Heinrichius apud Fuellebornium Symboll. ad histor. philos. fascic. VIII. p. 197. et seq.: „Probaverim omnino Laertianum *πολύδηριν ἔλεγχον*, doctrinam contentiosam, de qua multorum sunt dissensus, ne intra paucos versus eadem vox diverso significatu inculcaretur, (nam *ἔλεγχος πολύπειρος* aliter interpretanda esset ac quod antea fuit, *ὁδὸς πολύπειρος*) tametsi in Parmenidis versibus minus bonis eiusmodi repetitionem minus elegantem non adeo indigne feram."

u) *διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ φησιν ὁ Τίμων.* Ambrosius una cum versibus Timonis omittit.

x) *μεγαλόφρονα, τὴν πολύδοξον.* Aldobrandinus: *magnanimi et gloriosi.*

y) *ὅς ῥ' — ἀνεχείρισε νώσους.* Edit. Froben. et Menag. *ἀνεχίσατο ὤσεις.* Cod. Arund. *ἀνεγίσατο νώσεις.* Aldobrandinus: *Qui sane in visu erroris attulit impulsiones.*

z) *Εἰς τοῦτον — περὶ ἰδεῶν.* Ambrosius omittit, sed ut infra referat post vv. *ὥς φησι Σπεύσιππος ἐν τῷ περὶ φιλοσόφων.*

Hesiodus et Xenophanes atque Empedocles. Iudicium rationis esse dixit: sensusque minus esse exactos et idoneos ad iudicandum. Ait enim:

Nec tibi communis sensus persuadeat unquam
Quicquam ut fallaces oculi aut ut iudicet auris
Aut lingua: at ratio dirimat discrimina rerum.

Quamobrem et Timon de eo ait:

Parmenidae ingentes animos viresque potentes,
Qui sensus vanis simulacris fallier inquit.

Huius nomine Plato dialogum inscripsit vocavitque Parmenidem sive de ideis. Floruit autem Olympiade sexagesima.

Digitized by Google

τὸ πλεῖστον ἀνεπισήμαντοι σοφοῖς ἀνδράσιν ὄντες n) παροράσι τὰ καλῶς ὑπ' αὐτῶν ἐνδεικνύμενα πρὸς σπουδαίαν ἀκοὴν καὶ μάθησιν o). παρ' ἐμοὶ δὲ ὑπάρχει σοι πᾶσα μὲν προεδρία, καθ' ἡμέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγόρευσις καὶ βίος εὐδόκιμος σαῖς παραινέσεσιν p).

Ἡράκλειτος Ἐφέσιος βασιλεῖ Δαρείῳ q) πατρὸς Ὑστάσπεω r) χαίρειν.

Ὁσέοι τυγχάνουσιν ὄντες ἐπιχθόνιοι s) τῆς μὲν ἀληθείης καὶ δικαιοπραγμοσύνης ἀπέχονται, ἀπληστίῃ δὲ καὶ δοξοκοπίῃ t) προσέχουσι κακῆς ἕνεκα ἀνοίης u). ἐγὼ δὲ ἀμνηστίην ἔχων πάσης πονηρίης x) καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειουμένου y) φθόνου καὶ διὰ τὸ περιίστασθαι ὑπερηφανίης z)

n) ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεπισήμαντοι σοφοῖς ἀνδράσιν ὄντες. Aldobrandinus: *sapientibus viris plerumque minus obtemperantes.* Kuehnius: *Non applaudunt viris sapientibus.*

o) τὰ καλῶς — καὶ μάθησιν. Ambrosius: *quae ab his recte fuerint extensa, studiose et audienda et discenda.*

p) σαῖς παραινέσεσιν. Ambrosius addit *Vale.* Quae deinde infert *his ille ita respondit*, in Graecis aegre desidero.

q) βασιλεῖ Δαρείῳ. Scribebatur βασιλεῖ Δαρείῳ. Stephan. Δαρείῳ βασιλεῖ. Alterum ordinem commendant etiam interpretes.

r) Ὑστάσπεω. Cod. Arund. Ὑστάσπεος.

s) ἐπιχθόνιοι. Legebatur ἐπιχρόνιοι. Illud restitui ex codd. Cantabr. et Arund., expressum iam ab interpretibus. Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechisch-deutschem Wörterbuch*, s. v. ἐπιχρόνιος, p. 41. coni. ἐπιθρόνιοι.

t) δοξοκοπίῃ. Cod. Cantabr. δοξοκοσίῃ.

u) ἀνοίης. Cod. Cantabr. ἀνίης.

x) πάσης πονηρίης. Cod. Arund. πάσις ποιηρίς.

y) οἰκειουμένου. Codd. Cantabr. et Arund. οἰκειούμενον.

z) καὶ διὰ τὸ περιίστασθαι ὑπερηφανίης. Scribebatur ὑπερηφανίας. Correxit Menagius. Ambrosius simpliciter interpretatur *superbiae item.*

mum sapientibus viris observandis minus dediti aspernantur quae ab his praeclare fuerint et ad audiendum studiose et ad discendum tradita. Apud me autem aderit tibi omnis honor primatusque omnis, item quotidie solicita observatio et grata allocutio vitaque tuis monitis consentanea.

Heraclitus Ephesius regi Dario Hystaspis filio salutem.

Quotquot mortales in terris vivunt, a veritate ac iustitia se longius removent, avaritiae autem inexplebili et gloriae studio intendunt perditae dementiae causa. Ego autem omnis immemor nequitiae fastidiumque devitans omnis invidiae domesticae itemque superbiae effugiendae causa, nunquam in

Digitized by Google

οὐκ ἂν ἀφικοίμην a) εἰς Περσῶν χώρην, ὀλίγοις ἀρκεόμενος b) κατ' ἐμὴν γνώμην.

Τοιοῦτος μὲν ὁ ἀνὴρ c) καὶ πρὸς βασιλέα Δημήτριος 15. X.
δέ φησιν ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις καὶ Ἀθηναίων αὐτὸν ὑπερφρονῆσαι, δόξαν d) ἔχοντα παμπλείστην· καταφρονούμενόν τε ὑπὸ τῶν Ἐφεσίων ἐλέσθαι μᾶλλον τὰ οἰκεῖα. μέμνηται αὐτοῦ καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος ἐν τῇ Σωκράτους e) ἀπολογίᾳ. πλεῖστοί τε εἰσὶν f) ὅσοι ἐξήγηνται αὐτοῦ τὸ σύγγραμμα· καὶ XI.
γὰρ Ἀντισθένης καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς Κλεάνθης τε g) καὶ Σφαῖρος ὁ στωικός, πρὸς δὲ Παυσανίας ὁ κληθεὶς Ἡρακλειτιστὴς Νικομήδης τε καὶ Διονύσιος· τῶν δὲ γραμματικῶν Διόδωρος h), ὃς οὐ φησι περὶ φύσεως εἶναι τὸ σύγγραμμα, ἀλλὰ περὶ πολιτείας, τὰ δὲ περὶ φύσεως ἐν παραδείγματος εἴδει κεῖσθαι. Ἱερώνυμος δέ φησι καὶ Σκυθῖνον τὸν τῶν 16.
ἰάμβων ποιητὴν ἐπιβάλλεσθαι i) τὸν ἐκείνου λόγον διὰ μέτρου

a) ἀφικοίμην. Cod. Arund. ἀφικούμην.
b) ἀρκεόμενος. Edit. Froben. ἀρκέμενος.
c) ὁ ἀνὴρ. Edit. Froben. et Menag. omittunt articulum neque agnoscere videtur Aldobrandinus, qui interpretatur *Talis ergo vir vel erga regem fuit.* Agnoscit articulum Stephan., cod. Cantabr. et qui *ille* interpretatur Ambrosius.
d) δόξαν. Edit. Froben. δόξης.
e) Σωκράτους. Edit. Froben. σωκράτου.
f) εἰσὶν. Edit. Froben. εἰσί.
g) Κλεάνθης τε. Legebatur Κλεάνθης τε ὁ Ποντικός, quae prorsus omittit Ambrosius. Delevi ὁ Ποντικός ut e praecedenti repetitum cum Bakio de Posidonio p. 27. Vid. Diogenes VII. 168. et 174.
h) Διόδωρος. Ambrosius *Diodorus.*
i) ἐπιβάλλεσθαι. Ambrosius omittit.

Persarum solum advenirem, paucis contentus quae sunt secundum meam sententiam.

Huiusmodi ille et adversus regem fuit. Demetrius autem in Aequivocis ipsum et Athenienses aspernatum ait, apud quos magna de illo erat opinio; et quum Ephesiis esset contemptui, nusquam alibi maluisse conversari. Meminit illius Demetrius quoque Phalereus in Socratis Defensione. Plurimique fuere qui illius exponerent librum: quippe et Antisthenes et Heraclides Ponticus Cleanthesque et Sphaerus Stoicus, Pausanias praeterea qui Heracliitistes appellatus est, Nicomedes quoque ac Dionysius; ex grammaticis autem Diodotus, qui opus illud non de natura, sed de republica dixit disserere: nam quae de natura disserit, in exempli speciem inserta illic esse. Hieronymus autem Scythinum quendam iamborum poetam conatum esse illius librum ver-

Digitized by Google

XII. ἐμβαλεῖν k). πολλά τε εἰς αὐτὸν ἐπιγράμματα φέρεται, ἅτινα δὴ καὶ τόδε l)·

Ἡράκλειτος ἐγώ· τί μ' ἄνω κάτω m) ἕλκετε, φαῦλοι;
οὐχ ὑμῖν ἐπόνουν, τοῖς δὲ μ' ἐπισταμένοις·
εἷς ἐμοὶ ἄνθρωπος τριςμύριοι, οἱ δ' ἀνάριθμοι
οὐδείς· καὶ τοῦτ' οὐδὲν n) καὶ παρὰ Περσεφόνῃ.

καὶ ἄλλο τοιόνδε o)·

Μὴ ταχὺς Ἡρακλείτου ἐπ' ὀμφαλὸν εἶλκε p) βίβλον
τοὔψιον q) τοῦτ' ἐσθ· μόλα τοι δύσβατος ἀτραπιτός r)·
ἀρχὴ καὶ σκότος ἐστὶ διαμπερές· ἦν s) δέ τις μύσης
εἰσαγάγῃ, φανερῶν λαμπρότερα πέλοι.

XIII. 17. Γέγονεν δὲ Ἡράκλειτος πέντε πρῶτος αὐτὸς οὗτος· δεύτερος

k) διὰ μέτρου ἐκδαλεῖν. Ambrosius: *in illius librum metro iocari illumque evertere.* Aldobrandinus: *eius librum versibus explodere.* Menagius: *poetico excursu explanare.*

l) ἅτινα δὴ καὶ τόδε. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 128.

m) τί μ' ἄνω κάτω. Legebatur τί με ὧν τάτω. Edit. Froben. τί' ὧν. Codd. RRR τιμαῖω. Hesychius Milesius p. 28. ed. Orell. et Anthologia τί με ὦ; pro quo Iacobsius coni. τί δέ μ', ὦ. Emendavit Meinekius ad Meinekii et Philem. Rell. p. 178.

n) οὐδέν. Edit. Froben. et Menag. ἀδῶ, quod expressit Aldobrandinus *canam.* Illud praeter Stephan. commendant codd. RRR, Ambrosius, Hesychius Milesius p. 30. ed. Orell. et Anthologia.

o) καὶ ἄλλο τοιόνδε. Ambrosius τοιόνδε non expressit. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. IX. 540.

p) εἶλκε. Edit. Froben. et Menag. εἷλε. Stephan. cum codd. RRR εἷλες. Hesychius Milesius p. 30. ed. Orell. et Anthologia εἷλε, quod recepi.

q) τοὔψιον — ἀτραπιτός. Edit. Froben. τοῦ ἔψεσθον μᾶλα τοὶ δύσβατος ἀτραπητός.

r) ἦν. Edit. Froben. ἤν.

sibis exponere dixit. Multa autem epigrammata in ipsum feruntur, in quibus etiam hoc:

Heraclitus ego: quid me vexatis inepti?
Non vos, sed doctos tam grave quaerit opus.
Unus homo est nobis id quod ter mille, sed unus
Innumeri: Stygiis haec quoque narro diis.

item aliud hocce:

Noli Heraclitum rabido percurrere cursu,
Est via difficilis, luce papyrus eget.
In sua si doctus te duxerit atria vates,
Cuncta videbuntur lucidiora die.

Quinque autem Heracliti fuere: primus hic ipse; secundus

Digitized by Google

ποιητὴς λυρικός, οὗ ἐστι τῶν δωδέκα θεῶν ἐγκώμιον τρίτος ἐλεγείας ποιητὴς Ἁλικαρνασσεύς s), εἰς ὃν Καλλίμαχος πεποίηκεν οὕτως t)·

Εἰπέ τις, Ἡράκλειτε, τεὸν μόρον, ἐς δ' ἐμὲ u) δάκρυ
ἤγαγεν, ἐμνήσθην x) δ' ὅσσακις ἀμφότεροι
ἥλιον y) ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν z)· ἀλλὰ σὺ μέν που,
ξεῖν' Ἁλικαρνησεῦ a), τετραπάλαι σποδιὴ b)·
αἱ δὲ τεαὶ c) ζώουσιν ἀηδόνες, ἧΐν ὁ πάντων
ἁρπακτὴρ d) Ἅιδης οὐκ ἐπὶ χεῖρα βαλεῖ.

τέταρτος Λέσβιος, ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικὴν e) πέμ-

s) Ἁλικαρνασσεύς. Edit. Froben. ἁλικαρνασεύς. Ambrosius *alicarnasseus.*

t) εἰς ὃν Καλλίμαχος πεποίηκεν οὕτως. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 80.

u) ἐς δ' ἐμέ. Anthologia ἐς δέ με.

x) ἐμνήσθην. Edit. Froben. et Menag. ἐμνήσθη. Illud tuentur Stephan., interpretes et Anthologia.

y) ἥλιον. Edit. Froben. ἥλιον.

z) κατεδύσαμεν. Edit. Froben. κατελύσαμεν. Menag. κατελεύσαμεν. Ambrosius *accessimus* (*ad solem*).

a) Ἁλικαρνησεῦ. Scribebatur Ἁλικαρνασσεῦ. Edit. Froben. ἁλικαρνασσοῦ. Cod. Arund. ἁλικαρνασσοῦ. Correxi ex Anthologia.

b) τετράπαλαι σποδιή. Edit. Froben. et Menag. τέφρα πάλαι σποδιή. Ambrosius: *Pulvis es exiguus.* Aldobrandinus: *cinis iam et pulvis.* Quod dedi praeter Stephan. commendant codd. RRR et Arund., qui habet τετραπάλαι, cum Anthologia.

c) αἱ δὲ τεαί. Galeus affert lectionem δὴ δὲ τεαί.

d) ἁρπακτήρ. Edit. Froben. et Menag. ἁρπάκτης. Illud habet Stephan. et Anthologia.

e) ἱστορίαν γεγραφὼς Μακεδονικήν. Edit. Froben. et Menag. γεγραφὼς Μακεδονικήν. Aldobrandinus: *qui Macedonica scripsit.* Quod dedi praeter Stephan. praestant codd. RRR et Palat. cum Ambrosio probavitque Menagius. Cod. Arund. ἱστορεῖαν.

poeta lyricus, cuius est illa duodecim deorum laus; tertius elegiae poeta Halicarnasseus, in quem Callimachus sic scripsit:

Heraclite, mihi quidam tua funera dixit,
Et subito lacrymis immaduere genae,
Quum memini longos quoties consumpsimus ambo
Soles, miscentes seria multa iocis.
Pulvis at es tenuis nunc hospes: sed tua Musa
Vivit Plutonis nec timet illa manus.

quartus Lesbius, qui Macedonum scripsit historiam; quin-

Digitized by Google

πτος σπουδογέλοιος, ἀπὸ κιθαρῳδίας μεταβεβηκὼς εἰς τὸ εἶδος f).

f) σπουδογέλοιος, ἀπὸ κιθαρῳδίας μεταβεβηκὼς εἰς τὸ εἶδος. Scribebatur σπουδογελοῖος. Ambrosius: *ex industria ridiculus qui ex citharae pulsu transivit ad speciem.* Aldobrandinus: *ridiculorum studiosus, qui e citharoedo ad speciem transiit.* Menagius coni. εἰς τοῦτο τὸ εἶδος. Idem sic interpretatur: *ridiculorum, sed quibus seria admixta sunt, scriptor, qui a citharoedi professione ad scriptionis hoc genus transiit.* Hermannus: „Vera est interpretatio Menagii, sed non opus erat ut τοῦτο adderetur. Nam idem significatur verbis εἰς τὸ εἶδος, quia nullum potest aliud εἶδος intelligi, quam quod est eorum qui vocantur σπουδογέλοιοι, saepius illi etiam aliis memorati."

tus seria miscens ridiculis, qui ab arte cithara canendi transiit ad hoc scriptionis genus.

Digitized by Google

CAPUT II.

ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ.

Ξενοφάνης Δεξίου a) ἢ, ὡς Ἀπολλόδωρος, Ὀρθομένους Κολοφώνιος ἐπαινεῖται πρὸς τοῦ Τίμωνος· φησὶ γοῦν, I. 18.

Ξενοφάνην ὑπάτυφον, Ὁμηραπάτης ἐπικόπτην b),

οὗτος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος ἐν Ζάγκλῃ τῆς Σικελίας διέτριβε καὶ ἐν Κατάνῃ c). διήκουσε δὲ κατ' ἐνίους μὲν οὐδενός, κατ' II. ἐνίους δὲ Βότωνος Ἀθηναίου ἢ, ὡς τινες, Ἀρχελάου. καὶ, ὡς Σωτίων φησί, κατ' Ἀνυξίμανδρον ἦν. γέγραφε δὲ καὶ III.

a) *Δεξίου.* Scribebatur *Δεξιοῦ.* Lucianus in Longaevis §. 20., vol. IV. p. 77. ed. Tauchnit. *Δεξίνου.*

b) *Ξενοφάνην — ἐπικόπτην.* Edit. Froben. *ξενοφάνην ὑπότυφον ὁμηραπάτην ἐπικόπτην.* Stephan. *Ξενοφάνη Φ' ὑπότυφον, Ὁμηραπάτην, ἐπικόπτην.* Menag. *Ξενοφάνην ὑπότυφον, Ὁμηροπάτην ἐπικόπτην.* quod probavit Kuehnius, sed ut comma poneret post *Ὁμηροπάτην.* Ambrosius: (*denique ait*) *xenophanem moderatum ac sine fastu fuisse.* Aldobrandinus: *Xenophanem subtumidum, Homerum calcantem, concidentem.* Emendavi cum Casaubono Menagioque ex Sexto Empirico Pyrrhon. Hypotypos. I. 33. 224. p. 58. ed. Fabric., qui quod effert *Ξενοφάνης ὑπατυφος, Ὁμηραπάτης ἐπισκόπτης,* ipsa Timonis verba, si ab *ἐπισκόπτης* discesseris, laudare putandus est. Namque *ἐπικόπτης* e Diogene restituendum esse dudum viderunt Casaubonus et Salmasius. Conf. Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. vv. *ἐπικόπτης* p. 40., *ὁμηραπάτη* p. 69. et seqq., et *ὑπάτυφος* p. 95.

c) *ἐν Ζάγκλῃ — ἐν Κατάνῃ.* Ambrosius: *in Sicilia Zancla moratus est atque Catina.*

XENOPHANES.

Xenophanes Dexii sive, ut Apollodorus ait, Orthomenis filius Colophonius a Timone laudatur: ait enim,

Xenophanem subacerbum et Homeri nobile flagrum.

Pulsus autem patria Zanclae in Sicilia moratus est atque Catanae. Sunt qui neminem audisse dicant; neque desunt qui Botonis Atheniensis auditorem fuisse asseverent; alii Archelaum audisse. Atque, ut Sotion ait, Anaximandri aetate vixit. Scripsit autem carmine heroico, item elegias

Digitized by Google

ἐν ἔπεσι καὶ ἐλεγείαις καὶ ἰάμβοις κατὰ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, ἐπικόπτων αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα d). ἄλλα καὶ αὐτὸς ἐρραψῴδει e) τὰ ἑαυτοῦ. ἀντιδοξάσαι τε λέγεται Θαλῆ καὶ Πυθαγόρᾳ, καθάψασθαι δὲ καὶ Ἐπιμενίδου. μακροβιώτατός τε γέγονεν, ὡς που καὶ αὐτός φησιν·

19. Ἤδη δ' ἑπτά τ' ἔασι f) καὶ ἑξήκοντ' ἐνιαυτοὶ
βλησταίζοντες ἐμὴν φρονίδ' g) ἀν' Ἑλλάδα γῆν·
ἐκ γενετῆς h) δὲ τώς' ἦσαν ἐείκοσι πέντε τε πρὸς τοῖς,
εἴπερ ἐγὼ περὶ τῶνδ' οἶδα λέγειν ἐτύμως.

Φησὶ δὲ τέτταρα εἶναι τῶν ὄντων i) στοιχεῖα, κόσμους δ' ἀπείρους, ἀπαραλλάκτους k) δέ. τὰ νέφη συνίστασθαι τῆς

d) γέγραφε δὲ καὶ — εἰρημένα. Edit. Frob., primum καὶ omittit. Cod. Cantabr. ἐπικόπτων αὐτόν. Ambrosius: *Scripsit autem versu elegias et iambos* etc.. Aldobrandinus: *Elegias et iambos — carminibus scripsit.* Vid. Rossius l. l. §. LXIII. p. 175. et seqq., qui ἰάμβους deleri volebat, et Fridericus Paul de Sillis Graecorum p. 15. et seqq..

e) ἐρραψῴδει. Ambrosius *resarciebat.* Rossius l. l. §. LXIII. p. 184. *versibus tradidit.*

f) Ἤδη δ' ἑπτά τ' ἔασι. Haec cum sequentibus sic interpretatur Ambrosius: *LX. et VII. annos se a patria peregrinatum esse cum tum XXV. esset annorum.*

g) βλησταίζοντες ἐμὴν φρονίδ'. Aldobrandinus: *Irretientes meam mentem.*

h) ἐκ γενετῆς. Scribebatur ἐκ γενέτης.

i) τῶν ὄντων. Ambrosius *omnium rerum.*

k) ἀπαραλλάκτους. Mss. plures apud Menagium et Hesychius Milesius p. 42., ed. Orell. οὐ παραλλάκτους. Christianus Augustus Brandis Commentatt. Eleatt. P. I. p. 50.: „Hoc vero ἀπαραλλάκτους toti Xenophanis repugnat rationi; nescio autem utrum ἀπαραλλάκτους an συναραλλάκτους coniicere malim; persuasum vero mihi habeo alterutram notionem hic desiderari."

atque iambos contra Hesiodum atque Homerum, quae de diis dixere illis exprobrans. Ipse quoque sua canebat poemata. Thaletis ac Pythagorae opinionibus contraria sensisse fertur, Epimenidemque sugillasse. Fuit autem et longaevus maxime, sicuti et ipse quodam in loco testatur, dicens:

Iam vero septem sunt et sexaginta anni
qui impetuose iactant meam curam per Graeciam terram;
ex ortu vero tunc erant viginti et quinque praeter illos,
si quidem de his novi dicere vere.

Ait autem quattuor esse rerum elementa, infinitos autem mundos eosque immutabiles. Nubes consistere quum solis

Digitized by Google

ἀφ' ἡλίου ἀνιμᾶσθαι ἀναφερομένης καὶ αἰρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον l). φύσιν θεοῦ σφαιροειδῆ, μηδὲν ὁμοιον ἔχουσαν ἀνθρώπῳ· ὅλον δὲ ὁρᾶν καὶ ὅλον ἀκούειν, μὴ μέντοι ἀναπνεῖν· σύμπαντά τε εἶναι νοῦν καὶ φρόνησιν καὶ ἀΐδιον m). πρῶτός τε ἀπεφήνατο ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον φθαρτόν ἐστι καὶ ἡ ψυχὴ πνεῦμα· ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι n). καὶ τοῖς τυράννοις ἐντυγχάνειν ἢ ὡς ἥκιστα ἢ ὡς ἥδιστα o). Ἐμπεδοκλέους δὲ εἰπόντος αὐτῷ ὅτι ἀνεύρετός ἐστιν ὁ σοφός p), „Εἰκότως," ἔφη „σοφὸν γὰρ εἶναι δεῖ τὸν ἐπιγνωσόμενον τὸν σοφόν." φησὶ δὲ Σωτίων πρῶτον αὐτὸν εἰπεῖν ἀκατάληπτα εἶναι τὰ πάντα, πλανώμενος q). ἐποίησε δὲ καὶ Κολοφῶνος κτίσιν καὶ τὴν εἰς Ἔλεαν r) τῆς Ἰταλίας ἀποικισμὸν

l) καὶ αἰρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον. Hesychius Milesius p. 42. ed. Orell. καὶ αἰρούσης αὐτὰ εἰς τὸ περιέχον. quod expressisse videtur Aldobrandinus, *easque ipsas in coeli ambitum attollentibus.* Id mihi valde placet.

m) σύμπαντά τε — ἀΐδιον. Ambrosius: *simulque esse omnia mentem, prudentiam, aeternitatem.* Aldobrandinus: *eumque esse simul omnia, mentem, prudentiam atque aeternitatem.*

n) ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι. Ambrosius: *et plurima deteriora mente esse.* Aldobrandinus: *multa quoque inferiora esse quam mentem aiebat.* Menagius comi. ἔφη δὲ καὶ τὰ πολλὰ ἥττω ἑνὸς εἶναι. Rossius l. l. §. LXV. p. 185. et seqq. corr. ἔφη δὲ κατὰ πολλὰ ἥττω νοῦ εἶναι. quo minime opus.

o) καὶ τοῖς τυράννοις ἐντυγχάνειν ἢ ὡς ἥκιστα ἢ ὡς ἥδιστα. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscunt Stephan., codd. Cantabr. et Arund., Ambrosius atque Hesychius Milesius p. 42. ed. Orell..

p) Ἐμπεδοκλέους δὲ — ὁ σοφός. Ambrosius: *Empedocle autem dicente sibi difficile inveniri iuvenem posse sapientem.*

q) πλανώμενος. Edit. Froben. et cod. Arund. πλανώμενον.

r) εἰς Ἔλεαν. Edit. Froben. εἰς ἔλεαν.

vapor sursum fertur easque in aerem cogit. Dei substantiam rotundam esse et globosam nihilque cum hominibus habere commune; totum cernere totumque audire, non tamen respirare; denique omnibus suis partibus et mentem esse et prudentiam atque aeternitatem. Primusque pronunciavit quidquid fiat corruptioni obnoxium esse; item animam spiritum: aiebat vero etiam multo inferiorem mente esse. Item tyrannis congrediendum aut minime esse aut suavissime. Empedocle autem dicente ipsi sapientem inveniri non posse, Recte, inquit: nam sapiens sit necesse est, qui norit explorare sapientem. Omnia incomprehensibilia esse primum hunc dixisse Sotion auctor est, sed fallitur. Scripsit autem de Colophonis conditione et de Italica in Eleam colonia ver-

Digitized by Google

ἔπη διςχίλια. καὶ ἤκμαζε κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.
IV. φησὶ δὲ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς ἐν τῷ περὶ γήρως καὶ Παναίτιος ὁ στωικὸς ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας s) τοῖς ἰδίοις χερσὶ θάψαι τοὺς υἱεῖς αὐτόν, καθάπερ καὶ Ἀναξαγόραν. δοκεῖ δὲ πεφωράσθαι t) ὑπὸ τῶν u) Πυθαγορικῶν Παρμενίσκου καὶ Ὀρεστάδου, καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν ἀπομνημονευμάτων
V. πρώτῳ. Γέγονε δὲ καὶ ἄλλος Ξενοφάνης Λέσβιος ποιητὴς ἰάμβων. καὶ οὗτοι μὲν οἱ σποράδην.

s) φησὶ δὲ Δημήτριος — ἐν τῷ περὶ εὐθυμίας. Aldobrandinus: *Demetrius Phalereus Stoicus in libro de animi securitate.*

t) πεφωράσθαι. Legebatur πεπρᾶσθαι. Ambrosius: *a pythagoricis — defecisse.* Aldobrandinus: *a Pythagoricis emptus fuisse.* Mer. Casaubonus coni. πεπρᾶχθαι. Emendavit Kuehnius ad IX. 34. Aliud commentus est Io. Godofr. Presselius in libello, *Beyträge zu Joh. Gottlob Schneiders Griechischdeutschem Wörterbuch*, s. v. πιπράω p. 76. et 77.

u) τῶν. Menag. omittit.

sus ad duo millia. Claruit sexagesima fere Olympiade. Refert vero Demetrius Phalereus in libro de senectute Panaetiusque Stoicus in libro de tranquillitate animi filios illum suos propriis sepelisse manibus, sicuti et Anaxagoram. Videtur autem a Pythagoricis Parmenisco et Orestade, ut Phavorinus in primo Commentariorum ait, in furto deprehensus esse. Fuit autem et alius Xenophanes poeta iambicus ex Lesbo. Atque hi quidem sparsim.

Digitized by Google

CAPUT III.

ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ.

Παρμενίδης Πύρητος Ἐλεάτης διήκουσε Ξενοφάνους a). L. 21. τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῇ ἐπιτομῇ b) Ἀναξιμάνδρου φησὶν ἀκοῦσαι. ὅμως δ' οὖν ἀκούσας καὶ Ξενοφάνους οὐκ ἠκολούθησεν αὐτῷ. ἐκοινώνησε δὲ c) καὶ Ἀμεινίᾳ καὶ Διοχαίτῃ d), τῷ Πυθαγορικῷ, ὡς ἔφη Σωτίων, ἀνδρὶ πένητι μέν, καλῷ δὲ καὶ ἀγαθῷ· ᾧ καὶ μᾶλλον ἠκολούθησε καὶ ἀποθανόντος ἡρῷον ἱδρύσατο. γένους τε ὑπάρχων λαμπροῦ καὶ πλούσιος ὑπὸ Ἀμεινίου e), ἀλλ' οὐχ ὑπὸ Ξενοφάνους εἰς ἡσυχίαν προετράπη. Πρῶτος δὲ οὗτος τὴν γῆν ἀπέφηνε σφαιροειδῆ f) II. καὶ ἐν μέσῳ κεῖσθαι. δύο τε εἶναι στοιχεῖα, πῦρ καὶ γῆν· καὶ τὸ μὲν δημιουργοῦ τάξιν ἔχειν, τὴν δὲ ὕλης. γένεσίν τε 22.

a) *Παρμενίδης — Ξενοφάνους.* Stephan. *Ξενοφάνους δὲ διήκουσε Παρμενίδης Πύρητος Ἐλεάτης.* Ambrosius: *Parmenides eius auditor fuit: piretusque eleathes.* Aldobrandinus *Pyrethi.*
b) *ἐν τῇ ἐπιτομῇ.* Cod. Cantabr. omittit.
c) *ἐκοινώνησε δέ.* Ambrosius: *socius item adiunctus est.*
d) *Ἀμεινίᾳ καὶ Διοχαίτῃ.* Cod. Arund. *Διοχέτῃ.* Ambrosius: *ameniae et diochete (diochetae).* Aldobrandinus: *Amenia et Diochaete.*
e) *ὑπὸ Ἀμεινίου.* Interpretes *ab Amenia.*
f) *ἀπέφηνε σφαιροειδῆ.* Edit. Froben. *ἀπέφαινε.* Stephan. *σφαιροδῆ.*

PARMENIDES.

Parmenides Pyretis filius Eleates Xenophanis auditor fuit. Hunc Theophrastus in Epitome Anaximandrum audisse tradit. Licet autem Xenophanis auditor fuerit, sequutus tamen illum non est. Habuit etiam consuetudinem cum Aminia et Diochaeta Pythagorico, ut Sotion ait, paupere illo quidem, sed honesto viro ac bono: quem etiam potius sequutus est ac vita functo sacellum tamquam heroi aedificavit. Quum et genere et opibus illustris esset, tamen ab Aminia, non a Xenophane ad quietam vitam inductus est. Primus hic terram globosam dixit ac rotundam et in medio sitam. Duoque esse elementa, ignem et terram; illum opificis, hanc mate-

Digitized by Google

ἀνθρώπων ἐξ ὕδατος g) πρῶτον γενέσθαι· αὐτῶν h) δὲ ὑπάρχειν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, ἐξ ὧν τὰ πάντα συνεστάναι. καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν ταὐτὸν εἶναι, καθὰ μέμνηται καὶ Θεόφραστος ἐν τοῖς Φυσικοῖς, πάντων σχεδὸν ἐκτιθέμενος τὰ δόγματα. διττὴν τε ἔφη i) εἶναι τὴν φιλοσοφίαν, τὴν μὲν κατὰ ἀλήθειαν, τὴν δὲ κατὰ δόξαν. διὸ καί φησί που k)·

Χρεὼ δέ σε πάντα πυθέσθαι
ἠ μὲν l) ἀληθείης εὐπειθέος m) ἀτρεμὲς n) ἦτορ,
ἠ δὲ o) βροτῶν δόξας, ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθὴς p).

III. Καὶ αὐτὸς δὲ διὰ ποιημάτων φιλοσοφεῖ, καθάπερ Ἡσίοδός

g) ἐξ ὕλης. Legebatur ἐξ ἡλίου. Illud habet edit. Froben. proscriptumque est ab Aldobrandino in adnotationibus et ad oram editionis Romanae. Comprobaverunt Menagius et Wyttenbachius Opusc. vol. II. p. 542. et seq. ed. Lugd. Bat. a. 1821. 8. Amicus Kuehnii scribi volebat ἐξ ἡλίου καὶ γῆς, ipse Kuehnius vulgatum tuebatur.

h) αὐτῶν. Legebatur αὐτόν. Emendavit Wyttenbachius l. l..

i) ἔφη. Edit. Froben. omittit neque agnoscunt interpretes.

k) διὸ καί φησί που. Ambrosius una cum versibus Empedoclis omittit.

l) ἦ μέν. Edit. Froben. ἡμέν. Stephan. Ἢ μέν. Menag. Ἢ μέν. Correxit Meibomius.

m) εὐπειθέος. Proclus Comm. in Platonis Timaeum II. p. 105. εὐφεγγέος.

n) ἀτρεμές. Legebatur ἀτρεκές, quod tuentur Plutarchus T. II. p. 1114. C. ed. Francof. et Sextus Empiricus adv. Mathematt. VII. 111. p. 394. ed. Fabric.. Illud restitui ex Clemente Alexandrino Stromatt. V. p. 682. ed. Potter., Proclo l. l. et Simplicio Comm. in Aristotelis II. de coelo p. 138. A. B. ed. Venet., Idem probaverunt Amedeus Peyron Parmenidis Fragm. p. 56. et seq. et Christianus Augustus Brandis Commentt. Eleatt. P. I. p. 99. et seq..

o) ἦ δέ. Legebatur ἠδέ. Correxerunt Peyron et Brandis.

p) ταῖς οὐκ ἔνι πίστις ἀληθής. Legebatur τῶν οὐκ ἔτι πίστις ἀληθής. Cod. Arund. δοξαστής. Plutarchus l. l. p. 1114. E. αἷς οὐκ ἔνι π. ἀλ.. Quod recepi iam Menagio probatum receptumque Peyroni et Brandisio confirmant scriptores quos laudavi omnes.

riae tenere locum. Generationem item hominum ex luto primum esse ortam: eorum autem partes calidum esse et frigidum, ex quibus constent omnia. Animam ac mentem idem esse, sicuti et Theophrastus in Physicis meminit, quum fere omnium opiniones exponeret. Philosophiam quoque esse duplicem, aliam secundum veritatem, aliam secundum opinionem. Unde quodam in loco ait:

Velim simul omnia noscas
Aut verum simplex, et pectore semper aperto,
Aut male constantis laudem et suffragia vulgi.

Philosophiam et ipse carminibus expressit, quemadmodum

Digitized by Google

τε καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἐμπεδοκλῆς. κριτήριον δὲ τὸν λόγον εἶπε q)· τάς τε αἰσθήσεις μὴ ἀκριβεῖς ὑπάρχειν. φησὶ γοῦν r):

Μηδέ σ' ἔθος s) πολύπειρον ὁδὸν κατὰ τήνδε βιάσθω
νωμᾶν ἄσκοπον ὄμμα καὶ ἠχήεσσαν ἀκουὴν
καὶ γλῶσσαν, κρῖναι δὲ λόγῳ πολύδηριν t) ἔλεγχον.

διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ φησιν ὁ Τίμων u)· 23.

Παρμενίδου τε βίην μεγαλόφρονα, τὴν πολύδοξον x),
ὅς ῥ' ἐπὶ φαντασίας ἀπάτης ἀνενείκατο νώσεις y).

Εἰς τοῦτον καὶ Πλάτων τὸν διάλογον γέγραφε, Παρμενίδην ἐπιγράψας ἢ περὶ ἰδεῶν z). ἤκμαζε δὲ κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ

q) κριτήριον δὲ τὸν λόγον εἶπε. Aldobrandinus; *Iudicium veritati attribuit.*

r) φησὶ γοῦν. Ambrosius una cum versibus Empedoclis omittit.

s) Μηδέ σ' ἔθος. Legebatur Μή σε θεός. Edit. Froben. μηδέ σε θεός. Correxit Menagius ex Sexto Empirico l. l.

t) πολύδηριν. Edit. Froben. πολύδειριν. Menag. πολύδηνιν, quod expressit Aldobrandinus *multi consilii.* Sextus Empiricus l. l. πολύπειρον, quod receperunt Fuellebornius Symboll. ad histor. philos. fascic. VI. p. 50. et Brandis. Πολύδηριν praestant Stephan., codd. RRR, Florent. et Cantabr.. Heinrichius apud Fuellebornium Symboll. ad histor. philos. fascic. VIII. p. 197. et seq.: „Probaverim omnino Laertianum πολύδηριν ἔλεγχον, doctrinam contentiosam, de qua multorum sunt dissensus, ne intra paucos versus eadem vox diverso significatu inculcaretur, (nam ἔλεγχος πολύπειρος aliter interpretanda esset ac quod antea fuit, ὁδὸς πολύπειρος) tametsi in Parmenidis versibus minus bonis eiusmodi repetitionem minus elegantem non adeo indigne feram."

u) διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ φησιν ὁ Τίμων. Ambrosius una cum versibus Timonis omittit.

x) μεγαλόφρονα, τὴν πολύδοξον. Aldobrandinus: *magnanimi et gloriosi.*

y) ὅς ῥ' — ἀνενείκατο νώσεις. Edit. Froben. et Menag. ἀνενίκατο ὤσεις. Cod. Arund. ἀνενήκατο νώσεις. Aldobrandinus: *Qui sane in visu erroris attulit impulsiones.*

z) Εἰς τοῦτον — περὶ ἰδεῶν. Ambrosius omittit, sed ut infra referat post vv. ὥς φησι Σπεύσιππος ἐν τῷ περὶ φιλοσόφων.

Hesiodus et Xenophanes atque Empedocles. Iudicium rationis esse dixit: sensusque minus esse exactos et idoneos ad iudicandum. Ait enim:

Nec tibi communis sensus persuadeat unquam
Quicquam ut fallaces oculi aut ut iudicet auris
Aut lingua: at ratio dirimat discrimina rerum.

Quamobrem et Timon de eo ait:

Parmenidae ingentes animos viresque potentes,
Qui sensus vanis simulacris fallier inquit.

Huius nomine Plato dialogum inscripsit vocavitque Parmenidem sive de ideis. Floruit autem Olympiade sexagesima

Digitized by Google

ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα a). καὶ δοκεῖ πρῶτος πεφωραικέναι τὸν αὐτὸν εἶναι Ἕσπερόν καὶ Φωσφόρον, ὡς φησι Φαβωρῖνος ἐν πέμπτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων b)· οἱ δὲ Πυθαγόραν c)· Καλλίμαχος δὲ φησι μὴ εἶναι αὐτοῦ d) τὸ ποίημα.

IV. λέγεται δὲ καὶ νόμους θεῖναι τοῖς πολίταις, ὡς φησι Σπεύσιππος ἐν τῷ περὶ φιλοσόφων. καὶ πρῶτος ἐρωτῆσαι τὸν Ἀχιλλέα λόγον e), ὡς Φαβωρῖνός ἐν παντοδαπῇ ἱστορίᾳ.

V. Γέγονε δὲ καὶ ἕτερος Παρμενίδης, ῥήτωρ τεχνογράφος.

a) κατὰ τὴν ἑνάτην καὶ ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα. Edit. Froben. et Stephan. κατὰ τὴν θ' καὶ εἰκοστὴν ὀλυμπιάδα. Menag. κατὰ τὴν θ' καὶ ἑξηκοστήν. Ambrosius *olympiade XCIX.* et *olympiade sexagesima nona.* Aldobrandinus *Olympiade sexagesima nona.* Scaliger ad oram libri sui et Heraldus Adverss. I. 2. corr. ἑβδομηκοστήν, quod amplexus est Fuelleborn. Symboll. ad histor. philos. fascic. VI. p. 14.; Grentemenilius apud Menagium κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.

b) ἐν πέμπτῳ τῶν ἀπομνημονευμάτων. Edit. Froben. ἐν πέμπτῃ ἀπομνημανευμάτων.

c) οἱ δὲ Πυθαγόραν. Vid. Diogenes VIII. 14.

d) αὐτοῦ. Pythagorae.

e) καὶ πρῶτος ἐρωτῆσαι τὸν Ἀχιλλέα λόγον. Ambrosius: *Primus item sermone interrogasse achillem.*

nona. Primusque animadvertisse videtur eundem esse Vesperum atque Luciferum, ut Phavorinus in quinto Commentariorum ait; alii Pythagoram dicunt: Callimachus autem negat eius poema esse. Fertur civibus quoque suis tulisse leges, ut Speusippus in libro de philosophis ait. Primus item rogatiuncula usus esse dicitur ea quae appellatur Achilles, ut Phavorinus ait in omnimoda historia. Fuit autem et alius Parmenides orator, qui artem scripsit oratoriam.

Digitized by Google

CAPUT IV.

ΜΕΛΙΣΣΟΣ.

Μέλισσος Ἰθαγένους a) Σάμιος. οὗτος ἤκουσε Παρμενίδου b). I. 24.
ἀλλὰ καὶ εἰς λόγους ἦλθεν Ἡρακλείτῳ· ὅτε καὶ συνέστησεν αὐτὸν τοῖς Ἐφεσίοις ἀγνοοῦσι, καθάπερ Ἱπποκράτης Δημόκριτον Ἀβδηρίταις. γέγονε δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ II.
ἀποδοχῆς παρὰ τοῖς πολίταις ἠξιωμένος· ὅθεν καὶ c) ναύαρχος αἱρεθεὶς ἔτι καὶ μᾶλλον ἐθαυμάσθη διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετήν d). ἐδόκει δὲ e) αὐτῷ τὸ πᾶν ἄπειρον εἶναι καὶ ἀναλ- III.
λοίωτον καὶ ἀκίνητον καὶ ἓν ὅμοιον ἑαυτῷ καὶ πλῆρες· κινησίν τε μὴ εἶναι, δοκεῖν δὲ f) εἶναι. ἀλλὰ καὶ περὶ θεῶν

a) Ἰθαγένους. Scribebatur Ἰθαγενοῦς. Stephan. cum codd. RRR, Palat. et Cantabr. Ἰθαγενοῦς. Ambrosius *Ithegenis*. Ἰθαγένους probatum iam Menagio restitui ex Plutarcho Pericl. c. 26. med.

b) οὗτος ἤκουσε Παρμενίδου. Ambrosius omisso pronomine cum superioribus coniungit.

c) καί. Addidi ex cod. Cantabr., expressum Ambrosio.

d) ἔτι καὶ μᾶλλον ἐθαυμάσθη διὰ τὴν οἰκείαν ἀρετήν. Ambrosius: *magna virtutis documenta dedit.*

e) δέ. Stephan. δ'.

f) εἶναι, δοκεῖν δέ. Cod. Cantabr. εἶναι δοκεῖν, δοκεῖν δέ.

MELISSUS.

Melissus Ithagenis filius Samius. Hic Parmenidis auditor fuit: verum etiam cum Heraclito colloquutus est, eo tempore quo illum etiam ignorantibus commendavit Ephesiis, sicuti Hippocrates Democritum Abderitis. Fuit autem et civilis imprimis vir civibusque maximè acceptus atque carus: unde et praefectus classis electus etiam maiore ob propriam virtutem admiratione affectus est. Videbatur autem ei universum infinitum esse et immutabile atque immobile et unum sibi ipsi simile ac plenum; motumque non esse, verum videri esse. De diis nihil definiendum dicebat: neque enim

Digitized by Google

ἔλεγε μὴ δεῖν ἀποφαίνεσθαι· μὴ γὰρ εἶναι γνῶσιν αὐτῶν g).
IV. φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος ἠκμακέναι αὐτὸν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.

g) μὴ γὰρ εἶναι γνῶσιν αὐτῶν. Ambrosius: *neque enim illorum certam esse notionem.*

illorum esse cognitionem. Floruisse eum quarta et octogesima Olympiade Apollodorus refert.

Digitized by Google

CAPUT V.

ZENO ELEATES.

Ζήνων Ἐλεάτης. τοῦτον Ἀπολλόδωρός φησιν εἶναι ἐν Χρονικοῖς φύσει μὲν Τελευταγόρου, θέσει δὲ Παρμενίδου a). περὶ τούτου καὶ Μελίσσου Τίμων φησὶ ταῦτα· I. 25. II.

Ἀμφοτερογλώσσου b) τε μέγα σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν c)
Ζήνωνος πάντων ἐπιλήπτορος d) ἠδὲ Μελίσσου,
πολλῶν φαντασμῶν ὑπερον, παύρων με μὲν ἧσσαν e).

a) *τοῦτον Ἀπολλόδωρός φησιν — Παρμενίδου.* Legebatur *τοῦτον Ἀπολλόδωρος φησὶν εἶναι ἐν χρονικοῖς Πύῤῥητος* (Menag. *Πύῤῥιθος*, codd. RRR. *Πύῤῥητος*, edit. Erobem. et Stephan. cum cod. Arund. *Πύῤῥητος*, Ambrosius *piretri* et *pireti*, Aldobrandinus *Pyrithi.*) *τὸν δὲ Παρμενίδην φύσει μὲν Τελευταγόρου, θέσει δὲ Παρμενίδου.* Ea Ambrosius sic interpretatur: (*Zeno eleates*) *pireti, ut apollodorus ait in chronicis, filius. parmenidem vero natura quidem teleutagorae, adoptione vero parmenidis filium dixit.* Casaubonus coni. *θέσει δὲ Πύῤῥητος* probavitque Menagius. Ego quidem non dubitavi verba *Πύῤῥητος· τὸν δὲ Παρμενίδην* ut ab aliena manu profecta cum Rossio l. l. §. LXVI. p. 190. et seqq. extermiare.

b) *Ἀμφοτερογλώσσου.* Ambrosius non expressit. Aldobrandinus *Bilinguis.* Explicuit Rossius l. l. §. LXVII. p. 192. et seqq.

c) *οὐκ ἀλαπαδνόν.* Plutarchus Pericl. c. 4. *οὐκ ἀπαγλόν*, quod hodie ex codd. Vulcob. et Anon. correctum legitur.

d) *πάντων ἐπιλήπτορος.* Ante Meibomium legebatur *Πλατωνεπιλήπτορος*, quod Ambrosius expressit *plato reprehensoris*, Aldobrandinus *Platonem concidentis.* Correxerunt Casaubonus et Menagius ex Plutarcho.

e) *ἧσσων.* Legebatur *ἔσω.* Restitui ex cod. R, quod confirmare videtur Aldobrandinus, qui reddit *paucis inferiorem.* Ambrosius: (*multas phantasias supra:*) *paucas infra.*

ZENO ELEATES.

Zeno Eleates. Hunc Apollodorus ait in Chronicis natura quidem Teleutagorae, adoptione autem Parmenidis filium. De hoc atque Melisso Timon haec ait:

Ambifariamque disserentis magnum robur et invictum
Zenonis omnia carpentis atque Melissi
multis visis superiorem, paucis inferiorem.

Digitized by Google

Ὁ δὴ Ζήνων διακήκοε Παρμενίδου καὶ γέγονεν αὐτοῦ παι-
III. δικά. καὶ εὐμήκης ἦν, καθά φησι Πλάτων ἐν τῷ Παρμε-
νίδῃ f), ὁ δ' αὐτὸς ἐν τῷ Φαίδρῳ g) καὶ Ἐλεατικὸν Παλα-
IV. μήδην h) αὐτὸν καλεῖ. φησὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Σοφιστῇ i)
εὑρετὴν αὐτὸν γενέσθαι διαλεκτικῆς, ὥςπερ Ἐμπεδοκλέα
ῥητορικῆς. γέγονε δὲ ἀνὴρ γενναιότατος καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ
26. καὶ ἐν πολιτείᾳ· φέρεται γοῦν k) αὐτοῦ βιβλία πολλῆς συνέ-
V. σεως γέμοντα. καθελεῖν δὲ θελήσας Νέαρχον τὸν τύραννον
— οἱ δέ, Διομέδοντα l) — συνελήφθη, καθά φησιν Ἡρα-
κλείδης ἐν τῇ Σατύρου m) ἐπιτομῇ· ὅτε καὶ ἐξεταζόμενος
τοὺς συνειδότας καὶ περὶ τῶν ὅπλων ὧν ἦγεν εἰς Λιπάραν n),

f) *Πλάτων ἐν τῷ Παρμενίδῃ.* P. 127. B. ed. H. Steph.

g) *ὁ δ' αὐτὸς ἐν τῷ Φαίδρῳ.* P. 261. D. ed. H. Steph. Legebatur *ὁ δ' αὐτὸς ἐν τῷ σοφιστῇ*, ubi nulla fit hujus rei mentio. Emendavit Spaldingius ad Quintiliani Instit. Orat. III. 1, 10. vol. I. p. 423. et seqq.

h) *Ἐλεατικὸν Παλαμήδην.* Ambrosius *Eleaticum parmenidem.* Vid. Spaldingius l. l.

i) *ἐν τῷ Σοφιστῇ.* Addidi restituique suum Aristoteli librum suadente Spaldingio l. l., auctore ipso Diogene VIII. 57.: *Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ Σοφιστῇ φησι πρῶτον Ἐμπεδοκλέα ῥητορικὴν εὑρεῖν, Ζήνωνα δὲ διαλεκτικήν.* „Paene necessarius," inquit Spaldingius, „erat librariorum error, librum Aristotelis deperditum ignorantium, Platonis autem, sibi notiorem, alieno loco incuncantium."

k) *γοῦν.* Edit. Froben. et Menag. *δέ.* Aldobrandinus — *quo.* Quod recepi praebet Stephan. expressitque Ambrosius.

l) *Διομέδοντα.* Plutarchus T. II. p. 1051. C. et p. 1126. D. *Δημύλον* vocat, id quod restitui volebat Valesius ad Ammian. Marcell. libr. XV. Conf. Clemens Alexandr. Stromat. IV. p. 589. ed. Potter. „Sed *Διομέδοντα*," inquit Menagius, „omnes Mss. Laertiani, omnes editi et Suidas in *Ζήνων*."

m) *Σατύρου.* Edit. Froben. *σατύρων.* Casaubonus ad V. 94. coni. *Σατύρωνος.* Nihil mutandum esse vidit Menagius.

n) *περὶ τῶν ὅπλων ὧν ἦγεν εἰς Λιπάραν.* Ambrosius *armis quae in Liparis habuit.* Casaubonus coni. *ὁπλιτῶν.*

Enimvero Zeno Parmenidis auditor ab eoque amatus est. Fuit autem procerae staturae, quemadmodum Plato in Parmenide notat, idemque in Phaedro ipsum Eleaticum Palamedem vocat. Aristoteles autem in Sophista auctor est inventorem ipsum fuisse dialecticae, quemadmodum Empedoclem rhetoricae. Fuit et in philosophia et in republica vir sane nobilissimus: feruntur nempe ipsius volumina sapientiae plenissima. Is quum Nearchum tyrannum seu, ut alii volunt, Diomedontem deiicere ac profligare voluisset, comprehensus est, ut in Satyri epitome ait Heraclides: quo tempore quum de consciis et armis quae Liparam advexerat,

Digitized by Google

πάντας ἔφη αὐτοῦ τοὺς φίλους αὐτὰ ταῦτα συνειδέναι o), βουλόμενος αὐτὸν ἔρημον κατασῆσαι· εἶτα περί τινων εἰπὼν ἔχειν τινὰ εἰπεῖν αὐτῷ πρὸς τὸ οὖς καὶ δακὼν οὐκ ἀνῆκεν ἕως ἂν ἀπεκεντήθη p), ταὐτὸν Ἀριστογείτονι τῷ τυραννοκτόνῳ παθών. Δημήτριος δέ φησιν ἐν τοῖς Ὁμωνύμοις 27. τὸν μυκτῆρα αὐτὸν ἀποτραγεῖν. Ἀντισθένης δὲ ἐν ταῖς Διαδοχαῖς φησιq) μετὰ τὸ μηνῦσαι τοὺς φίλους ἐρωτηθῆναι πρὸς τοῦ τυράννου εἴ τις ἄλλος εἴη· τὸν δὲ εἰπεῖν, „Σὺ ὁ τῆς πόλεως ἀλιτήριος r).“ πρός τε τοὺς παρεστῶτας φάναι, „Θαυμάζω ὑμῶν τὴν δειλίαν, εἰ τούτων ἕνεκεν ὧν νῦν ἐγὼ ὑπομένω, δουλεύετε s) τῷ τυράννῳ.“ καὶ τέλος ἀποτραγόντα τὴν γλῶτταν t) προσπτύσαι αὐτῷ, τοὺς δὲ πολίτας παρορ-

o) πάντας ἔφη αὐτοῦ τοὺς φίλους αὐτὰ ταῦτα συνειδέναι. Menag. πάντας ἐμήνυσεν αὐτοῦ τοὺς φίλους, quod expressit Aldobrandinus *omnes indicavit illius necessarios.* Cod. Arund. omittit ἐμήνυσεν. Idem habet αὐτῷ τοῦτο συνειδέναι. Quod dedi praebent edit. Froben. et Stephan. reddiditque Ambrosius.

p) εἶτα περί τινων εἰπὼν — ἕως ἂν ἀπεκεντήθη. Edit. Froben. omittit εἰπὼν et post cum cod. Arund. πρὸς τὸ οὖς. Ambrosius: *deinde cum de quibusdam dixisset quiddam sibi ad aurem loqui velle significavit: eamque mordicus apprehensam non ante dimisit quam hanc dentibus perforaret: idem passus quod Aristogiton tyrannicida.* Aldobrandinus: *Deinde cum de quibusdam habere se quaedam dixisset, quae ipse diceret, apprehensam mordicus aurem non ante dimisit, quam stimulis foderetur, quod idem Aristogitoni accidit tyrannoctono.*

q) φησι. Ambrosius non expressit.

r) ἀλιτήριος. Legebatur ἀλητήριος. Illud commendatum Menagio praebent codd. RRR expresseruntque interpretes.

s) δουλεύετε. Ambrosius *servire decernitis.*

t) τὴν γλῶτταν. Menag. omittit articulum, quem praeter reliquas editiones agnoscit etiam cod. Arund.

inquireretur, volens ipsum desertum destitutumque ostendere, omnes illius amicos coniurationis esse conscios dixit; deinde quum de quibusdam dixisset quiddam ipsi ad aurem loqui velle, eam mordicus apprehensam non ante dimisit quam confoderetur, quod idem accidit Aristogitoni tyrannicidae. Demetrius vero in Aequivocis nasum ei abscidisse ait. Porro Antisthenes in Successionibus ait illum, quum amicos nunciasset, rogatum a tyranno essetne alius quispiam, dixisse, Tu civitatis pernicies; deinde adstantibus ita loquutum esse, Admiror equidem vestram vecordiam, si horum gratia quae nunc ego tolero, tyranno servire sustinetis: denique praecisam linguam in ora tyranni conspuisse, cives

Digitized by Google

μηθέντας αὐτίκα τὸν τύραννον καταλεῦσαι. ταῦτα δὲ σχεδὸν οἱ πλείους λαλοῦσιν u). Ἕρμιππος δέ φησιν εἰς ὄλμον x) αὐτὸν βληθῆναι καὶ κατακοπῆναι. καὶ εἰς αὐτὸν ἡμεῖς εἴπομεν οὕτως y):

23. Ἤθελες, ὦ Ζήνων, καλὸν ἤθελες ἄνδρα τύραννον
πτείνας ἐκλῦσαι δουλοσύνης z) Ἐλέαν.
ἀλλ' ἐδάμης· δὴ γάρ σε λαβὼν ὁ τύραννος ἐν ὄλμῳ a)
κόψε. τί τοῦτο λέγω b); σῶμα γάρ, οὐχὶ δέ σέ c).

VI. γέγονε δὲ τά τε ἄλλα ἀγαθὸς ὁ Ζήνων, ἀλλὰ καὶ ὑπεροπτικὸς τῶν μειζόνων κατ' ἴσον d) Ἡρακλείτῳ· καὶ γὰρ οὗτος τὴν πρότερον μὲν Ὑέλην e), ὕστερον δὲ Ἐλέαν, Φωκαέων οὖσαν ἀποικίαν, αὐτοῦ δὲ πατρίδα, πόλιν εὐτελῆ καὶ μόνον ἀνδρας ἀγαθοὺς τρέφειν ἐπισταμένην ἠγάπησε μᾶλλον τῆς

u) ταῦτα δὲ σχεδὸν οἱ πλείους λαλοῦσιν. Ambrosius: *haec omnes ferme ita tradiderunt.*

x) εἰς ὄλμον. Ambrosius *in cavum lapidem.*

y) καὶ εἰς αὐτὸν ἡμεῖς εἴπομεν οὕτως. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 129.

z) ἐκλῦσαι δουλοσύνης. Edit. Froben. ἐλύσαι. Cod. Palat. Anthologiae πτείνας . . ἐλύσαι δουλοσύνας. unde Anton. Iacob. Paulssenius in Supplementis varr. lectt. coni. Palat. p. 31. coni. ἀφελκύσαι. Caeterum quod scribebatur δουλοσύνας correxi ex Anthologia.

a) ἐν ὄλμῳ. Anthologia ἐν ὄλμῳ, sed ubi Iacobsio ἐν ὄλμῳ reponendum videtur.

b) τί τοῦτο λέγω; Aldobrandinus: *quid dixi?*

c) οὐχὶ δὲ σέ. Scribebatur οὐχὶ δέ σε. Illud ex cod. Palatino Anthologiae restituit Iacobsius.

d) κατ' ἴσον. Edit. Froben. κατίσον.

e) Ὑέλην. Legebatur Ὕλην. Correxit Casaubonus videturque probasse Menagius.

autem continuo facto impetu lapidibus tyrannum obruisse. Haec ferme plerique tradiderunt. Caeterum Hermippus illum in mortarium iniectum contusumque fuisse ait. Et in hunc nos sic diximus:

Tu bona quaesisti crudelis caede tyranni,
Eleus ut populus libera turba foret.
Fractus es ast inter mortaria saeva tyranni:
Non ego te, Zeno, sed tua membra cano.

Praeclarus et in caeteris fuit Zeno maiorumque non secus atque Heraclitus quadam animi altitudine contemptor: nam et ipse prius quidem Hyelen, postea vero Eleam nominatam Phocensium coloniam suamque patriam, civitatem humilem bonosque tantum viros nutrire solitam dilexit magis quam

Digitized by Google

Ἀθηναίων μεγαλαυχίας, οὐκ ἐπιδημήσας τὰ πολλὰ πρὸς αὐτούς, ἀλλ' αὐτόθι καταβιούς. οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησεf)· Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην καὶ ἄλλους συχνούςg). Ἀρέσκει δὲ αὐτῷ τάδε· Κόσμους εἶναι h) κενόν τε μὴ εἶναι· γίγενῆσθαι δὲ τὴν τῶν πάντων φύσιν ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολήν i)· γένεσίν τε ἀνθρώπων ἐκ γῆς εἶναι καὶ ψυχὴν κρᾶμα ὑπάρχειν ἐκ τῶν προειρημένων κατὰ μηδενὸς τούτων ἐπικράτησιν. τοῦτόν φασι λοιδορούμενον ἀγανακτῆσαι· αἰτιασαμένου δέ τινος k), φάναι, „Ἐὰν λοιδορούμενος μὴ προσποιῶμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος ἡσθήσομαι l).“ VII. 29. VIII. IX.

f) οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησε. Ambrosius: *Hic et achillem prius orationem compellavit.*

g) Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην καὶ ἄλλους συχνούς. Rossius l. l. §. LXVIII. p. 195. et seq. verba Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην negat a Diogene profecta esse, quem sic scripsisse putat: οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησε καὶ ἄλλους συχνούς. Mihi placet ea ratio quae displicuit Rossio, ut verba Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην tamquam in parenthesi posita putem. Conf. IX. 23.

h) Ἀρέσκει δὲ αὐτῷ τάδε· Κόσμους εἶναι. Ambrosius: *placet autem illi mundos esse plures.* Hesychius Milesius p. 26. ed. Orell. κόσμον εἶναι.

i) λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολήν. Henricus Ritterus in Wolfii Anall. Litt. fasc. IV. p. 421.: „*Diese Stelle ist wahrscheinlich verdorben; der Zusatz λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολὴν ist der Eleatischen Lehre ganz entgegengesetzt.*“ Erravit vir eximius.

k) αἰτιασαμένου δέ τινος. Ambrosius *causantibus quibusdam.*

l) „Ἐὰν λοιδορούμενος — ἡσθήσομαι.“ Ante Meibomium legebatur Ἐὰν λοιδορούμενος προσποιῶμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος ἡσθήσομαι. Is correxit Ἐὰν λοιδορούμενος μὴ προσποιῶμαι, οὐδὲ etc., praeeunte Hadriano Iunio ad Hesychium Milesium p. 139. ed. Orell.. Ibi quod p. 26. legitur εἰ μὴ λοιδορούμενος προσποιοῦμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος αἰσθανθήσομαι, e Diogene corrigendum erit. Caeterum

Atheniensium magnificentiam; ad quos raro pergebat, domi assidue commorans. Hic et Achille primus interrogatiuncula usus est, quamvis Phavorinus Parmenidem et alios complures profert. Placent autem illi haecce: Mundos esse plures vacuumque non esse; naturam omnium rerum ex calido et frigido aridoque et humido fuisse profectam, quum ista in alterutrum commutentur. Generationem hominum e terra esse animamque ita ex his omnibus commixtam quae praediximus, ut a nullo eorum plus quam a caeteris obtineatur. Hunc aiunt quum maledictis ageretur, indignari solitum: causante autem quodam dixisse, Si contumelia affectus dissimulo, ne laudatus quidem gaudebo. Octo vero fuisse

Digitized by Google

X. Ὅτι δὲ γεγόνασι Ζήνωνες ὀκτὼ ἐν τῷ Κιτιεῖ m) διειλέγμεθα. ἤκμαζε δὲ οὗτος κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα n).

Ambrosius: *si maledicta aequo animo admittam, ne laudes quidem sentiam.* Aldobrandinus, qui quod dedi confirmat: *si convitiis affectus dissimulavero, ne laudatus quidem gaudebo.*

m) *Κιτιεῖ.* Scribebatur *Κιττιεῖ.* Aldobrandinus *Citiei.*

n) *κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.* Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. *κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα,* quod expressit Ambrosius. Illud probatum Menagio praestat Menag. expressitque Aldobrandinus.

Zenones, quum de Citieo loqueremur, diximus. Floruit autem Olympiade nona et septuagesima.

Digitized by Google

CAPUT VI.

ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ.

Λεύκιππος Ἐλεάτης, ὡς δέ τινες, Ἀβδηρίτης a), κατ' ἐνίους δὲ Μήλιος b). οὗτος ἤκουσε Ζήνωνος c). Ἤρεσκε δὲ αὐτῷ ἄπειρα εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς ἄλληλα μεταβάλλειν. τό τε πᾶν εἶναι κενὸν καὶ πλῆρες σωμάτων. τούς τε κόσμους γίνεσθαι σωμάτων εἰς τὸ κενὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀλλήλοις περιπλεκομένων· ἔκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τὴν αὔξησιν αὐτῶν d) γίνεσθαι τὴν τῶν ἀστέρων φύσιν. φέρεσθαι e) δὲ τὸν ἥλιον ἐν μείζονι κύκλῳ περὶ τὴν σελήνην f)· τὴν γῆν ὀχεῖσθαι περὶ τὸ μέσον δινουμένην· σχῆμά τε αὐτῆς τυμπανοειδὲς εἶναι. I. 30. II.

a) Ἀβδηρίτης. Ante Meibomium scribebatur *Αὐδηρίτης*. Correxit Menagius-expresseruntque interpretes.

b) κατ' ἐνίους δὲ Μήλιος. Cod. Cantabr. *καὶ ἄλλως*. Ambrosius *iuxta alios*. Aldobrandinus *ut aliis placuit*. Menagius malebat *Μιλήσιος*, quod expressit Ambrosius confirmatque Clemens Alexandr. Protrept. p. 57. ed. Potter. Kuehnius fuetur *Μήλιος*.

c) οὗτος ἤκουσε Ζήνωνος. Ambrosius omisso pronomine cum superioribus coniungit.

d) ἔκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τὴν αὔξησιν αὐτῶν. Aldobrandinus: *e quorum motu per amplificationem*. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *κατὰ αὔξησιν*.

e) φέρεσθαι. Ambrosius *ferre* (?). Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *φαίνεσθαι*.

f) περὶ τὴν σελήνην. Edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund. *παρὰ τὴν σελήνην*. Ambrosius *secundum lunam*.

LEUCIPPUS.

Leucippus Eleates sive, ut aliis placet, Abderites aut secundum nonnullos Milesius. Hic Zenonis auditor fuit. Placebat illi infinita esse omnia et in se ipsa commutari: item universum inane esse plenumque corporibus. Mundosque fieri corporibus in hoc inane incidentibus et invicem implicatis atque ex motu secundum illorum incrementa naturam siderum fieri. Solem in circo maiori circum lunam ferri: terram vehi ac circa medium verti figuramque illius tympa-

Digitized by Google

πρῶτός τε ἀτόμους ἀρχὰς ὑπεστήσατο. κεφαλαιωδῶς μὲν
111. ταῦτα· ἐπὶ μέρους δὲ ὧδε ἔχει. τὸ μὲν πᾶν ἄπειρόν φησιν,
81. οἷς προείρηται· τούτου δὲ τὸ μὲν πλῆρες εἶναι, τὸ δὲ κενόν.
καὶ στοιχεῖά φησι κόσμους τε ἐκ τούτων g) ἀπείρους εἶναι
καὶ διαλύεσθαι h) εἰς ταῦτα. γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους οὕτω·
φέρεσθαι κατ' ἀποτομὴν ἐκ τῆς ἀπείρου πολλὰ σώματα παν-
τοῖα τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν i), ἅπερ ἀθροισθέντα
δίνην ἀπεργάζεσθαι μίαν k), καθ' ἣν προσκρούοντα καὶ παν-
τοδαπῶς κυκλούμενα διακρίνεσθαι χωρὶς τὰ ὅμοια πρὸς τὰ
ὅμοια. ἰσορρόπων δὲ διὰ τὸ πλῆθος μηκέτι δυναμένων περι-
φέρεσθαι l), τὰ μὲν λεπτὰ χωρεῖν εἰς τὸ ἔξω κενόν, ὥςπερ
διαττόμενα m)· τὰ δὲ λοιπὰ συμμένειν καὶ περιπλεκόμενα
συγκαταιρέχειν ἄλληλα καὶ ποιεῖν τι πρῶτον n) σύστημα
32. σφαιροειδές o). τοῦτο δὲ οἷον ὑμένα ὑφίστασθαι p), περιέ-

g) *ἐκ τούτων.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. omittit.
h) *διαλύεσθαι.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *διαδύεσθαι.*
i) *γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους — εἰς μέγα κενόν.* Edit. Froben. *γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν.* Ambrosius: *Sicut (Sic) autem fieri mundos ex infinito per abscisionem* etc.. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *οὕτως* et *παντοποιά.*
k) *δίνην ἀπεργάζεσθαι μίαν.* Edit. Froben. *δίνην ἀπεργάζεσθαι ζητᾶν.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *μίαν ἀπεργάζεσθαι δίνην.*
l) *περιφέρεσθαι.* Edit. Froben. *πῶς φέρεσθαι.*
m) *διαττόμενα.* Cod. Cantabr. *διατατόμενα.* Ambrosius *sic ordinante natura.*
n) *τι πρῶτον.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *πρῶτόν τι.*
o) *σφαιροειδές.* Edit. Froben. *σφεροειδές.*
p) *ὑφίστασθαι.* Legebatur *ἀφίστασθαι*, quod expressit Aldobrandinus *abscedere.* Recepi *ὑφίστασθαι* ex Hesychio Milesio p. 34. ed. Orell., quod expressit Ambrosius.

no similem esse. Primus hic atomos principia subiecit. Summatim ista illi visa sunt, sed sunt explicanda per partes. Universum quidem, ut diximus, infinitum ait: huius partem plenam esse, partem inanem. Etiam elementa ait mundosque ex eis infinitos esse et in illa dilabi atque dissolvi. Gigni vero mundos in hunc modum: ferri per abscissionem ex infinito multa corpora figuris omnigena in magnum vacuum eaque in unum coacta unam vertiginem efficere, cuius impetu impacta modisque omnibus circumvoluta ita discerni, ut seorsum similia quae sunt sui similia petant. Caeterum aequilibra quum ob multitudinem minime iam circumferri possint, exilia quidem ad exterius vacuum contendere, quasi prosilientia; caetera considere et innexa atque in se implicata invicem concurrere atque ea concursione prius quandam concretionem efficere rotundam. Hanc autem veluti mem-

Digitized by Google

χοντα ἐν ἑαυτῷ παντοῖα q) σώματα· ὧν κατὰ τὴν τοῦ μέσου ἀντέρεισιν r) περιδινουμένων, λεπτὸν γίνεσθαι s) τὸν περιξ t) ὑμένα, συρρέοντων ἀεὶ τῶν συνεχῶν κατ' ἐπίψαυσιν τῆς δίνης. καὶ οὕτω γενέσθαι τὴν γῆν, συμμενόντων τῶν ἐνεχθέντων ἐπὶ τὸ μέσον. αὐτόν τε πάλιν τὸν περιέχοντα οἷον ὑμένα αὔξεσθαι κατὰ τὴν ἐπέκρυσιν u) τῶν ἔξωθεν σωμάτων· δίνη τε x) φερόμενον αὐτὸν ὧν ἂν ἐπιψαύσῃ, ταῦτα ἐπικτᾶσθαι. τούτων δέ τινα συμπλεκόμενα παιεῖν σύστημα· τὸ μὲν πρῶτον κάθυγρον καὶ πηλῶδες y), ξηρανθέντα καὶ z) περιφερόμενα σὺν τῇ τοῦ ὅλου δίνῃ· εἶτ' ἐκπυρωθέντα a) τὴν τῶν ἀστέρων ἀποτελέσαι φύσιν. εἶναι δὲ τὸν τοῦ ἡλίου 33.
κύκλον ἐξώτατον, τὸν δὲ τῆς σελήνης προσγειότατον, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων b). καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα

q) παντοῖα. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. πάντα.

r) κατὰ τὴν τοῦ μέσου ἀντέρεισιν. Aldobrandinus *obtinente medio*.

s) γίνεσθαι. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. γενέσθαι.

t) πέριξ. Edit. Froben. πέρι.

u) κατὰ τὴν ἐπέκρυσιν. Menagius affert lectionem ἐπέκρισιν, quum omnes quas vidi editiones tuentur ἐπέκρυσιν, id quod confirmat cod. R. Ambrosius *iuxta — effluentiam*. Aldobrandinus *incursu*. Hesychius Milesius p. 34. et 36. ed. Orell. κατὰ τὴν ἐπικράτησιν. Kuehnius coni. κατὰ τὴν ἐπέρεισιν. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 727.

x) τε. Menag. omittit. Agnoscunt editt. Froben. et Stephan., cod. Arund., interpretes atque Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell..

y) πηλῶδες. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. σπιλῶδες.

z) ξηρανθέντα καί. Menag. et Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. ξηρανθέντα δὲ καί. Omittunt δὲ edit. Froben. et Stephan., cod. Arund. atque interpretes.

a) ἐκπυρωθέντα. Stephan. ἐκπηρωθέντα. Illud praebent Edit. Froben. et Menag., codd. RRR, interpretes atque Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell..

b) τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων. Edit. Froben. τῶν ἄλλων με-

branam subsistere, continentem in se omnigena corpora, quae dum secundum medii reluctationem circumvolvuntur, tenuem quae circa est membranulam fieri, confluentibus semper corporibus perpetuis secundum vertiginis attactum: atque ita fieri terram, commanentibus quae semel in medium iniecta erant. Ipsumque rursus continentem membranae instar augeri secundum externorum influentiam corporum: et quum vertigine fertur, quaecunque attigerit ea acquirere. Ex his quaedam complicata concretionem facere, primo quidem humidam ac luteam, exsiccata et circumacta cum totius vertigine; deinde incensa et ignita siderum efficere naturam. Esse autem solis circulum extimum, lunae vero terrae proximum, caeteris in medio horum positis. Ac sidera quidem omnia ob celeritatem motus ignescere,

Digitized by Google

διὰ τὸ τάχος τῆς φορᾶς, τὸν δὲ ἥλιον ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκπυροῦσθαι c)· τὴν δὲ σελήνην τοῦ πυρὸς ὀλίγον μεταλαμβάνειν d). ἐκλείπειν δὲ ἥλιον καὶ σελήνην, * τῷ κεκλίσθαι τὴν γῆν πρὸς μεσημβρίαν e)· τὰ δὲ πρὸς ἄρκτον f) ἀεί τε νίφεσθαι καὶ κατάψυχρα εἶναι καὶ πήγνυσθαι. καὶ τὸν μὲν ἥλιον g) ἐκλείπειν σπανίως, τὴν δὲ σελήνην συνεχῶς h), διὰ τὸ ἀνίσους εἶναι τοὺς κύκλους αὐτῶν. εἶναί τε ὥσπερ γενέσεις i) κόσμου, οὕτω καὶ αὐξήσεις καὶ φθίσεις καὶ φθοράς k), κατά τινα ἀνάγκην, ἣν ὁποία ἐστὶν οὐ διασαφεῖ l).

ταξὺ τούτων. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων ὄντων Similiter Ambrosius *caeteris in medio istorum locatis*, et Aldobrandinus *aliis inter hos mediis interiectis*.

c) καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα — ἐκπυροῦσθαι. Edit. Froben. καὶ πάντα μὲν ἄστρα, ἐκπυροῦσθαι. Cod. Arund. καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα ἐκπυροῦσθαι. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα πυροῦσθαι διὰ τὸ τάχος τῆς φορᾶς, τὸν δὲ ἥλιον καὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκπυροῦσθαι.

d) τὴν δὲ σελήνην τοῦ πυρὸς ὀλίγον μεταλαμβάνειν. Ambrosius: *lunam solummodo ignis parum ad concionem* (? *communionem*) *admitti*. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τὴν δὲ σελήνην ὀλίγον τοῦ πυρὸς μεταλαμβάνειν.

e) ἐκλείπειν δὲ — πρὸς μεσημβρίαν. Indicavi lacunam. Deesse aliquid vidit Ioannes Conradus Orellius ad Hesychius Milesium p. 158. collato loco Plutarchi de Placitis philoss. III. 12. Idem coni. ἐκλείπειν δὲ ἥλιον καὶ σελήνην . . . . . θέρος δὲ γίγνεσθαι τῷ κεκλίσθαι τὴν γῆν πρὸς μεσημβρίαν. Cod. Arund. μεσημβρίην.

f) πρὸς ἄρκτον. Cod. Arund. et Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. πρὸς ἄρκτῳ.

g) καὶ τὸν μὲν ἥλιον. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τὸν ἥλιον.

h) συνεχῶς. Ambrosius: *perpetuis incrementis ac detrimentis affici*.

i) γενέσεις. Ambrosius *generatio*.

k) φθίσεις καὶ φθοράς. Edit. Froben. φύσεις. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. omittit καὶ φθοράς.

l) ἣν ὁποία ἐστὶν οὐ διασαφεῖ. Edit. Froben. ἣν ὁποῖα ἐστὶ, διασαφεῖ. Menag. ἣν ὁποία ἐστὶν διασαφεῖ. Idem habet Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. expresseruntque interpretes. Quod dedi praestat Stephan. commendavitque Menagius collato loco Origenis Philosoph. c. 12. τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη, οὐ διώρισεν. et Kuehnius.

solem vero inflammari a sideribus, lunam autem exiguam ignis partem capere, Solem lunamque deficere * quod terra ad meridiem vergat; quae ad septentrionem sunt nivibus semper urgeri et pruinis algere in glaciemque concrescere. Ac solem quidem raro deficere, lunam vero perpetuo, quod sint impares eorum circuli. Enimvero ut generationes mundi, ita et incrementa esse et diminutiones et corruptiones secundum quandam necessitatem, quae cuiusmodi sit non declarat.

Digitized by Google

CAPUT VII.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ.

Δημόκριτος Ἡγησιστράτου, οἱ δὲ Ἀθηνοκρίτου, τινὲς Δα- I. 34.
μάσιππου Ἀβδηρίτης a) ἢ, ὡς ἔνιοι, Μιλήσιος. οὗτος II.
Μάγων τινῶν διήκουσε καὶ Χαλδαίων, Ξέρξου τοῦ βασιλέως
ἐπισκέπτας τῷ πατρὶ αὐτοῦ καταλιπόντος, ἡνίκα ἐξενίσθη
παρ' αὐτῷ b), καθά φησι καὶ Ἡρόδοτος c)· παρ' ὧν τά τε
περὶ θεολογίας καὶ ἀστρολογίας ἔμαθεν ἔτι παῖς ὤν. ὕστερον
δὲ Λευκίππῳ παρέβαλε καὶ Ἀναξαγόρᾳ κατά τινας, ἔτεσιν
ὢν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα d). Φαβωρῖνος δέ φησιν ἐν
παντοδαπῇ ἱστορίᾳ λέγειν Δημόκριτον περὶ Ἀναξαγόρου ὡς
οὐκ εἴησαν αὐτοῦ αἱ δόξαι αἵ τε περὶ ἡλίου καὶ σελήνης, 35.
ἀλλὰ ἀρχαῖαι, τὸν δὲ ὑφηρῆσθαι· διασύρειν τε e) αὐτοῦ τὰ

a) Ἀβδηρίτης. Ante Meibomium scribebatur Ἀϋδηρίτης. Interpretes *Abderites.*
b) παρ' αὐτῷ. Legebatur παρ' αὐτοῦ. Correxit Rossius l. l. §. LXVIII. p. 197.
c) Ἡρόδοτος. Valckenarius ad Herodotum p. 805. a. ed. Wesseling. coni. Μητρόδωρος.
d) τετταράκοντα. Ambrosius XXX.
e) διασύρειν τε. Ambrosius *derogasse item his.*

DEMOCRITUS.

Democritus Hegesistrati sive secundum alios Athenocriti vel, ut alii tradunt, Damasippi filius Abderites sive, ut nonnulli putant, Milesius fuit. Magos autem quosdam et Chaldaeos audivit, Xerxe rege patri illius praeceptores, quo tempore apud illum hospitatus est, relinquente, ut etiam refert Herodotus: a quibus et theologiam et astrologiam didicit, quum adhuc puer esset. Postmodum vero Leucippum convenit et secundum quosdam Anaxagoram, quum annis quadraginta iunior quam ille esset. Refert Phavorinus in omnimoda historia Democritum de Anaxagora dixisse, non illius esse quas scripserit de sole ac luna opiniones, verum illo antiquiores ipsumque sibi eas furatum

Digitized by Google

περὶ τῆς διακοσμήσεως καὶ τοῦ νοῦ, ἐχθρῶς ἔχοντα πρὸς αὐτὸν ὅτι δὴ μὴ προσήκατο αὐτόν f). πῶς οὖν κατά τινας g) ἀκήκοεν αὐτοῦ; φησὶ δὲ Δημήτριος ἐν Ὁμωνύμοις καὶ Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς ἀποδημῆσαι αὐτὸν καὶ εἰς Αἴγυπτον πρὸς τοὺς ἱερέας γεωμετρίαν μαθησόμενον καὶ πρὸς Χαλδαίους καὶ εἰς τὴν Περσίδα h) καὶ εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν γενέσθαι. τοῖς τε Γυμνοσοφισταῖς φασί τινες συμμῖξαι
III. αὐτὸν ἐν Ἰνδίᾳ καὶ εἰς Αἰθιοπίαν ἐλθεῖν. τρίτον τε ὄντα ἀδελφὸν νείμασθαι τὴν οὐσίαν· καὶ οἱ μὲν πλείους φασὶ i) τὴν ἐλάττω μοῖραν ἑλέσθαι τὴν ἐν ἀργυρίῳ, χρείαν ἔχοντα κατ' ἀποδημίαν k), τοῦτο κἀκείνων δόλιως ὑποπτευσάντων.
36. ὁ δὲ Δημήτριος ὑπὲρ ἑκατὸν τάλαντά φησιν εἶναι αὐτῷ τὸ
IV. μέρος, ἅπαντα δὲ καταναλῶσαι l). λέγει δὲ ὅτι τοσοῦτον ἦν φιλόπονος ὥστε τοῦ περιοίκου δωμάτιόν τι ἀποτεμόμενος

f) ὅτι δὴ μὴ προσήκατο αὐτόν. Haec cum sequentibus coniungens Ambrosius sic interpretatur: *Cum ergo illum improbarit quo pacto ille eius auditor fuit?*

g) κατά τινας. Edit. Froben. κατά τινος. Ambrosius omittit. Caeterum Rossius l. l. §. LXX. p 197. et seq. ab aliena manu addita censet.

h) καὶ πρὸς Χαλδαίους καὶ εἰς τὴν Περσίδα. Legebatur καὶ πρὸς Χαλδαίους εἰς τὴν Περσίδα. Inserui καὶ ex emendatione Perizonii ad Aeliani Var. Hist. IV. 20. T. I. p. 376. ed. Abr. Gronov.

i) καὶ οἱ μὲν πλείους φασί. Ambrosius omittit.

k) κατ' ἀποδημίαν. Cod. Cantabr. καὶ ἀποδημῆσαι.

l) ἅπαντα δὲ καταναλῶσαι. Ambrosius: *eumque illa brevi consumpsisse.*

esse: carpere item quae ille de mundi compositione et mente dixisset, infesto adversus illum animo, quod scilicet ipsum non recepisset. Quo pacto igitur ille secundum quosdam eius auditor fuit? Demetrius autem in Aequivocis et Antisthenes in Successionibus tradunt illum in Aegyptum contendisse ad sacerdotes geometriam accepturum, et ad Chaldaeos et in Persidem atque ad rubrum mare. Non defuere qui dicerent et Gymnosophistis in India congressum esse atque in Aethiopiam venisse. Quumque tertius esset frater, divisisse patrimonium: ac plerique dicunt minorem portionem, quae erat in pecunia, sibi elegisse, qua illi peregre proficiscenti opus erat, hoc ipsum fratribus quoque dolo factum arbitrantibus. Demetrius ipsius partem centum talenta excessisse auctor est, ea autem omnia consumpsisse. Ait vero adeo studiosum fuisse, ut horti domum cingentis sibi cellulam seligeret ibique se ipsum includeret:

Digitized by Google

κατάκλειστος ἦν m)· καὶ ποτὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πρὸς θυσίαν βοῦν ἀγαγόντος καὶ αὐτόθι προσδήσαντος, ἱκανὸν χρόνον μὴ γνῶναι, ἕως αὐτὸν ἐκεῖνος n) διαναστήσας προφάσει τῆς θυσίας καὶ τὰ περὶ τὸν βοῦν διηγήσατο. δοκεῖ δέ, φησί, V.
καὶ o) Ἀθήναζε ἐλθεῖν καὶ μὴ σπουδάσαι γνωσθῆναι, δόξης καταφρονῶν· καὶ εἰδέναι μὲν Σωκράτην, ἀγνοεῖσθαι δὲ ὑπ' αὐτοῦ· „Ἦλθον γάρ," φησίν, „εἰς Ἀθήνας καὶ οὔτις με ἔγνωκεν." „Εἴπερ οἱ Ἀντερασταὶ Πλάτωνός εἰσι," φησὶ 37.
Θρασύλος, „οὗτος ἂν εἴη ὁ παραγενόμενος ἀνώνυμος, τῶν περὶ Οἰνοπίδην καὶ Ἀναξαγόραν ἕτερος, ἐν τῇ πρὸς Σωκράτην ὁμιλίᾳ διαλεγόμενος περὶ φιλοσοφίας, ᾗ, φησίν, ὡς πεντάθλῳ ἔοικεν ὁ φιλόσοφος p)." καὶ ἦν ὡς ἀληθῶς ἐν

m) ὥστε τοῦ περικήπου δωμάτιόν τι ἀποτεμόμενος κατάκλειστος ἦν. Cod. Cantabr. περικῆπον δωμάτιον. Ambrosius: *ut ex vicino hortulo sibi cellulam seligeret* etc.. Aldobrandinus: *ut secreta sibi a vicinis hortis aedicula quadam, in eam se includeret.* Rossius l. l. §. LXXI. p. 198. coni. τὸ περίκηπον δωμάτιόν τι vel τοῦ περικήπου δωματίου τι, hoc sensu, *ut sibi cellulam quamdam horto cinctam segregans, in eam se includeret.*

n) ἐκεῖνος. Edit. Froben. et Stephan. omittunt. Agnoscit Menag. expresseruntque interpretes.

o) καί. Ambrosius non expressit.

p) „Εἴπερ οἱ Ἀντερασταὶ — ἔοικεν ὁ φιλόσοφος." Primum scribebatur Θράσυλλος. Ambrosius *thrasylus.* Conf. III. 1. et 56. Deinde edit. Froben. et Menag. Ἀναξαγόρας, quod expressit Aldobrandinus. Denique edit. Froben. ᾗ φησιν ὁ φιλόσοφος ὡς πεντάθλῳ ἔοικε. Stephan. ᾗ (φησὶν) ὁ φιλόσοφος ὡς πεντάθλῳ ἔοικε. quod expressit Ambrosius. Menag. (et Meibom.) ᾗ (φησὶν) ὡς πεντάθλῳ ἔοικε ὁ φιλόσοφος. Cod. Arund. ὦ (φησὶν ὁ φιλόσοφος) ὡς π. ἔοικε; Ambrosius: *Siquidem platonis illic rivales sunt, ait thrasylus, hic profecto obscurus ac sine nomine venisset, qui de oenopidis et anaxagorae esset familia: cum alter in collocutione socratem de philosophia alloquatur: cui et dixit philosophum quinque certaminum victori esse similem.* Aldobrandinus: *Quodsi,*

et quum aliquando ipsius pater bovem ad immolandum adduxisset ibique alligasset, tam diu hoc ab illo non fuisse cognitum, quoad hunc ille sacrificii obtentu excitavit ac bovis admonuit. *Constat*, inquit, *illum Athenas quoque venisse atque ob despectum gloriae agnosci noluisse: et quum agnovisset Socratem, ipsum a Socrate fuisse ignoratum. Veni enim Athenas, inquit, et me nemo cognovit. Siquidem Anterastae Platonis sunt*, ait Thrasylus, *hic esse videtur ille qui non nominatus aderat, diversus ab asseclis Oenopidis et Anaxagorae, in colloquio cum Socrate disserens de philosophia, cui dicit Socrates pentathlo similem esse philosophum.* Et erat revera in philosophia quinque certaminum

Digitized by Google

φιλοσοφίᾳ πένταθλος q)· ἤσκητο γὰρ τὰ φυσικὰ r) καὶ τὰ ἠθικά, ἀλλὰ καὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς ἐγκυκλίους λόγους καὶ περὶ τεχνῶν πᾶσαν εἶχεν ἐμπειρίαν. τοῦτου ἐστὶ καὶ τὸ Λόγος ἔργου σκιή. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογίᾳ μηδὲ ἐλθεῖν φησιν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας. τοῦτο δὲ καὶ s) μεῖζον, εἴγε τοσαύτης πόλεως ὑπερεφρόνησεν, οὐκ ἐκ τόπου δόξαν λαβεῖν βουλόμενος, ἀλλὰ τόπῳ δόξαν
VI. περιθεῖναι προελόμενος. δῆλον δὲ κἀκ τῶν συγγραμμάτων
38. οἷος ἦν. Δοκεῖ δέ, φησὶν ὁ Θρασύλος t), ζηλωτὴς γεγονέναι καὶ u) τῶν Πυθαγορικῶν· ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου μέμνηται, θαυμάζων αὐτὸν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ συγγράμματι x). πάντα δὲ δοκεῖ y) παρὰ τούτου λαβεῖν καὶ αὐτοῦ δ' ἂν ἀκηκοέναι, εἰ μὴ τὰ τῶν χρόνων ἐμάχετο. πάντως μέντοι

Thrasyllus inquit, rivales Platonis sunt, iste ipse ille non nominatus fuerit, qui cum Oenopide advenit, et alter Anaxagoras, qui in eo sermone, quem habet cum Socrate de philosophia, disserit, cui, inquit, ut pentathlo similis philosophus videbatur. Vid. Plato p. 132. D. ed. Henr. Stephan..

q) πένταθλος. Cod. Cantabr. πεντάθλος.

r) ἤσκητο γὰρ τὰ φυσικά. Legebatur τὰ γὰρ φυσικά. Addidi verbum ex Suida s. v. πένταθλος cum Casaubono, probatum Menagio, Petro Fabro Agonistt. l. 30. et Vossio Dissert. de gymnastica sect. 78.

s) καί. Edit. Froben. omittit.

t) Θρασύλος. Scribebatur Θράσυλλος. Ambrosius *thrasylus.*

u) καί. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscit Stephan. expressitque Ambrosius.

x) θαυμάζων αὐτὸν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ συγγράμματι. Haec sequentibus iuncta Aldobrandinus sic interpretatur: (*quinetiam de ipso Pythagora mentionem facit,*) *ut quoniam in libro eiusdem inscriptionis sic admiratur omnia ab eo accepisse, atque ipsum quoque nisi temporum ratio pugnaret, audivisse videatur.*

y) δοκεῖ. Legebatur δοκεῖν. Correxit Casaubonus cum Menagio confirmatque Ambrosius, qui interpretatur *cernitur.*

victor: ornabat enim et naturalia et moralia, verum etiam mathematica et liberales disciplinas artiumque omnem peritiam callebat. Huius illud est, Sermo operis umbra. Porro Demetrius Phalereus in Socratis Defensione ne venisse quidem illum Athenas ait. Id autem profecto etiam maius est, siquidem tantam contempsit civitatem, non ex loco gloriam aucupari volens, verum loco gloriam afferre. Constat autem vel ex scriptis eius cuiusmodi fuerit. Videtur autem, ut ait Thrasylus, et Pythagoreorum fuisse imitator: quin etiam ipsius Pythagorae meminit, illum singulari admiratione venerans in aequivoco opere. Adeo autem videtur ab illo accepisse omnia, ut nisi temporum ratio obstaret, illum

Digitized by Google

τῶν Πυθαγορικῶν τινος z) ἀκοῦσαι φησὶν αὐτὸν Γλαῦκος ὁ Ῥηγῖνος, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐτῷ γεγονώς. φησὶ δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Κυζικηνὸς Φιλολάῳ αὐτὸν συγγεγονέναι a). ἤσκει δέ, φησὶν ὁ Ἀντισθένης, καὶ ποικίλως δοκιμάζειν τὰς φαντασίας, ἐρημάζων ἐνίοτε καὶ τοῖς τάφοις ἐνδιατρίβων. ἐλθόντα δέ φησιν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀποδημίας VII. ταπεινότατα διάγειν, ἅτε πᾶσαν τὴν οὐσίαν καταναλωκότα· 39. τρέφεσθαί τε διὰ τὴν ἀπορίαν ὑπὸ b) τἀδελφοῦ Δαμάσου. ὡς δὲ προειπών τινα τῶν μελλόντων εὐδοκίμησε, λοιπὸν ἐνθέου δόξης παρὰ τοῖς πλείστοις c) ἠξιώθη. νόμου δὲ ὄντος τὸν ἀναλώσαντα d) τὴν πατρῴαν οὐσίαν μὴ ἀξιοῦσθαι ταφῆς e) ἐν τῇ πατρίδι, φησὶν ὁ Ἀντισθένης συνέντα, μὴ ὑπεύθυνος γενηθείη πρός τινων φθονούντων καὶ συκοφαντούντων, ἀναγνῶναι αὐτοῖς τὸν μέγαν Διάκοσμον, ὃς ἁπάντων τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων f) προέχει· καὶ πεντακοσίοις ταλάντοις τιμηθῆναι· μὴ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χαλκαῖς εἰκόσι· καὶ τελευ-

z) τινος. Edit. Froben. et Stephan. τινας. Illud tuetur Menag. cum interpretibus.
a) Φιλολάῳ αὐτὸν συγγεγονέναι. Ambrosius: *philolao illum in notitiam venisse illoque familiariter usum fuisse.*
b) ὑπό. Edit. Froben. et cod. Cantabr. ἀπό.
c) παρὰ τοῖς πλείστοις. Edit. Froben. παρὰ πλείστους.
d) ἀναλώσαντα. Cod. Cantabr. ἀλώσαντα.
e) ταφῆς. Edit. Froben. omittit.
f) τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων. Edit. Froben. τῶν αὐτοῦ τῶν συγγραμμάτων.

et audisse putaretur. Pythagoreorum quempiam audisse Glaucus Rheginus ipsius aequalis indubitanter affirmat. Refert autem et Apollodorus Cyzicenus Philolao illum aequalem fuisse. Curabat autem, ut ait Antisthenes, etiam varie probare imaginationes, saepe solitarius vivens atque etiam in sepulcris degens. Reducem ex peregrinatione humillime vixisse ait, quippe qui omnem rem suam consumpserat: atque a Damaso fratre propter summam inopiam nutritum fuisse. Ubi vero futura quaedam praedixerat sequensque rerum eventus fidem praedictionibus fecerat, divinis iam honoribus dignus a plerisque iudicatus est. Quum vero lege cautum esset, ut qui patrimonium consumpserat, sepulcro patrio non dignaretur, eo cognito, ut ait Antisthenes, ne invidorum et detrahentium pateret calumniae, legisse illis constat magnum Diacosmum, quod cunctis illius operibus facile excellit: quingentisque talentis honoratum esse, neque id solum, verum et aereis imaginibus: vitaque

Digitized by Google

μηθέντας αὐτίκα τὸν τύραννον καταλεῦσαι. ταῦτα δὲ σχεδὸν οἱ πλείους λαλοῦσιν u). Ἕρμιππος δέ φησιν εἰς ὄλμον x) αὐτὸν βληθῆναι καὶ κατακοπῆναι. καὶ εἰς αὐτὸν ἡμεῖς εἴπομεν οὕτως y):

23. Ἤθελες, ὦ Ζήνων, καλὸν ἤθελες ἄνδρα τύραννον
κτείνας ἐκλῦσαι δουλοσύνης z) Ἐλέαν.
ἀλλ' ἐδάμης· δὴ γάρ σε λαβὼν ὁ τύραννος ἐν ὄλμῳ a)
πόψε. τί τοῦτο λέγω b); σῶμα γάρ, οὐχὶ δὲ σέ c).

VI. γέγονε δὲ τά τε ἄλλα ἀγαθὸς ὁ Ζήνων, ἀλλὰ καὶ ὑπεροπτικὸς τῶν μειζόνων κατ' ἴσον d) Ἡρακλείτῳ· καὶ γὰρ οὗτος τὴν πρότερον μὲν Ὑέλην e), ὕστερον δὲ Ἐλέαν, Φωκαέων οὖσαν ἀποικίαν, αὐτοῦ δὲ πατρίδα, πόλιν εὐτελῆ καὶ μόνον ἄνδρας ἀγαθοὺς τρέφειν ἐπισταμένην ἠγάπησε μᾶλλον τῆς

u) ταῦτα δὲ σχεδὸν οἱ πλείους λαλοῦσιν. Ambrosius: *haec omnes ferme ita tradiderunt.*
x) εἰς ὄλμον. Ambrosius *in cavum lapidem.*
y) καὶ εἰς αὐτὸν ἡμεῖς εἴπομεν οὕτως. Vid. Iacobsii Anthol. Gr. VII. 129.
z) ἐκλῦσαι δουλοσύνης. Edit. Froben. ἐλίνσαι. Cod. Palat. Anthologiae πτείνας . . ἐλκύσας δουλοσύνας. unde Anton. Iacob. Paulssenius in Supplementis varr. lectt. cod. Palat. p. 31. coni. ἀφελκύσας. Caeterum quod scribebatur δουλοσύνας correxi ex Anthologia.
a) ἐν ὄλμῳ. Anthologia ἐν ὄλμῳ, sed ubi Iacobsio ἐν ὄλμῳ reponendum videtur.
b) τί τοῦτο λέγω; Aldobrandinus: *quid dixi?*
c) οὐχὶ δὲ σέ. Scribebatur οὐχὶ δέ σε. Illud ex cod. Palatino Anthologiae restituit Iacobsius.
d) κατ' ἴσον. Edit. Froben. κατίσον.
e) Ὑέλην. Legebatur Ὕλην. Correxit Casaubonus videturque probasse Menagius.

antem continuo facto impetu lapidibus tyrannum obruisse. Haec ferme plerique tradiderunt. Caeterum Hermippus illum in mortarium iniectum contusumque fuisse ait. Et in hunc nos sic diximus:

Tu bona quaesisti crudelis caede tyranni,
Elens ut populus libera turba foret.
Fractus es ast inter mortaria saeva tyranni:
Non ego te, Zeno, sed tua membra cano.

Praeclarus et in caeteris fuit Zeno maiorumque non secus atque Heraclitus quadam animi altitudine contemptor: nam et ipse prius quidem Hyelen, postea vero Eleam nominatam Phocensium coloniam suamque patriam, civitatem humilem bonosque tantum viros nutrire solitam dilexit magis quam

Digitized by Google

Ἀθηναίων μεγαλαυχίας, οὐκ ἐπιδημήσας τὰ πολλὰ πρὸς αὐτούς, ἀλλ' αὐτόθι καταβιούς. οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησεf)· Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην καὶ ἄλλους συχνούς g). Ἀρέσκει δὲ αὐτῷ τάδε· Κόσμους εἶναι h) κενόν τε μὴ εἶναι· γεγενῆσθαι δὲ τὴν τῶν πάντων φύσιν ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ, λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολήν i)· γένεσίν τε ἀνθρώπων ἐκ γῆς εἶναι καὶ ψυχὴν κρᾶμα ὑπάρχειν ἐκ τῶν προειρημένων κατὰ μηδενὸς τούτων ἐπικράτησιν. τοῦτόν φασι λοιδορούμενον ἀγανακτῆσαι· αἰτιασαμένου δέ τινος k), φάναι, „Ἐὰν λοιδορούμενος μὴ προσποιῶμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος ἡσθήσομαι l).“ VII. 29. VIII. IX.

f) οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησε. Ambrosius: *Hic et achillem prius orationem compellavit.*

g) Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην καὶ ἄλλους συχνούς. Rossius l. l. §. LXVIII. p. 195. et seq. verba *Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην* negat a Diogene profecta esse, quem sic scripsisse putat: οὗτος καὶ τὸν Ἀχιλλέα πρῶτος λόγον ἠρώτησε καὶ ἄλλους συχνούς. Mihi placet ea ratio quae displicuit Rossio, ut verba *Φαβωρῖνος δέ φησι Παρμενίδην* tamquam in parenthesi posita putem. Conf. IX. 23.

h) Ἀρέσκει δὲ αὐτῷ τάδε· Κόσμους εἶναι. Ambrosius: *placet autem illi mundos esse plures.* Hesychius Milesius p. 26. ed. Orell. κόσμον εἶναι.

i) λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολήν. Henricus Ritterus in Wolfii Anall. Litt. fasc. IV. p. 421.: „*Diese Stelle ist wahrscheinlich verdorben; der Zusatz λαμβανόντων αὐτῶν εἰς ἄλληλα τὴν μεταβολὴν ist der Eleatischen Lehre ganz entgegengesetzt.*“ Erravit vir eximius.

k) αἰτιασαμένου δέ τινος. Ambrosius *causantibus quibusdam.*

l) „Ἐὰν λοιδορούμενος — ἡσθήσομαι.“ Ante Meibomium legebatur Ἐὰν λοιδορούμενος προσποιῶμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος ἡσθήσομαι. Is correxit Ἐὰν λοιδορούμενος μὴ προσποιῶμαι, οὐδὲ etc., praeeunte Hadriano Iunio ad Hesychium Milesium p. 139. ed. Orell.. Ibi quod p. 26. legitur εἰ μὴ λοιδορούμενος προσποιοῦμαι, οὐδὲ ἐπαινούμενος αἰσθανθήσομαι, e Diogene corrigendum erit. Caeterum

Atheniensium magnificentiam; ad quos raro pergebat, domi assidue commorans. Hic et Achille primus interrogatiuncula usus est, quamvis Phavorinus Parmenidem et alios complures profert. Placent autem illi haecce: Mundos esse plures vacuumque non esse; naturam omnium rerum ex calido et frigido aridoque et humido fuisse profectam, quum ista in alterutrum commutentur. Generationem hominum e terra esse animamque ita ex his omnibus commixtam quae praediximus, ut a nullo eorum plus quam a caeteris obtineatur. Hunc aiunt quum maledictis ageretur, indignari solitum: causante autem quodam dixisse, Si contumelia affectus dissimulo, ne laudatus quidem gaudebo. Octo vero fuisse

Digitized by Google

X. Ὅτι δὲ γεγόνασι Ζήνωνες ὀκτὼ ἐν τῷ Κιτιεῖ m) διειλέγμεθα. ἤκμαζε δὲ οὗτος κατὰ τὴν ἑνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα n).

Ambrosius: *si maledicta aequo animo admittam, ne laudes quidem sentiam.* Aldobrandinus, qui quod dedi confirmat: *si convitiis affectus dissimulavero, ne laudatus quidem gaudebo.*

m) *Κιτιεῖ.* Scribebatur *Κιττιεῖ.* Aldobrandinus *Citiei.*

n) *κατὰ τὴν ἑνάτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.* Edit. Froben. et Stephan. cum cod. Arund. *κατὰ τὴν ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα,* quod expressit Ambrosius. Illud probatum Menagio praestat Menag. expressitque Aldobrandinus.

Zenones, quum de Citieo loqueremur, diximus. Floruit autem Olympiade nona et septuagesima.

Digitized by Google

CAPUT VI.

ΛΕΥΚΙΠΠΟΣ.

Λεύκιππος Ἐλεάτης, ὡς δέ τινες, Ἀβδηρίτης a), κατ' ἐνίους δὲ Μήλιος b). οὗτος ἤκουσε Ζήνωνος c). Ἤρεσκε δὲ αὐτῷ ἄπειρα εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς ἄλληλα μεταβάλλειν. τό τε πᾶν εἶναι κενὸν καὶ πλήρες σωμάτων. κούς τε κόσμους γίνεσθαι σωμάτων εἰς τὸ κενὸν ἐμπιπτόντων καὶ ἀλλήλοις περιπλεκομένων· ἔκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τὴν αὔξησιν αὐτῶν d) γίνεσθαι τὴν τῶν ἀστέρων φύσιν. φέρεσθαι e) δὲ τὸν ἥλιον ἐν μείζονι κύκλῳ περὶ τὴν σελήνην f)· τὴν γῆν ὀχεῖσθαι περὶ τὸ μέσον δινουμένην· σχῆμά τε αὐτῆς τυμπανοειδὲς εἶναι. I. 30. II.

a) Ἀβδηρίτης. Ante Meibomium scribebatur Ἀνδηρίτης. Correxit Menagius expresseruntque interpretes.

b) κατ' ἐνίους δὲ Μήλιος. Cod. Cantabr. καὶ ἄλλως. Ambrosius *iuxta alios*. Aldobrandinus *ut aliis placuit*. Menagius malebat Μιλήσιος, quod expressit Ambrosius confirmatque Clemens Alexandr. Protrept. p. 57. ed. Potter. Kuehnius tuetur Μήλιος.

c) οὗτος ἤκουσε Ζήνωνος. Ambrosius omisso pronomine cum superioribus coniungit.

d) ἔκ τε τῆς κινήσεως κατὰ τὴν αὔξησιν αὐτῶν. Aldobrandinus: *e quorum motu per amplificationem*. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. κατὰ αὔξησιν.

e) φέρεσθαι. Ambrosius *ferre* (?). Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. φαίνεσθαι.

f) περὶ τὴν σελήνην. Edit. Froben. cum codd. Cantabr. et Arund. παρὰ τὴν σελήνην. Ambrosius *secundum lunam*.

LEUCIPPUS.

Leucippus Eleates sive, ut aliis placet, Abderites aut secundum nonnullos Milesius. Hic Zenonis auditor fuit. Placebat illi infinita esse omnia et in se ipsa commutari: item universum inane esse plenumque corporibus. Mundosque fieri corporibus in hoc inane incidentibus et invicem implicatis atque ex motu secundum illorum incrementa naturam siderum fieri. Solem in circo maiori circum lunam ferri: terram vehi ac circa medium verti figuramque illius tympa-

Digitized by Google

πρῶτός τε ἀτόμους ἀρχὰς ὑπεστήσατο. κεφαλαιωδῶς μὲν
111. ταῦτα· ἐπὶ μέρους δὲ ὧδε ἔχει. τὸ μὲν πᾶν ἄπειρόν φησιν,
81. ὡς προείρηται· τούτου δὲ τὸ μὲν πλῆρες εἶναι, τὸ δὲ κενόν.
καὶ στοιχεῖά φησι κόσμους τε ἐκ τούτων g) ἀπείρους εἶναι
καὶ διαλύεσθαι h) εἰς ταῦτα. γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους οὕτω·
φέρεσθαι κατ' ἀποτομὴν ἐκ τῆς ἀπείρου πολλὰ σώματα παν-
τοῖα τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν i), ἅπερ ἀθροισθέντα
δίνην ἀπεργάζεσθαι μίαν k), καθ' ἣν προσκρούοντα καὶ παν-
τοδαπῶς κυκλούμενα διακρίνεσθαι χωρὶς τὰ ὅμοια πρὸς τὰ
ὅμοια. ἰσορρόπων δὲ διὰ τὸ πλῆθος μηκέτι δυναμένων περι-
φέρεσθαι l), τὰ μὲν λεπτὰ χωρεῖν εἰς τὸ ἔξω κενόν, ὥςπερ
διαττόμενα m)· τὰ δὲ λοιπὰ συμμένειν καὶ περιπλεκόμενα
συγκαταῤῥέγειν ἄλληλα καὶ ποιεῖν τι πρῶτον n) σύστημα
32. σφαιροειδές o). τοῦτο δὲ οἷον ὑμένα ὑφίστασθαι p), περιέ-

g) *ἐκ τούτων.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. omittit.
h) *διαλύεσθαι.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *διαδύεσθαι.*
i) *γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους — εἰς μέγα κενόν.* Edit. Froben. *γίνεσθαι δὲ τοὺς κόσμους τοῖς σχήμασιν εἰς μέγα κενόν.* Ambrosius: *Sicus (Sic) autem fieri mundos ex infinito per abscisionem* etc.. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *οὕτως δὲ παντοπολά.*
k) *δίνην ἀπεργάζεσθαι μίαν.* Edit. Froben. *δίνην ἀπεργάζεσθαι ζητᾶν.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *μίαν ἀπεργάζεσθαι δίνην.*
l) *περιφέρεσθαι.* Edit. Froben. *πᾶς φέρεσθαι.*
m) *διαττόμενα.* Cod. Cantabr. *διαταττόμενα.* Ambrosius *sic ordinante natura.*
n) *τι πρῶτον.* Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. *πρώτόν τι.*
o) *σφαιροειδές.* Edit. Froben. *σφεροειδές.*
p) *ὑφίστασθαι.* Legebatur *ἀφίστασθαι*, quod expressit Aldobrandinus *abscedere.* Recepi *ὑφίστασθαι* ex Hesychio Milesio p. 34. ed. Orell., quod expressit Ambrosius.

no similem esse. Primus hic atomos principia subiecit. Summatim ista illi visa sunt, sed sunt explicanda per partes. Universum quidem, ut diximus, infinitum ait: huius partem plenam esse, partem inanem. Etiam elementa ait mundosque ex eis infinitos esse et in illa dilabi atque dissolvi. Gigni vero mundos in hunc modum: ferri per abscissionem ex infinito multa corpora figuris omnigena in magnum vacuum eaque in unum coacta unam vertiginem efficere, cuius impetu impacta modisque omnibus circumvoluta ita discerni, ut seorsum similia quae sunt sui similia petant. Caeterum aequilibra quum ob multitudinem minime iam circumferri possint, exilia quidem ad exterius vacuum contendere, quasi prosilientia; caetera considere et innexa atque in se implicata invicem concurrere atque ea concursione prius quandam concretionem efficere rotundam. Hanc autem veluti mem-

Digitized by Google

χοντα ἐν ἑαυτῷ παντοῖα q) σώματα· ὧν κατὰ τὴν τοῦ μέσου ἀντέρεισιν r) περιδινουμένων, λεπτὸν γίνεσθαι s) τὸν περιέχοντα t) ὑμένα, συρρεόντων ἀεὶ τῶν συνεχῶν κατ' ἐπίψαυσιν τῆς δίνης. καὶ οὕτω γενέσθαι τὴν γῆν, συμμενόντων τῶν ἐνεχθέντων ἐπὶ τὸ μέσον. αὐτόν τε πάλιν τὸν περιέχοντα οἷον ὑμένα αὔξεσθαι κατὰ τὴν ἐπέκρυσιν u) τῶν ἔξωθεν σωμάτων· δίνη τε x) φερόμενον αὐτὸν ὧν ἂν ἐπιψαύσῃ, ταῦτα ἐπιστᾶσθαι. τούτων δέ τινα συμπλεκόμενα παιεῖν σύστημα· τὸ μὲν πρῶτον κάθυγρον καὶ πηλῶδες y), ξηρανθέντα καὶ z) περιφερόμενα σὺν τῇ τοῦ ὅλου δίνῃ· εἶτ' ἐκπυρωθέντα a) τὴν τῶν ἀστέρων ἀποτελέσαι φύσιν. εἶναι δὲ τὸν τοῦ ἡλίου 33.
κύκλον ἐξώτατον, τὸν δὲ τῆς σελήνης προσγειότατον, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων b). καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα

q) παντοῖα. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. πάντα.
r) κατὰ τὴν τοῦ μέσου ἀντέρεισιν. Aldobrandinus *obtinente medio*.
s) γίνεσθαι. Hesychius Milesius p. 34. ed. Orell. γενέσθαι.
t) πέριξ. Edit. Froben. πέρι.
u) κατὰ τὴν ἐπέκρυσιν. Menagius affert lectionem ἐπέκρισιν, quum omnes quas vidi editiones tuentur ἐπέκρυσιν, id quod confirmat cod. R. Ambrosius *iuxta — effluentiam*. Aldobrandinus *incursu*. Hesychius Milesius p. 34. et 36. ed. Orell. κατὰ τὴν ἐπικράτησιν. Kuehnius coni. κατὰ τὴν ἐπέκρισιν. Vid. Lobeck. Parerga ad Phrynich. p. 727.
x) τε. Menag. omittit. Agnoscunt editt. Froben. et Stephan., cod. Arund., interpretes atque Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell..
y) πηλῶδες. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. σπιλῶδες.
z) ξηρανθέντα καί. Menag. et Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. ξηρανθέντα δὲ καί. Omittunt δὲ edit. Froben. et Stephan, cod. Arund. atque interpretes.
a) ἐκπυρωθέντα. Stephan. ἐκπηρωθέντα. Illud praebent Edit. Froben. et Menag., codd. RRR, interpretes atque Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell..
b) τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων. Edit. Froben. τῶν ἄλλων με-

branam subsistere, continentem in se omnigena corpora, quae dum secundum medii reluctationem circumvolvuntur, tenuem quae circa est membranulam fieri, confluentibus semper corporibus perpetuis secundum vertiginis attactum: atque ita fieri terram, commanentibus quae semel in medium iniecta erant. Ipsumque rursus continentem membranae instar augeri secundum externorum influentiam corporum: et quum vertigine fertur, quaecunque attigerit ea acquirere. Ex his quaedam complicata concretionem facere, primo quidem humidam ac luteam, exsiccata et circumacta cum totius vertigine; deinde incensa et ignita siderum efficere naturam. Esse autem solis circulum extimum, lunae vero terrae proximum, caeteris in medio horum positis. Ac sidera quidem omnia ob celeritatem motus ignescere,

Digitized by Google

διὰ τὸ τάχος τῆς φορᾶς, τὸν δὲ ἥλιον ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκπυροῦσθαι c)· τὴν δὲ σελήνην τοῦ πυρὸς ὀλίγον μεταλαμβάνειν d). ἐκλείπειν δὲ ἥλιον καὶ σελήνην, * τῷ κεκλίσθαι τὴν γῆν πρὸς μεσημβρίαν e)· τὰ δὲ πρὸς ἄρκτον f) ἀεί τε νίφεσθαι καὶ κατάψυχρα εἶναι καὶ πήγνυσθαι. καὶ τὸν μὲν ἥλιον g) ἐκλείπειν σπανίως, τὴν δὲ σελήνην συνεχῶς h), διὰ τὸ ἀνίσους εἶναι τοὺς κύκλους αὐτῶν. εἶναί τε ὥςπερ γενέσεις i) κόσμου, οὕτω καὶ αὐξήσεις καὶ φθίσεις καὶ φθοράς k), κατά τινα ἀνάγκην, ἣν ὁποία ἐστὶν οὐ διασαφεῖ l).

ταξὺ τούτων. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τῶν ἄλλων μεταξὺ τούτων ὄντων Similiter Ambrosius *caeteris in medio istorum locatis*, et Aldobrandinus *aliis inter hos mediis interiectis*.

c) καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα — ἐκπυροῦσθαι. Edit. Froben. καὶ πάντα μὲν ἄστρα, ἐκπυροῦσθαι. Cod. Arund. καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα ἐκπυροῦσθαι. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. καὶ πάντα μὲν τὰ ἄστρα πυροῦσθαι διὰ τὸ τάχος τῆς φορᾶς, τὸν δὲ ἥλιον καὶ ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκπυροῦσθαι.

d) τὴν δὲ σελήνην τοῦ πυρὸς ὀλίγον μεταλαμβάνειν. Ambrosius: *lunam solummodo ignis parum ad concionem* (? *communionem*) *admitti*. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τὴν δὲ σελήνην ὀλίγον τοῦ πυρὸς μεταλαμβάνειν.

e) ἐκλείπειν δὲ — πρὸς μεσημβρίαν. Indicavi lacunam. Deesse aliquid vidit Ioannes Conradus Orellius ad Hesychium Milesium p. 158. collato loco Plutarchi de Placitis philoss. III. 12. Idem coni. ἐκλείπειν δὲ ἥλιον καὶ σελήνην . . . . . θέρος δὲ γίγνεσθαι τῷ κεκλίσθαι τὴν γῆν πρὸς μεσημβρίαν. Cod. Arund. μεσημβρίην.

f) πρὸς ἄρκτον. Cod. Arund. et Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. πρὸς ἄρκτῳ.

g) καὶ τὸν μὲν ἥλιον. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. τὸν ἥλιον.

h) συνεχῶς. Ambrosius: *perpetuis incrementis ac detrimentis affici*.

i) γενέσεις. Ambrosius *generatio*.

k) φθίσεις καὶ φθοράς. Edit. Froben. φύσεις. Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. omittit καὶ φθοράς.

l) ἣν ὁποία ἐστὶν οὐ διασαφεῖ. Edit. Froben. ἣν ὁποῖα ἐστὶ, διασαφεῖ. Menag. ἣν ὁπόια ἐστὶν διασαφεῖ. Idem habet Hesychius Milesius p. 36. ed. Orell. expresseruntque interpretes. Quod dedi praestat Stephan. commendavitque Menagius collato loco Origenis Philosoph. c. 12. τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη, οὐ διώρισεν. et Kuehnius.

solem vero inflammari a sideribus, lunam autem exiguam ignis partem capere. Solem lunamque deficere * quod terra ad meridiem vergat; quae ad septentrionem sunt nivibus semper urgeri et pruinis algere in glaciemque concrescere. Ac solem quidem raro deficere, lunam vero perpetuo, quod sint impares eorum circuli. Enimvero ut generationes mundi, ita et incrementa esse et diminutiones et corruptiones secundum quandam necessitatem, quae cuiusmodi sit non declarat.

Digitized by Google

CAPUT VII.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ.

Δημόκριτος Ἡγησιστράτου, οἱ δὲ Ἀθηνοκρίτου, τινὲς Δα- I. 34.
μασίππου Ἀβδηρίτης a) ἢ, ὡς ἔνιοι, Μιλήσιος. οὗτος II.
Μάγων τινῶν διήκουσε καὶ Χαλδαίων, Ξέρξου τοῦ βασιλέως
ἐπισατάτας τῷ πατρὶ αὐτοῦ καταλιπόντος, ἡνίκα ἐξενίσθη
παρ' αὐτῷ b), καθά φησι καὶ Ἡρόδοτος c)· παρ' ὧν τά τε
περὶ θεολογίας καὶ ἀστρολογίας ἔμαθεν ἔτι παῖς ὤν. ὕστερον
δὲ Λευκίππῳ παρέβαλε καὶ Ἀναξαγόρᾳ κατά τινας, ἔτεσιν
ὢν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα d). Φαβωρῖνος δέ φησιν ἐν
παντοδαπῇ ἱστορίᾳ λέγειν Δημόκριτον περὶ Ἀναξαγόρου ὡς
οὐκ εἴησαν αὐτοῦ αἱ δόξαι αἵ τε περὶ ἡλίου καὶ σελήνης,
ἀλλὰ ἀρχαῖαι, τὸν δὲ ὑφηρῆσθαι· διασύρειν τε e) αὐτοῦ τὰ 35.

a) Ἀβδηρίτης. Ante Meibomium scribebatur Ἀϋδηρίτης. Interpretes *Abderites.*
b) παρ' αὐτῷ. Legebatur παρ' αὐτοῦ. Correxit Rossius l. l. §. LXVIIII. p. 197.
c) Ἡρόδοτος. Valckenarius ad Herodotum p. 805. a. ed. Wesseling. coni. Μητρόδωρος.
d) τετταράκοντα. Ambrosius XXX.
e) διασύρειν τε. Ambrosius *derogasse item his.*

DEMOCRITUS.

Democritus Hegesistrati sive secundum alios Athenocriti vel, ut alii tradunt, Damasippi filius Abderites sive, ut nonnulli putant, Milesius fuit. Magos autem quosdam et Chaldaeos audivit, Xerxe rege patri illius praeceptores, quo tempore apud illum hospitatus est, relinquente, ut etiam refert Herodotus: a quibus et theologiam et astrologiam didicit, quum adhuc puer esset. Postmodum vero Leucippum convenit et secundum quosdam Anaxagoram, quum annis quadraginta iunior quam ille esset. Refert Phavorinus in omnimoda historia Democritum de Anaxagora dixisse, non illius esse quas scripserit de sole ac luna opiniones, verum illo antiquiores ipsumque sibi eas furatum

Digitized by Google

περὶ τῆς διακοσμήσεως καὶ τοῦ νοῦ, ἐχθρῶς ἔχοντα πρὸς αὐτὸν ὅτι δὴ μὴ προσήκατο αὐτόν f). πῶς οὖν κατά τινας g) ἀκήκοεν αὐτοῦ; φησὶ δὲ Δημήτριος ἐν Ὁμωνύμοις καὶ Ἀντισθένης ἐν Διαδοχαῖς ἀποδημῆσαι αὐτὸν καὶ εἰς Αἴγυπτον πρὸς τοὺς ἱερέας γεωμετρίαν μαθησόμενον καὶ πρὸς Χαλδαίους καὶ εἰς τὴν Περσίδα h) καὶ εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν γενέσθαι. τοῖς τε Γυμνοσοφισταῖς φασί τινες συμμῖξαι
III. αὐτὸν ἐν Ἰνδίᾳ καὶ εἰς Αἰθιοπίαν ἐλθεῖν. τρίτον τε ὄντα ἀδελφὸν νείμασθαι τὴν οὐσίαν· καὶ οἱ μὲν πλείους φασὶ i) τὴν ἐλάττω μοῖραν ἑλέσθαι τὴν ἐν ἀργυρίῳ, χρείαν ἔχοντα κατ' ἀποδημίαν k), τοῦτο κἀκείνων δόλιως ὑποπτευσάντων.
36. ὁ δὲ Δημήτριος ὑπὲρ ἑκατὸν τάλαντά φησιν εἶναι αὐτῷ τὸ
IV. μέρος, ἅπαντα δὲ καταναλῶσαι l). λέγει δὲ ὅτι τοσοῦτον ἦν φιλόπονος ὥςτε τοῦ περιοίκου δωμάτιόν τι ἀποτεμόμενος

f) ὅτι δὴ μὴ προσήκατο αὐτόν. Haec cum sequentibus coniungens Ambrosius sic interpretatur: *Cum ergo illum improbarit quo pacto ille eius auditor fuit?*

g) κατά τινας. Edit. Froben. κατά τινος. Ambrosius omittit. Caeterum Rossius l. l. §. LXX. p 197. et seq. ab aliena manu addita censet.

h) καὶ πρὸς Χαλδαίους καὶ εἰς τὴν Περσίδα. Legebatur καὶ πρὸς Χαλδαίους εἰς τὴν Περσίδα. Inserui καὶ ex emendatione Perizonii ad Aeliani Var. Hist. IV. 20. T. I. p. 376. ed. Abr. Gronov.

i) καὶ οἱ μὲν πλείους φασί. Ambrosius omittit.

k) κατ' ἀποδημίαν. Cod. Cantabr. ἐπ' ἀποδημίαν.

l) ἅπαντα δὲ καταναλῶσαι. Ambrosius: *eumque illa brevi consumpsisse.*

esse: carpere item quae ille de mundi compositione et mente dixisset, infesto adversus illum animo, quod scilicet ipsum non recepisset. Quo pacto igitur ille secundum quosdam eius auditor fuit? Demetrius autem in Aequivocis et Antisthenes in Successionibus tradunt illum in Aegyptum contendisse ad sacerdotes geometriam accepturum, et ad Chaldaeos et in Persidem atque ad rubrum mare. Non defuere qui dicerent et Gymnosophistis in India congressum esse atque in Aethiopiam venisse. Quumque tertius esset frater, divisisse patrimonium: ac plerique dicunt minorem portionem, quae erat in pecunia, sibi elegisse, qua illi peregre proficiscenti opus erat, hoc ipsum fratribus quoque dolo factum arbitrantibus. Demetrius ipsius partem centum talenta excessisse auctor est, ea autem omnia consumpsisse. Ait vero adeo studiosum fuisse, ut horti domum cingentis sibi cellulam seligeret ibique se ipsum includeret:

Digitized by Google

κατάκλειστος ἦν m). καί ποτε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πρὸς θυσίαν βοῦν ἀγαγόντος καὶ αὐτόθι προσδήσαντος, ἱκανὸν χρόνον μὴ γνῶναι, ἕως αὐτὸν ἐκεῖνος n) διαναστήσας προφάσει τῆς θυσίας καὶ τὰ περὶ τὸν βοῦν διηγήσατο. δοκεῖ δέ, φησί, V.
καὶ o) Ἀθήναζε ἐλθεῖν καὶ μὴ σπουδάσαι γνωσθῆναι, δόξης καταφρονῶν· καὶ εἰδέναι μὲν Σωκράτην, ἀγνοεῖσθαι δὲ ὑπ' αὐτοῦ· „Ἦλθον γάρ," φησίν, „εἰς Ἀθήνας καὶ οὔτις με ἔγνωκεν." „Εἴπερ οἱ Ἀντερασταὶ Πλάτωνός εἰσι," φησὶ 37.
Θρασύλος, „οὗτος ἂν εἴη ὁ παραγενόμενος ἀνώνυμος, τῶν περὶ Οἰνοπίδην καὶ Ἀναξαγόραν ἕτερος, ἐν τῇ πρὸς Σωκράτην ὁμιλίᾳ διαλεγόμενος περὶ φιλοσοφίας, ᾧ, φησίν, ὡς πεντάθλῳ ἔοικεν ὁ φιλόσοφος p)." καὶ ἦν ὡς ἀληθῶς ἐν

m) ὥστε τοῦ περικήπου δωμάτιόν τι ἀποτεμόμενος κατάκλειστος ἦν. Cod. Cantabr. περικῆπον δομωτίου. Ambrosius: *ut ex vicina hortulo sibi cellulam seligeret* etc.. Aldobrandinus: *ut secreta sibi a vicinis hortis aedicula quadam, in eam se includeret.* Rossius l. l. §. LXXI. p. 198. coni. τὸ περίκηπον δωμάτιόν τι vel τοῦ περικήπου δωματίου τι, hoc sensu, *ut sibi cellulam quamdam horto cinctam segregans, in eam se includeret.*

n) ἐκεῖνος. Edit. Froben. et Stephan. omittunt. Agnoscit Menag. expresserunt que interpretes.

o) καί. Ambrosius non expressit.

p) „Εἴπερ οἱ Ἀντερασταὶ — ἔοικεν ὁ φιλόσοφος." Primum scribebatur Θράσυλλος. Ambrosius *thrasylus.* Conf. III. 1. et 56. Deinde edit. Froben. et Menag. Ἀναξαγόρας, quod expressit Aldobrandinus. Denique edit. Froben. ᾧ φησιν ὁ φιλόσοφος ὡς πεντάθλῳ ἔοικε. Stephan. ᾧ (φησίν) ὁ φιλόσοφος ὡς πεντάθλῳ ἔοικε. quod expressit Ambrosius. Menag. (et Meibom.) ᾧ (φησίν) ὡς πεντάθλῳ ἔοικε ὁ φιλόσοφος. Cod. Arund. ὦ (φησὶν ὁ φιλόσοφος) ὡς π. ἔοικε ; Ambrosius: *Siquidem platonis illic rivales sunt, ait thrasylus, hic profecto obscurus ac sine nomine venisset, qui de oenopidis et anaxagorae esset familia: cum alter in collocutione socratem de philosophia alloquatur: cui et dixit philosophum quinque certaminum victori esse similem.* Aldobrandinus: *Quodsi,*

et quum aliquando ipsius pater bovem ad immolandum adduxisset ibique alligasset, tam diu hoc ab illo non fuisse cognitum, quoad hunc ille sacrificii obtentu excitavit ac bovis admonuit. *Constat*, inquit, *illum Athenas quoque venisse atque ob despectum gloriae agnosci noluisse: et quum agnovisset Socratem, ipsum a Socrate fuisse ignoratum. Veni enim Athenas, inquit, et me nemo cognovit. Siquidem Anterastae Platonis sunt*, ait Thrasylus, *hic esse videtur ille qui non nominatus aderat, diversus ab asseclis Oenopidis et Anaxagorae, in colloquio cum Socrate disserens de philosophia, cui dicit Socrates pentathlo similem esse philosophum.* Et erat revera in philosophia quinque certaminum

Digitized by Google

φιλοσοφίᾳ πένταθλος q)· ἤσκητο γὰρ τὰ φυσικὰ r) καὶ τὰ ἠθικά, ἀλλὰ καὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς ἐγκυκλίους λόγους καὶ περὶ τεχνῶν πᾶσαν εἶχεν ἐμπειρίαν. τούτου ἐστὶ καὶ τὸ Λόγος ἔργου σκιή. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ἐν τῇ Σωκράτους ἀπολογίᾳ μηδὲ ἐλθεῖν φησιν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας. τοῦτο δὲ καὶ s) μεῖζον, εἴγε τοσαύτης πόλεως ὑπερεφρόνησεν, οὐκ ἐκ τόπου δόξαν λαβεῖν βουλόμενος, ἀλλὰ τόπῳ δόξαν
VI. περιθεῖναι προελόμενος. ἦλον δὲ καὶ τῶν συγγραμμάτων
38. οἷος ἦν. Δοκεῖ δέ, φησὶν ὁ Θρασύλος t), ζηλωτὴς γεγονέναι καὶ u) τῶν Πυθαγορικῶν· ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου μέμνηται, θαυμάζων αὐτὸν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ συγγράμματι x). πάντα δὲ δοκεῖ y) παρὰ τούτου λαβεῖν καὶ αὐτοῦ δ' ἂν ἀκηκοέναι, εἰ μὴ τὰ τῶν χρόνων ἐμάχετο. πάντως μέντοι

Thrasyllus inquit, rivales Platonis sunt, iste ipse ille non nominatus fuerit, qui cum Oenopide advenit, et alter Anaxagoras, qui in eo sermone, quem habet cum Socrate de philosophia, disserit, cui, inquit, ut pentathlo similis philosophus videbatur. Vid. Plato p. 132. D. ed. Henr. Stephan..

q) πένταθλος. Cod. Cantabr. *πεντάθλος.*

r) ἤσκητο γὰρ τὰ φυσικά. Legebatur *τὰ γὰρ φυσικά.* Addidi verbum ex Suida s. v. *πένταθλος* cum Casaubono, probatum Menagio, Petro Fabro Agonistt. l. 30. et Vossio Dissert. de gymnastica sect. 78.

s) καί. Edit. Froben. omittit.

t) Θρασύλος. Scribebatur *Θράσυλλος.* Ambrosius *thrasylus.*

u) καί. Edit. Froben. et Menag. cum Aldobrandino omittunt. Agnoscit Stephan. expressitque Ambrosius.

x) θαυμάζων αὐτὸν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ συγγράμματι. Haec sequentibus iuncta Aldobrandinus sic interpretatur: (*quinetiam de ipso Pythagora mentionem facit,*) *ut quoniam in libro eiusdem inscriptionis sic admiratur omnia ab eo accepisse, atque ipsum quoque nisi temporum ratio pugnaret, audivisse videatur.*

y) δοκεῖ. Legebatur δοκεῖν. Correxit Casaubonus cum Menagio confirmatque Ambrosius, qui interpretatur *cernitur.*

victor: ornabat enim et naturalia et moralia, verum etiam mathematica et liberales disciplinas artiumque omnem peritiam callebat. Huius illud est, Sermo operis umbra. Porro Demetrius Phalereus in Socratis Defensione ne venisse quidem illum Athenas ait. Id autem profecto etiam maius est, siquidem tantam contempsit civitatem, non ex loco gloriam aucupari volens, verum loco gloriam afferre. Constat autem vel ex scriptis eius cuiusmodi fuerit. Videtur autem, ut ait Thrasylus, et Pythagoreorum fuisse imitator: quin etiam ipsius Pythagorae meminit, illum singulari admiratione venerans in aequivoco opere. Adeo autem videtur ab illo accepisse omnia, ut nisi temporum ratio obstaret, illum

Digitized by Google

τῶν Πυθαγορικῶν τινος z) ἀκοῦσαί φησιν αὐτὸν Γλαῦκος ὁ Ῥηγῖνος, κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αὐτῷ γεγονώς. φησὶ δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Κυζικηνὸς Φιλολάῳ αὐτὸν συγγεγονέναι a). ἤσκει δέ, φησὶν ὁ Ἀντισθένης, καὶ ποικίλως δοκιμάζειν τὰς φαντασίας, ἐρημάζων ἐνίοτε καὶ τοῖς τάφοις ἐνδιατρίβων. ἐλθόντα δέ φησιν αὐτὸν ἐκ τῆς ἀποδημίας VII. 39. ταπεινότατα διάγειν, ἅτε πᾶσαν τὴν οὐσίαν καταναλωκότα· τρέφεσθαί τε διὰ τὴν ἀπορίαν ὑπὸ b) τἀδελφοῦ Δαμάσου. ὡς δὲ προειπών τινα τῶν μελλόντων εὐδοκίμησε, λοιπὸν ἐνθέου δόξης παρὰ τοῖς πλείστοις c) ἠξιώθη. νόμου δὲ ὄντος τὸν ἀναλώσαντα d) τὴν πατρῴαν οὐσίαν μὴ ἀξιοῦσθαι ταφῆς e) ἐν τῇ πατρίδι, φησὶν ὁ Ἀντισθένης συνέντα, μὴ ὑπεύθυνος γενηθείη πρός τινων φθονούντων καὶ συκοφαντούντων, ἀναγνῶναι αὐτοῖς τὸν μέγαν Διάκοσμον, ὃς ἁπάντων τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων f) προέχει· καὶ πεντακοσίοις ταλάντοις τιμηθῆναι· μὴ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χαλκαῖς εἰκόσι· καὶ τελευ-

z) τινος. Edit. Froben. et Stephan. τινας. Illud tuetur Menag. cum interpretibus.
a) Φιλολάῳ αὐτὸν συγγεγονέναι. Ambrosius: *philolao illum in notitiam venisse illoque familiariter usum fuisse.*
b) ὑπό. Edit. Froben. et cod. Cantabr. ἀπό.
c) παρὰ τοῖς πλείστοις. Edit. Froben. παρὰ πλείστους.
d) ἀναλώσαντα. Cod. Cantabr. ἀλώσαντα.
e) ταφῆς. Edit. Froben. omittit.
f) τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων. Edit. Froben. τῶν αὐτοῦ τῶν συγγραμμάτων.

et audisse putaretur. Pythagoreorum quempiam audisse Glaucus Rheginus ipsius aequalis indubitanter affirmat. Refert autem et Apollodorus Cyzicenus Philolao illum aequalem fuisse. Curabat autem, ut ait Antisthenes, etiam varie probare imaginationes, saepe solitarius vivens atque etiam in sepulcris degens. Reducem ex peregrinatione humillime vixisse ait, quippe qui omnem rem suam consumpserat: atque a Damaso fratre propter summam inopiam nutritum fuisse. Ubi vero futura quaedam praedixerat, sequensque rerum eventus fidem praedictionibus fecerat, divinis iam honoribus dignus a plerisque iudicatus est. Quum vero lege cautum esset, ut qui patrimonium consumpserat, sepulcro patrio non dignaretur, eo cognito, ut ait Antisthenes, ne invidorum et detrahentium pateret calumniae, legisse illis constat magnum Diacosmum, quod cunctis illius operibus facile excellit: quingentisque talentis honoratum esse, neque id solum, verum et aereis imaginibus: vitaque

Digitized by Google

τήσαντα αὐτὸν δημοσίᾳ ταφῆναι, βιώσαντα ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν
40. ἔτη. ὁ δὲ Δημήτριος τοὺς συγγενεῖς g) αὐτοῦ φησιν ἀνα-
γνῶναι τὸν μέγαν Διάκοσμον h), ὃν μόνον ἑκατὸν ταλάντων
VIII. τιμηθῆναι i). ταῦτα δὲ k) καὶ Ἱππόβοτός φησιν. Ἀριστόξε-
νος δ' ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν l) φησι Πλάτωνα θε-
λῆσαι συμφλέξαι m) τὰ Δημοκρίτου συγγράμματα, ὁπόσα
ἠδυνήθη οὖν συναγαγεῖν n)· Ἀμύκλαν δὲ καὶ Κλεινίαν τοὺς
Πυθαγορικοὺς κωλῦσαι αὐτόν, ὡς οὐδὲν ὄφελος· παρὰ πολ-
λοῖς o) γὰρ εἶναι τὰ βιβλία ἤδη. καὶ δῆλον δέ· πάντων
γὰρ p) σχεδὸν τῶν ἀρχαίων μεμνημένος ὁ Πλάτων οὐδαμοῦ
Δημοκρίτου διαμνημονεύει, ἀλλ' οὐδὲ ἔνθα ἀντειπεῖν τι
αὐτῷ q) δέοι, δῆλον εἰδὼς ὡς πρὸς τὸν ἄριστον οὕτω τῶν

g) τοὺς *συγγενεῖς*. Edit. Froben. τοὺς *συγγενέας*.

h) τὸν *μέγαν Διάκοσμον*. Ambrosius *magnum illud opus*.

i) ὃν *μόνον ἑκατὸν ταλάντων τιμηθῆναι*. Edit. Froben. et cod. Arund. καὶ *μόνον*, quod expressit Ambrosius *solisque centum talentis fuisse honoratos*.

k) *δέ*. Edit. Froben. omittit.

l) *ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι*. Cod. Palat. *ἐν τοῖς φυσικοῖς ὑπομν.*, quod expressit Ambrosius. Vulgatum tuetur Menagius.

m) *συμφλέξαι*. Menag. *συμπλέξαι*. Illud praeter reliquas editiones et interpretes tuetur etiam cod. Arund..

n) *ὁπόσα ἠδυνήθη οὖν συναγαγεῖν*. Addidi *οὖν* ex Menagiana. Ambrosius: *quaeque colligere potuit*. Aldobrandinus: *quaecunque quidem cogere potuisset*.

o) *παρὰ πολλοῖς*. Ambrosius *apud plerosque*.

p) *καὶ δῆλον δέ· πάντων γάρ*. Luzacius Lectt. Atticc. p. 242. et seqq. corr. *καὶ δηλονότι πάντων γε*.

q) *ἀντειπεῖν τι αὐτῷ*. Edit. Froben. *ἀντιπίπτειν αὐτῷ*. Idem etiam Galenus affert in variantibus lectionibus.

functum publice sepultum esse, quum vixisset ultra centum annos. Caeterum Demetrius propinquos eius magnum Diacosmum recitasse refert, quem solis centum talentis fuisse honoratum. Haec et Hippobotus ait. Porro Aristoxenus in historicis commentariis, Platonem Democriti commentaria, quotcunque colligere potuisset, voluisse comburere, verum ab Amycla et Clinia Pythagoricis fuisse prohibitum, nihil id referre dicentibus: iam enim eos libros apud multos servari. Quod item ex eo colligitur, quod quum antiquos ferme omnes memoraverit sapientes Plato, Democriti nusquam mentionem ullam fecerit, ne in eis quidem locis ubi illi quidpiam contradicendum erat, sciens et prudens, ut

Digitized by Google

φιλοσόφων ἐρίσοιτο r)· ὃν γε καὶ Τίμων τοῦτον ἐπαινέσας τὸν τρόπον ἔχει·

Οἷον Δημόκριτόν τε περίφρονα, ποιμένα μύθων,
ἀμφίνοον λέσχην, ἃ μετὰ πρώτοισιν ἀνέγνων.

IX. 41. Γέγονε δὲ τοῖς χρόνοις, ὡς αὐτός φησιν ἐν τῷ μικρῷ Διακόσμῳ, νέος κατὰ πρεσβύτην Ἀναξαγόραν, ἔτεσιν αὐτοῦ νεώτερος τετταράκοντα. συντετάχθαι δέ φησι s) τὸν μικρὸν Διάκοσμον ἔτεσιν ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τριάκοντα καὶ ἑπτακοσίοις. γεγόνοι δ' ἄν, ὡς μὲν Ἀπολλόδωρος ἐν Χρονικοῖς, κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα· ὡς δὲ Θρασύλος t) ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τὰ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων u), κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἑβδόμης καὶ ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος x), ἐνιαυτῷ, φησίy), πρεσβύτερος

r) δῆλον εἰδὼς — ἐρίσοιτο. Legebatur δῆλον εἰδὼς — ἔσοιτο. Aldobrandinus: *ipse sibi conscius, qualis in optimum philosophorum fuerit.* Casaubonus auctoritate Ambrosii coni. δῆλον εἰδὼς — ἔσοιτο ὁ ἀγών, quod probavit Menagius; Kuehnius δῆλον εἰδὼς ὡς πρὸς τὸν ἄριστον τῶν φιλοσόφων οὕτω ἐρίσοιτο, hoc sensu, *nempe gnarus quod philosophorum optimo ita contradiceret.* Rossius l. l. §. LXXII. p. 199. supra reponebat post verba τὰ βιβλία ἤδη, hoc modo: καὶ δῆλον δὲ (δ') ὡς πρὸς τὸν ἄριστον οὕτω τῶν φιλοσόφων ἔσοιτο. πάντων γὰρ etc.. Emendavit Luzacius l. l..

s) φησι. Aldobrandinus *ferunt.*

t) Θρασύλος. Scribebatur Θράσυλλος. Ambrosius *thrasylus.*

u) Τὰ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων. Stephan. περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων. quod expressit Ambrosius *de legendis democriti libris.*

x) κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἑβδόμης καὶ ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. Ambrosius simpliciter interpretatur *LXXVII.*, reliquis omissis.

y) φησί. Interpretes omittunt.

intelligi datur, ne contra optimum philosophorum certamen inisse videretur: quem et Timon laudat, quum ait:

Qualem Democritumque prudentem, imperatorem sermonum,
versutum sermocinatorem, quae in primis lectitavi.

Erat autem, ut ipse in parvo Diacosmo refert, inuenis quo tempore iam senior vivebat Anaxagoras, illo minor natu annis quadraginta. Parvum vero illum Diacosmum a se compositum refert anno post Troiae excidium septingentesimo trigesimo. Fuerit vero, ut ait Apollodorus in Chronicis, Olympiade octogesima; ut autem Thrasylus in eo libro qui inscribitur de iis quae legenda sunt ante lectionem librorum Democriti, memorat, anno tertio septuagesimae septimae Olympiadis, anno maior natu quam Socrates. Fue-

Digitized by Google

ὧν Σωκράτους. εἴη ἂν οὖν κατὰ Ἀρχέλαον τὸν Ἀναξαγόρου μαθητὴν καὶ τοὺς περὶ Οἰνοπίδην z)· καὶ γὰρ τούτου
42. μέμνηται. μέμνηται δὲ a) καὶ τῆς περὶ τοῦ ἑνὸς δόξης b) τῶν περὶ Παρμενίδην καὶ Ζήνωνα, ὡς κατ' αὐτὸν μάλιστα διαβεβοημένων c), καὶ Πρωταγόρα τοῦ Ἀβδηρίτου d), ὃς ὁμολο-
X. γεῖται κατὰ Σωκράτην γεγονέναι. φησὶ δὲ Ἀθηνόδωρος ἐν ὀγδόῃ Περιπάτων e), ἐλθόντος Ἱπποκράτους πρὸς αὐτόν f), κελεῦσαι g) κομισθῆναι γάλα· καὶ θεασάμενον τὸ γάλα εἰπεῖν εἶναι αἰγὸς h) πρωτοτόκου· καὶ μελαίνης· ὅθεν τὴν ἀκρίβειαν αὐτοῦ θαυμάσαι τὸν Ἱπποκράτην. ἀλλὰ καὶ κόρης ἀκολουθούσης τῷ Ἱπποκράτει, τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἀσπάσασθαι

z) *εἴη ἂν οὖν — Οἰνοπίδην.* Haec cum superioribus coniungens Ambrosius sic interpretatur: *aetate s.* (i. e. *scilicet*) *archelai anaxagorae discipuli atque oenopicie* (i. e. *Oenopidae*).

a) *μέμνηται δέ.* Edit. Froben. omittit. Aldobrandinus: *De hoc enim, deque Parmenidis ac Zenonis — mentionem facit.*

b) *τῆς περὶ τοῦ ἑνὸς δόξης.* Legebatur *περὶ τῆς τοῦ ἑνὸς δόξης.* Correxit Casaubonus expresseruntque interpretes.

c) *ὡς κατ' αὐτὸν μάλιστα διαβεβοημένων.* Ambrosius: (*De uno*) *ut maxime sua aetate claro.* Aldobrandinus: (*deque Parmenidis ac Zenonis de uno sententia,*) *perinde atque illorum, quorum aetate sua celebratum nomen esset.*

d) *τοῦ Ἀβδηρίτου.* Ante Meibomium scribebatur *τοῦ Ἀδηρίτου.* Interpretes *Abderite.*

e) *ἐν ὀγδόῃ Περιπάτων.* Scribebatur *ἐν ᾗ Περιπάτων.* Illud legitur V. 36. et VI. 81.

f) *ἐλθόντος Ἱπποκράτους πρὸς αὐτόν.* Hemsterhusius ad Luciani Halcyon. c. 8. T. I. p. 183. ed. Reitz.: „Suidas in *Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης* aliud ostendit, *ἐλθόντα Ἱπποκράτην πρὸς Δημόκριτον.* quod quo minus in Diogene conspiciatur, librariorum imperitiae deberi non dubito.“

g) *κελεῦσαι.* Edit. Froben. et cod. Arund. omittunt.

h) *εἶναι αἰγός.* Ante Meibomium legebatur *καὶ αἰγός.* Correxit Casaubonus ex Suida confirmantque interpretes. Vulgatum tuetur Menagius.

rit igitur aetate Archelai Anaxagorae discipuli atque Oenopidae: namque et huius mentionem facit. Meminit item et opinionis Parmenidis ac Zenonis de uno, ut maxime sua aetate clarorum; item Abderitae Protagorae, qui omnium consensu Socratis aequalis fuit. Refert autem Athenodorus in octavo Deambulationum libro, quum ad illum Hippocrates venisset, iussisse eum afferri lac, inspectoque lacte dixisse, Et capellae primi partus et nigrae est: unde maximum diligentiae suae miraculum Hippocrati fecisse. Sed et puellam Hippocratis comitem primo die ita salutasse, Salve

Digitized by Google

τὴν βασιλείαν τοῖς ἐξ Εὐρυδίκης περιοῦσιν παισὶ τοῦ δὲ οὐ πεισθέντος, ἀλλὰ παραδόντος τὸ διάδημα τῇ ἐκ Βερενίκης f), μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἀξιωθῆναι πρὸς νεύτου παραφυλάττεσθαι ἐν τῇ χώρᾳ μέχρι τε δόξειε περὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα ἀθυμότερον διῆγε· καί πως ὑπνώττων ὑπ' ἀσπίδος τὴν χεῖρα δηχθεὶς τὸν βίον μετέθηκε καὶ θάπτεται ἐν τῷ Βουσιρίτῃ νομῷ πλησίον Διοσπόλεως. καὶ αὐτῷ ἐπεγράψαμεν ἡμεῖς g)· 79.

Ἔκτεινεν ἀσπὶς τὸν σοφὸν Δημήτριον
ἰὸν ἔχουσα πολύν
ἄπυρκτον, οὐ στίλβουσα φῶς ἀπ' ὀμμάτων
ἀλλ' εἰδὴν μέλαινα h).

Ἡρακλείδης δ' ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Σωτίωνος Διαδοχῶν τῷ Φιλαδέλφῳ τὴν βασιλείαν θέλειν ἐκχωρῆσαι τὸν Πτολεμαῖον· τὸν δ' ἀποκρίνειν φάσκοντα, „Ἂν ἄλλῳ δῷς, σὺ οὐχ ἕξεις." ὀνείδιζε δ' ἐσυκοφαντεῖτο ἐν ταῖς Ἀθήναις — μανθάνω γὰρ καὶ τοῦτο — Μένανδρος ὁ κωμικὸς παρ' ὀλίγον ἦλθε κριθῆναι δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅτι φίλος ἦν αὐτῷ· ἀλλ' αὐτὸν παρῆ- 80.

f) *Βερενίκης*. Edit. Froben. *βερενίκης*.
g) *καὶ αὐτῷ ἐπιγράψαμεν ἡμεῖς*. Edit. Froben. *κ. αὐτ. ἐπ. ἡμεῖς. παρ' ἡμῶν* —. Stephan. *κ. αὐτ. ἐπ. ἡμεῖς. Παρ' ἡμῖν* —. extrema ut hic et illic versibus addita legantur: Menag. *κ. αὐτ. ἐπ. ἡμεῖς (παρ' ἡμῖν)*, extra versus. Delevi *παρ' ἡμῖν* cum Scaligero Menagioque.
h) *Ἔκτεινεν — μέλαινα*. V. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 113.

rat, impertiretur regnum. Illo non obtemperante, sed ei quem ex Berenice genuerat diadema tradente, ab hoc ipso post patris mortem fuisse asservatum in provincia, quoad aliquid de illo statuisset. Hic ille moestior vixit: ac veluti dormitans ab aspide manum morsus ex vita migravit: sepultusque est in Busirite regione prope Diospolin. Ei quoque nos fecimus epigramma in hunc modum:

Occidit aspis sapientem Demetrium
virus habens multum
non purgatum, non flammam ex oculis coruscans,
sed atros inferos.

Porro Heraclides in Epitome Successionum Sotionis Ptolemaeum ait Philadelpho concedere voluisse regnum, illumque prohibuisse dicendo, Si alteri dederis, ipse non habebis. Quum vero accusatur Athenis Menander comicus — nam et hoc audio — parum abfuit quin capitis exciperet sententiam, ob aliud nihil nisi quod amicus huius esset. Purgavit autem

Digitized by Google

IX. νήσαδε. Τελεσφόρου δ' ἀκούσεως τοῦ i) Δημητρίου. Πάσας δὲ βυβλίων καὶ ἀριθμῷ ἀπείρων ἀρδὴν ἄπασιν παρελήλυθε τοὺς καθ' αὑτὸν περιπατητικοὺς εὐπαιδίᾳ ὢν καὶ σοφίᾳ πολὺ παρ' ἐκείνοις. ὧν ἐστι τὰ μὲν ἠθικά, τὰ δὲ πολιτικά, τὰ δὲ περὶ ποιητῶν, τὰ δὲ ῥητορικά, δημηγοριῶν τε καὶ πρεσβειῶν, ἄλλα μὲν καὶ λόγων Αἰσωπείων συναγωγαί καὶ ἄλλα πλείω. ἔστι δὲ ταῦτα περὶ τῆς Μιλησίων συνθέσεως α' β' γ' δ' ε', περὶ τῶν Ἀθήνησι πολιτευσαμένων β', περὶ ἀληθείας α' β', περὶ πολιτικῆς α' β', περὶ νόμων α', περὶ ῥητορικῆς α' β',
81. Στρατηγικῶν α' β', περὶ Ἰλιάδος α' β', περὶ Ὀδυσσείας α' β' γ' δ', Πτολεμαῖος α', Ἐρωτικὸς α', Φαιδώνδας α', Μαίδων α', Κλέων α', Σωκράτης α' l), Ἀρταξέρξης α', Ὁμήρικος α', Ἀριστείδης α', Ἀριστόμαχος α', Ἱπποθρεπτικὸς α', ὑπὲρ τῆς πολιτείας α', περὶ τῆς δεκατείας α', περὶ τῶν Ἰώνων α', Προτρεπτικὸς α', περὶ πίστεως α', περὶ χάριτος α', περὶ τύχης α', περὶ μεγαλοψυχίας α', περὶ γάμου α', περὶ τοῦ δοκεῖν α' m), περὶ εἰρήνης α', περὶ νόμων α', περὶ ἐπιτηδευμάτων α', περὶ καιροῦ α', Διονύσιος α', Χαλκιδικὸς α', Ἀθηναίων καταδρο-

i) τοῦ. Edit. Froben. omittit.
k) καί. Edit. Froben. omittit.
l) Σωκράτης α'. Post haec in edit. Froben. et Stephan. sequitur Ἀριστόμαχος α'.
m) περὶ τοῦ δοκοῦ α'. Menagius corr. περὶ τοῦ δόκου α'. Vid. Schaefer. ad Scholl. Paris. Apollon. Rhod. II, 1088. p. 206.

eum Telesphorus Demetrii gener. Verum et librorum multitudine ac versuum numero omnes ferme sui temporis Peripateticos superavit doctissimus atque peritissimus omnium. Sunt autem ipsius monumenta partim historica, partim politica, poetica alia, alia rhetorica, concionum ac legationum, sed et orationum Aesopiarum collectiones et complura alia. Sunt autem de legibus Atheniensium libri quinque, de civibus Atheniensibus duo, de ratione ducendi populum duo, de republica duo, de legibus unus, de rhetorica duo, de re militari duo, de Iliade duo, de Odyssea quattuor, Ptolemaeus unus, Amatorius unus, Phaedondas unus, Maedon unus, Cleon unus, Socrates unus, Artaxerxes unus, Homericus unus, Aristides unus, Aristomachus unus, Exhortatorius unus, pro republica unus, de decennio imperii unus, de Ionibus unus, de legatione unus, de fide unus, de gratia unus, de fortuna unus, de magnanimitate unus, de nuptiis unus, de trabe unus, de pace unus, de legibus unus, de studiis unus, de tempore unus, Dionysius unus, Chalcidicus unus,

Digitized by Google

μὴ α', περὶ Ἀντιφάνους α', Πρωτοίμιον ἱστορικὸν α', Ἐπιστολαὶ α', Ἐκκλησία ἔνδρκος α', περὶ γήρως α', Λύκρια α', Αἰσωπείων α', Χρειῶν α', χαρακτὴρ δὲ φιλόσοφος, εὐτονία ῥητορικῇ 82.
καὶ δυνάμει κεκραμένος. Οὗτος ἀκούσας ὅτι τὰς εἰκόνας αὐτοῦ X.
κατέστρεψαν Ἀθηναῖοι, „Ἀλλ' οὐ τὴν ἀρετήν," ἔφη, „δι' ἣν
ἐκείνας ἀνέστησαν." ἔλεγε μὴ n) μικρὸν εἶναι μέρος τὰς ὀφρῦς
ὅλῳ χάρ o) ἐπισκοτῆσαι δύνασθαι τῷ βίῳ. οὐ μόνον τὸν πλοῦ-
τον ἔφη τυφλόν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὁδηγοῦσαν αὐτὸν τύχην. ὅσον ἐν
πολέμῳ δύνασθαι σίδηρον, τοσοῦτον ἐν πολιτείαις ἰσχύειν λό-
γον, ἰδών ποτε νεανίσκον ἄπαστον; „Ἰδού, ἔφη, τετράγωνος
Ἑρμῆς ἔχων σῶμα, κοιλίαν, αἰδοῖον, πάγαγα, τῶν τετυφω-
μένων ἀνδρῶν ἔφη τὸ μὲν ὕψος δεῖν περιαιρεῖν, τὸ δὲ φρό-
νημα καταλιπεῖν. τοὺς μέσους ἔφη δεῖν ἐπὶ μὲν τῆς οἰκίας
τοὺς γονεῖς αἰδεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς ὁδοῖς τοὺς ἀπαντῶντας, ἐν
δὲ ταῖς ἐρημίαις ἑαυτούς. τοὺς φίλους ἐπὶ μὲν τὰ ἀγαθὰ πα- 83.
ρακαλουμένους ἀπιέναι, ἐπὶ δὲ τὰς συμφορὰς αὐτομάτους
τοσαῦτα καὶ εἰς τοῦτον ἀνάφερεσθαι δικεῖ. Γενόμενος δὲ Δη- XI.
μήτριοι Ἀξιόλογοι εἴκοσι, πρῶτος Χαλκηδόνιος p), ῥήτωρ καὶ

n) μή. Edit. Eroben. omittit, neque agnoscit interpretatio Aldobrandini.
o) χάρ. Legebatur γόβη.
p) Χαλκηδόνιος. Legebatur Καρχηδόνιος. Illud restitui ex Ambrosio interpretante *Chalcedonius*.

Atheniensium incursio unus, de Antiphane unus, Prooemium historicum unus, Epistolae unus, Concio iurata unus, de senectute unus, Iura unus, Aesopiarum unus, Sententiarum unus. Porro stilus ipse philosophicus, oratorio robore viribusque permixtus. Hic ubi comperit Athenienses imagines suas evertisse: At, inquit, virtutem illi non everterunt, cuius gratia illas erexerant. Aiebat non esse parvum aut negligendum membrum supercilia: posse enim vitam omnem obscurare. Non modo divitias caecas asserebat, verum et illarum auctorem fortunam. Quantum in bello posset ferrum, tantum in republica eloquentiam valere. Quam vidisset aliquando iuvenem luxuriosum, Hoc, inquit, quadrata Mercurii statua habens syrma, ventrem, pudenda, barbam. Hominum fastu turgidorum aiebat circumcidi oportere altitudinem, spiritumque relinquere. Iuvenes asserebat oportere domi quidem parentes, in itineribus autem obvios, in solitudine vero se ipsos revereri. Amicos dicebat secundis in rebus adesse advocatos: in calamitatibus autem sua sponte atque invocatos. Talia in hunc quoque conferri vi-

Digitized by Google

Θρασυμάχου πρεσβύτερος· δεύτερος αὐτὸς οὗτος· τρίτος Βυζάντιος, περιπατητικός· τέταρτος ἐπικούρειος Γραμματικὸς καὶ σοφὴς δοκήσασθαι· ἦν δὲ καὶ ὁ αὐτὸς ζωγράφος. πέμπτος Ἀσπένδιος, μαθητὴς Ἀπολλωνίου τοῦ Σολέως· ἕκτος Καλατιανός q), ὁ γεγραφὼς περὶ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης εἴκοσι βίβλους· ἕβδομος Βυζάντιος, ὃς περιπατήσας βιβλίους γεγραφὼς τὴν Γαλατῶν διάβασιν ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν καὶ ἐν ἄλλοις οὐκὼ τὰ περὶ Ἀντιόχου καὶ Πτολεμαίου καὶ τὴν Λιβύης ὑπ-
84. αὐτῶν διοίκησιν· ὄγδοος ὁ διατρίψας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ σοφιστής, τέχνας γεγραφὼς ῥητορικάς· ἔνατος Ἀθηναγόρου μαθητὴς γραμματικός, ἐπικληθεὶς Ἄξιον διὰ τὸ ἀξιοῦσθαι τι δοκεῖν περὶ τὴν Ἥραν· δέκατος Κυρηναῖος, γραμματικός, ὁ ἐπικληθεὶς Ἑνέπνας, ἀνὴρ ἀξιόλογος· ἑνδέκατος Σκήψιος πλούσιος καὶ εὐγενὴς ἄνθρωπος καὶ φιλόλογος ἀνήρ· οὗτος καὶ Μητρόδωρον προσεβίβασε τὸν πολίτην. δωδέκατος γραμματικὸς Ἐρυθραῖος, πολυγραφηθεὶς ἐν τῇ Μυῇ· τρισκαιδέκατος Βιθυνὸς Διφίλου r) τοῦ στωϊκοῦ υἱός, μαθητὴς δὲ Πανατίου τοῦ Ῥο-
85. δίου· τεσσαρεσκαιδέκατος ῥήτωρ Σμυρναῖος, καὶ οὗτος μέν

q) *Καλατιανός.* Ita scripsi cum Stephano et B. Edit. Frob. κελαντιανός. Menag. *Καλαντιανός.* Vid. supra I. 88. ibique Menag. obss. T. II. p. 22. ed. Meib. et Schaefer. ad Dionys. Halic. de Compos. Verbb. IV. 40. p. 67.

r) *Διφίλου.* Scribebatur *Δημίου.* Correxit Menagius in obss.

dentur. Fuerunt autem Demetrii memorabiles vigiliti: primus Chalcedonius orator, Thrasymacho antiquior; secundus hic ipse; tertius Byzantius, Peripatetician; quartus qui cognominatus est Γραμματικός, in disserendo perspicuus, idemque ipse pictor; quintus Aspendius, Apollonii Solensis discipulus; sextus Galatianus, qui de Asia et Europâ scripsit libros viginti; septimus Byzantius, qui tredetim libris Gallorum ex Europa in Asiam translatum et bona aliis Antiochi et Ptolemaei gesta Libyaeque sub ipsis administrationem conscripsit; octavus sophista, qui moratus Alexandriae artem oratoriam scripsit; nonus Adramyteus, grammaticus, Ixion appellatus, quod Iunonem in aliquo iniuriis affectisse videretur; decimus Cyrenaeus, grammaticus, cognomento Stamnus, vir sane memorabilis; undecimus Scepsius, vir dives et nobilis et in primis studiosus, idemque Metrodorum civem promovit; duodecimus grammaticus Erythraeus, civis adscriptus in Myo; decimus tertius Bithynius Diphili Stoici filius discipulusque Panaetii Rhodii; decimus quartus orator Smyrnaeus. At-

Digitized by Google

λογικοί. ποιηταὶ δὲ πρῶτος ἀρχαίαν κωμῳδίαν πεποιηκώς· δεύτερος ἐπῶν ποιητής, οὗ μόνα σώζεται πρὸς τοὺς φθονεροὺς εἰρημένα τάδε·

Ζωὸν ἀτιμήσαντες ἀποφθίμενον ποθέουσι·
καί ποθ' ὑπὲρ τύμβοιο καὶ ἀπνόου εἰδώλοιο
ἄστεα νεῖκος[s]) ἐπῆλθεν, ἔριν δ' ἐστήσατο λαός.

τρίτος Ταρσικὸς σατυρογράφος· τέταρτος ἰάμβους γεγραφώς, πικρὸς ἀνήρ· πέμπτος ἀνδριαντοποιός, οὗ μέμνηται Πολέμων· ἕκτος Ἐρυθραῖος, ποικιλογράφος ἄνθρωπος, καὶ ἱστορικὰ καὶ ῥητορικὰ πεποίηκε βιβλία.

s) νεῖκος. Edit. Froben. νῖκος.

que isti quidem prosa oratione scripserunt: poetae autem hi: primus qui comoediam scripsit; secundus epicus poeta, cuius illa sola habentur quae adversus invidos scripsit:

Oderunt vivum quem mox post funera quaerent:
Et super exanimi nonnunquam umbra atque sepulcro
Contendere urbes amplae populique potentes.

tertius Tarsicus satyrarum scriptor; quartus iambicus, vir amarulentus; quintus sculptor, cuius Polemo meminit; sextus Erythraeus, varius scriptor, qui historicos et oratorios conscripsit libros.

CAPUT VI.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ.

I. Ἡρακλείδης Εὐθύφρονος Ἡρακλεώτης τοῦ Πόντου, ἀνὴρ
86. II. πλούσιος. Ἀθήνησι δὲ πρῶτα μὲν Σπεύσιππῳ
ἀλλὰ καὶ τῶν Πυθαγορείων διήκουσε καὶ τὰ Πλάτωνος ἐζη-
λώκει· καὶ ὕστερον ἤκουσεν Ἀριστοτέλους, ὡς φησι Σωτίων
III. ἐν Διαδοχαῖς. Οὗτος ἐσθῆτί τε μαλακῇ ἐχρῆτο καὶ ὑπέρογ-
κος ἦν τὰ σῶμα a), ὥστε αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν b) μὴ Πον-
τικὸν ἀλλὰ Παμπικὸν καλεῖσθαι. πρᾷός τε ἦν τὸ βάδισμά τε καὶ
IV. σεμνός. Φέρεται δ' αὐτοῦ συγγράμματα κάλλιστά τε καὶ ἄρι-
στα c)· Διάλογοι, ὧν ἠθικὰ μὲν περὶ δικαιοσύνης γ', ἓν δὲ
περὶ σωφροσύνης περί τε εὐσεβείας· καὶ περὶ ἀνδρείας α' d)
87. κοινῶς τε περὶ ἀρετῆς α' καὶ ἄλλο e), περὶ εὐδαιμονίας α', περὶ

a) ὑπέρογκος ἦν τὰ σῶμα. Hemsterhusius ad Lucian. Somn. c. 8. T. I. p. 11. ed. Reitz. coni. ὑπ. ἦν τὸ σχῆμα, *specie corporis erat magnifica et quasi ad pompam composita.*
b) ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν. Ruhnkenius ad Longin. p. 112. ed. Weisk. coni. ὑπὸ τῶν ἀστικῶν.
c) ἄριστα. Edit. Froben. εὔριστα.
d) περὶ ἀνδρείας α'. Edit. Froben. περὶ ἀνδρίας α'.
e) καὶ ἄλλο. Addidi ex Menagiana.

HERACLIDES.

Heraclides Euthyphronis filius Heracleotes, e Ponto, vir fuit dives. Athenis autem primum quidem Speusippo se in disciplinam dedit, Pythagoreorumque auditor fuit, Platonemque imitari nitebatur. Postremo, ut Sotion in Successionibus sit, Aristotelem audivit. Hic mollicula veste utebatur tumentique fuit corpore, adeo ut illum Attici non iam Pontieum, sed Pompicum vocarent. Porro incessu mitis erat et verendus. Feruntur ingenii illius monumenta praeclara atque optima. Dialogi, quorum quae ad mores instituendos faciunt, sunt haec: de iustitia tres, unus de temperantia, de pietate, de fortitudine communiterque de

Digitized by Google

τῆς ἀρχῆς αὐτῶν· καὶ ὑμῶν δὲ καὶ τῶν συγγενῶν τούτων περὶ ὀνομάτων αἰτιολογίας α', Ἀπόφασις ἐρωτικὸς g) καὶ Κλειτίας α', φύσεως δὲ περὶ νοῦ, περὶ ψυχῆς καὶ κατ' ἰδίαν h) περὶ ψυχῆς καὶ περὶ φύσεως καὶ i) περὶ εἰδώλων, πρὸς Δημόκριτον, περὶ τῶν ἐν ὑπαιθρίοις k), περὶ τῶν ἐν ᾅδου, περὶ βίων α' β', Λύσεις περὶ νόσων α', περὶ τοῦ ἀγαθοῦ α' πρὸς καὶ Ζήνωνα α', πρὸς τὸν Μητρόδωρον α' γραμματικὰ δὲ περὶ τῶν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικιῶν α' β' περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου α' β' καὶ μουσικὰ δὲ περὶ τῶν παρ' Εὐριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ α' β' γ', περὶ μουσικῆς α' β' ο), Λύσεων Ὁμηρικῶν α' β', Θεωρηματικὸν α', περὶ τῶν τριῶν τραγῳδιῶν α', Χαρακτῆρας α' περὶ ποιητικῆς καὶ τῶν ποιητῶν α', περὶ σχολαστῶν α', Ἡρακλείτου ἐξηγήσεις δ', πρὸς τὸν Δημόκριτον ἐξηγήσεις α', Λύσεων ἀμφιλόγων α' β', Ἄθλημα α' καὶ περὶ ἀθλητῶν α' β' ἱστορικόν, Προθῆκαι α', πρὸς

g) περὶ τῆς ἐρωτικῆς. Articulum addidi ex Menagiana.
h) Ἀπόφασις ἐρωτικὸς. Lacuna. Eben. Forte ἐρωτικὸς ἐρωτικός.
i) περὶ ψυχῆς καὶ κατ' ἰδίαν. Edit. Froben. omittit.
k) καὶ. Addidit ex Menagiana.
l) πρὸς Δημόκριτον, περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ α'. Edit. Froben. et Menag. πρὸς Δημόκριτον περὶ τῶν οὐρανίων α'. Ordinem post Δημόκριτον mutavi.
m) τέ. Edit. Froben. τά.
n) περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου β. Edit. Froben.
o) περὶ μουσικῆς α' β'. Meursius ex Athenaeo X. p. 455. D. et XIV. p. 624. C. addidit γ'.

virtute unus et alius de felicitate unus, de imperio unus, de legibus unus deque his affinibus, de nominibus unus, omnia unus, Invitus amatorius et Olinias unus. Naturales vero: de mente, de anima secundumque de visis et de natura et de imaginibus seu simulacris, adversus Democritum: de his quae sunt in caelo unus, de his quae sunt apud inferos, de vitiis duo, de causis morborum unus, de bono unus, adversus Zenonem unus, adversus Metronem unus. Grammatici vero: de Homeri et Hesiodi aetate duo, de Archilocho et Homero duo. Musici vero: de his quae apud Euripidem et Sophoclem reperiuntur duo, de musica duo, Solutionum Homericarum duo. Theorematicus unus, de tribus Tragicis unus, Figurae unus, de poetica et poeta unus, de recta coniectura unus, de praescientia unus, Heraclitii enarrationes quatuor, Enarrationes in Democritum unus, Solutionum quae in contentionem veniunt duo, Enunciatio unus, de speciebus unus, Solutiones unus, Pacta unus, ad

Digitized by Google

Δημύσιον ὁ ἔντυπος δὲ περὶ τοῦ ἐμπορεύεσθαι ὁ Πρωταγόρας· ἱστορικὰ περὶ τῶν Πυθαγορείων καὶ περὶ εὑρημάτων τοιαῦτα τὰ μὲν κωμικῶς πέπλασται, ὡς τὸ περὶ ἡδονῆς καὶ περὶ σωφροσύνης· τὰ δὲ τραγικῶς, οἷς τὸ περὶ τῶν παθ' ἑαυτὸν
89. καὶ τὸ περὶ ἀσεβείας καὶ τὰ περὶ ἐξουσίας· πάσῃ δ' αὐτῶν μὲν καὶ μεμέτρηται τὸ ὁμιλητικὸν φιλοσόφων τε καὶ στρατηγικῶν καὶ πολιτικῶν ἀνδρῶν πρὸς ἑαυτοὺς διειλεγμένων. ἀλλὰ καὶ γεωμετρικά ἐστιν αὐτῷ καὶ διαλεκτικά. ἄλλως τε δὲ ἅπασι ποικίλος τε καὶ διηρμένος τὸν λόγον ἐστὶ καὶ πρὸς ἀγωνιστικὴν
V. ἰσχυρῶς δυνάμενος. λέγουσι δέ καὶ τὴν πατρίδα αὐθαιρέτως ἐλευθερῶσαι, καὶ μόναρχον στεῖλαι, ὡς φησι Δημήτριος ὁ
VI. Μάγνης, ἐν Ὁμωνύμοις· ὡς καὶ κοσμῆσαι ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ Θρόνιον αὐτὸν δράκοντα ἐν γάλαι καὶ πιπράσκοντα ἑπειδὴ τε λευκὸν ἅπαντα ἐκείνου εἶναι τῶν περὶ τὸν ἄνδρα τὸ σῶμα κατεμφῦσαι, τὸν δὲ δράκοντα ἀπὸ τῆς πόλεως φεύγειν ὅτι δό-
90. ξειεν εἰς θεοὺς μεταβεβηκέναι. ἐμίσει δὲ πάντα· καὶ μεταξὺ παραπεμπόντων Ἡρακλείδην τῶν πολιτῶν καὶ εὐφημούντων, ὁ δράκων ἀκούσας τῆς ἐπιβρύξας ἐξέδυ τῶν ἱματίων καὶ διε-

---

q) διημένος τὴν λέξιν. Legebatur διημμένος τὴν λέξιν. Correxit Casaubonus. Vid. Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. p. 1001. ed. Oxon. T. II. p. 283. ed. Lips. et Schaeferi Melet. Crit. p. 10. sq.

r) παναγώνιον. Casaubonus conl. παναγώνιον.

Dionysium unus. Rhetorici autem de oratoris officio sive Protagoras. Historici de Pythagoreis et de inventis. Ex his alia quidem comice finxit, sicuti de voluptate et pudicitia, alia tragice, sicut de iis quae sunt apud inferos et de pietate et de potestate. Observant autem saepenumero et mediocritatem in dicendo quandam, velati philosophis et ducibus politicisque inter se loquentibus. Exstant illius scripta et de geometria et de dialectica. b Est autem in omni genere orationis varius et dictione elatus maximamque habet capiendi animos atque oblectandi vim. Sunt qui asserant illum et patriam tyrannide oppressam necato tyranno liberasse, ut ait Demetrius Magnesius in Aequivocis, qui de illo tale aliquid tradit. *Nutrisse enim a puero draconem et quum iam mirifice esset, fastidisse quendam ex necessariis eius corpus prodere, draconemque supponere lectulo, ut putaretur ad deos migrasse; factumque est ut ille mandaverat. Interea quum Heraclidam efferrent cives atque laudibus prosequerentur, audito clamore draco ex vestibus prodiit, pertur-*

Digitized by Google

τώραξε τοὺς πλείστους. ὕστερον μέντοι ἐξεκαλύφθη πάντα καὶ ὤφθη Ἡρακλείδης οὐχ οἷος ἐδόκει, ἀλλ' οἷος ἦν." καὶ ἔστιν ἡμῶν εἰς αὐτὸν οὕτως ἔχον·

Θέλες ἀνθρώπους λιπεῖν φάτιν, Ἡρακλείδη,
ὡς ἐκ θανόντος ἐγένου ζωὸς ἅπασι δράκων.
ἀλλὰ διεγρέσθης· νεκυοφορεῦμεν δὴ γὰρ ὁ μὲν θὴρ
ἦσθα δράκων, οὐ δὲ θήρ, οὐ σοφὸς ὤν, ἄλλως s).

ταῦτα δὲ φησι καὶ Ἱππόβοτος. Ἕρμιππος δὲ λιμοῦ κατα- 91.
σχόντος τὴν χώραν φησὶν αὐτὰ τοὺς Ἡρακλείδας τὴν Πυθίαν λῦσαι· τὸν δὲ Ἡρακλείδην διαφθεῖραι χρήμασι τοὺς τε θεωροὺς καὶ τὴν προσαγορευθεῖσαν, ὡς ἀνεπιτήδειον ἀπαλλαγῆναι θέσθαι τῶν κακῶν. ὁ δὲ ζῶν μὲν Ἡρακλείδης ὁ Εὐθυφρόνους χρυσῷ στεφάνῳ t) στεφανωθεὶς ὑπὸ αὐτῶν, ἀποθανὼν δὲ ὡς ἥρως τιμᾶται· ἐκομίσθη δ' οὖν u) χρησμὸς καὶ οὐδὲν ἄνευτο οἱ πλάσαντες αὐτόν. αὐτίκα γὰρ ἐν τῷ θεάτρῳ στεφανούμενος ὁ Ἡρακλείδης ἀπέλιπεν ἔμψυχον, εἴ τι θεωροὶ καταλευσθέντες x) διεφθάρησαν. ἀλλὰ καὶ ἡ Πυθία τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατιοῦσα εἰς τὸ ἄδυτον καὶ ἐπιστᾶσα, ἐπὶ τῶν δρακόν-

s) Θέλες — ἄλλως. V. Iacobs. Anthol. Gr. VII. 114.
t) στεφάνῳ. Edit. Froben. omisit.
u) δ' οὖν ὁ. Edit. Froben. omisit.
x) καταλευσθέντες. Edit. Froben. et Meineg. κατολισθέντες. Steph.

barbiqui plurimos. Tandem vero aperta iuhe omnia visusque est Heraclides, non qualis putari voluit, sed qualis erat. Est et in hunc nostrum epigramma:

Mirum, Heraclides, quid tantum optaveris amens,
Post mortem nobis ut videretur draco.
Falsus at es, mihi crede; fuit nam bellua vere
Ille draco, sed eras bellua, non sapiens.

Haec Hippobotus quoque ait. Caeterum Hermippus Heracleotas tradit, quum fames vastaret provinciam, incommodi absolutionem ex Pythia quaesiisse. Porro Heraclidem et theoros et quam memoravimus Pythiam corrupisse pecuniis, ut dicerent tum demum eos letatum iri incommodis, si et vivum Heraclidem Euthyphronis filium aurea corona honorarent et vita functum ut heroem venerarentur. At ubi oraculum delatum est, nihil eos qui hanc scenam fixerant, inde esse lucratos. Continuo enim coronatum in theatro Heraclidem tactum apoplexia esse, theoros vero lapidibus obrutos interiisse. Pythiamque ipsa hora quum ascendisset in adytum, draconis morsu continuo efflasse animam, atque ista

Digitized by Google

των δηχθείσα παρηγόρημα ἐπέπεμψεν. καὶ τὸν μὲν περὶ τὸν
VII. 92. θάνατον αὐτοῦ τοσοῦτα. Φησὶ δ' Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς
καὶ τραγῳδίας αὐτὸν ποιῆσαι καὶ Θεσπιδος αὐτὰς ἐπιγράψαι.
Χαμαιλέων τε ἐν τῷ παρ' ἑαυτῷ φησι κλέπτειν αὐτὸν τὰ περὶ
Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου γράψας· ἐλέγχει δὲ καὶ Ἐπικούρειος
ἐπιτιμῶν αὐτῷ· φησὶ γοῦν διαφωνεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς περὶ
δικαίου. ἔτι καὶ Διονύσιος ὁ Μεταθέμενος ἢ Σπίνθαρος, ὡς ἔνιοι,
γράψας τὸν Παρθενοπαῖον ἐπέγραψε Σοφοκλέους· ἀλλὰ πιστεύσας εἴς τι τῶν ἰδίων συγγραμμάτων ἐγκεῖσθαι φαρμακίδος
93. ὡς Σαφοκλέους, αἰσθόμενος δ' ὁ Διονύσιος ὑπεκστὰς αὐτῷ τὸ
γεγονὸς τιμᾷ, ὁ δ' ἀρνούμενος καὶ ἀπιστῶν ἐπέθηκεν ἑαυτὸν
παραχρῆμα· καὶ ὅτι Πέρσαι καὶ ὅτι ἐπὶ τῷ ἐπιγράμματι
ος Διονυσίου· ὡς δ' ἔστι ἀπόχρη ταῦτα· καὶ τὸν αὐτὸν ἐνδέχεσθαι φῶτας ἄχθεν πάλιν ἀπαλλοτριοῦσθαι ὁ Διονύσιος ὅτι
Καὶ ταῦτα εὑρήσεις

Εἶδον πίθηκον οὐκ ἀλέξανδρον πίθηκον
ἀλλ' ἄνθρωπον πάνυ μετασχηματιστὴν δ' ἀληθινὸν

et cod. Palat. cum Arund. καταναλισθέντες, quod Ambrosius expressit devoratos. —

y) Αἰτόδωρος. Edit. Froben. et Meurs. Ἀντόδωρος. Illud commendant cod. Palat., Ambrosius, Stephanus et Menagius.

z) Ἐπιχαρίδου. Edit. Basil. Ἐπιχάρου.

a) Πάγκαλον. Edit. Froben. πᾶν καλόν. Stephan. et cod. Palat. παγκάλως. R. πᾶν καλός. Secutus cum Menagianus. Ipse Menagius cum cod. Farnesiano malebat Πάγκαλος.

quidem de ipsius morte. Tradit autem Aristoxenus Musicus illum tragoedias quoque scripsisse Thespidique illas praenotasse titulo. Chamaeleon quoque ait illa sua furatum de Homero et Hesiodo scripsisse. Autoforus quoque Epicureus illum arguit, contradicens iis quae ille de justitia scripsit. Insuper et Dionysius Metathemenus seu, ut alii volunt, Spintharus Parthenopaeum scribens Sophoclis nomen inscripsit. Ille ita credens in quibusdam Commentariis suis eius testimoniis veluti Sophoclis utitur, id sentiens Dionysius illum negantem et mutientem admonuit, ut versuum primas quasque literas inscriberet, in quibus erat Pancalus. Is a Dionysio amabatur. Verum ut ille neque ita fidem accommodans forte aiebat, et hunc potuisse ut ita se haberet, tursus ad illum scripsit Dionysius: *Haec quoque reperies.*

Laqueo vetustam non prehendes simiam:
Prendes quidem illam, quamvis aegre id denique.

Digitized by Google

καὶ πρὸς τούτοις· „Ἡρακλείδης γράμματα οὐκ ἐπίσταται οὐδ' ἠσχύνθη." Γεγόνασι δ' Ἡρακλεῖδαι τεσσαρεςκαίδεκα· VIII.
πρῶτος αὐτὸς οὗτος· δεύτερος πολίτης αὐτοῦ, πυρρίχας καὶ φλυαρίας συντεταγμένος· τρίτος Κυμαῖος, γεγραφὼς Περσικὰ 94.
ἐν πέντε βιβλίοις· τέταρτος Κυμαῖος, ῥήτωρ τέχνας γεγραφώς· πέμπτος Καλατιανὸς b) ἢ Ἀλεξανδρεύς, γεγραφὼς τὴν διαδοχὴν ἐν ἓξ βιβλίοις καὶ Λεμβευτικὸν λόγον, ὅθεν καὶ Λέμβος ἐκαλεῖτο· ἕκτος Ἀλεξανδρεύς, γεγραφὼς τὰ Περσικὰ ἰδιώματα· ἕβδομος διαλεκτικὸς Βαργυλήτης, κατ' Ἐπικούρου γεγραφώς· ὄγδοος ἰατρὸς τῶν ἀπὸ Ἱκεσίου c)· ἔνατος ἰατρὸς Ταραντῖνος, ἐμπειρικός· δέκατος ποιητικός, παραινέσεις γεγραφώς· ἑνδέκατος ἀνδριαντοποιὸς Φωκαεύς· δωδέκατος ἐπιγραμμάτων ποιητὴς λιγυρός· τρισκαιδέκατος Μάγνης, Μιθριδατικὰ γεγραφώς· τεσσαρεσκαιδέκατος ἀστρολογούμενα συγγεγραφώς.

b) *Καλατιανός.* Edit. Froben. et Stephan. cum Ambrosio *Καλλιτιανός.* Menag. *Καλιτιανός.* Menagius corr. *Καλλατιανὸς* s. *Καλλαντιανός.* V. supra §. 83.
c) *Ἱκεσίου.* Menagius coni. *Ἡροφίλου.*

et ad haec: *Heraclides litteras ignorat, neque erubescit.* Fuerunt autem quattuordecim Heraclidae: primus hic ipse; secundus conterraneus huius, qui pyrrhichas nugasque composuit; tertius Cumanus, qui Persica quinque libris absolvit; quartus Cumanus, orator qui artes rhetoricas scripsit; quintus Calatianus sive Alexandrinus, qui sex libris Successionem explicuit orationemque Lembeuticam, unde et Lembus vocabatur; sextus Alexandrinus, Persicarum proprietatum scriptor; septimus dialecticus Bargyleites, qui contra Epicurum scripsit; octavus medicus Hicesius; nonus medicus Tarentinus, empiricus; decimus poeticus, qui praecepta conscripsit; undecimus statuarius Phocensis; duodecimus argutus epigrammatum poeta; decimus tertius Magnesius, qui scripsit Mithridatica; decimus quartus qui conscripsit de astrologia.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

This book is under no circumstances to be taken from the Building

SEP 16 1915

APR 30 [illegible]

form 410

Digitized by Google

BAD SEC

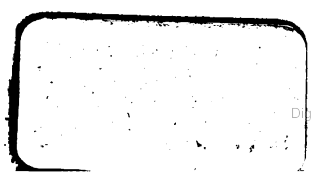

Digitized by Google